

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 10668

KOLEV ASHKENAZI

Meir Wiener

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

מ. וִינְשֶׁר

סָלָעַן אֲשָׁפָעַן אָזֵן

דערצ'ילונג

פָאָדָלָאָג „עַמּוּס“, מִאָסְקוּוּעַ, 1934

Printed in Soviet Union

וְעַרְקָטָעָר — א. גּוֹדֶשׁ טִיבֵּן

ערשתער קאפיטל

אָז יונדר פונג דיז השווינ, זוֹאָס האָבָן געטראָגן אַ
פאָלאָנקוּן *, האָט "מאָטשִׁיעָן דעם" פּוּיעָר אַ שְׂמוֹים גענְעָבָן. מָאָד
טְשֵׁי הָאָט זִיכְּר אַגְּנוּבּוֹינְג, צְעִישְׁפּוּרִיט דִּי פְּיוֹס אָגְן זִיכְּר גַּעֲזָלֶט וְוַאֲדָפֶן
איָג אַזְבָּט. אַיְצָט עַלְשָׁת הָאָט עַר באָקוּמָעָן אַ זַּעַץ מָהָט אַיְינָעָם פָּוֹן דִּי
געַנְיאַצְטָעָה דְּרַעַנְגְּלָעָבָּ, אָפָּ וְוַעֲלָכָּעָם טְרָאָנָט דְּעַמָּ פְּאָלאָנקָן. מאָטשִׁוּ
איָג אַוְמְגַעְפְּאָלָגָן, אַבָּעָר טְיוֹקָעָפָּ אַיְזָעָר צְרוּיק אַוְפְּנַעַשְׁפּוֹרְגָּעָן. אַיְג זִינְג
בָּאוֹד אָגְן זִינְג בָּאוֹרָאנְקָעָוּעָר קְוַטְשָׁמָעָה האָבָן זִיכְּר אַגְּנוּבּוֹינְג שְׂטוּרָיָּה
עלְעָבָּ פָּוֹן דָּעָר עַרְדָּה.

— אַ וְעַי, האָט באָזְשָׁע... — האָט דָּאָס פּוּיעָרְלָ גַּעַשְׁרִינְגָּן.
אַ חַיְדָהָק האָט גַּעַשְׁאָלָמָן.

— בָּאַמְסָקָא מְאַחֲרָאָ, זוֹאָס שְׁלָאָנְרָעָסְטָו זִיכְּר
וְוַוְוִיטְשָׁעָבָּ, דָּעָר צְוַוְוִיטָעָר פּוּיעָר, האָט מאָטשִׁיעָן אַ צַּי גַּעַטָּאָן באָ
דָּעָר פְּאַלְעָה פָּוֹגְּ זִינְג נְרוּיעָר סְקָמָאָן, אַיְג צְיַהְרָאָקָן, אַוְמְבָאָהָאָלְפָן
זִיכְּר מִוּט אִים גַּעַרְקָט אַפָּחָןְטָהָרְלָעָבָּם.

עַטְלָעָמָעָ רְגִיטָעָר זִינְגָּעָן אָגְן וְאַלְקָאָפָּ פְּאַרְבְּגִינְגָּרִיטָן. פָּוֹן אַחְנְטָעָר סְאָר
מְעַטְלָעָנָעָ אַוְבָּעָרְסָלִיְזָהָרָה הָאָבָן אָגְן דָּעָר פְּאַרְמִוְתָּאָנוּרִיקָהָר זִיכְּר אַפְּרִירָיָּה
גַּעַלְלִשְׁטָמְשָׁעָטָם בָּאַגְּיַהְתָּעָ שְׁיַהְלָעָבָּ פָּוֹן צִירְוָנִינִישְׁפָּאָדָעָם. דִּי פּוּיעָרִים
הָאָבָן אַרְוִיכָּגָעָלְפָעָט דִּי אַוְינְג אָגְן צְעַטְמָלְטָעָ זִיכְּר אַלְעָ גַּעַרְקָט אַפָּ
צְיַוְוִיקָה.

הַיְנְטָעָר זִיכְּר האָט עַמְעָץ עַפְפָעָם גַּעַשְׁרִינְגָּן. זִיכְּר האָבָן גַּאֲרָנוּשָׁט פָּאָרָה

* פּוּיְיִישָׁ:—גַּעַקְטִּיקָה, אַמִּגְּרָאָגְ-קָאָטָשָׁ, אַיְג וְוַעֲלָכָּעָ דִּינְגָּרָס הָאָבָן גַּעַטְרָאָג זִיעָרָע
פְּרִיצִים אַפָּ דִּי פְּלִימִיצָעָס.

שטאנגען. אונ אַרכְמַענָּלֶר אַיּוֹן אַ לְאַבָּגָן גְּרוֹנָעָם זִינְדָּעָם כְּאַלְאָט אַיּוֹן צַוְּיַה
זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנוֹנָעָן אַוְן גַּעֲפְּכָבָעָט מִיטָּ דֵי פּוֹיסְטָן פָּאָר זַיְעָרָע נְזֻעָּן.
ער האט זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנוֹנָעָן גַּעֲמָפְּט פָּאָר דֵי אַרְבָּל אַוְן זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט פָּוּן דֵי
טַעַפְּבָּכָר אַוְן טִיכָּה, וּוֹאָס זַיְנָעָג גַּעַלְעָג אַוְיסְגַּעַשְׁפְּרוֹנָט אַפְּט דָּרָר עַרְחָה,
אַוְן אַפְּט וּוּעַלְבָּעָדָי בּוֹזְעָרָים זַיְנָעָג אַיִן צַעַטְוּמְלְטָקָטָם אַרְפְּגַעַךְרָאָבָּן,
עד הַאָט אַוְרַאְפְּגַעַשְׁעָרָט מִיטָּ אַ בְּעַמְלָל דֵי שְׁטִיקָהעָב שְׁוֹאָרָעָצָה בְּלָאָטָע,
וּוֹאָס זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָעָט פּוֹיעַרְיוֹשָׁע קְרַופְּטָשָׁע הַאָבָּן אַיבְּרָהָגָלָאָזָט.

זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָעָט זַיְבָּאָבָּן זַיְבָּאָבָּן אַיִן אַ וּוֹטָט. עַס הַאָבָּן אַפְּט זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט אַפְּט זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט
טָאָן פְּאַרְשְׁיוֹדְגַּנְעָרְלוֹי אַיְדְּעָלָעָט דְּיוֹבָּעָט פָּוּן גְּאַרְבָּרְכְּלָעָטָר, מְאַשְׁוּסָם,
גַּעַנְעָלָעָב, מְאַסְקָאָטָם, פְּעַפְּרוֹ אַוְן אַנְדְּרָעָה אַוְבְּרָאָיָמִישׁ גַּעַוְוִירָן. פְּלָוָן
צַעַם אַיִן פָּאָר זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָאָקָסָן אַ גְּרָאָבָּר שְׁוֹאָחָצָעָר פְּאַרְשָׁוֹן, אַוְן
אוֹיסְפְּרִוְּטוֹנְדָּרָק דֵי אַרְעָמָס, גַּעַמְאָכָט אַנְמְקָעָגָן זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט אַוְן זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט
זַאָּלָן גַּיְשָׁט אַרְטְּנְמְלְדִיבָּן אַיִן וּתְנַעַן שְׁטָעָל מִיטָּ נְלְאָוָהָהָה: קוֹפְּלָעָס,
בְּאַקְאָגָן, קוֹרְגְּנָלָעָב, וּוֹאָסָס אַגְּגָלָאָ-פְּעָרְלָעָג, וּוֹאָס זַיְנָעָג גַּעַוְעָג
אוֹיסְגַּעַשְׁעָרָתָמָט אַפְּט הַיְּלָעָתָהָנָע טְרַעְפְּלָעָב. אַיְדָר מִיטָּ אַ וּרְוִישָׁר בְּאַזְּוֹד
לְעַבָּן אַ טִּישׁ מִיטָּ אַנְ שִׁיר בְּרָאָנָגָעָן, בְּיַנְעָרָע, אַיְוּרָנָע גְּרוֹזָע
אַוְן קְלִיְּנָע צְלָאָמִימָט אַוְן קְרוֹצִיפְּקוֹסָן הַאָט אַפְּט זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט אַ
פִּינְגָּר אַוְן עַפְּעָט קְפִּסְיְּדָר גַּעַלְיְאָרָעָט.

דָּרָר מְאַרְקְמִינְכְּמָעָר הַאָט זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט אַפְּט פּוֹסְדָּרְוּוֹתָנָס דְּהַעֲזָעָן אַוְן אַיִן נִיבָּ
צַוְּיַה זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט פּוֹיְעָרִים צַעַגְעָלָבָן. עַד הַאָט זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט גַּגְגָנָעָמָעָן בָּא דֵי אַסְ-
לְעַנָּן אַוְן זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט אַפְּט אַ שְׁמַמְאָלָעָר סְטְעַזְקָעָ, וּוֹאָס אַיִן גַּעַ-
וּעַנְ צַוְּוִישָׁן דֵי שְׁוּרָעָס שְׁטָעָגָן אַוְן אַוְסְגַּלְיְגָטָעָ סְכּוּעָם.

— פְּשִׁיאָ מְאָטָש גַּיְהַאְרָאָתָן... — חַאָט עַד גַּעַמְרָהָמָלָט אַוְן זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט.
צְלִיזְעָס גַּעַטְרִיסְלָטָט.

צְעַפְּלָאַשְׁעָטָט מִיטָּ אַרְיוֹגָעַלְפָּעַטָּע אַוְיָגָן זַיְנָעָג זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט
נַאֲכָנָעָוָגָנָעָן מִיטָּ יְזָעָרָע שְׁטַנְבָּעָ פּוֹגְעָשָׁע טְרָטָט.

עַד הַאָט זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט צַוְּיַה גַּעַוְולָבָן * אַונְטָעָר אַיְגָעָם פָּוּן דֵי
טוּוְעָג אַיִן דֵי שְׁטָאָטִישׁ סְקָעָנִיצָעָם, אַוְן זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָט גַּעַוְוִין מִיטָּן פִּינְגָּה
דַּעַט מְוּיָּעָר אַנְטָקָעָנְגָבָעָר, וּזְוּ מַעַד הַאָט גַּעַקְעָט אַרְוּסָם אַפְּט דָּרָר אַנְדָּרָעָה
זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָעָט, דָּוְרָבְּשָׁפְּרִיְּנוֹנָדָיק אַיִן דָּרָר בְּרִיטָהָמָט גַּעַבְנִי.

— אַט אַ דָּא, נְיַעַרְדָּעָם, קְרִיבָּט אַג טְנִיּוּלָס וְאַדְעָקָה.
צַעַטְוּמְלָטָע זַיְנָעָג זַיְהַעַשְׁפְּרוֹנָעָג פָּאָר דֵי סְקָעָנִיצָעָם, דַּעַמְ קְרוֹסָ-

* סְקַלְעַפְּיַעַנְיִיעָ, קָאַפְּגָנָאָרָעָס. אַ טְיַיְהָוָיָן אַפְּגָנָעָר זְיַיְגָנְדָּרְוִים, פָּוּן אַוְיָגָן צְוָגְדָּקָט
דָּוְרָכָה דֵי הַכְּבָרָע גַּעַשְׁאָפְּסָעָגָן שְׁטָאָקָג.

ארטיטן טוכחוין — א ריזוקער, לעגנעלכער גאנטישער פאלאץ פון קאי זימיר דעם גראונסן צוינטן, זואס ודי קראקעוווער מוכצעען האנג אונז

געובויט אפ דאורת צו ז' פארקויפן זיעירע ספורייט.
דאם איז געווען דאום לעננטט עיבי אינן גאנצן לאה. בא פאלקז-
פארוווילונגונג האט עם געקאנט ארטיערמען זיבן טויזנט מענטשן, אונ-
קיינער האט זיך גישט געהארפט שטוחן. אונז וואקייע טעה אבער איז
הא געווען או לאם זימט סכויירעס פון פאראשידנסטער מינימ אונ אפגע-
טהייטע געוועלבנן אווג סקלארעם.

זוי געקוומען זיך צוחקן צום מאָרְקַגְנּוֹרְדָּר.

אנטקענגייבער אפ מיזערעכ-זונעט האבן זיך געהויכט צוויו העלטמאָן טורעמס פונעם לאנד איבערן לאשטעשיאָל פון פאננא מאַריַא, וואָס מע האָט זוי זונט ואַחרהונדערטער געהאלטן אוין בוועגן איטעלעכּס מאֵי האָטן טרומײַטערם געישאלט, באָפּוילן אַז אַזערע פֿאָר אַ הוֹפִישָׁן האָר. זידן אוין פֿוקעגענע הייטלעג אָונ אַינְן לאָגָנָע שׂוֹאָצָע זשֶׁפְּיעָצָע געמאָכָט מיט דַי הענט אָונ גַּעֲשִׁיגָן, זוי זוי וואָלטָן זיך גַּעֲקִירָת אַדרָּע עפָּס גַּעֲזָאָלָט אוֹיסְבָּעָטָן.

ברעומראָלענדישׁ הענהַלערם: דיטשֶן, וועלְשֶן, אַרְמָנֶעֶר, גַּרְכִּין,
טַרְקִין, וַטָּמְטַעֲרָג, לְעוֹהָאנְטִינְעָרָהָבָן אַוְיסְגָּוְרָפָן זַיְעָרָעָסְכָּוִירָעָס אַיִּין
בָּאַרְשִׂיוֹהָעָנָה שְׁפָרָאָכָן אָנוֹן אַוְיסְגָּעְמִישָׁט זַיְעָרָעָגְשָׁרְיוֹעָן מִיטָּ פָּאָרָד
דָּרְיוֹיטָעָז פְּוַיְלִיטָעָז וּוְחַטָּעָז. דָּעָרָ לְיאָרָעָם אָוגָ דָּאָס גַּעֲזָדָעָרָהָבָן דֵּי
צָוְוִיָּוִירָוִים אַוְינְאָגָעָן צָעִימִישָׁט.
וְחָאָרָעָם דָּאָס וִינְגָּעָן גַּעֲוָעָן פָּוָן יְעָנָן פְּוַיְעָרִים, וּוְעָגָן וּוְעָלְכָעָ אָ
בָּאַלְאָכִי שָׁעָרָ שְׁרוּבָעָרָ פָּוָן יְעָנָן צִיטָט דָּאָטָט צִינוֹנָשׁ גַּעֲשָׁרְבוֹגָן, אָז...
בָּאַרְנוֹגָזָן פָּאָרָ זַיְעָרָ לְעָבָן וּוְיְוִינְקָעָרָ וּוּ בָּעָהִימָּעָם, אָנוֹן אַרְבָּעָמָגָן מַעָּרָ
לוּ מַעֲנְטָשָׁן".

שווין זעלטס טען, ווי זי זונגען אוועק פון זויער דארפ, זואָס הארט
לעבען דעם ערישבן פאָס קאַרְפָּאטָן, אַ מײַל פונגעם שטעהטעלע ווועלוייטש-
קע אונט ניט גאנַר ווינט פון דער שטאמֶט קראָאַקָּע. זי זונָגָלען זיך דָּאַין
דער שְׂרָעֵקָעָדוֹידָקָעָר שטאמֶט, ניט דערעַקָּג, ניט דערישַׁלְאָפָּן, געיאַנט פון
זְוִיכְּלָרְ-רוֹידָן אָונָג בּוֹזָעָק. זי זונגען געשְׁטָאנָעָן אַ ווּתְלָעָ, אַומְנָעָקָט זיך,
5

מוירע נעהאט זיך דירן אונ אראפֿגעוקט מיטאמאל אפֿ דער ער פֿאָר
זוייערעד קריופֿטשעט.

— מע דארפֿ נײַן... — האט וויטשעב געוופֿצט. מאטשיי האט
זיך אפֿגּוֹבֿ א ציילעט געטאנ...

ער האט א שאָקֵל געגעבן מיטָן קאָפֿ, פֿעַטְמַעַר צוֹעַצְוִינֶן דעַעַט
שריטס אָרוֹם דער סְוַקְמָאָנָע, ווֹי נְעַמְנָהָה זיך צוֹ אָ שׁוֹועַרְעַר זאָכָר
אָ רְיוֹזִיךְ טוֹיעָר אַינְדִּי סְוַקְעַנְיאָעָם, ווֹאָסָחָט גַּזְוַוְזָן אָ לְאָקְ בְּזָן
טְוַנְקְעַלְמַעַר קוֹלְקִינְטַיִם, האט זיך עַפְעַמְעַנְשָׂרָאָקָן, כְּאַטְשִׁישָׁן זיך האָבָן פֿוֹנְדָאָי
זָעַן גַּעֲקָאָמָט זָעַן דָּאָס קַעְגַּבְיַעַדְקָעָט מְוִישָׁר, ווֹאָסָפְרִיט אָרוֹהָם פְּוֹנָן
דער אָנְדְּרָעָר זְיַיט. זיך האָבָן זיך אָ וּוּינְלָעָן גַּעֲקוּעַנְקָלָט. זְעַנְדִּינִיךְ אָבָָהָר,
אוֹ שְׁטוֹרָאָמָעָן מְעַנְטָשָׁן גַּיְוָן אַרְיָה דָּרָכְ דִּי פֿוֹלָעָט מְוִישָׁרָן, ווֹאָסָטְיִי
עַן אַיְינָס לְעַבְנָן אַנְדָּרָן, האָבָן זיך אַוִיכָּס אָ דִירְ גַּעֲטָאָגְ פְּוֹנָן אָרָטָן.
וּוּיטְשָׁעַבְן האט עַפְעַמְעַנְשָׁר דָּעַר פֿאָבוֹעָן אָ קִיצְלָן גַּעֲטָאָגְן. ער
הָאָט אָרוֹנְטְּרָעְקַעְבָּוְינָן דָּעַם סְאָפֿ, גַּעֲלוֹקָט אָנוֹטְמַעַר דָּעַר פֿאָבוֹעָן, אָוָן
איַן אָ דָעַרְשָׁרָאָקְעַנְעָר אָפֿנְעַשְׁבָּרָנְמָעָן. ער האט דָעַרְעָן אָ שְׁמָאָל
אוֹיסְגַּעַרְיוּשָׁלָט אָוָן פֿאָרוֹזְשָׁאָוָעָרט שְׁוֹעָרָהָל, ווֹאָסָהָיָט זיך, אַיְמָה ווֹיָה
דָעַרְאָמָל צוֹ שְׁטָעַבְן.

געַלְעַכְטָעַר אָוָן גַּעַפְּאַטְשָׁעַרְיוּ מִיטְ דִּי הָעַטְזָהָט זיך אָ שִׁיטְ גַּעַזְ
טָאָן.

— האָזְהָא... ווּעַטְנָתְגִּין אָפֿ אָ טְוָנִירָ? שְׁטָעַל דָעַם ווּהַיְסְטְמַעַן
נָעַם פְּאָר אָ פֿאָנְצָעָר...

אָ הוּכְבָּעָרָהָר יְוָנְגָעָר סְכָאָלָאָר אַיְן אָן אָוִיסְגַּעַרְיוּבָּעָנָעָם פֿאָרָא
שְׁמָאָלְצָעַוְעָמָן קְלִירְוִשְׁן קִיטָלָהָט זיך גַּעַבְוָוָן אַיְן דִּי קָנִי אָוָן גַּעַז
הָאָפְסָט אָרוֹם דִּי פֿוּעָרִים.

וּוּיטְשָׁעַבְן האט אָנְגַּעַנְמוֹעָן מְאַטְשִׁיְעָן פֿאָרָן אַרְבָּל אָוָן האט זיך
אָפְגַּעַרְקָט מִיטְ דָּרְבָּנָעָ טְרִיטָן.

הָעָר סְכָאָלָאָר האט אָפְגַּעַחוּבָן דִּי אָפְגַּעַרְאָכְבָּעָנָעָ פֿאָרוֹזְשָׁאָוָעָרטָע
שְׁוֹעָרָה, ווֹאָסָהָט זְיַיט אַלְמָעָן צִוְּטָן גַּעַהְאָנְגָּעָן צְוֹעַקְאָוּוּטָא אָפֿ
קוּרְצָעָרָקְיָיט לְעַבְגָּטָוָהָר, אַנְאַכְהָעָטָן פְּוֹנָן עַפְעַמְעַנְשָׁר אָגְשָׁעָנְנִישָׁ, אָוָן
הָאָט מִיטְ אַיְרָ נְעַפְּאַכְבָּעָט.

— זְעַסְטָוָ? דָּאָס שְׁנִינְידָט מִעְגָּנָן דְּרַחְמִוּת אָוִים פֿוּעָרִים דִּי...
ער האט דִּי שְׁוֹעָרָהָר אָפְגַּעַלְאָוָן אָוָן אַיְזָן צוֹ דִּי פֿוּעָרִים צְוָנָעָן.

— ווֹאָסָטְיִי אַיְרָ? קָוָטָט.

עד החטם ארראפונעבויגן דעם קאָפּ, געכאנטן די פוייערים באָ די
פֿאַלְעָם אונ איז געלאָפּן פֿאָרוֹיס האַצְקָעַנְדִּיק אונ חירזענְדִּיק, קְלָאָרְ
מעערשטן אָ פֿערְדּ. מיט אַמְפְּעָרְגִּישׁ זונְגָּעָן זַיְן נָאָכּ אַיְם דָּחֲנָן טִיעָר
דוֹזְרָבְּגָּעָן.

אין די סוקנין עצם אוו געועגען שאטומדיך, די שינן אויז דרא אַנגען קומען בלויו זורב די פועל טויערן אוון פונג הויב אוויבן דורך די בוינגע בענטצטעריס. ריזוקע בעאלג סכוייעס, טוכ, זונר, לינוונט, בראשפאט, סא- מילעט, די עקן אַפְּגָנוּזְקָלְטָמָן אוון צעשפּוּרִיטָן, זונגען געועגען קומזְקָיְצָק צְלִילְיְגָטָן אֶפְּגָעָן שְׁמַעְלָן פּוֹן די אַפְּגָעָן זְנַעֲרָתָן גְּעוּווּלָבָן. די פִּילְעָלִיו האָט טעם פונג זילבער אונ נאָלֵד, ריביכע נאָלָאַכְּבִּישׁ אַרְנָאָטָן, בעקעשים פָּאָר מענעה אונ קלְיְידָעָר פָּאָר פְּרוּינָן, האָבָן אַמְּגָעָן אַרְפָּטָן אֶם די פּוּירְדִּים אַמְּאַשְׁטְּשִׁוְּלִישָׂן אֶפְּשָׁן.

זוי זינעג אראויס פונג קענגייבורידיקן טויער אונ געשמאָגען לעבען א קליען אלטַם קאָשטעזַלְעַבָּל אַינְמִיטָן דִּינְעָק. אַפְּלָאוֹנְדִּיק וַיּוֹעֲרָע פָּאָדָעַם, האָט זיך מִיטָּאָמָּאָל דער סְכָּאָלָאָר שְׁטוּרָעָג זוי זיך קָעֵר גַּעֲטָאָן.

— וואם טומט איר דאָן, נאָטם קינדער ?
— מיר גיעונן דאָן... פון דאָרוף גיעונן מיר דאָן... — האָט מאַטשוּוּ

אַתְּנִגְעָה אֶלְתָּנוּ גַּעֲשָׁתָּנוּמָלָט.

— מונע? — נאכ ער נאכ שטראונגער געפרגענט.
 — געקומען זינגען מיר — מאטשיי האט בעוכט פַּאָרְזִיבְּטוּקָע
 וווערטער — וואָרָעָם מיר זינגען שווין דְּאָסְמָאָל גַּעֲקוּמָעָן דָּא יַעֲנָה זָאָכ
 צוֹ רַיְיךָן, זָוִי סָעָה אָטָע גַּעֲשָׁמוּעָטָט דֵּי גַּאנְצָעָן גַּמְינָעָן באָמָּקָאָשְׁמוּנָאָל
 ווּוּוּטָמָּס נָאָכ דָּשָׂר מִישָׂא * ...

— אָזֹוִי, נַאֲכַל דָּעַר-מְשָׁא... אָנוּ וּוֹאָסֵם הָאָט אַיר אָזוּוֹנֶס צָו רִינְגָן
אָג מִיט וּוּמְעָנֵן?
הָעָר פּוֹיָדֵר הָאָט זַוֵּק גַּעֲכָאָפָט. פָּאָרוֹנִיכְטִיקְוִיט הָאָט אַיִם אַפְּגָנָעָ
תְּאַלְמָן.

— והאם איז נאך, וויל מיט פָּאוּוּל קענחוישיך, ווואס האט קאַל
מענע געהאט ומיט דער געשטוףטער זאַשטע אונז האט דערנאָכּ בעז-
קוייפט אַ לְאָמָע קו... וויל מיט איז איז געשען, איז נאָט זאָל זיך
דערבאָרבעמען... — מאַטשיי האט פֿונְצְּעַרְדְּטְּקִיטְּן נְאָכְּמָל אַנְּ

* מעסע, א קאטוילישע טפילע.

דער סכאלאר האט זיך אַנְגָעַבְלָאָזָן.
— ווילסט נישט אָזָגָן? איז קו דוח, וו דען מוטער די צויג
האט דוכ נעהאמט ספּוֹרְטִישִׁיבְּקָעָם, אוֹר האט מסיטט אָזָן בוזען. אוֹר
וועט נאָבָז עָזָן אָזָן וואָסֶעֶר פְּלָאנְטָטוֹר אוֹר וועט זיך אַרְנוֹנְדִּירְיָעָן... אָזָן
אוֹזָוּן וואָלָט האָבָז אַזָּמְטָלְעָבָעָן נַעֲשָׂאָמָעָן אַבְּיָבָעָן גַּעֲקָאנְטָן.
דאָס האָט גַּעֲפְּוּיְעָלָט, זַיְהָאָבָן מַזְוָרָעָן נעהאמט פָּאָרְפָּאָלָן וווערָן איָזָן
נעם פְּרוֹסֶן טָמֵל. מאַטְשִׁי האָט זיך אַיְבָּרְגָּעָקָט מִיטָּן ווּוּיטְשָׁעָבָן.
— זַיְהָ דָעָן? פָּאָרוֹאָס וואָל אַיְבָּזְחָאָז נַיְשָׁת רַיּוֹן, אוֹזָה העפָּנָן
אַפְּלָעָן וואָלָט אוֹר אָונְדוֹן גַּעֲקָאנְטָן, אוֹבָעָס וואָלָט נַאֲר אַזְוָמְעָנְדָאָזָן
איָעָר לַיְזָטְזָלְעִינְקִיט.

— נָזָן, דָיְה. — דער סכאלאר אָזָן ווּוּרָעָר צַגְעַשְׁתָּאָנָעָן.
מוּרָעָר, בִּוּרְעָקִינְט אָזָן פָּאָרוֹאָסְטָהָאָבָן גַּעֲפִירָט דָעָם פּוּוּרָם צָוָנָן.
— ווּשְׁלָל גַּנְּאָרְדִּיקָעָר בְּרוֹדָעָל, דָאַבְּרָאָזְשִׁיָּוָן הַזְּהָרָעָר... — ער האָט
פְּלָוצָעָם אַרְאָפָּנְעָנוּמָעָן דָאָסָה חִוְטָל אָזָן דָעָרִים יְפָנָם טִיפְסָטָן הַהָרָצָן
בָּאוּזָוּן ווּ ער בעט דָאָס, ער זָאָל זַיְהָ נַיְשָׁת אַפְּנָאָהָן. — פָּאוּזָל
קָעְנְדְּזְשִׁיאָהָר... בְּלָאָבָז אִים שְׁטָעְנְרִיךְ גַּעֲזָוָעָן
אַיְנְגָעַשְׁפָּאָרָט... קְוִיפָּן נַיְשָׁת, פָּאוּזָלָן, דִי קו, הַאָבָז אַיְבָז גַּעֲזָאָגָט...
זַיְהָאָט בָּאָלָד פָּוָן אַנְהָרִיב אָזָן אַבְּיָסְלָגְטָה אָזָן אַיְבָז פָּאָרָט
שְׁטָאָנָעָן, אוֹ דָאָס גַּעֲלָעָם אָזָן אַבְּרָעְגָּעְבָּאָבָן. יְעוּרָעָר הַאָט כַּעֲקָאָט
זַעַן, אוֹ סָעָז ווּעָט זיך נַיְשָׁת פָּאָרְהִיְּלָן... אָזָן ער, אַלְעָז דָאָס זִבְּנִיקָעָן:
דָאָפְּלָעָן יָאָ, זַיְהָ נַיְשָׁת טִיעָר. אָזָן דָאָס ווּוִיבָז זִבְּנָס אַיְבָז דָאָס אַיְזָן
גַּעֲנָעָן: קְוִיפָּן נַיְשָׁת... אָזָן ער: דָאָפְּקָעָן יָאָ, אָזָן ער יְיָהָר הַאָט קָעְפִּירָעָר
צַוְּגָעְרָעָט, פָּאָחָטְשָׁאָרָעָט דָעָם קָאָפָז... אַזְוָיָהָאָט זִבְּזָבָעָט אַזְוָיָהָיָבָן הַעָר
אָזְמָנְגִּילִיק. ווּאָרָעָט שְׁטָעָנְדָה אָזָן דָאָס שְׁוִין אָזָן, אוֹ סָעָז הַיְבָט זִבְּזָבָעָט
אַבְּטָרָאָפְּלָעָנִישָׁ אָזָן אַיְינָס... — ער האָט זִבְּזָבָעָט אַיְבָעָר-
גַּעֲצִילְלָעָטָם.

דער סכאלאר האָט אַיְמָז אַיְבָּרְגָּעָקָט דִי רַיִד.
— סְטִישָׁאָדָעָט דִיְר אָזָן קָאָפָז אָזָן דִוְרָעָל גַּוְשָׁט קִינְגָּ צַבְּעָלָעָם.
וּוּלְסָטוּ רַיִד, אַדְעָר שְׁוֹוָג אַיְנוֹגָאנָעָן, פָּוּנוֹאָנָעָן ווּבָנָט אַיְרָאָז?
— פָּוָן אַדְעָרָפָלְעָבָן זַיְהָאָבָן, בְּרוֹדָעָל, דָאַבְּרָאָזְשִׁיָּוָן אָזָן-
זַעָרָר.

— דָאָרָט זַיְהָ דִי זַאְלָצְזָרְבָּן?
— אַוְוָאָדָעָ, פָּוָן דִי זַאְלָצְזָרְבָּפָעָם...
— וּשְׁוּפְנִיקָעָם?
— יָאָ.

— דאס דארפ האט איבך אהערזו געשיקט?

— די גאנצע נומגען זונטיש נאכ דער מישא... אלע... די גראבערט, דרייבלערט, האקערט, וחאָס ועגן דעם זאלץ דורך פולווער, די שטוי-ערט, אוּג שטנערעט, די פורמאַנטעט, שמיינט, בעטערעט, טעלערעט, רימערעט... אלע...

— אָפּ הוֹצְאָעָם גָּעֲבָנָן?

— געגעבן. דריינזשווינעס אוּג צוּווִי ברוּיטעלעב.

— צוּ זועמען והארפֿט אַירֿ?

— געווּעַן שוֹין, בָּרוּדָעֶל, באָמְיאַשְׁנֵיעַ פָּאָן הָרָאָבָּ� פָּוּשָׁעָמָּאָן ווּיטש, דעם אַלְעָדוּרְכְּלִינְטִיקְסְּטָן הָעָרְ קִינְגְּסְּ הוּוּזְשָׁאָפָּעָר.

— נוּ?

— האט עָרְ אָונְדוּ גָּעָלָאָזֶט וָאָגָּנָּ, מִיר זָאָלָן גִּינְגָּ צָוְ שִׂיאָרְקִי, בָּרוּדָעֶל, דָּאָבְּרָאָהָוָשִׁי אָונְהָזָעָרָר... — דער פּוּיָעָר האט דעם סְכָּאָלָר אַנְגְּעָקוּקָט מִיט בָּעַטְרִיקָעָ אָוּגָן.

— שִׂיאָרְקִי? — האט זִיכְרָ דָעָה סְכָּאָלָר גָּעֲבִידָעָט. — וּוּאָסְפָּעָר שִׂיאָרְקִי? וּוּ אַיזְרָ?

— דאס אַיזְרָ עַס דָּאָכְ... שְׁוִינְגָּ דָעָט דָרְיָוָן טָאָג וּזְזָרְ אַיזְרָ, אָוּן קִינְגָּעָר וּוּיְסָט נִישְׁטָן, וּוּוּ עָרְ אַיזְרָ.

— וּוּעָרְ אַיזְרָ עַס, דער שִׂיאָרְקִי?

— בָּא אַיזְרָ וּזְזָרְ בָּעָמָן נְאָהָר...

— בָּיהָלָעָן — האט זִיכְרָ דָעָה סְכָּאָלָר צְעַבְּיוּזָעָרָט. — וּוּעָרְ אַיזְרָ עַר, דער שִׂיאָרְקִי?

— דער פּוּיָעָר האט זִיכְרָ דָעָה שְׁאָלָאָקָן אָוּן אָוּמְבָּאָהָאָלָפָן אַוְמְגָעָקוּקָט.

— בָּא אַיזְרָ צָוְ בָּעָטָן נְמָאָר, דאס אַיזְרָ עַס דָּאָכְ...

— וּוּאָסְפָּעָר גָּנְאָה... שְׁאָלָסָטָן מִיט דָעָר בָּאָרָה, שְׁטִינְקִיעָר בָּאָרָה, רִיּוֹד, אִיכְרָ זָאָל וּוּסָן.

— וּוּאָרָעָטָם סְאָוּן גָּעוּרָן מוֹתָן דָעָטָן זָעָלָן פָּאוּוּלָן מְאָקָעָ...

— אִיכְרָ זָוִוִּס שְׁוִיגָּ, — דער סְכָּאָלָר אַיזְרָ אָוּמְגָעָהָוָלָדִים גָּעוּזָאָת — עָר האט גָּעֲלִיפְּטָן אַלְקָמָעָן קוֹה וּוּטָמָעָר.

— דער פּוּיָעָר האט פָּאָרְלוּוֹן דָעָטָן פָּאָרְדָעָט אָוּג זִיכְרָ עַטְוּמָלָט.

— ...די קוֹ אַיזְרָ זָוִוִּיס זָוִוִּיס וּוּאָכְלָן שְׁפָעָטָר גָּעֲפִינְעָרָט. נְאָל

אָזְוִי האָגָן זִיכְרָ באָ אַיזְרָ אָמְגָעָהָוָיָבָגָן דִי אָוּמְגָלִיקָן. אָוּג באָ כְּבָאָ

וּשְׁעָרָ פּוּטָלָק אָוִיכְ אָזְוִי. אָ זְבָּנוּאָרְקִינְדָּר זָוּן אַיזְרָ אָוּמְגָעָהָשָׁטָאָרָבָן פָּגָן דָעָר רְוִוְתָעָר קְדֻעָן. אָוּג באָ יָאָשָׁעָק בָּרוּאִידָא האט זִיכְרָ אַפְּגָן אַיזְרָ פָּוּס אָרְיִינְגָּעָרִיןְן אָוּג כָּאָדָאָשִׁים נְאָנָצָע גָּעֲנָטָרָט. באָ אלְעָזָר

דאס אוזו נשווען אייזער זוי זונגען אומגעומען אין דער וויבער
העך: בא אנטטיך זוילטשיך, בא וויטשכ פילאט, לואש קאובילא, זוא-
לען קושיוו. דערנאכ זייןע געפיגערט צעג פערד בא די קיעראטן...
— וויאסערע קיעראטן?

— נו, וויאס די פערד דריינע זוי אף ארויסצוצען דאס זאלץ
פונ דיו זשופעם... מיט אועלכע קלינע אומנגליק האט זיך דער גרויסער
אנגעווויבן. צו יעדערן האט זיך עבעס פריער צוגעטשעפעט. אוזו איז
דאס שיג שטערדיוק... נאַם, דערבאָדעט זיכ!... — ער האט זיך איבער-
געציילעט.

— וויאסער אומאליך האט זיך דאס דארט געטראפנ?

— אין דער ווישטער העך? וויאס איז דראָב זיער סאמ געווען...
גאט זאל אויסלְזִין זיערע נעשאָמעם...

— וויאסער וויסע העך?

— נו, דארט טיפ אין דער שיבע, אונטער דער שאכטער גורא
וואָרנאָ, דוּני שטאָק אונטער דער רעניש...

— וויאס איז דארט געשען איזוועם?

— פארשיט האט עם זיי... זוי דנען? איז וויפל מע זאל נישט אונ-
טערוואָלקייעווען מיט הולצענעם בעלקעט... — ס'אייז אים פלויזעט אונ-
עקובען רoid אונ ער האט זיך צויר אַנגעטָן זאָס הייטל — וויאס דז-
וחאקסט אַזְאָב, צויר אונ שעין קריישלט זיך דיו שיבע. דו סטערפלע-
וועט אונטער אונ איבער דיר קריישלט זיך. קרייסט אַרײַן אין דער
אויסגעלהָקָטָעָרָע, ליגסט אונ גראָבָטָמִיטָן קלינ, וויסטָן דען,
וויאס איבער דיר טוט זיך? האקסט מיטן קילאָפֶן, צי דז
קלאָבָטָמִיט פונ די קלאָפָטָשָׁסָס קלינע באַלְוָוָאנְקָעָם אין די בעטלעכ
אַרְבָּעָן... אונ פָּלְצָלִינְגָּרְדְּרָאָכְּ...! ס'האָט זיך שעין פָּאָרְשִׁיט אַזְאָ-
בָּאָרָאָבָּן, אַפְּוֹלָעָ יְעוּמָס מָטוּרָא קָוָן צְבָית נִישְׁתָּאָרוֹסְצּוֹרְבָּעָן... בעטן
מייר בא די וויאָזָאָוָונָעָם, שִׁקְנֵן זַיְוִינְגָּן צּוּמָּסְעָנְיאָר. בעטן מייר אַיְמָן:
לְאֹז זַי אַפְּ דִי וויבער העך, קאָה גָּנוּטָשָׁן שִׁבְעָס פָּאָרָאָג אַזְאָג דִי גְּרוּבָּנָן?
לְאֹז זַי, די העך, וועצָן מענטשָׁן האט זַי שְׂוָגָן בָּאַחֲרָאָבָּן, וועט האָכָּ-
דאָמְרָאָזְשִׁי, נָאָרוּקָעָר, זַי ווועט זַי לְיִשְׁתָּאָמְנָהָעָבָּן, די בעטְשִׁיָּעָן
וועט נִישְׁתָּפְּוּלָּנָן...

— חזהוּהוּ... — האט דער סְבָּאָלָאָר זַיְכָּעָדָקָיָם — צו וויאס
קרייס אַזְאָרָט, צאָפָעָם, אַזְבָּעָם סְמָעָט אַיְיכָ נִישְׁתָּאָ-
מָאָטְשִׁיָּה האט זיך אַפְּסָגָן צְעַמְוָלָת. ער האט צויר אַרְאָפְּגָעָנָר
מען דאס הייטל פון קָאָפֶן.

— אונט זויז חענ? — האט ער גיעטט באטומען אונט היילפלאָז שטמאָר געוקט. די פוייערים האבן זיך א ריר געטאנ פונעם ארט, ווּ אַפּוֹגֶן דיק זיך פונעם סכֿאלארס היילפ. מאטשי' האט זיך אַבְּער באטראָקט אונט אַשְׁמִינְכָּל געטאנ אַיבְּער די שטָמְטִישׁ עַיְתִּידְעַהְעַרְעַע רֵיד פּוּ נָעַם יונגן קליריקער.

— זוי דען? פָּגַן פְּלָעָקֵל ערְדָּו וּסְמָטוּ צִיּוֹן דֻּרְנָעָרָנוּן? אָז אָ הַעֲלֵפֶת פָּוּנָעָם בְּרוּוּט מְיוּטָו אַפְּגָעָבָן דְּעַמְּגַדְּקָן פְּאַרְעָצָ, זָאָל אַיִּט גַּאֲטָ גַּעֲבָן גַּעֲזָונָט. אַיְּנָ דָּעָר וּוּינְטָרְצִינְט... פִּיגְעָרָן וּוּאָלָט מַעַן דָּאָכָ גַּעַמְּזָמָז... — האט ער אַפְּאַזְּאָגָט וּוּשְׁטָעָר גַּעַמְּזָמָז דְּשָׂרְצִיּוֹן — ... אָז אָבְּער דָּעָר סְעַנְיאָרָה האט זיך אַינְגְּעָשְׁפָּאָרָט. גַּיְּגָן, זָאָגָט ער, מָוָר וּוּעָלָן זַי שְׁוִין אַינְגְּעָמָעָג, די וּוּסְמָעָהָעָק, אָונָן רַופְּטָ אַזְּוִי אַרְוִוִּים גַּאֲטָס שְׁטוּרָאָפָּ. מִיר וּוּעָלָן זַי שְׁוִין אַינְגְּעָמָעָג, אָונָן אָפָּ לְיִדְאָקָעָם אַיְּן סִינְיָרָאָמָּאָגָן גַּוְשָׁמָן. זָאָמָּאָס פְּטָמְפְּלָעוּסָט אַיְּרָ נִישְׁתָּאָמְטָעָר באַצְּיָּיטָנָס אַתְּגָעָט, סְיָאָל זיך האַהֲטָנָן? וּוּאָסָטָמְפְּלָעוּסָעָן, אָז סְעָ קְרִישְׁלָט זַיְבָּ?.. אַזְּוּוּ טְרִיבְּטָ ער אַוְהָוָוָא אַיְּגָסְמָוָה אָזָ נִאְטָ דְּעַרְבָּאָרָעָט, וּוּאָרָעָט, וּוּאָסָטָמְפְּלָעוּסָעָן, אָזָאָלָץ אַזְּוּזָאָרָט אַזָּא, זַיְבָּ? זַיְבָּ?... נִשְׁתָּאָמְטָעָר, אָזָאָלָץ אַזְּוּזָאָרָט אַזָּא, זַיְבָּ? זַיְבָּ?... נִשְׁתָּאָמְטָעָר, אָזָאָלָץ אַזְּוּזָאָרָט אַזָּא, זַיְבָּ? זַיְבָּ?...

— נָאָר דָּאָרָט?

— העכער אַזְּ אַדָּס זָאָלָץ גְּרִינְגָּעָבָ, מִיטָּ ערְדָּו פָּאַרְמִישְׁטָ אַזְּ וּוּיְיָ נִיקָּעָזָלָצָן. טְוִפְּעָר אַזְּ טְאָקָעָ שְׁוִין שִׁיבְּיָאָקָעָוָ גָּוָט זָאָלָץ. אַבְּער וּוּאָסָטָמְפְּלָעוּסָעָן טְיִפְּעָר אַזְּ אַדָּס זָאָלָץ בְּעַמְּרָעָ, דְּרוֹחְבוֹיכְמָטָק. אַזְּ אַיְּנָ דָּעָר וּוּנְיָ טְעַמְּקָעָט עַמְּ אַזְּ סְיָקָעָט בְּאַמְּ צְעָגִינָן. אַזְּ קְרִישְׁטָאָלָן זָאָלָץ אַזְּ דָּאָרָט אָפָּ אַרְוִוְצְזִוְשִׁיגָן אַיְּגָסְמָוָה די וּוּינְטָעָ לְעַנְדָּעָר. לְגַטָּט עַמְּ אַבְּער זַיְבָּ טִיפְּ צְוּוֹשָׁנָן שִׁיבָּעָם לְיָוָם; וּוּפְלָדוּ וּוּאַלְקָשְׁוּעָטָט נִשְׁתָּאָמְטָעָר קְרִישְׁלָט זַיְבָּ? זַיְבָּ? וּוּאָנָט אַזְּ פְּאָלָט אַיְּגָן...

— טְרִידְרָאָכָ! — האט ער סְכֿאָלָאָרָא אַיְּשִׁיט געטאנ.

מאטשי' אַזְּ דְּעַרְרָאָקָן אַפְּגָעָשְׁפָּוּנָגָעָן.

— וּוּיְלָט אַיְּרָ בְּעַמְּ נִנְאָד בא שְׁיאָרָקָו? הוֹהָרוֹהָו... שְׁיאָרָקָו וּוּעָט אַיְּמָ שְׁוִין פָּאַרְטְּרִיבָּן דְּעַמְּ סְעַנְיאָה, גָּוָט אַוְיִשְׁמְצִינָן, אַיְּנָ קִיְּטָן לְיִגְּגָן, שְׁיאָרָקָו, זַיְבָּ? — האט ער נִאְכָלָשְׁפָּעָט דְּעַמְּ פּוּיָר. — שְׁיאָרָקָו אַזְּ אַיְּמָ קְיַשְׁעָמְפָּאָבָּעָר, ער וּוּעָט אַפְּשָׁרְעָבָּעָן, אַוְיִשְׁפְּנִינָן אַזְּ בְּאַשְׁוּרָהָנָן: אַוְאָיָא בְּאַמְּבָ�וְאָיָא אַזְּ סְמוּעָט זַיְבָּ נִשְׁתָּמָעָר קְרִישְׁ לְעָן, אַוְיָם.

— זונטיק נאכ דער מישא פארג קאשטייאל... — האט מאטשייו אונגעהייבן אונ גשוואַלט איזם באגוייטין.
— אייב וויס שווינ... צ'וועט זונע רעכט. קומט.

וּי זונען אוועק פינעם דינעך דורך דער ראנאָטקהָ אונ פון דאָרט באָלטערעוועט איזט אַ געסֶל. דער סְכָּלָאָר הָאָט וּי אַרְאָפְּנָעָפְּרוּט עַטְלָעַ-בָּעַ טְרָעָפְּלָעַכְּ אַגְּנָג אַ שְׁעָמָן. קוֹעַנְקָלְעַנְדָּרִיךְ זַיְכְּ זַיְנָעָנְדָּרִיךְ פּוּעָרִים, נִיט אַנְטְּבִּיְוְנְדִּיךְ דֵּי קָנִי, נְאָסְנָעָנְאָנְגָּנְעָנִים מִיט שְׂטִינְפָּעַ שְׂוֹרְעָרַע טְרוּט.

אַגְּנָג שְׁעָנָק אַיְזָן, וּי שְׂטִינְדִּיךְ גַּעֲוָעָן פִּינְצָטְעָלָעַכְּ. סְחָאָט גַּעַד שְׁמַעְקָט מִיט פִּינְצָטָקָט אַגְּ מִיט וּוּנְעַן. באָ אַגְּרָוִוִּסְטָן טְשִׁי זַיְנָעָנִים גַּעַד זַיְנָעָנְדָּר אַגְּ פְּרוּיְעָכְּ גַּעֲלָאָרָעָטָמְתָן. אַפְּאָנוּטָם שְׂפִילְעָהָם, קָוְגָלְאָרָעָסְטָן, גְּהָאָמָעָרָסְטָן, וּזְאָגְנָעָנְדָּר אַגְּ נְאָסְנָמוֹידָן, וּזְאָסְמָסְטָן זַיְכְּ פָּאָרְגָּוָנְגָן וְהָלָעָן אַיְנָמִיטָן מְאָגָן. דעם סְכָּלָאָר הָאָבָן זַיְכְּ טְיִקְעָפְּ דָעָרְקָעָנְטָן.

— וּוּיְצָעַק, וּוּיְצָקוּ, דער סְכָּלָאָר וּוּיְצָעָנְטָן, — הָאָבָן אַיְזָן דֵּי גַּאֲסְנָמוֹירָן באָגְרָיסָטָן. — זַיְעָמָעָן אַוְיָינָסְטָן קָאָשְׁטִיךְ דָא אַחֲהָר גַּעֲרָאָכְטָן? — העַהָּהָה... — הָאָט זַיְכְּ אַגְּלָעָכְטָמָר גַּעֲטָרָאָגָן, — מִיט וּוּמְעָגָן עַד שְׁלָעָפְּטָמָר זַיְכְּ דָאָסְטָן, העַדְעַד... יִ

— שְׁוֹנוֹנְפָּטָן — הָאָט דער סְכָּלָאָר נְעַזְגָּט מִיט זְוַעַרְדָּעַ, — דָאָסְטָן זַיְנָעָג לְיִיט פָּוּנְג אַוְנְטָעָרָן קָאָשְׁטִיךְ. זַוְנְטִיךְ נאָכָּבָן הָאָט דֵּי מַאְמָקָעָ בְּאַסְמָקָעָ אַלְיָוִן אַפְּ זַיְיָ אַגְּמָעָ... .

דער גַּעֲלָעָכְטָמָר הָאָט זַיְכְּ נְאָכָּבָן חָעָכָר צְעהִוְקָטָט. — אַוְיָ אַוְיָ... דֵּי פּוּיְעָרִים זַיְנָעָנְג גַּעֲוָעָן צְעָדוֹלָט אַגְּנָג הָאָבָן גַּאֲרָנִישָׁט פָּאָרְשָׁטָאָגָן. הָאָבָן אַרְאָפְּנָעָנוּמוֹעָן דֵּי קָוְטָמָשָׁם אַגְּ זַיְכְּ קָעְסִירָדָר טִיף פָּאָרְנִינְגָט. דער סְכָּלָאָר הָאָט זַיְיָ אַוְעָקָנְעָזָעָט אַגְּנָג זַיְנָקָל באָ אַטְוּשׁ. — וּוּעַד פָּוּנְג אַיְבָּה הָאָט דָאָסְטָן גַּעַלְתָּ? — מאַטְשִׁי הָאָט זַיְכְּ אַרְיָרְגָּטָן.

— גַּיְבָּה אַחֲהָרָה.
די פּוּיְעָרִים הָאָבָן זַיְכְּ אַיְבָּרָגְּנָקָקָטָן. מאַטְשִׁי הָאָט אַפְּגָעָוִיפְּצָטָט, אַפְּגָרָגְּנָעָנוּמוֹעָן פָּוּנְג אַגְּנָטָמָר דָעַר סְוָקָמָאָמָעָ אַגְּ עַק פָּוּנְג אַהְמָדָה, וּזְאָסְטָן זַיְנָעָנְג אַרְיָבָּרְדָּר די פְּלָוּרָעָן, אַגְּנָג פָּאָמָעָלָעָב אַפְּגָעָגְּרָאָבָלָטָן דָאָסְטָן קָנוֹפָּה. דער סְכָּלָאָר הָאָט צְוָעָנוּמוֹעָן די דָרָט וְאַשְׁוּוֹנוּעָם אַגְּנָעָבָן גַּעַלְתָּ דָעַט שְׁעַנְקִיּוֹנָג, וּזְאָסְמָסְטָן זַיְכְּ גַּעֲרָאָכְטָמָר אַגְּנָעָבָן גַּרְוִיסָּעָ קְוָאָרָמָה.

די פּוּיְעָרִים הָאָבָן זַיְכְּ אַגְּנָהָיִיב נִיט דָעַזְוָעָגָט טְרִינְקָעָן. ערְשָׁת אוֹ די בְּיַסְלָעָכְּ, וּזְאָסְטָן זַיְכְּ הָאָבָן גַּעַזְפָּטָן, זַיְנָעָנְג זַיְיָ אַרְוּפָ אַגְּ קָאָפְּ.

אריגע, האבן זוי שווען שוועינדריך געווויקט די וואנטצעס אונ דיו ריזוקע אויסגעבעטטע פוארטן.

דען סכאלאר האט צו זוי עפעם גערעדט. זוי האבן אבער בלויו געשאָקֶלט מיטן קאָפּ, געזיפֿצַט אונ געשווויגן.

א קויטישיקע שטיימ האט פונעם גרויסן טיש אהער געשווויגן.
— זוי לאָג ווּסְטוֹן שטינקעג מײַט די בּלאָפּעַס פָּאָר זַיְעַר בִּיסְל
מעה, ווּיצָקוּ?

דען סכאלאר איז צונעטאנגען צומ טיש פון די פּרֵוּלְעַבָּע לְעַט אָונ
באָלְד זְבָּנָען זְיַיְּאָלְעָא אַיְּנוּנָעָם, אָונְדָּרְסָכָּאָלְרָ מִיטָּזִי, אַרְוִוָּסָ פָּוּן שְׁעָנָק,
די פּוּזְעָרָם האָבָּג שׂוּין אָוּפְּגָעָהָרָט טְרִוְנָעָן, נָאָר אלְצָ נָאָב גָּעָר
זַוְּפַּצַּט. זוי האָבָּג גַּעֲוָאָרָט אָפּן סְכָּאָלָאָר.

א שא אַיזְוַּדְוַּיְתַּי אָונְגָּאָפּ אַשְׁאָ, אָונְגָּאָפּ זְיַיְּ וְזְבָּנָעָן "נָאָב אלְצָ
שְׁוּיְּנְדָּרִיךְ גַּעֲזָעָן באָט אָוּסְגָּאָלְיְּרָקָטָן עַמְּרָע מַעַד. זוי האָבָּג אַרְאָפּ
גַּעֲלָאָזָט די קְשָׁעָפּ אָונְגָּאָפּ מִידָּע גַּעֲרָעָמְלָטָן. שׂוּין זַעַקָּס טָמָג אָונְגָּעָט וְזַיְּ
זְיַיְּ הָרְיוּגָן זְיַיְּ אַיְּבָּעָר דָּעָר שְׁטָמָאָמָּן, נִישְׁתָּדְרָשְׁלָאָפּן
נַעַמְתָּג נָאָב חָאָבָּן זְיַיְּ בָּאָ אַיְּנוּנָעָם אָשְׁטָאָטָר גַּעֲרָעָמָן, זְיַיְּ סָע וְזַיְּנָט
דָּא שְׁוָאָרָקִי. ער וְחָאָט זְיַיְּ עַרְשָׁת פָּאָרוּנְדָּעָרָט אָנְגָּעָקָוּקָט אָונְטִיְּקָעָפּ

א רְעוּעָ גַּעֲטָאָן: — פְּרָעָטָש, שְׁבָּשְׁוּחָזָוּא שְׁמַיְּחָזְוָאָנְצָא* ... — חָאָבָּן זְיַיְּ זְיַיְּ אַיזְוַּדְוַּיְתַּי אָונְגָּאָפּ

בערגענשאָקָן אָונְגָּאָפּ זְיַיְּ נִישְׁתָּדְרָעָטָן קִינְעָמָן צְוּ פְּרָעָגָן.
אַיְּנָדְזָוִיסָּג האָט שְׁוּלָּג גַּעֲרָעָמָּת, די זְיַיְּ אַיזְוַּדְוַּיְתַּי אָונְגָּעָנָעָן,
זְיַיְּ זְבָּנָעָן נָאָב אלְצָ גַּעֲזָעָן.

דען שְׁעָנְקְלִוְנָג אַיזְוַּדְוַּיְתַּי צְוּ אָונְגָּאָפּ אָשְׁטָוּס גַּעֲגָעָן דָּעָם טִיש.
— הָהִי, גָּאָטָס מְעַנְתָּשָׁנָן... וְוָאָס וְוָעָט אַיר דָּא אַיְּסָוִיזָאָג. גַּעֲבָן

נָאָב מַעַד? זְיַיְּ האָבָּג זְיַיְּ אַפְּגָעָנָכָאָפּ. מְאַטְשִׁי האָט זְיַיְּ אָצְטָמְלָטָר אַיזְוַּדְוַּיְתַּי
גַּעֲקָוּקָט.

— ער אַיזְוַּדְוַּיְתַּי נָאָב נִישְׁמָטָא, דָעָר קְלָעָרִיךְ? — האָט ער גַּעֲמָוָרָמָלָט.
— וְוָאָסְעָרָ קְלָעָרִיךְ?

— מִיר זְוָאָרטָן דָּאָבָּג אָפּן קְלָעָרִיךְ, אָפּ דָעָם פָּוּנָעָם רִינְעָק...
— אַיכְ וְוִוִּים נִשְׁתָּטָפּן קִינְגָּן קְלָעָרִיךְ. גִּיטְ אַיכְ, גָּאָטָס מְעַנְתָּשָׁנָן... —

ער האָט זְוּיְּטָשְׁעָכָן גַּעֲרָיָן בָּאָמָּרְבָּל.
זְיַיְּ זְבָּנָעָן אַרְוִוָּס פָּוּנָעָק.

* אַוְעָקָעָט, פָּאָרְשָׁטְוָנְקָעָנָעָ גַּעֲוִיְּדָע.

צורייטער קאָפִיטל

לַעֲרָנְטוֹצְרוּוֹעֶר קָאַלְעָוּ אַשְׁקָעָנָאוּ אַיּוֹ נָעַ
וּמָן אַיְנָקָעָקָרְמָשָׁעַט אָנוּנָם וּוּנְקָלְ פָּוֹן אַרְיוֹזָגְ שְׁטוֹלְ, וּוּאַסְּ אָאוֹ גַּעַ
וּמָן אַיְבָּרְגָּעָצָוִינָגְ מִוְתְּ בְּרָאָקָאָטְ, אַוְיְבָּגָעָבָעַטְ מִיטְ קְיַיְשָׁעָלָעְבְּ אָגְ
בָּאַלְיָאָטְ מִוְתְּ וּבָרָעָנְ שְׁאָלָןְ. כָּאַטְשָׁ סְאָאוֹ גַּעַוְועָגְ אַנְהָיָוְבְּ זְהָמָעָרְ-אַוְנוֹטְ,
נָאָכְ אָהָיָוְןְ וּוּנְדָטָאָגְ, הָאָטְ קָאַלְעָוְ אַשְׁקָעָנָאוּ פָּוֹרְעָמָטְוָוָהָגְ גַּעַטְרָאָגְ
אָפְּנָ וּקְאָפְּ אָסְוָבָלָעְנְ וּחְוִיטָלְ אָהָוְןְ אָיוֹ גַּעַוְועָגְ אַיְנָגָעָמָלְוִיעָטְ אָהָגְ אָלְגָעָנָעְ
שְׁוּעָרָעְ יְזָוְפִּיצָעְ פָּוֹן טְוָנְקָלְגָּרָאָנָאָטָעָנָעְ סָאָמָעְ, אַיְנוֹיָוִינָקְ אָוִיסָגָעְ
פָּעָלָמְ מִוְתְּ פָּוֹטָעְ אָהָמְ דִּיְ וְרָאָנָהְ פָּאָחָבָרָעָמָטְ מִוְתְּ סְוָבָלְ.
זָנָגְ קָלָיָנְ
הָאָעָשָׂעָ פָּאָנָעָמְ הָאָטְ זָוְכָ אַוְנָגָאָנָעְ פָּאָהָרָקָאָבָנְ אָהָגְ פָּאָרָלָיָרָןְ אַיְנָעָמְ
כְּרָיוֹתָגְ סְוִוְּבָלְעָנָמְ קָאַלְעָנָרְ פָּתָגְ דָּעָרְ יְזָוְפִּיצָעְ.

לְעַבְנָןְ אַיְםְ אַיּוֹ אָפְּנָ טִישָׁ גַּעַשְׁתָּאָנָעָנָןְ אַנְ אַיְנָצִיקָעָרְ גַּרְזָוְסָעָרְ לְיִיכְ-
טָעָרְ פָּוֹן גַּעַלְאָפָמָןְ וְלִיבָּרְ מִיטְ גַּעַקְרָיוֹלְטָעְ פָּאָרְצִירְגָּנָעְ. אָוֹן בָּאַלְשָׁ
סְ'אָבָגְןְ זָוְיכָ אַוְרָיָנָגָעָכָאָפָטְ אַיְןְ שְׁטוֹבְ אַרְיָןְ לְעַצְמָעָטְ רְעַשְׁתָּאָדָעָטְ דִּיְ
טָאָגָלְיָכָטְ, הָאָטְ שְׁוִינְ, אָפָאָנָעָמְ, זָוְטָ אַחְיָפָשָׁרְ צִיְינָטְ גַּעַשְׁתָּאָדָעָטְ דִּיְ
לְרָבָעְ לִיכָטְ, וּוּיְלָ אָלְאָגְ גַּעַלְ אַוְבָּרָגָעָרָעָנָטָעְ קָנוֹיָטְ הָאָטְ פְּגַעָמְ
פָּלָעָמְ אַרְאָפָגָעָשָׁטָאָרָצָטְ, זָוְכָ פָּוֹן מָאָלְ צְוָרָיָקָאָגָעָכָאָפָטְ מִיטְ
פְּנָיעָרְ, אָוֹן גַּעַמָּאָכָטְ טְרִיפָנְ דָעָמְ בְּיִלְעָוְ, אָאוֹיְ אוֹ סָעְ הָאָטְ אַלְצָ מַעָרְ
אָוֹן מַעָרְ אַרְאָפָגָעָטָרָקָאָפָטְ אָוֹן אַרְוּמָגָעָרְיָנָגָלְטְ דָאָסְ לִיכָטְ מִזְוֵטְ דִינָעְ זִיןְ
לְעַבְלָעְ.

קָאַלְעָוְ אַשְׁקָעָנָאוּ אַיּוֹ גַּעַוְעָנָןְ מִיטְ אַפְּעָנָעְ אַוְיָוְןְ אָוֹןְ הָאָטְ, אַפְּאָ-
נָעַמְ, הָאָלָבְ עַהֲדָעָמָלְטְ אָזְקִיּוֹנִישָׁןְ דְרָעָמְלְ, וּוּיְלָ עַרְ חָאָטְ קְיֻונְ אַיְינְ מָאָלְ

נישט טענו מאונגעדי ליכט-שעד פונג דער מאצע, וואָס נאַענט לעבן אַים, אונג נישט אַפְּגַעַשְׁנִינְצָט דִּי אוּבְּרָהְנָעְבְּרָעְנְטָעַ קְנוֹוִיט. פונג מְאַל צַו מְאַל הָאָט עֶר פָּאָמְעַלְעַכְּ אַוְּפְּגַעַהוּבוּנְן זַיְנְן קְאָפְּ, וּזְוֹנְגַעַהֲרַט זַיְכְּ אַ רְעַגְעַזְעַט זְוּם זְוּמְעַד־אַוְּנוֹנְטִיקְּן רָאַשְׁ פָּוְנְג דָּעֵר נָאָם. אַ שְׂמַאְלָעַ הַוּכְעַ פָּעַנְצְּטָעְדְּאָט מִיט פִּילְקָאַלְרְוִיךְ שְׁנַבְּבָעַלְעַכְּ, אַטְנְגַעַפְּאַמְּטָעַ אַיְנְגְּ בְּלִי, אַיְזְ גְּעוּוֹן גְּעַד עַפְּגַט בְּיוֹ אַיְגְּ דָּעֵר הַעַלְפְּטָט, אַבְּעַר דָּאָס פָּעַנְצְּטָעְרָעַ אַלְיִינְג אַיְזְ דְּרוּסְגְּ נְעוּגְעַן פָּאָרְגְּרָאָטָעַ מִיטְ גְּרָאַבְעַנְג אַיְזְרָאָטָעַ, פָּוְנְג זְוּכְעַרְקִיט וּזְוּגְעַן. הָאָט קָאַלְעַוְוּ אַשְׁקָעְתָּאוֹי אַ פָּאָמְעַלְעַכְּן קוּוֹם אַטְוּשְׁוָהְרִיךְגְּ קָעָר גְּעַד טָאנְג אַחְיִיג דָּעֵם קָאַפְּ פָּוּנְגָעַמְּ קָאַלְגָּעַר אָרוֹויִים, אַונְג פָּאָמְעַלְעַכְּ, גְּעַמְּקִיט, צְוַיְיךְ אַיְם אַרְאַפְּגַעַלְעַאְזָט אַיְנְעַמְּ סְוִיבְלְ אַרְנִינְג.

וּזְוֻגְעַן מַע הָאָט אַרְאַפְּגַעַלְעַאְזָט צַו אַיְם דִּי גַּעַסְט, גַּעַדְתִּים סִירְקִיט אַונְג טָאַהְרָאָט סְעַגְלָל מִינְזָלָם, הָאָט עֶר אַפְּ זְיִיעַר גְּרוּסְ נִישְׁט גְּעַנְטִיר בְּעַרְטָט אַונְג אַיְזְ וּזְיִי פְּרִיְעַר גְּעַבְלִיבְן פָּאָרְגְּלִיוּוּרְטָט זְיִיצְן, דָּעֵר מְעַשְׁאָרָעָם, וּוֹאָס אַיְזְ מִיטְ זְיִי אַיְנְיִינְעַמְּ אַרְעַנְגְּעַקְוּמָעַן, הָאָט צְוַעְרוּקְט שְׁטוֹלָן צּוּמְ טִיש. קָאַלְעַוְוּ אַשְׁקָעְנָאָוִי הָאָט זַיְנְן קָאַפְּ פָּוּנְגָעַמְּ קָאַלְגָּעַר גְּעַמְּט אַרְוִיסְגַּעַנוּמוּמָעַן, בְּלוֹיוֹ אַ לְּבִיכְטָעַר קָעָר מִיטְגְּ אַגְּעַם הָאָט גְּעַנְבָּן אַנְגְּ צְחַעְתָּרָג, אַזְגְּ עֶר דָּעַרְלִיבְטָט דִּי גְּעַסְט זְיִכְ וּזְעַמְּ.

אַונְג טִיקְעַפְּ הָאָט דָּעֵר מְעַשְׁאָרָעָם אַרְעַנְגְּעַבְרָאָכָט אַגְּרוּסְנְגְּ טְשִׁיְּ בּוּק אַונְג אַיְם דָּעַרְלָאָנְגָט זַיְנְגְּ בָּאַלְעָאָס. קָאַלְעַוְוּ אַשְׁקָעְנָאָזְיִי הָאָט זְיִכְ צְעַרְקְטָט אַפְּ זְיִינְגְּ נִעְסְט, זְאַגְּעַזְוּדְיקְ אַגְּגָעְווֹזְג זְיִזְאָזְיִי צְוַצְוְרִיְוָטְן דִּי לְוּלְקָעַ. דָּעֵר מְעַשְׁאָרָעָם הָאָט אַגְּגָעַט צְוָרָנְג דָּעֵם טָאָבְעַקְעַלְעַעַ, אַונְג אַרְנָאָכְ אַנְיִידְרָגְעַנְשְׁעַטְטָט דָּאָס פִּיְוקְעַקְעַפְּלָט אַפְּ אַ פָּוּסְבָּעְקְעַלְעַע, אַונְג אַרְנָאָכְ פָּאָרְדְּעַרְגְּנָאָפְּ עַדְעַרְגְּנָאָפְּלָט בְּזָהָרְגְּנָאָפְּלָט. דִּי בּוֹטְלָ, פָּוְגְּ וּוּלְכְבָעַר עֶר הָאָט אַנְגְּעַנְשְׁעַנְקָט וּזְיִינְגְּ, אַ פְּאַשְׁעַטְט הַיְלְצָעָרָן קָעַנְהָלְמָיְט אַ צִּינְגָּרָג דָּעַקְלָ, אַזְעַלְכָעַ וּוְיִיְיָ בָּאָ יְעַרְגְּ זְוַעְחָעַנְדְּלָעָר אַפְּגָנְמָאָרָק, הָאָט שָׁר אַוּוּקְגַעְנְשְׁעַטְטָט אַפְּ דָּרְוָלְעָה. לְעַבְנָגְעַר בְּעַבְעַר הָאָט עֶר אַנְיִידְרָגְעַלְיִינְג אַ טְעַלְרָיְלָ מִיטְ בְּרוּנְלָעְכָנְג לְעַבְעַלְטָעַנְעַט קוּכָנְ. דָּעַרְנָאָכְ אַיְזְ עֶר טִיקְעַפְּ שְׁוּנְיִינְדְּרִיךְ אַרְוִויִים פָּוְנְג דָּעֵר שְׁטוּבְ.

קָאַלְעַוְוּ אַשְׁקָעְנָאָזְיִי הָאָט פָּאָמְעַלְעַכְּ אַונְג פָּאַרְשְׁלָאַפְּגָן גְּעַפְּפְקָעַט זַיְנְגְּ לְוּלְקָעַ. מִיטְ הַאַלְבְּגַעְפְּנָטְעַ אַוְיִיךְ הָאָט עֶר נַאֲכְגַעְקָוְקָט נַאֲכְ דִּי רְעַדְלָעַכְּ דְּרוּיכְ, וּוֹאָס הָאָבָנְגְּ זַיְכְּ נִיכְ פָּאַרְלְוִוְרִין אַיְנְגְּ פָּאַרְתְּגְּנְקָלְטָן טִילְ שְׁטוּבְ. עֶר הָאָט נַאֲרְנִישְׁטָט גְּרָעְהָתָם. זְיִינְגְּ גַּעַסְטְּ הַאָבָנְגְּ אַוְיִיךְ גְּשַׁוְיָוָגְּ אַכְזָעַטְלָעַמְּ הָאָט זְיִי צְעַטְוּלְטָט זַיְנְגְּ רְוִיכְעָרְגְּ מְאָבָעְקָט, דָּעַמְלָט נַאֲכְ אַזְלְטָעַנְעַע זְאָכְ, פָּוְנְגְּ וּוּלְטְלְעַכְּבָר אַונְג נִיכְלְעַכְּבָר מְאָכְטָט פָּאַרְאַכְטָעַט

אונ בأشתראפט. ס'אייז געועגן שרעקעווידיק אונ פּרוֹקְרָע, ווי ביזיגן בא אויסגעלאסנקיינט פֿון א מאכטישן האָר, זומס מע דארפּ ערביינַי נונגעריך, שאהשעמלט אונ פּאָרְקְלָעֵם שׂוׂוׂוׂגַּן.

קָאַלְעָוּוּוּ אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט אַ קָּוֹק גַּעֲטָאָן אַפּ בענדיט סִירְקִיסְן אַונְ
מִיטְאָמְאָל צַו אַיִּם אַ שְׁאָקֵל גַּעֲנַעַבְן דַּעַם קָאָפּ אַונְ גַּעַוְיִינְג אַפּן מִשְׁיִ-
בּוֹק, צַי עֶד ווֹילְ דִּיְכְּעָרְגַּן. סִירְקִיסְמַהְמַה אַנְטַגְּנִיכְמַה מִיטּ דַּעַרְ הָאָנְטַגְּנִיכְמַה,
אוֹ נַיְינְג. קָאַלְעָוּוּוּ אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט צַעַפְנַט דִּי אַוְיִינְג אַונְ בִּיטְרָעְ גַּעַ-
שְׁמִיכְלַט. טָאַוְרָאַט סְעַטָּאַל מִינְזְלָגְן הָאָט עֶר נִישְׁתְּ גַּעַפְרָעַטְמַ.

טָאַוְרָאַט סְעַטָּאַל מִינְזְלָגְן הָאָט אַ צַּעַטְרָאַנְעָנָעָר אַפְּגַּעַרְאָקְטַ
שְׁטוּקְלַ קְוּבָּן, עַפְעַם גַּעַמְוָרְמַלְט אַונְטַשְׁר דַּעַר נַאֲזַ אַונְ אַזְּפַטְגַּן
פּוֹנְגַּטְמַ ווֹיְינְ.

— זַוְיַעַר... — הָאָט עֶר פָּאַרְקְנִיְּשְׁטַט דַּאַט פָּאַגְּעַם. עֶר הָאָט זַיְבַּ
אַכְּבָּר טִיקְעַפּ גַּעַכְאָפְט אַונְ זַיְבַּ נַאֲכַ מַעְר צַעַטְמַלְט. עֶר הָאָט זַיְבַּ
פָּאַרְעַנְטְּפָרְטַ.

— ס'צִיְּטַ צְוָנוֹיַף דַּעַם גַּוְמָעַן. — אַונְ גַּעַנוּמָעַן קְיֻעַן דַּעַם זַיְבַּ
לְעַבְצָעַלְטַ.

קָאַלְעָוּוּוּוּ אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט שְׁוּוֹגְנִידְקַ
גַּעַפְיְקָעַט פּוֹגְעַם טְשִׁיבָּק. עֶר
הָאָט זַיְבַּ אַיְמָנָאנְצַן אַוְפּוֹגְעַמוֹנְטַעַט אַונְ דַּעַר שְׁמִיכְלַ אַפּ זַיְבַּ
אַיְזַן צְוְפְּרִידְעָנָעָר גַּעַוְוָרְגַּן.

בענדיט סִירְקִיסְמַהְמַה אַגְּלָעַפְרַט דַּעַם גַּוְיִינְג צַו דִּי לִיפְגַּג, אַבְגָּעוּחַיטַ
אַלְעַמְגַּד אַונְ טִיקְעַפּ צְוְרִיקָעַגְשְׁטָעַלְט אַפּן טִוְישַׁ.

— זַוְיַעַר!... — הָאָט אַיִּצְטַ פְּלוֹצָעַם קָאַלְעָוּוּוּ אַשְׁקָעָנָאָזִי מַוְתַּא זַקְוִיַּ-
נִישְׁגַּנְדְּבָּצַ אַזְּגַּג גַּעַטְאָן דַּאַט שְׁרַטְפַּע וּזְאָרְטַ צַו זַיְבַּ גַּעַטְטַ. עֶר
הָאָט מִיטּ אַ דְּרִיבְנָעַם הַיְצָ שְׁטוּל אַינְ זַיְבַּ אַרְעַגְעַלְאָכְטַ.

— זַוְיַעַר... — הָאָט עֶר אַיְבְּרָגְעַכְאָזְעַטְמַ, — זַוְיַעַר ווֹיְינְ... —
אַונְ הָאָט אַפּ זַיְיַ עַפְקָוּטַ מִיטּ ווֹיְינְקַ באַהֲלָטְעַנְעַטְמַ שְׁפָטַ, — ס'אייז
פּוֹנְגַּטְמַלְ דִּינְכַּעַטְ דַּעַט וּזְיַנְּהַנְּרַלְעַטְמַ סְעַלְאַרְ.

— אה... — דִּי גַּעַסְטַ הַאֲבָנַ זַיְבַּ זַיְבַּ פּוֹנְ הַעֲפְלַעַקְנִיט גַּעַבְיְדַעַשְׁטַ.

— פּוֹנְ גַּוְמְפַלְ דִּינְכַּעַטְ דַּעַט וּזְיַנְּהַנְּרַלְעַטְמַ קְעַלְעָרַ, — קָאַלְעָוּזְ
אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט מִיטּ טִיפְעַר צְוְפְּרִידְלְקִינְט שְׁטוּל אַינְ זַיְבַּ אַרְעַנְגַּ-
הַיְכִּצְטַ. — דַּעַר נַאֲנַשְׁׁיאָר, אַגְּמַעְרַ מִיטּ אַ פְּעַרְטַל — צַוְוִי גַּוְלָהְן
פּוֹלִישַׁ אַונְ אַכְטַ נַזְוּוֹנִיעַס; אַ קְוֹאָרְטַ — זַעַקְמַ גַּזְשְׁוּוֹנִיעַס אַ פְּרַיְ-
גְּרָאַשְׁגַּ... — הָאָט עֶר אַיְסְגְּרַעְבְּנַט אַונְ פָּאַרְטְּנִיטַשְׁטַ.

— צַוְוִי גַּוְלָהְן פּוֹלִישַׁ אַכְטַ נַזְוּוֹנִיעַס? — הַאֲבָנַ זַיְיַ זַיְבַּ
מַעְר גַּעַבְיְדַעַשְׁטַ.

קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט עַטְלָעֶבֶעֶ מַאַלְ אַשְׁקָאַלְ גַּעֲטָאָגֶן מִיטָּן קָאַפֶּ
אוֹג זַיְנָע אַוִּיגֵן הָאָבָּן בִּיטָּרָע גַּעֲפִינְקָלֶטֶן. עַר הָאָט וּוּינְטָעֶר גַּעֲפִיבְּקָעֶטֶן.

— צָוּוִי גַּיְהָנָן פּוֹוִילְיָישָׂ אַכְּטָ נַזְשָׁוָנוֹגִיעָסֶט — הָאָט זַיְכָּטָאָהָרָאָסֶן

סְעָנָאָל מַשְׁוָּלָס נַיְשָׁטָ גַּעֲקָאַנְטָ בָּאַרְקִינְגָּן.

עַר הָאָט גַּעֲוָוִוָּגֶט דַּעַט קָאַפֶּ אוֹג פָּאַרְהָרָאָסֶן גַּעֲשָׁמְצָעֶרֶת מִיטֶּ
די לְוִפְּנָן — מַצָּ... מַצָּ... — עַר הָאָט אַקְּנִיטָש גַּעֲטָאָגֶן דַּעַט
שְׁטָעָרָן אוֹג גַּעֲזָאָגֶן.

— מִוְּנָאַסְטָאָם פָּאַרְדִּינְטָ עַר דָּרְבָּנִי דָּאָס מִוְּגָּדְשָׁטָעָן אַנְ אַכְּטָ
נַזְשָׁוָנוֹגִיעָסֶט...

— אַכְּטָ נַזְשָׁוָנוֹגִיעָסֶט — קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט זַקְוִינְיָישָׂ גַּעֲכִיכִי
קָעֶט. — אַכְּטָ נַזְשָׁוָנוֹגִיעָסֶט — הָאָט עַר שָׁוֹגָן אָן אַשְׁמִינְבָּל אָונְ מִיטֶּ
טָאַרְוּמָעָם אַיְבָּעָרְגָּעָבָאָזְרָטָן. — אַכְּטָ נַזְשָׁוָנוֹגִיעָסֶט — עַר הָאָט דָּרָאָן
עַגְּדִיק אַרְוִיסְגָּעָנוֹמָעָן די לְוִילְקָעָ פָּוֹן מוֹיָל אָונְ אַרְוִיסְגָּעָלוֹפְּעָט די אַוִּינְ
אָפֶטְרָאָס סְעָנָאָל מִינְזָלָם.

— וּוֹאָס רָעָ אִיכְ — הָאָט זַיְכָּטָאָהָרָאָס גַּיְכָ בָּאַטְרָאַכְּט — מִיסְיָה
טָאַמָּע אַגְּנָעָן גַּיְלָדָן פּוֹוִילְיָישָׂ מִיטֶּ אַכְּטָ נַזְשָׁוָנוֹגִיעָסֶט...
— צָוּוִי נִילְדָּן. — הָאָט בְּעַדְרוֹמִים סִירְקִים מִיטֶּ בְּרוּוֹתְקָשָׁטָ פָּאַרְיכָּט,

קָרְדִּיוּ וּוֹאָס גַּיְכָר דַּעַטֶּ שְׁמוֹעָס צָוָ פָּאַרְעָנְדִּיקָּן.
קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט זַיְכָ בָּאַרְקִינְגָּן, צָוֹרִיק אַרְבָּנְגָּעָנוֹמָעָן די
לְוִילְקָעָ אַיְנָן מוֹיָל אַרְתִּין אָונְ גַּעֲפִיקָעֶט.

— אָונְ עַפְּשָׁעָר... אַלְעַמְּנִי נַיְשָׁט זַגְגָּן מַאַקָּעָ די נַאֲנַצְעָ צָוּוִי גַּיְלָדָן
פּוֹוִילְיָישָׂ אַכְּטָ נַזְשָׁוָנוֹגִיעָסֶט... — פָּרָעָנְדִּיק אָונְ מִיטֶּ אַצְּקָלְדִּיקָּן גַּעֲזָאָגֶן
הָאָט כָּאַרְדָּאָס דָּאָס אַ זַּאְגָּעָטָאָגֶן אַיְנָן ذְּעָרָר לְחָופְטָ אַרְבִּין, צָרוּיָּת צָרוּיָּת
צָוָבָאָפָּן זַיְגָּן זַוְּהָרָתָן. — דַּעַר אַכְּבָּעָרָאָשָׂ פָּאַרְדִּינְטָ מַאַקָּעָ דַּעַט נַאֲנָצְעָן
מַעְקָעָ?

קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט עַטְלָעֶבֶעֶ מַאַלְ אַ צָּי גַּעֲטָאָגֶן פָּוֹן דַּעַר לְוִילְ
קָע אָונְ צָוּוִישָׂ אַיְנָמָלָן אָונְ דַּעַט צָוּוִישָׂ גַּעֲבָרוּמָט.

— מַעְרָ נַאֲכָן — אָונְ וּוּינְטָעֶר גַּעֲרִיבָעֶרטָ.

— מַעְרָ נַאֲכָ? — הָאָט זַיְכָ שָׁוֹגָן טָאַרְדָּאָס סְעָנָאָל מִינְזָלָם אִירָ
בְּשָׁתְּעַשְּׁרָאָקָן. — עַר פָּאַרְדִּינְטָ נַאֲכָ מַעְרָ וּוּי עַר בָּאַקְוּמָט פָּאַרְן וּוּינְ?
וּוּינְאָזָוִי אַיְזָ אַדָּאָס גַּעֲמָאָאָלָטָ?.. — הָאָט עַר אַ זַּוְּנָגָ גַּעֲטָאָגֶן, אַרְוִיסָּ
וּוּטְנָדָרִים דַּעַרְמִיטִים, אָזָוִר הָאָט נַאֲכָ גַּיְשָׁטָ בָּאַוְוִוָּן אַוִּיסְצָוָטָאָגֶן זַיְגָּן
קָאַמְּרוֹאָנְיִשְׁעָ מַאְנִירָן, וּוֹאָס הָאָבָּן דָּאָ נַיְשָׁטָ גַּעֲקָאַנְטָאָמָעָן.

קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט פְּרִילְעָכְבָּ גַּעֲפִינְטָלָט מִיטֶּ זַיְנָעָ קְלִינְגָּן

אוֹיגָן.

17 674-2

— וויאוזו איז דאס געמאָדְאַלט... — האָט ער זיך קראָעַצְנִיאַט נאָבְגָעְקִוּמֶט. — און דעם לאָגָער, דעם לאָגָער אָפָן דֵּזָא פָּונְז אָט אַיד פָּאָרָעָנְסָן, שְׁיוֹנָעַ מְוִירְיָוָנַע קָאָפְּאָרָעָס? פָּונְז וְאָסְטָאָסְטָאָס מִעְן הַיוֹזָג, חָע?

— טָאָקָע, דָּעַר לאָגָער?... — טָאָדָרָאָס האָט גַּעֲרוּיָה מִיטָּן קָאָפָּ, וְאַיְוָנָעָר זָאָגָט: וּוּי האָב אַיכָּעָס גַּעֲקָאָנְט פָּאָרָעָנְסָן, מַעַן פָּאוּ דָּאָס דָּאָבָּנוּט בָּאָטָרָאָכָּטָג ער האָט אָוּמוּיכָּעָר גַּעֲקוּטָט, צַי מִינְגָּט דָּאָס קָאָלְעוּוּ אַשְׁקָעָנָאָזִי אַפְּ עַרְסָסְטָא.

— באָרְטִישָׁעָרָס!... — האָט טָאָדָרָאָס סְעָנָאָל מִינְזָלָס זַיך גַּעֲבִיּוּזָטָם. — כִּירְכִּיכְוִי... גָּאנָעוֹן — קָאָלְשוּוּ אַשְׁקָעָנָאָזִי האָט אַיְן זַיך אַרְתָּנָז-עהַוְיכָצָט מִיטָּא דִין זַקְיָוִנִּישׁ קָאָל.

— וּוּרָע? — האָט טָאָדָרָאָס צַעֲשָׂרָאָקָן אַ פָּרָעָג נַעַטָּן. — דָּעַר בָּעָר. — קָאָלְעוּוּ אַשְׁקָעָנָאָזִי האָט אָפְּגָעָלָאָג שְׁלַעְפָּעָרָיק גַּעֲצִיּוּן-דוֹבוֹז פָּונְז דָּעַר לְוָלְקָע.

סְאָיָן וּוּידָעָר גַּעֲוָאָרָן שְׁטִיל. פָּונְז צַעֲמָרָאָגָנָעָטָה האָט טָאָדָרָאָס טָעָאָל מִינְזָלָס זַיך אַומְגָעָעָקָט אַיְן וּוּי גַּעֲנוּחָמָעָג בָּאָמְרָאָכָּטָג דַי אַלְכָּטָעָרָשָׁעָדָעָקָעָר רַיְבָּקָטָט פָּונְז דַי זַאָכָּרָן אַיְן דָּעַט רַיְזָוִק שְׁטוּאָרָק פָּאָרָטָנָקָלָטָן פְּאָקָוִי, דַי וּוּנְטָט אַיְן דָּעַר בָּאָלָקָן זַוְּעָנָן בָּאָלִיוּתָט מִוְּטָט דְּבָּצָּעָשָׁעָטָט מָאָפְּלָיעָס פָּונְז דָּעָכָּב, הָעָבָּאָג אַיְן דָּוִיטָלָעָכָּע אַיבָּרָעָמָיְשָׁע גַּעֲהִילְאָצָּע, מִיטָּפָּרְמָוּטָעָרָנָע אַרְאָנָמָעָמָנָג אַיְנָקָרָוּסָטוּרָטָם. אָוּמָעָטָוּמָוּמָוּמָעָנָג אַהֲוָמָנָעָלָעָנָג טַעַפְּיָכָרָפָעָנָע מִיטָּאַיְפָּאָרָאָג אַיְן סָאָמָּאָרָאָקָטָה, הָאָמָּאָבָּמָעָנָע טַיבָּשָׁע גַּעֲחָצָּפָטָעָנָע מִיטָּפָּאָמָּעָרָאָנָצָעָנָע אַיְן זַוְּבָּעָרָנָע פָּעָרָעָמָע זַהְדָּעָנָע שָׁאָלָן פָּונְז קָאָשִׁימָר אַיְן בָּאָהָאָדָה. אַיְן דָּעַר חָאָלְבָּעָר טָנוֹקָלָטָה האָבָּג אָרָאָפָּגָעָלָיְשָׁטָשָׁטָעָט פָּונְז דָּי שְׁוּעָרָע אַיְידָל גַּעֲבָּוּגָעָנָע אַיְן פָּאָלִירָטָעָט שָׁאָבָּעָט אַיְן אַגְּמָנָרָגָעָר קָאָסָטָנָס גַּעֲקָלָאָפָּטָעָט אַיְן אַוְפָּגָעָבָּלָאָזָעָנָע זַוְּבָּעָרָנָע אַיְן גַּעַלְדָּעָנָע גַּעַפְּעָבָּנָע פָּונְז נִירָבָּעָרָגָעָר מִינְסָטָעָרָם, גַּעַשְׁלִיּוֹפָן קָרִישָׁטָאָלָן גַּלְאָזָוָהָרָן פָּונְז וּוּנְעָדָץ, גַּעַפְּאָסָט אַיְן גַּעַשְׁנִיצָּטָן עַלְפָנְבָּיוֹן. לְעָבָן פָּעָגְצָטָעָר אַיְן גַּעַשְׁתָּאָנָעָנָג אַנְוִוְּסָעָ פָּלָאָרָעָנְטִינְעָר שָׁאָנָק מִיטָּפָּאָרָמָכָטָע טְוָרְלָעָכָּע אַיְן בָּאָשָׁלָאָגָן מִיטָּבָּרָאָנוֹעָנָע אַרְמָאָמָעָנָטָן.

די נַאֲנָצָע שְׁפָטָאָט האָט גַּעֲוָוָסְטָא, אַז חָאָרָט לְזָגָט נִוְשָׁט קוֹינְגָּאָלָה, נִוְשָׁט קוֹינְגָּזְבָּעָר, גָּאָר בָּוּכָּעָר אַיְן פָּאָרָמָעָטָן פָּונְז סְוּרָעָסְפָּוּלָעָר אַיְן פָּרָיְמָהָעָר גַּעַלְעָנְטָקָיָטָא אַיְן לְאַשְׁנְקָוְדָמָשָׁעָר אַיְן אַינְגָּאָכְיָישָׁע שְׁפָרָאָבָּז: וּוּנְעָנָג שְׁטָרָעָטָעָרָתָי, וּוּלְטָמָאָשָׁאָפָּוּנָג, פִּילְאָסָפָּיָעָז אַלְעָ

איבעריךע זיון וויסנשאפטונג, אונ אפילע פון די טרייסטעלעבע הייליקע
ביכער, קערדי צו וויסן זוֹאָס צו ענטפערן בא וויקוכים. מע האט זיך
וועגן דעם איביגערוימט אינ די אויערג, וועל קאַלעוו אַשענאויז האט
ニישט ליב געהאט, מע זאל דערמאנגען זין נאמען אומניישט, וועג
ס'אייז אַזעריך, אונ די מענטשן חאָבן געווסט, אוּ מאָג ווֹאָס קאַלעוו
אַשענאויז איזו נישט ניכע, האט זיך אַפְּרִילְעָן ואָז קליגנישטונג בייז איצט
דערויל נאָב קיינעם נישט געלויינט. אוּסנוויניך איזו דאס ברײַט-
בוּט, גיטראַיספֿאַרְיכטּהוּז געווען גראַילְעָב-גָּעֵל אונ אַרְעַמְלָעָב. אַינְ-
וֹוַיְינִיך אַכְּבָּר פָּרְל מִיט טִיעַרְסְּטָע קַעַסְטָלְעַקְעַטְוּן. טָאָדרָאָס האט
געקרישטלט ברײַלְעָב פּוֹנְשָׁט קָוָנָן אָז ווֹי גַּעֲנִית מִיט די לְפָנָן.

קאַלעוו אַשענאויז האט אלע געשוויגן. ער האט אַוּעַקְגַּלְיָאַגְט די
ליוקע אונ פָּאַרְמָאַקְטּ די אוּוָגָן, אַשְׁטְוִינֶגֶר די גַּעַסְט ווֹאַלְטָן נישט
געוּנָן. ער האט דִּינְמָלְעָב גַּעַוּזָן, אוּ ער ווֹיל שָׂוִין וועגן גַּאֲרַנִּישָׂט
מער דִּיְהָן. בענדיט טירקִים האט מִיט אָכוֹרְדוּ דָּרְפִּילְט, אוּ דָּרְזָאָן
פארשטייט ווֹוֵיל צָוְלָב ווֹאָס זַי זַיְנָעָן גַּעֲנִית.

וֹאָס האט ער גַּעֲנָאַט אַנְדְּשָׁרֶשׁ טָאָן ווֹי אַהֲיָם גַּיְנָן?
אוֹזִי האט זיך דַּעַמְלָת די ערְשָׁטָע בָּאַנְגָּעָנִיש גַּעֲנִידְקָט
מִיט נְאָרְנוּשָׂט.

דריטער קאפיטל

לוּעַן די געסטט זונגען דריינ טאג שפערטער אָ צוֹוִוֶּטֶן כְּוֹאֵל גַּעֲקָומָעָג אוֹ קְאַלְעָוֹ אַשְׁקָעָנָאָזִי, אָוָגָן מַעַד הָאָט זַיִן גַּעֲהָאָט אַנְגָּנָאָסָג זַוִּישָׁן וּבִינְג פָּגָן אָ פְּאַשְׁעָטָעָר בּוּטָל, הָאָט עָר זַיִן טַוְוְעָפָג מַוְנָּטָעָר אָוָג אַפְּגָעָוָעָטָג צַו זַיִן גַּעֲוָעָנְדָט.

— וּוּעָגָן גַּאנָּאָזִי אַוְיכָ...

— וּוּאַסְטָרָעָג גַּאנָּאָזִי? — הָאָט זַיִן טַאָדָרָאָס סָעָגָאָל מַיְוָלָם גַּעֲכִידָעָשָׂט.

— פְּאַשְׁעָטָעָג גַּאנָּאָזִי, — הָאָט בְּעַנְדִּיט סִירְקִים אָ צָעְרוּצָטָעָר גַּעֲוָאָלָט אַיבְּעָרָה האָגָן דָּעַם שְׁמוּעָם.

קְאַלְעָוֹ אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט אַרְיוֹסְגָּעָנוּמָעָן דִּי לְוּלְקָעָ פָּוָן מַוְיל אָוָג אַשִּׁימָט גַּעֲכָעָבָן מִיטָּוּ וּוּשְׁטָעָר.

— קְלָאָזָוִים, גַּאנָּאָזִים, דָּאַשְׁעָעָמָעָר, מַעְרְוָשָׁע, אָ בְּצָוָעָ אָג אַיְשָׁע, קְאָזָעָמָעָר, שְׁמִיטָּרָאָשָׁע, צְוִימָגָמָיטָע, קְנוּטָגָמָעָר, לְעַמְפְּלָעָמָעָר מִיטָּוּ וּוּמְפְּלָעָב אַיְדָאָרָאָעָרָאָי...

בְּעַנְדִּיט סִירְקִים אִיז אַוְמָגָעְדוֹלְדָיק גַּעֲוָאָרָן. אַזְוִי וּוּעַט עָר נִישָׁט אַנְקָעָמָעָן קִיְּינָמָרָיָט וּוּנְטָעָר. עָר הָאָט אַפְּגָהָהָוִבָּן זַעַן שְׁוּעָרָן גַּעַד פָּאָלָטָן קַעְרָפָעָר.

— גַּעַטְמָט פָּאָר לִיב.

קְאַלְעָוֹ אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט גַּוְיכָ אַזְוַעַגְעַלְיָוָגָט דִּי לְוּלְקָעָ אַיִּינָא זַעַט, אַיִּשׁ וּקְרֻבְּאַנְדִּיקָן אַוְבְּיַעַשְׁכָנָאָנָעָג, הָאָט מִיטָּשְׁפִּינְטָעָ אַפְּמָבָאָהָאַלְפָעָגָעָא פִּינְגָּעָר צְוָנוֹיְפָעָנוּמָעָן אָפָג זַיִן דִּי זְשָׁפְּפִיצָעָא אָוָג אַרְתְּגָעָנְלִילִינָט דִּי הָעָגָט אַיִּינָא דִּי בְּרוּיְטָעָ אַרְבָּל. אַיִּצְטָה הָאָט מַעַן גַּעַפְּנָט וּעָגָן, זַיִן גַּעַר קְלִינוֹן

אָוֹן אַבְּנֶגֶעֶשְׁרָמֶפֶן קָאַלְעוֹ אַשְׁקָעָנָאוּי אִיזֶּן גַּעֲוָעֶן אֵין דָּעֶר גְּרוֹיסֶעֶר
שְׁעוֹרֶרֶר זְשֻׁפְּיוֹצָע. עָרְהָאָט אַ רְוֶפֶג גַּעֲטָאָן.
— וַיַּעֲבֵל בָּאָס!

דָּעֶר מְעַשְׂרָאָרָעָם, וּוֹאָסֶם מֵעַ הָאָט אִימֶּן גַּעֲרָוֶפֶן וַוְתְּבֵל בָּאָס, אִיזֶּן
אַרְיִינֶגֶעֶקְוָמָעָן. גַּעֲוָעֶן אַלְעָ דְּרֵי שְׁטוּרִין הָאָט עָרְטִיקָעֶפֶן אַרְיִינֶגֶעֶברָאָכָט
אַ בִּינְטָל גַּעֲשְׁרוֹפֶטֶסֶן אָוֹן צְוּוִי נְרוֹיסֶעֶר זְלַבְּעָרָנֶעֶר לְחַמְטָעֶר מִיטֶּן לִיבָּט.

קָאַלְעוֹ אַשְׁקָעָנָאוּי הָאָט אִימֶּן גַּעֲרָעָגֶט.

— גַּעֲכָאָפֶט הַיְנָט אַ מִיזָּל? אַלְעָ טָאגֶן אַיְזָן מִיזָּל... אָוֹן עַק
צַּו מִיזָּלָם. נִירְכִּי...

— גַּעֲכָאָפֶט. — הָאָט וַוְתְּבֵל בָּאָס עַרְנָסֶט גַּעֲנְטְּפָעָרֶט.
טְאָדָרָאָס סְעָנָאָל מְבָלָס הָאָט וְיכָ צְעָמָולֶט. קָאַלְעוֹ אַשְׁקָעָנָאוּי
אִיזֶּן גַּעֲשְׁטוֹאָגָעָן מִיטֶּן דַּי הַעֲנָט פָּאָרְלִיגָּט אֵין דַּי אַרְבָּל. סְעָהָאָט אַוְיָסֶט
גַּעֲוָעֶן, וּוֹי אָז בְּלוּוֹ דַּי זְשֻׁפְּיוֹצָע חַלְלָט וְבָנֶן קְלוּוֹנוֹנֶקֶג אַבְּנֶגֶעֶשְׁרָמֶרֶם
בַּעֲנָעָם גַּוֹּפֶן. גּוֹט. אַוְפְּגָעְלִיגָּט הָאָט עָרְטָאָסֶל גַּעֲטָאָן מִיטָּן קָאָט
צַּו בְּעַנְדִּיט סִיחָקִיסֶּן.

— פָּאָרָנָעָם יְפָנֶן שְׁטָאָט... — אָוֹן גַּעֲוָונָקָעָן עָרְטָאָל זְיכָרְגָּעָן.

בְּעַנְדִּיט הָאָט זְיכָרְגָּעָן שְׁפָאָרָט אָוֹן אִיזֶּן גַּעֲלִיבָּן שְׁטִינָגֶן.

— גַּעֲמָט פָּאָר לִיבָּ...

קָאַלְעוֹ אַשְׁקָעָנָאוּי הָאָט גַּעֲפְּנְטְּלָט מִיטֶּן דַּי אָוֹגָגֶן.
— פָּאָרָנָעָם גַּוֹּיט פָּאָר דְּאָטָמָאָגֶן. רָאַטְמָעָגָעָר וַיְנָעָן פִּיר, טְוּוּוִים
פִּינְפֶן, חַאיְאָנִים... אַוְנְטָעְרָשְׁטָע, צְוּוֹשְׁטִיקָע, דְּרִיטִיקָע... — עָרְהָאָט
אַרְוִוְסָגָעָנוּמוּעָן דַּי הַעֲנָט פָּוּנָעָם אַרְבָּל, צְיוֹלְטִיךְ אַבְּנֶגֶעֶשְׁרָמֶרֶם
נָאָכֶן פְּוֹנְגָעָל, אָוֹן פְּרִוְּלָעָב פָּאַחְוָשְׁמָרָעָט דַּי אָוֹגָגֶן. פְּלַחְעָם הָאָט עָרְ
אַיְבָּעָרְגָּרְיָוָן דַּי רִידָּר אָוֹן אַ קוֹק גַּעֲטָאָג אֶפֶן טְאָדָרָאָס סְעָנָאָל מִיזָּלָם,
וְאָסֶם הָאָט זְיכָרְגָּעָן דְּרָחוֹוּנִיל, גִּישָׁתָּוּ וְאַרְטָמְנָדוּק אַפְּגָעָן סָאָפֶג פָּוּנָעָם סְוּכָּסָעָב,
אַנוֹדָעָגָעָעָצָט הָאָט דָּעֶר וְזָקָן גַּעֲמְוֹלָעָב אַנְגָּבָעָוָגָן דָּעָם קָאָפֶג אֵין אָ
זְטָט, בָּאַטְרָאָסֶט אַ וּוּטְלָעָט מְאַהָרָאָסֶן אָוֹן אַפְּגָעָוָיָן אֶפֶן אִים מִיטָּן
פִּינְגָעָר.

— שְׁטִיו אָופֶג!

טְאָדָרָאָס סְעָנָאָל מִיזָּלָם אִיזֶּן נִיכְ צְרוֹיק אַפְּגָעָשְׁטָאָגָעָן.
— דָּאיְעָנִי! — הָאָט קָאַלְעוֹ אַשְׁקָעָנָאוּי גַּעֲשְׁמִיכְלָט מִיטֶּן פְּרִינְטָרָ
לְעָבָן פָּאָרְבָּל.

טְאָדָרָאָס סְעָנָאָל מִיזָּלָם הָאָט עָפָעָם גַּעֲמְרָמְלָט.
— וַיַּעֲבֵל בָּאָס! — הָאָט קָאַלְעוֹ אַשְׁקָעָנָאוּי אַ רְוֶפֶג גַּעֲטָאָן אִיזֶּן
גַּעֲוָיָג אֵין טְאָדָרָאָסֶעָם וּוּטָט. — לִיגֶן אִים אַפְּגָג שְׁטָוָל אַ קִּישָׁגָן.

וועיבל באם האט אַרְיָינֶגֶעֲבָרָאַכְט א גְּרוּס נַעֲחַפְטָן קִישָּׁן פֹּונְטָוּן
קְלַגְעַרְינָעָם אַוְמַרְעַכְבָּנָד סָאַמְעַט אָוּן אַנְידַּעַרְגַּלְיִיגְט אַפְּ טָאַדְרָאַסְעַט
שְׁטוּן.

— נאכ.

וועיבל באם האט אַרְיָינֶגֶעֲבָרָאַכְט נאכ א גְּרוּס קִישָּׁן אָוּן אַרְוּפְּ
גַּלְיִיגְט אַפְּנָן עַרְשָׁטָן
— נאכ!

וועיבל באם האט נאכ אַרְיָינֶגֶעֲבָרָאַכְט א קִישָּׁן.
קְאַלְעֻוּוּ אַשְׁקָעָנוֹזִי הָאַט פָּאַרְשָׁנְדִיק בָּאַטְרָאַכְט דָּעַם בָּאַרג קִישָּׁנְס
אָוּן אַוְסְגַּעַפְּרוּוּת מִיטָּן קוֹק דֵּי הַיּּוֹב.
— גַּעֲגָג.

וועיבל איז אַרְיָינֶגֶעֲנָאָגָעָן. קְאַלְעֻוּוּ אַשְׁקָעָנוֹזִי הָאַט זִיךְ וַיְהִידָּעָר
גַּעֲנָהָרָת צָו בְּעַנְדִּיט סְוָרְקוּסְן אָוּן וַיְהִימָּר גּוֹט אַפְּנָעַלְיִיגְט גַּעֲנָהָרָת
צַוְּלָן אַעֲנְבָּיוֹנְפְּדִיק צָו אַיִּינְ פִּינְגָּעָר אַיְטְלָעָסְמָאָל.

— אָוּן וַיְהִימָּר... שְׁרַבְּנָהָרָס בָּא דֵי טְוּוִוִּים, אָוּגְ וַיְהִידָּעָר...
אַלְפִּים, אָוּן אַבְּנָר אַמְּטִיל פָּאַרְלָגְלִיבְטָע אַפְּ יַעֲסְוִיְמִיזְגָּעָלָטָן, אַפְּנָן קָעָסְר
טָל פֹּונְ טְשָׁאַפְּאָזְוּי... פָּאַרְנָס אָוּן נָאָר אַיִּינָאָר, דָּעַר בְּעַנְיאָר פֹּונְ אַלְעָזִי
מַעַן, גַּעֲקָלִיבָן פֹּונְ רַאַטְמָעָנָר, בָּאַגְּיִיקְטָפָן קִוְינִינָה, אַונְמַעְרְגָעָוָאַרְפָּנָן
בְּלָוּוּן צָו זַנְבָּן גַּעֲרִיכְטָמָן!... — קְאַלְעֻוּוּ אַשְׁקָעָנוֹזִי הָאַט אַקְדָּמָה
שְׁאַגְּנָסְדוּק גַּעֲוָוָן, עָר זָאָל זִיךְ פְּרִיעָר וְעַצְן.

בְּעַנְרוּת סְוָרְקִים הָאַט צַעְבָּיוֹזָהָר אָוּן אַוְמָבָאָהָלָפָן אַוְעַקְעַקְוָקָט
אִין אָזְוִיט. עָר הָאַט אַפְּגָגְוּוֹשָׁט דָּעַם שְׂוִוִּים פֹּונְ זַנְבָּן דְּיוֹזִיק אַפְּגָנָעָ
גַּאַלְטָן שָׁאַרְבָּן. דְּרַעְנָאָכְ הָאַט עָר אַהֲוָסְטָל גַּעֲטָאָנָן אָוּגְ גַּעֲמָרְמָלָט.

— זַנְבָּן הוֹיְבָעָר קְאַלְעָדָר זָאָל זִיךְ זַעֲנָן... אַלְמָסְטָבָאַזְוִוָּעָן זָאָם
פָּאַנְעָם פֹּונְ אַזְאָגָן, פֹּונְ אַהֲרָן בָּאַיְהָגָן, נַעֲעָן זַוְגָן פֹּונְ גַּעֲוָוִינִים, טְוִיְּ
רָע אַוְתָּרְנִיקְשָׁטָט, דָּעַר אַוְיְבָעְשָׁטָט פֹּונְ אַלְעָזָן זַוְגָן אַיִּינְגָּלָעָם... נַעֲמָט
פָּאָר לִיב... — אַיִּינְ פְּרַבְּנְטָלָעָכְ גַּעֲלַעַנְטָמָעָר רְיִיךְ אַיִּינְ סְוָרְקִים גַּעֲוָוָעָ
וְיִוְיִנְקָס גַּעֲנָהָרָת, עָר הָאַט זִיךְ וַיְכָסְפָּאַרְלָוּדָן. קְאַלְעֻוּוּ אַשְׁקָעָנוֹזִי הָאַט אַוְפָּעָעָ
חוֹיְבָעָפָּה דֵּי אַוְגָגָן צָוָמָן בָּאַלְגָן, וַיְיִזְרָעָקְ דְּרַעְמִית אַזְגָּן: אַיִּסְ
קָאָגְ וְוַאֲרָטָן.

— סְעַנְיאָר גַּיְוִיט פְּרִיעָר...

בְּעַנְרוּת סְוָרְקִים הָאַט זִיךְ אַעֲבָרְיוֹעָרְטָעָר פְּלַוְצָעָם אַנְידַּעַרְגְּנוּוֹעָצָט.
אוּגְ טְיִקְעָמָפָּה נַאָכ אִים קְאַלְעֻוּוּ אַשְׁלַעַנָּאָזִי.

— וְוָאָסְ שְׁטִיְסָטו? — הָאַט עָרָה טָאַדְרָאַסְגָּן פְּעַפְרָעָט. טָאַדְרָאַסְ
סְעַנְאָל מְנַזְלָסְ הָאַט מִוְתָּצְמָרָאָגְנָקָטָט אַגְּנָעָקָטָט דָּעַם בָּאַרג קִישָּׁנָבָ

אָפַן זִינֵּג שְׁטוֹלֶר, עֲרַ הַאֲטַ אָוּפְּכָעָהוִיבָּן אַ קִיְשָׁג אָוָן גַּעֲוָאַלְטַ דָּאָט
אָזְעַקְלִיּוֹגָן.

— וְוָאָס טְוֵסְטְוּ? — הַאֲטַ קָאַלְעָוַו אַשְׁקָעָנָאוַי דְּרָאַעְנְדִּיק גַּעַפְּדִיעָט.
טְאַדְרָאָס סְעַגָּאַל מִבְּיוֹלָם הַאֲטַ זִיכְרַט דְּרַעְשָׂרָאָקָן.

— זַעַץ זִיכְרַת.

טְאַדְרָאָס סְעַגָּאַל מִבְּיוֹלָם הַאֲטַ פָּאַרְצָיוֹוִוּפְּלַט גַּעַקְוָקַט אָפַן בָּאיַין
קִישְׁטָמַן אָוָן נִישְׁטַט גַּעַקְוָמַט בָּאַשְׁלִיכָן.

— סְאַזְוַן צְוֹפִילְ... אַטְאַזְאַ דָּאָס... — הַאֲטַ עֲרַ צְעַטְרָאָגָן גַּעַווֹזָן אָפַן
דַּי קִישְׁנַם.

— נִישְׁטַט צְוֹפִילְ, — הַאֲטַ קָאַלְעָוַו אַשְׁקָעָנָאוַי אָפְּנָעוּוֹנָרָט, — פָּאָר
טְוִירָע נִישְׁטַט צְוֹפִילְ.

— נָוְ... — הַאֲטַ זִיכְרַת טְאַדְרָאָס גַּעַבְעָטָן. אָפַן זַיְינַן שְׁטָעָרָג הַאֲבָן
זִיכְרַב בָּאַוּזָן טְרָאָפָּגָס שְׁוּזָים. עֲרַ הַאֲטַ פָּאַרְקָרוּמַט דָּאָס מַוִּיל מִיטַּ אָ
גַּעַפְּנִינִיקְטָן שְׁמִיבָּלָ. זַיְינַן רְוִיטְלָעַבְגְּרוֹלְיָעָבָע בָּאַחַד אָוָן דַּי עַקְיָעַ וָאָר
רָע פְּלִיאָצָעַם הַאֲבָן זִיכְרַב חַאְכְּנָאָעָדָרָיק גַּעַשְׁאָקָלָט.

— וּוּעָר בִּינְ אַיךְ, דַּעַר מִגְּדָהָסְטָעַר צְוֹוַיְישָׁן דַּי הַאֲרָגְ פָּוָג יַסְרָאָעָלְ...
דַּעַר זַאְקָן הַאֲטַ טְאַדְרָוּמְעָדָרָיק אָוָן פָּאַרְוּוֹנוֹנְהָרָט אַיְוִסְעָדוּוֹוָרָפָן:

— וּוּעָר בִּינְ אַיךְ... הַאֲטַ עֲרַ זִיכְרַת נַאֲכָנְגָלְרוּמַט — בָּעַסְדִּין זַיְינַט
אַיר, אָוָן בִּימְדָת צָו אַונְבּוֹנְדָט אָפַן. לְוִוְתַּ אַעֲנָר מַוִּיל וּוּדָרָט אַלְצָ
בָּאַשְׁלָאָסָן, אָגָן אַעֲנָר כְּסִימָעָ אַיזְוִינַן גַּעַלְוָהָפָטָם, קִיְינַן בָּאַשְׁלָוָם, קִיְינַן מַנְגָּאִים,
מִישְׁפָּעָט, קִיְינַן לְיִוְיְדִּשְׁטוֹרָאָפָּ, קִיְינַן אַפְּמָאָכָּ, קִיְינַן בִּיּוּרָעָם, קִיְינַן מַנְגָּאִים,
בָּאַחְרָוּשָׁתָם. אַטְבָּ אַיזְוִינַג קָאַוּהָדָ, וְדַולְוָעַ אַונְחָרָאָטָם. וּוּעָר בִּינְ אַיךְ... —

הַאֲטַ עֲרַ מִיטַּ פָּאַחְדָּאָס זִיכְרַת נַאֲכָמָאָלַ אַונְבּוֹנְתָעָרְמָטָם.
בָּעַדְיָינַט סִיחָקִים אַיזְוִינַג גַּעַוְוָג בָּאַוּזָן. צִי וּוּעָט זִיכְרַת מַאֲקָעַ הַשְּׁגָטָ
וּוּידָעַר עַנְדִּיקָן מִיטַּ נַאֲרָנִישָׁת?

— זַעַטְמַ זִיכְרַת... — הַאֲטַ זִיכְרַת סְקוּרִקִּים שְׁטוּרָעָג גַּעַוְעָנָדָט צָו טְאָרִ
רָאָסָן.

טְאַחְדָּאָס הַאֲטַ אַ בָּאַלְיְוִידְקָטָעָר גַּעַמְוָהָרְמָקָט. עֲרַ הַאֲטַ אַוּמְבָאַחְאַלְפָן
אַרְוָוְגְּעַקְלְלָעְטָעָרָט אָפַן בָּאַרְגָּן וּפִישְׁנָס. הוּכְרַ אַוְיָבָן הַאֲטַ עֲרַ מַעְשָׁוָנְדִּיק
גַּעַשְׁמָטָאָרָצָט אַיְבָעָר אַלְעַמְוָעָנָס קוֹעָפָ. עֲרַ הַאֲטַ פָּאַרְלִיוֹוּת דַּי הַעָטָמָ אָגָן
דַּי אַרְבָּל אָוָן זִיכְרַת פָּאַמְעָלָעָכָן פְּרוּמָ גַּעַשְׁאָקָלָט. קָאַלְעָוַו אַשְׁקָעָנָאוַי הַאֲטַ
אָפַן אַיְם צְוֹפְּרִידָן גַּעַקְוָקַט אָוָן אַיְן זִיכְרַת אַרְיְמָגְשָׁהִיכְצָט.

טְאַדְרָאָס הַאֲטַ זִיכְרַת מַיְטָן אַרְבָּל פָּגָג זַיְינַג שְׁוֹאַרְחָעָן אַטְלָאָסְעָנָעָם כָּאָ-
לָאָט אָפְּנָעוּוֹיְשָׁת דַּעַמְ שְׁוּזָים פְּוּנָעָם שְׁטוּרָעָג קָאַלְעָוַו הַאֲטַ אַוִּם גַּעַ-
פְּרָוָגָט.

— האט איר עם פירגוזאקט דעם שרייבער די געשריפטסן?
— נישט איכ. — טאדראָס האט א זוארפ געטאנן א קומ אַפ
בענדייט סירקיסן.

— נישט? — קאָלעוו אַשְׁקָעָנוֹזִי האט אָוּמְצָאָרְדִּינְגּ גַּעֲרוּיָט מִוּטָן
קָאָפּ. — אָונֵן עַפְשָׂעֶר וּוּטֵן נְרָאֵד אַיר וְהַאֲרָפּן דַּעַר עַרְשָׁת עַרְשָׁת
אָוּנְטוּרְשָׁרְבִּינְגּ. — דָּאָס אַיזּוּ גַּעֲוָונָן אַ צְׁוֹאָנְגְּדִיעָן אַנְצְׁוֹהָעָרְנִישׁ, אָזּ
מִזְּלִים קָאָגּ אַינְגִּיכְּן זְוָעָרָן דַּעַר אַוְיְבָעָרְשָׁטָעָר פָּוּן בַּעֲסִידָן, דַּעַר רָאָזּ
אָונֵן יְהָדִינְפְּרָעָפְּעָקְטּ.

בענדייט האט זיך אַפּ וְהַעַם גַּוְשָׂט גַּעֲרִיכְט. עַר הַאֲטָן נִישְׁט גַּעֲוּוֹסְטּ,
אוֹזּ דָּאָס אָגּ אַכְבָּאָט אַפּ שְׁאַלְעָם, אִימּ, בענדייט סירקיסן, אַדְעָר פָּאָרָה
קָעָרָט, טַאָהָרָאָסָן אַזְּוּ אָונֵן אַזְּוּן.
טַאָהָרָאָסָן הַאֲטָן גַּעֲשָׂוֹנָן, שְׁטָאָרְצָנְדִּיקּ חַוִּיכּ אַוְיָבָן. צִוְּנָעָ פִּים הַאֲבָן
מעשְׁנוּדָרִיךּ אַרְפְּגָנְבָּאָמְבָּלְטּ פָּוּן די גַּעֲדָרְאָלְעָנָעּ קוּשָׂנָה.

בענדייט סִירְקִים הַאֲטָן בַּאֲטְרָאָכְטּ אַ בְּלָאָטָן פָּוּן די גַּעֲשָׁרְיְפְּטָן. —
וּוְעַגּ דַּעַטּ נְאָנוּוּ יְאַחַפּ עַלְיָמְרָאָקּ.

— אַרְיוֹסְטוֹאָרָפּן פָּוּן שְׁטָמְקָטּ. — האט זיך קאָלעוו אַשְׁקָעָנוֹזִי
געַבְיוּזָעָרט. בענדייט סִירְקִים הַאֲטָן פָּאָמְלָעָבּ אָונֵן אַמְזָוִיכְעָר גַּעֲלִיעָנְטּ:
— ...דַּעַר יְוָגּ יְאַסְעָפּ יְאַזְעָפּ בְּעַן וּבְנוּוֹלּ סָאַלְיְתָהָאָקּ דַּעַטּ שְׁנִידְעָרִסּ,
לְעַבְנְטְשָׂוּתּ וּבְנָגּ אַמְדָעָשָׂק, הַאֲטָן בַּיְקָעָנָטּ, דָּאָס עַרְשָׁתּ אַיְוָגּ בְּיַוְלָעָמּ אָנֵן
דַּעַר גַּנְיוּזָעּ, וּבָאָסּ דָּאָ אַיזּוּ גַּעֲשָׂעָן דַּעַטּ וּוּוֹרָיּ וּוּילָעָמְבָּוּם יְעַשְׂאָעָמּ,
דְּעַהְבָּנָעּ וּכְאָקְ צְׁוּוֹיּ הַוּנְדָרָתּ אָונֵן נְתִינְצִילּ עַיְלָהּ פּוּלִישּ מַעֲזָמָאָנִיםּ,
אָגּ האֲטָן אַנְדָעָרָעּ לְטָטָטּ אַוְיכּ אַנְגָּפְטָרָטּ צְׁוּ דַּעַר גַּנְיוּזָעּ, דָּאָס הַאֲבָן
מִיטּ אַוְיכּ אַיְוָגּ בְּיַוְלָעָמּ וּשְׁחוֹתָמָטּ. אַוְיכּ אַיְוָגּ דַּעַר פְּסָאָק אַוְיְסָגְעָנָאָמָנוּנָעּ פָּוּן
די אַקְטְּמָעָנָעָרָם הַוּבָן קָאָוָשָׂה, דָּאָס מַעַן הַאֲטָן אַיְוָגּ אַפְּגָנְעָנוּמָעּ רַעֲכָטּ
וּוּוּיְנָעּ אַיְגָנָעּ שְׁטָמָטּ, דָּאָס אַלְעָזָעּ וּבְנָגּ אַיְבָעָרְקָעּ וּאַרְגָּן גַּיְתּ הַעֲרָקְוּמָעּ,
נִיטּ אַיְמָזּ צְׁוּ זְעַנְעָן אַזְּגָעָן נִיטּ אַיְמָזּ צְׁוּ גַּעֲפִינְנָעּ. אָונֵן מַעַן וְאָלָא אַיְמָשְׁמָטָן
פָּאָר דַּעַר שְׁוֹלְמִיטְדִּי וּאַכְטָעָרִיםּ, די רַעֲקָן * פָּוּן קָאָחָאָל. אָונֵן מַעַן זְאָל
אַיְמָזּ בַּאֲלִיּוֹטָן צְׁוּ דַּעַר שְׁטָמָטּ אַרְוּסִיםּ בַּיּוֹן צְׁוּמָמָעּ אַרְוּסִיםּ
עַר מַעַכְטּ אַיְנָמָאָל וּוּ הַעֲרָקְוּמָעּ, וּוּ אַיזּוּ וּבְנָגּ אַוְיְסָגְעָטָלְעָנָר

* דַּעַר וּוּרְטְּזָעְכָּר בָּאַטְיִיטּ פָּוּגָעָמּ וּוּאָרָטּ "רַעֲקָן" אַיזּ: רַיּוֹן, הַלְּדָר, גַּעֲמִינָה אַיזּ:
קָאָהָאָלְשָׁעָרּ דַּיְגָרָא אַפּ אַוְיְצָפּוּדָן פָּאָרְשִׁיְּדָעְנָעְרִיּ שְׁלִיכָּעָסּ, רַעֲכָטָס-טָאָטָן אָונֵן שְׁטָרָאָפּ
עַקְוּעְקִיצְיָעָסּ.

מיישפהעת, דאָם מען אוּם זוערט זענַן אָויערג אָפְשֶׁנְדֶּרֶן, בּוֹצְ אִיבְּעָרִיעָע
שְׁמָרָאָפָּן, דָּאָם מֵעַג אִים וּוּרְתָּמָּאָנְטָאָגָן. אָוֹן אָפָּצָה פָּאַרְשְׁטָאָרְקָן הָאָט
זָוֵב דָּעֵר זָוֵג אַלְיוֹנַט אָונְטָעָרְגָּעָאָסְמָעַט... מְאַנְטְּוִיק, זָוֵב טָאָג אַיְתָאָמוֹ
פָּוֹן יָאָר פִּיר חָוְנָרָעָרָט וּוּבְּנָאָוּן דָּרְטָסִיךְ לְוִוִּיט דָּעֵר קָלְיָינָעָר יָאָרְנִיצְּוִילְגָּג.
דְּנִי פְּעַשְׂרִוְפְּטָמָטָן, וּוּאָס בְּעַנְדִּוּת הָאָט אַוְיָסְגָּעְקָלְיָיבָּן לְיָוָעָנָע, זָוְנָעָנָע
גְּעוּרָעָנָע גְּעוּרָיָבָּן טְמָנָטָש, דָּאָם אַזְּזִי יִרְיָישׁ, וּוּנְלָעֵר דָּעֵר יְיִינָג יְאָפָּעָעָה
זָוֵי גְּעוּרָהָפָּט אָונְטָעָרְגָּרְבָּבָן אָוֹן פָּאַרְשְׁטָיָין. בְּעַנְדִּוּת הָאָט בְּאַמְּרָאָכְט
נִישְׁתָּמָע בְּעַטָּן טְאָדָרָאָסְגָּב לְיָוָעָנָע, וּוּנְלָעֵר קָאָלָעָוָו אַשְׁקָעָנָאָזִי וּוּאָלָט וּוּדָעָר
אָגְגָעָזָוָגָן פָּאָרְטָלָעָן, אָפָּאַפְּצָוְרוֹקָן דָּעֵם אִינְיָעָן, זָוְנָעָנָע וּוּלָבָּן זָוֵי
זָוְנָעָנָע גְּעַקְוָעָמָן, וּוּאָס אַלְעָא הָאָבָּן אָפָּאַוְיָרָט אָוָג זָוֵיכְעָט
נִיטְזְזִוְיְסְנְדִּיקְעָן.

קָאָלָעָוָו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט פָּאַרְמָאָכְט דִּי אָוְגָן אָוֹן גָּאָרְנִישְׁתָּמָע
בְּעַנְדִּוּת הָאָט דָּאָם בְּלָאָט אָוּוּקָגְעָלִיגָּט אָוֹן גְּעַנְמָוָעָן אָג אָנְדָעָרָט.
— זָוְנָעָג דָּעֵם גְּאָנוּוֹ וּוּרְאָמָע דָּרוּקָרָם... דָּעֵם זָעָלָבָן פְּסָאָק... —
אוֹן גְּעוּוֹאָלָט דָּאָס אָוּוּקְיְוָגָן.

— נִיְּנָג... — קָאָלָעָוָו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט גְּעַנְעָפָט דִּי אָוְגָן.

— אָח...?

— יְאָפָּעָע סָאָלִיטְרָאָק הָאָט עֲפַשְׁעָר נִשְׁתָּמָע גְּעַלְאָטוּעָט.

— סְ'רָעָרָט זָוֵיכְעָדָיְוָה זָוְנָעָג גְּוּרָאָמָע דָּרוּקָרָם.

— יְאָפָּעָע כְּאַלְיוֹרָאָק הָאָט בָּא זָוָן בְּאַלְעָבָאָס יוּוּלָעָט מְאַנְכָּוּמָן
נִאָסְטָאָמָן גָּאָרְנִישְׁתָּמָע גְּעַנְמָוָעָט. קִיְּנָעָר הָאָט בָּא אִים מִינְאָסְטָאָמָן
גְּעַנְמָוָעָט. עָר הָאָט מִינְאָסְטָאָמָן אַלְיָוָן בָּא זָוֵיכְעָט.

— אַלְיָוָן?

— אַלְיָוָן.

בְּעַנְדִּוּת הָאָט פָּאַרְדָּרָאָסִיךְ צְוִירִיק אָרוּוּתָנָעָנוּמָעָן דָּאָס גְּעַשְׁרִיפָטָט.

— טְוָגָן נִשְׁתָּמָע דָּעֵר פְּסָאָק.

— פְּסָאָק אַיְזָן פְּסָאָק. יְאָפָּעָע הָאָט עֲפַשְׁעָר עֲרָהָנָע אָנְדָעָרָשְׁזָוָו
גְּעַנְמָוָעָט.

בְּעַנְדִּוּת הָאָט צְוִירִיק אָוּוּקָגְעָלִיגָּט דָּאָס בְּלָאָט אוֹן גְּעַוְאָרָט, בּוֹן

קָאָלָעָוָו אַשְׁקָעָנָאָזִי וּוּטָמָע זָאָגָן זָוְנָעָג וּוּרְאָמָע דָּרוּקָרָם.

— ...דָּעֵם דָּרוּקָרָם? — הָאָט זָוֵיכְעָדָיְוָה קָאָלָעָו אַשְׁקָעָנָאָזִי בְּאַמְּיוֹת צָו
דָּרְמָאָנָעָן — דָּאָם אַיְזָן עָר דָּאָק דָּעֵר הָעָרָשָׁת פָּוֹן דָּעֵר שְׁיָקָע
בְּעַטְלָעָרִים,* נִאָכָעָט בְּעַטְלָעָרִים זָוָן: קָאָלָמָעָנָקָע בְּעַטְלָעָר, לְיָוָוָי בְּעַטְלָעָר,

* בעטלעריס — אַפְּמִיְּגִינְגְּנָאָמָעָג.

זהו רצ בטלער, מעשולעם בטלער, נען בטלער, עליוקים בטלער...
דר קאָהאלשער רעך. אַזָּהא?

— יא, דער הוונט-שלגענער.
— ער פאלנט קאָהאל, ער גויט אַין שליכען אָונ שוועגט, ער
שליכעט זיך, או מע הייסט, באָט געלאָפֿ פָּתְּסָקָלָרָן...
טאָדראָס סענאל מיטולס האָט געוען, וואָט קאָלשו אַשְׁקָעָנוֹז אִיז
אויסן. גרייט צו דינען, האָט ער טייקעפֿ אָונטערגעלאָפֿ:
— ווֹרָאָמָע דעם וּרוֹקָעָרָס מוֹז אָוֶהערָן גָּנוּנוּנָעָן, זָאָל מָעָן אִים
וּאָרְעָנָעָן אָפֿ לְזִבְּ אָזְלָעָבָן.

געוויסט האָבָן אלע, או דער ריזוק שטארקער ווֹרָאָמָע דּוֹרָקָעָרָס אֵין
אָפֿ קאָלעוֹו אַשְׁקָעָנוֹז אַוְיסָהָלָט, בענדיט סיָרְקִים האָט נִישְׁטָן
פָּאנָט אַטְּנָחָהָלָטָן זַיְנָן צְעָרָיוֹצְטָמָט, וְאָסָס דּוֹר בִּיטָּהָרָז זַקְנָן פָּאָרָצִים
די צִיטָּט מִיט נִישְׁטְוַיְקָע זָאָכָן.

— די זַיְנָן בְּעוֹרָע אַינְמִיטָן טָאָגָן.
מִיט זַיְנָן בְּעוֹרָע אַינְמִיטָן טָאָגָן.

קאָלעוֹו אַשְׁקָעָנוֹז אֵין גָּעוֹזָרָן זַיְעָר מְוֻנְּטָרָס.
— יא... — ער האָט גַּעַשְׁקָלָט מִיטָּן קָאָפֿ, וְוִי מַאֲסִיקִים צַו זַיְנָן
מִיט בענדיטס רִיּוֹת. — וְוִי צַו דּוֹר בּוֹשָׁע... אַזָּא... זַיְנָן, גַּעַלְעָן
פָּונָן וּוֹטָט אָוג פָּונָן נַאֲעָנָט שְׁטוֹרָאָטָן אַתְּ אַוְהָזָעָר שְׁטָאָט, פָּאָרָפְּלִיזָן
די באַלְמָעָלָאָבָעָם, הָלוֹיעָן אַוְיסָגָלָאָסָן מִיט קָעְבָּנָעָס אָוָן וּוּאָרְטָהָרָס
אוֹן גַּיּוֹעָן אִין קָרוּמָע וּוֹעָגָן. צַי זַוְּלָן מִיר שְׁוֹוָגָן אָוָן זַאָגָן: שָׁאָלָעָט
אִין אַוְהָזָעָר גַּעַטְּלָטָן, סָאָזָן גַּאֲרָנִישָׂתָן? אָזָא... גַּאֲרָנִישָׂתָן? — ער
הָאָט גַּעַקְוָקָט פָּאָרָכִידָעָשָׂט אָפֿ זַיְנָן גַּעַסְטָן.

בענדיטס סיָרְקִים האָט זַיְכָּא אַיְנוֹוִינִיק גַּעַוְאָרָפָן פָּונָן קָאָס אַיְבָּשָׁר
דּעַם נַעַם פָּאָרטָל. ער האָט טַעַמְפֿ גַּעַלְילָט, אוֹ זָאָס האָט עַפְעָם אָ
שְׁיבָּכָעָם צַו דָּאָבָּרָוִישָׁ, בָּרָאָמָעָק קָלְעָזָמָעָרָס זַיְנָגָעָר אַלְמָאָנָע, זָוָאָס האָט
גַּעַוְיָונָט באָיִם אִין הוֹזָן אָוג גַּעַפְּלִיאָוּעָט זַיְבָּנָק וּוֹתָב. ער האָט
זַיְכָּבָּט נִשְׁטָּת גַּעַרְבָּט, אוֹ קָאָלָעָוָו אַשְׁקָעָנוֹז וּוּטָאָזָוִינָגָן צְעָדוּמָלָעָן
טאָדראָס סָעָנָאָל מִיטָּולָס, אוֹן האָט באָרוּזָרָט, וְאָסָס ער האָט נִשְׁטָּת
טִוְוָקָעָפֿ אַנְגָּעָהָוִיבָּן מִיטָּג אַיְגָּנָטָלָעָן אַיְנָעָן.

קאָלָעָוָו אַשְׁקָעָנוֹז האָט זַיְכָּבָּט גַּעַוְעָנָדָט צַו טָאָדרָאָסָן: — שְׁדִיבָּתָב,
טאָדרָאָס סָעָנָאָל מִיטָּולָס אוֹזָנָהָר אָרָאָפֿ פָּגָעָם הוֹיפָן קִישְׁוָנִים.
אַוְמָאָנְטִישָׁלָאָסָן האָט ער גַּעַנוֹמָעָג אַקְשָׁגָן אָוג גַּעַזְוָכָט וְאָסָס אַוְוּעָךְ
צְוָלִיאָגָן. קָאָלָעָוָו אַשְׁקָעָנוֹז האָט שְׁטוֹרָעָג אָזָא גַּעַטָּאָג:
— רִיר נִישְׁטָמָן — ער האָט גַּעַרְפָּטָן וּוּבָלָבָן באָס.

— ראמ אַפּ —

ויבול באט האט גבראקט שרעבווארן.

קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנוֹז האט פִּירְגָּעָנוֹן אַ טַּאַקָּאַנְעָו אָוֹן טַּאַהֲרָאָם סֻעִי
גָּאָל מְבָוּסָמֶן הָאָט גַּעַשְׂרֵיבָן, דָּעַר זָאָקָן הָאָט וְיכָבָן גַּעַלְאָפָט מִיטָּדִי
פִּינְגָּר אַפְּנָן צִוְּנָרְעָנָם טָעַצְלָ פָּוֹן זַיִן וּוּינְגְּבָעָכָר אָוֹן צַגְעָשָׂאַקָּלָט
צָוָם טַאַקָּט פָּוֹן דִּי הַעֲרְבִּיְּשָׁע זַאֲצָן:

... פָּוֹן זַוְעָגָן דִּי קָאַכְּעָרְוִינָס, זַוְאָס מַעַדְרָפְט קָעְכָנָעָם אָוֹן זַוְאָרָדָ
טָרְעִינָס, זַוְאָס זַי פָּאַרְמָעָרָן זַיְעָרָ פָּאַרְלָאָגָן גָּאָב סְכִירָעָם, אָז מְעַרְסָטָן
טִוְילָס מְעַנְטִישָׁן קָאַנְעָנָן נִישָׁת מַעַר אַוִּיסְתָּהָלָטָן... אָוֹן זַוְעָגָן דִּי גַּרוּסָעָ
סְכִירָעָם וּוּרְגָּן זַיְיָ אַוִּיסְגָּעָלָאָסָן, הַרְיָעָן זַוְבָּ אַרְוָם מִיטָּ אַוִּיסְגָּעָ
שְׁטוּרָקָטָן שְׁטוּרָקָעָן חָאָלָזָן, אַוִּיסְגָּעָפָחָצָט אָוֹן פָּאַרְשִׁיָּט אַיִן דִּי גַּאֲסָן פָּוֹן
אַוְנוֹזָעָר שְׁטָאָטָט, אָוֹן פָּאַרְחָזָן פָּוֹן וּוּרָגָן אַרְאָפָט, גָּאָט דָּרְבָּאָרָעָם, אָ
סָאָכָט פָּוֹן אַוְנוֹדוּעָרָעָ יְוָנָגָעָ לְפִיטָט, בָּאוֹזְנָדָרָהָמָט פָּוֹן דִּי אַרְעָמָעָ אַיִן פָּאָלָק,
דִּי גַּעַוְלָגָן אָוֹן יְוָגָעָ יְוָנָגָעָ פָּוֹן יְסָרָאָלָעָלָעָל, וּזַאָס גַּעַוְגָּעָגָן זַיְעָרָעָ הָעָנָט
צָו יְעָדָרָ שְׁוֹנְסְטִיפָּאָרְטִיקָטָט וּבָא דִי מְיַסְטָעָרִים צָו לְעָרָגָעָן קָעְנָטָעָנִישָׁ
אָוֹן גַּעַוְטָשָׁאָפָט, אָוֹן שָׁעָ קָוָמָט, צָו זַאֲכָן פָּוֹן אַוְוִיְּרָעָם, אָוֹן זַיְיָ אַרְדָּ
פִּירְנָן צָו טָוָג, זַוְאָס מַעַמְּ צָאָרָ נִישָׁת, צָו זַיְעָרָשָׁפָעָנִיקָוָמָ, פָּאַרְשָׁוּעָכָוָמָ
אָוֹן גַּנְיוּוֹעָ, אָז נָאָט דָּרְבָּאָרָעָם... דָּעְרִיבָּרָהָאָבָּן מִיר בָּאַשְׁלָאָסָן, אָז
פָּוֹן הַבָּנָט אָגָן וּוּבְטָעָר זָאָל יְעָדָרָ בָּאַלְעָבָאָס, זַוְאָס זַיִן גַּעַוְנָדָ אִיז
נִישָׁת גַּרְוִוִּס, צָאָלָגָן דָּעַרְ קָעְכָיָגָן אַיִן זַוְעָרָזָמָאָן נִישָׁת מַעַר וּזְיָ זַבְנָ
גַּוְלָהָן פּוּיְוִישָׁ אַיִן וּוּינְטָרָזָמָאָן אַקָּט, אָוֹן אַיִן אָ טְרוּוֹס הַוְיָגָעָזָיָנָט
נִבְנָן אָוֹן צָעָן גַּיְהָן פּוּיְוִישָׁ... פָּאָרָ וּוּידָעָשָׁפָעָנִיקָן דִּי טַאַקָּאַנָּעָ מַוְוָ דָעַר
בָּאַלְעָבָאָס צָאָלָגָן צָעָגָן גַּוְלָהָן קָנָאָט דְּעָמָ קָאָהָאָלָל... אַוְיכָ טָאָרָן זַיְיָ נִישָׁת
נִעְמָנוֹגָן קָבָנָן שָׁחֹם מְאַטְאָנָעָמָ אַיִן דָעַר וּוּלְטָלָ נִישָׁת, כּוֹצָ פְּרוּמָ בָּיָ צָו אָ
הַאָלָבָגָן טָאָלָעָר, נִישָׁת מַעַר. דִי עָכָנָעָמָ אָוֹן וּוּוֹאָרְטָאָרָיָנָם, וּזַאָס זַיְיָדָרָ
שְׁפָעָנִיקָן דִי טַאַקָּאַנָּעָ, סְבָטָ זַוְעָגָן סְבָטָ אַיִזְגָּעָנוֹגָן צָו דִי אַוְוּרָגָן פָּוֹן קָאָ
הָאָלָל, סְבָטָ זַיְיָ קָאָוְתָוָגָן וְיכָבָן גָּאָס אַיִן מְשָׁעָרָעָ קָלְיָדָעָר, זַיְיָ שְׁיבָ מִיטָּ
שְׁפָאָנָגָן, קָלְיָדָעָר פָּוֹן וּבָרָ אַדְרָעָר וּקְאָמָאָסָט... אַקְיָבָ הַיְגָעָ — פָּאַרְלָוָן
דִּי כְּבָרָעָם אָוֹן טָאָרָן פִּינְפִּינְ אַיִרְ נִישָׁת זַוְעָגָן גַּרְגָּגָעָן, אַוְיכָ פְּרָעָמָ
דִּע — מְזָוָן זַיְיָ כּוֹצָ דְּעָמָ שְׁפָאַרְלָאָוָן לְיָ שְׁטָאָטָ...”

בענְדִּית סְוִיקִים האט פָּוֹן קָאָס אַוִּיסְגָּעָטְרָוְנָקָעָן דְּעָמָ וּוּיָן. אַיִן גַּעַד
פָּעָנְטָעָטָן צָאָהָת האט וְעַר בְּלָאָזָן גַּעַשְׁקָוּלָטָן מוֹתָן קָאָפָט. אָז נָוָת אָזָוָי
אָוֹגָ עַד אַיִז בָּאַמְּקָוּם.

— זַיְיָר... — קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנוֹז האט גַּעַוְיָזָן אַפְּנָן זַיִן אָוֹג באָ

דו-עירנדייך געדראיות מיטן קאָפַט. סירקיס האָט געמאכט אַ באָזעונג,
וּוֹ עֶר וּוֹאַלְט זִיכְּבָּרְכָּג אָוּפְשָׁטוּג פָּוּגָעָט שְׂטוּל.

— געמאט, פָּאָר לֵב, אֲבָעָר קָאַפּוּעַד...

קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנוֹאַי האָט נִישְׁתְּגָעָן טְעַמְּפָעָתָם. עֶר האָט זִיכְּבָּרְכָּג גַּעַנְּדָהָט צַו מְאַדְּרוֹאַסְּסָמְלָאָסְּמָלָהָס.

— שְׁרַבְּבָּה וּוֹעֲגָן וּוֹרָאַמְּעָד דְּעַמְּ וּחְזָקָעָרָם. — אָונְגְּטִיקָעָפְּה האָט עֶר
אַגְּמָהָבוּבָן פִּירְצָזְוָאָגָן אָפְּ טִיעִיטִישׁ, קָעְדִּי וּוֹרָאַמְּעָד זַאַל קָאַנְעָן זָאַרְנָן
אָונְגְּטִירְשְׁרָטְבָּן לְיוּעָנָעָן.

— "...אוֹרָאַחָאַם דְּרוּקָעָרָם האָט זִיכְּבָּרְכָּג דְּעַרְגָּעָבָן אָונְגְּטִיקָעָפְּה,
דָּאָס עֶר זַוְּיל נִישְׁתְּגָעָן מַעְרָן נַאֲכָגִינָן וּלְכָבָעָן 'קְרוּמָע' זַוְּעָנָן פָּוּנְגָעָוּס אַדְּרָעָר
צַו זַיְנָן אַיְנָן בְּעוֹרוּעָן נַאֲגָאָוִוִּים, זַוְּיָּוִי וּסְעַם אָפְּ אַיְמָן גַּעַוְוִוָּן האָט —
דָּאָס עֶר האָט קָאַמְּעָד נַעֲנִיוּוּס גַּעַטְאָגָן, וּלְכָבָעָס 'מַעְן אַיְמָן גַּעַשְׁטָרָאָפְּט
הָאָט מִיט טְפִיסָע, אָונְגְּ אַיְזָן אָפְּ אַיְמָן באַשְׁלָאָסָן, דָּאָס אַוְיָבָן עַפְּעַס אָפְּ
אַיְמָן מַעְכְּט קְוּמָעָן, דָּאָס עֶר וּלְטָטָעָן זַעְלָכָבָעָן וּוֹעֲגָן נַאֲכָגִינָן, זַאַל אַיְמָן קְיִינָן
עַגְעַמְפָעָר אָונְגְּ אַוְיְסְרִירָיָד אַיְנָן דָּעָר וּלְטָטָעָן נִישְׁתְּגָעָן הָעַלְפָן, אָונְגְּ אַלְיִינָט זִיכְּ
גַּעַכְאַכְבָּעָם, דָּאָס וּוֹעֲגָן עַפְּעַס אָפְּ אַיְמָן קְוּמָעָן וּלְטָטָעָן, דָּאָס זַעְלָט אַזְוּעָק
אַוְיָס דָּעָר קְעַהְיָלָעָן מִיט וּוֹטָב אָונְגְּ קִיְּמָה, אָונְגְּ זַאַל אַיְמָן קִיְּמָה שְׁוּם טְעַרְעָץ
אָונְגְּ אַוְיְסְרִירָיָד אַיְנָן דָּעָר וּוֹעֲגָן נִישְׁתְּגָעָן הָעַלְפָן. אָונְגְּ וּוֹאַסְּגָעָן אַיְזָן גַּעַדְיָה
שְׁעַנְגָּן..."

קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנוֹאַי אַיְזָן אַוְפְּגַעְשְׁטָמָאָנָעָן. דִּי גַּעַסְטָה האָבָן זִיכְּבָּרְכָּג זִיכְּטִיקָעָפְּה
גַּעַעַנְגָּנָט. אַזְוִי האָט זִיכְּבָּרְכָּג דִּי בְּאַגְּעָנוֹיָשׁ גַּעַעַנְדִּיקָט מִיט גַּאֲרָנִישָׁט.
בְּעַנְדִּוִּיט סִירְקִיסְּן האָט זִיכְּבָּרְכָּג דִּי פִּינְצָטָהָרָעָן גַּאֲסָן פִּירְגָּעָלִיכָּט זַיְנָן
מַעְשָׁרָאָרָעָם. טְאַחֲרָאַסְּטָהָרָעָן האָט גַּעַמְוֹאָטָט מַאֲפָן אַיְנָן דָּעָר פְּצָצָעָה, וּוֹיְנָן
בְּעַנְדִּוִּיט סִירְקִיסְּן האָט אַיְמָן נִישְׁתְּגָעָן בְּאַלְיוּתָה. עַס האָט אַיְמָן אָפְּ טְאַחֲרָאַסְּטָהָרָעָן
שְׁמָאָרָק פָּאַרְדְּרָאָסָן.

בְּעַנְדִּוִּיט סִירְקִיסְּה, דָּעָר מַאֲמְטִיקָעָר נַוְוִוָּר אָונְגְּ נַבְּנִיר פָּאַרְנָעָם, דָּעָר
סְעַנְיאָר אַוְיְבָר דִּי יְזָהָר אָונְגְּ דָּעָר קְרָאַלְעָוּוּר אָונְגְּ סְאַנְדָרָאָמְרִירָעָר וּוֹאַיְעָזָר
וּוֹאַרְסְטָוּעָ, האָט דְּרָפְּלִילָט זַיְנָן נִישְׁטִיקָנָט קָעָגָן דָּעָמָן קִינְגָּן יְאָגָן סְאַבְּרָיָה
יְעַסְלִים הַוִּיבְּצָבְּצִיאָלָיָל*, דָּעָמָן רְזִיבְּכָטָן יְזָהָר פָּוּלָן, דָּעָמָן קָאָרָי
רְיִיכְּמָן בְּעַוְבָּעָס פָּוּנְגָּן אַדְּטָמְשָׁעָר מִישְׁפָּאָכָבָעָן אָונְגְּ דָּעָרָזָוּ דָּעָמָן גְּרוּסָן
יְזָהָרָשָׁן בְּכַחְנָעָלְעָרָנָטָן פָּוּנְגָּן זַיְנָן אָונְגְּ חָאָט גַּעַשְׁעָמָט מִיט
זַיְנָן קַעַנְטָעָנָישָׁ אַיְנָן אַסְטָרָאָגָאָמִיעָ אָונְגְּ קָאַסְמָאָגָאָנָעָ, זַוְּגָעָבָן עַט
הָאָבָן זִיכְּבָּרְכָּג גַּעַוְוְנָהָטָן פָּוּנְגָּטָלָאָנָד אָונְגְּ אַיְטָאָלִיעָ יְזָהָרָשָׁע אָונְגְּ אַפְּיָ�עָ

* קִינְגָּן/עַנְגָּר הַיְּפָאָזָק זָהָר.

קריסטלעכע געלערנטע, וואס האט געהאלטן איז דער האנט דעם וואָר
יעוֹאָדָע אונ דעם מאָזִיסְפָּרָאָם, געטָאנ אַיִן דער נאָגְצָעָר ווֹאַיְוֹוָאָדָסְטָר
ווע, וואָס זונֵן דהָאָרֶץ האָט געֲלוּבָט, אַיִן אַלְיָוָג אַיִן ער געְבְּלִיבָן
פארְבָּאָהָן אַיִן שָׁאָמָן — קעְנָג קָאָלָעָוָא אַשְׁקָעָנָאָוִי גִּזְבוֹרָג.
סִירְקִים דָּאָט זָכָר חֻרְמָאנָט אַיִן ווֹאַלְעָנָטִי גָּלוּעָץ אַיִן האָט זָיכָר
בָּאָרוּקָט. ווֹעֶר לאָן עַפְעָם פָּאָרוּעוּת דָּעַם הָהָאָבָּא ווֹאַלְעָנָטִי גָּלוּ
וועץ?

וֹוי דִי גַעַט זַיְנָעָן אַוּעַקְנָגְאָנָגָעָן, האָט מַעַן צָו. קָאָלָעָוָא אַשְׁקָעָנָאָוִי
אַרְטְּנָגְעָלָאָהָט אַ רְיוֹזְקָן פָּאָרְשָׂוִינָן מִיטָּא צָוְגָעְלָעְטָשָׂטָעָר נָאָז. דָעַט
קוֹדְלָאָטָן קָאָפּ זַיְנָעָם האָט דָעַר פָּאָרְשָׂוִינָן גַּעַהְאָלָטָן אַרְאָפְּנָעָבָוִינָן אָפּ
אַ מָאָכְטִיק בְּרִיְּטָעָר בְּרוּסָט. קָאָלָעָוָא אַשְׁקָעָנָאָוִי אַיִן גַּעַזְעָסָן מִיטָּא
מַאָכְלָעָוָן אַוְנָן אַוְגָה האָט וָאָרְנוּשָׂט וָעַזְעָנָט. דָעַר פָּאָרְשָׂוִינָן האָט אַ
חַיְּפָשָׁע וָזְבָּלָע גַּעַוְאָרָט לְעַבְנָן דָעַר טִיר, צַעְטָרָאָגָן גַּעַהְיָבָן אַיִן פָּוָס
נָאָכָל אַנְדָּרָעָן, בְּלַעֲבָדְרִיךְ שְׁטִינוֹן אָפּ אַיִן אָרָט, אַוְגָה לְעַמָּאָפּ זָיכָר נִישְׁטָט
מַעַר גַּעַקְאָגָט אַיְינָהָאָלָטָן.

— אַיִבְּ הָאָב זָכָר דָּאָבְּ שְׁוִינָן מוֹידָע גַּעַוְעָן, אַבְּיָעָר קָאָנוּעָד... —
פָּוָג קָאָלָעָוָא אַשְׁקָעָנָאָוִי אַיִן נִשְׁטָט מַעַקְמָעָן קִיןָן עַמְּטָפָה.
— אַיִבְּ הָאָב דָּאָבְּ שְׁוִינָן אַלְצָאָזְרִיךְ אַפְּנָגְעָבָן. — קָאָלָעָוָא אַשְׁקָעָנָאָוִי
נָאָז האָט שְׁטָיל גַּעַוְאָרְטָשָׁעָם. — אַדָּא?

— דָעַר רְיוֹזְקָעָר פָּאָרְשָׂוִינָן האָט זָכָר אַ צָּעְדָּרְאָקָעָנָעָט טְרוּיָּסְל גַּעַז
טָאָג אָז גַּעַוְאָרָט. עַר האָט אַ ווֹוְילָע נַאֲמָנָטָעָט אַזְמָאָמָאָל בְּאָז
שְׁלָאָסָן. אַוְנְטָעְטָעָנִיךְ שְׁאָרְנְדִיךְ מִיטָּא דָעַר האָנט, האָט עַר גַּוְיִק גַּעַזְעָנָט
אַז זָכָר פָּאָרְכְּלִינְעָט.

— בא מַיְינָן נַעֲמָגָעָם גַּעַשְׂוֹוִירָן, אַיְבָעְגָּלָאָזָט הָאָב אַיִבְּ בְּלִוְיָן
בְּרַחְוֹלָעָב אַזְמָאָמָל קָרְיָשְׁקָעְלָעָב... פָּאָרְדִּי בְּעַטְלָעָרִים... מַעַר גַּאֲרָנִישָׂט, גַּאֲרָד
גַּיְשָׂט... קָאָלָעָוָא אַשְׁקָעָנָאָוִי האָט שְׁטָיל גַּעַהְיָצָט.

— שְׁאַנְעָוָעָסְט זָיוְעָר מֵי, אַדָּא?
דָעַר קוֹדְלָאָטָעָר פָּאָרְשָׂוִינָן האָט לְאַשְׁעָרָנִיךְ אַוְפָּנָעָהָוִיבָן דָעַמְּ קָאָפּ
אַז אַוְיְסְוֹוָאָרְטְּנִיךְ גַּעַהְאָלָכָט. עַר האָט גַּעַהְוָסָט אַז גַּעַזְוָבָט פָּאָמִיךְ
קָע וּוּרְטָעָר, קָלְעָבָדִיךְ זָכָר עַפְעָם וָזָאנָן. קָאָלָעָוָא אַשְׁקָעָנָאָוִי האָט כִּיְזָ
מַאָמָאָל גַּעַפְנָט דִי אַזְיָגָן אַזְמָאָמָל קָזְגָעָט.

— אַדָּא?..

דער פארשוויג האט זיך געכאנט אפ צויריק אונ זוידער אראָפֿלע-
גאָזט דעם קאָפּ אפּ דער ברוסטן.

— אַיך ווועָל שוֹין מער נוֹשֶׁט, ווֹנְצֵל בְּזֹעַל לְעַבְנָן... בָּאַ מִינָּן גַּעֲמָה-
גַּעֲם גַּעֲשׂוֹוֹתָן...

קָאַלְעָוּ אַשְׁקָעָטָאוּי האט בַּיּוֹן אַ ברָומַ גַּעֲטָאָן:
— אַוּעָך.

וְדַעַר פְּאַרְשְׁווִיג האט אַפְּגָעָטָאָט אַונְ אַיְזָן אַפּ שְׁפִּיצַּ פִּינְגָּעָר
שְׁטִיל אַרוֹסִים פָּוָגְ פְּאָקוֹן.

דאָס אַיְזָן גַּעֲוָעָן ווּרְאַמְּעָן דְּרוֹקָעָרָם, דַעַר קָאַהְאַלְשָׁעָר דָעַל.

פערטער קאפיטל

דער שענקלער, אַנגעטָאנָן אֵינְ אַ גְּרוֹזֶן לְעִדרָּה
פארטעכ אָונְ מִיט אַ טוּבענָעַם קָאַלְפַּעַך אָפֶן קָאָפֶן, זִיצְתָּ חֲבִינָט, אֵינְ
לְעַבְּלָעַבְּן יְוָמָעָרְפָּאָרְנָאָכְטָם, אָפֶן דָּעַרְ פְּרִיזְבָּעַ לְעַבְּן דָּי מְרַעְפְּלָעַך פְּנוּעָם
שְׁעַנְקְקָעַלְעַר, שְׁמוּעָסְט אַמְּקָאָל עַטְלָעַבְּעַ וּוּרְטָעַר מִיט דָּעַר שְׁטָאָטָעַר
פָּוּנְ אַנְטָקָעַגְנִיבָּרָה, אָונְ גִּוְיָיט בְּלִוְיָוּן עַלְלָטָן נַאֲקָאָל אַרְאָפֶן אַיְנָעָם קִימָאָט
פּוֹסְטָן שְׁעַנְקְקָעַלְעַר, צָו דָּעַרְלָאַנְגָּעָן וְיְוִינְיָיקָע גַּעַכְט אַגְּבָעָם טָאָפֶן
מַעַר.

אוֹז אַ טְוַנְקָעַלְבָּג וְיְוִינְקָל זִיצְתָּ אַיְוִינְעָר אָג אַלְטָעַר אַלְיוֹן, טְרִינְקָט
אָונְ רַעַדְתָּ צָו זִיב פָּוּנְ מָאָל צָו מָאָל עַטְלָעַבְּעַ וּוּרְטָעַר, חֲדִיתָ מִיטָּן
קָאָפֶן בִּיּוּרָט זִיב עַפְּעָם. אֵינְ אַנְהָעָרָן וְיְוִינְקָל צָאַנְקָט דָּאָס אַיְנָיָן
צִיקָּע לִיכְט אֵינְ דָּעַרְ פְּאַנְצָעָר גְּרוּיָסָר שְׁעָנָק. וּוּלְאָלָעָנְטִי גְּלוּוּיעָץ זִיצְתָּ
אַנְגָּעָשָׂפָאָרָט מִיטָּן וְקָאָפֶן אָפֶן דָּעַרְ הָאָטָט אָונְ דָּעַט עַלְגָּבוֹנָג אָפֶן דָּי קָנִין,
שְׁוּגָּעָט אֵינְ אַנְגָּעָכְמָרָעַטָּר אָונְ עַנְטָפָרָטָן נַאֲר עַלְלָטָן מִיט אַקְאָפֶן
וְאוֹחָרָת אָפֶן יְאָוָן טְוִישָׁאָוּוּעָצָקִים טְנִינָעָם.
מִיטָּאָמָאָל אַבְּכָר הָאָטָט שְׁר אַוְוּעָקָשָׂאָרָט וְזָנְגָּוּאָרָת מַעַר, זִיב
נְעַנְטָעַר צָוְגָּעָרָקָט צָוְגָּעָנְטָמָט צָוְגָּעָנְטָמָט אֵינְ אַוְיָעָד.
— דָּעַרְ טְבָוָל אִיּוֹ אֵינְ מִיר אָארָיָן, אָטָט וְוָאָס... — עַרְ הָאָטָט גַּיבָּ אַ
שָׁאָקָל גַּעַטָּאָן מִיטָּן קָאָפֶן. טְוִישָׁאָוּוּעָצָקִי הָאָטָט זִיב אַבְּכָרָעָרָקָן פָּוּנְ
זָנְגָּגְלָיוּעָרָטָן קוּק אָונְ זִיב אַפְּנָעָרָקָט פָּוּנְ אִים אֵינְ אַגְּבָעָם.
— מַאְמָטָא בְּאַסְקָא!.. אָפֶן סְפָאָוּוּשָׂרָזָבְּ יְסָטוּ גַּעַוּעָנָן?
גְּלוּוּיעָץ הָאָטָט בִּיּוּן אַמְּאָבָּגְעָטָן מִיטָּן דָּעַרְ הָאָטָט.
— וְוָאָס, אוֹ סְעָדָעָנִיָּה נִישְׁתָּבְּחָת בִּיּוּן צָו אִים.
— צָו וּוּמְעַנְגָּן דָּאָס?
— נָנו, — אִיּוֹ גְּלוּוּיעָץ אַוְמְגָדוּלְדִיק גַּעַוְאָרָן, — צּוֹט זְשִׁוְדָעָם.
טְוִישָׁאָוּוּעָצָקִי הָאָטָט זִיב גַּעַוְגָּדָרָטָם.

— זויפל קידיטעלכע נעשאמעט האסטו נישט אויסטגעבלאונג, אונ
בָּא דער פערפידיא יהואשאומסקא וועסטו זיך צעשפילן?
— דאס איז עס דאכ. אַ קידיטעלכע נעשאמעט... נואלט מען א
משא געקאנט לאונ ליוונגען. אם עמעסער כאראטע, זואלט זי פון
היומל מוויל געווען. אונ דא... ווי זאל מען עס צו אים צו?... ער האט
זיך אַ פראָלְוָרְעָנֶדֶר אַומְגָעָקְטָט.

— איז, אשטיינגר זואלסט אין זוינ יידישער אַומְרִיְינְקְטַט גַּעֲמֹזֶת
נאָכְקְרִיכְגֶּנֶגֶן, קעדיו זיך פון אַיְם אַפְּצָצְוּתְשָׁעָפָעָן...
גַּוְלוּוּעַץ האט אַפְּ אַיְם אַ נְּבִין קְלָק נְעַנְגָּן אַן מַאֲרֻשְׁבּוּרְעָדֵיק
נעשויגן.

— סְפָּאָנָּעָן דָּאָ נְאָר עַקְוָאָרְצִיזְמָעָם פּוּוּלָן, באַשְׁוּעָרְוָנְגָּעָן
פָּג אַ היְלִיקָן מאָן...
— אַוְיכָ וְדָאָס גַּעֲפָרָאוּט... האט גַּעֲשָׁאַלְטָן דָּאָס צוֹטְשָׁעְפָּעָנִיש
מיינט קָאָנָאִישׁוֹם אַסְּאָיוּעָץ באָ די הַיְלִיקָעָן מַאֲנְדָּאַלְעָנְקָעָם דָּא אַין
קרָאָשׁ. צוֹטָם אַהֲפָסָט וְהָאָבָּא אַיְכָ גַּעֲפִילְגָּרְטָמָט צוֹ ערְ הַיְלִיקָעָר בְּסָולָע
פּוֹנָ יַאֲסָנָא גַּוְרָא אַין טַשְׁעַנְטָמָאָקָאָו. פּוֹנָ שַׁאֲרָקָן אַן אַיְנִיעָנָם מִיטָּן
גַּעֲמִינִינָם פְּאַלְקָ, אַונְ פּוֹנָ וּמְסְטָאָו אָגָן בְּאָרוּוּם. ערְ פָּאַטְעָר שְׁטִישָׁעָ
פָּאָג, ערְ פְּרִיאָר, האט אלְיָין די עַלְוָאָרְצִיזְמָעָם אַפְּ מִיר אַפְּנִירִיכְטָן,
מִיטָּן די מַוִּירְעָרְקָסָטָע וּוּוּרְטָעָר גַּעֲשָׁרָקָן מִיטָּן וּרְבוּלָק. כְּהָאָב זיך
ערְהָשָׁטָא בְּיָסְלְ לְחַכְמָעָר גַּעֲפָלָט. אַונְ דְּרָעָנָאָכָן גַּאֲרָנִישָׁט, דָאָס אַיְינָגָן
ועַווּ פְּרִיעָר...

ערְ האט צְוָנוּפְּגָעָזָוָן די פְּלִיזְעָם, פְּאַרְוָשְׁמָרָעָט בְּיָמָרָע אַיְוָן
אוֹיג אַונְ בְּיַקְעָנְדָּיק אַגְּנָעָשְׁמָעָלָט וּבָנְ קָזָק אַפְּ טַוִּישָׁאָוּיְעָצָקִין.
— וּוּנִימְפְּעָרְלָעָבָּמָגָעָן אַיְנָ פְּיָסְמָעָן טָעָן? זַווּ מַיְוִינָסְטָו, יָאָ?
טַוִּישָׁאָוּיְעָצָקִי הַאָט אַיְבָּרָאָשָׁט פּוֹנָ וְהָעָרָפָרָאָנָע אַוּוּקְעָבְעָוָחָג דָעָם
קָאָפָ אַונְ בְּאַטְוָרָאָטָט גַּוְלוּוּיְעָצָן מִיטָּן בְּשָׁאָר.

— וּוּנִימְפְּעָרְלָעָבָּיָאָ? — האט זיך גַּוְלוּוּיְעָצָאָלָץ מַעַר צְעָלָאָטָט.
טַוִּישָׁאָוּיְעָצָקִי אַבָּעָר אַיְזָגְלִיבָּן אַגְּנָעָכְמוּרָעָט אַונְ תָּאָט אַיְם בְּאָמָר
רָאָכָט, ווי ערְ זואַלְטָשׁוֹן דָא אַיְצָט בְּלוֹזָן מִיטָּן זיך אלְיָין גַּעֲשָׁמָוּסָט.

גַּוְלוּוּיְעָצָקִי הָאָב גָּוֹט אַפְּגָעָלִילָגָט זיך צְעָרָעָט.
— וּוּנְגָעָאָבָּיָן בֵּין אַגְּנָעָקְמָעָן מִיטָּן די פִּילְגָּרָם קִין טַשְׁעַנְטָמָאָקָאָו,
אגָן אַוִּיסְטָאָטָעָטָר הַגְּגָעָרָוִוָּס אַונְ דְּרִישְׁטִיךְ, האט אַיְינָגָר אַקְלָעָרִיךְ
מִיכָּבָטְיִקְעָפָט קְעָפָירָט צוֹטָם פָּאַטְעָר קְזַוְּשִׁיךְאָפָט, אַמְּאָנָאָכָן, וּוּאָסָטָה
זִינְטָא צִוְּתָא אַגְּנָעָהָוִיבָּן שַׁעַמְעָן מִיטָּן זַיְוָן הַיְלִיקָעָט ווי נְאָר אַיְכָ הָאָב
אַיְם נְעַקְשָׁתָט די הַאָנָטָה, הָאָב אַיְבָּא אַיְם טַיְקָעָפָט דְּרָקָעָנָט אַנְ

אלטן סאַלְהָאָט פֿוֹן מִינְגַּע לְאַנְגָּרְקָנְגָּכְטָמָט, אַנְהָרוֹשָׁ פֿוֹאָלָּגָן, וּזְאָסָּ אַיְזָן
 צְוָרִיק מִיטָּ עַטְלָעֶבֶן יָאָר פֿלְצָלִינְגָּ פֿוֹנְגָּטָם לְאַגְּנָדָ אַוּעֲקָגְעָקְמוֹנָן. עַד
 הָאָטָם מִיכָּ אַיְבָּעָרְגָּעְצָיוֹלְעָמָט, מִיר אַפְּגָנוֹזְגָּקְנוֹקָעָן אַיְנָ אַיְתָמָ אָגָּ מִיר
 אַפְּגָנוֹגְרוֹיְמָט, אַיְבָּ אַזְּלָ קְוָמָעָן אַיְנָ זְיָגָן מַאְנָאָבָּשָׂעָרָ אַקְּאָמָעָרָ. אַיְבָּ
 בֵּיאָ צָו אַיְמָ אַרְיָנְגָּעְקָוָמָעָן, הָאָטָם עַד פֿאָרְקִיְּטָלָט דַּי טָרָ, זַיְבָּ אַיְנָ
 מִיכָּ אַיְבָּעָרְגָּעְצָיוֹלְעָמָט, אַפְּגָנוֹדָעָקָט אָפָּ אַבְּעָנָקָל אַפְּאָלָעְמִיסָּעָק מִיטָּ
 אַגְּבָּעָרָאָטָן יָוָגָג בָּאוּרְלָי, אַפְּגָעָרָסָן אַפְּיָסָל אַגָּ טִיקָּעָפָּ פָּאָרָאָבָּן
 זְיָגָן פֿאָנָעָמָט אַיְנָ דְּעָרָ פֿעָטָרָ פֿוֹלְקָעָ. עַד חָאָטָם מִיר גְּעוֹנוֹקָעָן: נַאָטָם,
 יָאָסָנִישָׁ פָּאָנוּעָ, עַפְ... פֿוֹן אַוְנָטָעָרָן בָּעַטָּה הָאָטָם עַר, אַפְּחָרָנָנוֹעָמָן אַ
 קְוָיְשָׁלָ וּזְטָמְפָעְרָלָעָב, אַגְּנוֹעָנוֹמָעָן פֿוֹגָן זְיָוָ פֿוֹלָעָה זְוָיָפָּסָן אַגָּן גַּעַשְׁמָבָּט
 אַיְנָ מַוְיל אַרְיָגָג נַאָכָּ יְעָרָן בָּוּסָן בָּאוּרָה. עַם, יָאָשָׁנִישָׁ פָּאָנוּעָ —
 הָאָטָם עַר גְּעוֹנוֹגָט, זְיָוָרְזִיםָּעָ וּזְטָמְפָעְרָלָעָב, זְיָוָ קְעָרָן וּבָקָ אַגָּן צּוּטָּמָלִישָׁ.
 מִיטָּ וּזְטָמְפָעְרָלָעָב אַיְזָהָ אַזָּם פֿיָּסָעָ... פֿשְׁיָאָדָמָאָטָשָׁ!... — הָאָטָם וּבָ
 גְּלוּוֹיעָץ בָּאוּרְהָעָדוֹדִים צְעַפְּלָוְידָעָרָט אַגָּן וּבָקָ גַּפְאָטָשָׁט אַגָּן דַּי זְיָטָגָן...
 הָאָטָם עַר זְיָבָּ מִיר דָּאָס אַנְהָרְעָצְיוֹלָט, דְּעָר אַנְדָּרוֹשָׁ. בָּאָ דְּעָר מַאְרָגָנִימָעָטָע
 יְוָנָמָעָ עַר מִיר גְּעוֹנוֹנָקָעָג מִיטָּן, צְיָוָעָמָעָ אַגָּן גְּעוֹווֹזָן אַפָּ דַּי קְנִיעָנְרוֹקָעָ
 טִישָׁאָוְיָעָצָקָי הָאָטָם זְיָבָּ גְּעָקָסָט אַגָּן גְּזָפְרָוָן אַוּעֲקָגְעָמָבָט
 מִיטָּ דְּעָר הָאָנָטָם.

— זְוָאָסָ?... — גְּלוּוֹיעָץ אַיְזָהָ אַפָּ אַ רְעָנָעָ גְּעָקָמָעָן זְיָוָ זְיָבָּ. דַּעָּ
 שְׁמִיכָּל אַיְזָ אַרְאָפָּ פֿוֹן זְיָגָן פֿאָנָעָמָט: גְּשָׁוֹאָלָעָנָעָ צְאָרָנִיאָדָעָרָן הָאָבָּן
 זְיָבָּ אַגְּגָעְזָאָמָלָט אָפָּ זְיָגָן שְׁלִיָּטָמָעָ שְׁטָעָרָן.
 — דַּי מַאְנָאָכָּן אַיְזָ דַּי קְלָוְטָעָרָס דְּיָעָנָעָ בְּעַמָּאָךָ צּוּמָּן יְדָרְשָׁן
 טְפָוּלָ, דְּעָמָ אַנְטִיכְרִיסָטָט. אָטָם זְוָאָסָ?...
 — זְוָאָס לְעַסְטָרָסְטוֹ? — הָאָטָם אַיְם טִישָׁאָוְיָעָצָקָי אַיְבָּעָגָעָ
 דָּאָקָטָם.

— יָאָ, — גְּלוּוֹיעָץ הָאָטָם זְיָבָּ אַבְּרוֹזָקָט אַגָּן גְּעַמְוִטָּלָעָב צְעַשְׁמִיכְלָט
 זְוָיָ אַ דְּרָעוֹאָקָסָעָנָהָ, זְוָאָס קְלָאָרָט אָוִוָּס אַגְּנִיָּעָנָ פְּאָרָ אַ נִּיטְוּזָנָיָ
 דִּיקָּגָן קְינָהָ... זְיָיָ מוֹזָן אַיְמָדָן דִּינָגָן בְּעַסָּאָדָ, קְיָינָדָרָ זְאָל נִישָׁטָמָזָן
 אַזָּהָ אַיְזָ צּוּמָּן טְפָוּלָ, דַּי יְיָהָגָן הָאָבָּן אַחֲאָגָן גַּעַזָּעָ, אַזָּהָ עַדְעָרָ מְזָוָּן
 לְיָעָנָגָן גַּעַלְטָמָעָ אָפָּ אַסָּאָקָ וּזְאָכָעָרָ, וּוּעָרָסָעָ לְיָטָמָעָ אָגָּן אָפָּ וּזְאָרָ
 כָּבָעָ, דְּעָרָ הָיָוָטָמָט בָּאָ זְיָיָ בְּרוֹמָעָרָ אָגָּן קְוָמָטָבָאָ זְיָיָ אַגָּן זְיָעָרָ פְּהָדָשָׁיוֹעָ
 גָּאָנוֹיְדָגָן, אָגָּן הָאָטָם דַּי יְכָיָעָ צָוָקָשָׁן דְּעָמָ טְבָוּלָסָ בָּאָבָּעָ אַיְגָן... יָאָ,
 יָאָ... — הָאָטָם עַר פְּרִינְטָלָעָב אַיְבָּעְרִידְנִיךְ אַגְּשָׁאָקָלָטָמָט מִיטָּן
 קָאָטָם.

טישאָווועצקי האָט זיך אַבעערזקעט ווּ פָּונְג אַשְׁקָעָר אֹוּעָק, ווּאָם
קלַּינְבֶּט זיך אוַיסְכְּרָעָכְּן.

גּוֹלְוּוֹיעַץ האָט אוַיסְנָעָרְרִיטְּה העַמְּ קָאָפְּ אַיְּנָ אַ זִּינְט, אַוְמְרוֹזְקְּ גַּעַד-
קָוָקְּ אַיבָּעָר דָּעָר אַיְּגָעָנָעָר פְּלִיאָצְעָ, אַרְיָבָּעָרָגָעָוָאָרָפָּן דֵּי הָאנְטָ אַיבָּעָר
קָאָרָק אַיְּנָ אַפְּ אַ מְּאָרָגָעָט אַוָּפָּן זיך דָּאָרָט אַבְּעָרָגָעָצְיָהָלָעָטָם.

— זַעַסְטָו, — האָט גּוֹלְוּוֹיעַץ ווּידָעָר גַּעַנְמָעָן אִים סְוּדָעָסְרִיק אַיְּנָ-
רוֹיָמָעָן, — זַוְּיָּ נָאָר אַיְּכָּחָאָב אַיְּמָ אַיְּנָ אַפְּאָרְשָׂאָלְטָעָנָעָר שָׁא אַרְיָנָנָעָ-
וּשְׁדָאָכָעָט דֵּי שְׁפָאָהָקָעָ, אַיְּזָ וּבָנָן טִוְּזָוְלָשָׁע נַעַשְׁאָמָעָ בָּוּנָ אַיְּמָ אַרְיָוָס-
אַיְּנָ מִיר אַפְּגָנָהָרָק אַרְפָּגָעָשָׁפְּרָוָנָגָעָן. זַוְּוּפָּל אַיְּכָּזָל נַיְּשָׁמָט טְרוֹיָס-
לָעָן, — עַד האָט ווּילָד גַּעַשְׁקָלָט מִיטָּ דֵּי פְּלִיאָצְעָם אַיְּנָ גַּעַרְיָסְן דָּאָם
הָעַמְּדָבָּאָמָּה הָאָלָהָזָו — זַוְּיָּ פָּאָלָט נַיְּשָׁמָט אַרְאָפָּ. אַיְּנָ קַאָשְׁטָשִׁיאָל אַפְּיָ-
לָעָאָזָט זַוְּיָּ מַיְּכָּבָּנָיָת אַפְּ. בָּאָ דָעָר סְפָאָוּוּידָרָזָה האָט זַוְּיָּ מִיר דֵּי
הָאָמָּט גַּעַשְׁטָוָפָּטָה: אַטָּ בְּאַפְּ אַיְּמָ, דָעָם קַשְ׀יָאָהָזָ, בָּאָמָּ קַיְּקָלְדִּיקָן
פָּאָרָגָל... זַוְּיָּ אַיְּבָּאָפָּרָזָ, אַלְצָיוֹגָם, סְעָנָאָטָעָרָיָשָׁ בְּלָוָט אַדָּעָר סְאָמָסָעָ,
צְיוּמָ אַיְּבָּזָ זַוְּיָּ קָוָיָם אַבְּנָן נַיְּשָׁמָט אַרְיָנָהָאָקָן אַיְּרָ אַהָאנָט זַוְּיָּ דֵּי בְּרוֹסָטָן...
— נָ, נָ... — האָט זַוְּיָּ טִוְּשָׁאָוּוּעָעָקוּ צְעָלָאָכָט. — אַזְּבָּ נָאָר
נַיְּשָׁמָט עָרָגָעָר, אַיְּזָ דָּאָם שָׁוֹן אַזְּוָאָטָמוֹאָלְנָקָל, זַוְּאָם זַיְּצָט אַיְּנָ אַזְּבָּהָיְלִיקָסָ-
טָן פָּאָרָשָׁוָן אַפְּיָלָעָ...
גּוֹלְוּוֹיעַץ האָט אַקְרָעָ גַּעַטָּאָג מִיטָּ דֵּי צִיְּנָ אַזְּגָעָ דָעָר אַיְּנָ-
גַּעַר רַעֲנָעָ האָט עַד שָׁוֹן גַּעַחָאָט צְוָגָלְיוֹגָט דָעָם שְׁפִּיצָעָ פָּוּנָ דָעָר שְׁפָאָ-
דָעָ צָוָ טִוְּשָׁאָוּוּעָזָקָוּסָ וְאָרָגָל.
טִוְּשָׁאָוּוּעָזָקָי האָט זַוְּיָּ אַסְפָּגָעָן, גּוֹלְוּוֹיעַץ האָט אַנְנָעָ-
הָוּבָּגָסָ מַעְשָׁרָנוּדָיָקָ צָוָ וּוּוּעָן.

— דָעָר זַוְּיָּ נַוְּשָׁט!

טִוְּשָׁאָוּוּעָזָקָי האָט אַ גַּעַלְלָיוֹעָרָמָעָר אַפְּ אַיְּמָ גַּעַשְׁטָאָרָט, עַד האָט
גַּעַפְּלָטָ, אַזְּ דָעָר מִינְהָסָטָר וּרְיָרָ קָאָן אַיְּמָ קַאָסְטָן דָאָם לְעָבָן. דָאָם
פָּאָנָעָם אַוְסָטָעָרְלִישָׁ פָּאָרְקָרִימָט, חָאָט אַיְּמָ אַזְּוָיָ אַזְּבָּוּוּעָצָעָ עַטְלָעָבָעָ דָעָ-
גָעָם אַזְּגָהָאָלָטָן דֵּי שָׁאָרָפָט צָוָמָ גָּאָרָגָל. אַיְּנָ בָּאָלָדָרָעָנָאָכָ, זַוְּיָּ טָאָ-
מָוָה, אַרְאָפְּנָעָלָאָזָטָ צְרוּיכָ דֵּי הָאנְטָ.

עַד האָט זַוְּיָּ אַזְּבָּגָעָנָעָטָן צָוָזָ, טִיְּקָעָפָט האָט עַד זַוְּיָּ בְּרָמָאָנָט אַיְּנָ זַוְּיָּ בְּרָיָק
אַיְּזָ גַּעַקְּמָעָן צָוָזָ. טִיְּקָעָפָט האָט עַד זַוְּיָּ בְּרָמָאָנָט אַיְּנָ זַוְּיָּ בְּרָיָק
צְוּרָיָקָ אַזְּבָּגָעָנָעָטָן.

— פָּאָרְשָׁטְיָסָטוּ אַיְּצָטָ? — האָט עַד בִּיטָּרָ אַזְּגָעָגָעָטָן. טִוְּשָׁאָ-
וּוּעָצָקָי האָט זַוְּיָּ שָׁוֹן גַּעַחָאָט אַזְּבָּגָעָאָפָט, אַזְּבָּגָעָרָזָקָט זַוְּיָּ אַזְּ-
אַרְיָסָגָעָזָוָיָגָן זַיְּגָנָ שְׁוֹעָהָ.

נוֹלְוִוַּעַץ אֵין רָזֶק וַיְצַנֵּן גַּעֲלִיבָן אֲגַהַת הַאֲמָת פָּוּן אָוֹנְטָן אַרְוָף טְרוּרִ
עַרְיךָ אֲגַמָּבָג גַּעֲטָאָג וְמוּיט דָּעָר וְהַאֲנָטוּ
— סְ'אֵין אַדְרִיבָּעָר, דָּאַהְפָּסְט גִּישָׁת מַעַר מַוְיָּרָע הַאֲבָנָן. זַעַסְטוּ? אַזְוּרִ
אֲגַיָּעָר, דָּעָר פָּאַרְאָקְסִיזָם.
— מוֹזָעָג דַּיְכָ דַּאֲכָ אַיְינָ קִיְּטָן לַיְגָן, וּוּי אֲגַעַשְׁגָעָנָעָם הַוָּנָטָם.
— אֲמָת זַאֲגַסְטוּ עַמָּ... — גַּוְלוֹוִוַּעַץ הַאֲמָת אֲגַזְרָפָג גַּעֲנָעָבָן דָּעָטָם
קָאָפָ אַפְּנָן טְוִישָׁ אֲגַנְגָעָהוּבָן וּוֹוִילְדָ צָו וּוֹוִינָעָן.

פינפטער קאפיטל

אָונֵ מִוּת וְאַלְעָנֶטֶי גּוֹלוּוּעַץ אַיְזָן דָּאַם נְעַזְקָומָעַן אַזְוַיַּן.

אַנְגָּעוּהוּבִּין הָאָט זַיְכָּ עַם פּוֹן אַלְיַינְעַר פְּאַסְּרוֹנוֹגָן.
וַיַּהֲאָט זַיְכָּ אַנְגָּעוּהוּבִּין אַקְעָנָע אַקְעָנָע אַקְעָנָע אַקְעָנָע אַקְעָנָע
אַוְפְּגָּעוּהוּבִּין דָּאַם קְלִיּוֹרָל אָונֵ גּוֹלוּוּעַץ גּוֹיכְבָּר לְוִוְּפָן.
— חַיִּי, דָו דְּאָרָטָן! דָאָ אַהֲעַרְיַן... גּוֹשְׁוּעַנְצָלָט טְעַרְקָלְטְּמַכְּבָלָע
איַיְינְס...

זַיַּאַי גּוּבְּלִיבִּן שְׂטִיגָן אַדְעַרְשָׁלְאַגְּעָנָע אָונֵ אַוְיַסְגָּעָקוֹקָט הַיְּלָמָד פּוֹן
אַלְעָזְעַטָּן, אַדְעַגָּע הָאָט זַיְכָּ גּוֹעַמְפְּרָעָט — נְאָכָּבָּנָע אַנְטְּלִיפְּנָן,
אַדְעַרְעַר עַפְּשָׁעָר יְוֻעָט דָּאַם טָאָשָׁע בְּלֹוִיָּן נְאָכָּבָּנָע פְּאַרְגְּרָעָסְעָרָן דִּי גּוֹעַפְּרָלָעָכָּי
קְשָׁמָן, וּוֹאָס אַוְיצָט דְּעַרְזָוִילָן אַיְזָן זַיְכָּ נְאָכָּבָּנָע קְיַיְינָן הַוְּיַיְעָע זַיְכָּ
מְאָכְבָּט עַטְלָלָעָע נְוַטְּזִיכְעָהָע טְרָוָת אַפְּ צְוִיקָן, אָונֵ דָאַסְמָעָט הָאָט
זַיְכָּ אַיר שְׂוִין פְּאַרְצָוִינָן מִיטָן אַנְגָּעוּשָׁמְרָעָגָט שְׁמִיכְבָּלָע.

— נְיַטָּע שָׁעָם זַיְכָּ, קְאַרְשְׁנְקָעָהָנְדָל, נְיַטָּע... שְׁמוֹאָלָע וַיְיַעַן!

זַיַּהֲאָט זַיְכָּ פְּאַרְחִינְיָוָט אָונֵ אַבְּוֹיְגָן גּוֹעַטָּאָפָן אַקְנִי.

— זַיְיִיסְטָ מְעַן דִּיךְ דְּאָרָט אָונֵ וּוּמְעַט בִּיסְטִי?

— אַיְכָּ בֵּין דְּאַבְּרִישׁ יְזָפָעָם, בְּרָאָמָסָקָא קְלָעָזְמָעָרָס יוֹוּבָן, לִיכְטִי

קָעָר הָאָר... — אָונֵ הָאָט זַיְכָּ וּוּיְהָרָה הַוְּיַיְפִּישָׁ אַנְיִיג גּוֹעַטָּאָג.

שְׁרָהָאָט זַיְכָּ עַטְלָאָבָט... — פּוֹן אַבְּרָאָהָאָטָס זְאָמָעָן, טְשָׁאָרְגִּיּוֹשָׁן...

לְאָ... אַט דִּיךְ נְאָר אַפְּגָן בְּרוּוֹת אַשְׁיִת צְוָן אָונֵ טְאָן אַונֵ אַעֲנָצָוּבָאָקָן,

סְדָאָרָהָפָן זַיְכָּ בְּרוּפָעָן גּוֹאָגָן גּוֹשָׁמָאָק.

ニישט וויסנערדאך צי הארכ זי נאכ מורייע האבן אדרער צי מען זי
שוויג דרייך זיין, האבן אירע אויגן אף יעהר באועונגסונג זינגער פאכּ
דאניש געלַאקטערט.

— וואם מאכסטו דא אינ הויף?

— האטעןעם, ליבטיקער האר, האט אוכ געבראכט פאר אונדזער
פאטיענקע, ליבטיקער האר...

— א וויבל, זאכטס, ביסטס? אוא יומנטשקע נאכ. — ער האט
א שלימג געטאנן אונ אינ אוגג געושמרעט. — דראט גוי, איכ וועל
דייר נאכ צומ האטעןעם געגן.

זיו האט זיב בליזטיניכ אונגעבעזיגן אונ זיב מיט מונישער פליינע
קיטט אריינגעשפֿאָרט צוישן די קומטיעס פון גאָרטן.

— אה דו... אלע טנוולאנומי!... — ער האט געפרוואָט נאָכלְיִפְּן,
אָגּ באָצְעַטְמָן זיב דערמאָנט, אָז דא פָאָסְטָה דָאָס גִּישְׁתָּמָן ער האט זיב
בְּיוֹ אָרוֹזְמָטְעַקְוָתָן. פון דער אָנדְרָעָר זִינְתָּהָאָט אָכְבָּעָר זִינְתָּן פָּאָקְלָעָק
שׂוֹגֵן לאָגָן גַּעֲטַשְׁאָטְעַזְוָעָט אָונְ נִינְצְּעָרִיךְ נַאֲכָבָן זַיְנָהָאָר וְאָקְגַּעַשְׁפִּירָהָט. אַיְצָט
האָט ער בלְוּזָן גַּעֲדָהָרָט אָוִיסְפְּרִוְּטָן די העַנְמָן, זיו זאָל אַרְיִינְגְּ
פאָלְן גַּלְּעִיבָּן אִין זִינְעָן אָרְעָמָס אַרְיִינְגְּ.

— אָט אַיְזָן זַיְנָהָאָר אַיְשְׁנִיעָן פָּאָלְן.

וְאָלְעָנְטִי גַּוְלוֹוְעָץ האָט צְוָנוּיְפָעָקְלָאָפְּט די קִינְבָּאָקָן, זַיְנָה אַחְוָנָט,
וְעַגְעַג עַר כָּאָפְּט מִיטָּן פִּיסְק פְּלִיאָן. סְתָּאָבָן זַיְנָה אַוְשָׁ אָמָּה זַיְנָה גַּעֲשְׁטָבְּלָט
פָּאָנָעָם צְעַפְּוִילָט קִנְיְפְּלָעָכְמָוְקְלָעָן. ער האָט אַנְגְּעוּזָן מִיטָּן קָאָפְּ
אָפְּ אַזְיָם.

— גַּיב זַיְאָרִינְג... פְּלִיאָן, מַעַן זַאֲלָן נִישְׁטָזְעָן.
אָגּ בְּיִסְמָס דֻּרְעָהָיְקָה האָט זַיְנָה זַיְבָּן נִאָכְגַּעַשְׁפָּט, אַיְזָן גַּוְלוֹ
וְעַזְעַז מִיט אָבָּאָנְדָרָעָר נִאָרְטָנְסְמָעָזְקָה גַּעֲגָנְגָעָן צַו זִינְעָן צִימָעָרָן.
אַ רִיסְנְדִּיקְעָר קוֹוִיטָה האָט זַיְבָּן גַּעֲמְרָאָקָה אַיְבָּעָרָן גַּעֲמָעָן הַוִּיפְּטָה.
יאָגּ טִישְׁאָזְוּוַיְעָצָי אַיְזָן אַרְעָנְגְּעָפְּלָאָגְמָן צַו גַּוְלוֹוְעָצָן אָגּ גַּעַזְעָן, וְאָם סְעָטָם

טוֹטָם זַיְבָּן, האָט ער זַיְבָּן אַנְגְּעָכְאָפְּט באָמְקָאָפְּ.

— גַּאֲטָמָס זַוְנְדָן!. דַּעֲרָבָּאָרָעָט זַיְבָּן, מְאַשְׁטִישִׁי הַרְאָכְיָא! אָונְטָעָר
דיַינְג קָאָלָעָם דָּאָכְ, אָטָאָגְ פָּאָר דֻּרְעָהָיְקָה כְּחָפְעָ? וְאָם טָוָט זַיְבָּן מִיטָּן.
— גַּיְיָ צְוָם טִינוֹוֹ! — האָט גַּוְלוֹוְעָץ גַּעֲדָעָטָם, אָפְּלָאָנְדִּיק אָפְּ אָ
טִינְחָתָה די יְוָנְגְּטְשָׁקָעָ פְּרוֹזָה. — וְאָם קְרִיכְסְטָה, וְאָם מַעַן חָופְטָה דיַבָּר נִישְׁטָמָן.
דָּאָס וְוּבָּל הַאָט זַיְבָּן וְדַעְוָהָטָן גַּעֲכָאָפְּט צַו. דֻּרְעָהָיְקָה נַאֲר אַיְדָרָעָר
נַאֲכָבָן זַיְבָּן דַּעֲגָאָנְגָעָן, האָט זַיְבָּן גַּוְלוֹוְעָצָן דַּעֲיִיאָגָט. טִישְׁאָזְוּוַיְעָצָי אַיְזָן
אוֹזְיִסְגָּעָלְאָבָן.

די קוילעט פונעם יונגייטשן ווינבל האבן אים אבער נישט גע-
לאזט ווינט אווענקוין, ער איז באילד זוידער אופגעראונג אַרְבִּינְגָּעָפָּלָן
זו גּוֹלוֹווֹעָצָן.

— האב ראמפאָנעם אַפְּ זַיְבָּ. דער צאנצער הוויפ איז פול מזט
דיך. דְּרוֹיסֶן שְׁלִיכֶן זַיְבָּ הַוּרְמָעָס מַעֲשָׂאָרִים אַוְן צִימָעָרְפִּינְגָּס
פֿוֹן די אַנְגָּעָפָּאָרָעָנָעָ גַּעַסְטָן.

גּוֹלוֹווֹעָצָן האָט אַיְם אָומְגָּרִיךְט אַזְעַטְּגָּ אַיְם אַזְעַטְּ, אַזְעַטְּ אַזְעַטְּ
הָאָט זַיְבָּ אַוְישׁ פָּאָרְקִינְקָלְטָן. טִישָׂאָוּעָצָקְיָהָאָט זַיְבָּ טִיקְעָפָּן-גּוֹמָבָּטָן
אַוְן אַרְוִיסְגּוֹצְיוֹגָן זַיְבָּן שְׁפָאָדָקָעָן. דְּרוֹיט אַיְם פָּאָנָעָם האָט עַד אַרְחוֹסִ-
קְעָרְעָקְטָן.

— זַיְבָּ נִישְׁטָן די מְבֻוּעָט, וּוֹאָס בְּרַעְנָעָן אַיְצָט דְּבִין גַּעַבְּיָין, וּוְאַל-
סְּטוֹן מִיר דְּאָס טִיקְעָפָּן בְּאַצְּאָלָט, הַוְּנִיטְשָׁעָר בְּעַנְקָאָרָט די. אַוְן אַיְצָט...
אַזְעַטְּ זַיְבָּ! דְּשָׁנָעָ כְּהָרְפָּעָס זַיְבָּ אַיְבָּ נִישְׁטָן טְרָאָגָן.

גּוֹלוֹווֹעָצָן אַיְם מִיטָּאָמָלָן צַו זַיְבָּ גַּעַקְוּמָעָן. ער האָט אַ-רְיִיבָּ גַּעַטְּאָן
דְּרַעְם שְׁטָעָרָן אַוְן זַיְבָּ זַיְבָּ אַ-שְׁקוּרָעָר פָּאָרְקִינְקָלְטָן. זַיְבָּן גַּעַשְׁטוֹפְּלָטָן פָּאָרָ-
נָעָם אַיְם גַּעַוְּגָרָן גַּרְגָּעָן אַזְעַטְּ גַּעַלְּ.

— וּוְאָרָטָן! — האָט טִישָׂאָוּעָצָקְיָהָאָט צַו אַיְרָ גַּעַשְׁרוֹגָן. — מאָכָּא
בְּיַסְלָן צְרוּעָכָט דְּאָס אַנְטָאָן אַפְּ דִיר אַוְן די הָאָרָט. סְּאוֹן דְּאָכָּא אַשְׁאָנָר
זוֹ צְאָגָן.

— יַאַ-אַ-אַ... טִיקְעָפָּן... יַאַשְׁנִיעָן פְּאָגְּיָעָן... — האָט צַו גַּעַהְעָשָׁעָט פֿוֹן
גַּעַוְּגָן זַיְבָּ אַ-גַּעַשְׁלָאָגָן קִיְּהָ. מִיטָּ פְּלִינְדָּקָ פִּינְגָּעָה האָט זַו אַוְיְסְגּוֹלְעָט
אַפְּ זַיְבָּ דְּאָס קְלִיְּדָל אַוְן זַיְבָּ אַפְּגָּיָכָ פָּאָרִיךְטָן די הָאָרָט, בַּיַּסְלָן די טְרָעָתָן
זַיְבָּנָעָן אַיְרָ גַּעַרְוָנָעָן אַפְּ די בָּאָקָן.

סְּאוֹן גַּעַוְּגָרָן אַגְּהָיוֹבָּ נְאָכָּט, אַזְעַטְּ די שְׁלִיאָכְטָעָ פֿוֹן נְאָעָטָן אַוְן וּוּבָּט
צְוּנוֹגָעָפָּאָרָן אַפְּגָּן קָאָשְׁץָעָרָה הוויפָּה וְהָאָט זַיְבָּ עַרְשָׁתָן וּוֹאָס נְאָכָּא די
טְאָסָטָן אַזְעַטְּ גַּלְעָזְלָעָבָּ אַ-בְּיַסְלָן פְּרִיבְּרָעָרָ צְעַשְׁמוֹעָסָטָן. נְאָרָ דָּרָרָ כָּאָסָטָן
הָאָט שְׁוִין לְאָגָן גַּעַהְעָטָאָט אַ-נְּעָפָלָ פְּאָרָ די אַוְגָּנָן אַזְעַטְּ אַזְעַטְּ גַּעַנְגָּעָנָעָן
נוֹשָׁט פְּלִינְדָּיקָ די פִּים.

ער אַזְעַטְּ דָּא הַבְּנָט גַּעַוְּגָרָן דָּרָרָ עַרְשָׁטָעָר אַזְעַטְּ דָּרָרָ וּוּכְטִיקְסְּטָרָ
אַזְעַטְּ זַיְבָּ. אַזְעַטְּ פָּאָרָטָן האָט זַיְבָּ אַיְם גַּעַרְכָּטָן, אוֹ עַפְּעָטָן הַאָלָטָן מַעַן דָּא
נִישְׁטָן פֿוֹן אַיְם, עַפְּעָטָן האָט מַעַן דָּא, צַו אַיְם, דְּעַמְּמָהָאָבָּ�וָא וְאַלְשָׁנָטָי
גּוֹלוֹווֹעָצָן. יַעֲדָרָ, זַוְּמָעָן ער גַּוְיִם אַזְעַטְּ דָּא הַחֲנָטָן אַפְּגָּן אַקְסָלָ מִיטָּ
שְׁקוּרָעָר גּוֹמְבָּאָוּרְשָׁאָפָּטָן, יַעֲדָרָ, דְּזָכָטָן זַיְבָּ אַיְם, שְׁאָקָלָטָן זַיְבָּ פֿוֹן

אומַ אָפַ אָוֹן דָּעֵרְשָׁרְקָט זִיכְ וּוֹי פָּאָר אֲ גַּעֲפָעָרְלָעְכָּעֶר נֶאָעַנְטָקָט. עָרַ
הָאָט זִיכְ וְהָאָ דָּעֵרְפִּילְט דָּעֵרְנִידָּעְרִיקְט, פָּאָרְיְ��זָּאָמְט אָוֹן בְּאָאוֹלְט. וּוֹעַד
קָאנַ זִיכְ דָּא מִיטְ אִימְ מַעְסָטְנָ? מִיטְ וּבָנְ יְכָעָסְ? וּוֹאָסְ הָאָבָן זָיְ אָ
סָאָכְ אִינְ גְּרוּוֹסָן צָוְ וּבָנְ? אָכָחְ וְאָנְ מִירְאָסָלְאָוּסָקְיְ, וּוֹאָסְ הָאָט אִינְ
זַיְנָעַ אָדָעְרָן קוּנוֹגְלָעַב בְּלוֹוּם... קוּנוֹנָעָ רְנִישָׁתְ דָּאָכְ... אָפִילָעְ נְיִשְׁתָ וּבָנְ

שְׂיוּעָר, פָּאָן קָאַשְׁצִיקְיְ.

אָוֹן עַפְשָׁעָר אִיזְוַיְ עַר קִישְׁטָמְ קִינְ מַוְטִּיעָר לְרִצְעָרְ? אָוֹן וּוֹעַר, אָוֹ
גִּישְׁטָ עָר, הָאָט אַנְיְ�דָעְגָּלְיְוִיגְט דִּי וְוֹאָתָהָעָס אַוְנְטָעָר טְשָׁרְדָּא, וְהָאָ
לִינְקָא אָגְ וְוֹיְעַרְטְּשָׁוְקְ? וּוֹעַר, אָוּבְ נְיִשְׁתָ עָר, הָאָט בְּאַזְיְגָט אִינְ גַּעַ
פְּעַכְטָ דָּעַט בְּאַרְוִמְטָן אָפְ דָּעַר לְאַנְצָעָר. וְשְׁעַטְשָׁפָאַסְפָּאַלְטָא סְפָאַנְזִיםְ
לְאָוֹ שְׁעַלְרָסָקְיְ, אָנְרוּסָבְ קָאַוְאַלְעָר אָוֹן אָ פְּעַכְטָקִינְסְּטָלְעָר, וּוֹיְ אָ
אוּוִיְטָן גַּעֲפִינְסָטוּ נְיִשְׁתָ? אָוֹן בָּאְ בְּאַמְשִׁיכְ... וּוֹעַר הָאָט זִיכְ וּבָנְ
שְׁטָעָר גַּעֲוָאַרְפָּג אָפְ דִּי טְעָרָקְ אָוֹן אָוֹזְ דָּעְרָנָאָכְ בְּאַלְיְוִגְט גַּעֲוָאַרְגְּ
פָּוֹן קִינְגְּ אַלְיְוִנְ?

הָאָט עַר עַפְשָׁעָר דָּא פָּאָר עַמְעַצְן מַוְיָּרָעְ? אִיזְוַיְ עַר דָּא אִינְ עַמְעַצְמָנְ
אוּוִגְן קָלְיְינְ? צִי דָּעְרָפָאָר, וּוֹאָסְ מְאַנְאַכְנָה הָאָבָן אַוְיְסָגְעָנָאָרָט וּבָנְ.
זְוִידָרָנְסְ גִּימְעָר, צִי דָּעְרָפָאָר, וּוֹאָסְ אַלְיְוִן הָאָט עַר עַטְרָעְנְצָלְטָן נְאַנְצָעָ
פָּאַרְמָעְנָסָמְ? אָנוֹ, וּוֹעַר דָּעְחוּוֹעָט זִיכְ וְאַנְטָקְעָנְשָׁטָעָלְנָ?

עַר הָאָט זִיכְ אַנְגָּבְלָאָזָן אָוֹן אֲ שִׁקְעָרָעְ מְאַרְשָׁבְוִירָעְ אַיְ אָפְ
אִים אַנְגָּבְלָאָזָן. קִינְ שְׁוּמְ וְוֹאָרָט אָוֹן אַפְרִינְטָלְעָקְנִיט אִיזְוַיְ צָוְ אִים
נְיִשְׁתָ דָּעְרָגְאַנְגָּעָן. שְׁוּוֹנְגָּנְדִּיקְ הָאָט עַר אָנְ אֲשִׁיר אִינְ זִיכְ וְבָנְ אַרְיְעָגְעָסָן.
— וּוֹאָסְ... — וּוֹעַגְנָ דָּעְרִיְדִּישָׁקָעְ נְעַכְטָןְ? אוּ דָּעְרָוְאָרָגְנָ זָאָל זָיְ
וּוֹעַגְנָ אֲ נְיִוְתְּקָם גַּעַוְעָן.

עַר הָאָט אָ קָוְקָ אָפְרָיְ גַּעַטְאָגְן אִינְ דָּעַר זִינְ פָּוֹן זִינְ קָאַלְעָ, וּוֹאָסְ
הָאָט נָאָכְ גַּעַהָאָט אָפְנָ קָאָפְ וְדָעַט קָרָאָנְץ מִיטְ שְׁלִיבָרָגְ, אָוֹן הָאָט זִיכְ
בְּאַגְּאָגָנָט מִיטְ אִיר פָּאַרְמָעְרָטָן בְּלִיכְ, בִּירְדָעְ הָאָבָן גַּעַשְׁוּוֹגָן.
עַר אִיזְוַיְ אַחְגָּעָשְׁפָרְוָנְגָן, הָאָט עַפְעָס גַּעַמְרָמָלָט אָוֹן הָאָט זִיכְ וְבָנְ
פָּאַרְלָוְרָעָנָעָר גַּעַמְיִשְׁתָ צְוּוֹשָׁן דִּי גַּעַטְ, וּוֹאָסְ הָאָבָן זִיכְ אַיצְטָמְ פָּאָ
מְעַלְעָב אַנְגָּהָוִיבָן אַוְרְמָדְרִיְעָן אִין דִּי זָאָלָן.

אַוְמָעָטָם הָאָט מְעַן אִים פָּאַרְבָּעָטָן צָוָמְ טִישְׁ אָפְ אֲ בִּיסְלְ אִינְיְיְ
נְעַמְ צָוְ פָּאַרְוּתְלָן. עַר הָאָט זִיכְ צְוָנְעָשָׁאָרָט צָוְ עַפְעָס אָגְלָטָן אַרְיְעָמָעָן
דָּאָרְפִּישָׁגְ שְׁלִיאַכְטִישָׁאָ, אָוֹן גַּעַנוּמָעָן מִיטְ אִים טְשִׁינְעָן. דָּעַר אַלְטָעָר
הָאָט זִיכְ פָּוֹן זִינְ שְׁרָטָעָן דָּעְרָשָׁרָקָן אָוֹן אָפְ אִים פָּאַרְהָוּנְדָעָרָט גַּעַי
גַּלְאָצָטָן.

גַּוְלוּוּעָץ אִיזְוַיְ פָּוֹן אִים אַוְעָקָ אָוֹן זִיכְ וְזִינְטָעָר גַּעַנוּמָעָן אַוְרְמָדְרִיְעָן.

נאר צו וועלכטן מיש ער איז צאגעקסומען, איז מען פון דערעכערעצע א בעסיל אנטשוויגן געווארין אונג מע האט אים פארבעטען זיך צו זעגן. זיעעל פארלויוּן האט ער לאַעמעז אָרוֹמְגַּעַנְמַעַן באָ רֵי פְּלוּיָה צעט, גוטע ווערטער געזאגט, נאר קיינעם נישט געקאנט פארטוריינען.

צום שאפ האט מען אָנְגַּשְׁוִיבֶּן אָפַּ אַיִּם קְרוּם קְוָקָּן, זָוָס ער פארשטערט דֵּי מאַלְצִיטַּט מִיטַּן זָוָן וּוְילְדָּן אַרְוּמְלְוִיפָּן.

אונג באַטְשָׁ דָּעָר זְשֻׁומָן אַיִּז נָאָכָּלְצָן גַּעֲוָעָן אַכְּרִיטְעָר אַז גַּעַד מִיטְלָעֶבֶר, האט מען פָּאָרָט שְׂוִין זַיְנָה מַאֲתָנָע אַרְמוּדְרִיְעָנִיש באָ טַעַרְקָט, אונג פון אַגְּטָעָר דֵּי אַוְיָגָן אַפְּוָרָה האָבָּן שְׂוִין צַעְנְדְּלִיקָעָר גַּעַסְט באַהֲאַלְטָעַנְעָרָהִיט יְעַדְן מְרִיט אַיִּם נַאֲגַעְקָוּקָט.

וּוֹ אַ פְּרַעְמְדָעָר אַונְג נִישְׁתָּ פָּאָרְבָּעָטָעָנָעָר האָט ער זָוָק קִיְּן אַדְּט נִישְׁתָּ גַּעֲפָנוּגָע אַשְׁטִינְגָּרָר סְ'וּאַלְטָה עַפְּעָם פָּאָרָהוּלְנָם פָּאָרְמָאָכָּט פָּאָר אַיִּם דָּעָם וּוְעָגָז זַיְנָה קָאַוּעַדְרָאָרָט אַגְּנָט דָּעָר מִיטַּן לְאַבְּנָן מִישָּׁ, זָוָק זַיְנָה קָאַלְעָן פָּאָנָּא אַגְּנִוְוָשָׁקָא, אַיִּז גַּעֲוָסָן, אַפְּלִילָע נִישְׁתָּ אַהֲנוּגָעָקָוּקָט.

קְלָאַמְּשָׁרָשָׁט זְהָאָט ער עַמְּעָצָם גַּעֲוָבָט צַוְּיִישָׁן זָוָי גַּעַסְט, באַגְּרִיסְט אַיְתְּלָעָבָן וּוֹ אַ בָּאַלְעָבָּאָם אַונְג וּוֹ אַסְּטוּמָן גַּעֲבָבָן, צַיְּ אַלְצְדָּנָג גַּוְיָט וּוֹ סְ'קָעָר זַיְנָה זַיְנָה. אַיִּין קָאָפָּה האָט אַיִּם גַּעַתְּחַמְּלָט אַרְטִיסְטָה קְוּוֹיְטָשְׁקָעָן פִּירְלִיכְמוֹזִיק, אונג גַּעַטְרָאָגָן האָט אַיִּם שְׂוִיגָּג טִיפְּעָ שִׁיקְרָעָם, לְבָנָט וּוֹ שְׁוּעַבְנְדִּיק אַיְבָּעָר דָּעָר.

ער אַיִּז פְּלַזְצְּלִינְגָּג גַּעַשְׁטָאָנָעָן פָּאָר דָּעָר קְלָעְמָרְקָאָטְעָלִיעָ. אַיִּם האָט זָוָק גַּעֲדוּבָט, אַז דֵּי טַעַנְעָר פָּוָן חַוְּיָּעָרָה פִּירְלָעָן אַונְג וּוְיָאָלָאָנָּבָט טַשְׁלָעָג האָבָּן זָוָק אַפְּגָנְרִיסְטָן פָּוָן זַיְעָרָע אַיְנְסְטְּרָוּמְעָנָטָן אַונְג זַיְנָעָט אַפְּגָג אַרְטָט פָּאָרְשָׁטוּמָט גַּעֲוָאָרָן; עַרְשָׁתָט אָפַּ דָּעָר אַנְדְּרָעָר זַיְטָט זָאָל האָבָּן זָוָק זָוָק וּוֹ אַ פְּוּידְעָרָקָאָל אַפְּגָנְרוֹפָּן אַונְג צַעְשְׁפּוּלָט.

וּוֹ אַסְּ שְׁגַּעַגְּעָן אַזְׁוִי דֵּי מַאְחָדָעָס פָּוָן דֵּי יְדָרָקָעָס וּוֹ אַסְּ קָאָרְטִישָׁעָן זָיְיָ זָוָק צַוְּמִיחְנָן אַוְיָרָע צַוְּמִינָל אַונְג מַאְכָּבָן אַזְׁוִי מַאְדָּרָעָן מִיטַּן דֵּי חַעַטְטָה? פָּאָרוֹוֹאָס שְׁוּבְּנִינְגָּן דֵּי הַאָרְפָּעָם, קְלָאַרְגָּעָטָן אַונְג צִימְבָּלְעָן? ער הערטט נַאֲרָגִישָׁט. נַאֲרָ פָּוָן דָּעָר אַנְדְּרָעָר זַעַט צְעַזְבָּן זָוָק צְרוּקָט אַרְבָּעָר כּוּוּאָלִיעָם צְעִירִיכְדִּיקָע פִּירְלִיכְמוֹטְשָׁעָרָה. פָּוָנְרָאָנָעָן דָּאָ דָּרְבָּגָן זָיְיָ דָּאָסָמָס אַרוּסְקָוּמָעָן. אוֹזְעָן וּוֹאַלְכָּטָאָס? דָּעָר אַוְיָבָּעָרְפִּיהְלָעָר, וְהָרָעָמָרְזָעָר זַיְעָרָעָר, שְׁמִינְיָת מִוְּמָן רָוקָן צַוְּאָמָּה. הַיּוֹבָט אַיְטְלָעָבָס מַאְלָי דֵּי רַעַכְטָע הַאָהָט מִוְּמָן סְמִיטְשָׁעָק, פִּירָט מִוְּיָת אַיִּם אַיִּם דָּעָר לְזֹופְּט אַונְג טְרַנְבָּט אַונְג זָוָן קָאַפְּטָלִיעָה. אַפְּ אַ רְעַגְעָלָע בִּינְגָט ער אַוְיָכָן דָּעָם קָאָפָּה זַיְנָה פִּירָל אַונְג גַּיְט אַ שְׁמִיר מִוְּמָן

סמיוטשען איבער די פטרונעם. אונ שווין זוינדר הייבט ער דעם סמייט
טשעך מיט אויסגעשפּוּרטע אָרְעַם אָגֵן דִּזְבַּת מִיט אַוְתֵּן דַּי לְפָט.

אָזָא הַוִּיכָּר אַיְזָה עֶרֶת, אֲשֶׁר אָלְאָנְקָשָׂר, הַעֲכָר אַסְּאָכְּ פָּוֹן אַיִם. דָּאָם

פִּיקְסְּעַנְעַן הַיְמָל מִיט אָנְיַעַשְׁעַטְקָטָעָר זַוְּעַסְעַר פַּעֲדָר אַרְאָפְּגָעַלְאָזָט
אָפְּגָעַן קָאָרָק. אָזָא הַאָזָעָן זַוְּאָס אַיְזָה עֶרֶת אָזְוֵי פָּאַרְאָוָסְמָעָרָת, זַוְּאָס שְׁפִּירָוִיט
עֶר אָזְוֵי אַיִם בַּיְדָעַ הַעַטָּמָט אָונְ קָטָם זַוְּבָּס נִישְׁתָּמָט קָפְּנָן דַּיְר, כַּאֲטָש אַיִב
שְׁטִיְיָה הַיְנְטָר אַיִם?

דוּ יַדְקָעָס אַוְיכָ, זַוְּיַי שְׁפָאָטָג דָּאָכְּ שְׁוֹינָן אַוְיכָ פָּוֹן אַיִם אָפָּ. זַוְּיַי
שְׁמִינְיָלָעָן, זַוְּיַי זַוְּיַקְעָן אַיִם דָּאָכְּ, פִּינְטָלָעָג מִיט דַּי אָוִוָּגָן זַוְּאָס
מִיט גַּוְטָמוֹטִיקָן רַאַכְמָאָנָעָם.

דָּעַמְעָ אַוְיבָּעַמְקָלְעַזְוּמָעָרָם פָּאַנְעָמָט הַאָט זַוְּבָּס אַפָּ אַרְעָגָע אַבְּיָגָעַטָּג
אַיִן אַזְיָטָמָעָן. פָּאַרְשָׁוּזִיכָּט אַיְזָה זַיְנָן יַיְנְגָעָשָׁקָעָגָלָטִיךָ פָּאַנְעָמָט, זַוְּאָס בְּלֹוֹזָעָלָבָן
דוּ אַוְיעָרָן הַאָבָג זַוְּבָּס קָוָיָם בַּאָוָזָן עַטְלָעָבָעָדָיָנְקָעָה הַעַרְעָלָעָבָבָאָרָדָה.
בְּרָאָמָעָקָלְעַזְוּמָעָרָ! — הַאָט אַיִן גַּוְלוּוּזָעָנָס שִׁקְעָרָגָמוֹעָבָאָ אַזְגָּן
גַּעַטָּמָג אַבְּרָעָלָזָקָרָגָן.

זַוְּאָס הַיְיכָמָט עֶר זַוְּבָּס אָזְוֵי אַוְבעָרָמָיר מִיר מִיט אַוְיסְגָּעַשְׁפּוּרִיטָעָ
אַרְעָמָמָ... אָונְ אַיִבְּ שְׁטִיְיָה דָּאָכְּ הַיְנְטָנָן?
— מַאְכָל אַרְטָן! — הַאָט עֶר גַּעַבְרִילָט. — יַיְהָקָעָ פָּאַרְבָּאָצָ, קַטְקָל
זַוְּכָ...
אָונְ דָּעַמְלָט אַיְזָה דָּאָס גַּעַטָּנָן. אַיְידָרָן זַוְּאָס הַאָט עֶר אַיִם שְׁוֹינָן

זַיְנָן צְוָרָנָגָשְׁפָּאָדָקָעָן בֵּינוֹ צָוָם הַעַנְטָמָעָן אַוְטָגָעַנְעַשְׁטָאָכָג אַיִן פְּלִוְיָצָעָ אַרְבָּיָן.
בְּרָאָמָקָעָם הַעַנְטָמָעָן זַיְנָן אָזְוֵי מַאְדָגָעָ אַרְחָפָגָעַשְׁפּוֹרָנוֹגָעָן, אָונְ עֶר
הַאָט זַוְּבָּס אַוְאלָגָעָר גַּעַטָּמָג אַיִן אַזְבָּט. דָּאָם שְׁפִּילָן הַאָט זַוְּבָּס אַזְבָּט
שְׁגַּיְמָן, זַוְּיַי מִיט אַמְעָםָר, אָונְ מַעַנְטָשָׁנָן הַאָבָן זַוְּבָּס אַגְּנָהָוִיבָן רַאַיָּעָן.
גַּוְלוּוּזָעָץ הַאָט פְּלָזָעָם דָּרָזָעָן זַיְנָן פָּאַנְעָמָט אַיִן אַשְׁפִּיגָל אַפָּ דָּעָר
וְוְאָנְטָמָעָן, סְחָאָט אַיִם עַפְעָם אַבְּלִיאָצָעָמָעָן גַּעַטָּמָג אַיִן מוֹעָבָעָן. עֶר הַאָט זַוְּבָּס
פָּאַרְזָוָאנְדָשָׁרָטָמָ, אַגְּנָהָוִיבָן זַוְּבָּס צַוְּבָּס צַוְּמָמָעָן אָזָבָעָן עַמְלָעָבָעָן וּמְרוֹתָסָזָבָעָן
שְׁאָרָט אַיִן אַזְיָט. נִוְתָּזָוְיָנְדִּוָּם, זַוְּאָס עֶר טָוָט, הַאָט עֶר מִיט צַוְּיָי
בִּינְנָשָׁי אַרְאָפְּגָעַשְׁוּוּשָׁמָט. דָּאָם בְּלֹוֹתָמָט זַיְנָן שְׁפָאָדָקָעָ אָונְ זַיְאָרָטָמָעָן
שְׁמַעְקָט אַיִן זַיְבָּעָרָנָעָט שְׁיוֹדָל.

עַפְעָם אַיִן שְׁטִיְיָה גַּעַוָּרָן אַרְזָוָמָ. אָונְ אַלְעָזָ שְׁוַקְעָן זַוְּבָּס אַזְוֵי, בְּנִי
סִיקָּ...

— שְׁלַעַכְתָּם עַפְעָם אַיִן גַּעַשְׁעָן, דָּעָר טְבָוָל זַאְל מִיכָּ פְּרָעָנְלָעָן.

די יידקען אוייקען איזו מאכnen אַנטאמענט... הוזהו...

אָט איז דער שוער, פאנ מארשאַלעム קאַשיצין, אונ נאָכ אַיט
לוּוּפֶט נאָכ מיט אַנְגַּעַזְנִינְדְּגָעַ בְּאַקְּגָעַ אַזְּלְכָבָע אַפְּנוּשָׁקָא אַונ חַיְבָט די^{לְאַגְּגָעַ וְשַׁלְּיִוֹּפַּט פָּוֹנַּ קָאַלְעִיקְלִיָּה. וְדוּכְט וּכְיַיְמָה, וְסַאיַּזְנַּתְּזַבְּבָע, נַאֲרָד}
לוּאָסַם הַבְּינָת וְאָכְמִיט אַירְטָוּסָעַנְעַ גַּעַחַתְּפָאָר אַט אַונְפָּאָר לְבָטָט.
עד כָּאָפָּט זַי אַנְגָּבָא דַּעַרְתָּה אַנטָּמָט, אַונ זַי שְׂרָעָטָט וְיכָאָזְנָבָט
מוּירָעְדִּיקָּן:

— קוּקָט, וּוּאַמְשָׁפָאָן, אַפְּ אַנְיְעָרָע פָּאַרְבְּלוּטִיסְקָעַ העַנְטָ אַונְ קָלִיָּה
דַּעַר ...

— אָז אַיך וּוּיַּסְּדָאַיט וּוּאָסַם, טַיְעַרְסָטָע פָּרוּזָמָע, — חַאְטָט עַר
צָעַטְוּמָלָט גַּעַמְוָרְמָלָט — עַפְּעַמְסָ אַזְּדָאָוּוּנָעָ...
מוּיט אַוִּיסְטָרְלִישָׁעָר אַיְמָעָה אַטְמָז זַי גַּעַקְוָטָט אַפְּ זַיְנָ פָּאַרְגְּלִיוּוּרָט
גַּעַשְׁטוּפְּלָט פָּאָנָעָם אַונְגָּזְבָּעָר... קוּק אַפְּ אַימָּ... עַר וּוּעַט מֵיכָבָה אַרְקְעָגָגָג
ראָטְעוּוּ...
דַּעַר מַארְשָׁאַלְעָם אַט אַוְפְּגָעְלִיְּגָט זַי העַנְטָ אַפְּ אַירָע פְּלִיאָצָעָט
אוֹג זַי אַרְיִסְגָּעְפִּירָט פָּוֹן זָאָל.

נאָכ אַים האָבָן זַיְכָנָה זַיְכָנָה אַלְעָ גַּעַטָּט אַרְוִוְמָגְעָרְוָקָט אַונְ אַיט
לְעַבְּרָע אַיז פָּאַרְבְּלוּטִינְגְּאַנְגָּעָן נַיְנָעָרִיךְ קוּקָן אַפְּגָע דֻּרְרָה אַרְתְּלָעָטָן קָלְעָז
מָעָר. שְׁפָעַטָּר אַיז אַרְיִינָג דַּעַר מַעְרִיךְ מִיטָּעַטְלָכָבָע מַעְשָׁאָרָסִים אַונְ
קוּיְחָעָמָקָאָל גַּעַהְיִסְנָ אַרְיִיסְוּוֹרָפָן די שְׁרִוְעָנְדִּיקָע אַונְ וּוּיְנָעְנְדִּיקָע
קָלְעָזָמָעָרָט. דַּעַמְּ דֻּרְרָה אַרְתְּלָעָטָן אַטְמָז מַעְגָּזָעָט אַונְ אַנְגָּז
דַּעַג צִוְּמָעָר.

אוֹזִי אַיז דָּאָס פָּאַרְגָּעְקָומָעָן מִיטָּזָאָלְעָנְטָי גּוֹלְוּוֹעָץ. אַונְ גָּאַפְּדָעָט
אַיז שַׁוִּין אַלְצְדִּינְגָּגָעָן גַּעַנְגָּעָן אַסְאָדָנָעָם וְאָנָגָג.

זעקסטער קאפיטל

בעדרוות פירקומים האט זיך א נאנצע וואב נישט גע-
קאנט דערשלָאנַג צו א נבעט ושמועס אויג אפ אויג מיט קאַלעוֹ אַש-
קאנַזּוֹי.
אַיג אַיְוָנָעַמּ אַפְּרִימָאָרָגּ אַיְזּ צו בענדִיט סִירְקִיסְגּ אַרְשְׁנְגָּעָלְפּּגּ
וועבל באָס אָוָן אַיְם גַּעֲבָעָטּ טַיְקָעָפּ קוּמָעָן. בענדִיט סִירְקִיסּ האַט
זיך חערפְּרִיטּוּט.

סִירְקִיסּ האַט גַּעֲטָרָאָפּּן דָּעַם זָקָנּ אַנְגָּעָטּ אַיְוָנָעַמּ סַוְּבָּלְעָנָעַמּ
הייטּ אָוָן אַינְגּ דָּעַר יְשֻׁוּרָעָר יְשֻׁוּפְּצָעָ, וּוּ עָרְשָׁתּ שְׁמִיטָּה באָ דָעַר מֵיר פֿוֹן
וּמַן פֿאָקוּוּ, דִּי הָעֶנֶּט פֿאָרְלִילְגָּטּ אָוָן דִּי אָהָרְבָּלּ, אַהֲרָן בְּאָגְרוֹסְטּ גַּעַמּוּטּ.
וּוּאָרְעָם נִישְׁתּ בְּלִיוּזּ בענדִיט אַיְזּ אַנְגָּעָקָומָעָן. סִיזְנָעָן אָוָן דָּעַר זַעֲלָבָעָר
צִיטָּט אַרְטָןּ אַלְעָ רַאְטָמְנָעָרּ, רַאְשָׁעָקָהָאָלּ, הוּוּפְּטָלָעָטּ, מַעֲמוֹנִים, דָאָ-
יאָנִים — דִּי גַּאנְצָעּ קָהְלִיעָן.

בענדִיט האַט זיך אַומְנָעָקָופּּטּ מִיטּ פֿאָחָוּגְדָּעָרטּ פֿאָהָדָרָאָסּ.
קָאַלְעָעוֹ אַשְׁקָעָנָזּוּי האַט אַוְיָונְגָעָשְׁפְּרִיטּ דִּי הָעֶנֶּט צוּ דָעַר עָרְדָּצּ צוּ,
אַפּ אַהֲוִיפְּשָׁעָרּ פֿרְעָנְקִישָׁעָרּ בְּאָנָרָה.

— אַיךְ זָהָבּ אַיךְ גַּעֲוָאָלָטּ דָּעַם קָאַוּעָדּ אַנְטָאָן אָוָן צוּ אַנְכּ קָוּ
מעָן, בֵּין אַיךְ אַבְּגָעָר אַלְטָמּ אַוְגּ קָרָאנָאָטּ.
בענדִיט סִירְקִיסּ האַט הָעֶפְּלָעָכּ אַפְּנָעוּוּנָדָטּ מִיטּ דִּי הָעֶנֶּט. קָאַלְעָעוֹ
אַשְׁקָעָנָזּוּי האַט וּוּטָעָר גַּעֲזָגָטּ.
— אַ וּוּבְּטִיקָעּ נִשְׁמָמָ... האַבּ אַיךְ גַּעֲבָעָטּ רַוְּפָן דִּי פֿוּרָעָם. סְאַיְזּ
עָגּ אַינְגּ צִיטְמָמָ...

בעדייט סירקיס והאט זוירער באיזיקנדייך אַפְּגָנוּעוּנְדָּט מיט די הענט. ער אין אַרְבִּיגָּעָן אַנְגָּעָן אין פֿאָקְיִי אָגָּז האט זיך דערנעונטערט צו פֿאָדרָאָס סְעָדָל מְטוֹלָם. מְבוֹלָס הָאָט אָבָּעָד אַוְסְנוּמִיטָּג זְבָּן קָוק אָגָּז מִיט גִּיבָּעָן מְגָוָּס וּפָונָה הענט אָגָּז פֿאָנָעָם גְּעוּווָג, אָגָּז עֶר ווּוִיסְט נִישְׁט גָּאָרְנִישְׁט.

די מענטשנ, היעבר צוויי צענדייך, זינגען קימאט אלע גְּעוּווָג אל- ציינס אַנְגָּעָטָאָג אין לְאָנָגָע שְׂוֹאוֹרְצָע טְוַכְּבָעָן בעקעעם, פּוֹנָעָם האַלְדוֹן בין צו דער ערְד אָפָּ אַיְמָעוֹוִינִיק צוֹגְעָתָהָלָט, מִיט אַרְבָּל, ווּאָסָהָבָן זיך עֲגָג אַרוּמוּעָשָׁלָאָסָן אוֹרָוּם דער האַגָּט, אָגָּז מִיט גַּעֲבָלִים לְטָעָשָׁלָעָבָן?

זְיִי זְינָעָן אַרוּמוּעָשָׁטָאָטָעָן אַיְנָעָם זְאָל אָגָּז דֵי זְטִיטִיקָעָ פֿאָקוּוּס אָגָּז האַבָּג זיך צוֹוִישָׁן זיך שְׁטִיל גַּעֲשָׁפְטָשָׁעָט דֵי פֿעָנִצְטָעָר זְינָעָן גְּעוּווָג פֿאָרָמָאָכָט, מַעַן זְאָל וּדְרוֹוִסָּן גָּאָרְנִישְׁט נִישְׁטָהָרָג, האַבָּג דֵי גַּרְיְּנְלִיכָּבָע בְּעִמְשָׁע שְׂבָלָעָכָב פֿאָרוֹטָנוֹקָלָט דֵי פֿאָרָמוֹטָאָפְּרִיךְעָ שְׁבָנָן. בְּלוֹוָה עַטְלְעָכָב גַּעַלְעָכָב שְׂבָלָעָכָב באָ דֵי רָאָנָג האַבָּג דְּרוֹמְגָּאָזָן אַפְּגָנוּעָטָעָמָטָע זְנוּיָע שְׁטוֹרָאָלָן.

קָאָלָעָוָו אַשְׁקָעָנוֹזָי הָאָט זיך אָן שְׁוֹמָן צְהָרִיוֹטָוָנָעָן שְׁטִיל מִיט אָגָּז וּוּינְלִיכָּבָר שְׁטִיל גְּעוּווָנָהָט צוֹ עַטְלְעָכָב מְעַנְטָשָׁנ, ווּאָסָהָבָן צְפָעָי לְיקָעָבָן אִוְּמָ גְּעַשְׁמָאָנוֹנָן.

— ...סְאָיָו גְּעַקְוּמָעָן צוֹ אַוְדוּרָעָ אַוְיעָרָן, אָז אַיְנָעָרָה, לְיִוְבָּ מִירָאָן ווּוְיצָ פָּונָ פֿרָאָג, הָאָט אַפְּגָנוּקְיִיפָּט באַמְּ קִינוּינְלָעָכָן שְׁאָפְּעָר אַרְעָנָדָע אָגָּז פְּלָעָנִיפְּאַמְּלָעָנָץ פָּאָר זְיִבָּ אָגָּז באַפְּוּלָמְאָכְתָּחָטָע אַפְּנָן וְאָלָץ פָּונָ דֵי ווּעָ לְיִטְשְׁקָעָר אָגָּז בְּאַכְנִיעָר זְשָׁוֹעָפָּס...

דֵי גַּעַסְטָן, צְעַשְׁפְּרִיּוּט אַיְבָּעָר דֵי פֿאָקוּיּוּס, האַבָּג דְּרָעָזָג, אָז קָאָלָעָוָו אַשְׁקָעָנוֹזָי הָאָט פֿאָרְלִיאָגָט דֵי הָעָנָט אָגָּז דֵי אַרְבָּל אָגָּז דְּרָעָט עַפְּעָס מִיט אָשְׁטִיל קָאָל, האַבָּג זְיִי אִימְטִיעָפָּט אַרְמוּגָּעָרְגָּנְלָט. בְּעַגְדִּיט סִירְקִים, ווּאָסָהָבָן גְּעוּזָעָטָן אָפָּ אָשְׁטִיל אַפְּגָנוּזְנָרְעָטָמָט אַלְיִוְן קִימָאָט אַיְנָמִיטָן זְאָל אָגָּז גַּעַמְאָפְּעָט פָּונָ זְיִבָּן אַיְגָּעָנָעָר שְׂוּעוּרְקִיטָּמָט, פָּונָ פֿאָרְדָּזָאָס אָגָּז פָּונָ זְוּמְעָרְיִקְעָר הַיְּצָאָה זְיִבָּ צוֹ שְׁפָעָט גַּעֲמָפָּט אָגָּז אָז גַּעַד בְּלוֹבָן אִינָה זְיִטָּמָן.

עַטְלְעָכָב האַבָּג זְיִבָּ גְּעוּזְנְחָעָרט.

* — פָּונָ פֿרָאָג?

קָאָלָעָוָו אַשְׁקָעָנוֹזָים אַוְיכָן זְיִנָּעָן גְּעוּזָעָט אַפָּ אַיְנָמִיטָן אָגָּז לְעַנְבּוֹיָגָן.

— אָגָּז אַרְעָמָעָר מְעַשְׁלָעָכָב, ווּאָסָהָבָן זְיִבָּן לְאָנָה.

— אָג אָונְטַעֲרָגָנֶשׁ טַעַלְמָעָר?

בענדיטס סירקיס האט זיך אויסגעדרויט אפ זונגע שטול אונ זיך אומזע
געקופט צו די שטייענדיישע ארום קאלאעו אַשְׁקָעָנוֹזִי, צו זען, ווער
דאַס האט אַזּוֹינַס ועפֿרָעָנַט. סַאיַז גַּעֲוָעָג טַאַדְרָאַס סַעְגָּאַל מַבּוֹלָם.
קַאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנוֹזִי האט וויטער דַּעֲצִיּוֹלָט מִיטָּא וּאַכְּבָעָיוֹצָר
אַנְגָּנוֹהַלְמָעָנָר שְׁטוֹמָן.

— ...דָּעָר זַעֲלָבָעָר מִירָאַזּוֹיז פָּוֹנְגָּרָאנְגָּהָאלְטָה בָּא פַּאַרְקוֹוּפָּן די
אַרְעָנְדָּר...

— דָּעָם, וּוֹאָסֵם האט אַיִּם אָונְטַעֲרָגָנֶשׁ טַעַלְמָעָת... — האט עַמְּצָא אָגָּז
טַעַנְגָּנוֹגָט.

— וּוֹעָר אַיִּזְעָר עַסְעָס? — הַאֲבָנָן עַטְלָעָכָע אַפְּנַעֲבָרָאַכָּט גַּעַפְּרָאַגָּט.
קַאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנוֹזִי האט נִיטָּאַרְאַפְּגָעָנוֹמוֹעָג זַיְנִי אַזְּוִינַס בְּוֹנְעָמָט פַּרְעָמָן
עלְנָבוֹגָן, אַפְּ וּוֹעָלָבָן עַר דָּקָט זַוְּבָּאַפְּאַרְקוֹפָּה. עַר האט אַזְּיַי גַּעַטָּן
זַיְנָעָא אַוִּיסְנָעָדָאַרְמָטָה זַקְוִינְיָשׁ פְּלִוִּיצָעָם.

— זַוְּוִי סַאיַז גַּיְתָּ פְּעָסָט אָגָּז וּבְכָעָר קַאַן גַּרְיָגָג אַרְוִיסְקָוְמָעָג אָגָּז
אַוְמִיסְטָעָר בַּיְלָבָּה...

— אַפְּ וּוֹעָמָעָן זַגְּנָט מַעַג עַסְעָס? — הַאֲבָנָן אַפְּנַעֲרָגָט שְׁטִימָעָן
פָּוֹנְג אַלְעָזָבָן גַּעַמְּאַנְמָן.

קַאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנוֹזִי האט אַיִּצְתָּצָם צָוָם עַרְשָׁתָן מַאְלָא אַפְּנַעֲהָוִיבָן וְשָׁגָע
קְלִוִּינְעָמָטָה אַזְּוִינַס אַפְּ דִי פְּרָעָגָרָס, גַּעֲקָוּפָּת אַפְּ זַיְיָ שְׁטוֹרָגָן, פָּאָרָה
בִּידָּשָׁת, מִיטָּאַרְוּמָעָס אָגָּז וּוֹידָעָר אַפְּגָעָקָעָרָט דִי אַזְּוִינַס אָגָּז וּזְיָטָן.
עַר האט אַרְוִיסְנָעָלָקָזָט דִי דָּעַנְטָמָט פָּוֹנְג דִי אַרְבָּלָאַגָּז גַּעַטְבָּג דָּרָמִיטָן צָו
בָּאַרְשָׁטִיּוֹגָן, אַזְעָר האט שְׁוִינְגָמְעָר אַחֲרָנִישָׂט זַוְּאָס צָו זַוְּאָס.
דאַס רָאָד אַרְוּמָא אַיִּם האט זַוְּבָּאַזְגָּז אַזְגָּז וְהַיְיָ מַעַנְטָשָׁג זַוְּנָעָג זַוְּבָּאַזְגָּז
צָעָנָגָעָג אַיְבָּעָר די זַוְּאָגָן, הַאֲבָנָן זַוְּבָּאַזְגָּז נַעַשְׁפָּטָשָׁט, גַּעַמְּאַכְּט מִיטָּא
הַעַנְטָמָט אַזְּוִינַס דִי פְּלִוִּיצָעָם.

בענדיטס סִירְקִיס האט אַפְּנַעֲאַטְמָעָמָט.

עַר שְׁאַוְעָזָט אַיִּם,
סַאיַז אַרְבָּנָגָעָקָוְמָעָג דָּעָר שְׁטַאַטְשְׁרִיבָּרָד מַאְטָעָס דַּעַלְאָקָרוֹת מִיטָּא
אַנְדָּבָן פְּוַנְקָעָס אָונְטַעֲשָׂר אַרְעָם.
זַוְּיִי קַאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנוֹזִי אַיִּזְעָר נַאֲרָאָוּעָק אַיִּין אַזְּמָטָן צִימָעָר, הַאֲבָנָן
זַוְּבָּאַזְגָּז אַגְּנָעָהָוִיבָן אַפְּנַעֲרָגָט צָו שְׁפָאָרָג.
זַוְּבָּאַזְגָּז אַגְּנָעָהָוִיבָן אַפְּנַעֲרָגָט אַיִּינָעָמָט אַיִּין
טַאַדְרָאַס סַעְגָּאַל מַיְזָלָס האט אַיִּינָעָמָט אַיִּין סַאמְעָמָעָנָמָט אַיִִי
בָּעָרְכָּאַט מִיטָּא נַאֲלָדָעָנָר קִיּוֹט אַרְוּמָהָאַלְדוֹן אַשְׁגָּגָעָרוֹיָמָט אַיִִי
אוּיָר.

— דער לוייב מיראָוויז האט דערפֿאָר צוּגְעָזָאמֶט דעם קִנְיָה צַוְעָלֵפֶט זְיוֹונָט טְאָלָעָר צַוְאָכְטַ פָּגָן חֻנְדָּעָרֶט.
דער פֿאָרוֹשִׁין אַינְעָם אַיְוָבְּעָרְבָּאָלָאָט וְהָאָט אַפְּגָעָבְּרָאָכְט אַוְסְגָּעָבְּוִינְגֶן
די גַּעֲפָנוֹטָעָה אַנְטְּחָוִיפְּנָמֶן.

— פֿאָר וּוּיְגִיקָּעָר וּוּ צַוְעָלֵפֶט אַיְוָן דָּאָכֶ בִּירָעָמֶן...
טְאָדָרָאָס הָאָט אַוְמָעִטִּיךְ אַרְאָפְּגָעָלְאָזָטְטַ דִּי אַיְוָן אָוּן גַּעֲזָפְּצָמֶט. דָּעָרֶת
נָאָכֶ אַיְוָן עָרֶטְיָקָעָפֶט אַוְועָקֶ אַיְוָן אַ זְוָטָמֶן.
איַיְוָנָעָר הָאָט אַרְוִיסְעָזָאמֶט אַ מִיְּנָן.

— עַמְעָץ פָּגָן אַוְנְדָּעָרָעָה הַיְגָן אַשְׁרָיוִים.
— וּוּשָׁרֶד? — וְהָאָבָן עַטְלָעָכָעָגָעָנָט.
בענדיט סִירְקִים הָאָט זַיְבָּ אַפְּגָעָהוִיָּבָן אָוּן מִיטֶּ שְׂוֹעָרָעָה טְרוֹיטֶזֶט
צַוְעָרוֹקָט.

— וּוּעָרֶטְקָאָג דָּאָס זְיָנָן?
אַיְם הָאָט זַיְבָּ גַּעֲדָכָט, אָז מַעַן קוֹפֶט אָפֶט אַיְם פְּרָעָמְדָלָעָב. עַמְעָץ
הָאָט זַיְבָּ שְׁוִינְג גַּעֲבָדְעָשָׂט, וּוֹאָסֶט נִישְׁתָּסְרִיקִים, דָּעָרֶט פְּאָרָנוּם, הָאָט
חַנְיָט צַוְנוֹבָנְעָרָוּפֶן. אַיְוָנָעָר הָאָט דְּעָרְצִיּוֹטֶט.
— אָז קָאָהָאָל וּוּעָט נִישְׁתָּסְרִיקִים זְיָנָן, וּוּילֶעָר זַיְבָּ אַפְּגָנְדָרָעָן
מִיטֶּ זְיָנָעָ שְׁטִיטָרָגָן.

בענדיט סִירְקִים הָאָט זַיְבָּ וּוּידָעָר אַרְבָּגְגָנְמִישָׂט.

— וּוּעָרֶטְקָאָג דָּאָס זְיָנָן?

— מוֹיְשָׁעָ קַאָצְגָּעָלְגָבְּוִוָּגֶן פָּגָן פּוֹזָנָן...

— וּמְעִינְהָלֶל וּפְאָפְּעָרָם...

מע הָאָט זַיְבָּ אַנְגָּעָהוִיָּבָן הַזְּיָקָק צַוְאָרָג.
בענדיט סִירְקִים אַיְוָן אַ בִּיסְלָאָרְוָנְקָט אַפְּגָעָנְאָנְגָּעָנָג אָוּן גַּעֲוָוִישָׂט
מִיטֶּ אַפְּאָטְשִׁוְילָעָזָנָן פָּאָנָעָם.

דָּעָרֶט שְׁטָאָטֶשְׁרָעְבָּרָה הָאָט עַטְלָעָכָעָגָעָלְאָפֶט מִיטֶּ דָּעָרֶת הַאָנָט
אַיְוָן טְוִישָׂ.

קָאָלְעָוָו אַשְׁקָעָנָאוּי אָזֶן צַוְרִית אַרְשָׁאָגָעָלְקָוָמָעָנֶן מָוֵט אַ זְוָעָרֶט
אַלְטָמֶג בְּמָאָג, וּוֹאָסֶט אַיְוָן אַוְיכְּנָאָמָצָן גַּעֲוָוָעָן אַגְּגָעָטָאָג אַיְגָן שְׁוֹוָאָרְצָעָרֶט אַוְנֶן
הָאָט גַּעֲטוֹרָאָנֶג אַפְּגָן קָאָפֶט אַסְוִילָעָג חַוִּיטֶל. דָּאָס בְּרִיּוֹתְבִּיּוֹנִיסְקָעָפָּאָנָעָט
פָּגָן דָּעָמָעָנְטָשָׂג אָזֶן גַּעֲוָוָעָן זְיָעָרֶט בְּלִוְיכֶּן, צַעְפָּאָלֶג אָזֶן גַּעֲלָבְּלָעָג גַּעָּדֶל
פְּלָעָקָט. אַוְיכֶּן זְיָנָעָנָעָרָוּסָעָ אַוְיְגָנוֹוִיטְסָלָעָן זְיָנָעָנָעָרָוּסָעָ גַּעַל. עָרֶת הָאָט
גַּעֲשָׁלָעָפֶט זְיָנָג קְרָאָנָקָן רְיוֹזָקָן קְעָרְפָּעָרֶט מִיטֶּ גְּרוֹזָסֶן, אַנְגָּעָשְׁפָּאָרֶט אַפֶּט
אַ שְׁטָעָקָן אָוּן אַגְּגָעָלְעָנָט אַפֶּט טְאָדָרָאָס סְעָנָל מְבָיּוֹלָס.

די מענטשן האבן זיך געכידעשט. — טאדראָס סענאל מיזעלס?
דער זאָקן האָט טעמאָפּ געקומט אָפּ די פָּארוֹאַמְלָטָע אָגּ גַּע
קרעיצט בִּיס עֶר האָט זיך אַרײַנְגְּזָעַצְט אִיגּ שְׁטוֹלָה, וְאָסּ מַעַּה האָט
אַיִם אָונְטָעָרְגָּעָרְקָט, עַמְּעֵץ האָט אִים צְוַעֲדָעָקָט מִיטּ אַדְּקָעָט
עֶר אָרוֹנְטָעָרְגָּעָשְׁפָּאָרָט אַנְטָעָר דָּעָר דָּעָק אַזְּבָּעָטְרִיקָּעָה
דָּעָר מַעַּנְטָש אִין, אַפְּאַנְעָמָּה, גַּעַזְעָנָּה זַיְעָרְקָרָאָנָּה. מַעַּה האָט אִים גַּעַזְעָנָּה
בראָכָט אַשְׁיַּסְעָלָעָמִילָּכְּ, האָט עֶר מִיטּ צְיַעַנְרִינְדִּיקָּעָה הַעַנְטָא אָונְטָעָגָעָ
שְׁפָּאָרָט דָּאָס שְׁיַּסְעָלָעָ, וְאָסּ וּוּבְּלָבְּ בָּאָסּ האָט אִים צְוַעַטְרָאָגָגָן צְוַעַט
מוֹלִי. פָּוּנָעָם שְׁיַּסְעָלָעָה האָבָּן גַּעַרְגָּעָן שְׁנוּרְעַלְעָבְּ מַיְלָכְּ אָפּ זַיְעָנָּה זַיְעָדָעָ
גַּעַם קְלוּידָ. זַיְעָבָל בָּאָסּ האָט אִים אַיְסְנוּוּוּיְשָׁתָּ די לְאַנְגָּעָן זַיְעָנְצָעָם,
וְאָסּ האָבָּן זַיְעָנְגָּעָוְיְקָט אָגּ דָּעָר מַיְלָכְּ. דָּעָר קְרָאָנְקָעָר זַאָקָן האָט
זַיְעָנְחָוִיבָּגְּ צְוּ שְׁאַקְלָעָן, אָגּ זַיְעָנְצָוְמָרְלָעָן, אָגּ האָט טָעָמָפּ
גַּעַקְוָט אָפּ די פָּארוֹאַמְלָטָע מִוטּ גַּלְיְזָעָ פָּאַרְעַנְפְּטָמָעָ אַוְיָנָגָ. דָּאָס אִין
גַּעַזְעָנָה דָּעָר רָאוּ אָגּ קִינְגְּלָעָבָר יְהָנְפְּרָעָעָקָט מַעַשְׁולָעָם הַיְּדָעָ
בָּאַנְפְּיָי, זַיְעָטָבָאָוּסָט מִיטּ זַיְעָנָה גַּעַלְעַרְנְקָשָׁתָ.

דָּעָר שְׁטָאַטְרִישְׁרִיבָּרָה האָט זַיְעָדָר עַטְלָעָבָּעָ מַאְלָ גַּעַלְאָפְּטָמָט מִיטּ דָּעָר
אַפְּעָנְעָרְקָה האָט אַיְבָּעָרְנָ טִישָׁ. די גַּעַלְטָט זַנְגָּעָן שְׁטִילָ גַּעַוְאָרָגָן. טאָדָרָאָס
סֻעָּנָאָל מִזְוָּלָסָה האָט עַפְּעָם אַעֲנְגָּעָרְיוּמָט דָּעָמָט אַלְטָן מָאָגָן. דָּעָר אַבָּעָר
הָאָט נַאֲרָנִישָׁת גַּעַעַנְמָפְּרָטָה, וּוּנְטָעָרְטָעָר טָעָמָפּ גַּעַקְוָט אָפּ די מַעַגְשָׁאָגָן,
זַיְעָבָמְעַלְעָבָּגָעָוְיָגָט אָגּ די זַיְעָטָן אָגּ גַּעַמְרָמְלָטָה.
די פָּארוֹאַמְלָטָעָה האָבָּן זַיְעָנָה זַיְעָדָר. גַּעַבְּיָדָשָׁתָּ. — טאָדָרָאָס סֻעָּנָאָל
מִזְוָּלָסָה?

דָּעָר שְׁטָאַטְרִישְׁרִיבָּרָה האָט אַנְגָּעָהוִיבָּגְּ לְיִזְעָגָן.
— ... צְוּ זַיְעָנָה פָּוֹן אַלְעָ מַעַנְטָשָׁן אָגּ דָּעָר וּוּלְטָ, די חַיְלִיקָעָ לְיִזְיָתָ
די זַיְעָנָה פָּוֹנָעָם בָּוָהָה, דָּאָס די חַאָרָן פָּוֹן די יְוָהָן, די פִּירָעָרָם פָּוֹן די פִּירָ
לְעַנְדָּרָעָרָה, האָבָּן בָּאַרְאָטָמָּה אָגּ בָּאַשְׁלָאָסָן, וּוּאָרָעָטָמָּה זַיְיָ האָבָּן גַּעַזְעָנָה
שְׁטָאָנָהָרָ פָּוֹן די לְעַנְדָּרָ אָגּ חַנְטָמִיחָן טָאָגָן, דָּאָס מַעַן דָּאָרָהָפָּעָטָיָהָן,
אָגּ זַוְּנְדָּרָעָרָם די מַעַנְשָׁאָן, וְאָסּ זַיְעָנָה גַּרְיָיקָגָאָקָ נַזְּצָ אָגּ גַּעַלְטָ זַיְעָרְדִּיבָּכָן
צְוּ זַוְּרָעָנָה פָּוֹן פְּוֹאַלְטִיקָעָ אַרְגָּדָעָם, וּבָרְעַנְגָּעָן קִינְגָּעָ אָגּ סִינְעָ פָּוֹן די
שְׁטָאַטְרִעָרָם קְלָאָגָגָן אָפּ בָּאַדְרִיקָוָגָן, דָּאָס די אַרְעַנְדָּרָם טָוָעָן זַיְיָ בָּאַדְרִיקָוָגָן.
דָּעָרְיָיבָּרָה האָבָּן די פִּירָעָרָם בָּאַשְׁלָאָסָן וְוִי אָגּ מַעַנְטָשָׁאָ, דָּאָס יְעַדָּרָ,
וְאָסּ וּוּרָטָמָּה נַגְּנָעָרְפָּהָן יְהָדָה, זַאָל נַיְשָׁתָה האָבָּן קִיְּגָן שְׁבִיכָּעָם צְוָם דִּינְגָעָ
טְשָׁאָפָּאָוָיָה, דָּעָמָ בָּרְאָנְחוֹטָנָאָפְּצָאָלָה, אָגּ גַּרְוִיסְפּוֹלָגָן, קְלִיְּנְפּוֹלָגָן, מָאָזָאָ
זַיְעָ, נַיְשָׁתָה פָּוֹן קִינְגָּעָ אַלְיָוָן, נַיְשָׁתָה פָּאָגָ זַיְעָנָה שְׁאָפְּרָעָרָם אָגּ נַיְשָׁתָה
קִינְגָּפָּאָרָטָל אָגּ דָּעָר זַוְּלָטָ נַיְשָׁתָה, אַזְּבָּעָנָה נַיְשָׁתָה צְוּ דִּינְגָעָנָה קִינְגָּ

מינא, דאס איז אפ אויסצוקהאנן געלט פון זילבער אונ גאלר, קיינ
שומ ושובען, דאס צוינגען זאלצעברגנוואר... .

— אווישן די פארזאלטעה איז דורך א געמורמל.

— ...אונג קיינ שומ גווענצעזאפאצאל, דאס אלץ זאל קיינ שומ ייך
ニישט דינגען אונ זיך דערמייט נישט אפגעבן אפ קיינ שומ אויין אונ
דר ער וועלט נישט... .

— אפ קיינ שומ אויין איג דער וועלט נישט? .. — האט עמעץ
איערגעפרענטט קוילערנדיק הארט דוי מרפאן, ווי איז מע רעדט מיט א
פל אונגעטען אפט מול אונ מע באמייט זיך פארט צו ריזיג דיבּ
טלאוב.

די אראומשטיינדיקע האבן פארגולושט רעם ניט-געחריקע אוייס-
רוף מיט „שטייל“ אונג „שא“. .

— ...אונג זודער עם ווועט זיך דערוואגען זיך אפצעגעבן מיט זעלבע
געשעטען איז פאר אים איזן געועץ, — צו זען אונ בירעט, קיינער
טאר זיך מיט אים נישט אונגעהרן, נישט מיט זענע זיג, נישט מיט
זענע טעבעטור באסענע צו האָכָּבָּן, אונ ער זאל זען פאָרְפָּלוּםָט אונ פאָזָּ
שאָלָּטָּן מיט אלע קלְאַלְעַם פון דער שרופט, אונג די קלְאַלְעַם, וואָס עלי-
יע שׂעַה האט געשאָלָּטָּן זען קנעכט גאנט זאלן הווערן אָפ זען קאָפּ,
ער ווועט נישט אָפְקָעָרָן פון זינג שְׂלַעַתָּן ווועג אונ ווועט הערג אונ
פאָלָּגָן די זוערטער פון די ?ערערם.. .

וּוֹ נִאֵר וּדְעַלְאָקוּרוֹת הָאָט אַנְגַּעַהוּבָּן לְיוּעַנְגָּן פָּוֹנְגָּעָם פְּגַקְעָם דִּי דָאַ
זֶקְעָ אַלְטָע בְּאַשְׁלֹוֹגָן, הָאָט זיך בְּעַנְדִּידִיט סִירְקִים אָוְמְנַעֲקוּקָט צְוֹוִישָׁן דִּי
מְעַנְשִׁישָׁן אָונ אַיִן צְוֹוְנָאָגָעָן צָו אַיִינָעָם אַו וּוֹנְמָנָאָן, וְאָס אָז גַּעַ-
וועג זוּוּלָּעָרִיש אָוִיסְגָּעָפָּצָט לְוֹטָן שְׂטִיגָּעָר פָּוֹן די זֶקְעָעָם שְׂמָאָטָרָם.
סִירְקִים חָאָט אַיִם עֲפָעָם נִיכְ אַבְּגָעָרְיוֹםָט אָונ נִישְׁט גְּעוּוֹאָרָט אָפּ קַצְנָ-
עַנְטָפָּעָר, אַזְעַר טִיקָּעָט וּוֹידָעָר פָּוֹן אַיִם אָפְגָעָטָרָאָטָן.

אָונ אָז דְּעַלְאָקוּרוֹת הָאָט גְּעַנְהִירִקְט לְיוּעַנְגָּן, הָאָט זיך דַּעַר וּוֹגָגָעָר
מְעַנְטִישׁ וּדוּרְכָגָעָשְׁטוֹפָט צָוָם אָרָט, וּוֹ דַעַר קְהָאנְסָעָר זָאָקָן אַיִן גַּעַזְעָטָן,
הָאָט זיך צָו אַיִם אַרְאָפָגָעָבוּוֹגָן, אָונְ הוּוּיכָן, וּוֹ צָו אַמְּוּבָּן גְּשָׁרִוָּגָן
מִיט דִּיטְלָעָכְט אָונ פְּאַמְּעַלְעַכְט אָרוֹיסְגָּעָקְוּיְלָעָרָטָע טְרָהָפָן, גַּלְעָכְט עַר
זָאָלָט, וּוֹ אַשְׁטָמָלָעָר, וְאָס לְהָרָנָט זיך רִוִּידָגָן, אַיְתְּלָעָכְט וְזָאָרָט
פְּרִוְעָר אַזְנְבָלָע גְּעַקְעִיקְלָט אַיְתְּעָם מַוְיל.

— איך בעט זומכ לערידגען. אפ קיון שום אויפן אין דער
וועלט-יט נישט-ט? איז דאס געמאָ-אלט-ט?

צווישנ דוי פארזאמלטעה האט זיך אונגעווובן א טומל.
דער יונגער מענטש האט זיך נישט איבער-העשרה אונ האט זיך
ווײַדר געווענדט צום זאָקן. דער זאָקן אַבער האט אַים גָּאנְגִּישֶׁת גַּעַז
ענטפערט, האט זיך ווועטער געוויגט, נעמורתלט אונ גָּאנְגִּישֶׁת גַּעַז
אונ נישט גָּאנְגִּישֶׁת.

— אפ קיון שום אויפן אין דער ווועלט גָּאנְגִּישֶׁת? איז דאָק מיט
וואָלץ נישט ה אַנדֵּל עַב אַפְּלוּעַ, נישט מיט בָּראָנְפָּנָן, קָטָן גָּעלְטָן נִישְׁט
לְבָשְׁגָן ק "גַּעַז מַעַן, ווֹלְזָה ווֹעֵד קָפָן פְּרָנְשָׂר ווֹיסָן, צַי ווּעַט דָּאס גִּישְׁט
ניין אַפְּ אַרְעָנְדָע פָּוָן בָּוָאנְפָּנָן, פָּוָן זָלָעָ, פָּוָן מִינְצָע?

דער טומל האט זיך פָּאַרְשְׁטָאַרְקָט.

— וווער איז ער אַזְוִינָס, דער באַטְרִיבָּעָר... אַוְוָרְטִימָן אַימָּן...
איינער האט אַבְּינְגָּהָאָלְטָן אַוְאָרָפְּ גָּעְטָאָן אַסְּפָּעָק. — ...איין
דאָק אַבער טָאַקָּע קִיְּונָרָן נִישְׁטָן בָּאוֹאָרָגָט אַרְטְּנְצְּוּפָּאָלָן אַיְן בִּירְעָם.
אַוְגָּעְבָּרָאַבָּטָע שְׁטִימָעָן האָבָּן גַּעַטְיָנָעָט.

וּוּוֹינָיק גַּעַוְוָן פָּוָן דָּוָן אַרְעָנְדָעָס קִינְגָּסָנָע, פָּלָאָגָן אַיְן גַּוְיָּוָס?

— דער וואָאל האט גַּעַוְוָסָט, זוֹאָס ער טוֹט.
זְוּזָל בָּהָאנְדִּיּוֹס והָאָט זיך פָּאַרְשְׁטָאַלְטָט מִיט אַגְּלָבוֹיָהָג, ווּי מַע
וּוָאָלָט זיך גַּעַלְחִיבָּן אַוְטָלָאנָן — אַיְן קָרְיָה וְאַגְּלָעָם* צִיטָן, יָא, פָּאָר
זַעַט אַתְּ גַּעַנְצִיךְ יָאָר... — אַיְן האָט זיך גַּעַב אַפְּמָעְרוֹקָט אַיְן אַזְּטָט.
— ...חָעָר בָּאַשְׁלָוֹס אַיְן נִישְׁטָן בָּאָטָל, וווער סָע וְזִיעָרְשְׁפָּעִינִיקָט.

פָּאַלְטָט אַרְיָהָן אַיְן בִּירְעָם...

— אַיְן בִּירְעָם יוֹזְלָעָן!

— טָאָר מַעַן דָּאָק קִינְגָּשָׁוִיפּ זָלָעָ, קִינְגָּשָׁלִוָּג בָּרָאָנְפָּנָן נִישְׁט

קוֹוָג אַיְן פָּאַרְקְּוִוְּפָּן?..
די פָּאַרְזָאַמְלָטָע האָבָּן זיך גַּעַשְׁפָּאַרְט אַיְן ווּילְד גַּעַמְאָכָט מִיט דַּו
הָעָגָט. דער יונגער מענטש אַיְן גַּעַשְׁמָאַטָּע אַיְן אַזְּטָט, האָט אַזְּטָדִיק
גַּעַקְוָקָט מִיט אַרְיוֹנְגָּעַלְפָּעָטָע אַוְינָן, אַבער וְשָׁגָעָנָרְבָּע לִיְּפָנָן האָבָּן
גַּעַצְּיָטָרָט אַיְן אַפְּ וְשָׁגָעָנָרְבָּע אַזְּגָּנְיָוּשָׁרָט גַּעַוְוָאָרָבָּאָט שְׁמוֹיכָן.
אונ דָּאָהָאָט זיך בָּאוֹזָן פָּוָן אַזְּטִיכָּן צִימָעָר קָאַלְעָוָן אַשְׁקָעָנָאָזָן.
מִיט דָּרְבָּנָע טְרִוְּתָאָזָן אַיְן עַר צְוָנָאַגְּנָעָג צֻום יונְגָנְמָאָזָן אַיְן אַפְּרָעָן
געְטָאָג דַּי מַעֲנְטָשָׁן נְעָבָג אַיְם.

* קָרְוָה יָגְעִיפָּא, קִינְגָּג יָגְעִילָּא. גַּעַמְיָנָט אַיְן דָּרְמִיט: אַיְן אַרְאָאַלְעָז צִיטָן.

- וווער איז ער?
- ווועל בראנדייס, ווועל דאקסאווערס אלטמאנעם ניער אויהדעט פאן פוינ.
- א פילגעלעחרנטער...
- מיט לוייצים שלעפטע ער זיך טעה נאגצע.
- א מעיוכעם...
- א קאָרטונשטיילער אונג מיט וויבער פארישטען.
- וווער? — האט זיך קאָלעו אַשְׁקָעָנוֹי הארב צו אַימ געווענדט. באט געבערענטן האבן געציימערט די לעפלען פון זונג נאָז. ער האט אבער מיט אָג אַרוּיסְגָּלוּקְטָן קִין אָג אַרוּיסְמָעְבוּגְנָעָן גָּרְאָבָע לִיפְנֵן קָלָפָעָרְנִיךְ די ווּהָרְטָרְ זִינְטְּלָעָכְ אָג פָּעָסְטָ גַּעֲנְטְּפָעָרְטָ.
- אַ מעַמְּגָעָן... בַּאֲגָלִיכְ מִיט גָּאנְצְ קָאָהָאָל אַוְיסְגָּלְקְלִיכְן, אָג זִינְטָ דָּעַמְּלָטָ דָּעַר אַינְסְטִינְגְּאָטָר.
- ווֹאָס טּוֹסְטוֹ?
- אַיְכְ זָיְבָ אַכְטּוֹנָגָן.
- אַפְ ווֹאָסָ?
- אַפְ ווֹאָגָ אָג מַאָס, עַכְתִּיקְטָ פָּוָן סְכוּרָעָם, אַפְ אַרְדְּעָנוֹנָג אִין טְבִּיבָעָ.
- אַהָא?... — דָּעַר זָנְגָעָר מַעַנְטָשָׁחָ אַהָאָט זָיך נִוְתָ גַּעַלְאָזְטָ צְעַמְוּמָלָעָן.
- ... אַפְנָן קָעְסָטָלָ פָּוָן טְשָׁאָפָאָווָי, אַפְ גָּעַלְתָ פָּוָן יְסָסְיָמָיָם, אַפְ לְבִּיאָה טְשִׁיעָר פְּרוֹנוֹג...
- אַהָא... — קָאָלָעָוּ אַשְׁקָעָנוֹי האט אַימ בְּאַטְרָאָכָט.
- ... מַעַנְטָשָׁן זָלָג נִוְשָׁט שְׁפִילָן אַפְ לְאָטְעָרְיוּ, זָלָג נִוְשָׁט גַּוְסָן קָמָנָ פְּאַמְּשָׁאָפָן פָּוָן פְּעַנְצָטָר...
- יָא. — קָאָלָעָוּ אַשְׁקָעָנוֹי האט אַימ אַיְבָעְלָעְרִיסָן אָג אַשָּׁאָל גַּעַטָּאָג מִיטָּן קָאָפָ. אַ שְׁמִוְיכְלָהָאָט זָיך בָּאוּוֹן אַפְ זָנְגָן זְקוּינִישָׁ פָּאָרְגָּלוּוּסָרְטָ פָּגָעָעָם.
- ווועמעס בִּיסְטָוּ?
- יוּכְעָם בְּרוֹאָנְדִּיס זָוָן פָּוָן פָּוָן.
- וווער איז ער, דִּינְ פְּאָטְעָר? — ווועל בראנדייס אַיז רְזָוָת גַּעַוָּאָרָן.
- וווערט דָּעַר עַמְּעָס גַּעַוְוִינְגָן לְוִיטָן זְיכָעָם?
- קָאָלָעָוּ אַשְׁקָעָנוֹי האט זָיך גַּעַשְׁאָלָטָט מִיטָּן קָאָפָ. — אַיְנָ אַפְרִיעָר ווּנְלָזְאָסְטָוּ קְוּמָעָן צְוּ מִיר. אַיְנָ מִיאָג יוֹנָנָט הָאָב אַיְכְ לִיבָן גַּעַהָאָט שְׁפִילָן אִין קָאָרְטָן.
- נוֹט אַוְפָגְעָלִיְוָתָהָאָט עָר זָיך גַּעַוְעָנָהָט צְוּ בְעַגְדִּיט סִירְקִים.
- אַהָא?... בְּעַגְדִּיט סִירְקִים האט עַפְעָם גַּעַמְרָמָלָט.

קָלְעוּוּ אַשְׁקָעָנוֹי הָאָט זִיכְרֵנִית צָוָגָה עֲרָת אָנוּ אַמְּאָכְנָעָם נְעַטָּן מִטְּ דָעֵר הָאָנוּ.

— ... אַפְּ קִיּוֹן שֻׁמְּ אַזְׁוֹפֶן אָנוּ דָעֵר וּוּלְטֵט נִישְׁטָן אַזְׁוֹ בְּעַדְוִירִיּוֹן * מְאַקְעַנִּית נִישְׁטָן קְלָאָר אָנוּ פָּאָרְפִּירְטָן צַוְּ פָּאָרְשָׁוּעְבָּונְגָן .. אַ וּוּטְלָעַ אַזְׁוֹ גַּעַוְעַן שְׂטִילַ. אַבְּעַר טִיקָּעַפְּ הָאָבָּן זִיכְרֵנִית אַפְּגָנְעָרְפָּן פָּאָרְשִׁיְּדָעָן שְׂטִימָעַן.

— נְעַמְּטָ פָּאָרְ לִיבַּ.

— ס' אַזְׁוֹ רָעְכָּטְ צַוְּ פָּאָרְכְּטָן ..

אַפְּגָנְ וּוּגָנְקָ פָּוָן קָלְעוּוּ אַשְׁקָעָנוֹי הָאָט דָעַלְאָקְרוֹתָן עַפְעָם גַּעַשְׁרִיבָן אַפְּ אָ בְּלָאָט אַזְׁוֹ טִיקָּעַפְּ אַגְּנָהָוּבָן לְיוּטָעָן .. אַבְּזָוְן דָעַנְגָּן דָיְ אַלְטָעַ טָאָקָעָן פָּוָן וּוּאָאָדָ פָּוָן פִּיר לְעַפְרָעָה .. אַבְּזָוְן דָעַנְגָּן דָיְ אַלְטָעַ טָאָקָעָן פָּוָן וּוּאָאָדָ פָּוָן פִּיר לְעַפְרָעָה .. אַבְּזָוְן מִירָ, דִי חִילְיָקָעַ קְעַתְּחִילָעַ, הָאָבָּן חַיְינָטָ, אַבְּצָנָן אַיְן אַזְׁוֹ אַזְׁוֹ יָאָרְ פִּיר חַוְּנָבָרָטָ וַיְכָנָן אַזְׁוֹ דָרְיוּסְקִיךְ ** צָוְגָנְעָבָן שְׁטָאָקָנִיטָ צַיְ דָעָר זָאָבָ, בָּאָרְפָּעָסְטִיקָטָ דָעַם בָּאַשְׁלָוָם, אַוְיָסְנָעָלְאָרָטָ דִי וּוּרְטָעָר, אַפְּ קִיּוֹן שֻׁמְּ אַזְׁוֹפֶן אַיְן דָעָר וּוּלְטֵט נִישְׁטָן, אַזְׁוֹ דָאָס טְנָמָשָׁ, דְּרִינְגָּן הָאָפָעָה בְּ אַמְּ קִיְּגָ אַד עָר זְטָגָע שָׁאָפְרָסְמָ .. אַזְׁוֹשָׁגָן דִי פָּאָרְזָאָמְלָטָעַ הָאָט מָעַן זִיכְרֵנִית אַגְּנָהָוּבָן צַוְּ שְׁעַפְטָשָׁעָן .. דָעָר שְׁטָאָמְיָשְׁרָבָעָר חַזְקָטָ אַ קְלָאָפְּ נְעַטָּן אַיְן טִישְׁ אָנוּ הָאָט טִיקָּעַפְּ גַּעַלְיוּנָטָ אַזְׁוֹוּיְטָעַ אַוְרָאָלָטָעַ שְׁטָהָגָנְעָבָן טָאָקָעָן, צַוְּ דָרְמָאָנָגָעָן אָנוּ צַוְּ וּוּאָרְעָנָגָעָן, אַזְׁוֹקִיּוֹן שֻׁמְּ וִידְ טָאָר נִישְׁטָן לְטָעָגָן קִיּוֹן שֻׁמְּ אַזְׁוֹמָטָ פָּאָרְ וַיְיָנִיקָעָר וּוּ צְוּוּלָפְּ פָּוָן הָוּפְרָעָטָ, סָעָ זָאָל נִשְׁטָן וּוּאָלוּלָ וּוּרָגָן, אָנוּ סָעָ זָאָל נִשְׁטָן בְּרִיעָנָגָעָן שָׁאָדוֹן צַוְּ דִי זִינָן פָּוָעָם בּוֹנָה ..

עָר הָאָט פָּאָרְפָּעָסְטִיקָטָ אַזְׁוֹגָנְעָבָן, אָנוּ זָוְעָר סָעָ וּוּטָ — ... פָּאָרְדָעָר שְׁוּעָבָן וְגַתְּסָמָס נְאָמָעָן אָנוּ וּוּדְרָעְשָׁפָעָנִיקָן דָעָר דָאָרְקִיעָר אַלְטָעָר טָאָרָ קָאָגָעָן .. זָאָל זְטָגָן אַפְּגָנְשִׁיחָתָ אַזְׁוֹגָנְעָבָן פָּוָן אַלְעָה הִילְיָקִיטָהָגָ, פָּאָרְ וּוּאָגָלָטָ אַפְּ בִּזְוּעָ וּוּעָלָמָן, פָּאָרְחָמִישָׁפָעָטָ פָּוָה הִימְלִישָׁגָ אָנוּ עַרְדִּישָׁגָ בְּעַסְדָּגָן. זְטָגָן בְּרוּוֹטָ זָאָל זְטָגָן גַּעַצְנִידְגָּנְעָרְוִישָׁ בְּרוֹוֹטָ, זְטָגָן וּוּטָגָן וּוּ גַּעַצְנִידָגָן. דִּינְגָרִישָׁעָר וּוּבָגָן, דָאָס פְּלִוִישָׁ, וְוּאָס עָר עַסְטָ — וּוּ אַגְּנוּיְילָעָ, וּוּ פְּלִוִישָׁ פָּוָן מִנְזָן אָזְׁוֹגָנְעָרְמָ אַזְׁוֹגָנְעָרְמָ זְיָוָן בְּאַחֲעָפְטוֹנָגָ זָאָל זְטָגָן לְוִי זְנוּסָ, זְטָגָן בְּאַגְּרָעָבָנִישָׁ זָאָל זְטָגָן וּוּיָ אַבְּגָרָעָבָנִישָׁ פָּוָן אָן אַיּוֹלָ. אָזְׁוֹ אַזְׁוֹגָנִבָּאָבָּן בְּפְלִוּבָן, וְוּאָס זְטָגָן גַּעַשְׁאָלָטָן גַּעַוְאָרָן מִוְתָּאָזָן זְבָבָן סִיפְרָעָטוֹרִירָעָס צַוְּ דִי בְּפְלִוּבָן, וְוּאָס זְטָגָן גַּעַשְׁאָלָטָן גַּעַוְאָרָן מִוְתָּאָזָן זְבָבָן סִיפְרָעָטוֹרִירָעָס אָזְׁוֹ אַזְׁוֹמָטָ קָנָאָס פָּוָן הָוּפְרָעָטָ דָעַם קָטָנִיגָּ, פְּוּפְצִיקָ דָעַם וּאִיעָרָ וּוּאָדָעָ, פְּוּפְצִיקָ דָעַם סָאָחָאָלָ, זָאָל מְעַנְגָּ אַזְׁצָטָ נָאָכָ פָּאָרְחָאָרְבָּעָן מִיטָּן

* בְּאַהֲיָנִיטִיקָעָר צִיטָ.

.1677 **

בנערם פון יישוע בענ נונ אונ מיט שוופערבלאָזֶן בא אויסגעלאַשענע
לייבט אונ מע זאל וועגן דעם בירעם אויסרוףן אונ אויסקלעפען אפ
די טווערגן, אונ די זועלט זאל וויסג, זיך היטן אונ גישט געשטרויכט
ווערגן... פארנעם אונ ראממעגערט זאלן פאָרשַׂן אונ נאָכְפַּרְעָגָן צו באָ
שפראָפָּג אונ נויט מוייכל צו זינט אונ נויט צו צהעהקן קינט שומ מענטש
אין דער זועלט נישט, נישט איבער אַשְׁכַּעַם, נישט איבער טווער
און גישט איבער קינט שומ זאָב...

יויזל בראנדיס האט אוֹפְּגַּעַה וּבָן די האנטפְּלָאָב אַונ פֿרְעָנְדִּיק
עַשְׁפְּרִיִּיט די פֿינְגָּר.

— אַונ אַונ מַע שְׁעַנְקַט דַּעַמְּ קִוְּנִיגְ דַּעַמְּ וּוּאֲכָר אַמְּתָאָגָעָ? אַונ
אוּ מַע שְׁעַנְקַט דַּעַמְּ וּזְאַיעְוָודָע נִשְׁתְּ נָאָר דַּעַמְּ וּוּאֲכָר, נָאָר אַוְּבָּר דַּעַמְּ
קָעָרָג? אַונ אַוְּבָּר שְׁמַדְּרָלְאָגָעָ?

בענדיזט סיְרִקִּים האט זיך אַיבְּעַנְגַּשְׂרָאָקָן, קָאַלְעָו אַשְׁקַּעַנְאָזִי האט
זיך אֲכָר נִשְׁתְּ דַּעַצְּעָגָט. עַר האט צּוֹפְּרִיהָן גַּעַדְרוּת מִימָּן קָאָפָּ אַונ
גַּעַשְׁמִוּכְּלָט.

— וּוּ הַעַמְּדָרְ-אִיסְקָע פָּגְ יְעַשְׂאָע גַּעַגְ. — מַיְסָט אַצְּטָרוּקָן
פֿינְגָּר האט עַר זיך צּוֹגְעָרִירָט צוּ יוֹזְלָן בראנדיסטעס קלְיָה. דָּאָס האט
עַר אַיְם אַזְּוִי מִיט וּוּוּלְגַּעַנְיִגְטָקָעַט גַּעַלְעָט.

— קָוָם אַונ אַפְּרִיעָר וּוּשְׁלָל, וּוּלְגָן מַהְרָ שְׁפִּילָגְ קָאַרְטָן. אַונ דַּעַר
יְוָגָנָט האָב אַיבָּלְגָּהָט שְׁפִּילָגְ אַינְ קָאַרְטָן.

וּדְאַלְאָקוּרוֹט האָט צּוֹגְעָרָקְט צּוֹמָ טִיש דַּעַמְּ שְׁטוֹלָ, אַפְּ וּוּלְכָנְ דַּעַר
קָרָאַנְקָעָר זַאְקָנְ אַיְזָגָעָן. עַר האָט אַיְם אַרְיָנְגַּעַלְגָּט די פֿעַן אַונ
דַּעַר הַאָנְט אַונ אַיְם גַּעַהְאָלָטָן באָמְ צּוֹמְעָרְגִּידָקְ גַּעַלְעָט. עַר האָט גַּעַ-
פִּוּרָט מִיט זַיְנָה האָנְט אַונ אַונְטְּרָעְגַּשְׂרָהָבָן זַיְנָה כְּסִימָעָ. דַּעַרְאָאָב האָט
עַר דַּעַרְאָאָנְט די פֿעַן צוּ טַאַרְדָּאָס סְעַנְאָל מִיטָּלָם.

דָּאָס האָט דַּעַמְּ אַוְּלָעָם פֿאַרְכִּידָעָשָׂט.

— טַאַרְדָּאָס סְעַנְאָל מִיטָּלָסְ?

דַּעַרְאָאָב האָט עַר דַּעַרְאָאָנְט די פֿעַן בְּעַדְרִית סיְרִקִּין, קָאַלְעָו אַשְׁ-
קָעָרָג אַונ אלְעָזָאָרְיךָקְ לְיָטָ. דַּעַמְּ קָרָאַנְקָנְ זַאְקָנְ האָט אַונְטְּרָ-
גַּעַלְעָט אַונ אַרְיוֹסְגַּעַפְּרָט טַאַרְדָּאָס סְעַנְאָל מִיטָּלָם.

סיְרִקִּים האָט זיך גַּעַוְוִישָׂט מִיטָּא פְּאַטְשִׁוְילָעָ דָאָס נְלָאַגְּצְנְדְּוּקָע
פְּאַנְעָם. זַיְנָה אַוְּגָן האָבָן פְּאַרְלוּוֹת אַונְגָּצְעָמָלָט גַּעַלְאָגְנוּדוּשָׂעָט. עַר
הַאָט נִשְׁתְּ גַּעַנְעָמָן אַונְגָּצְעָמָן נִשְׁתְּ גַּעַהְעָרָט וּוּ עַטְלָעָכָעָ שְׁרוּיטָ פָּאָר אַיְם אַיְזָ-
גַּעַשְׁמָתָאָנָעָמָן אַיְגָנָעָמָן אוֹיסְגַּעַלְיְוִידְקָמָן זַאְלָ קָאַלְעָו אַשְׁקַּעַנְאָזִי אַלְטִיְשָׁקָע
וּוּבָבָ, אוֹיסְגַּעַפְּוֹצָט אַינְ שְׁפִּיצָן אַונְגָּצְעָמָן מִיטָּא וּוּבָבָ הַנְּבָבָלְ אַרְוּם

דעם פארקנ"ט שטח אוייסגעטראיקנטג פֿאַפְּעָם. זי האָט זיך פָּאַרְנוֹיִיגְט אַין
פרענקיישער מאָנוֹר אָונְ אַיְם גַּעֲבָטָן צוֹ נַעֲמָעָן פָּאָר לֵיב אָונְ אַונְטָעָרָ
צָוְלָעָנָעָן זִינָן דָּאָרֶץ מִיט אַ מְאַלְצִיטָּה.
קָאַלְעָוּ אַשְׁקָעָנָאָזִי אָזֶן אַוְיכָ נַעֲבָן אַיְם גַּעֲשְׁתָאָנָעָן מִיט פָּאָרָ
ליינְגְּטָעָה הָעָגָט אַיְן דִּי אַרְבָּל. סִירְקִים וְהָאָט זִיךְ נַעֲכָאָפָּט, הָאָט זִיךְ אַוְמָדָ
בָּאַהָאַלְפָּן פָּאַרְנוֹיִיגְט, עַפְעָם גַּעֲמָרְמָלְט אָזֶן אַיְן מִיט קְלִיוֹנָעָ שָׂוּעָרָעָ טָרִיט
נַאֲכָ זִיךְ נַאֲבָגְעָנָאָנָעָן אַיְן אָגָ אַנְדָּעָהָ צִימָעָה.

זיבטען קאפטיל

ג'לוועץ אוּז נישטאגען נישט ווועט פונגעם יידישינג ראתהוז אונ האט זיך נשגעראיך צאעקווקט צו די רירעווודיקע פארשיונגען אינ דער דאזוקער פרעהדר וועלט. ער האט נישט געומסט פונג וואס אנטזהיינגן.

ער האט - געפֿרוֹוּת אונ אוּז צוֹנְעָנְגָּעַן צו אַיִּינְעַט אַיְּנָגָן מענטשן, האט אַיְּמָא קְלָאָפּ נְעַטָּן אֶפְּ דָּעָר פְּלוּיצָא אַזְּגָּטָם גּוֹטְמוֹטִיךְ גּוֹזָאנְטָם.

— אַטְּהָאֵי... דִּיְהָאָטָא, בּוֹנְעַ לְוִילְעַם...

ער האט געמיינט, או מיט דער דאזוקער שטאמלעניש, מיט וועל-בר פּוּעָרִים פְּלָעָגָן אַמְּאָל גּוֹטְמוֹטִיךְ בּוֹיזָעָקָן פּוֹגָן דָּאָרְפִּישָׁן שְׁעַקָּעָר, ווועט ער באָוּבָאָגְּ זְבָּנָעָ גּוֹטָעָ קָאוֹאָנָעָם אַזְּגָּטָם אַזְּגָּטָם צְחָטוֹן.

דער יונגער אוֹיסְגָּעָדָרָטָר מְעַנְּטָשָׁ מִיטָּ לְאַנְגָּעָ גּוֹדְרִיְּטָעָ לְאַקָּן בא די שלויופּן, אַפְּאָנָעָם, אַ פְּרוּמָעָר טָאָלְמָדָה-לְעָרָנָה, האט פּוֹגָן שְׁרָעָקָט צְעַשְׁפְּרִוּיטָ די פִּים, אַרְבִּינְגָּעָצָוִוָּגָן דָּעַמְּ קָאָפּ אַזְּגָּטָם אַרְבָּן, אַפְּרָהָנָעָקָטָט אַפְּ גּוֹלְוִוְיָעָגְּ סְמָטָה וּוּלְהָעָר אַיְּמָעָ, אַזְּגָּטָם אַוְּפְּגָּעָה-וּבוֹגָן מִיטָּ בּוֹידָעָ הָעַטָּ די בְּאָלָעָם פּוֹגָן זְבָּנָעָ בְּאַלְאָטָ אַזְּגָּטָם, הָוִידָּעָן די זְיכָרָא זְיכָרָא קְרוּמָעָ שְׁפָרְבִּיגָּגָן, גּוֹנוֹמָעָן לְוִיפָּגָן.

גּוֹלְוִוְיָעָץ והָאָט זְיכָרָא אַזְּגָּטָם דָּעָר עֲרַשְׁטָטָר רָעָגָן פְּאַרְכִּידָעָשָׂט אַיְּבָעָגָן אַוְּמָגָּעָרָבָטָן עֲנַטְפָּעָר אַפְּ זְבָּנָעָ בְּרַעַנְגְּטָלָעָבָן שְׁמוּעָם. דָּעַרְעַנְאָכָבָהָאָט ער אַנְעָחוֹבָבָן חִילְבָּקָט צוֹ לְאָמָן. ער האט גּוֹאָר אַיְּנָגָן אַנְגָּזָה פְּאַרְהָנָעָסָגָן צְוֹלִיב ווּאָסָם ער אַיְּזָן דָּא אַהֲרָגָעָקָלָמָעָן אַיְּגָן דָּעָר יְרַגְּ-שְׁמָטָאָט. ער האט זְיכָרָא

אֲבָעוּ רַבּ נְעַכְּבֵטִים אָתָן זַיְכָּבְּ אֶפְסָנִי אֶגְנָעָהוֹבִגּ אָמְקָוְגּ אָתָן זַוְכְּנָ אַפְּסִיקְגּ מְשָׁגְטְשָׁגּ.

ער האט דערזען אָג אֶפְגָּרְיְסְנִי אֶפְגָּשְׁלִיסְנִי קְלִיְינִיגּ זָהָרּ יְידָל מִיטּ אָנוֹיְסָגְעָפְוָצּ טְרָאָוּלְעִבְּרִיכְלָאָנְדְּלָעּ צִוְגְּנָ בְּעַרְדְּלָ, מִיטּ קְלִיְינָעּ בְּיַטְרָעּ פְּלִיעָנְדִיקּ אַיְגָעָלָעּ, אַיְנָ אַגְּרוּם אָנוֹיְסָגְעָקְרָאָכּ פְּקִיכְסָן הַיְטָל אָפְנָ אָקָפּ. דָּאָס יְידָל הָאָט וְרִיאָלְעָבּ אַרְוָמְגָעָשְׁטָלְמָעּ סְכִוְרָעּ, הָאָט פָּתָן מַאְלָ אָזָוּ מַאְלָ צְוָגְעָנְגָעָנָעּ צַוְדִי אָנוֹיְסָגְעָשְׁטָלְמָעּ סְכִוְרָעּ, הָאָט פָּאַרְוָשָׁמְוָרָעָט אַיְגָ אָוִיגּ, אַרְוָמְגָעָרָקָט דָּאָס הַיְטָל אָפְנָ אַפְּנָ, אַצְיָעָגּ עַמְּגָעָטָמָעּ תְּמָאָגּ דָּאָס בְּעַרְדְּלָ, אַרְטְּנְגְּעָלְיְיָגּ עַמְּצָוְישָׁנָדְיָוּ לְיָפָן, גַּעֲבִיכְסָן דִי הָאָרָא אָמָט טִיפְזִינִיקּ בְּאַמְּרָאָסָט אָגּ אָנוֹיְסָגְעָפְאָרָשָׁט דִי סְכִוְרָעּ. דְּרָעָנָאָקּ הָאָט עַב עַפְעָם גַּעֲזָאנָט צְוָמָן סְוִיכָעּ, אַרְטְּנְגְּעָלְאָזָט דָּאָס בְּעַרְדְּלָ פָּוּנָ מְוִילָ, הָאָט אַשְׁמְמִיכְלָ גַּעֲטָאָגּ אָזָוּ אַיְנָ וְוַטְּמָעָרָגּ גַּעֲנָאָגָעָנָעּ, גַּלוּוּעָץ הָאָט גַּעַנְעָגּ וְעַנְעָגּ, אָזָוּ בְּאַטְשָׁ דָּאָס יְידָל הָאָט גַּאְרָנִישָׁט גַּעֲקוּפָט, הָאָט קְיֻנָּעָרָאָפּ אָיִטּ נְיִשְׁטָמָט פְּאַרְיְיכָל נְעַחָתָמָט, מַעְ הָאָט בְּלָיוֹן גַּעַשְׁמִיכְלָטָמָט. אַדְהָעָרָזָבּ זַיְכָּבְּ אַגְּרוּמָזָבּ

גַּלוּוּעָץ הָאָט בְּאַשְׁלָאָסָן, אָזָדָאָסָט הָאָטָזָבּ זַיְנָ דָעָרָ סְאָמָעָ אַפְּסִיקָהָסְטָעָרָט. ער אַיְזָ נְעַלְאָסָן צַוְאָיִם צְוָגְעָנְגָעָנָעּ אָגּ, אֶפְגָּשְׁלִיסְנִיקּ פָּוּנָ דְּרָעָפְאָרָונָגּ, הָאָט ער אַיְם פְּאַמְּלָעָלָעּ אֶפְגָּשְׁלִיסְנִיקּ אָגּ, פָּאַמְּלָעָלָעָרָירִיטָמִיטָ אַיְינָ פְּינְגָעָרָ, קְלָדוּדִי ער זָאָל זַיְבּ נְיִשְׁטָ אַבְּרָעָשְׁרָעָלָגּ. ער הָאָט שְׂוִינָ מַעְרָ נִישָׁת גַּעַנְעָגּ זַאְמָטָמָט אַעֲיָנָט דְּוּדָלָרָאָטָמָט... אָגּ נִישָׁת וּוּסְנָדִיקָמָט וּוּיָ מַעְ הִיּוּבָט עַמְּ אָגּ אַשְׁמוּעָם מִיטָּ אָזָא יְידָל אַיְנָ אָגּ אָנוֹיְסָגְעָקְרָאָכּ הַיְטָל הָאָט ער אַיְטָ בְּלָיוֹן אַגְּרוּמָזָבּ גַּעַטְאָגּ, ער זָאָל מִיטָּ אַיְמָנָגּ אַיְסָגּ וְדָאָס יְידָל הָאָט זַיְבּ פְּאַרְיְיכָל, סְעָ הָאָט בְּלָיוֹן אַגּ הָאָטָסָעָ גַּעַטְאָגּ אַפְּ צְרוּקָ, אָזָוּ זַיְבּ, פָּוּגּ פְּרִילְעָלְקְבָּקְיָתָ, אָגּ מִיטָּ אַגְּרוּמָזָבּ שְׁמִיכְלָ וְפְּרָעָגְוָרָיךּ גַּעַוְיָהָן אַפְּ זַיְבּ צַיְמִינָטָמָעָ טָאָלָעָ אַיְמָ ? גַּלוּוּעָץ הָאָט גַּעַמוּזָמָט אֶפְעָנְטָפְעָרָהָגּ מַטָּ אַשְׁמִיכְלָ שְׁאַקְלְעָמְרוּדָקּ מִיטָּנָקָפּ : יְאָ, אַיְם.

דָּאָס יְידָל הָאָט אַפְּ שְׁמוּמִילְאָשָׁנָן פְּרָעָנְעָוָדָיָקּ גַּעַעְפָּגָט דִי הָעָנָטָ : צַוְזָאָסָ ? סְאָיָ אַיְם גַּעַפְעָלָגּ אָזָא מִינָן יְשָׁטוּמָעָרָ גַּעַשְׁפָּרָעָבּ . גַּלוּוּעָץ הָאָט גַּאֲכָמָאָל וּוּוּלְעָרָישָׁ אַגְּרוּמָזָבּ גַּעַטְאָגּ אַזָּוּ אַזְוּן הַיִּסְטָטָדָרָ, וּוּטָמִינָטָאָמָט רַעַבְתָּ וּשְׁנָגָן אַזָּוּגּ, אַרְטְּנְגְּעָלְאָזָט דָּאָס יְידָל הָאָט אַוְיכָ פְּאָרָזָמְרוּעָט אַיְינָ אַזָּוּגּ, אַרְטְּנְגְּעָלְאָזָט דָּאָס בְּעַרְדְּלָ אַיְינָ מְוִילָ אַרְטָן, אַרְטָן גַּעַרְקָטָדָט דָּאָס הַיְטָל אַפְּגָן קָאָרָקָ אָגּ אַרְעָנָ גַּלוּוּעָץ גַּעַלְעָדָט אַפְּרִילְעָלְבָּאָגּ אַגְּנוּעָרָקָמָט. אָגּ טִוְיְקָעָפּ הָאָט ער אַרְוָיְלְגְּלָאָלָוּתָ דָּאָס בְּעַרְדְּלָ פָּוּנָ מְוִילָ אָגּ אַגְּרוּמָזָבּ עַגְעָבָן מִיטָּנָקָאָפּ . דָּאָס הָאָט בְּאַטְשָׁתָמָט : יְאָ, גַּוּטָ ער אַיְזָ גְּדוּתָ

אogn פארשטייט, באטש ער האט נארונישט פארשטיינען אונ בלויז באז טראכט, צי מע קאנ דא עפעם פארדיזען אונ צי ס'אויז גושט קיין סאקאנע זיך ארטנוצולאונג מיט דעם דאזוקן פרוילעגן פאריעץ.

גלוועץ האט אוים נעפרענט ווי ער הייסט.

— שעפסל — האט ער זידער געושטערעט אג אוג, ווי ער וואלט געואנט עפעם אוא אוב, וואס דער פאריעץ גארט שוויג לאנג צו הערן אוות דחאף עם נויטיס האבן.

— שעפסלא! — גלוועץ האט געשקלט מיטן קאָפ. ער האט א וויז בעטאנן: נו, זאל ער מיט אים נוין.
גלוועץ האט געומען זיב שפאנען, אונ שעפסל אויז נאָכ אים אומתערוחופנידט נאָכענלאָפֿן.

גלוועץ האט זיך פון מאָל צו מאָל אומגעקוט צי שעפסל גויט אים נאָכ. זוי זינגען ארים פוג דער יידנ-שטעט אונ געאנגען א שטיט ווענעם פאֹועל אַטנְיכָל, וואס פאָקט אַרְטִינְג אַינְג וויטס, אונ האָבָן פארקערעוועט אָפָּן קְלַעְפָּאָרָה. דער ייך האט אָנְגַּנְהָוִיכָנְג אָפְּשְׁטוּיג אָונ גָּלָּד ווועץ האט אַלְעָן ווּלְלָעָן עמְחוּט אַפְּ אַיִם צָוּוֹרָטָן. זוי האָבָן ווּטְעַרְתֵּט פון דער שטאט אָונ זינגען געאנגען מיטן שליאָכ, ביז זוי זינגען אַיְנוּכָּן אַגְּלָקְוָמָעָן נִישְׁתָּט ווּשְׁטָט פוןְעָם דערפָּל טישאָרָג אָוּוּשׁ. גלוועץ האט פארקערעוועט פוןְעָם שְׁלָוָאָכ אַפְּ סְטֻוִישָׁקָע אָונ אַיִם אַרְבָּן אַיִם אָ פֶּאָרְלָאָזְעָנָרָמִיט גָּרָאָז בְּאָוּאָקְסָעָנָרָרָפִּישָׁרָאָלְיָוָעָ פָּוּ. אָפָּן סָאָפּ פון דער אַלְיָו אַיִם גָּוּשְׁטָאָנָעָן אַקְלִיָּו גָּרוּי אַגְּדָּפָּאָצָּל, אָן אלְטָס אָגְפָּאָרְלָאָזָטָס מִיט אָזְעָטָום אָפְּאָצְרִישָׁלָטָר שטוקאמוֹר. גלוועץ אַיִם דָּוָרָךְ אַטְוָרָל פָּוּנָעָם גָּאָרָטָן אַרְטִינְג אָונ הָיוּ אָונ גָּעוּנְקָעָן שעפסלען ער זאל אוּכָּנָאָגָּנִין. שעפסל האט זיך אָ רָעָגָע נָאָמְפָּעָטָם, אָרְטִינְגָּרָקָט דָּאָס בְּשְׁרָדָל אָונ קוּוִיל אָקְרָעָן. אָבָּר בָּאָלָּד הָאָט ער אָנְטְשָׁאָפָּן אָרוֹפְּגָעָרָקָט דָּאָס וְהִיטָּל אָפָּן קָאָרָק אָונ אַיִם מּוֹטִים אַרְטִינְג אַיִם פֶּאָלָאָצָּל.

גלוועץ האט אוים געפּוֹרֶט דָּוָרָכְ פָּוּסְטָע נִימְרָבָאָוּוּגְטָע צִימְעָהָן, אַגְּעָזָאָלָגָעָרָטָע מִיט צְבָרָאָכְן מַעֲבָל. קְיִינְ לְעַבְּרִיקָעָר גַּעֲפָעָש הָאָט זיך אַיְנוּרָגָעָץ נִישְׁתָּט גָּאוּזָן. זוי זינגען פון דער אַמְּדָעָרָד זִינְט צְוֹרִיס אָרְוִים פָּוּנָעָם הַוּפְּטָגָעָבָנִי אָלְ דָּוָרָכְ אַגְּרָטָנְדָל זִינְעָג זִי אַרְטִינְג אַיִם אַגְּטָוּקָעָהָמָעָם בְּלָגָל. דָּאָהָאָט גָּלוּוּעָיָעָן שְׁוּבְּוּנְהָרִיך בָּאָ גָּרוּסָט אַגְּשָׂוֹרָאָעָר דִּינְגָּר. בְּיִודָּעָהָאָבָָן דָּא אַכְּבָּר נִאָרְטִינְשָׁטָט גָּעוֹזָגָט. גלוועץ האט זיך אַגְּבָּעָמְוָרָעָט. דָּי צְוָמְרָלָעָ, דָּוָרָכְ וּוּלְלָכָע זִי זינגען אַיצְט דָּוּרָכָעָנָגָעָן, הָאָכָּבָּן אַוְיְסָגָעָזָעָן אַזְוִי זַוִּילָעָמָעָן עַמְּגָעָר אַיִם

זיי געוווינט. בא איזיגער א טיר האט זיך גולווייעץ אָפְנַעֲשְׂתַּעַלְתַּ, צוֹ
געליינט אן אווער אווג זיך אָשְׁגַּעַדְתֶּרְתָּ. דערנאכ האט ער זי געפעט,
שעפסל האט דארט געזען עמעצען זיצן באט טיש, האט ער זיך גע-
קווינקלט צי ער זאל אָרְטְּגִּינְגִּין. גולווייעץ האט אים אבער געווונקען,
ער זאל נאכ אים נאכיגין.

אָפַ אָ שְׁטוֹלָ אַיּוֹ אָוְנְטַעְגַּעַשְׁפָּאָרָט מִיטַּ קִישְׁגָּם בָּאָמָּטַשׁ נְרָאָר אָוֹן
שְׁטַבֵּפַגְּעָמָן אַ וְהַוְיכָעָר אַלְטָמָעָר מְאָגָמָיְתַּ אַ פְּרוּקָאָנְטִיקַ פָּאָנְעָם, אַ
לאָנְגָעָר גְּרוּיְזְוִיסְפָּעָר בָּאָרָד אָוֹן קוּרְצַ גְּעוּרְעָנְעָלַ
שְׁטַאָרְאָנְדִּיקַע הָאָרָד
אַפְּנַבְּלוּזְגַּפְּט. בָּאָטְשׁ סֻעָּאָיְזַ פָּאָר אַיּוֹ אָפְנַטְשַׁ גְּלָעְלָנְגַּן אַ גְּרוּיִ
סְעָר בָּבוֹ, האט ער מִוּט אָוְסְגָּעָבָאָלְעָכְעָטַ אָוְגָגַן, אָוְנְטָעָר וְעַלְכָעַ ער
הָאָט וְהָאָט גְּרוּסָעַ גְּשָׁוֹאָלְעָנְעַ זְקָעָלְעַ, שְׁטָרָעָגַן אָוֹן אָוְמָבָאָוְגָן
לְעַכְבָּעַ גְּשָׁמָאָרָט אַיְזַ דָּעָר לְפָטַט אָרְטִין.

זְיִי זְבָּנָעָן גִּיבְ פְּאָרְבִּינְגָּעָנְאָנְגָּעָן דָּעַמְ אָזְוִוְקַן צִימָעָן. גְּלוּוּיְעַץ הָאָט
עַזְ שְׁעַפְסָלְעָן אַ וְוָגָס גְּעַטְאָן.
— הָאָסְטַט גְּעַזְעָנָן? דָּעָר זְיוּדָע. צְוֹוָאָנְצִיךְ יָאָר שְׁוִוְן זְוִצָּט ער זְיִי אַ
גְּעַז אָוֹן שְׁטָאָרָט אַיְזַ דָּעָר לְפָטַט אָרְטִין.
— אָוֹן ער רְעַדְתַּ קְיִינְמָאָל נְיִשְׁטָן? — הָאָט שְׁעַפְסָל נְבָגְעָרִיךְ אַ
שְׁעַפְטָשָׁע גְּעַטְאָן.

— רְיִיחָן רְעַדְתַּ ער בְּלוּזַן וְוָעַג מַעְ בְּרָעָנָט אַיּוֹ אָרְטִין אַיְזַ קָאָם.
— וְוָעַד בְּרָעָנָט אַיּוֹ אָרְטִין אַיְזַ קָאָס? — שְׁעַפְסָל הָאָט זְיךָ גַּעַד
וְוָאָהָרָט.

— די בְּרִידְרָעַר פְּרָאָנְצִיךְ אָנְגָּעָר פְּוֹגָעָם נְעַנְטָן קְלִוְסְטָעָר.
שְׁעַפְסָל הָאָט אָוְפְּנַעְתָּרָט זְיךָ זְשָׁמְרוּגָן מִיטַּ די אָוְיָג אָוֹן אַיְבָעָרַ
צְחָפְעָנָן. ער הָאָט זְיךָ דְּרִישְׁוֹאָפָג.
זְיִי זְבָּנָעָן דְּזְוָכְגָּעָנְאָנְגָּעָן דְּרָוְכַּב אַלְעַ צִימָעָרַן פָּוֹגְדָּעָט דָּעַמְ אָזְוִוְקַן פְּלִינְגַּ
אָוֹן זְבָּנָעָן זְוִוְיְשָׁאָמָאָל דְּרָוְכַּב גְּאָרְטָן אָרְטִין גְּלִיְין וְוָאָכְלָדָר
הַחְזָלָן. אַיְנָעָם צִימָעָר אַיְזַ בְּלוּזַן גְּשָׁמְטָאָנָעָן אַ גְּרוּסָעָר קָאָסָטָן אַפְּ
דְּלָעָב אָוֹן אַ נִּיטְצָוָגְעָבָט בְּעַט, אַפְּ וְוָלְכָן סְאַיִן גְּלָעָנָן אַ סְוִיבָרַ
לְעַנְעָר פְּעַלָּצָן. גְּלוּוּיְעַץ הָאָט זְיךָ הַאֲלָב אָנְגָּנְשָׁפָאָרָט, חַאֲלָב אָרוּפְגָּעָעָצָט
אַפְּגָן קָאָסָטָן. ער הָאָט אַ מָאָכ גְּעַטְאָג אָוֹן גְּעוּזָוּן וְוִוְטָ דָעַר הָאָט אַפְּנַ
צִימָעָר.

— זְיִי זְוִילָג אָוֹן הָאָט נְיִשְׁטָן קִינְגַּטְבָּנָעָם. דָּאָס אַיְזַ אַלְצַ. מַעַר
פְּאָרְמָאָגָן אַיְצָטַ די גְּלוּוּיְעָצָעָם נְאָרְנוּשָׁמִים. אַיְ דָּאָס אָהָאנְקַ דָעַר גְּנָאָד
פָּתָג די פְּאָטָעָרָס פְּרָאָנְצִיךְ אָנְגָּעָר, זְוָאָס דְּעַרְלְוִיבָן דָעַמְ זְאָקָן אָוְיְסָצָוּרַ
צְאָגָקָעָן די יָאָרָן אָוֹן טְשַׁעַפְעָן נְיִשְׁטָן די צְעַבְרָאָכָעָן בְּעַבְעָכָם. וְוִוְטָ
57

העכער צוואגץיל יאר אויז דאס אלצ זיויערט... דו וויסט דאָפּ, זאָט
איך דאָרֶפּ.

— וואָס? — האָט שווין שעפסל אָפּ אָן ערנטס מוירע געקרינן
אוֹן נישט פֿאַרְשְׁטָאנְגָּן נָאָחָנוּשָׂט.

— וויסט נישט? — גולוועץ האָט זיך געכידעשט. — מאָבּ נישט
קִינְגּ אַנְשְׁטָעלְגּ, אַיך וּמָלְדִּיר גַּעֲבָנו וּוּפְּלָדְּזָט.

— גָּאָרְדִּיקָּעָר, לִיבְּטִיקָּעָר חָאָר...

— גוֹטּו. זָאָג מֵיר דֵּי סְוִידְּרָעָם.

— וואָסערע סְוִידְּרָעָם?

גולוועץ האָט גַּעֲנִינוּטָעָט דָּעַט שְׁמָעוֹרָן אוֹן אוֹיז גַּעֲוָאָרָג אַלְמָגָעָ
דוֹלְדִּיקּ.

— וויסט ווּוּלְדִּיקּ. דֵּי יִדְּרִישָׂע סְוִידְּרָעָם.

— וואָסערע יִדְּרִישָׂע סְוִידְּרָעָם?

— נו... פִּינְגּ דָּעַר יִדְּרִישָׂע רָעַלְגִּיעַ. מֵיר מענטטו זָאָגּ. אָפּ מְבָנְגּ
פְּלִיאָעָז וִיצְתָּאָמָּת אַיְדִּיר טְבָבוֹל.

שְׁעַפְּסָלְגּ האָט זיך דְּשְׁהַרְאָקָּן. עַר האָט אַנְגְּעָלָאָפּט דֵּי בָּאָרֶד אָוֹן
גַּעֲוָאָלָט וּיְאַרְיִינְשְׁטָעָן אַיְנְמָוּלְדִּיקּ, עַה האָט זיך אַבְּעָר נִיכְבָּסָט,
אוֹיז מִוּט דְּרוּבְּנָעָנָקָע טְרִיטָא אַפְּגָעָנָגָעָן פָּוּן גַּעֲוָאָרָג אָוֹן האָט אִים
אַנְגְּעָקָוּט מִוּט אַיְנְמָוּלְדִּיקּ.

— אָפּ דָּעַר פְּלִיאָעָז? — עַר האָט זיך אַפְּגָעָנָשְׁטָעָלָט אָפּ דֵּי שְׁפִּיצָּא
פִּינְגּ דָּעַר אַוְן קְלִוְּיָמָעָרָשָׂט נָאָכְגָּעָקָוּט. — נִינְגּ, אָפּ דָּעַר פְּלִיאָעָז נִישְׁטָמָ.

— נִישְׁטָמָ? אָוֹן וּוּזָאָשׁ עַזְמָטוֹ אִים?

שְׁעַפְּסָלְגּ האָט בְּלוּזּ מִוּט אַעֲמָכְטָעָר פְּרִוְּיָלְעָבְּקָנָט גַּעֲשָׁמוּרָעָט
דֵּי זָאָגּ.

גַּעֲוָאָרָג אַיְנְמָוּלְדִּיקּ.

— זָאָגּ דֵּי סְוִידְּרָעָם.

— אַיך וּוּוּסָט נִישְׁטָמָ קִינְגּ סְוִידְּרָעָם...

— אַיך וּוּסָט נִישְׁטָמָ קִינְגּ סְוִידְּרָעָם... — האָט גַּעֲוָאָרָג אַיְם נָאָכְגָּעָן
שְׁפָעָט אָוֹן האָט זיך אַנְגְּעָבְּמוּחָעָט. — מִיכְבָּר מִעְן נִישְׁטָמָ רִוְּצָנָן,
נִיהְקָעָן.

— אַיך בֵּינְאָ שְׁמוּקָלָעָר, אַ הִיטְלָמָאָכָעָר בֵּינְאָ אַיך אָוֹן אַ קִּירְזָשָׂר
נִער... אַיך וּוּסָט נָאָחָנוּשָׂט.

גַּעֲוָאָרָג אַיְנְמָוּלְדִּיקּ דְּרָאָעָנְדָה אַפְּגָעָשְׁפָּרוּמָגָעָן פָּוּנָעָם קָאָסָטָן.

— דֵּי סְוִידְּרָעָם דָּרְצִיּוֹלְאָ!...
שְׁעַפְּסָלְגּ האָט מִוּט נִיכְבָּנָע טְרִיטָא גַּעֲהִיפָּט צָוָם בעטְרוּעָנְטָן.

גּוֹלוּוּעַץ אָיו נַאֲכָב אִימָּ נַאֲכָנָעָנָעָן. שְׁעַפְסֵל אָיו נַעַלְאָפֵן אִינְ אַנְדָּעָן
עַק פְּנוּעַט צִימָר.

— דָּעָרְצְיוֹלֶן...

שְׁעַפְסֵל הָאָט זַיְכָ בָּאַטְרָאָכְטָ, אָיו מַוְטִּיק צַו אִימָּ צַוְנָעָנָעָנָעָן. הָאָט
אַנְגָּעָנָעָפָט דָּאָס בָּעָהָרְלָ אַוְנָ אַרְוֹפְּגָעָקָוָט צַוְמָ חָוִיכָן גּוֹלוּוּעַץ.

— אַשְׁטִיוֹגָעָרָ, יַאֲשָׁנָעָ פָּאָנָעָ, וּוֹעָן דָּו קָוָמָט אָזָוָ, וּוֹי דָו
שְׁטִיוֹסָט אָוָן גּוֹיסָט, פָּאָר דָּעָם נַאֲיָאָסָנוֹיָשָׁי פָּאָגָן יַעֲגָמָאָשָׁטָשׁ דָעָם
קְוִינָגָ... נְוִינָ... — הָאָט שָׁר זַיְכָ פָּאָרָאָכְטָ — נַסְטָ פָּאָר אַוְנְזָעָרָן, נַאֲרָ

פָּאָרָן טָאָרְקִישָׁן, דָעָם פָּסְוְ-בָּרָהָטָם.
גּוֹלוּוּעַץ הָאָט זַיְכָ בָּאַרְוָקָט אָוָן הָאָט זַיְכָ נַעַגְעָרִיךָ צַוְנָעָ
הָעָרָטָם.

— זַוְיָאָזָוִי פְּלוּצָעָם צַוְמָ טָאָרְקִישָׁן...

— נָנוֹ, לְאָמֵיר זַוְיָן, אַלְפִּיְ-מָאָשָׁל, אֹו פְּלוּצָעָם, דָוָרָב אָ צַוְפָּאָל,
אוֹו דָעָרָ קִינְגָן טְשֻׁעָפָט וּזַיְכָ צַוְדִּירָ: מַאֲסָפָאָנִיעָ, זַאֲגָט עַד צַוְדִּירָ,
וּוֹשָׁוֹ שִׁירָ אַחֲרָעָ דִּינָן בָּאָרָטָם. מַיְנָן בָּאָרָטָ? אַיְכָ בִּינְ דָאָכָ גּוֹנָאָלָטָ, וּוֹי
הָאָבָ אַיְכָ אַבָּאָרָטָ? אָוָן עַד טְנִינָעָט דָאָס זְטִינִיקָעָן וּוֹנָיָן, מַאֲסָפָאָנִיעָ,
דִּינָן בָּאָרָטָם. וּוֹיאָזָוִי, נַאֲיָאָסָנוֹיָשָׁי, קָאנְגָ אַיְכָ דִּירָ וּוֹיְזָן מַבָּחָתָם, אוֹו
אַיְכָ הָאָבָ נַאֲרָ קִינְגָן בָּאָרָטָן נַיְשָׁטָן? וּוֹשָׁוֹ מַוְרָ דִּינָן בָּאָרָטָן בְּהָאָבָ דָאָכָ
נַיְשָׁטָן לְוִינָן בָּאָרָטָן וּוֹשָׁוֹ דִּירָ בָּאָרָטָן — לְשִׁטְמָאָן קִוְיָה בָּאָרָטָן, דִּירָ בָּאָרָטָן
נַיְשָׁטָן בָּאָרָטָם. אָוָן אוֹו דָעָרָ קִינְגָן טְוּפָעָט מִיטָּ דִּירָ פִּיסָּן: דִּירָ בָּאָרָטָן דִּירָ
בָּאָרָט וּוֹשָׁוֹ!... אָ טִי פְּשָׂא מָאָטָשָׁ, וּוֹעָסָטוֹ וּזַיְכָ דָעָרְצָעָרָנָעָן... אָוֹן שְׁלִוּפָ
אִים אִינְ מַאֲהָרָעָ אִיּוֹנָם, אָוָן שְׁלִוּפָ אִיםָּמָ אִינְ מַאֲהָרָעָ צְוִוָּיָן, אָוֹן שְׁלִוּפָ
אִים אִינְ מַאֲהָרָעָ דָרְבָּ... דָוָ, פְּשִׂיאָ זְוִיאָרָאָ, וּוֹעָסָטוֹ, יַאֲשָׁנָיָן פְּגָנָיָן,
וּאָגָן, אָטָ הָאָסָטוֹ דִּירָ אַבָּאָרָטָ... — שְׁעַפְסֵל הָאָט זַיְכָ פָּאָרָבָן
מַאֲסָטָן אָוָן מִיטָּ זְטִינָן אָרָהָעָן גּוֹלוּוּעַץ גּוֹלוּוּעַץ וּוּעָטָ דָאָס מַאֲבָן
שְׁלִוּפָ....

גּוֹלוּוּעַץ הָאָט זַיְכָ צַעְלָאָכְטָ.

— כִּוְטָרָעָ בְּיָסָטוֹ, שְׁעַפְסֵלָאָ... — אָוָן הָאָט זַיְכָ צַוְרִיךָ אַוְעָגָעָעָצָט
אָפָן קָאָסָטָן.

שְׁעַפְסֵל הָאָט פָּאָרְשָׁמָוָרָעָט אָנְ אַוְגָן אָוָן גּוֹוּוּנָקָעָן. גּוֹלוּוּעַץ הָאָט
אָמָכָ גּוּטָאָן מִיטָּ דָעָרָהָגָט גְּלִיבָן וּוֹי עַד וּוֹאָלָט אִיםָּ צְוִילָבָן גּוּטָאָן
אָוָן זַיְכָ אַפְּגָנָעָזָאָלָט פָּגָן וּבָנָן וּוֹלָגָן.

— וּוֹלָסָטוֹ נַיְשָׁטָ דָעְרְצְיוֹלֶן, אָיו נַיְשָׁטָ... טָא לְטָיְ מִיר צְוִוָּיָן מְוּזָוָן
טָאָלָעָרָ.

— אָה... — הָאָט זַיְכָ שְׁעַפְסֵל וּוֹידָעָ דָעְרְשָׁאָקָן.

— נישט אפנ זיידנס גיטער, ניגן, — האט איט גולוועץ גוואלט באָרוּקַן. — ניגן. איכ פארמאָגט גאָכ גיטער, זואָלכָראָם אונַסְעַנדְרִיךְ שעו... — אונַסְעַנדְרִיךְ איז דיבָּכ, חזַּחַע... אונַסְעַנדְרִיךְ זשְׁפָעַס אַין ווּיעַ לְּטִישְׁקָע אַונַּג בָּאַכְנִיעַ הָאָב אַיךְ דָּאָכ גַּעֲרָנְגָעַן... — גולוועץ האט זיך באָרִימֶט, אַכְבָּע נִיכְּהָט ער זיך באָטְרָאַכְט, דעם שְׂמָעָרָן אַנְגָּעָן כְּמוֹרָעָט אַונַּג זיך פָּאַרְיכְּט — ניגן... דֵּי זשְׁפָעַס נִישְׁט... זו?

— קיינַג צוּווִי האָרטָע גַּרְאַשְׁנָס פָּאָנָא אַיךְ דִּירָן נִישְׁט לְּטַעַן, גַּנְאַדְרִיךְ קָעָר הָאָר. אַיךְ בֵּין דָּאָכ אַן אָרֻעָמֶר הַוִּטְלָמָאַכְעָר... וּאָס פָּאַלְטָט דִּירָן גַּנְאַדְרִיךְ קָעָר הָאָר...

— אַן אָרֻעָמֶר הַוִּטְלָמָאַכְעָר... — גולוועץ האט זיך אַיבָּרְגָּעָז קְרִוְמֶט — אלָע זַיְדָן חָאָבָן גַּעַלְט, אלָע זַיְדָן לְּטַעַן.

— אלָע? — האט זיך שעַפְסָל פָּאַרְיכְּדָעָשָׂט אַוְבָּע אַזְעַלְכָּעָדָה. — ניגן, נִישְׁט אלָע. זַעַמְטוּ, יַאֲשְׁנִיעַ פָּאָנִיעַ, — האט ער זיך באָמִיט ווּוִיכ אַונַּג פָּאַרְשָׁטָעַנְדָּלָעָכ צַוְּרוּנָה, ווּוּ אַז מַע זַוְּל עַפְסָל קָלָאָר מאָכָּנָן אַן אַבְּנָגָעָשָׁפָאָרָטָן קִינָה. — אַיךְ בֵּין אָזָא הַוִּטְלָמָאַכְעָר, וּאָס טָאָר אַפְּלוּעָ קִינַּג הַוִּטְלָעָן נִישְׁט מָאָכָּנָן, אַ שְׁמָקְלָעָר, וּאָס טָאָר קִינַּג אַיִּינָן פְּרַעַנְדוֹלָן נִישְׁט דְּרוּיָעָן. דָּאָס אַיִּז, ווּעַיל אַיךְ הָאָב נִישְׁט אַפ זיך אַבְּנָן צַוקְוִיפָּן אַיִּן צַעַם. דֵּי זַיְדְּוַעַץ עַכְבָּאָרָן יַאֲגָן אַונַּג טְרוּבָּן מִיכְּ, זַיִּוּן מִיכְּ שְׁמִינָן אַונַּג מִיר אַפְּשָׁנְטָרָן דֵּי אַוְיָרָן. אלָע כּוֹרְדָּשׁ טְרוּבָּט מַעַן מִיכְּ אַרְוִיס פָּוָן שְׁמַטָּטָן. אַונַּג פָּוָן אַיִּינָן טְוִוָּר אַרְוִיס אַיִּן אַ פָּאָר וּאַכָּנָן אַרְוִים אַיִּן אַנְדָּעָרָן טְוִוָּר אַרְבָּעָן, ווּבְּלִסְיַאְגָּט מִיכְּ זַיְדְּנִיט. אַ הַוִּטְלָ, בְּעַסְטְּוִידָעָ-סְוּחוּסָם, פָּאָר אַ מְוַעַשְׁתָּשָׁאָגָן, אַ פָּעַלְצָ אַוְפְּנִיּוֹעָבָא אַ יַּד פָּאָר הַאָלָב גַּעַלְט, אַמְּטָאָל אַ מְוַאֲלַצְיָתָן גַּלְאָטָם אַיִּן גַּאֲטָסָן, נְאָכוּגָן, דָּאָס אַיִּז מְבָנָן צָעָרוֹנָג אַונַּג מְבָנָן דְּעַתְּשָׁרוֹנָג... ווּוּ-זְשָׁעָר, גַּנְאַדְרִיךְ קָעָר הָאָר, זָאָל אַיךְ דִּירָן גַּעַלְט לְּטַעַן? אַ הַוִּטְלָ, זַעַמְטוּ, יַאֲשְׁנִיעַ פָּאָנִיעַ, אַפְּנִיּוֹעָן, דָּאָס יִאָ, אַ שְׁוֹפָאָן מִוּט פְּרָאָנָן, אַדְרָע ווּאָס... אַיךְ בֵּין פְּלִינְק אַונַּג גַּנְוִינִיט אַיִּג אַלָּע מַעַלְאָכְעָבָם...

גולוועץ האט נִיטְצָוְרִיךְ אַונַּג עַפְסָל ווּ פָאַרְשָׁעָמֶט גַּעַדְרִיוֹת מַוְּטָן קָאָפְּ.

— טָא לְּבִי דִּירָן בָּא מִיר פּוֹפְּצִיךְ, הַוְּנָדְרָט גַּיְדָּן.

שְׁעַפְסָל האט גַּעַשׂוֹגָן. גולוועץ אַיִּז ווּידָרָע בְּיוֹן גַּעַוּוֹאָרָן.

— אַיךְ חָאָב נִישְׁט קִינַּג גַּעַלְט נַיְ צַוְּ דֵּי זַיְדָן ווּלְגָן זַיִּי דִּירָן שְׁעַפְסָל האט גַּעַשׂוֹגָן.

— זַיִּוּן גַּעַשׂוֹגָן? זַיִּוּן יַעֲרָגָן. אַוְיכְּ דֵּי הַאָסָט נַאֲר נִיטְרָע אַנְדָּעָרָן מַאָשָׁקָן.

שעפסל האט נארנוישט געגעטפערט. דאס האט גולוויעצן צערוייצט.

— וויסט, איז דינן גאט איז דער טניוויל?

שעפסל האט געשאקלט מיטן קאָפּ אַפְּ נוֹיֶן, אַז ער וויסט נוֹשֶׁט.

— טא זאלסטע וויסט.

— נוֹיֶן. גאט איז נאָט אָונְ טַבְוָוֵל אַז טַבְוָוֵל.

— העזהה... גאט איז ישוֹן לאָנג געשטארבען, אַפְּ זַבְּן אַדְתַּ זִיכְּט

אַ פַּאֲרִשְׁטָעַלְטָעַר דַּעַר טַבְוָוֵל, אָונְ אַלְעַ מִינְעָנָן נַאֲכָל אַלְאָ, אַז סַ'אַז

גַּאַטּ. דַּעַר זַיְדָעַ חַאַט אִים אַנוּמְלָט גַּעַזְעַן מִיט אַיְגָעַן אַוְוָגָן. דַּי מַאַז

גַּאַכְּן ווַיְסָן דָּאָס ווֹוֵיל, נַאֲרַ זַיְ שַׂוְּבָגָן.

שעפסל האט אַזְוָל נַאֲכַעַטְרָאַכְּט אָונְ מִיט אַזְוָיַּבְּ קַאַל דַּעַרְ

קַלְעָרַט גַּוְלוּוּעָצָן.

— נוֹשֶׁט אַזְוִי, יַאֲשָׁנְיוּ פָּאַנְיָע. דָּאָס אַז גַּעַזְעַן אַנְדָּרְשָׁן. אַ נַּרוֹיְזָ

סַעַר גַּעַלְעַנְטָעַר אַונְהַזְוָרָעַר, אַ הַיְלִיקָּעַר מָאָן, הַאַט פָּאַר לְאַנְגָּע צִיְּטָן

הַעֲרָצִיְּלָט וּוַיְזָחָזִי וְחַאַט זַיְבָּעָפָּג. וּוֹעֵן אַיְכָּ בְּיַיְנָה נַאֲכָב גַּעַזְעַג

אַ קְלִיְּגָן יַזְגָּל אָוִין דַּעַר לְעַר, הַאַב אַיְכָּ וְחַאַט גַּעַזְעַרְתָּם פָּוָג אַלְמָטָע גַּעַזְעַלְגָּן

אַיְנָ פְּוּזָן. גַּעַזְעַן אַזְוִי: דַּעַר קִינְיָן פָּוָג דַּי טַבְוָאַלְגָּנִים, אַשְׁמִינְגִּזִּי,

אַיְנָ שַׁוְּגָן זַיְטָמָא לְאַנְגָּרָעָצִיְּט גַּעַשְׁטָאַרְבָּהָן אָונְ דַּי טַבְוָלְגָּנִים הַאַבָּן

בָּאַקְוּמָעָן אַגְּנוּעָם מַיְלָעָבָּ. אַזְוִי אַבָּעָר וּוֹעֵן גַּעַזְעַג נַאֲכָב נִישְׁטָבָאָנָטָם.

אוֹן אַז מַע ווִיסְטָ נִישְׁטָ דַעַט נַאֲמָעָן, קָאנָן. מַעַן אִים נִשְׁטָ רַוְּפָן.

דַעַרְבָּעָר הַאַבָּן וַיְזָטָעָר צִיְּטָמָא לְעַרְבָּעָפָּעָם. קִיְּגָן שֻׁמְּטָ קַיְּעָבָּ

נִשְׁטָ... אָונְ דָּוָר, יַאֲשָׁנְיוּ פָּאַנְיָע, הַאַט מַעַן נִשְׁטָ רַוְּכְּטָיךְ דַעַרְ

צִוְּיָלָט.

גַּוְלוּוּעָצָן הַאַט זַיְבָּעָפָּג זַוְּעַהָרָעָט.

— דַעְרָצִיְּלָ נַאֲכָב סַוְּדָעָם, יַדְרִישָׁ סַוְּדָעָם.

— ...וּוֹבִין דַי בָּאָרָת... בְּחַאַב נִשְׁטָ קִיְּגָן בָּאָרָת, דַי בָּאָרָת... נִישְׁטָ

טָא קִינְיָן בָּאָרָת, שְׁלִוְופָ אַיְינָם, שְׁלִוְופָ אַזְוִי, שְׁלִוְופָ דָרְגָּן.... — גַּוְלוּוּעָצָן

הַאַט זַיְבָּעָפָּג צִוְּיָלָט.

— אַזְוִי לְעַנְמָר מִיר גַּעַלְטָ.

— בָּאָרָת... נִשְׁטָמָא קִיְּגָן בָּאָרָת, שְׁלִוְופָ אַיְינָם... צְוּוֹיִי... דְּרַבְּ...

— ווִיסְטָוָה, אַיְכָּ הַאַב שַׁוְּגָן אַנוּמְלָט אָוָא וּוֹ דַו נַעַהָרָגָעָט. אַבָּעָר

אוֹ מַע וּוּטָ דַי יַזְרָנָן אַוְיסְחָאַרְגָּעָנָג... וּוּרָר וּוּטָ לְפָעָן גַּעַלְטָ — אָונְ

עַר הַאַט זַיְבָּעָפָּג אַלְיָינָן גַּעַגְעָטָרָט: — דַי מַאֲנָאָכָן.

שעפסל האט אַיְנָ וְרוּוּטָרָעָר שְׁרָעָס גַּעַשְׁוָוָינָן.

— וּוּלְגָן זַיְ לְפָעָן?

— וּוּרָר סַע הַאַט, יַאֲשָׁנְיוּ פָּאַנְיָע, וּוּטָ לְפָעָן.

גולדוועץ האט פארלארג דעם נאנגן פון זיבנע געראנקען. ער האט א זוינעל געטראכט.

— דו זוינסט צו זומס אויך האט דיבך גערופן.

— א היטל אופשטיילן, א זשופאן אופנייען, פאוזומענטן דריינן אונן צו א סאכ אנדערע קומסמארטיקיטטען בין אויך א מיננסטער, נאָר די צעללייט טאָרג נישט וויסן, אָז אויך האט פאר דיר געארבעט. שְׁדִישְׁ...

גולדוועץ האט זיך נישט צעהערט צו זיבנע דיז.

— גוט. מאָכ, אויך זאָל זווערנ אַזֶּה.

שפֿעל האט דאס אופגענוּמען ווי אַ ווּרטֶל.

— אוֹ זוּסְטָמָט מאָכָן אוֹיך זאָל זווערנ אַ גְּרוּפָה, ווּלְאַיְם מאָכָן, זאָלְסְטָמָט זווערנ אַ זֶּה.

אָונֵן דער זעלבר רעגע אַזֶּה פְּאַתְּבָּן זיבנע קאָפֶן דורךעפלְלוּיגֶן אַ שׂוּרְדָּה. גולדוועצעס אָונְגָּן זיבנען פָּאַרְלָאָפָּן מִיטּ בְּלֹתָן אָונֵן ער האט גַּעַגְּעַן...

— דו הונטיש בְּלֹתָן, דו... מאָכ אוֹיך זאָל זווערנ אַ זֶּה. אַט, נָעַט אָונֵן מאָכ... — ער האט אַנְגָּעָכָּפֶט שְׁפֿעלְלָעָן באָ דער באָרְדָּ אָונֵן גַּעַגְּעַן טְרִיוּסְלָט מִיטּ זְבָּנָן קאָפֶן.

— אוֹיך ווּלְאַיְם מאָכָן... — האט שְׁפֿעלְלָעָן גַּעַרְגָּעָן. זְבָּנָן גולדוועץ האט אַיְם אָפְּגָּעָלָאָזָּם, האט ער גַּעַגְּעַן.

— ווי קָאנְסְטוּ זְבָּנָן אַיְדָּר אָן אַ היטל אַנְגָּעָכָּפֶט שְׁפֿעלְלָעָן באָ דער באָרְדָּ אָונֵן מִיטּ דָּרְיָה סְוִידְעָסְרוּקָעָ צַיְכָּנָס... .

גולדוועץ האט זיך טְיֻוקָּעָפֶן באָרוֹנְקָטָן.

— טָאַ מאָכ אָזָא היטל.

— אוֹיך ווּלְאַיְם מאָכָן.

— טְיֻוקָּעָפֶן וְעַצְּמָנָה...

— אוֹיך מָזָה האָבָן פּוֹטָעָר, גַּעֲצָנָג. נִיבָּן פּוֹטָעָר, אוֹיך ווּלְאַיְם דָּסָטְנָעָמָן אָונֵן דִּיר מָאָרְגָּן בְּרַעְמָנָע אָזָא היטל.

— נִוְינָן. טְיֻוקָּעָפֶן דָּאַזְאַלְסְטוּ נִוְינָן. אַט, נָאַ דִּיר פּוֹטָעָר... — ער

הָאָט אַיְם דָּעֶרְלָאָנָט דַּעַמְּסָטָן פּוֹטָעָר, וְזָסָט אָזָה גַּעַלְעָנָן אָבָן בעט.

— אָונֵן גַּעַצְּנָג?

— מאָכ אָגָּנָג עַצְּנָג.

— גַּוְטָן, אוֹיך ווּלְאַיְם מָאָכָן גַּעַצְּנָג. אַבְּשָׁר חַוִּים וּוּאַסְעָר מָזָה אוֹיך האָבָן אַפְּ אָוּסְאָגְּלָעָטָן אָונֵן גַּוְיָיך צוֹ מָאָכָן דָּסָטְנָעָר.

— מאכ אן היומ וואסער.
— זאל זטן ומיט קאלט וואסער.
— מאכ אן קאלט וואסער.
שעפסל האט מיט אנטישאקסנקט אוועקגעלייגט דאס פוטעד.
— ניין. אן וואסער קאנג מען ניינט.
— קומ. אייב וועל מיט דיר גוינ, וועסטו דיר נעמען וואסער.
זוי זטנען ארויסנטאנגען אינ גארטן, שעפסל האט באמערטן, איז
גולויעץ שיקלט אלצ קעסידער אונ קומט זיך ארייבער איבער דער
איונגגענער פלייעץ. שעפסל האט זיך אופגעחויבן אפ די שפייצ פינגעז
אונ איזיך געפוקט איבער גולויעצעם פלייעץ.
— דאס ועסט טפעס? — האט איז גולויעץ אומורוזיק געפרעלט.
— אוואודע זע אייב.
— וואס זעסט? דאס טבעוועלע?
— דאס טבעוועלע.
— סאמ עס, אוי, כאמ עס!
שעפסל האט געשארט מיט דער האנט איבער גולויעצעם פלייעצג
ס'גלויטשט זיך אדרוים פון דער האנט.
— ס'אייז א פיזינקע?
— א פיזינקע, זוי א האנט די גרוים, מיט הענטלעכ אונ פימלעכ
אונ אן עקל, זוי א מאלטעלע.
גולויעץ האט א וואיע געטאג. ער האט געתטוטש שעפסלען זטן
שוווערד אינ דער האנט ארין.
— נא, זיכער... שטיע אים, אוי, האק איז אראזט פון מיה.
שעפסל האט געפאכעט איבער גולויעצעם פלייעץ. גולויעץ האט
זיך אנגעבויגן.
— האסט איז געהארגעט?
— א ושטאכ געטאג והאכ אייב אים, אבער נאכ נישט דערהארגעט.
ער לוייפט אהוין אונ צורייך אונ אייב קאנ איז נישט באפנ. אייב בין א
נוידעריקער אונ קאנ נישט גרינג דערלאנגגען צו לדינ פלייעץ. ליאז זיך
יאשניע פאניע, אנדער אפנ גראז, וועל אייב איז איננאצן טויטן.
גולויעץ האט זיך אנדערגעלייגט מיטן קאפ אראפ.
— אוי, הארגע איז, איננאצן...
אין דער ועלכער מינוט האט שעפסל אוועקגעווארטן די שוווערד
אונ געטומען מיט אלע קווכעט לוייפט איבער גארטן, פון דאסרט אין
דער אלוי, פון דער אלוי צומ שליאב אונ ערשת וווען ער איז שוינ

געועגען גאנצ' נאענט בא דער שטאט, האט ער זיך דערוואנט אומצ'וּ
קופּן.

אנגנעקומען אינ דער זידנישטאט, האט זונגע בערדל געצייטערט פון
שרעל, אונ ער איז אינגעאנצ' געועגע באגאָסַן מיט שוויס. אבער זונגע
אויגנג האָבן זיך פרוילעכ גושמרעט אונ צו די פֿאָרְבִּינְגִּיעָרטס בּֿיטְרָע
געוזונגקעֶב.

— גאנט האט דיר צוגעשיתקטי? — האָבן אַיִם אָונטערן בערגל,
וואֹמע וווײַינְגַּען די געמיינען לְבִּיטְרָע אַרְוּמְגָּדְלָט אָונ געפְּרָעָנט עַטְלָעָכְע
ליידיקנייערטס.

— אַ טְּבִּוּעַלְעַ פָּוּנְדָּר פְּלִוִּיצָע האָב אַיִם אַרְאָפְּגָּשָׂאָרט... — אָונ
ער האָט, זוי זונגע שטינער, בּֿיטְרָע אַוְונְק געטָאנְ.

אווישן די באָוּוַיְנָעָרטס אָפָּן פְּלָאָצ אָונְטָעָרָן בערגל האָט זיך זיך
פארשְׁפְּרוּיט, אָו שְׁעֵפְּלָ דָּעָר שְׁמוֹקְּלָעָר האָט געפְּנוּנָע בִּיּוֹן אָין די
אויגנג פָּוּנְדָּר אַגְּרוּסָן פְּאָרָעָץ.

אכטער קאפיטל

פֿוֹן דָּעֵר אַנְדָּעֶרֶר זִוִּיט בְּעָרְגָּל, נִידָּעֶרֶקָּעֶר אֲבִיסְלָפְּגָלְפְּרִיְּמִיט אֲגָנְצָע צְוִוִּיטָע שְׂטָאָט, הָאָט זַיְבָּ אַוְיסְגָּעֶשְׁפְּרִיְּמִיט אֲגָנְצָע צְוִוִּיטָע שְׂטָאָט. אֲחַילְצָעָרָנָע, קְוִוִּיטִיקָע, אֲפָט גַּעַלְאַזְעָנָע אֲגָנְאָרָעָמָע. דָּאָס בְּעָרְגָּל אַלְיָינָג אַזְוּעָג אֲלַיְּוָינָם, מִיט אֲחַילְצָעָרָנָע טְוּרָעָמָל, אֲפָט וּוּלְכָנָג אֲזָאָכְטָעָר הָאָט בָּאַטָּאָג אֲגָנְבָּאָר נַאֲכָט גַּהְהִיט דָּרִי יְדָרְנִישָׁטָאָט פְּאָר אַנְפָאָלָג פְּגָנְדְּרוֹיְסָן. פֿוֹן דָּעֵר אַנְדָּעֶרֶר זִוִּיט גַּעַדְאָרְפָּט וּזְאַרְעָנָעָג פְּאָר אַנְפָאָלָג פְּגָנְדְּרוֹיְסָן. פֿוֹן דָּעֵר אַנְדָּעֶרֶר זִוִּיט הָאָט זַיְבָּ וְדָאָס בְּעָרְגָּל מַעַשְׁפָּעָט אַפְּגָנְהָאָקָט, אֲגָנְבָּאָג זַיְבָּ וְוָאנְט זַיְנָעָנָג גַּעַוְעָג צְוָנְקָלְעָפְּט הַיְּלָצָעָרָנָע בְּבִידָלָעָכָב. פְּוּנְהָאָגָנָע אֲגָנְבָּאָג הַיְּלָצָעָרָנָע צְוִוִּיגָנָה אַיְנָה אֲנִיטְרָעָמְלָמְסִיקָּג קְרָנוּ אַלְמָעָ אַעֲנָגָהָוִיקָּעָרָטָע הַיְּלָצָעָרָנָע הַבִּזְוָלָעָכָב, אַיְונָס אַרְבִּינְגָּעָטְוִילָעָט אַיְנָעָמָט צְיוּוֹתָן, צְוִוִּישָׁג צְווּיָּה אַרְבִּינְגָּעָד לְאַמְּטָע אֲדָרִיטָס, אַוְפָּגָנְבוּוֹטָע פֿוֹן פְּאַשְׁעָטָע בְּעַלְקָעָס אֲגָנְבָּאָג בְּרָעָתָה, נִיט גַּעַפְּאָרְבָּטָע אֲגָנְבָּאָג נִיט גַּעַקְּאָלְכָטָע, שְׂוֹאָרָצָע אֲגָנְבָּאָג דְּרוּכְּגָעָפְּוִילָטָע פֿוֹן צִוְּיט אֲגָנְבָּאָג פֿוֹן רָעָגָג. רִיזְוִיקָּע שְׁטָמְרוּס זַיְנָעָנָג דָּאָרָט אַרְמָגְגָלְאָפְּגָנְאִינְגָה מִיטָּמָג טָאגָן, אֲגָנְבָּאָג פֿוֹן נָאָעָנָמָג שְׁעַכְּתָהָיוֹ הָאָט זַיְבָּ גַּעַזְוִוָּגָנָה אֲשָׁרְפָּעָר אִיפְּעָש, אַוְיסְגָּעָמִישָׁט מִיטָּנָה פְּאָרְבִּיסְמָעָנָמָט דָּרְיָעָכָב פֿוֹן פְּאַרְפְּוִילָטָע צִיְּבָעָלָעָס אֲגָנְבָּאָג פְּאָרְבָּאָקְעָנָעָר שְׂטָאָגָע. אֲפָט דָּעֵר הַאָבָּנָה זַיְבָּ דָּא אָוּמָעָ טּוֹמָם גַּעַוְוָאָלְגָעָרָט בְּלָעָלָעָכָב פֿוֹן קְרוּוֹטָה, פֿוֹן צִיבְּעָלָעָס אֲגָנְבָּאָג פְּוִילְגְּנָדִיקָּעָט קְיִשְׁקָעָלָעָכָב פֿוֹן הַיְּגָעָר, אֲפָבָאָל פֿוֹן סְוּטָעָר, פֿוֹן שְׁמָרִיקָה, פֿוֹן הַאָרָגָן, קִינְדָּעָרָשָׁעָר קְוּוֹטָה. פְּוִילְקָאָלְרִירָקָע קָאָלְוָשָׁעָמָט פֿוֹן פְּאָמִישָׁאָפָּגָן, וּוֹאָס מַעַ הָאָט דָּא אַרְוִיסְגָּעָנָגָסָן פֿוֹן דָּי פְּעַנְצָטָעָרָס אָרוֹסָה, הַאָבָּנָה זַיְבָּ גַּעַטְרִיקָּנָט אֲגָנְבָּאָג גַּעַפְּרִיוּט אַיְנָה דָּעֵר זַוְּג.

אינטימיטן פלאץ נבען העם אַרְוֹמָגָעַמּוּיְהָרָתָן קְלִוְנָעַם אַוְרָאַלְמָן בע' סוילעט איז געשטעאנגע אַגְּרוּםַע פְּלוֹמֶפֶּ אַפְּ אַכְּלַעֲבִיךְ אַונְטְּעַגְּעַע בע פון ציגל. זאמ וואסער האט מען אַרְוֹפְּגָעַקְּאַטְּשָׁעַט מִיט אַנְ אַבְּיַזְּרַעְנָר קָאַלְבָּעַ. פון דער דער האט זיב דער שטראָם גַּעֲנָאַסְּגָּן אַיְזָנָאַ רֵיזְוִיקָעַר פון פְּוּלְקָעַט אַגְּרָעַגְּנָוְיִינִיק שָׂוֹאַרְצָעַר אַגְּ אַיְנוּיִינִיק גַּרְגְּנָעַר פָּאַם, אַגְּ פָּוֹן אַירְחָאַט מען דאמ וואסער גַּעֲשָׁעַט מִיט קָעְנָדַע. דֵּי פָּאַרְוְשָׁאַוְעַרְטָעַ זָאוּיְעַסְּעַט אַגְּ אַיְזָנָס אַינְעַם בְּרוֹנְעַם האַבְּנָן בָּאַמְּ פְּלוֹמֶפֶּ אַונְטְּעַגְּנָמְוּיְהָרָתָן זִבְּ גַּעֲשִׁפְּלָטְט אַפְּגָּנְרָעַרְסָעַן יַגְּלָעַבְּ, אַגְּ עַטְּלַעְכָּעַ זָקוּינִים האַבְּנָן זִבְּ גַּעֲוָאַרְעַמְּט אַגְּ דָעַר זָוָן.

דא האַבְּנָן גַּעֲוָוִינְט דֵּי אַרְעַמְּסָטָע גַּעֲוָלְגָּן באַוְיְבָטָע אַגְּ מִיט קִינְדָּה דָעַר, אַרְעַמְּסָטָע לְאַטְּוֹנִיקָעַם, וואַסְּ האַבְּנָן זִבְּ נִישְׁתָּאַבְּנָעַקְּוִיפְּט אַיְזָנָאַ דֵּי צָעַבְנָן, אַגְּ ווֹאַסְּ זַיְעַר דָעַטְטָע צָו וּוֹוִוָּנָעַן אַיְזָט אַיְזָנָעַגְּסָעַפְּקָדִיק. סְחָאַבְגָּן דָא גַּעֲוָוִינְט קְעַמְּלַשְׁמָדָן, טַעַפְּעָרָס אַגְּ אַגְּרָעַנְדָּה טָעַרְמָ, באַחְבָּירָעָרָם, וואַסְּ זַיְנָעַן פָּוֹן שְׁטָעַט אַגְּ דָעַרְפָּעַלְשָׁרָם, בעַטְלָעָרָם, בעַנְעָלָה, וואַסְּעַרְטָרָעָרָם, לְאַגְּרָיוּיָרָם, פָּעַרְאַפְּעַלְשָׁרָם, גַּעֲלָעָמָעָ, וואַסְּ זַיְנָעַן פָּוֹן שְׁטָעַט אַגְּ דָעַרְפָּעַלְשָׁרָם, אַרְעַמְּסָטָע קְרָאַנְקָעַ, וואַסְּ זַיְנָעַן צָו וּבְעַנְעָמָעָ, פָּאַלְשְׁמִינְצָעָרָם, קְעַבְסָמָ, וואַסְּ האַבְּנָן הַיְּלָן אַיְזָהָרָעָשָׁ, פָּאַלְשְׁמִינְצָעָרָם, קְעַבְסָמָ, וואַסְּ האַבְּנָן מַאְכָעָרָם, מַאְוִישָׁעַלְקָעָם, באַאְדָּמָעַשְׁאַחֲרָהָיָם, קְעַבְסָמָ, וואַסְּ האַבְּנָן נִישְׁתָּאַבְּנָעַקְּוִיפְּט גַּעֲהָאַט קְיֻונְיָ שְׁטָעַלְעָ, אַרְעַמְּסָטָע לְעַרְנָעָרָם פָּוֹן דָעַרְ יַעֲשִׂיעָ, הַרְגָּן, שִׁינְנָה דָעַרְמָ פָּוֹן נַעֲוָוִילָעָם, גַּאֲרָבְרָגְזָעַלְגָּן, לְיכְטִיצְעָרָם, רַעֲנָן, וואַסְּ האַבְּנָן נִשְׁרָיוֹנִינְט אַיְזָט דָעַרְ קְהַיְלָעָ אַפְּ צָו צָו באַאְוָאַכְנָן חַיְּ טְפִיסָמָ אַגְּ אַיְסְצָוְפִּרְנָן לְיַבְּ-שְׁטָרָאַפְּגָּן, קָאַרְטָנוֹוֹאַרְפָּעָרָן, קוּשְׁעַפְּמַאְכָעָרָם, שאַבְּסָעַ-צְוּוֹיְנִיקָעָם פָּוֹן מַאְרָאוּיָעָ, קוּמְעַנְקָעָרָעָם אַגְּ אַפְּטְרִוְיִינִיקָעָרָם.

דאַ קְהַיְלָעָ האַט זִבְּ דָא נִישְׁתָּאַבְּנָעַקְּוִיפְּט זִבְּכָעַר מִיט אַירְ אַגְּזָעָן, זִי האַט זִבְּ אַהֲעַרְצָו גַּוְשְׁתָּ דָעַרְוָעָט אַרְטְּנָצְוָקָגָן, שְׁמַהָּן וּוֹעָן זִי אַיְזָנָעַ גַּאֲגָעָן באַשְׁיאַצָּט פָּוֹן עַטְלַעְכָּעַ רַעֲנָן, וואַסְּ האַבְּנָן מַאְקָעָעָ דָא גַּעֲמוֹת זָוָיָיָנָעָן, בְּאַטְּמָשָׁ זִיְּיָ האַבְּנָן באַקְוּמָעָ גַּוְעָטָלְוִיָּן סְטָפְּנָעָט פָּוֹן קָאַחְאָלָל סְטָפְּנָעָט באַאְוָוִוָּנָעָרָם אַונְטְּעַרְנָן בְּעַרְגָּל, וואַסְּ האַט אַיְבָעָרָעָט אַסְּבָעָנָעָט דָאַרְפָּט מַוְיָּרָעָ האַבְּנָן אַוְגָּן פָּוֹן קָאַהָאָלָ.

דָעַרְפָּאָר אַבְּעָרָה האַבְּנָן דֵּי רַעֲנָן, וּוֹעָן זִיְּיָ זַיְנָעַן גַּעֲקָוּמָעָן מִימָג באָ פָוֹן קָאַהָאָלָ, קוּינְעַטָּ פָוֹן זַיְוָעָרָעָ פְּרַוְיְדְרִיךְעָ באַאְקָאַנְטָעָ דָא נִישְׁתָּט דָעַרְקָעָנָט אַגְּ אַרְאַבְּמָאַגְּעָם אַוְסְגָּעַפְּרִיט, וואַסְּ מַעְ האַט זִיְּיָ גַּעֲהָוִיסָן. וּוֹעָן דֵּי קָאַהָאָלָלָעָ זַוְכָּעָם האַבְּנָן זִבְּ אַבְּוֹזָן, אַיְזָנָאַגְּ אַבְּעָרָגְנָעָן הַאַלְעָ אַונְטְּעַרְנָן בְּעַרְגָּל. מַעְנְטָשָׁנָה האַבְּנָן אַגְּנָהָוִוָּבָנָן לְיוֹפָנָ אַיְבָעָרָגְנָעָן פָּלָאָצָן.

אריגניכאָגן זיך אַיל די שטיבער, צוקְאָפֶן די טוֹתָג. אַיִינְ שְׁטוּבָה האָט צו ווֹיסְן גַּעֲמָגָן דָּעֵר אַנְדָּעָרָה, אָונְ אַיִינְ דָּעֵר זַעֲלָבָעָר מִיגָּוֶת האָבָן שׂוֹן אלָעַ גַּעֲוָסְטָם, אוֹ דָּעֵר יְהִוִּישָׁעָר גַּעֲהִילָּפֶט פּוֹנוּם סַעְנָחוֹשְׁיָעָ פָּאַחְוֹאַיעָזָן וּאוֹרְזְוִינְסְּקִי, יוֹיזָל בְּרָאַנְדִּים, אַיִינְ גַּעֲקוּמָעָן מִיטָּ די קַאַחְאָלְשָׁע דָּעֵקָן דּוֹרְכְּנִישְׁטָעָרָן דָּקָס בְּעָרְגָּל אָונְ אַוִּיסְקָאָפֶן די לְיָיט, וּזְאָסָה האָבָן נִישְׁטָן קַיְוָן כְּעֹזָקָעָם הַאַקְּהִילְיָעָ.*

פָּאַחְרִיּוֹס אַיִינְ גַּעֲנָאנְגָּן וּוֹרָאַמְּעָן דְּרוֹקָעָרָם, אָ רַיְזְקָעָר פָּאַרְשִׁוּיָן מִיטָּ אָגָּ אַקְּסִישָׁן בְּרָיוּטָן קָאָרָק, צַוְּגַעַפְּלִיעַטְשָׁטָמָעָר נָאָז אָונְ שְׁוֹאַרְצָעָר גַּעַז קַרְיְזְוָלָטָעָר בְּאָרָה. אָפָּן קַאְפָּה האָט עַר גַּעֲטָרָאָגָן אָ לְאַפְּנִיְמִיצָּל אָונְ אָגָּ דָּעֵר האָנט אָ הַעַלְעָבָאַרְדָּע.

די הַעַלְעָבָאַרְדָּע, אָן אַוִּיסְקָאָרִימְטָע אָונְ אָ צַעְפְּרָעְסְּטָעָנָע פּוֹנְזָ וּשְׁאוּוֹרָה, אַיִינְ גַּעֲוָעָנָג אָ קַאַחְאָלְשָׁע, אַיִינְ גַּעֲלָעָנָג אָגָּ נְאָגָּץ וּאָרָ אָונְ גַּעַזְשָׁאַוּרָט אִינְגָּ יְדִישָׁן רָאַטְהָוִין, זָהָיָן בְּלָוִזְבָּאַגְּזָט נְעוֹזָרָן אַלְסָ צַיְוָנָג פּוֹנְזָ מְאָבָט אָונְ אַנְזָעָג אַיִינְ אַזְעָלְכָע פָּאָלָג וּוּי הַטָּנָט, פּוֹנְדְּעָסְטָוּעָנָג האָט זָי אַגְּנָגְוָוָאָרָפָן אָ גַּרְזִישָׁע אַיִוּמָע אָפָּה דָּי בָּאוּוֹוָנָעָר פּוֹנְזָ אַוְגְּטָעָרָג בְּעַתְגָּל, וּבְלָזָיְהָוָגָן זָהָיָן גַּעֲגָעָג אַנְצְחָוָהָעָגָן, אָז דָּקָס זְבָנָעָנָג שְׁוֹיָן הַטָּנָט גַּוְשָׁט יְעֻנָּעָ רָעָקָן, מִיטָּ אַזְעָלְכָע זָיְהָ וּזְבָנָעָג כּוֹטָבָאַקָּאָנָט, אָונְ אָז אָפָּה קַיְיָן שְׁוֹטָ וּוּיְכִיְּטָ קַאְגָּ מְעָנָג זִיכָּבָא זָיְהָ הַטָּנָט גַּיְשָׁט וּרְיכָמָן. נְאָכָל וּוּרְאָמָעָ דְּרוֹזָ קַרְעָמָס זְבָנָעָנָג פִּיר פּוֹנְזָ אַוְיָדָרָעָבָרָם, אָוִיכָמָס מִיטָּ אַזְעָלְכָע הַעַלְעָבָאַרְדָּעָס אַיִינְ דָּעֵר הַאָטָט, אַיִינְ דָּעֵר זָנָט, אָ בִּיסְלָ אַפְּנָעָיָ זַעֲדָרָתָט פּוֹנְזָ דִּי רָעָגָן, זְבָנָעָנָג גַּעֲנָאנְגָּן יוֹיזָל בְּרָאַנְדִּים אָגָּ דָּעֵר קַאְגָּ האָלְשָׁעָר שְׁרַיְבָּעָר מְאָטָטָס דְּעַלְאָקְרוֹטָט.

דָּעֵר שְׁרַיְבָּעָר האָטָט אַרְיִינְגְּעָקָוּקָט אַיִינְ אָ גַּעַרְיִיפְּטָס אָונְ עַפְּעָם גַּעַז וּאָנָט צָו וּוּרְאָמָעָ דְּרוֹקָעָרָם. וּוּרְאָמָעָ האָטָט אָ קַלְאָפָּה גַּעַטְאָג מִיטָּ דָּעֵר הַעַלְעָבָאַרְדָּע אָונְ אָ שְׁטִיבָל. אַיִינְ דָּעֵר זַעֲלָבָעָר מִינּוֹת האָטָט אַיִינְעָרָ פּוֹנְזָ דִּי דָּעָלָגָן אָ פְּלָנְקָן שְׁפָרְחָנָג גַּעֲמָגָן אַיִינְ אָ זְבָנָט אָונְ אַגְּנָעָכָאָפָט אָ לְוַעֲפָנִים דִּיְוָןָן זָוָגָן, וּזְאָסָה האָטָט זִיכָּבָא אָזְעָלְכָע אַיִינְ אָפָּה גַּעַזְבָּן וּאָלָט אַנְטְּרוֹנָעָן וּוּרָעָן דָּוָחָק זְשָׁטָאָקָע גַּעַסְלָעָבָן. דָּעֵר יוֹגָּה האָטָט גַּעַשְׁאָלָטָן אָונְ זִיכָּבָא גַּעַזְיְהָלָט. סְמָהָאָט אִים אָבָרָן גַּרְנִישָׁט גַּעַחְאָלָטָן מַעַה האָטָט אִים אַזְעָלְגָּעָשְׁטָלָט צְיוּוֹשָׁן די פִּיר בְּרִידָעָר בְּעַטְלָעָרָם, וּזְאָסָה האָבָן אַנְשְׁפָּאַרְגָּדוֹס די הַעַלְעָבָאַרְדָּעָס אָפָּה דָּעֵר עַדָּה, אַוִּיסְגָּעָדְרָוּוּעָט צָו אִים דִּי הַאָט.

וּוּרְאָמָעָ דְּרוֹקָעָרָם האָטָט אַרְיִינְגְּעָלְעָפָט פּוֹנְזָ אָ שְׁטִיבָל אָ מּוֹיד

* אַיִינְגְּעָקְיִיפְּטָעָ רַעֲכָט צָו וּוּנָגָן אַיִינְ דָּעֵר יִדְרָן-שְׁטָאָט.

טיט צעшибערטע האָט. זי האָט זיך געוווארפֿן, ווי אַ צעפאָלַאַשעטַע האָט, העמְכַט מײַט די פּוֹסְטֶן, זיך גַּעַשְׁטוּסֶן אָונֵ גַּעַנוֹאַלְדֶּעָן וועט:

— מאָמָע, מאָקָעָם מִנְנָע אָונֵ גַּוְנְדָּן...

מאָטָעַס דעלְאַקְרֹות האָט קַאלְטְּבּוֹלְטַיַּק גַּעֲזָאנְטַ צַו יוֹזֵל בְּרָאַנדְּוִיסַן. — אַ קְעַבְּנָע בָּא עַלְיאָקָומַ לְיִכְבּוּם. שָׁאַבְּעָס אָנוֹ ווי אַרְוָמְגַעְנָאַגְּגָעַן אַיִּנְטַאַמְּסְטַעְנָע טַוְבָּר אָונֵ מִיטַּפְּרָל אָפְּנַת הַטְּבָל. זי האָט קַאלְיַע גַּעַמְכַט גַּעַזְוְלָן אָונֵ זַוְּיַה אַנְגְּרִיצַט צַו זַוְּדַה. — וּוֹרָאַמְּעַד האָט זיך אַוְוַעְגַּנְשְׁטַעַלְט בְּעַבְּגַדְעַמְעַד יְוָנָג, וּוֹאָס אָיִן שְׂוִינְג גַּעַשְׁטָאַגְּגָעַן צַוְוִישַׁן די פּוֹרְהַעַס פּוֹנְדִּי רַעֲקָן.

טוֹחָאָר דַעְמְלַט אַיִּזְנְגַעְוּמָעַן שֻׁעְפְּסַל גַעַצ, חַעַר שְׁמוֹקְלָעָה. ער האָט זַוְּיַק אַוְוַעְגַּנְשְׁטַעַלְט אָונֵ זַיךְ נְבָנְגַעְקָוּקָט, גַלְטָבַס' זַוְּאַלְט אַיִּם נִישְׁתַּחַת אַטְבָּגְגַעְפָּלְן, אָז דָּאָס קָאנְגַּהְבָּן אַ שְׁטַבְּעָס צַו אִים. — שְׁאַלְעָם אַלְיוֹכָעָם... — וּוֹרָאַמְּעַד האָט אַיִּם אַגְּגָעְנוּמָעַן פָּאַרְנָאָרְבָּל אָונֵ אַיִּם גַעַשְׁלַעַפְט צַו די רַעֲקָן.

שֻׁעְפְּסַל גַעַצ האָט גַעַלְאָסָג אַרְאַפְּגַעְקָוּקָט צַו וּוֹרָאַמְּעַד הַאָנָט, וּוֹאָס האָט אַיִּם גַעַחְאַלְטָג בְּאַמְּט עַלְגְּבוּגָן. — אַלְיוֹכָעָם הַאַשְׁאַלְלָעָם... פָּאַמְּעַלְעָבָן, וּוֹרָאַמְּעַד, דִּיןְהַאָנָט אָיִן הַאָרָט.

— מַאְכָב נִשְׁתַּחַת קִין הַאוּוֹזִיעַם. — וּוֹרָאַמְּעַד האָט אַיִּם אַ שְׁלַעַפְט גַעַר מַאְנָג.

— וּוֹאָס טּוֹט ער? — האָט זַיך שֻׁעְפְּסַל גַעַוְעַדְט צַו יוֹזֵל בְּרָאַנְדִּי. דִוּס מִיטַּא פָּאַרוּוֹנְדַעַטְן פָּאַרוֹזָוָה.

מאָטָעַס דעלְאַקְרֹות האָט גַעֲזָאלַט צַו יוֹזֵל בְּרָאַנדְּוִיסַן. — שֻׁעְפְּסַל גַעַצ, וּוֹאָס מַעַרְפָּט אַיִּם פַעְטְּלִיצָעָר, אָז הַוִּטְלָמָאַכְבָּר אָונֵ פָאַזְאַמְּעַטְיִירָר, אָז שְׁלַעַפְט אָגְגָעָקָט בְּעַזְקָעָם חַאְקָעְהַיָּעָל. זַעְכָּנָן מַאְלָה האָט מַעַן אַיִּם שְׂוִינְג אַרְוִיְגַעְשִׁיקָט פּוֹגַג שְׁטָאָט אָונֵ זַעְכָּנָן מַאְלָה אַיִּם עַר צַוְּיַק אַרְיִינְגַעְקָוּמָעַן. די בְּעוּרָה חַיְטְלָמָאַכְבָּרָס הַאָבָּן זַיךְ הַרְטָי מַאְלָה בְּאַקְלָאָגָט באָז עַגְמָאַצְשָׁטָשְׁ סְעַנְדוֹזְשִׁיעָרְבָּאַזְוּאַזְוִינְסָקִי.

— זַעְכָּנָן מַאְלָה? — האָט שֻׁעְפְּסַל גַעַרְדוּרִוִּיט מִיטָּן קָאָפְט אָונֵ זַיךְ גַעַכְיְרָעַשְׁטָם. — אַיִּכְגַּי אָונֵ זַיְיַהְלָן מִיר די טְרִימָת.

— זַוְּזַוְּל האָט צַו אַיִּם שְׁטְרָעָנָג גַעֲזָאנְט. וּוֹעַסְטַן נַאֲבָמָאָל צַוְּרִוקְמָעַן, וּוֹעַלְגָן מִיר דיַבְּ אַיְבָּעַרְגָּעָבָן צַוְט וּוֹאַיְעַזְוֹאַזְוִינְסָקִי גַעַרְבָּתָן. מַעַזְוָעַט דיַר אַבְשְׁנָבָהָן אָגְזָוּעָר אָונֵ האָנָט אָונֵ עַפְשָׁעָר בִּידָע.

שעפסל האט געלאַסן באָטראָכט זונגעַ העט. דערנֶאָב האט עי אופגעַהוּיבָּג די אוֹיגָן אָוֹן פֿאָרְדִּינְגָּעַט גֿעְפֿרְעָגָט יוֹיזָל בְּרָאָנְדִּיָּסָג.

— אָוֹן אָפָּ וּזְאָס וּזְאָל אַיְבָּ לְיִיְגָּן טְפִילָּן, הא? וּזְאָמָּעָ דְּרוֹקְעָרָט האט אַיְם אָ זְעַז גַּעֲטָמָּאָן אַיְג אָ זְעַט פָּאָר דָּעָר דָּאָזִישָׁעָר כּוֹצְפָּעָ. שְׁעַפְסָל האט אָוּמָעָטָס אָוֹן מִיט פֿאָרוֹוֹרָה גַּעֲטַיְנָעָט צָו יוֹיזָל בְּרָאָנְדִּיָּס.

— אלְצָאָס דָּעָר שְׁמוֹאָט עַפְפּוּלָט מִוָּר, אַכְּבָּז דָּעָם דָּאָזִינָּג מְאָג... —

ער האט גַּעֲווֹזָן אָפָּ וּזְאָמָּעָן אָוֹן זְיָב גַּעֲלָעָט די זִיט. — זַוְהָאָג

איַעְצָעָט אַיְדָּ מִיר פְּאָרָן, הא?

יוֹיזָל האט גַּעֲזִיְגָּן די פְּלִיאַעַצָּם.

— וּזְוָדוּ וּזְוָלָסָט. קִיְּגָן סְאָנְדָּאָמִיר, קִיְּגָן פְּשָׁעָמִיש... הֵי — נִימָּט.

— אָ וּוּמְדָעָר. פֿוֹגָ סְאָנְדָּאָמִיר אָוֹן פְּשָׁעָמִישׁ טְרִיבָּט מַעַן מִיכָּ אָחָזָעָזָו, פֿוֹנְדָּאָנְגָּן... קִיְּגָן סְאָנְדָּאָמִיר אָוֹג פְּשָׁעָמִישׁ. וּזְעָר אַיְזָן גְּעַזְעַטָּה? אָה? הָעָנָט וּזְיָל מַעַן מִיר הָאָקָן אָיְג פְּשָׁעָמִישׁ, הָעָנָט וּזְיָל מַעַן מִיר הָאָקָן אַיְג פֿוֹזָג, וּזְוּ נַעַמְתָּ מַעַן אָזְוּפָיְלָה הָעָנָט! — האט עַר זְיָב גַּעֲזָעָנדָט צָו דָּעָם גַּעֲבָאָפָּטָן יְנָגָעָנָט אִימָּת — אָט זְיָנָעָן הָעָנָט... עַר האט נִיכָּ פֿאָרְלְנוּלָט בְּיִידָּעָ פֿוֹיסָטָן אָוֹן מִיט דִּי בְּיִמְדָלָעָב אָפָּ אָרוֹוִיס מִיטָּן גַּעֲנָצָן קְוִיעָב אָ לְנָאָק גַּעֲטָמָּאָן וּזְאָמָּעָ דְּרוֹקְעָרָטָן אַיְגָעָט הָאָנְטָרְזָוָקָן. דָּעָר דָּעָם אִימָּת אָזְעַז גַּעֲטָמָּאָן אַיְבָּעָרָן קָאָפָּ, אָזְזָעָרָן זְיָב אַזְעָשׂ פֿאָרְקְיָקָלָט אָוֹן אַיְזָן אָמוֹנָעָפָּלָג.

— מאָטָעָם שְׁרָנְבָּעָר! — האט שעפסל גַּעֲשָׁוָגָן — יוֹיזָל בְּרָאָנְדִּיָּס דָּיְם אַיְזָנָט קִיְּגָן הִינְגָּר, וּוּוּסָט עַר נִישָּׁט. אַכְּבָּז דָּו וּזְוָסָט דָּאָבָּ וּזְוָל, אָזְזָעָרָן בֵּין הַיְּ גַּעֲבוֹהָג, אָזְזָעָרָן מַעַן טָאָטָעָ, מַעַן זְיִידָעָ זְיִינָעָג גַּעֲוָעָג הִינְגָּר. זַאְג אַיְמָוּן!

דָּעָר שְׁטָאָטְשְׁוִינְטְּבָּעָר האט זְיָב גַּעֲזָעָנדָט צָו יוֹיזָל בְּרָאָנְדִּיָּס. — מִהָּאָט אִימָּת אָסָב מַאל גַּעֲוָאָרָטָן אָוֹן סְהָהָאָט גַּעֲרָנִישָׁט גַּעַד פֿוּעָלָט. אַיְג בְּעוּרָעָם האט עַר זְיָב גַּעֲזָעָנדָט אָוֹן נִישָּׁט אַטְּנְגְּלְוִיפָּט, כְּעֻזְקָעָם הָאָזָה קְהִילָּעָה האט עַר שְׁוִיגָּן לְאָגָן פֿאָרְלָאָהָג, שְׁמוֹקְלָעָרט אָוֹן גְּוִיטָעָר בְּעֵד סָאָר אָוֹן שְׁעִירָקָט דִּי פֿרְזָגָן. מַעַן האט אַיְמָט גַּעֲזָגָטָן, וּוּוּנָעָגָטָן, פֿרְזָגָט זְיָב מִיטָּן אָבָּעָר נִיְשָׁט. שְׁלָעָפָט עַר זְיָב מִיטָּן אַזְעַז גַּעֲזָעָלָן, פֿרְזָגָט זְיָב מִיטָּן אָזְעַז, כּוֹזָעָקָט פֿוֹגָ פֿוֹרְחָנָעָמָעָ גַּעַט אָזְעַז דְּרָעְצָעָרָטָן נָאָט אָוֹן מַעַגְשָׁשָׁנָן. שעפסל האט זְיָב אַפְּנָעָהָעָקָלָט דָּעָם קָאָפָּטָן אָוֹן גַּעֲשָׁרָטָן דִּי הָעָנָט אַפְּנָן לְזָב.

— מאָטָעָם, שְׁמָאָטָעָן, הַעַלְפָט מִיר אַפְּזָוָכָן דָּאָס גַּעַלְט, וּוּסָט כְּהָאָבָּ

באחאַלטָּן, וועל איכֶ יעדערן צְאַלְגָּן אונ אוייך דיר מאַטָּאנָעָם ווֹי דָּו האַסְטָּ לִיב.

מאַטָּאנָעָם הָאָט זַיְבָּן גַּוְונְדָּהָט צְוַיְזָל בְּרָאַנְדָּשָׁם.

ערישט געבעט האָט ער פֿאַהְדָּאַט באָ אַ פֿוֹרִיסָּן פֿאַרְעָז אָונ גַּעַז שעריקט די בעורישע באַלְמַלְאָכָּבָעָם.

— אַ טְּבִיוּוּלָעָה האָט אַיְבָּשָׂאָרָט פֿוֹן דָּעָר פֿלוּצָּע.

אַ רְעָקָה האָט אַיְם אַזְּפָנְעָצְיָוִינָן דָּאָס שְׁמִירִים עַלְלָעָ, אַיְבָּרָן פֿאַנְעָם. שְׁעַפְסָלָה האָט אַרְתִּינְגַּעֲפָאָקָט וּוֹן צְיַגְנְבָּעָרְדָּל אַיְגָּ מְוַיְלָ אַרְתִּינָן אָונָה האָט גַּעַזְוִוָּינָן.

וּרְאָמָעָ דְּרוּקָעָרָם האָט אַהְעַרְגָּשְׁלָעָפָט פֿאָר די פֿלוּצָּעָם אַ בְּלָאָסָן אַוְיסְגָּעָמְאַגְּנָהָטָן וּוֹנָגָן. מאַטָּאנָעָם דְּעַלְאָקְרוֹתָה האָט וּוֹעֵן אַיְם אַרְוִיסְגָּעָן לְיוּנָנָטָ פֿוֹן גַּעַשְׁרִיפָטָם:

— ...שְׁרָאָגָעָ רְיוּזָם. נִישְׁטָם קְיֻמָּה הִגְּנָשָׁה. גַּעַוּן אַ לְּעַמְּ-יִינְגָּה באָט אַפְּטִיְקָעָר דְּאוּווֹיד קָאַלְיָהָרָי. פֿוֹן אַמְּהָיוֹב אָן האָט ער אָפָּ וּבָ כְּעָנוֹרָ מעָן, טְרִיוֹפָּ וּבָאוֹשָׁר, נִישְׁטָם צְוַיְזָל וּבָנָן קְיֻמָּה אַפְּטִיְקָעָר דָּאָהָי אַיְגָּנָן דָּעָר שְׁמָטָאָט, אַפְּלוּעָ וּוֹעֵן ער וּוֹעֵט בְּאַסְגָּעָה האָבָן מִיטָּאָט אַמְּכָבָטָעָר פֿוֹן אַגָּזָה דְּזָעָר קָהִילָּעָ... צְוַיְזָל הַוְּנָדָרָט נִילָדָן שְׁטָרָאָפָּה האָט ער. נִישְׁטָם באַצְּאָלָטָן, דְּעוֹרָצָו נַאֲבָ דְּרוּיָט ער פֿוֹלָגָ פֿאָר גַּעַמְיָינָעָ לְיטָטָ, בְּעַמְּאָרָ, אָונָה פֿאָר וּזְאַלְוָוָל גַּעַלְטָם...

אַ שְׁנַנְדְּרָעְדָּיוֹנָה האָט נִישְׁטָם גַּעַהְאַלְטָן זַנְג הִסְכְּמָוּעָם, צְוַי אַרְבָּעָטָן די עַרְשָׁטָע צְוַיְזָל וּאַבָּאָבָטָע שְׁעַר באָט עַרְשָׁתָה, בְּלָאָבָאָסָן, אָונָה גַּעַז עַנְטְּפָעָרָט אַזְּסָהְדִּיקָעָ רְיִידָ סְטָה צְוַיְזָלְטָטָט, וּזְאָסָהְבָּן אַיְם דָּאָס פֿוֹרָיָ גַּעַהְאַלְטָן, סְטָיָה דָּיָ רְאַטְמָעָגָה, צְוַיְזָלְבָּעָה דָּיָ צְעַבְלָטָטָט, וּזְאָסָהְבָּן אַיְם גַּעַז לְאָדָן. צְוַיְזָל נִישְׁטָהְזָוָעָן באַחֲרִירָעְגָּזָעָלָן האָבָן נִישְׁטָם גַּעַהְאַלְטָן קְיֻזָּעָר הִסְכְּמָוּעָם, וּזְאָסָהְבָּן אַיְם גַּעַז צְוַי הַאָבָן פֿוֹן דָּעָר שְׁתָאָטָה. אָונָה נִישְׁטָם גַּעַנְגָּזָה, האָבָן וּבָ נַאֲבָ צְעַדָּטָרָעָט אָונָה גַּעַשְׁרִיקָט די פֿרְנִיזָּגָעָ קְעָנָן דָּעָמָם באַשְׁלָוֹם פֿוֹן דָּעָר בְּעוֹזָר, וּזְאָסָהְבָּן אַיְזָן פֿאַרְשִׁרְבָּיגָגָעָ עַלְוָאָרָן אַיְגָּ פֿוֹלְקָעָם, אָונָה גַּעַנְמָעָטָ פֿאָר מְרוּקָעָנָעָ קְעַפָּיָעָ, וּזְאָנָגָעָ * אַהֲלָבָן גַּרְאָשָׁן אָונָה פֿאָר מְרוּלְאָזָן צְוַיְזָל גַּרְאָשָׁן. דָּעַרְמִיטָה האָבָן וּבָ גַּעַרְאָכָטָשָׁה אָונָה די באַחֲרָאָזָן הַיְנָעָ רְזִיףָמִים, וּזְאָסָהְבָּן גַּעַלְעָרָנָט באָ גַּעַנְטָעָ דְּקָטְמוֹרִימָ, צְאָלָן שְׁטִיבָרָן אָונָה זַיְנָעָנָגָעָזָן אַיְגָּ קָהִילָּאָה.

עַטְלָעָבָעָ פֿרְעָמָדָעָ לְיטָטָה האָט מַעַן גַּעַרְאָכָטָשָׁה פֿוֹנָעָט הַעֲדָרָעָשָׁ, וּטְלָ

* בְּאַנְקָעָס

זוי זונגען שויג לאנג געזונט געווארן אונ האבן זיך נישט גערירות פאג דער שטאטם. זויטער האט מען אהערגעבראקט א מoid מיט א קינד א מאמוועה, א לאטערויזאלטער, א קישעפמאכגעג, עטלעכע בעט-לערס, חריט זוינעם, אוינעם א פארישונג אינ א טערקיינן טורבן, וואס האט קייג ווארט נישט גערערט, אלצ געוויזן מיט צייכנס, אוין נישט גענאאנגען איג של, האט גישט אפנעהיט די יידיש געבאטן אונ ס'איין געווען א ספוקע, צי ער אוין א זיך אפ אייגעט געוואקסן, האבן א קאממאכער, וואס קיינ באורד האט אוים נישט געוואקסן, צוויי מענטשן, צוועי מענטשן איהעס געזנט, או ער געהר צו דער מישפאכע נאחלערס, זוינגן ווילכע ס'איין געווען אונגענווען, או אינגעער פון זייד ער אודערעלטערזויידעם אוין געווען א מאמען, דעריבער האבן זוי מיט קייג יידרג נישט געטארט כאסגענע האבן. דער דזוקעד מענטש האט זיך אבער געשאדרנט צו קעבנס אונ האט זוי געקאנט ארביין ברענונג אינ טויט-זינד.

צווישן די פיר דראק האבן זיך אַנְגָּזָאַמְּלָט אלצ מער אונ מער מענטשן. זוי האבן געפֿילדערט, געמאכט מוט די הענט, געוואָלט אַרוֹוִיסְטְּרָהָעָטְן פון צוישן די וואכטערס אונ זיך אַוִּיסְטְּרָיוּנָעְ מיטן עלאטstan זיוויל בראנדייס. די רענן האבן זוי אבער גישט געלאות אונ אנטקעגעגעשטעלט קענגן זוי די העלאבדעם.

די רענן האבן דאס נאנצע הייפשע החטפלויע מענטשן אַפְּגַּעֲפִירָט אינ דער טפישע. זיוויל אונ דער שטאטדרשריבער זונגען פון דער זונט נאָכְּבָּנָּגְּנָּאָנָּגְּנָּעָ אַכְּמָוָּנָּג צו געבן, או אלצ זאל זונט זיך אַפְּגַּעֲפִירָט לער, אונ האט געהאלטס באם אורבל א זונט מידיל, אונ אַוִּיסְטְּרָפְּזָטָס אַיִן שאָלֵן אונ איג רוייטע סַאֲפָּהָאָנָּגָּעָ פַּאֲנָּטָאָפְּעָלָעָ מִיט זַיְדָּגָּעָ שַׁאֲפָּגָּעָן. דאס פַּאֲנָּעָם האט זוי זיך פַּאֲרָשָׁטָעָט מיט א זונרן טיבעלע. זוראמע האט זוי טויקעפֿ דערקעטן. דאס אוין געווען דאָבריש זוועט. ער האט זיך עפֿעָט אַיְנָגָרָוָיָט זיוויל בראנדייס איג אווער. זיוויל האט דעם אַנְגָּעָקָוּמָעָנָעָם דעם ביין געפרענט.

— וועמען האטען געראקט?

— א פַּאֲרָשִׁיטָעָ קַעְבָּנָעָ.

זיוויל האט צַאָרְנְדִּיק אַסְאָב גַּעַטָּן מיט דער האנט.

— רעדנט אוזט. ס'איין די אלטמאָנָע פַּאֲגָעָם קַאָדָעָשָׁ רַע אַוְרָאָ-

אם דעם קַלְעָזָמָעָרָם. ווער האט דיך געהויסן?

— אַיר האט מיך געהויסן.

ייזל בראנדרוים האט זיך פארביידיעשט.

— איך?

— טאלען, א מעשאָרums האט מיר געבראָכט אונט רַאְמַהוּז דעם באָפּוֹיל, דער מעשאָרums האט גַּזְאָנט דעם עַמְעַסְן וְאַרְטְּצִיכְנָן. ייזל בראנדרוים האט זיך געכֿאָפּטן, או דָא שטעהָט די האָנט פון קַאֲלָעָוָו אַשְׁקָעָנָאָזִי. ס'אָז נִישְׁתַּחַת גַּעוּגָע דָּאָס עַרְשְׁטָעָט מַאְלָ, או קַאֲלָעָו אַשְׁקָעָנָאָזִי. אַפְּ אֶזְאָ אַוְיְפָגָן גַּעַשְׁטָאָכָּן בְּעַנְדוּתָן סִירְקִיסָּן. ייזל האָט שׂוֹיגָן גַּאֲרָנִישְׁתָּט מַעַר גַּעֲפָרָעָטָן, אַפְּגַּעַנוּמוּגָן דָּאָס מַוְידָל בָּאָ נַאֲפְטָאָלָי בְּעַטְלָעָר אָונֵט זַי גַּעֲפִירָט אַהֲיִים צַו בְּעַנְדוּתָן סִירְקִיסָּן. זַוְאָכָּמָעָן דָּרוּקָעָרָים אַיְזָן צֻוְנָעָנָגָעָן צֻוְם שְׁמַאְטָר-שְׁרִיבָעָר אָפְנָ אַרְטָן פָּוָן ייזל בראנדרוים אַכְטָוָנָג צַו גַּעַבָּג, אַז אַלְצָן זַאֲלָ נִיּוֹן וּזְוּ סְקָעָר צַו זַיְנָן.

נײַנטער קאָפִיטל

שׂוֹן עַלְפֵּת טַעַג הַאֲבָנָה דַּי פּוּעָרִים מְאַטְשִׁי
אוֹג וּוֹוִיטְשָׁבָּעָ אַרְמְגַעְבָּלְאַנְדּוּשָׁעָם אַיבָּעָר דַּעַר שְׁמָאָטָם, נְאַכְּבָּנְפְּרָעָגָט זַבָּ

אָפָּ שְׁיָאָרְקִי, אַבָּעָר קִיְּנָעָר הַאֲטָם זַיִן נִיְּשָׁת גְּעוּוֹסָטָם צַו זַאָגָן.
בֵּין זַיִן הַאֲבָנָה זַבָּע אַגְּנָעָשָׁלְאָגָג אָפָּ אָגָאָלְטָג בְּעַטְלָעָר, וּוָאָסָהָט
גַּעֲקָנִים נְעַבְּנָה דַּעַמָּה קָאַשְׁטָשִׁיאָל שְׁוֹוִיעָנָטִי אָנָּנוּ. זַיִן הַאֲבָנָה דַּעַמָּה בְּעַטְלָעָר
אַלְצִידִינְג דְּעַרְצִיְּלִטָּ, וּוּעָגָן זְוָנִיק נָאָכָּ דַּעַרְ מְשָׁא, וּוּעָגָן פְּאוּוּלָּ קָעָנָר
דוֹשִׁיאָר, יוּעָגָן דַּי צַעַג גַּעֲפִיְּגָעָרָטָעָם פְּעַרְ אָוָגָן וּוּעָגָן דַּעַר וּוּבְשָׁעָר הַעָךְ
דַּעַר בְּעַטְלָעָר הַאֲטָם זַבָּע גַּעֲרָאָצָט דַּעַמָּה קָאַלְטָג פָּונָ דַּעַר בָּאָרֶד.

— שְׁיָאָרְקִי? וּוּרְ אָוּזָעָרָ, דַּעַר שְׁיָאָרְקִי?

— דָּאָס אָוּזָעָס דָּאָכָּ, פָּאַטְעָרָלָ, אִים צַו בְּעַטְלָעָן גְּנָאָד...
דַּעַר בְּעַטְלָעָר הַאֲטָם אָ וּוּטְלָעָ נְאַכְּלָעָטְרוֹחָאָכָּט אָוָגָן פְּלוּעָצָם אָוּזָעָס
עָפָּעָם אַבְּגַעְפָּאָלָג.

— אָוּזָעָס נִיְּטָמָעָס דַּעַר אַרְעָנְדָאָזָשָׁ?

— יָאָ — חַאָט זַבָּע וּוֹוִיטְשָׁבָּעָ דְּעַרְפְּרִוִּיט אַיְבָּעָהָן גַּעֲפָגְגָעָם
וּוֹאָרָט — אָזָוִי הַאֲבָנָה זַיִן דָּאָרָט גַּוְאָגָט בָּאָמָּה יַאָשָׁנָעָ פָּגָן פְּזָעָמָאָד
וּוֹוִיטָשָׁ. אַרְעָנְדָאָזָשָׁ.

— נָנוּ, אָוּזָעָס אָ זַיִהָ.

— יָאָ, דַּעַר יְזָהָרָ, הַאֲטָם מְעַן דַּאָרָט גַּוְאָגָט
פָּונָ דַּעַר יְזָהָרָיְשָׁר בְּוּרְסָא פִּילְאָזְאָפְּאָרוּתָהָמָּה הַאֲטָם זַבָּע אָ שִׁיטָּ גַּעַן
טָאָגָן אָ בְּאַפְּטָמָעָ צְשָׁאָלָמָעָ מְיוֹתָם מְעַפְּגָלָעָכָּבָּ אִיגָּ דַּעַר הַאֲנָטָ אַוְיָסָאָבוּתָם
לְעָנָגָעָכָּבָּ אָפָּ מִיטָּאָגָן בָּאָ דַּי פְּאַרְמָעְגָּלָעָכָּבָּ שְׁמָאָטָעָרָם.

— הוי, פאולע, — החאט דער בעטלער א געשרוי געטאנן צו די יונגען. טייקעפֿ איז צו זוי צונעקלומען א הוויכעל ישאל, מיט פובקע שווארכצע הערעלעכ אפּ די באקע לעבן די אווירען. ער איז געווינ עלטער ווי די איבעריקע ושהקעט, בעסער פֿוֹג זוי אַנְגָּעָטָן אָונְגָּהָט עפּעם פרעםדלאָעכ אַוִיסְלְעָזָן.

— צום קאֶזְבָּאַלְעָץ ביסטו געווונן בא די זידן אָפּן קאַזְמִיעָזָש? — געווונן.

— דער רישבער שייאָרְקִי, ווער איז דער זיך?

— שייאָרְקִי?.. סִירְקִים, נישט שייאָרְקִי, בענדְרִיטִיט סִירְקִים, — החאט זשאָק געלאָכְט.

— שייאָרְקִי צי סִירְקִים... אַיִוְגּ הַוְנְטוּשׁ בְּלֹוט. דער זשאָק החאט דעם בעטלער אַ שְׂטוֹפּ געטאנן אָונְג אַיְזָן אַוְעֲקָנָעָן לאָפּן. דער בעטלער החאט אַפּ אַיְם גַּעֲוָאנְקָעָן אָונְג גַּעֲזָנָמָן. — אלְיוֹן פֿוֹג יַאֲקָבָס וְאַמְעָן. נאָכּ נישט קִיְּגּ זַעַקְמָן כָּדָאַשִּׁים ווי ס'איְזָן געווונן זַעַנְן קַזְשָׁעַטָּם.

— סִירְקִים... — והחאט ווועטשעכ אַיבְּעַרְגְּעַכְאַוְוָת. — טַאַקְעַ סִירְקִים, החאט מען דָּאַרטָּט ועַזְוָאנָטָט.

— דער שטינקוקער יַוְהָאָשׁ, שִׁקְטָעַ ער דָּאַס אַיְבָּע אַפּ אַוְמְקָוּטָן? ניט אַיְם אַיְמָס אַיְנָס וְאַדְעָס אָונְג מִיר אַנְחָשָׁן ווועט אַיְבָּע פְּאַנְנָא מֵאַרְיָא הַעֲלָפָן.

— וואָס אַיְנָס וְאַדְעָס, — האָבָגּ זַוְּבָּעָן די פּוּעָרִים דָּעַרְשָׁאָלָן — אָונְטְּעַטְּאָזְקָעָבּ בעטָן, ער זַאְלָהָמָן גַּנְאָזָר...

— קוּיַּטְדָּוְרְכּ רַאֲגָעְצָעַ אַרְיָוִם צֻוְּמָטְוָעָר, אָפּן קָאַזְמִיעָזָש אַיְנָס דער יַזְגִּידְשָׁאָט ווועט אַיְרָעָז וְשָׁוִין גַּרְיָאָגּ דָּעַרְפְּרָעָגָן. אָונְג מִיר קוּיַּט אַנְרָאָשָׁן...

— נַאֲטָבָאָצָל דָּוִרְ, נַאֲטָמָעַנְטָשׁ, קִיְּגּ גַּרְיָאָשָׁן הַאָבָן מִיר נִישְׁטָן, דער קְלָעָרִיק החאט שָׁוִין אַלְצָדִיגּן צַוְּגָעָנוּמוּנָן.

— זַאְל אַיְבָּע נַאֲטָבָאָצָל די קִישְׁקָעָם פָּאוּרְשָׁטָאָפָּגּ אַנְגָּעָ... דָּרְיָוְנְדָעָם! — דער בעטלער החאט זוי נַאֲכָגְעַשְׁאָלָטָן, גַּעֲפָאַכְעַט מִיטָּדָעָר פּוֹיְסָט, צוֹ רַיְסָט אַנְיְרָעַנְקָנִיט בָּאָמָט טַוְיָעָר פֿוֹן קָאַשְׁטָוְיָאָל אָונְג אַנְגָּהָוָיָבּ פְּרָעָבִיָּהָן גַּעֲזָאָגָנָעָגָן.

די פּוּעָרִים זַעַנְגָּעָן גַּעֲלָאָנְגָּעָן דָּעָם ווּעָגּ, וואָס ער החאט זוי גַּעֲוָוָיָן. מע החאט אַבָּעָר גַּרְאָד פָּאַרְמָאָכָט די שְׂטָאָט-טַוְיָעָן אָונְג די וּוְאַכְטָרִים החאבָן זוי צְרוּקָגְעַטְרִיבָּן מִיט זַוְיָעָרָה הַעֲלָעָבָאָרְדָעָם. די פּוּעָרִים הַאָבָן

זיך אַרְיָהָנֶגֶלְיִוְנֶט אֵין אָ רִיזּוֹ גִּיטּ וּוַיִּתּ פָּונּ טְוִיעָרּ אֵון דּוֹרְמְגַעְשְׁלָאָפָּבּ
די קְוַרְצָעּ אַזְמְעָרְנָאָכּוּטּ.

הָאָסּ קְדִיזָאָגּ פָּונּ דִּי טְוִיעָרּ בָּאָסּ עַפְשָׂעָגּ הָאָסּ זַיִ אַזְמְגַעְוּקָטּ בָּוּ
שְׁלָאָפּ. זַיִ זְבָנָעָגּ טְיוֹקָעָפּ אֲרוּסִים. אֵין דָעָרּ יְזָנְנִישְׁטָאָטּ הָאָבָּגּ זַיִ זְבּ
וּוַיְטָעָרּ פְּאַזְרְזִיכְטָוּקּ נְאַכְגְּפָרְעָנָגּ. יְעָרָסּ מְאַלְחָאָבָּגּ זַיִ גְּנָנוּמָגּ דָעָרּ
צְיוֹלָגּ, אַנְהִיְבְּנָדִיךּ פָּגּ וּזְנוּמִיךּ נְאָכּ דָעָרּ מְשָׁאּ. אַבָּעָרּ בָּאָלָדּ הָאָסּ דָעּ
הָעָרָעּ אַזְמְגַעְשְׁפִּוּגּ אָגּ אַזְוּקּ מִיטּ וּדְלְעָרְיָעּ.
— אַ בְּרָאָנָדּ אֵין זְיוּרָעּ גְּרָאָבָּעּ וּוְהִיְסְטְּמָעָנָעּ...
— צַו אַיְזְלָעּ גְּנָלִיכְנָנּ...

זַיִ זְבָנָעָגּ גְּנָאָנָעָגּ דָוָרָבּ דִּי שְׁמָאַלְעּ הָוִיכָּעּ פָּאָרְטָאָקְלָטָעּ גַּעַם
לְעַכּ, בֵּין זַיִ זְבָנָעָגּ אַרְזִיגְעָקְוּמָעּ אָפּ אַזְמְגַעְוּקָטּ פָּוּרְעִיקָּגּ פְּלָאָצּ מִיטּ
הָוִיכָּעּ הַיְּזָעָרּ, גַּעַלְעּ אָגּ נְגָרְיוּסּ פָּוּטּ זַוּן אָגּ אַלְטָלְבָּטּ, מִיטּ אַזְמְטָעָרְלוּשּ
גְּרָאָבָּעּ וּוּעָנָטּ אָגּ פָּאָרְתָּהָאָטָעָטָעּ הָוִיזּ קְעָנְבוּבָּעּ דָעָם יְזָדְישּ רָאָתְהָוּן.
גְּנוּזָגּ אָפּ בְּעָנְדוּתּ סִירְקִיםָעּ הָוִיזּ קְעָנְבוּבָּעּ דָעָם יְזָדְישּ רָאָתְהָוּן.
עַטְלָעְכָּעּ בְּרָיוּטָעּ טְרָעָפּ הָאָבָּגּ אַרְזְפָּגְעָפְּרִיטּ צְוּמּ טְוִיעָרּ, וּוּאָטּ אֵין
נְאָכּ גְּנוּזָגּ פָּאָרְמָאָכּוּטּ. דִּי פְּזִוְּרִירִיםּ הָאָבָּגּ זַיִ אַנְיְוָרְגָּעְזָעִצּ אָפּ דִּי
טְרָעָפּ וּוּאָרָטָןּ. טְיוֹקָעּ הָאָבָּגּ זַיִ אַזְמְגַעְרְגִּינְגָּלְטּ גְּנָגְרָעְקָעּ קְיָדְעָרּ.
פָּוּנּ בְּעָנְדוּתּ סִירְקִיםָעּ הָוִיזּ חָאָסּ יְמָעָן הַשְּׁרוּזָעּ דִּי צְוּוִי פְּזִוְּרִירִיםּ
אָגּ דָעָם אַנְגְּנָעְלוּפּ אַרְוּסִים זַיִ. בְּעָנְדוּתּ סִירְקִיםּ חָאָסּ אַרְאָפְּגָעְשִׁיקָּטּ זַיִ
זַוּן וּוְאָכְלָעָרּ בְּעַמְּיָעּ בְּעַטְלָעָרּ, אַזְוּצְזָפְּרָעָנָגּ וּוּאָסּ דָאָסּ אֵין אָזְוּינָנָם. כְּעַמְּיָעּ
בְּעַטְלָעָרּ הָאָסּ זַיִ צַוְּאָמָרְבָּרָאָכּוּטּ. בְּעָנְדוּתּ סִירְקִיםּ הָאָסּ גְּנוּזָגּ
דְּרוּסָנּ בְּעַנְצָטָעּ, אֹזּ פְּאָרְכְּבִּיגְיָעָרָסּ וּוְזָהָגּ אָפּ זְוּנָגּ הָוִיזּ אָגּ שְׁמוּזָעָנָגּ זַיִ
לְעַבְּדָעָיקּ דָוָרָבּ.

די פְּזִוְּרִירִיםּ הָאָבָּגּ זַיִ טְוִיפּ פָּאָרְנִיגָּטּ אָגּ דְּשָׁרְבָּטִי גְּנָעְרָתּ דָעָטּ
פְּאָלָמִיטּ דִּי בְּאָחָאָקְעָוּוּ קְוֻטְשָׁמָעּ. מְאַטְשִׁי הָאָסּ זַיִ אַנְגְּגָעְנוּמָעּ
מִיטּ מוּטּ.

— פָּוּנּ דָעָרּ גְּמִינָעּ, דָעָרּ נְאָגְצָעּ גְּרָאָמָדָעּ, זְוַנְטִיקּ בָּאָמּ קְלִוְיסְטָעּ
נְאָכּ דָעָרּ מִשְּׁאָ, הָעָרּ יְדּ גְּנָאָרִיךְשָׁרָ... — אָגּ וּוְיְטָעָרּ זַיִ גְּעָבְּוִינָגּ אָגּ
גְּעַקְעָרָטּ דָעָמּ פְּאָלָמִיטּ דָעָרּ קְוֻטְשָׁמָעּ.

— וּוּאָסְעָרּ גְּמִינָעּ? — הָאָסּ סִירְקִיםּ בְּיוּן גְּעַפְּרָעָטּ.

— די יְשָׁוּפְנִיקָּעּ, אַלְעָ, די הַאָלְמָעָרָם, שְׁטוּסִיםָעָם, שְׁטוּגִינָאָרָעָם...
מְאַטְשִׁי הָאָסּ זַיִ צְעַטְוּמָלָטּ פָּוּנּ בְּעָנְדוּתּ סִירְקִיםָעּ בְּיוּן גְּשָׁרָיּ.
עָרּ הָאָסּ עַטְלָעְכָּעּ מְאַלְחָנָעְחוּבָּגּ וּוְיְטָעָרּ רְיוֹדָגּ אָגּ דְּשָׁרְבָּטִי אַבָּעָרּ
בְּלוּזּ גְּעַמְאָכּטּ מִיטּ די לְוָגּן.

— וּוּאָמּ דְּאָרְפָּטּ אַזְוּ?

וועויטשעכ האט א שטוייס געמאן מאטשייען. מאטשיי האט צו
נויפגעזיויגן דעם שטורייך אָרוּם דער סוקמאנעה אונ זוכ געשטעט פָּתָן
איינן פום אַפְּנָן צוּוִוִּיטָן.

— ... אַגְּנָעָהוֹיֵיכְּ האט זוכ עס מײַט פָּאוּעָל קענדזישיאָר, ווֹאָס האט
כאָסענע געהאט מײַט דער געשטופֿלְטָעָר וָאַשְׁקָעָ אָונֶג גַּעֲקוֹפְּטָ דַּי לְאַמָּעָ
כו. וָאַגְּנַטְּ מַעַג אַיִּמָּ: קוֹוֹפְּ נַיְשָׁתְּ וָדַּי קָהְ, זַיְ הַיְנָקָטְ אָונֶג דָּאָס גַּעֲלָעָנָךְ
אוֹזָן אַיְבָּעָרְעָבְּרָאָכָן. ער אַבְּעָרָ... אַלְאָצָ דָּאָס וְבָנְיָקָעָ... — אָונֶג דַּאָּ האט
דער זַיְדָ נַאֲכָ צַוְּגָרְעָדָטָ, פְּשִׁיאָ וְבָאָ.
סְוִירְקָסְ האט בַּיּוֹן אַוְבָּרְעָנָהָאָקָטָן.

— ווֹאָס וּוֹלְטָ אַיְרָ דַּאָּ?

זַיְיָ חַאֲבָן בַּיְהָעָ צַעְמָוְתָּן גַּעֲלוֹוְיגָן.

— צַוְּ וּוֹעֲמָעָן זַיְטָ אַיְרָ גַּעֲקוֹמָעָן?

— צַוְּמָ זַיְדָ סְוִירְקָסְ דָּאַבְּרָאַדְזָשִ׀י אַוְנְדוּרָעָרָ...

— פָּאַרְחָאָס צַוְּ אַיִּמָּ?

— צַוְּ אַוְנְדוּרָעָרָ דָּאַבְּרָאַדְזָשִ׀י אַוְנְדוּרָעָגָן...

— ווֹאָס וּוֹלְטָ אַיְרָ פָּוֹן אַיִּמָּ?

— פָּוֹן וּוֹלְגָנָהָרָ וּוֹשְׁעָרָהָרָהָקָ, דָּאַבְּרָאַדְזָשִ׀י אַוְנְדוּרָעָרָ... הַאֲקָטָט
מיינן קַיְלָאָפְּ אָונֶג דַּאָּ טְרִירְדְּרָאָכְּ! סְחָאָטָ רִיבְ צַוְּגָרְעָקָטָ אָונֶג באָרָ
גַּרְאָכָן, אַפְּיָלָעָ יְשָׁוּםָ וּמְאָרוֹאָ נַיְשָׁתְּ קוֹיֶּגֶץ צַעְמָתָ אַוְיסְצָוְשָׁרְבָּעָן... בְּעַפָּג מִירָ
זַיְבָּאָ דַּיְ וְאַוְצָאָוְנָעָם, שַׁיְקָנָ זַיְיָ אַוְנָדוּרָעָ צָמוֹסָעָנִיאָרָ. זַאנָגָן מִירָ אַיִּמָּ,
וּסְמָטָ דָּאָכָ, פָּאַנְיָעָ דָּאַבְּרָאַדְזָשִ׀יָּה, גַּנְאָדוּקָעָרָ, סְאָרָא לְמָה... לְאָוָ זַיְ אַפְּ,
זַאנָגָן מִירָ אַיִּמָּ. ער אַבְּעָרָ נַיְגָן אָונֶג רַוְּפָטָ אַרְזָוִים נַאֲטָם שְׁטָרָאָפְּ.

— וּוֹעָרָהָאָטָ אַיְבָּ צַוְּ מַוְּרָ גַּעֲשִׁיקָטָ?

די פְּוִוְּרִיםְ הַאֲבָנָן זַיְבָּ וּוֹיְדָעָרָ צַעְמָוְלָטָ...

— עַזְּעִיעָעָ... צַוְּ אַוְנְדוּרָעָרָ דָּאַבְּרָאַדְזָשִ׀י אַוְנְדוּרָעָגָן...

— וּוֹעָרָהָאָטָ אַיְבָּ צַוְּ מַוְּרָ גַּעֲשִׁיקָטָ? — סְוִירְקָסְ האט אַגְּנָעָהָוְיכָן
צַוְּ שְׁרוּיָעָן אָונֶג צַוְּ וּוֹשְׁנָהָרָ אַפְּ וְפָנָעָמָטָ מַיְטָ דָּעָרָ פְּאַטְשִׁיְּלָ...

— די גַּמְיָנָעָ בַּאֲטָמָ קָאַשְׁמָשִׁיאָלָ זְוָנָטִיךְ נַאֲכָ דָּעָרָ מִשָּׁאָ.

— זַוְּשָׁרָהָאָטָ גַּעֲזָאָטָן, אָזְ צַוְּ מִירָ?

— צַוְּ אַיְבָּ, צַוְּ אַיְבָּ, דָּאַבְּרָאַדְזָשִ׀י אַוְנְדוּרָעָרָ... — הַאֲבָנָן זַיְיָ
אוֹיְסְגָּעָמִיטָן צַוְּ שְׁגָטְפָּלָגָ אַפְּ ווֹאָסָ ערָהָאָט גַּעֲפָרָעָטָ...

— יוֹוֹלָ בְּרָאָנְדִּיָּמָס אַיִּזְ אַרְיוֹנָגָעָקָומָעָן אַיִּנְ שְׁטוּבָ אָונֶג חַאָטָ זַיְבָּ
שְׁוּוֹשְׁגָנְדִּיקָ צַוְּגָהָעָרָטָ. בְּעַדְרוּתָ סְוִירְקָסְ האט זַיְבָּנָהָרָ צַוְּ
גַּעֲוָעָנָהָטָ...

— נַיְשָׁתְּ צַוְּ מִירָ, פְּוִוְּרִיםְ, די וּשְׁוּפָעָם זַיְנָנָעָן דָּעָטָ אַלְעָרְלִיכְטִיקְסָטָן

האר קווינט. עד האט זוי אפֿפָאַודָּוְנְגָעַן דעם יונְאַמְּשְׁטֵש הַרְאַבְּיָא
וְוְאַלְעֲנִטִּי גּוֹלוֹוְיעַץ. אַיְכָ קְוִיפָ בְּלוֹוִו זָאַלְצָ באַט פָּאַגְ הַרְאַבְּיָא גּוֹלוֹוְיעַץ.
— דַּי חַעַם סְרִישְׁלַטְ זַיְבָ... וּוּוּפְלָ מָעַ סְטָעַמְפְּלַעְוָעַט נִישְׁטָ, זַי

ברעקלט זַיְבָ, דָּאַבְּרָאַזְשִׁי אַונְגְּחַעַרְעָרָרָ.

— זַאְגָ אַיְכָ דָּאַקְ אַטְבָ, צַו הַרְאַבְּיָא גּוֹלוֹוְיעַץ גִּוְיטָ.

— שְׂוִיגָ זְעַכְנָן מְעַנְטְשָׁנָה האַט זַי דַּעְרַהְאַגְעָטָם.

סִירְקִים האַט אַזְעַץ גְּעַטְמָאַגְ אַיְגָ פָּאַל מִיטָן פָּום.

— צַו הַרְאַבְּיָא גּוֹלוֹוְיעַץ!

זַיְבָ האַבְנָן זַיְבָ דָּעַרְשְׁרָאַקָּן אַפְּגַעְרוֹקָט, גְּעַבְוִינָג זַיְבָ, גְּעַקְשְׁרָטָ מִיטָן דַי
קוּמְשְׁמָעָס דַעַם פָּאַל אַונְ זַיְבָ גְּעַשְׁאָרָט אַפְּ צְוִירָקָ.
סִירְקִים האַט גְּנַהְיִיסָגְ כְּעַמְיָעְ בְּעַטְלָעָרָן, וּאַס אַיְזָ דַי נְאַנְצָעְ צְבִיטָ
גְּעַשְׁטָאנְגָעָן באַ דְּעַרְ טִירָ, עַר זָאַל זַיְבָ פְּרָוְן אַיְגָ קְיָבָ אַונְ מָעַ זָאַל זַיְבָ
דָּאַרְטָ גְּעַבְנָ עַסָּן. טִיקְעָפָ דָּעַרְנָאַקָּהָאַט עַר גְּנַהְיִיסָן אַיְינְגָעָם פָּוָגָ דַי
פּוּיְעָרִים צְוִירָקָ אַרְעַנְרוֹפָן. בְּלוֹוִו אַיְינָעָם. סְאַיְזָ אַרְעַנְלָעְקָומָעָן וּוּוּזָ
מְשֻׁכָּב.

— סְיַנְדָעָרָ הַאַסְטָוּ?

— דְּרָעָן, דָּאַבְּרָאַזְשִׁי אַונְגְּחַעַרְעָרָ.

— עַאְ דִּירָ צְוִוִי גִּילְדָן, וּוּסְטָ זְיַעַרְטוּעָן קוֹפֶן וְחוֹטָלָעָן.

דָּעַרְ פּוּוָשָׁרְ האַט זַיְבָ פְּאַרְנוּיָגָט אַונְ גְּדָרָאַנְקָטָם.

— מְשֻׁוְעָשְׁלָעְרָאַרְכָעָטָ קְעַנְסָטָוּ?

— זַיְבָ אַנְדְּרָעָשָׁ? נְאַבָ דָעַרְ סְרִיְעָפָ, וּוּעַן סְאַיְזָ אַנְאַצָּ זַיְבָ גְּעַנְגָעָ
פְּנִיעָרָ אַונְ רְוִיכָ פָּוָגָ דָעַרְ שְׁוֹפָעָ, הַאַבָ אַיְכָ דָּאַקָּהָאַט גְּאַרְ דָעַרְפָוָג
גְּעַצְעָתָהָ, וּאַס אַיְכָ הַאַבָ אַיְגָ אַיְגָ דָאַרְפָהָבָאַטָּקָעָם גְּעַטְשְׁעַלְשָׁרָטָה.

— וּוּסְטָ דָּאַטְבָנָה אַשְׁטִיקָלָ צְנָטָ אַונְ פְּאַרְיכָטָן דַיְ טְרָעָפָ, דַיְ
בְּעַלְקָעָם אַפָּגָ בְּוּזְקָעָם אַונְ אַלְצָ, וּאַס מָעַ דָּאַרְפָ.

וּוּוּטְשָׁבָעָהָאַט זַיְבָ גְּעַרְאָצָטָ באַטָּ קָאָרָקָ.

— וּוּוּפְלָ קְרִימָטָוּ אַיְגָ זְשָׁוָעָפָ גְּעַצְלָלָטָסָ?

— דְּרָעָן גִּילְדָן זְעַכְנָן גְּרָאַשָּׁגָ אַבְּ כְּוִידָעָשָׁ.

— וּוּסְטָ דָּאַטְבָנָה אַקְוּמוֹעָן זְוָבָן.

— מָעַ צְאַלְטָ מִירָ דָאַס אַוִיסָ יְעַרְעָ וּוּאַבָ.

— יְעַרְעָ וּוּאַבָ. שְׁלָאַפָּגָ וּוּסְטָוּ אַיְגָ שְׁטָאָלָ, עַפְנָ פָּוָגָ מִינָגָ קְיָבָ. —

דָעַרְ פּוּיְעָרָהָאַט זַיְבָ גְּעַעְמְפָעָרָ:

— אַונְ דַי וּוּסְטָהָעָהָעָטָ... וּוּפְלָ מָעַ זָאַל זַיְבָ אַיְגָטָעָרָ...

סְטָעַמְפְּלַעְוָעָן, דָּאַבְּרָאַזְשִׁי אַונְגְּחַעַרְעָרָ...

— דְּזַשְׁוּמָעָ דַיְ, פְּאַרְשְׁטָוּנְקָעָעָן! — סִירְקִים אַיְזָ שְׁוִינָג אַפְּ אַנְ

עמעס אינ' קאמ געוויזן אונ' מיט דער באָרכנֿוילטער פֿאַטשויַלע גע-
דראָעט דעם פּויער. — וואָס בריעסטע מיר לאָ מיט דער גמיגע?.. גע-
זאנט האָב אוּכּ דיר: צו הָרָבְּיאָ גּוֹלוֹזּוּצּוּ!
וּוּוִיטשׁעַב האָט זיך נאָכּ אלְצּ בעקווינקלט אונ' באָטראָכּ. סִירְקִים
הָאָט נִישְׁתְּ רִינְדִּיךְ זיך פּוֹנְגּוּם אָרט אָפְּגָהּוֹבוֹן זַיְנָן אָוּבָעָרָקָהּפּער,
אונ' אָ פְּאָכּעַ גַּעֲטָאָן מִיטּ דַּעַר הָאָנָּט וּוּי אָ פּוּעָרְטָעַן, אָזּ זַי וּוּלּ פּוֹנְגּ
דָּרָרוּנוּטָגּסּ אָוּוּשְׁיָאנְגּ אָ דָּרָקְוּטְשְׁעַנְדוּקְשׁׁׁעַ הוֹגּ.
— אָוּעָקְ!

וּוּוִיטשׁעַב האָט גַּעֲמָכּט אָ טְרִיטְט צוֹ דַּעַר טִיר. ער האָט זיך אָבָעַר
טִיקְשַׁעַפּ צְרוּיכּ אָוּסְגּוּקְעָרְעוּוּטּ.

— גּוּטּ, דָּאָבָרָאָדוּשְׁיָיּ, אוּכּ זַוְּעַל בְּלִיבְנָגּ.

— דָּרְצִי כָּאָהָאָשִׁים.

— דָּרְצִי כָּאָהָאָשִׁים.

בעמּוּעַ בעטְלָעַר האָט דַּעַם פּוּעַר אָפְּגָעְפּוּרְטּ צְרוּיכּ אָוּכּ קִיךְ. באָ
דַּעַר טִיר האָט וּוּוִיטשׁעַב עֲפַעַסּ בְּאָטְרָאָכּ אָונְגּ גּוּפְרָעָנְטּ.

— מְאַטְשִׁי וּוּעַט אָוּכּ בְּלִיבְנָגּ?

— מְאַטְשִׁי קָאנְגּ אָוּכּ בְּלִיבְנָגּ.

די פּוּעָרְיוּם הָאָבָן אָוּנְגּ קִיךְ אָפְּגָעָעָכּן. וּוּוִיטשׁעַב חָאָט מְאַטְשִׁיּוּן
דָּרְעָצְיַוְתּ. מְאַטְשִׁיּוּ: האָט גּוּגְסּן, גּוּוּוּשְׁטּ דַּי וּוּאַנְצָעָם, גּוּקְוּקְטּ אַיִן
אָ זַיְנָט אָונְגּ גּוּשְׁוּגּן. דָּרְעָנָאָב אָזּ ער אָפְּגָעָשְׁטָאָגּעָן, האָט אָ צִי גּעַ-
טָאָגּ די פְּלָהָדָעָהּן, אָוּיסְגּוּשְׁפִּינְגּן, אָפְּגָעְוּוּשְׁטּ דָּקָם מְוּלָּמִינְגּ אָרְבָּל
אונ' אָנְגְּעָצְוּנְגּ דַּעַם שְׂטְרִיךְ אָרוּטּ דַּעַר סּוּקָמָאָנוּ.

— אָוּכּ גּוּי אָהָיִם אָיִן דָּאָקְפּ.

וּוּוִיטשׁעַב אָזּ צְרוּיכּ זַוְּעַל צְרוּקִיסּן. פָּאָר דַּעַר טִיר האָט ער
זיך נִיכּ אָבְּגָעָנְצְּיַוְלָעָטּ. ער האָט אָנְיָדָעָגְלִיּוּגּן. די צְוּוּיִי גִּילְדָּן אָבּן
טִישְׁ, זַוְּעַט פְּאָרְנוּגִים אָונְגּ טִיקְשַׁעַפּ זיך אָפּ צְרוּיכּ גּוּרְוקְטּ צּוֹ דַּעַר
טִיר.

די פּוּעָרְיוּם זַוְּעַגּ נִיכּ אָרְקָאָפּ פּוֹגּ די טִרְעֵפּ אָגּ זַוְּעַגּ אָרוּסּ פּוֹגּ
בְּעַנְדִּוּטּ סִירְקִיסּעַם הוֹוִי. בעמּוּעַ בעטְלָעַר אָזּ וּוּי פּוֹנְדָעָרוּוּנְטוּסּ נִאָכּ-
נְעַמְּאָנְגָּנְגָּן.

וּוּגּ די פּוּעָרְיוּם זַוְּעַגּ אָרוּסּ פּוֹגּ זַיְנָן הָוִי, אָזּ בְּעַנְדִּוּטּ סִירְקִיסּ
גּוּבְּלִיּוּנְגּ זַיְאָגּ אָפּ זַיְנָן שְׁטוּלָה, וּוּאָסּ אָזּ קוּינְמָאָל גִּישְׁטַעַנְגּ
נִעְבְּנָן אָ טִישְׁ, נִאָר שְׁטָעַנְדִּיךְ עַרְגָּעָצְּיַוְוּ צְוּפְּעָלִיךְ, קִימָטּ. אַיְנְמִינְגּ

שטוב. די אופגעויזוילען פיס, וואם האבן פעם ארזיסנעלפראטלט פונ דיא
עגינעפאלסטע פאנטאלאנעס, האט ער געמווז האלטן ווועט צעשפּוּיַּט.
ער אייז געוועג א נידוריישער, געפאקטער מעטש, אונז האט זיך נישט
גערן גערירות פונעם ארטט. ער האט אבעה, ווועג ער אייז אוינן איין
קאמ, געלענט אופשפרינגען אונז זיך באוואונג א סאכ מריינער, ווי מע
זואָלט זיך פוא זונגע שווערקייט ועקאָנט ריכטן.

בראנדריס האט א זאג געטאנ.

— מע האט נאָכ אלצ נישט געפּונגען דעם יאן פֿאָקּוּשִׁוֹא, וואָס
האָט פֿאָר צוּווּי זאָר אָגְטָעָגָעָצָמָן דאס הוי אַינָּעָט בָּאָרְגָּנוֹאָרְגָּן.
דעמלט האָט זיך עס אָוּכ אָזֶוּי אָמְגָעָהָיוּבָג.
סִירְקִים האָט פָּאָמְעָלָעָב אָוּ פָּוּלָאָהָיָנָעָלָעָט דָעַם קָאָפּ צָו יוּוֹזֵל
בראנדריס.

— טע האָט זוי אָפּוּלָעָרָנָט אָגָאנָץ זאָר זונגען זוי אָרוּמָעָנָאָן
גען לְוִידּוֹק.

— יאן פֿאָקּוּשִׁוֹא בָּלָאנְקָעָט זיך די גָּאנְצָע צַעַט אָרוּמָו וּוּילִיטְשָׂר
קָע, ווּוּוּנְט אָפּ די קָוּשָׁמְיָאָנְקָעָס אַיִן אַהֲיֵל, וּפּוּטְזִיכָּגְלְדָן אַיִן אָוּסָּד
געַרְבִּין אָפּ זונע קָאָפּ, אָגָגָיָנָעָר נָט אָוּמָן נִישְׁט אָוּסָּד.
סִירְקִיםעָם בָּרְיָוּבָיָנָק פָּאָנָעָם אַיִן גָּעוֹאָרָג טָאָקָעָלָעָר. ער האָט
באָרוּגָעָו אָוּוּקָעָקָוּקָט.

בראנדריס:

— די קִינְגְּלָעָכָע האָבָנָאָסָעָם האָבָנָן דָעַמלט גָּעהָט גָּוּאָלְדִּיקָע
שָׁאָהָגָן.

סִירְקִים אַיִן גַּיב אָזְפּוּנְשָׁטָאָנָעָג אַונְז צָו אִימָּצָע צָוּגָעָלָאָפּג. ער האָט
אָ פָּאָכָע גַּעַטְאָג קִימָאָט פָּאָר זונע נָאָז מִיט די גָּוּרְצָע אָפּגָעָוּוּרָעָג
פִּינְוּעָר.

— זאָלָע אַיִן דָעַמלט טִיעָרָעָר גָּעוֹאָרָג אָפּ דָאָפּלָט, אָפּ דָרְתִּי מָאָל.
איָכָב האָב אַיְבָּעָהָגָעָנוּמָעָג רִיזְקָע סְקָלָאָדָעָס פּוֹל מִיט זאָלָע. ווּעָן
ברענָעָן די גְּרוּבָּג — זְוּעָט וּוּקָסָג דָאָס זאָלָע אַיִן די סְקָלָאָדָעָס. זיך
וועָלָג זוי אָנְבָּרָעָנָאָג.

— אָטְבָּג.

— אָחָה?

— זַיְיַי גַּיְיָעָג אָוּמָעָטָומָמָט אָרוּמָט אָוּנָט דָעָרְצִיּוּלָן. אַיְצָט וּוּעָלָג זַיְיַי זיך
נָאָכְפָּרָעָנָג נָאָכ וּוּאָלָעָנָטָי גָּוּלְוּוּעָץ. יְהָדָן פָּאָרְבָּיְגָוּעָר דָעָרְצִיּוּלָן זַיְיַי
מִיטְלָעָם.

סִירְקִים האָט אָפּ אִימָּצָע אָ קָוק גַּעַטְאָג מִיט קָאָמָט, וּלְטִיכָּבָרְאָנְדִּיס
79

וואלט דא געוען דער שולדיקער. ער איז צונעלאנפֿן צום טיש, האט עפֿעס צעטראָטַג געוכט מיט די אויגן, נעכאנט אַ בוינּג פֿאָפֿיר, ווֹאָס איז דארט געלען, אָונּ האט זיך אָוועלאָזעעט אַפְּ אַנְדְּלָעָן שְׁטוֹלָן, ווֹאָס אַיּוֹ אָוִיכּ געשטאנען אַיּוֹ אַ זְּבַט, צְּפַעֲלִיךּ, קִימָט אַינְמִינְן שְׁטוֹב. ער האט קלויּמְעִירְשֶׁט אַרְטְּמָנְגָּעָקָוּקָט אַיְנָעָם פֿאָפֿיר אָונּ פֿוֹן דָּאָרָט אַרְיוֹסְגּוֹזָאנְט מִיט אַגּ אָוְמְגַעְרוֹלְדִּיקְבִּיזְעָר בְּאוּלְעָגָנְגָן.

— צו ווֹאָס דְּרֵיְיעָג זְּיַוְּצַבְּ אַיּוֹ שְׁמַטָּאָט? זְּאַלְּגַן זְּיַוְּצַבְּ נִישְׁטָמְדִינְג. — אָונּ גַּזְּטָעָר אַרְטְּמָנְגָּעָקָוּקָט אַיּוֹ בְּלָאָט אַרְטְּגָן. יְוּיְוָל בְּהָאנְדִּיָּס זְּיַוְּצַבְּ צְּוֹפְּרִיךּ אַפְּגַּעַשְׁטָעָלָט, וּוּ ער ווֹאָלָט סְאַפְּקָאַלְסָאָט דְּרָחָהָרֶת דָּאָס, ווֹאָס האט שְׁוִין לְאָנָג גַּעַדְאָרֶפֶט גְּעוֹאנְט ווֹעָג.

— ווֹרְאָמָעּ הַרְוָקָשֶׁס? — האט ער לְאַקְעָרְנְדִיךּ אָונּ פָּאָרוּבִּיטִיךּ גַּעַפְּרָעָגְט. בענְדוּרִיט סְוּרְלִים האט זְּיַוְּצַבְּ גַּעַוְוִישְׁט האט פָּאָנְעָם, פָּאָרְטִוִיפְּט זְּיַוְּצַבְּ אַיְנָעָם בְּלָאָט אָונּ גַּאֲרְגִּישְׁט גַּעַנְטְּפָעָרָט. יְוּיְוָל בְּהָאנְדִּיָּס האט זְּיַוְּצַבְּ אַוְיְשָׁגְעָלָרֶת צַו דָּעַר טִיר אָונּ אַזְּוֹ טִוְּזָה קַעְפְּ אָוְעָקָנְעָגָנְגָן.

צענטער קאפיטל

ל' עם זעלבן טאג באך נאך דער מאלציגט
האָט שוויג בעניריות סידוקים אָפַן אָרוּנישט מושג געווארט אָונַ אַיז נִיט
געבעטעהוּהייט געקומען צוֹ קְאַלְעָוָ אַשְׁקָעָתָאוּ.
דער זאָק אַיז געשמאָנָען פֶּאָר אַ ברוּיטן גַּעֲשֵׁנִיצְמָן שטעהָרָעָר,
אמַ וְעוֹלָמָן סָעַ זְבָּנָעַ גַּעֲלָעָן פְּאַפְּוּרָג אָונַ פְּעָזָים, אַ גְּרָאַבָּעָר פְּאַלְיאָאנָט
אָונַ אַ זְוִינָג קְאַלְעָוָ אַשְׁקָעָתָאוּ אַזְמָעָנָעָן זְבָּנָעַ
פְּיַלְאַסְפָּאַפִּישָׂן וְוּרְקָן זְוִינָג דָּעָר בְּאַשְׁאַפְּוּגָן פָּוָן דָּעָר וְעוֹלָמָן,
האָט פְּאַרְפָּאַסְט אַיְינָעָם פָּוָן זְבָּנָעַ גַּעֲלָעָנָעַ עַנְטָפָעָר אַפְּ דִּי אָוִים,
געַיְינָצְלָמָעַ בְּאָלָגָן, וְעוֹנָג וְעוֹלְכָעַ מַעַן האָט דָּעָם מַאֲכָטִיכָן גּוּוֹר אָונַ באָ
רִימָטָן בּוּכְּגַעַלְעָנָטָן אַגְּנַעַפְּרָעָטָן פָּוָן דִּיטְשָׁלָאָנד אָונַ פְּרָאַנְקָרִיךְ, פָּוָן
טָעָקָט אָונַ אַיְטָאַלְיאָעָן.
סָעַ פְּלָעָמָט זַוְּכָּ אַוְיכָּ טָרָעָפָּן, אַזְ סָאַיז אִים אַוְיסְגָּעָקָומָעַן צוֹ עַנְטָ
פָּעָרָן אָפַן לְאַטְבָּנִישָׂעָ בְּרָיוּזָן פָּוָן קְרִיסְטָלְלָעָבָעָ גַּעֲלָרָנָטָן סְכָּאַלְאַסְטִיקָעָר
אָונַ טְעָאַלְאָגָן. דִּי שְׁפָרָאָכָן האָט עַר פְּאַרְשָׁתָאָנָעָן, אַבָּעָר עַנְטָפָעָרָן פְּלָעָנָט
עַר לְאָזָן אַיְבָּעָזָעָצָן פָּוָן אַיְינָעָם אַ קְלָעָרִיךְ, אַנְ אַגְּטָלָאַפְּעָנָעָם מְאָ
נָאָבָישָׂן וְשְׁלָעָפָעָר, וְוָאָסָם האָט בְּאָ אִים גַּעֲרָנָט פְּאָר אַזְעָלְכָעָ אָונַ אַוְיכָ
אַנְדָּרָעָ וְאָבָנָן.
אָונַ עַפְּשָׂעָר גַּאָר האָט עַר אַיְצָט גַּעֲשָׁרִיבָן זְבָּנָעַ גַּרְוִוִּיסָּג בּוּכְּ "די
זְבָּנָעַ דָּעָרָן פְּהָנָעָמָט לְבִּטְמָעָ", וְוֹזָעָנָעַ זְבָּנָעַ אָונַ זְבָּנָעַ טְיִילָן גַּעַד
וְאַמְלָט אַלְעָ אַנְפָרָאָגָן אָונַ עַגְטָפָעָגָן, אָונַ וְוָאָסָם אַיְינָעַ אַפְּשָׁרִיפָטָן האָבָגָן
זְיִי גַּעַהָאָט אַ וְאָנָגָן צְוּוֹשָׂג זְבָּנָעַ צְאַלְרִיכָּעָ בְּאַוּגְנָדָרָעָרָה. וְוֹי נַאָר
81

בעלדיות סיורים איז אַרְנָנְגָעָמָעָן, האט קָאַלְעָוּ אַשְׁקָעָנוֹזִי טִיקָעֶז
צָוְעָדָעָקָט דֵי אַלְעַ גַּעֲשָׂרְפָּמָסָן מִיטַ אַ זְנָהָן טִיבָל.

וּוְנִבְלָה בָּאָס חָאַט נִיכְ אַפְנָהָרוֹקָט דֻּעַם שְׁטָעַנְדָּעָר אַונְיָזָעָם מִיטַ דֵי
שָׁאָפָרָג אַגְּנָ אַ וּוְנִכְלָל פָּגְנָרְיָסָן פָּאָקוֹן. קָאַלְעָוּ אַשְׁקָעָנוֹזִי האט זִיכְ
אוּוְלָגָעָשָׂטָעָלָט הַינְטָעָר דֻּעַם חַוְיכְנָ אַגְּלָעָן פָּוָן זְנָהָן שְׁטוֹל אָתָג זְבָ אַפְּ
אַיִם אַנְגָעָשָׂפָאָרָט מִיטַ בְּיַדְעָ עַלְגָבָוְינָן. שָׁרָהָאָט גַּעֲוָוָג זְבָ אַוְמָן
צָוְפָרְיָדְנָקָט מִיטַ בְּעַנְדוֹרָטָם אַוְמָגָעָרְבָּטָן קָוְמָעָן.

צָוְנִבְלָה בָּאָס האט אַרְטִינְגָעָרְבָּאָטָם אַפְּ אַ צְיָעָרְהָנָעָם טִיעָצָל צָוְוָיִי
בְּעַכְרָם גַּעֲשָׂנִצְטָעָלָט פָּוָן הַאָרָן אַגְּנָעָגָסָן וּוְתָנָהָן פָּוָן אַ פָּאָשָׂעָטָעָר
בְּוּטָל. שָׁרָהָאָט אַוְיכְ אוּוְלָגָעָשָׂטָעָלָט אַטְעַלְעָרָל מִיטַ בְּרוּגָלְעָבָן לְעָבָן
לְכָבָן.

סיורים האט פָּוָן קָאַוָּעָר וּוְעָגָן צָוְעָפָירָט דֻּעַם בְּעַכְרָעָ צָוְ דֵי לִיפָּן.
קָאַלְעָוּ אַשְׁקָעָנוֹזִי האט קְרוּטָלָעָכְ אַפְּ אַיִם גַּעֲקָוָתָן אַגְּנָ בְּאָרוּגָעָן גַּעַד
וּוְאָרְטָשָׁעָט.

— זְוִיעָר...

סיורים האט עַפְעָם גַּעֲבָוָמָט. קָאַלְעָוּ אַשְׁקָעָנוֹזִי אַזְוָיִ אַבְעָרָ פָּלָז
צָעָם גַּעֲוָאָתָן אַגְּנָ קָאָס אַגְּנָעָלְעָצָט, קִימָאָט גַּעֲשָׂרְיָנָן.

— זְוִיעָר זְוִיעָר! שָׁוֹן גַּאָר זְוִיעָר.

סיורים האט מִיטַ פְּאָרְדָּאָרָסָיקָן אַיְמָפָעָט אוּוְלָגָעְרוֹקָט דֻּעַם בְּעַעַר
בְּעַרְמָוָן קְוָבָן אַגְּנָ נִיכְבָּן תְּעָזָגָט.

— גַּוְשָׁת אַיִכְ הַאָב גַּעֲדָנָגָעָן דֵי בְּאָרְגָּדוֹוָהָגָן פָּוָן וּוְעַלְיָוָתָקָעָ אַגְּנָ
בְּאָלְגָיָעָן. נִוְשָׁת אַיִכְ.

קָאַלְעָוּ אַשְׁקָעָנוֹזִי האט אַרְהָאָלְעָזָוָהָגָן דֵי לְאַמְלָעָ גַּרְאָוְלָעְבָּעָ בְּרָעָ
מַעַן, האט אַפְּ אַיִם אַ קְוָשָׁ גַּעֲטָאָגָן אַגְּנָ אַגְּנָטָ טִיקָעָפָזָוָיָט זְוִי אַרְאָפָגָלָאָזָט. שָׁרָהָאָט
הַאָט אַוְיסָוָוָאָרְטָנְרִיךְ גַּעֲשָׂוָיָגָן. סיורים האט וּוְטָמָעָר גַּעֲרָעָט.

— גַּעֲדָנָגָעָן האט זְוִי בְּאָמְקָיְגָלְעָבָן שָׁאָפָעָר דָּעָרְ הַרָּאָבָיָא וּוּאָ
לְעָנָטִי גַּוְלוּוּעָץ פָּאָר זִיכְ אַגְּנָ בְּאָפְוּלָמָאָכְטִיקָטָעָ צָוְ טָאָ דָעָרָמִיט וּוּאָמָט
שָׁרָ וּוּילָ.

— גַּוְלוּוּעָץ, — האט קָאַלְעָוּ אַשְׁקָעָנוֹזִי אַיְבָעָגָטָאָזָרָטָן.
— ...דֻּעַם הַרָּאָבָיָא גַּוְלוּוּעָץ הַאָב אַיִכְ מַעְלָמָגְן זַעַקָּם אַגְּנָ צָוְאָנָצִיךְ
מוֹזָגָט דְּבִיכְסָטָאָלָעָר אַגְּנָ וּוְאָכָבָר. בְּוּכְלָאָל אַגְּנָ וּוְאָכָבָר.

קָאַלְעָוּ אַשְׁקָעָנוֹזִי האט גַּעֲשָׂוָיָגָן.

— ...דֻּעַם שְׁוִיגָגָהָאָט אַיִכְ צָוְעָזָגָט אַ הַאָלְוָאָעָ צָעָן טְוּזָנָט דֵי
קָאַטָּן צָוְ אַכְטָ פָּוָן הַוְדָרָעָט וּוְאָכָבָר...
קָאַלְעָוּ אַשְׁקָעָנוֹזִי האט אַרְטִינְגָעָטָאָן דֻּעַם קְלִיְוָגָעָם פְּוִינְגָעָר אַגְּנָ

אויער אָרְטַנְג, חָאַט אַלְכָּטָן טְרִיּוֹסֶל גַּעֲטָאָג, זַיְבָּ פָּאַרְטְּרָאַכְּט אָג אַיִּינ
גַּעֲבְּלִיבְּג אָזִי שְׂטִיִּינְג מִיטְּנְג פִּינְגְּנֵר אַגְּנֵעַמְג אָזִיְעַר.
— ...וְוְאַלְעָנְטִי גַּלוּוּיְעַץ הָאַט מִיר אַפְּפָאַרְדְּוָנְגָן אַלְעַ זַיְנָע רַעֲבָט
אָפְּ דִי בָּאַגְּוּוֹאָהָג פָּאָרְ פִּוְנְפָּ אָגְ צְוָאָנְצִיךְ טְוִיזְוָט אָכְטָה
רַיְבְּסְטָאָלְעָר.

קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנְאָזִי הָאַט פָּאַמְעָלָעָב אַרְוִיסְגָּנוּמָעָג דַּעַמְגִינְגְּרָפְּ פָּוּ
גַּעַם אַיְוּרָ אָגְ גַּעַזְוָאַרְטְּשָׁעַטָּה.

— גַּלוּוּיְעַץ...

סִירְקִים הָאַט אַוִּיסְטוֹאַרְטְּפְּרִיךְ גַּעֲקוּקָט אָפְּ קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנְאָזִיְג. דַּעַר
וְאַגְּ אָבָּעָרְ הָאַט גַּעַשְׁוּוֹגָן, אַנְגָּהָוְיְבָן צְוָ אַשְׁמָוְרָעָן דִי אַוְינְג, וְוִי סֻעְתָּ
וְוְאַלְמָנָז זַיְבָּ אַיִּם שְׂטִיְעָנְדִּיקְעָהָיִיט אַנְגָּהָוְיְבָן קְלָעָפָן דִי אַוְינְג אָפְּ אַגְּ
נַאֲכְמִינְטָאַגְּדוּקְגָּ דַּרְעָמָל.

סִירְקִים הָאַט זַיְבָּ הַיְלָפְּלָאָזְג אַוְמָעְקוּקָט, גַּעֲמָפְּעָט מִיטְג אַקְּרָצָן
אַטְעָמָז אָגְ גַּעַוְיְשָׁטָמָז זַיְבָּ אַוְנְטָעָרָן הַיְטָל דַּעַמְגִעָּאָלְמָן שַׁאַרְבָּג אָגְ
דִי פָּעַטְעָ קְנִיְשָׁגָן אַהֲרָוְמָהָלָן. מִיטְמָאָלְגָהָאָט עָר זַיְבָּ מִיטְג אַגְּ
שְׁלָאַסְמָנְקָבָט אַרְוִיסְגָּנוּבָאָפְּטָמָט.

— אַיִּכְבָּ זַיְבָּ אַפְּגָעָבָן דִי הַעֲלָפָט אָפְּ גַּלְעָבָע שְׁוֹטְפָעָם.
קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנְאָזִי הָאַט זַיְבָּ אָגְ לַיְמָבָג דִּיר גַּעַטָּאָג, אַבְּעָלְגָהָרָק
פָּאַמְעָלָעָב פָּאַרְמָאַכְּט דִי אַוְינְג אָגְ גַּעַשְׁוּוֹגָן.

— אַבְּיכָ.

— פָּאַרְוָאָסְמָ? — הָאַט קָאַלְעָוָו מִיטְמָאָלְגָהָאָט וְוְאַכְּיָס אָגְ מַוְנְטָעָר גַּעַז
פְּרָעָמָט.

— דִי הַאֲלָוּאָע דַּעַמְגִינְג אַיִּזְגָּוּ מִיר גְּרוּוֹס אָגְ אַוְיכָ דִי פָּאַכְּט אַיִּזְגָּוּ
מִיר אַלְיָוָג צְוָוָשׁוֹר. קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנְאָזִי הָאַט לַיְמָטְגָה גַּעַוְיְגָט דַּעַמְגִעָּאָלְמָן
צְוָוְיְפְּלָעְדְּרִיךְגָּ שְׁמִיְבְּעָלָעָאָפְּ דִי לַיְפָן.

— אַבְּיכָ צְוָוָשׁוֹר.

סִירְקִים הָאַט דַּעַמְגִינְטָלְעָבָן סְאַפְּעָק אַוְועַקְלָעְפְּאַכְּבָעָט מִיטְג
פְּנִגְנָה, וְוִי אַגְּ אַיְבָּרְקִעְגָּזָבָ, וְוִסְמָעָר דִּירְאָרְחָפָ וְוִאַיְצָטְגָּלְצִיְוָנָס נִיטְג
הָאָבָן. קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנְאָזִי הָאַט פְּרִינְטָלְעָכָ מִיטְפְּילְנְדִּוָּק גַּעַזְיְצָעָט:

— דָּאָם גַּאֲלָאָכָעָם, דִי פְּרָאַנְצִיסְקָאָנָשָׁר וְוּלְגָנְגָעָר גַּעַרְגָּעָן
סִירְקִים הָאַט פָּאַרְדְּרָאַסְמָק אַוְועַקְלָעְקָוּקָט אַיִּזְגָּוּ זַיְטָמָאָגְ פָּהָג אַוְמָ
גַּעַדְוָהָד אַנְגָּהָוְיְבָן צְוָ אַפְּגָעָג מִיטְג אַקְּרָצָג אַטְעָמָה. קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנְאָזִיְג
83

וי' האט אים דערפיזרט דערצען, אוֹ דאס, ווֹאָס ער האט פַּרְשִׁיעָר מיט אלע
מייטלעג זיך באַמִּיט אוֹיסצּוּמְטָהָג, האט ער אַיצְט גַּעֲהָלָטָג פָּאָר אָ
גרַזְוִינְג גַּלְוִיך. אַיצְט האט זיך קָאַלְעָוּוֹ אַשְׁקָעָנוֹזִי נְאָרוֹנִיט גַּעֲדָאָרֶפֶט
אַתְּלָג. סִירְקִים חָאַט אָפּ וְזַבְּן אַיְזָע נִישְׁתַּגְעַטְפָּעָרֶט. ער האט באָ
רוֹוְנְגָעָלָעָב אַגְּנָהָוִיבָּג אַוְיסְצּוּרְבָּעָנָעָג.

— וְזַי פְּאַכְּמַט גַּיֵּט דָּאָס רַעַכְתָּ אַוְיכְּ צַו אַיְזָעְנָעָם הַאַנְדָּל אָונְ שָׂוְטָ
פָּעָם אָונְ סְקָלְאָרְדָּעָס פָּוָג וְאַלְצָ אָונְ עַרְוִיכְפּוּוִילְג, קְלִינוּטְפּוּוִילְג אָונְ מַאֲוָאָ-
וּוֹעָ, אַרְוִיסְצּוּבְּרִין זַלְצָ אָוּסָ אַגְּנָהָוִיבָּג לְעַנְדָּרָע, אַוְפְּצּוּשְׁתָּעָלָן
שַׁחַטְפִּים, בְּאַפְּלוּמַאְכְּטִיקְטָע אָהָג זַיְעָרָע. בְּאַפְּלוּמַאְכְּטִיקְטָע,
שַׁטְּמָאַטִּישׁ עַדְרָע פְּרִזְיָישׁ סָאָבְּרִים אָפּ צַו מַאְכָג דַּי דָּאַוְיקָע נָעָ-
שָׁעָפָטָן. נָאַנְצָע צַעַן יָאָר.

קָאַלְעָוּוֹ אַשְׁקָעָנוֹזִי חָאַט גַּעֲדָאָרֶפֶט

— דַּעַר גַּעַמְמָעָטָעָר מַאְרְטִין שַׁוְּעָד האט אַיְזָעְנָעָם פִּינְפּ הַוְּגָ-
דָּרָטָם טַוְּזָנָט צַעַנְטָנָעָר אָיָר פָּאָר וּוּעַלְוִיטְשָׁקָע, הַזְּנָדָרָט פּוֹפְּצִיק
טוֹזָגָט פָּאָר בְּאַבְנִיעָ. אָונְ וּוּעַלְוִיטְשָׁקָע אַרְבָּעָטָם טַוְּזָנָט אָונְ אַכְּזָג בּוּרָ-
עָרִים פָּוָג דַּי נָאַנְטָע דַּעְרָפָעָר, אַיְג בְּאַבְנִיעָ דָּרְתִּי הַוְּמָרָעָט....

— אָונְ גַּוְלְוּוּעָץ?

— ער האט מִיר אַפְּפָאַרְקוּיפָּט אָונְ פָּאַחְדוּנָט צְוּוִי הַיְּנָדָרָט וְמָאָ-
לָעָה.

— ער האט באַקְוּמָעָנִי?

— וּמְאַקְוּמָעָנִי אָונְ זַיְוִי מִיר צְוִיר אַפְּגָעָעָבָן.

— פָּאַרְוּוֹאָס?

— אַוְיכְּ וּזְוִיסְטָ נִישְׁטָם.

— אַיְרָה האט זַיְוִי צַעְטִיְילְטָ?

— נָאָכָ נִישְׁטָם.

— פָּאַרְוּוֹאָס?

— אַוְיכְּ הָאָבָ פְּרִיעָר נָעוּאָלָט רִיּוֹדָן מִוּט אַטְבָּ.

— צַעְטִיְילְטָ!

— אַיְרָה גַּוְיִט אַתְּנָ?

— צַעְטִיְילְטָ.

— וּוּעַמְעָנֶג?

— אַלְמָאָנָעָם, יַעֲסָוִיםִים, לְאַמְדָאָגִים זַיְוִילְג בְּרָאָנְדִים, טַאָדָרָעָם
מִשְׁוְלָס אָונְ נָאָכָם בְּעַטְלָעָם זַוְּן: קָאַלְמָעָנָקָע בְּעַטְלָעָר, לְיַוְוִוִּי בְּעַטְלָעָר,
הַיְּרָצָ בְּעַטְלָעָר, מַעַשְׁלָעָם בְּעַטְלָעָר.

— אַיְרָה גַּוְיִט אַתְּנָ?

— וואם האט אוד נולווועגן צונען אנטט? — נארכנישט. ער איז שונג לאנג אוז, איז וואם איב זאל אים, פאלנט ער.

אשענענאווי האט אפ איט שטערגען אונ אנדרינגלעך געקומט.

— נארכנישט?

— גוינ.

אשענענאווי האט געהרייט מיטג אנט.

— זונט עלטער-עלטער זויהג יאנ האט עוטש אחרער הולז-וועצע, א ריטכער גראפ, א פארטירובגער פון בעמען, האט דער קיניג, דער ציילט מעג, געלאומות קעגען פאר בעמישער והערזיע. זונט זיידע יאנ נעד פאמוות גולווועצע האט פארשעוועהט א ריזוקן פארםונג, איצט שוועטער ער שוינ צוואציך זאָר אונ דאס נאלאַקעס והוועט איט נאָכ אלץ פאה זונען כויעעם אונ פאר אַזערקע ריזוק. איז ער יוננט האט ער מיב נישט וויניק געמאָטשעט מיט וויקוביימ.

בענדייט סיירקיס האט באַזשומורעט די אונן. פאָר לעו אשענענאווי האט פארזשומורעט די אונן.

— גואָלענטי גולווועצע... איז זונט ומײַעכ פִּיכְּבָּן געשווֹאַלענע מילען... ער האט פארהוילעט זונט האָב ביונ העמֶּר, האט זיך עצקריגט מיטן פריזישן גוינען, ריזעט זיך מיטן נאלאַקעס אונ אלע האָבן אַים פִּינְטָן. ידו בְּכָל וַיַּד בְּלַבְּוּ... צו יוֹסֵט אַיר, אַז אַנוּמְלַת האט ער צו מיר אַז שטוב געבראָכט דורך זונען דינערם צו טראָגן אַין אַ בעטל זונט געלעטן זיידן פאר אַ מאָשְׁקָן, אַז גונעאָגָט דִּיבְּגָע גַּעֲוִינְסָן אַז שומֶר. פָּעָם פון גְּרוֹסָע גַּעֲשָׁפְּטָן?

בענדייט סיירקיס האט זיך צעטומולט.

— ...וְאַם אַין זַיְמָר?

— האָב אַיב אַים גַּעֲשִׁיקָט צו אַיב... — קאָלען אשענענאווי האט זיך אַ גַּלְעַט גַּעֲטָן אַיבָּעָד די אַונְג, נִיט צו זוּטָן זונט שאָרְנְפְּרִיד אַז גִּיט צו קָוְגָּן אַפְּ סיַרְקִיסָּעָם צַעֲטוּמְלָאָגָן. — אַיְוָן זַיְדְּשָׁן גַּעֲפָעָש האט שוינ דער אַומְוּרְדִּיקָעָר גַּוְילְעָם גַּעֲבָרָאָכָט פָּונְדָּעָר וּוּלְטָט.... הִיט זַיְבָּן...

בענדייט סיירקיס האט אַ רְעַנְעָן נַאֲמְנָעָרָאָכָט, קענטיך זיך געשלָאנְג מיט דער דִּיעָג, אַז שונט אַזְּיַעַנְכְּמָן אַר אַנְטְּשָׁלָאָסָן אַ זַּאְגָּן גַּעֲטָן:

— ער אַיְוָן זַיְבָּן אַזְּיַעַנְכְּמָן אַזְּגָּלְעָש, פִּירְשָׁת זַוְּסָעָר אַז האָט. קְלוּיְנָע קִינְדָּעָר זַוְּלָגָן אַים נַאֲכְלָוִינְפָּן, זַוְּיָּא אַ שְׂטָאַטְ-נָאָר...

* ער שְׂאָגָט זיך מיט אַפְּעָמָן אַז גַּעַגְעָן שְׂאָגָן זיך מיט אַיט.

— היט זיך! די נאכצע קעהילע קאנַן ברענונג פה איז וואסער-
טראונער.

— ס'אייז באווארנט...

קאלעוו אשקבענאווי האט זיך אוויעגעזעט אין שטול, ארנגער
לייגט די הענט אין שווים אונז זיך מיט א געמייטלעכן שמיכל אונגע-
בונגע צו טורקיסן.

— יא. נאכעמַ בעטלער אונז ליווּי בעטלער לאונז איז זנט צוועו
קאדראשימים נישט א eros פהן אויג.

בענדיטם סיירקיס איז געלובילן געלעלעט. זונגע איזונגענע נאכקוקערס
האנן איז וווענג די בעטלערים גאנרנישט נויט צו וויסן געטאגן.

— אויר גויט אטנַן?

קאלעוו אשקבענאווי האט איז נישט גענטפערט.

— אויר גויט אטנַן?

— וויבַּל! — האט קאלעוו נערופַּן דער מעשאָרעם איז אַרטנַע-
קומען. קאלעוו אשקבענאווי האט אם איז געקקט מיט באַליידיקטן
פאריבַּל.

— איז זעירער זוועַג... אה?..

וויבַּל באָס האט טיוקעפַּ צומענוּמען דעם זונגע.
נאָכ א זוישׁלע איז ער אַרטנַע-קומען מיט א גולדענער טאַצ אונז
אווֹי גרויסע גולדענער בעכערם. דאס באַרילקעל ווינן, וואָס ער האט
אייזט געברחאָכט, איז געווען פְּרוּיש אַויסינגער אָבָּג פָּוג דער ערְד אַינְעָם
קעלער אונז באָאַקסָּג מיט שִׁימְלִי. קאלעוו. אשקבענאווי האט באַטראָכט
דעם זונגע אָפֶג שטָּפָּעָר אונז אלְיָוָן אַיזָּמִי צַעְקָלָאָפֶט. זוי נאָר וויבַּל
האנַט אַהֲרֹן גַּעַשְׁלָאָגָן דעם שטָּפָּעָר, האט קאלעוו אשקבענאווי אלְיָוָן
אוֹיסְטָגָנָסָג דעם זונגע אַינְגָּסָג דעַנְעָמָעָמָע קְרִיאָגָל אַונְגָּסָג פָּונְגָּסָג
איינְגָּשָׁעָנָקָט אַינְגָּסָג די בעכערם.

ער האט צוועַשְׁטַּט צעַקְוּעַטְשַׁט אַ קלְיָינָעַט מְרָאָפָּן אַפְּ דָּעַר צוֹנְגָּן,
אוֹיסְפְּרוֹוֹנְדִּיק גַּעַמְמָאָטְשָׁקָעָט אַונְגָּסָג צוֹפְּרִידָן אַ שָּׁאָקָל גַּעַפְּלִיטָן קָאָפֶג,
זוי דערקענט אַ באַקָּאנְטָן אַונְגָּסָג נִישְׁטָּט גַּעַפְּלִיטָן טָאָמָן.

— אה?.. — ער האט גַּעַזְפַּט קְלִיְּונָעָזְפַּט. צוֹפְּרִידָן אַונְגָּסָג
רע האט ער גַּעַקְוּקָט אַפְּ בענְדרִיטָן סיַרְקִיסָּן אַונְגָּסָג פָּאָחָבִיסָּן דָּעַט זוֹנְגָּן
מייט שְׂוֹאָרְצִיבָּל אַוְלָעָכָּבָּר אַזְוַנְקָעָם. וואָס ער האט אַרְאָפְּגַּעַפְּלִיקָט פָּונְג אַ
גַּרְוִיסָּן הַעֲנָגָן. ער האט צוֹגְנָרוּקָט בענְדרִיטָן דָּעַט טָאָלָעָר מִיט די טִיְּנָ-

ערע ראוזנקעם, צוונאָסן אַים וווען אוֹג בעבער אוֹג גוֹט אָפְּגָנְלִיְּגָט
געברומט:

— אה? ..

— אוֹר נוֹיט אַנְגָּן?

— נוֹג.

— נִישְׁתָּם.

— אַין שׂוֹטְפָעֵם נִישְׁתָּם. אַיך בֵּין צוֹ אַלְטַט. גַּעַלְט ווּלְאַיְבָּעַנְט.
די הַעֲלֵפֶט פָּונְדָּעָר פָּאַכְּט אַוג פָּונְקִינְגָּס הַאַלְוֹאָעָ. אַיְר ווּעַט בָּא
מִיד לְבִינְעָן. אַ ווּעַסְטָל מִיט אַכְּט אַוג צְוֹוָאנְצִיךְ פָּונְהַונְדָּעָרְט אַיסְקָעָע,
אוֹיסְצּוֹצָאָקָע אַיְטָלְעָסְטָהָלְבָּעָ יָאָר ... די פָּאַכְּט, סְפָּלָאָדָעָס אַוג אַשְׁעָר
גַּאנְצְּעָרְטָהָבָּאָב אַוג פָּאַרְמָעָנְגָּן זְוִינְגָּן מַאְשָׁקָנָן אַוג אַרְזָוּעָס ... אה? ..

סְיוּרִקִּים הַאָט מִיט אַ גְּרִינְגָּהָרְצָ אָפְּגָנְלִיְּגָט עַמְּט.

— אוֹיכָ צוֹ ווּלְגָן ...

ער אַיְזָן צְוֹפְּרִיחָן גַּעַוְוָעָן, ווֹאָסְ קָאָלְעָוְ אַשְׁקָעָנָאָזִי נוֹיט אַעַן, זָאַל
זָוָג אַפְּ אַזָּא שְׁטוֹיְגָעָר.

— אה? .. — קָאָלְעָוְ אַשְׁקָעָנָאָזִי הַאָט מִיט זְקִיעָוָש אָוּמְבָאָהָאָלְ—
פָּעָנָע פִּינְגָּעָר אַדוֹיְסְגַּנְעָרָאָבָּלְטָה רַאֲזְנְמַעְקְעָרְלָעָכָּ פָּונְגָּמוֹל. — טָאָדָּ—
רָאָס סְעָנָאָל מַשְׁוִילָס אַוג יְוּזָל בְּחָאָגְדָּיְם דָּאָרְטָן אַין שׂוֹטְפָעָם.
— אַתְּ שׂוֹטְפָעָס? — סְיוּרִקִּים הַאָט זִיב דָּעַרְשָׁרָאָקָע אַוג פָּאָרְבִּי

דְּעַשְׁתָּמָן.

— אַין שׂוֹטְפָעָם. בְּיוֹהָע אַיְנוֹיְנָעָם אַפְּ אַ זְעַמְצָנְטָלָ פָּונְדָּעָמָט הָעָר
וּועַב. — קָאָלְעָוְ אַשְׁקָעָנָאָזִי הַאָט שְׁטִיל אַיְן זִיב אַרְבִּינְגָּהָיְכִּיצְּטָה.
בְּעַנְדִּוּטְסְיוּרִקִּים הַאָט זִיב גְּנִיבָּנָעָכָּפְּט אַוג עַטְלָעָבָּעָ מַאְלָגָנָע
שְׁאָלְטָט מַיְמָן קָאָפָּ אַפְּ יָאָ. קָאָלְעָוְ אַשְׁקָעָנָאָזִי הַאָט מִיט קְלִוְנָע זָוָג
פְּעַלְעָכָּ גַּעַטְרוֹמְקָעָן זְוִינְגָּן.

— אה? .. אה? ..

עלפתער קאפיטל

אַרְוֹמָגָעֶבְּלָאַנְסָעֶט אִינְגַּשְׁתָּאַט, אֲבָעָר וְעַנְגָּן וְאַלְעַנְטִי נְלוּוּעַצְּ דָּאַט זַי
לְיוֹנָעֶר נִישְׁתָּאַגְּוּסְטָאַט צַו עַטְפָּעָרָן.

עַפְעָס אִינְגַּלְטִירְמִשְׁקָע שְׂטָאַטְעָרָן הָאַט זַי אַנְגָּעוֹזְוִזְּ אִינְגַּדְעָר זַיְטָ
פּוֹנְעָם פְּלָאַרְיוֹאַגְּעָר שְׂטָאַטְמְטוֹעָר. זַי הָאַבָּן זַיְכָּ דָּאַרְטָ אַרְוֹמָגָעֶרְדִּיְתָ
אַרְוֹמָדָי טְוֹרָעָמָר אָגָּן וְבָנְגָּעָן צְהֻנְשָׁתְמָאַגְּעָן צַו דִּי שְׂטָאַטְמְחוֹאַכְטָעָרָס,
מְעַד הָאַט זַי אֲבָעָר פָּוָן דָּאַרְטָ אַוּוּקְגָּעָטְרָבָן. עַס אַיְזָן גְּקוּמָעָגְמָרָי
טְאַגְּנְצִיְּטָ אָגָּן זַי וְבָנְגָּעָן גְּעוּוֹגָן הַוְנוּגְרִיךְ אָגָּן מִיד. וְבָנְגָּעָן זַי אַרְוִוִּים
פּוֹן טְוִוָּר, דָּוְרְבָּנְגְּעָרְאָכְנָן דָּוְרָכָן רִיוּוֹ אַרְוֹמָדָי דָּעָר שְׂטָאַטְמְדוֹאַגְּאָט אָגָּן
אַרְוְפְּגָנְעָקְלָעְטָרָט אָפְּ דָּעָר בְּרוּיְטָרָט דָּאַמְּבָעָ, וּוָאָס אַיְזָן גְּעוּוֹגָן אַוְטָעָרָ
נְעַמְּוִירָטָמָט מֵיְתָמָט צִיגְּלָן אָגָּן אַוְפְּגָנְעָשָׁטָמָט אִינְגַּנְאַכְמִיטָּאַגְּדִיקָּעָר זַיְכָּ
אַוְפְּגָנְעָכָאָפְּט זַיְכָּ פּוֹן דָּרְעָמְלָי, אַיְזָן מְאַטְשָׁיָן גְּעוּזָעָסָן אָפְּנָן גְּרָאָזָן, דִּי
בָּאַרְאַנְקָעָוָע סְוּטְשָׁמָלָן נְעַמָּן זַיְכָּ אָפְּ דָּעָר עַרְדָּ, אַיְזָן הָאָלָר זַיְנָגָעָ אַיְטָ
פּוֹגְשָׁלָאָפְּ גְּעוּוֹגָן צְיעַשְׁבָּעָרָטָמָט. עַר הָאַט שְׁתָאָרָגְעָקָעָט אִינְגַּדְעָר לְזָפָט
אַרְיִינִי, פּוֹנְמָאָל צַו מָאָל גְּעַגְעָנָעָטָמָט אָגָּן גְּעַמְּלִיאָסָקָעָט אָגָּן בְּיַעַתְרָעָן טָאָמָט
אַיְינָן, מְוֹילְפּוֹנְמִידְקִיעָטָמָט אָגָּן פָּוָאָלְגָּעָנָעָטָמָט גְּוֹשְׁטִידְעָרָעָסָן. מִיטָּאַמְּאָלָה הָאַט
עַר זַיְכָּ אַוְפְּגָנְעָמְוֹנְטָעָרָט, זַיְנָן בָּאַנְגָּעָט אַיְזָן לְעַבְדִּירָק גְּעוּזָהָגָן. עַר הָאַט
עַפְעָס נְאַבְגָּעָטְרָאָכָּמָט, זַיְנָן גְּעַדְאָאָנָקָהָאַט אַנְגָּעָשְׁטָרָעָנָגָט גְּעַרְבָּעָט, אַיְזָן
עַר הָאַט אַזְּשָׁאַגְּהָוִוָּבָן זַיְכָּיָעָן מִיטָּדָי בָּאַקְנְצִיְּגָעָר. אַפְּ אַרְגָּעָן
הָאַט זַיְכָּ אָפְּ זַיְנָן פְּאַנְגָּעָם בָּאַוְיָוִגָּן אָגָּרְיוּטָרָשָׁמְיִיכָּל, בָּאַלְדָּ אֲבָעָר אַיְזָן

ער פארישוונגן. ער האט אלע גיבער געקביעט אונ געליאסקעט מיט א פוסט מוליל, אין די אויגן האט זיך באויזן א צאחנדיק פיבערל, בו ער האט היילכיק אונ יוועט פון זיך אוערט א שפטי געטאג, צוריך אוייס נעשטראקט דעם שערפער אונ אַנגגעשטפאָרט דעם קאָפּ אָפּן עַלְנְבוֹינְג.

-- הע? — האט אים ווויטשעב געפרעט.

מאטשיי האט בלויין אַ ווֹאָרְטִישׁע געטאג אָמֵן גַּאוֹרְגִּישׁט גַּעֲנְמַפְּעָרָת. ווֹוִיטשׁעב האט אַבְּעָר נַאֲגָצְ פִּינְקְטְּלְעָכְ גַּעוּוֹסָט, ווֹאָסְ מַאֲטְשִׁי הַאֲט גַּעֲטָרָאָכְט, בַּאֲטִישׁ מַאֲטְשִׁי הַאֲט אִיטְ גַּאֲרְטִישׁט גַּעֲזָאָט. מַאֲטְשִׁי הַאֲט אַקְּקְ גַּעֲטָאָג אַיְן וּוֹוִיטשׁעַבְסְ זַיְתְּ אָמֵן גַּעֲזָעָג ווֹי ער האט גַּעֲפָנְטָאָג בִּישְׁפָּאָרְטִיךְ פִּירְשְׁאָגְטְּ קְנוּפְּיק, באַ וּוּלְכְּבָּן דָּאָס הַלְּצְעִיגָּע רְוִיְתְּגָעְפָּאָרְבָּטָע הַעֲנְטָל אַיְן גַּעֲזָעָג אַוְיְמְגַעְשְׁנִיצָט מִיטְ וּמְאָבָּע שְׁנִיצָעָד רְיָעָג אַיְן די שָׁאָרֶפְט בְּרוּיָה אָמֵן פָּאָרְזָשָׁאָוּוּרָת. מַאֲטְשִׁי הַאֲט זיך באַ גַּעֲנְטָמִיט אַקְּקְ ווֹאָס ווֹוִיטשׁעב האט צו אַיְם אַהֲנְגָעָוּאָתָן. מאַיְםְשִׁי הַאֲט אַמְּאָכְ גַּעֲטָאָג מִיטְ דָּעָר הַאֲנָט.

— ווֹאָס טְוִיכְ דָּאָס? צו אַיְם ווּעַסְטוּ נִישְׁטָ צְקוּמָעָג. הַאֲסָט גַּעֲזָעָג ווֹי מַעְ חִיט אִימְ? אַיְן דָּעָר טִיר אַיְן שְׁמַעְתָּךְ גַּעֲשְׁתָאָנָעָן אַ פְּאָרָה שְׁוִינְגָן... מַעְ ווּעַט דְּזִיךְ באָפְט אַג הַעֲנָגָע...

ווֹוִיטשׁעב האט זיך גַּעֲשְׁפִּילְטָט מִיטְנְ קְנוּפְּיק, גַּעֲפָנְטָט די שָׁאָרֶפְט אַוְ זִי צּוּרִיךְ פָּאָרְמָאָכְט. דָּעָרָאָכְט הַאֲט יָרָא אַוְעַקְעַלְיָוָנְט דֻּעָט קְנוּפְּיק לְעָבָן זיך אַוְן מַאֲטְשִׁיְעָן גַּעֲקָוּט גַּלְכְּבָּן אַיְן די אוֹיגָן.

— הע?

מַאֲטְשִׁי הַאֲט ווֹוִיטָר גַּעֲזְוִינְג וּמְגַעְרָאָנָה.

— ... אַוְן אַוְנְטְּעַרְצִידָג ווּעַסְטוּ נִישְׁטָ אַזְאָה הַוּן. סְפָאָיְן נִישְׁטָ קִינְגָן בָּאַטְשָׁע, ווֹאָס בָּרְעָנְטָ ווֹי צְוָנָטָר. צְוָלְגָן, שְׁטִינוֹג, זְטוּגָן, דָּיְזָוָן זיך אַוְיְסְצָוְרָעָבָן. נִיגְגָן... — ער האט גַּעֲטְרִיסְלָט מִיטְנְ קְאָפְט, אַוְעַקְעַזְשָׁאָרָן דֻּעָט אַמְּנְעַלְיְמְבָעָרָט גַּעֲרָאָנָה.

דאָס צְבָנָעָן שְׁוִינְגָן נִישְׁטָ מַעְרָט ווּעַגְגָן די צְוִיְיָוָטָאָטָט פִּירְדִּימָרְט לְעָכְ מִיטְ וּיְעָרְ כִּימְרָעְאָפְגָנְהִיטָר בָּאַרְעָדוּרְקִינְטָט. דָּאָס זְבָנָעָן גַּעַר ווּגָן גַּאֲרָ שְׁוּגָר בָּאַלְאָדָעָנָע אַוְן גַּעֲיָאנָטָע מַעְנָטָשָׁן, ווֹאָס הַאֲבָן בָּאָרָטָאָכְט זְיוּעָר גַּוְיִיל אַגְּ אַנְגְּעַשְׁטָרְעָנָט גַּעֲזָבָט ווּזְאוּזִי אַרְאָפְצָאָזָוָרָפָג דֻּעָט אַוְמְדָעְטָרְעָלְעָבָן אַל וּפָוָן די פְּלִיזְעָס. אַיְן די פְּאָשְׁעָטָע דָּיְזָוָן פָּוָן די פִּוְוִירִים הַאֲט דָּעָר שְׁעַנְסָטָר אַוְן מַעְנְטָשְׁלָעְבָּסְטָעָר גַּעֲרָאָנָה ווּעַגְגָן לְאַמְּפָט אַוְן בָּאָפְרִיטָוָג אַוְמְבָהָאָהָלְפָן אַג שְׁוּשָׂר גַּעֲמָפָט אַוְעָג, הַאֲט אַיְן זְיוּעָר מְוִיעָב גַּעֲצָאָפָלָט אַג גַּעֲוָכָט אַגְּגָן ווֹי אַנְטְּרִיטְפָּעָרָפָט אַיְן דָּעָר מְוּטָרָם טְרָאָכְט — אַוְן נִישְׁטָ גַּעֲפָונָן.

מאטשי הָאַט זִיב כְּרוּיֶת פָּאַרְמָאַסְטָן מֵיט אַנְפָעָנָעָר הָאַנְטָן אֹונָנְטָשְׁלָאָסְטָן זַיְבָּ אַפְּאַטְשָׁ גַּעֲטָאָג אַיְל זַיְנָן צַוְּוִיטָעָר אַפְּעָנָעָר הָאַנְטָן אֹזְוּ וּוּזְנָן פּוּעָרִים קַוְמָעָג צַו אַוְסְגָּלִיכְ בָּאַמְּ פָּאַרְקְוִיפְּן אַדְעָר קוֹפְּפָן אַ קְוָן.

— נַיְשָׁת אִימָּ אֹונָנְטָשְׁלָאָסְטָן זַיְבָּ רַוְכָּעָרָנוּ! — עַר הָאַט דָּעָרְהָמִיט אַרְיוֹסְגָּעָזְגָּט זַיְנָן מִיְּנָן אַוְנְטָרְצְוִיזְמָן דַּי שַׁאֲכָטָעָן וּוּזְנָן פָּאַסְׁוּשְׁוּוֹאָ צְוָרִיק מִיטָּ צַוְּוִי יְאָזָר.

וּוַיְוִיטְשָׁעַכְ בָּהָאַט וּוַיְדָעַר גַּעֲנָמָעָג דָּעַט קַנְיְפִּיךְ פָּוָן דַּעַר שַׁרְדָּ אֹונָנְטָשְׁלָאָסְטָן שַׁגְּנִיתָה דָּאָס גַּרְאָזָ אַחְוָמָ זִיב. עַר הָאַט אַוְסְגָּלִיכְ בָּיְמָן דָּעַט קָאָפָ אֹונָנְטָשְׁלָאָסְטָן זַיְנָן חַאְבָּג שַׁמְּאָלָץ גַּעֲלִישְׁמָעָט, בָּאַלְעָבָט פָּוָן בְּלִי-צִיְּקָג גַּעֲדָרָאָנָק, פְּחָנְקָט וּוּי בָּאָ מַאְטָשְׁיָעָנָה. אַפְּ אַרְגָּעָן זַיְנָן דָּאָס גַּעַנְמָ וּוְאָתָן גַּאֲרָאָנְדָעָר מַעֲטָשָׁעָג, פְּרִיעָעָ, צַעֲפָנָטָעָ, בָּאַשְׁוּנָטָעָ פָּוָן אַטְרוּמָן, זַוְּאָס אִינָן אַוְטָמָטָעָ צַקְוָנְפָטָט.

אַבְּעָר בָּאַלְדָּ הָאַט עַר זִיב וּוַיְדָעַר אַנְגָּעָבָמָרָעָט אֹונָנְטָשְׁלָאָסְטָן דַּי אַוְנָגָג. עַר הָאַט זִיב דָּעַרְמָאָגָן, וּוּזְנָן דָּאָס דַּעַמְלָט אַיְנָעָם וּוַיְנָיָה טָעָר, וּוּזְנָן דַּי זְשָׁפָעָה הָאַט גַּעֲרָעָנָט, גַּעֲשָׁוֹאָלָן גַּעֲוֹאָרָג פָּוָן הָוָנָגָעָר אַיְרָ נַיְנָעָם מִיטָּ זַיְנָן הָוִיְגָעָוָנָה. אַלְצָ אַזְוּי וּוּזְנָן סְוִירִיכְ הָאַט עַס אַיְן זַיְנָן שְׁמָועָם מִיטָּ בָּרָאַנְדִּיְוָן גַּעֲחָאָט פָּאַרְוִיסְגָּעָזָן.

זַיְיָ זַיְנָן אַוְיָיָל שְׁוֹוְגָנְדִּיק גַּעֲוָעָם. מַאְטָשְׁיָהָוָהָאַט אַמְּאָכָ גַּעַנְמָ טָגָן מִיטָּ דַּעַר הָאַט, הָאַט זִיב וּוּזְנָן אַוְפָגָעָקָמָעָג פָּוָן בָּאַלְעָם הַיְלָמָלָאָזָ אַוְמָגָעָקָמָט, אַנְגָּעָהָוָיָבָג זַוְּמָאָלָן מִיטָּ דַּי קִינְבָּאָג, אֹונָנְטָשְׁלָאָסְטָן אַיְרָ אַוְיָסְדָּרָוק פָּוָן זַיְנָן פָּאַנְעָם אַיְזָ אַלְצָ טָמְפָעָר אֹונָנְטָשְׁלָאָסְטָן גַּעַנְמָ וּוּאָרָן.

אֹונָנְטָשְׁלָאָסְטָן זַיְנָן זְשָׁעָר זַיְבָּ אַיְל זַיְוִי פּוּעָרִיםְלָעָכְ פָּוָן גַּעֲבָטָן אֹונָנְטָשְׁלָאָסְטָן אַיְיָעָרְגָּעָבָטָן.

מוֹאַטְשִׁי הָאַט זִיב צַעֲגָנָעָצָט אֹונָנְטָשְׁלָאָסְטָן זַיְבָּ גַּעֲרָאַצְטָדָרָיָ צַעֲקָלְטָנָטָעָהָאָרָ.

מִיטָּמָאָלָהָאַט עַר נִיטָּ זַיְיָשָׁר וּוּטָטָ פָּוָן זִיב זַיְבָּ אַפְּ וַיְדָעַר דַּעַרְדוּזָעָן

אַקְלָיָוָן קַלְוָמָעָלָ אַיְוָנָעָוָיָקָלָט אֹינָנָ לְבָוָונָטָן מִיכָּעָלָעָ.

— זַעַנְאָרָה, — הָאַט עַר זִיב גַּעֲבָידָשָׁט, — זַוְּנָאָזָ אַיְזָ דָּאָס דָּאָ.

אַהָעָרָגָעָקָמָעָן? סְאָיָזָהָאָבָּרָיָעָר נַיְשָׁת גַּעַוְוָעָן.

— נַיְשָׁת גַּעַוְוָעָן? — וּוַיְוִיטְשָׁעַכְ הָאַט זִיב שַׁלְעָפָעָרִיךְ גַּעֲרָאַצְטָם

— זַעַם קָאָפְּ.

— נישט געווונג.

— האסט פרייער אומעטום געוקט?

— אומעטום געוקט.

— אונ עפישער נישט איזו פינקטליך געוקט?

— עפישער נישט איזו פינקטליך — האסט מאטשי מאסקים נעה וועג.

זוי האסן אומאנטישלאסן געוקט אבעג קלימעך אונ עפעם נישט דערונג זיך צורחן.

— מאטשי, נעם, ווב א קומ, וואס טע לאנט דערינגען.
פּוֹשְׁנַקְלָעֵנְדִּים זיך אֶתְמָכָאַטְשִׁי צְעֻזְקָלְטָה חָאַס קְלוֹמְעַךְ. דָאַרט
זענען געלעגען עטלעכע קליענע שמאטקעס ווינמער אטלעס, אויסגע-
האַפְּטַעַנְדָּר מִיטְ קָאַלְיָרְטָע פֿעַדְעָם אָונְ מִיטְ פֿלְיוֹטְרָלָעְבָּ. אָונְ נָאָכְ אָיזְ
דָאַרט געווונג אַ קלְיָוָן גַּלְעַלְעַלְעָ זַיְעָרְ שִׁין גַּעֲרַבְעָם, אַבעָר גְּרִינְ-
בלָעַכְ-שָׂוֹאָרָץ אָונְ פָּאָרְזָשָׂאָוָרָטָם. אַבְּנָגְנוֹוִיקָלָט אִין אַ בָּאוֹזְנָדָעָר פָּאָרָ-
טְשִׁיְלָעָכְלָ אִיז געלעגען אַ חָאָלָב לְעָבָל בְּרוּוּט מִיטְ אַ שְׁטִיקָא צָאוּרָ-
פָּעָטָם, אָונְ אִין אָנְ עַקְלָ פּוֹן דָּעָרָ פָּאָטְשִׁוְילָעָ אִיז געוונג אַבְּנָגְנוֹוִיקָ-
בָּטָם שְׁטוֹיסְלָ גְּרָאַישָׁןָס.

מאטשי האסט האס אלץ צוריך אַוּעַלְגָּעַלְיוֹנָט אָפְ דָעָרָ ערָדָ.

— בענער וועלן מיר האס דָא לאָונְ לְגָנָן.

— פָּאָרְוּאָסְ?

— זוים אִיכְ? עפישער האסט האס דָעָרָ טְעוּוֹל אַונְטָעַרְגָּעַוּאָרָפָן.
סְאִיז פְּרִיעָר נִשְׁתְּ גְּעוּוֹנָן.

— האסט פְּנִיקְטָלָעָבְ גַעְוקָטָ?

— פְּנִיקְטָלָעָבְ.

— נִשְׁתְּ אַיזְ זַיְעָרְ פְּנִיקְטָלָעָבְ?

— נִשְׁתְּ אַיזְ זַיְעָרְ פְּנִיקְטָלָעָבְ.

— עפישער האסטו בְּלוֹזְ נִשְׁתְּ דְרָעוֹנָן?

— עפְשָׁעָתָ.

— נָו, אִיז קוֹמָ, וּוּלְגָן מִיר האס גְּעַמְעָן.

— נָו, קוֹמָ.

— נָו, נָעַמְ דָו דָאָסָ.

— נָו, נָעַמְ דָו דָאָסָ.

— דָו האסטו דָאָכְ גְּעַפְוָנְגָן.

— אִין זָוָל נִשְׁתְּ.

— פָּאָרְוּאָסְ?

— איב וויאס נישט. ס'אייז מיר אן אומרו אויג הארגזן.
מאטשי האט א קראבץ געטאנג, ער האט זיך א ריענע געאמפערטן.
דערנאנכ האט ער אויסנשטיינן, א מאכ געטאנט מיט דער האנט אונ
גענומען אראפקלעטשרן פונג דער דאמבע אייג ריוו אידנן.
וועויטשעב האט זיך באטראקטן.

— דאס ברויט ימיין צעפען וואלאט מען גענטאט נעמגען. ברויט איז
פונג גאט, א הייליקע זאכ, — זיין זינגען ביידע געיזען גוט הונגעריך.
— אָנוּ, נָעַם.

מאטשי איז צ וויקונאנגען. ער האט עטלעבע מאל איבערעצעיזו
עלטט דאס ברויט אונ עס איבערעכראגן. זיין האבן זיך אווועגען
ועצט אונ געגען.
האס ברויט איז געווען פאשעט ברויט, איז א זיך זינגען דערצו
געווגנט געווען. איןעם שפוק איז אוי נושט געווען גארניישט אומ
געווינלאטם.

— דאס האט מיסטאמע פארלוירן א פילנרט אפ אַרְפּוֹסֶט.

— נישט אנדרעריש.

— זעסט דאכ... א קרייסטעלעבר מענטש.

— נישט אנדרעריש.

— עַ-עַ... ווּ-אַס דָּ-אַרְטַּ... — האט מאטשי א מאכ געטאנט מיט דער
האנט. — מע וקאנ דאס אלץ צונגען. צו ווּ-אַס זָ-לְ-אַס דָּ-אַ-לִּינְ-ן א
שאָד נאָטָס נאָב.

— אַ-שָּׁאָר.

— פָּאָרְ דִּי ווּ-בְּ-בָעֵר אַפְּ בְּ-עַנְדְּ-לָעֵב צַו דִּי קָאָפְּ-תָּאָנִיקָּעָם.

— יָאָ.

— אָוֹן דָּאַס נְ-לָעֵלְ פְּ-אָרְן גְּ-מִינְגָּעָ בֵּ-יִם, ווּ-אַס בָּ-אַ-רְ-זָ-שִׁיעָט זִיך.

— פָּאָרְגָּ בֵּ-יִם.

זיין האבן אַ-יְ-נְ-גַּ-עֲ-טִ-יְ-לִ-תְּ צִ-וְ-וְ-שִׁ-ן זִיך דִּי צְ-וְ-וְ-יִ-י אַ-טְּ-לְ-עַ-סְּ-עַ-נְּ-עַ שְׁ-מְ-אַ-טְּ-קָ-עַם
אוֹן האָ-בָ-ן דָ-אַ-סְּ-בָ-אַ-הָ-אַ-לְ-טָן אַ-יְ-נְ-גַּ-עֲ-טִ-יְ-לִ-תְּ אַ-וְ-נְ-טָ-עַר דָ-עַר פָ-אַ-זְ-עַכְ-בָ-עַ. דָ-עַגְ-אָנ
זִינְ-גָּעָן זִיך אַ-וְ-אַפְּ פָ-גָן דָ-עַר דָ-אַ-מְ-בָ-עַ אַ-וְ-גָ-רְ-בָ-עַר דָ-עַמְ-רָ-יָוּ צְ-רוּ-יָוּ אַ-וְ
שְׁ-מְ-אַ-טָּ-אַ-רְ-טָן. מְ-עַ אַ-הָ-טָן גְּ-רָ-אַ-רְ-טָן טְ-רָ-אַ-מִ-יְ-טָ-עַרְטָן פָ-אָ-רְ-מָ-אָ-כָ-ן דִּי
שְׁ-מְ-אַ-טָּ-טְ-וְ-עַרְגָּ.

מאטשי האט געזאנט:

— אַ-וְ-יכָ בְּ-יַ-ן אַ-וְ-שָׁן דְּ-וְ-רִ-שְׁ-טִ-יְּן גְּ-עַ-וְ-אָ-רְגָּן. סְ-זְ-וְ-וְ-יְ-לִ-תְּ זִיך טְ-רִ-יְ-נְ-קָ-לָ-עָן נְ-אָ-כָ-ן
נוֹ-טָן בְּ-רוּ-יַ-טָּן מִ-טָּן שְׁ-פְּ-עַקְ-.

זוי האבן געפונגען א פְּלֹמֶט, אַנְגָּעִיאָגֵט וְאַסְפָּר אַינְ דָּעַר דָּעַר אַוְן
זַיְבָּ גַּעֲשָׁמָאַט אַנְגָּעַטְרוֹנְקָעַן.
זוי האבן זיב אוועקצעעצעט אָפַּ דָּי טְרַעַט פָּוָן אַ קָּאַשְׁטְּשִׁיאָל אַוְן
זַיְבָּ צַוְּגַּעַקְּסָט צֻוְּמָזְמָדְרִיךְין אַרְנוֹאַכְּטִיכְּן טְוָמֵל אָפַּן רְוַנְעָק אַוְן אָפַּ
דָּי נְאָסָן, וְזַיְבָּ פִּירַן צַוְּ אַיִּם. מְאַטְּשִׁיאָהָט גַּעֲזָאַנְט.

— דָּי פִּילְסְטִּט עַפְעָם?

— וְוַאֲסָט?

— ס' וְוַוְילְטָט זַיְבָּ טְרוֹנְקָעַן.

— יָא.

— נִישְׁתָּה וְאַסְפָּר.

— נִיּוּג.

— דָּי פִּילְסְטִּט עַפְעָם?

— אָבָּ פְּלִי.

— דָּי גְּרָאַשְׁנָם פָּוָן קְנִיפָּל אַיְנָעָם קְלֹמְעָקָל סְוּעַנְחָזָעַן....

— יָא, זַיְבָּ סְוּעַנְחָזָעַן.

— מְעָרָה?

— מְעָרָה.

— ס' אַיִּזְוּ זַיְבָּ דָּאַנְיָק אָפַּ דָּעַר צַוְּגָנָאַן אַוְן אַ שְׁלַעַפְּרִיךְ רְוַיְעָכְלִי צִוְּט
זַיְבָּ פָּוָן קָאָפַּ אַיְנָעָם הָאָדָּצָן אַוְן טְרִוִּיסְטִּט דְּלָאָם בְּאַטְּרִיבְּטָעָ נְעַמְיוֹת.

וְוַיְוִיטְשָׁעַבְּ חָאָטָן נָאָכָּבָּ אַכְּזִידְרָעָם אַדוֹיְסְגָּעַפְּגָעָן.

— אַמְּגָּא אַיִּזְוּ שְׁעַנְקָן וְזַאֲלָטָן מְעַנְגָּן גְּלָקָאנָט בְּרַעַנְן אָפַּ פְּנַאי
הָוְאָכְבָּיא גְּלַזְוּעָץ.

בְּאַלְדָּ אַבְּעָרָה חָאָטָן זַיְבָּ מְאַטְּשִׁיאָהָט בְּאַטְּרָאַכְּטָם.

— וְוַיְוִיטְשָׁטָן וְוַאֲסָט? דָּי גְּרָאַשְׁנָם זַיְבָּנָן דְּעַטְמָ טְבָוָלָם.

— נִשְׁתָּה אַנְדְּרָעָשָׂה. זַיְבָּ אַיְצָעָן זַיְבָּ.

— זַיְבָּ סְוּעַנְחָזָעַן.

— בְּעַמְעָרָה נִשְׁתָּה נִיּוּג.

אַזְוּ זַיְבָּ זַיְבָּ גַּעַשְׁמְוֹעַטָּה אַוְן עַטְלַעַכְעָ מְאָל זַיְבָּ אַהֲיָן אַוְן אַהֲגָן
גַּעַשְׁמְפָעָרטָם.

לְעַמְאָפָּה זַיְבָּנָן זַיְבָּ אַרְיוֹינָן אַיִּן אַ שְׁעַנְקָן.

צַוְּ זַיְבָּר בְּאַנְקָה חָאָטָן זַיְבָּ צַוְּגַּעַצְעָט עַפְעָם אַיְנָעָרָה אַ רְיוֹזְקָעָר
פְּאַרְשָׁוִינָן מִיְּתָאָנָה אַנְדְּרִיכְטָעָר שְׁוֹאַחַצְעָר בְּאַרְדָּה אַוְן צַוְּגַּעַפְּלַעַטְשָׁטָעָר נְאָזָן.

זַיְבָּהָאָבָּן גַּעַטְרָוְנְקָעַן אַוְן שְׁרַעַה חָאָטָן אַוְיכָּ גַּעַטְרָוְנְקָעַן. מְאַטְּשִׁיאָהָט אַ
שְׁטוֹחָפָּה גַּעַטְאָגָן וְוַיְוִיטְשָׁעָכָן.

— פְּרַעַג אַיִּם.

וועויטשעגן איז דער מערד אין קאָפּ אַרטְשָׁגּ, האָט ער מומזיך גען
ברעלט, צי ער וויסט נישט, נאָטָס מענטש, זוג סע ווינט דאָ דער
וואַשניע ווילעמאָזשנִי פָּגֵן הראַבָּא, וואַלענטו גַּלוֹזְוַעַץ. יא. ער וויסט.
צי קאָן ער נישט ווינז, יא, ער קאָן אַנוֹ, זאָל ער ווינז. די פּוּזִי
ערימַה האָט זיך אָוּפְּגַּעַתְּבִּין אַטְזָבְּזִין זיך גַּעֲלִיבְּנִין נִיְשְׁטָמִין, ס'איַן
דָּאַכְּ שְׂוִינְגַּשְׁפֶּטְמַשְׁפֶּט. מַאְרָגָן. ווועט ער מאָקָעַ ווּבִינְזִין? יא, ער ווועט ווינז
אוֹן ווּ ווועט ער ווינז? אַטְ-אַטְ אַטְ אַין שְׁעַנְקַן. ער ווועט נישט אָפְּנָאָרָגָן?
ער ווועט נישט אָפְּנָאָרָגָן. זוי דַּארָפְּן שׁוֹוֹן קִיּוֹנְעָם נִישְׁטָמִין גַּעַלְפְּרָעָגָן.

מאַטְשִׁיִּי האָט זיך פָּאָרטְרָאָכְטָמִין אַגְּנָזְזִין בַּאַקְוּמָעָג אַכְשָׁאָד.
— גַּעֲרָעָנָק. ווּשְׁלִי ס'זָּאָט אַגְּנָזְזִין דָּא שׁוֹוֹן אַיְגָמָל אַיְונָעָר אַפְּגָעָעָ

נאָרט אַגְּנָזְזִין פָּאָר אַגְּנָזְזִין גַּעַלְטַמְּגַעַן מַעַד.
ניַין. האָט מָאָל ווּלְגַן זַיִן, גַּעַלְטַמְּגַעַן, פָּאָר ווּגַן גַּעַלְטַמְּגַעַן
טוּנְקָעָן. ער ווועט זַיִן נִישְׁטָמִין אָפְּנָאָרָגָן. ער האָט גַּעַהְיוֹסָן בַּרְעָגָעָן אַ
הַלְּבָנָן עַמְּרָעָמָד. באַ מאַטְשִׁיִּעָן אַבְּעָר האָט זיך דַּעַר בַּשָּׁאָד פָּאָר-
שְׁטָאָרָקָט.

— בִּיסְטַ פּוֹגְ דַּי צִיגְנְעָרָם?

— פּוֹגְ דַּי צִיגְנְעָרָם.

— אַיִן גַּאֲטַ גַּלְיוֹבָסְטָמוֹ נִיעַטָּם?

— אַיִן גַּאֲטַ גַּלְיוֹבָסְטָמוֹ אַיִּכְ, גַּעַלְטַמְּגַעַן מַעַנְטַשָּׁן.

— אַגְּנָזְזִין, צִוְּלָעָם זיך אַיבָּהָר.

דרער פָּאָרְשִׁוֹגְן האָט זיך צַעְלָאָכְטָמִין. ווּאָסָ שְׁטִוְוָעָן זַי צַוְּ אַט
אוֹזְזָה מַעַד, זַאֲלָגְ זַיִן וְשְׁלָאָקָעָן. ווּלְגַן זַיִן נִישְׁטָמִין, זַאֲלָגְ זַיִן אַטְנָנָעָזָנָקָעָן
וּוְעָן. די פּוּזְעִירִים זַוְנָאָבָשׁ שׁוֹוֹן גַּעַוְוָג גַּוְטָ שְׁוּקָעָר. זַיִן האָט גַּעַלְרָאָגָן
קַעַ פּוֹגְ גַּרְוּזָסְטָקוֹוָאָרָטָבָן.

— שְׁוֹוֹאָרָצְ בִּיסְטַוְ עַפְעָמָ, וּזְיַי דַּעַר טַבְוּל.

דרער פָּאָרְשִׁוֹגְן האָט גַּעַלְטַמְּגַעַן גַּעַלְאָכְטָמִין.

— אַגְּנָזְזִין עַפְשָׁעָר בִּיסְטַוְ דַּעַר טַבְוּל?

דרער מַעַנְטַשָּׁן האָט אָוּפְּגַּעַתְּבִּין לְאָכְנָן. טַוִּיטַ-שְׁוּקָעָר האָט צַוְּ אַיִּט
וּוּוּטְשָׁעָב גַּעַוְגָּאנְט.

— אַגְּנָזְזִין, הַיְיָ זַיִן גַּאֲרָ אַופְּ, וּוּזְיַי זַיִן דַּוְהַאָסְטָ דִּינְעָן עַפְ.

— אַגְּנָזְזִין די קַאְפִּיטְקַעְלָעָב ווּבִינְז, — האָט מאַטְשִׁיִּי צַחְעָנָעָבָן.

דרער פָּאָרְשִׁוֹגְן האָט זיך אָוּפְּגַּעַתְּבִּין צַוְּ דַּעַר טָרָה.

מאַטְשִׁיִּי האָט אַפְּ אַיִּם אַרְהַפְּגַּעַלְיוֹגָט אַ שְׁוּעָרָעָה האָט.

— בִּיסְטַ דַּעַר טַבְוּל, צַי נִישְׁטָמִין?

— לְאֹזְ אַפְּ, כַּאֲמָ פָּאָרְדְּרִוְפְּעָטָה, הַוְנְטְסְבְּלוֹטָט...

— זויזן דיבג עק, נישט-גומטער... פילסט שווועבל? — האט ער זיך געווענדט צו וווײטשעכן. וווײטשעכ האט גענומען איבער דעם פארז שוויג ציילעמען.

— סגעמט אים נישט. — וווײטשעכ האט וווײטער געציילעמעט אוּן מיט א שוווערער צוֹנג געמורמלט: *Szara Ojceze*.*
מע האט זיך אַנְגָּהוּבִּין אֶפְ אָמְצָקוּקָן. מאטשיי האט דעם פארשוויג אַנְגָּעָכָאָפְט פֿאָר דֵּי פֿלְיוּצָעַם.

— אַנוּ, ציילעם זיך... האסט צו טריינקען געגעבעג, ווילסטו אַנוּ רַזְעַרְעַ נַעֲשָׂאָמָעַם הַאָבָּן? — ער האט אַים גַּעֲטִירִיסְלָטְט דֵּי פֿלְיוּצָעַם.
דעָר פֿאָרְשָׁוִינְג האט זיך גַּעֲפְּרוֹזָט אַפְּטְרִיאַסְטָלָעָן אוּן עַס האט זיך צוּוַּיְשָׂג זַיְה אַנְגָּהוּבִּין אַנְגָּהוּבִּין. פֿוֹנָעָם וּזְיַקְּלָל, וּוּ דָאָס, קָאנִיצָל אַיְזָג גַּעֲשְׁתָּאָנָעָן, האט אַפְּ זַיְה דַּעַר שַׁעַנְקָעָר גַּעֲשְׁרָזָג, זַיְה זַאֲלָג נִישְׁטָט טַוְמָדָעָן.

דעָר פֿאָרְשָׁוִינְג האט גַּעֲכָאָפְט אַקְוָאָרְט מַעַד, וּוּאָס אַיְזָג פֿאָר אַיְט גַּעֲשְׁתָּאָנָעָן, אוּן האט מִיט אַיר אַכְלוֹפְּט גַּעֲטָאָן מַאָטְשִׁיעָן גַּלְעָב אַיְזָג דֵּי אַוּוֹג אַרְנוֹג, מַאָטְשִׁיי האט אַיְט טַוְיקָעָפְּט אַפְּגָעָלָאָג.
וּוּגָע ער האט צְרוֹקָן גַּעֲפָנְט דֵּי אַוּוֹג, אַיְזָג דַּעַר פֿאָרְשָׁוִינְג נִישְׁטָט גַּעֲוָעָן. דַּעַר שַׁעַנְקָעָר אַיְזָג זַיְה צְעוֹנָאָנָגָעָן. מַאָטְשִׁיי האט זיך מִיט דֵּי אַרְבָּל אַוִּיסְגָּוּוּשָׂט דֵּי אַוּוֹג פֿוֹג מַעַד אוּג דַּעַר שְׁרָאָקָג גַּעַד מַוְרָמְלָט.

— ערַשְׁט אַיְזָג דָא גַּעֲזָעָג דַּעַר טַנְיוֹל אוּג אַיְזָג נִישְׁטָט גַּעֲוָאָרָג. ער האט גַּעֲשְׁבִּיגָן מִיט פֿיְעָר.
דעָר שַׁעַנְקָעָר האט זַיְה אַרְוִיסְגָּוּוּאָרְפָּג.

זַיְה זַמְנָעָן גַּעֲנָאָגָעָן אַיְבָּעָר דֵּי אַסְפָּן, גַּעֲזָאָקָלָט זיך אַיְזָג דֵּי זַטְטָן אוּג זיך גַּעֲהָאָלָטָג באַיְהָעָט. עַס האט זיך אַרְאָפְּגָעָלָאָזָט אַקְוָאָרְט זַוְּאָרָעָט רַעֲנָאָדָל. דָאָס האט זַיְה אַיְזָג אַבְּסָל אַוִּיסְגָּעָנִיכְטָעָרָט.
זַיְה האָבָּג זיך אַבְּנָגָעָנוֹרָעָט אַיְזָג אַנְשָׁע אַגְּנָטָעָר אַדְעָל צְוַוְיָשָׂן צְוַיְיָה הַטְּזָעָר, האָבָּג זיך אַבְּנָגָעָטוֹלִיעָט אַיְזָג דֵּי סַוקְמָאָנָעָס אַיְזָג דַּרְעָמְלָט.

סַהְאָט שְׁוִינְג גַּעֲרָאָוֹט אַפְּ טָאגָן, בִּים עַס האט זַיְה אַפְּגָעָעָקָט אַטּוּמָל.

* פֿאָטָעָר אַונְדָּוּרָעָר... (אַ קְרִיסְטָלָעָכְט גַּעֲבָעָט).

זוי האבן דערה הערט א חולכיקע טופערט פון לוייפנדייקע טרייט אבן
שטיינערגעט ברוק פון דער שכינע מסדריךער גאנס. עס האבן געלונגגעג
שועשרגן, אונ פון געלל צו געלל האבן זיך איבערגערבען קוילעס,
מע האבן געלפיטט.

— שמיין וווער איז דא?

די פווערים דלאבן זיך טיפער איבנונגניאראט אין דער נישע. באָלֶר
האָט זיך באַוויזונג עטלעכע פֿאָקְלַעֲגַן. נאָכְטַהּוֹוֹאָכְטַעַרְס מײַט פֿיקְעַם
האָבן געשאָרט אַרוּם די ווענט אָונ אַרְטִיגְלְוִוְיכְטַן אַין יַעֲרֵן
ווענקל.

— אָט זעגען זוי קְרִיכְט אַרוּס! — אָונ טַיְקַעְמַה האָבן די פֿוּי
ערום דערפֿילט פֿיקְעַם אַין זַיְעַרְעַל וַעֲטַן.

זוי זעגען פֿאָמְעַלְבָּעָר אַרוּס פון דער גַּוְשָׁע אָונ פֿאָרְלְוִוְרְעַנְעַע, צַעַד
טַוְמְלַטְעַ, גַּעֲלַעַנְדַּט פון פֿאָקְלַעֲגְנִישְׁבַּגְן, גַּעֲקַוְתַּט אָפְּ די נאָכְטַהּוֹוֹאָכְטַעַר
טַעַרְטַּס, וּוּאָט האָבן זוי אַרוּמְגַעְרְגַּנְגַּט.

מע האָט זוי גַּעַשְׁטוּסְגַּן אָונ גַּעַשְׁמוֹפְּטַן, אָונ אַיְדְּרַעְזַּי האָבן באָט
גומען ווּאָט דָא גַּעַשְׁיט, האָט שְׂוִין אַיְגַּנְעַר פון די וּוּאָכְטַעַר אַרוּסְיַי
געַזְוִינְגַּן פון אַונְטַעְר וּוּעַרְעַ פֿאָזְעַכְעַט די אַטְלָאַסְעַן שְׁמַאַטְקַעְמַע אָונ
זַיְיַ אַוְיסְגַּעְשְׁפְּרִוְיטַן אַקְעַגְן דער שְׁנִין פון די פֿאָקְלַעְגַּט.

— ...צַעַשְׁנִימְעַנְעַן נַאֲלַאֲכִישַׁע אַרְנָאַטְגַּן... הַוְנְטְרְבָּוֹטַן! — האָבן
די וּוּאָכְטַעַר אַוְפְּנַעַבְאָכְטַמְעַט גַּעַשְׁרוֹגְן. — דָאָס זַעַגְעַן זַיְיַ, וּוּאָט האָבן
יעַנְעַ וּאָכְבַּאְכְּגַעְמַע בְּאַגְּאַנוּוּט דַעַמְקַשְׁטְּשִׁיאָל פֿוֹן הַיְּלִיקְן מַאְרְטְּשִׁין.
דַעְרוֹוְינְל האָט עַמְעַץ גַּעַפְגַּעַן דָאָס גַּלְעַלְל אַוְיכַן. ער האָט אַרְאַצְעַט
גַעַטְאַן מִיטְאַן שְׁוּעַרְדִּישְׁאָרָפַ אַיבְעַרְנַן גַּלְעַלְל אָונְלַעְעַל האָבן זיך באָט
דער שְׁנִין אַמְגְּבֻּוְינְגַּן צַוְעַן, וּוּאָט סַע וּוּט זיך אַונְטַעְר דַעַמְקַע גַּרְיַן-
לְעַבְנַן זַשְׁאוּעַר באַזְוּזְגַּן.

— זַיְבְּעַר! אָ זַיְלְבְּעַר גַּלְעַלְל, וּוּאָט מַעַלְלַגְנַט דַעְרְמִיט אַין
קַאֲשְׁטְמַשְׁיָאָל, וּעַנְעַ מַע דַעְרְלַאַנְגַּט נַאֲטַמְסַט לְנַבְּבַן...

— אָונ אָט אַיז אַפְּאַטְשְׁוּלְעַג...

אַוְאָכְטַעַר האָט וּוּוּטְשַׁעַבְנַן אַ וְעַז גַעַטְאַן אַונְטַעְר דער גַעַטְבַּע.

— נַיְשַׁט אַפְּדַעְרַש וּוּי מַיְט פֿאָטְשְׁוּלְקַעְס וּוּוּשְׁמַטְוּ דַעַמְקַע שְׁוּוֹזְס פון

דִינְגַּן בָּאַזְוּרְיִינְג די?

מַיְט אַ פֿאָרְמַאְכְּטַעַר פֿוּסְט האָט ער אַיז נַאֲכַמְּאָל אַ טַרְאַסְק
גַעַטְאַן אַונְטַעְר דער גַעַטְבַּע פון אַונְגַּן אַרוּפַן.

— זוֹ הָאָט אִיר בְּאַהֲרָלְטָן דָּעַם אַיְבָּעָרִיךְן דָּיוֹבָּ? —
מֵעַ הָאָט זַיִן גַּעֲבָנְגָן אָונֵן אַוּוּעָגָעָפָירֶט אַיְנֵ גַּעֲפָעַנְקָעַנְיִישֶׁ.
אַיְנֵ דָעַר זַעֲלְכָעֶר נַאֲכָט הָאָט מֵעַן אַוִיכָּ גַּכְאָפָט וּדְרָאָמָעָ דְּרוּקָעָרֶם,
וּזְאָם הָאָט זַיִבָּ אַרְוּמָעָשְׁלִינְעַט אַיְגָ שְׂטוֹאָט אַיְנְמִיטָן נַאֲכָט, כָּאַטָּש
קִיּוֹן שְׁוּם יַיְדָהָאָט זַיִבָּ דְּרָאָרֶט נַאֲכָט טְוַיְעָרְ-שְׁלָוָסָן נִישָׁת גַּעַטָּאָרֶט גַּעַפִּיר
נַעַן.
אַוִיכָּ אַיְם הָאָט מֵעַן אַגְּפָעַנְטָעָטָן אַנְנְגָעָזָעָצָט אַיְגָ גַּעֲפָעַנְקָעַנְיִישֶׁ.

צועלפטער קאפטל

אָז בענדייט סיוקים האט גערערט מיטן פֿאַז
דעכ פונ קאשיצע, האט ער אופגעהרט קראצטערטערט צו סָפּעַן,
זיין געוויינלאַעכ אַ ביסל פֿאַרְשָׁלָאַפְּגָן מאַטְ�וֹעַ פֿאַנְּגָעַ אִיז לְעַבְּדִיק
געווארן, אָז דֵי גַּדְּרָאַלְּעַנְּעַסְּיַשְׁעַלְּעַבְּ, וּזְאָסְ ער האט געהאט אַיבָּעַר די
אוֹיגָג אָז אַפְּ זְוּעַלְּכָעַסְּחָאַבְּן זַיְכְּ קְוּמָן אַנְּצָעַדְּרָקְ אַנְּצָעַיְכָנְטְ שְׂוִי
טֶעָרְ בְּרָעַמְעַן, הָאַבְּנָן זַיְכְּ קְעַמְיִידָעְרָ גַּעֲהַוְיכְּן אָז אַז גַּעֲנִיְּתְשָׁטְ אַפְּ
אַרְוָפְ אַין דָּעַם יְשָׁוֹעָרְן אַפְּגָעַיְוָרָעַנְמָטְ פֿאַרְשָׁוְגָן מִיטְ פֿעַטְעַ קְנִיְּשָׁטְ אַפְּ
אַרְוָמְטָ דָּעַם קָאַרְשָׁהָאַטְ וּזְיַכְּ אַפְּגָעַוְעַקְטָ אָז אַעֲשִׁיפְלָטְ דָּעַר אַמְּאַלְּקָעְרָ
וּזְוּלְעִירְשָׁעָרְ פֿעַדְזָהָעַנְהָלָעְ.

— ...זְוּיְהָאָבְ אַיְכְ אַטְפְּ פֿרְיָעְרָ גַּעַקְאַנְטָן צַו זְוִיְמָן טָאגְן, מְאַשְׁמָשִׁי
פֿאַנְּיַעַן מְאַרְשָׁאַלְעַקְ, אַז וּזְאָרְ אַיְכְ אַיְםָ באַ אַוְנוֹדוֹעָרָן רְאַבְּיַן
דְּרַעְקָעַנְטָ, האט ער מִיר שְׂוִין גַּעַוְזָקָעַן, מִיטְ דָּעַר פֿוֹסְטָ אַפְּנָיְלָ
צַיְכָנָם גַּעַמְאַבְּטָ, אָז דְּרַעְנָאַבְּ מִיְּבָן גַּעַנְמָאַבְּטָ אַין אָז זְוִינְקָלְ אָז מִיר
גַּעַסְיָקָעַט אַין אַוְוָרָ: דָו שְׁוֹמְגָדְ וּזְעַר אָז וּזְאָסְ, אָז קְיַיְנָעַט אַין
דָעַר וּזְעַלְטָ קְיַיְן וּזְאַרְטָמָטָ, זְוִסְטָ צְעַלְוָעַטָּשָׁ אַיְכְ דִּיבְ, וּזְאָז וּזְאַנְצָ
צְעַקְוּוּעַטָּשָׁ אַיְכְ דִּיבְ... אָז שְׂוִין האט ער מִיטְ דֵי צְיַיְגָ אַקְרִיאַטָּ אָז זְיַכְּ
גַּעַבְּסָג אַין דֵי פֿוֹסְטָן, אַז דֵי הָאָרְ האַבְּנָן וּזְיַכְּ מִיר גַּעַשְׁטָעַלְטָ קְאַפְּיוּרָ.
דָעַר פֿאַרְעָזָ פֿוֹנְ קְאַשְׁיַצְעַ אַיְזָ אַמְּגָעַדְוָלְדָיָקְ גַּעַוְאָרָן אָז האט וּזְיַכְּ
צּוֹמָ רְשָׁבָן אַרְעַנְחָאַטָּעָרָ בְּבִיאָ אַקְעָרָ גַּעַטְאָן.

— דָוְ נִישְׁטָ, בְּעַמְדִוְטָ סיְוִיקִים. אַזְאָ גָּאַטְשָׁלָאַקְ וּזְוִיקְלָסְטָוְ יְזָ
גְּלָאַטָּ אַין אָז עַקְלָ אָז אַהְאַלְטָסְטָ דֵיְר אִים אַוְנְטָעָרָן נָאָרְטָלָ. יְזָוְלָסְטָ
דָעַם שְׁמָעַס זָאנְג, גּוֹטְ. נִישְׁטָ, טָאָ שְׁוֹבָגְ אַיְנְגָאַנְצָן.

— והונדרט יהן פארשטייט איר, מאשטי פאניע מאראשלען, מיט אינער סייל. זאל זיג ריגנער ערמע. צו וואט האב איב אינכ' פריער געאלט צו וויסן טאגן, או פויילן, האב איב פארשטיינען, וועט איר העוויניל גאנרנישט, אונ קאלווע מאכט קאנט איר א סאכ. איז דאכ בעסער געוען, קלומערשט אשנוגין אונ איזו טאגן, או מע זאל אים אליאן נימעם זוערגן, ער זאל זיך אליאן בעטן אפ ארוייס. אליאן זאלט איר בעסער נישט צמערטראקט.

— אואודע... — האט פאג קאשעקי קאלטבלוטיק געקסקט דעם פאכטער אין די אונגן, — א רעוועל, ווער וויסט זוי גרויס. אין דערבען מיסטאנמע געוען, אונ באזאנט אוב, או דעם קאחהאל אונדרן זאל קיון שעט שאנט פונ דעם מעשונגגעט נישט ארוייס. איר האט זיך דארט אונסאקטעס...

בענדיט סיירקיס האט אומעטיק ארכאנגבויגן דעם קאפ.

— איז איד פארשטייט אלאליג... אליאין...

— דו... הערסט? זט דא נישט צו פיל האפערדייך...

דער פאכטער האט זיך איד געטאן זוי זיך אונצוהיבן אונ אונזקצזיגין. — איב וועל הייסן אונשפאגען מינן וואג אונ אחויים פאָז צוירק אין שטאט, זיסט וועט איר מיכ נאכ, מאשטי פאניע, דעם עלטטען פונ די יידן אינ קראקע אונ פונ דער נאנצער וואַיער וואָרטסטע, לאָזן שמשנן, זוי עפערס אַכאמ. אט דאס האב איב פאר מינן מי, פאר מינן גוטן ווילן. עב... — ער האט טרויריך אַמאָג געטאנג מיט דער האנט.

פאג קאשיצקי האט איז געזונגען באָמ ארבּל אונ אַפְּעַט זיך צעריזט.

— איז בענטקא... איז דו קאנסט זיך אלע נישט אַפְּגַעַוְוִינָעַן דַּיְמֵי נעל פאָרטלען. צויט שוויג זאלסט מיר דיווֹן אַפְּנָן.

— וויניק אַפְּגַעַד אַיב, מאשטי פאניע, או פונ אַיטלעבן זואָרט מינעט לויינט איד ארוייס זוי פונ אַבריזו...

— פאר דַּי ווערטער זאלט שמעין דיכ' צוניצ' געקומען. חעד אַופּ, זעט זיך אונ דרייך.

— ווערטוף בין איב געקומען. איז לאָסְט מיך נישט דיווֹן אַונְזַּוְוָסְט מיר אַוְיס אַלְמָג.

דער מאָרְשָׁלֶק האט שוויג גאנרנישט געאגט, ער האט פארביסן זיגן קאָס אַונ, אונטערשפארניך דעם קאָפּ מיט דער האנט, האט ער געדולדייך געוואָרט.

— ווּ בָּנְ אַיִל שְׂמִינִין גַּעֲלִיבָנִי? — הָאָט נָאֵב אַוְיָלֶעֶם לְעַהֲכָעַס־
דִּיקָן שְׁוֹיְינְגָן אָנוּ גַּלְעַמְנְדוּק זַיְבָּ מִיטָּ צְוַיִּי פִּינְגָּר דַּי בָּאָרְד אָפָּ דָּעָר
נָאַמְבָּעָ דָּעָר פָּאַכְטָעָר אַפְּסָנְנִי אַמְגָעָהוּיְבָנִי. — יֵאָ, ווּ עָרָ הָאָט מִיר
דָּאָס אַזְוִי גַּעֲדָרְאָעַט, דָּעָר פָּאַנְּ חַרְאָבְיָא גַּלְעַוְעָץ, הָאָב אַיִל זַיִבָּ בָּאָר
טְרָאָכָט אָנוּ אַיִם צְוַעַגְאָנָט, וּוֹאָס שְׁוֹוְיְגָנָט נָוָט, אַיִל יוּעָל שְׁוֹוְנָגָן,
נָאָר וּעְסָטוֹ, מִינְנָהָר הַרְּחָאָבְיָא, חָאָב אַיִל אַיִם גַּעֲזָגָט, דָּעָר רַאְבָּיָן
רַעַדְתָּ דָּיְרָ דַּעְרָפָן אָפָּ, נִישְׁתָּ וּוּסְנְדוּק וּוּעָרָ דַּו בִּיסְטָן, אָנוּ אַיִל רַיְיךָ
דָּיְרָ טְוַיְוָנָט מָאָל מַעָר אָפָּ פָּוָן דָּעָה זַאְבָּ, וּוּעָל אַיִל וּוּיָם וּוּעָרָ דַּו
בִּיסְטָן. עָרָ הָאָט שְׁוַיִּן זְוִירָעָר גַּעֲרִיצָט מִיטָּ דַּי צִיְגָן אָנוּ אָוְאָרָפָ גַּעַ-
טָאָנָן דַּו רַיְיךָ מִיר נִישְׁתָּ קִיְוָן סָאָכָן, יַיְהָקָעָן, נָאָר טָוָן, וּוּאָס מַעַן הַיִּסְטָן
דָּיְרָ. הָאָב אַיִל שְׁוַיִּן גַּעַמְוֹזָט לְאָכָן, אַיִד זְוִילָסָטוֹ וּוּרָעָן, יַאֲשָׁנָיָעָ פָּאָ-
נָיָעָן, אָנוּ זְוִילָסָטוֹ מִיכָּ, וּוּיָ אַוְאָנָצָן זְוִילָסָטוֹ מִיכָּ צְעַקְוּעָטָשָׁן. אָנוּ
אוּ דָעָר הַרְּחָאָבְיָא גַּלְעַוְעָץ נַעַמְט גִּישְׁתָּ אָנוּ הַיְּוִיכָּט אָן צָוְ לְלִיפָּעָן אָנוּ
מַתְּחָרְבָּן צָוְ פָּאָהָגִיסָּן, אוּ עַמְּ הָאָט מִיכָּ אַוְשָׁ אַיִן הַחֲרָצָן גַּעַרְוָתָן. זְוַיִּינָן
נִישְׁתָּמָן, יַאֲשָׁנָיָעָ פָּאָנִיעָן, הָאָב אַיִל אַיִם גַּעַזְאָגָט, אַיִל יוּעָל דָּיְרָ שְׁוַיִּן
הַעֲלָלָן. נִיְוָן, הָאָט עָרָ גַּעֲשָׁרוּעָן אָנוּ גַּעֲפָאָכָעָט מִיטָּ דַּיְ פּוּסְטָן, אַיְצָטָן
קוּם אָנוּ זְאָגָ אַיִם, דַּעַמְּ פְּשִׁיאָזְזוֹאָרָא, עָרָ זְאָל וּוּלְעָן. אַנְּ, הָאָב אַיִל
אַיִם גַּעַעַנְטָפָעָרָט, דִּינְיָן גַּעַשְׁאָכָעָ אַיִן מִיטָּ הַעֲרָנָהָר, וּוּיָ זְאָל אַיִל אַיִם
דָּאָס צְוַיְנָגָעָן? וּוּאָס הָאָט עָרָ דָּיְרָ אַוְוָנָס גַּעַזְאָגָט, דָעָר הַחֲבָנָן? אַבָּ,
דָעָר אַלְטָעָר נִיעָרְוִידָה, גַּעַפְּלָאָפְּלָט הָאָט עָרָ, גַּעַהְיוֹמָן: מִיכָּ אַחֲיוֹמָן גַּיְוָן
זַיִבָּ אַוְיְסָנִיכְטָעָרָן, פָּאָר שִׁקְעָרָ הָאָט עָרָ מִיכָּ גַּעַהְלָטָן, דָעָר סְקוּרְטָשָׁוּ
בִּיקָּ... אַיִוּ פָּאָלָגָן אַיִם, הָאָב אַיִל זְוִיכָּ גַּעַבְעָטָן, זְאָל זְנָנָן דָּאָס עַרְשָׁטָעָן:
שְׁלָאָפָּ זַיִבָּ אַוְסָן אָנוּ אַיִל יוּעָל עַפְּסָעָט צְוַתְּרָאָלְטָן גַּוְתָּ�...
— אָוּ! — הָאָט וּפָאָן קָאַשְׁוִיצָקִי גַּעַזְבָּצָט. — וּפָאָר מִנְגָּעָן זַיְנָר. סָאָרָ
רָא כָּאָרְפָּשָׁן אָנוּ שָׁאָנָן.

בְּעַנְדִּוִּית סִירְקִים הָאָט גַּעַשְׁוְיָגָן אָנוּ גַּעַקְוָט אָפָּ דַּיְ פָּאַרְטָרְעָטָן
אַיְנָעָמָד פְּרִיצִישָׁן זְאָל.

— גָּוָן, אָנוּ וּוּיְטָעָר?

— גָּוָן, גַּאֲרָנִישָׁט. אַוְהַזְעָרָ רַאְבָּיָן אַיִן קְרָאָקָעָ וּוּאַלְטָ אַיִם סְבִּיוֹן
נִישְׁתָּמָן צְוַיִּיבָּ גַּעַטְוָן. וּוּיְסָט וּוּיְלָ, וּוּיְ הַאֲרָבָּ דָּאָס וּוּרָט בְּאַשְׁטְרָאָפָּט.
מַעַן הָאָט אַטְיָעָר הַרְּחָאָבְיָא אַזְוִי לְאָמָגָן גַּעַזְוָגָן מִיטָּ יֵאָ אָנוּ נִיְוָן,
בְּאָ עָרָ הָאָט זַיִבָּ מַעַר נִישְׁתָּמָן גַּעַקְאָנָט אַיְנָהָלָטָן פָּוָן קָאָם. אָנוּ דַּעַמְלָט
הָאָב אַיִל אַיִם גַּעַגְעָבָן אַזְאָ בְּרִיוּוֹל צְוָמָה רַאְבָּיָן פָּוָן אַלְקָוָשָׁן, אָפָּ אַוְנְהָזָעָר
הַעֲבָרְיוֹיָשָׁ גַּעַשְׁרִיבָן, אָנוּ דַּעְרָוִיקָרָ הָאָב אַיִל דָּרָאָט גַּעַגְעָבָן צָוְ פָּאָרָ-

שְׁטִיָּן, אַזְאָ בְּשָׁנְנְחָרָבָן...

— עכ... האט דער מאָרְשַׁאַלָּעַ געקלְאָפֶט מיט דער פּוֹיסֶט אִינְעֵם
טיש.

— ... אָז באַשְׁנִידָן, זָג אַיכָּ, בעשְׂמָוֹפָן נִישָׁט. נָאָר אָזְוִי אִים
פֿינְ אָפְנָעָמָעַן אָונְ קוּידָעָמָקָאָל אָפָן יְדִיְשָׁן שְׁטִיגָעָר לְאָונְ וּוּאָקָמָן
די בָּאָרָה...

— אָכְ! — האט זָכָב בְּאָמָּה פָּאָרָעָץ אַרְיוֹסְגָּעָרִיסָן.

— האָקָסְטוּ מִיר אַיבָּעָר, יְאָשְׁנָעָ פָּאָנִיעָ. — דער פָּאָכְטָעָר אִיז
בַּיּוֹ גַּעֲוָאָרָן אָונְ האָט זָכָב אַנְגָּעָבָלְאָונְ.

— נָוָ, נָוָ... — פָּאָן קָאָשְׁוִיצָקִי האָט זָכָב אַיְנָגָעָהָאַלְטָן אָונְ אִים
בָּאַגְּוִיטִיקָט.

— אַיְנְ אַלְקָוָשׁ האָט מַעַן אִים אַנְגָּעָטָן יְדִיְשָׁעָ קָלְיְידָעָר —
הָאָט סִירְקִים וּוּיְטָעָר דָּרְצִיעִילָט — האָט שָׁר דָּאָרָט אַוִּיסְטָרְעָלִישׁ גַּעַד
קְרִיצָט מִיטָּ דִּי צִיְּנָ אָונְ זָכָב גַּעַיָּאָטָן נָאָכָ דִּי יְיָנְגָלָעָ, וּאָסָ האָבָן זָכָב
אָפָ אִים נִינְגָעָרִיקָע הָוּרְכָמָעָסָוָתוֹ אַנְגָּעוֹאָרָפָן, נִישָׁט אַפְּצָוֹטְרָעָטָן טָאָגָן
נָאָכָ מָאָגָן.

— באַשְׁנִיגָּטָן האָט אִיר אִימָּ? — האָט זָכָב קָאָשְׁוִיצָקִי נִישָׁט גַּעַד
קָאנְטָ מַעַר אַיְנָגָעָהָאַלְטָן אָונְ אַוּוּקָעָדְרִיָּת דֻּעַם קָאָפָ אָן אַ זְוִינָ.

— וּוּאָסָ דְּגָעָסָטוּ זָכָב, גַּנְאָרוּקָעָרָהָאָרָ, אָז אַיכָּ הָאָבָ אָפָ זָכָב
נוּמָעָן אַכְטָוָנָג גַּעַבָּן.

— בענְטָאָקָא, יָא צִי נִיְּגָ?

— אָוִי, יְאָשְׁנָעָ פָּאָנִיעָ, האָקָסְטוּ מִיר שְׁטָמְדִירִיךְ אַיבָּעָר.

— נָוָ, — האָט דַּעַר פָּאָרָעָץ פָּאָרְצְוּוֹיְפָּלָט גַּעֲוִיפָּצָט, — דִּיְהָ.

— אָונְ אַיְנְ אַיְנָגָעָט אַפְּרָמָאָגָן אִיז צַו מִיר אַיְן שְׁטוּבָ, אִין
סְרָאָקָעָ, אַרְיָנְגָעָקָומָעָ אַיְירָ, זָגָא אַיכָּ דִּירָ, יְאָשְׁנָעָ פָּאָנִיעָ, מִיטָּ
בָּאָרָד אָונְ לְאָקָגָן בָּא דִּי אַוְיָעָרָן...

סִירְקִים האָט גַּעַטְשָׁאָמָעָוָעָט אָונְ אַוִּיסְטָרְקָוּטָן צִי וּוּעַטָּ נִישָׁט קָאָיָן
שִׁיצָקִי מִיטָּ עַפְעָם אַזְוָרְטִיכָן. אַבָּעָר דַּעַר פָּאָרָעָץ האָט פָּאָרָדָה
הָאָקָט דִּי קִינְבָּאָקָן אָונְ נִשְׁוּוֹגָן...

— ...אַיכָּ קָוָק אָונְ קָוָק, וּוּעָר אִיז דָּאָסָ? וּוּאָסָ טָוָינָג פּוֹסְטָעָ זָכָבָן
אוֹנְחָוָעָר פָּאָן גַּלוּוּעָץ אִיז אַנְטָלָאָפָן פָּוָגָאָלְקָוָשׁ צַו מִיר קִיְּגָן קָרָאָקָעָ...
קָאָשְׁוִיצָקִי אִיז אַוְפָּגָעָנָגָעָן פָּוָגָאָשָׁנָגָעָן שְׁטוּלָאָן זָיְעָר אַוְפָּגָעָן

רָעָוָת אַנְגָּעָנוּמָעָן סְוָרְקִיסָּן בָּא דַעַר פְּלִיאַעַץ
— חָעָר אָוִיסָ! אָונְ אַיְצָט וְאָלְסָטוּ מִיר קִיְּנָגָן לְוָן נִישָׁט זָגָן, וּוּיְלָ
נִישָׁט בְּלִוְיָן אַוִּיסְשָׁמִינִיסָן — וּדְרָהָהָאָרָהָגָעָן אָפָן אַרְטָה וּוּלְ אַיכָּ דִּבָּר
הָעָרָסָט?

— זוי קאנַ מאָן עַס עַפְעַם אָוּלְכָע וּוּרְטָעֵר נִישְׁתְּ הָרָנֶ?

— וּוֹיְסְטַ עַמְעַצְ אָכֹז דִּיר דִּי זָאָכְ מִינְ אַיְדָעָם?

— יָאָ, אַיְנָעָר.

— וּוּרְ?

— אַיר, יַאֲשְׁנַעַ פָּנַיַּע.

דָּעֵר פָּאָרָעֵץ אַיְזָ אָוּפְ�נָעְשְׁפָּרָוְנָגָעָן אָוָן הָאָט פָּוָן קָאָם אַיְבָּעָרָן
וּוּרְטָל אַיְנָגָאנָג גַּעַצְיְטָעָרָטָה.

— הִיְתָ זַיְכָ!

— יָאָ? — אַ צָּוְרְיְדָעְנָעָר שְׁמִיכְלָהָט זַיְכָ בָּאוּזָן אָפְּנָ פָּאָכְ
טָעָרָם פָּאָנָעָם אַיְזָ אָפְּגָעְקִילָּט דָעַם שְׁלִיאָכְטָשִׁיצָ. עָרָהָט אִים צָעָר
טוּמְלָטָט עַקְוָקָט אַיְנָ דִּי אַוְוָגָן אַיְזָ זַיְכָ גַּעַרְיָסָן דִּי וּוּאַנְצָעָם.

— אָכֹזְ מִיר אַיְזָ אַיְכָ וּוּיָסְ קַיְוָגָעָר נִישְׁתְּ וּוּרְ עָרָ אַיְזָ
דָּעֵר פָּאָרָעֵץ הָאָט אַזְיָצָ גַּעַטָּגָן. — זָאָגְ שָׂוִין וּוּנְטָעָרָה. אַלְצָ
אַפְּאָמָאָל.

— כְּבוּזָאָלָט שָׂוִין לְאָנָגָ אלְצָ גַּעַזְאָנָט, וּוּנָגָ אַירָהָקָט וּמִירָ נִישְׁתְּ
אַיְבָּעָה. אַיְנָ קְרָאָקָעָהָבָ אַיְבָּ זַיְכָ צָוָ אִים טְיִקְעָפָ גַּעַזְוָעָן. עָרָ אַיְזָ
אַבְּעָרָ שָׂוִין אַנְגָעְקָוְמָעָן וּוּיָסְ אַרְעָפָעָ בָּאָרָבָן. אַחֲרָן אַיְזָ אַגְּהָעָרָ,
אַיְזָ וּעָנָצָ, אַיְבָּ דָאָסְ מְעִינְקָעָ, עָרָ דָאָסְ וּזְיִנְקָעָ. אַיְזָ קִיְּנָגָשָׁנָ בָּאָ
דָעַרְ נַעַשְׁאָמָעָ, אַגְּנָעְטָאָגָ אַיְנָ שְׁלָמָאָטָעָם. פָּאָרְלָנְזָוְקָט אַיְזָ בָּרוּדָקָ,
אַיְזָ עָרָ אַזְוִי אַוְיסְטָעְרָלוּיָשָׁ בָּאָ זַיְכָ אַיְנָ דִּי אַוְוָגָן אַרְאָפְּגָעְפָאָלָן, אוֹ עָרָהָט
שָׂוִין אַלְצָדִינָגָ מִיטָּזָ זַיְכָ גַּעַלְאָזָטָמָאָכָן. הָבָ אַיְבָּ צְעוּרָשָׁטָ גַּעַזָּ
לְאָזָוָטָ אַוְעָקָטָאָלָן דִּי יַדְרָוָשָׁהָאָרָ פָּוָן אַגְּנָעָטָמָ אַיְזָ אַוְיָסָ
גַּעַבָּאָרָן, אַוְיָסְעָפְּוָצָט, אַיְזָ דִּי קְלִיְּדָשָׁרָ, זָאָסְ גַּעַהָעָרָן זַיְכָ זַיְינָ שְׁמָאָנָהָ,
אִים פָּאָרְשָׁאָפָט...

קָאָשִׁיעָקָיָהָט הָאָט וּוּידָעָ אַגְּנָהָוִוְבָּן הָאָקָנָ אַיְגָ טְיִשְׁ אַרְבָּנָן.

— דִּוְ סְקוּרְטְּשִׁיבָּהָ! דִּוְ פָּעָרְדָּפְּעָלְשָׁעָרָ, רִיוְידָ מִירָ דָאָ נִישְׁתְּ אַזְוִיָּהָ
פְּוִילָ. גַּעַלְטָ וּוּלְסָטָוָ? וּוּפְלָ?

סִיְוִיפָּסָהָט בְּיוּטָהָדָיקָ פָּאָרְקָנוּיְוִיטָשָׁט דָאָסְ פָּאָגָעָם.

— נִיטָּזָ אַיְבָּ כָּאָ אַיְשָׁבָ לְזַיְכָ גַּעַלְטָ, יַאֲשְׁנַעַ פָּאָנוּעָ, אַיְזָ עַמְעָצָםָ אָ
נַעַשְׁרִוְפָּטָסָ מִיטָּזָ אַסְיִמְעָ לְזַיְכָ דָאָפְּקָעָ אַיְגָ בְּעַדְיָטָסָ שְׁקָעָטָ. צָוָ
וּזָאָסְ רַעַדְתָּ אַירָ, גַּעַלְטָ...

עָרָ אַיְזָ אָוּפְּנָעְשְׁטָאָנוּנָ פָּוָן שְׁטָוָלָ אַיְזָהָטָ מִיטָּזָ אַלְעִבְגָּוָלָ
מַיְקָעָדָ שְׁטָמָיָם גַּיְבָּ גַּעַזְאָטָ:

— עָרָ אַיְזָ אַיְנָיְנָעָמָ מִיטָּזָ מִירָ גַּעַלְמָעָבָ אַיְזָ וּוּרְטָטָ אָפְּ אַיְעָרָ
עַנְטָפָעָרָ אַגְּנָטָנָ אַיְגָ סְטוּלָקָאָוִוִּיצָעָ, אַיְגָ שְׁרָאָגָעָסָ קְרֻעְמָשָׁמָעָ.

פָּגֵן קַאֲשִׁיזָקִי הָאָט אֶ גַּעֲטָרָאָפְּגָעָנָעָר אֶ פְּרָאָל גַּעֲטָן אֶפְּ צָרוֹל.

עַד הָאָט אָפְּגָעָנָעָט דָּעַם פְּאָכְמָעָר בָּא דִי פְּלִוִיצָעָס אָוָן גַּעֲנָהָמָעָן מִיטָּאִים טְרִיוּסְלָעָן.

— זָאנְג שְׂוִינְג, הָאָט אִיד אִים באַשְׁנִינְטָן?

— שְׁרִיטָט נְזָמָם, יַאֲשְׁנִיעַ פְּאַנְיָע, סְקָאָג נְאָב עַמְּצָעָר הַעֲרָן.

קַאֲשִׁיזָקִי הָאָט אִים טְיַקְעָפָט אָפְּגָעָלָאָוָת. סִירְקִיס אַיז גִּיכְ צָו דָעַר.

טִיר אָוָן הָאָט אֶ סִיקָע גַּעֲטָן.

— פְּרָעָמָט אִים אלְיִינְג, — עַד אַיז גִּיכְ אַרוֹוּס.

— בְּעַסְטְּיוּן יַוְדָאָש! — הָאָט אִימָט דָעַר שְׁלִיאָכְטָשִׁיךְ נְאַמְּגַנְשָׁרְעָן

אוֹן גַּעֲטָוְפָעָט מִיטָדִי פִּים פָּוָן מְעַשְׁגָעָנָעָם קָאָם.

איָג דָעַר וּלְבָעַר רַעַע איָסִירְקִים צְוַרְקָעְקָוְמָעָן אוֹן גַּעֲלִיבָן

שְׁמַיְינְג בָּא דָעַר טִיר, הָאָט זִיכְ טִיפְ פְּאַרְנוּגָט פְּאָרָעָץ אָוָן יוֹיִ

קִיְוְמָאָל נְאַרְנוּשָׁט מִיטָ גַּעֲלָאָסְעָנָר גַּלְעִיגְלִיטְקִינְטָמָט גַּעֲזָאנְטָמָט:

— זָוָאָם אִיכְ הַאָב וּפְאַחֲנָמָן, יַאֲשְׁנִיעַ פְּאַנְיָע בִּיזְ אִיצְטָמָט אָוָן וּוֹוָיָל

אִיכְ וּוֹעַל לְעַבְנָן וּוֹוִיסְטָן בְּלִוְיָוָן עַד אָוָן מִיר אָזְוִיָּה פָוָן יַעֲנָהָרָאָזָב. נְאָרְטָאָזָב

מַעַר שְׁמַאְרָב אִיכְ, אָזְוִי אֶ בִּיסְלָ פְּלִוְצְלִינְג, אִיד פְּאַרְשְׁטִיטִים, שְׁוּוֹעָר

אִיכְ אַיְינְכָב בָּא גָּאָט, יַאֲשְׁנִיעַ פְּאַנְיָע, אָזְ קִיְגְ שָׁוָם זָאָב אָיָג דָעַר וּלְעַלְתָּמָט

וּוֹעַט נִישְׁתְּ קַאֲנָעָן אָפְּחָאָלָטָמָן אָזָא אַיְידָל רַעַעְיָלָס פָוָן דָעַר שְׁלִיאָכְטָמָט

אוּיְעָרָן. אָזְוִי אַיז הָאָט שְׂוִינְג, יַאֲשְׁנִיעַ פְּאַנְיָע. דָעַר סְאָד אַיז בְּאַהֲלָמָן

אָיָן אֶ זְוִיכָעָר אַוחָת אָוָן הָאָט אֶ שְׁאָרְפָּן וּוֹאָכְטָהָר. אִיכְ, יַאֲשְׁנִיעַ, פְּאַנְיָע,

בִּין דָעַר אַונְטְּרָמְטְּעָנוּקְסְמָטָר פָוָן דִּינְיָעָן קְנָעָבָטָמָט...

דָעַר פְּאַרְעָץ הָאָט אֶ שְׁפָרְוָגָן גַּעֲטָן.

— האַלְטָט אִים!..

סִירְקִיס הָאָט אַרְצִינְגְשְׁטָקָט דִי פְּוּסְטָ צְוַיְשָׁן דִי צִוְיָן.

— שְׁשִׁשְׁ!.. — אָוָן הָאָט וּוֹאָרְגָעְנְדִיק אָפְּגָעְהָוִבָן אֶ פִּינְגָעָר. עַד

הָאָט פְּאַרְמָאָכָט דִי טִיר הַיְנָטָר זִיכְ אָוָן שְׁטִיל גַּעֲשָׁעְפְּטִישָׁעָט.

— זְוּעָרָט מִעְן גַּעֲוּוִיר, אַיז אָפְּגָעָנָעָר... .

— דִּיבְ מִיטָמָט קְרָעְזִיקָעָר נְעַסְטָמָט... — קַאֲשִׁיזָקִי הָאָט גַּעֲלִיבָטָמָט

פָוָן אַיְוְנְגָעָהָלְטָעָנָעָמוֹ קָאָם.

— הַעֲרָתָט נְאָרָר, יַאֲשְׁנִיעַ פְּאַנְיָע, וּוֹי אַוְרָ רַעַתָמָט. אֹוֵב אִיכְ וּוֹעַל

שְׁמַאְרָבָן, אָזְוִי אֶ בִּיסְלָ פְּלִוְצְלִינְג, וּוֹעַט מִיר קִיְגְ שְׁבָטָעָר נִשְׁתְּמָט שָׁאָרָן.

אָוָן אֹוֵב אִיכְ וּוֹעַל לְעַבְנָן אָוָן זְיַהָן גַּעֲזָוָנָט, אַיז דָעַר סְאָד בְּאַהֲלָמָן אָיָן

זְוִיכָעָר אֶ זְוִיכָעָר אַרְטָמָט.

עד האט אויסגעבעונג דעם קאָפּ אַינְ דער זויט פונעם פֿאָרֶעֶץ אָוּן
נאָכּ שטולער צוֹלְעָנָבָן.

— ישטעדר צי נישט... דער קִינִּיגּ קָאנְ צוֹנְעָמָעָן דָּאָם פֿאָרֶעֶץ.
פָּאָן וּוְאַלְעָנָטוּסּ נָאָרָן, אַכְּעָר טָאַכְּטָעָרָסּ פֿאָרֶעֶץ.

קָאַשְׁיַצְּקֵי אַיז נַעֲשָׂתָאָנָעָן מִיט אָוְפְּלָעָהָוִיבָּעָנָעָ פּוִיסְטָן אָוּן מִיט אָ
גַּעֲפָנָט פֿאָרְקָרוּמָט מַוְיל פָּוּת מַעֲשָׂחָנָעָנָעָ צָאוֹגָן. עד האט אַכְּבָּעָר גַּעַד
שְׁוִוָּגָן, אַרְאָפְּגָעָלָאָזָט צָרוּךְ דִּי הָעָטָט, אָוּן פֿאָרָצְוּוּיְפָלָט נַעֲקוֹקָט אָפּ
סִירְקִיסְנָג, וּוְאָסּ עַד וּוּטָט נָאָכּ אָזְוִינָס זָאָגָן.

סִירְקִיסְנָג הָאָט אָוְרִינְגָעָנוּמָעָן אָ פֿאָרְמָאָכְּטָעָ פּוִיסְט צְוִישָׁן דִּי צִוְּן.
— שְׁשִׁשְׁ! — אָוּן הָאָט וּוְאַרְעָנָעָנָדִיךְ אָוְפְּגָעָהָוִיבָּן אָ פֿוֹנָגָהָר.

דָּעָרָנָאָכּ עַד זִיכְרָטָאָפְּטָהָרָן אָוּן אַיז אָרוּוּס.

— אַיִי מַאְטָלָאָ בְּאַסְלָאָ נַעֲמִילְיוּשָׁא...
דָּעָרָפֿאָרֶעֶץ הָאָט זִיכְרָטָאָפְּטָהָרָן אָוּן אַיז קָאָפּ.

דריזנטער קאפיטל

פָּאַנְקָאַשְׁטָאַסְּטָהָאַתְּ וְזִיבָּדָעָם קָאָפָּצְעַמְּסָעָט אָוֹן
נִישְׁטָמָט נֶעֱקָאנָט נֶעֱפִינָעָן קִיְּגָן וּוֹעֵג וּוֹנִיטָעָר טִינָעָן מִוּט סִירְקִיסְּגָן, הָאָט
עַד גַּעֲוָוָאָטָט, אַיְּזָוָאָמָוָיָטָט, מַעַר וּזְעַט עַדְרָסָן אַיְּזָמָט אַרוֹיְסְבָּאָקָוָר
מַעַן, אַוְיָב עַדְחָאָט צִיבָּצְלָאָב עַפְּפָעָם אַטְּבָנָעָשְׁפָּאָרָט נִישְׁטָמָט מַעַר צָוָּרְיָוָדָן,
זָאָל עַדְאַיְּמָאָזְפָּעָנָעָמָעָן, דָעָמָאָיְידָעָמָעָן, וּוּיְ קִיְּנָמָאָל גַּאֲרָנִישָׁמָעָן, אַיְּזָ
בְּעַרְגָּעָבָן אַיְּמָאָדָיָר טָאָכְטָאָר, אַפְּדָעָר אַיְּמָאָפְּאָרְטָרְבָּבָן? אָוֹג אָוֹן עַדְרָסָן
אַיְּמָאָזְפָּעָנָעָמָעָן אַיְּזָוָאָמָוָיָטָט, אַיְּזָוָאָמָטָט גַּעֲשָׁעָן מִוּט וּבִין
טָאָכְטָאָרָמָעָן פְּאָרְמָעָנָן?

עַד אַיְּזָאָלְיָוָן אַרְאָפְּגָעָרִיטָן קִיְּגָן סְטוֹלְקָאָזְוִיצָעָ, קָעְדָּיְיָ קִיְּגָעָר זָאָל
נִישְׁטָמָט וּוֹסָגָן. נֶאָכְדָּרָעָם וּוּיְ עַדְחָאָט אַגְּמָעָקָוָקָט גַּלְּוִוְיָעָצָן אַיְּגָן וּבִין מָאָרָה
עַדְגַּלְּבוֹנְגָּוְלְטִיקָּעָר דְּעַרְשָׁלָאָגְּנָקָנִיטָּמָעָ, חָאָט עַדְאַיְּמָאָט קָוְדָעָמָקָל גַּעֲהָיִיסָּן
טִיְּקָשָׁפָט אַוּוּקָפָאָרָגָן פְּנוֹנָאָנָעָן אַרְיָוָנָרָדָר דָיְיָ וּוֹיָסָלָ אָוֹג אַיְּגָן בּוּשָׁעָסָקָא
וּוֹאָרָטָן אָפָּזָן עַנְטָפָעָר. אַבָּעָר אַיְּדָעָר עַדְאַיְּזָפָּגָן אַיְּמָאָזְעָקָעָן, אַיְּזָ
אַיְּמָאָזְפָּעָנָעָמָעָן. עַדְחָאָט אַוּוּקָפָאָרָגָן. עַדְחָאָט אַוּוּקָפָאָרָגָן אָוֹג אָוֹג אַגְּנָעָמָעָן.

— וּוֹיְסָטוֹ, וּוֹאָטְשָׁפָאָנִיעָ... דָאָס וִידָל, וּוּ הַיִּסְטָמָט עַדְדָאָרָט,
בְּרָאָמָקָא, אַיְּזָדָעָמָט פָּוָן דָעָר וּזְגָדָ בִּיכְלָאָל נִישְׁטָמָט גַּעֲשָׁטָאָרָבָן, סָוָר
לְעִוְּאָוּוּטָשָׁנָס פְּאָרָטָל גַּעֲוָעָן: אַיְּמָעָרָשָׁמָט. נִישְׁטָמָט אַרוֹיְסְגָּעָבָן צָוָּד
יִדְגָּן, אָוֹג דָעָרָנָאָב זַיְיָ שִׁיקָגָן אַבְּלָעָמָעָן טְרוֹמָמָעָן צְוָנָעָלָוָטָשָׁוָעָט אָוֹג
אַגְּנָעָמָילָט מִוּט שְׁמוֹנָעָר. בְּרָאָמָעָקָהָאָט אַגְּנָעָנוּמָעָן דָעָמָט קָוְשָׁעָמָט
אָוֹג לְעַבְטָמָט אַיְּגָט אָוֹג דָעָר בּוּרָסָעָבָא דָיְיָ יְעֻזְוִיטָן אַיְּגָטָקָעָן.

בָּא דַי שְׁרִשְׁטָע וּוּרְטָעֵר הָאָט וַיְכַלְּוִיְעַצְּעַם פָּאַנְעַמְּ אֲבִיסֶּל
בָּאַלְעַבְּטַע. עַר הָאָט אַפְּ זַיְינְ שְׁוֹועֵר דָּוֵל גַּעַשְׁטָאַרְטַע. אַכְּבָּר בָּאַלְדַּ אַיְזַע
וּוּרְעֵר גַּלְּיְוִנְיְולְטַע גַּשְׁוָאַרְגַּן אַגְּ אַרְאַפְּגַעַלְאָוָת דַי אַיְוָגַן. עַר הָאָט אַ
מַּאֲכַל גַּעַטְאָגְמַעְטַע מִיטַּ דָּעַר חָאנְטַע.

— וּוּאַסְמַ, דַי גַּלְּיְוִבְּסַטְמַ נִישְׁטַע? פָּאַרְיוֹאָדַר זַאֲל מִיד אַזְוִי פָּאַנְבַּוְג
הָעַלְקָנְג... אַיְזַע דָּעַר בָּוּרְמָא פַּוְילְאַזְאַפְּאָרְוּמַ בָּאַדְיַי יְעֻזְוּטַע אַיְזַע
קָאַנְסָטוּ אַיְם זַעַן. פָּאוּוּלְיַיְתַּסְטַע עַר אַיְצַט נָאַסְטַע פַּוְשָׁעַטַּסְטַע,
סְטוּלְקָאַזְוּוּטַע. קָאַנְסָטַע בָּחָעַגְגַּסְטַע אַזְוּזְיַיְוּטַע, כָּאַמְּטַשְׁ פָּאַר אַנְדָּרָעַרְעַ מַזְזַעַ.
רָאַס בָּלְטָבָנַן אַסְמַרְגַּדְוָן. וּוּאַלְלָוְגַּן, גַּלְּיְוִבְּמַיר.

גַּלְּיְוִעַץ הָאָט מִיד אַרְאַפְּגַעַלְאָוָת דַי חָאנְטַע אַיְבָּרָעַן בָּעַנְקָל.
— אַכְּבָּר אַיְבַּגְגַּסְטַע אַיְבַּגְגַּסְטַע אַיְבַּגְגַּסְטַע... אַיְבַּגְגַּסְטַע... נַוְגַּט...
— דַי גַּלְּיְוִבְּסַטְמַ נִישְׁטַע. פָּאַר אַחְיַן, וּוּסְטוּ אַיְם דָּעַרְקָעַנְעַן. אַיְבַּגְגַּסְטַע
שְׁוֹועֵר דָּוֵר בָּאַדְיַי הָיְוִילְקָסְטַעְרַטְמַ פָּאַנְגָּאָסְטַע אַפְּאַרְטַלְלַע גַּעַוְעַן בְּיַן
פָּאַרְשָׁאַלְטָעַנְעַמְמַ סְלוּזְיַיְוּטַע. עַר לְעַבְתַּס, דָּעַר בָּרָאַמְעַטְמַ.
גַּלְּיְוִעַץ הָאָט אַזְפְּעַהְוִיבְגַּן זַיְינְעַ אַזְפְּגַעַלְאָשְׁעַנְעַ אַזְוָגַן.

— וּוּאַסְטָרְבַּרְגַּדְוָן... — הָאָט עַר נָאַמְגָעַטְרָאַכְטַע אַזְבַּגְגַּדְוָן זַיְבַּגְגַּדְוָן בָּאַמְיַטְמַ
דָּעַרְמָאַנְעַן. — אַה... נַוְגַּט, לְעַבְתַּס עַר, אַיְזַע גַּזְמַע. אַיְבַּגְגַּסְטַע אַיְבַּגְגַּסְטַע...
עַר אַיְזַע גַּשְׁוָאַרְגַּן אַזְבַּגְגַּדְוָן קָאָמַס. — וּוּאַסְמַ, צּוּמְטַעְלָסְטַע עַלְמָעַרְזִירַדְמַ, נַיְתַּסְטַע
עַר מִיכְבַּגְגַּסְטַע? זַאֲל עַר לְעַבְנַסְטַע צִי נִישְׁטַע...
פָּלְצָעַם אַיְזַע עַר אַזְפְּגַעַשְׁרְבָּרוּנוּטַע.

— וּוּאַסְמַ נִיְתַּסְטַע מִיכְבַּגְגַּסְטַע אַזְפְּגַעַשְׁרְבָּרוּנוּטַע... הָעַרְתַּס אַזְבַּגְגַּדְוָן? לְעַבְתַּס עַר...
גַּטְמַ... זַאֲל עַר פָּאַרְוָאַגְגַעְרַטְמַ וּוּרְגַעְגַע אַגְגַע דַי אַזְמָעַרְשָׁטַע הָיְוָלְגַן
פָּוּנְגַעְגַע. אַזְבַּגְגַּסְטַע צִיְמַעְטַע צִוְרַגְגַע.

דָּעַר מָאַרְשָׁאַלְעַק הָאָט אַצְיַיְגַעְטַע אַזְבַּגְגַּסְטַע, אַזְמַזְבַּגְגַע
אַפְּ אַיְם כְּעַקְעַקְטַע אַזְבַּגְגַּסְטַע נִישְׁטַע נְזַעְגַּטְמַעְטַע גַּרְנְרִישְׁטַע. עַר אַיְזַע אַדְרוּטַע
פָּגַן שְׁטוּבַע אַזְבַּגְגַּסְטַע אַזְבַּגְגַּסְטַע לְאַנְגַּגְגַע נְעַוְהַרְטַע אַזְבַּגְגַּסְטַע קָרְעַטְשַׁעְמַעְטַע, בַּיְזַע מַע הָאָט
אַבְּיַנְגַעְשְׁפָאַנְטַע, אַזְבַּגְגַּסְטַע גַּלְּיְוִוְעַץ אַזְבַּגְגַּסְטַע אַזְבַּגְגַּסְטַע קִיְינְגַע בַּזְשַׁעְסַקְטַע. עַר הָאָט
אַיְם אַיְצַט שְׂוֹנְגַעְגַע אַגְרַנְיַשְׁטַע מַעְטַע פָּאַרְדְּמַזְרַיְטַע.

אוֹן בָּאַלְדַּר וּוּי קָאַשְׁיַצְלַי אַיְזַע זְרוּחַיק קִיְינְגַע קָאַשְׁיַצְלַע, הָאָט עַר צַו
זַיְבַּגְגַעְגַע זַיְבַּגְגַע אַיְבַּגְגַע וְאַסְטַטַע אַזְבַּגְגַּסְטַע אַזְבַּגְגַּסְטַע גַּוְטַן פָּרְבִּינְטַע פָּאַנְבַּוְג
לְעַיְאַזְוּוּטַע, וּוּאַסְמַ מַוְתַע אַיְסַטַע פָּלְעַגְטַע עַר זַיְבַּגְגַּסְטַע אַיְזַע אַיְזַע אַיְזַע אַיְזַע
דִּינְגַע אַזְבַּגְגַּסְטַע בָּאַרְאַטְמַע. עַר הָאָט אַזְבַּגְגַּסְטַע אַגְרַנְיַשְׁטַע דָּעַרְצִיְילַטַע, אַזְבַּגְגַּסְטַע בְּלַיְוַן גַּעַר

בעטן, ער זאל פאָתָן קײַן קָרְאָקָע אָוֹן זַוֵּב נָאָכָמָאָל אָוּמָעָטוֹם דָּעָר-
פֿרְעָנְג וּוֹעֲג גּוֹלוּוּעָג, צִי ער גַּעֲבִינְט זַוֵּב נִישְׁטָדָרֶט עַרְגָּעָצָהוּ אָוֹן
צִי מַע וּוַיִּסְטָ נִישְׁטָ אַפְּפָעָם פָּוֹן אִים.

— קײַן אָרָט זָאָלְסָטוֹ מִיר נִישְׁטָ אַוִּיסְמִינְג, — הָאָט ער אַנְגָּע-
זָאָגָט — אָוֹן גַּעֲמִינְעָג עַרְמָעָר זָאָלָן דִּיבָּ נִישְׁטָ אַפְּשָׁרָעָקָן.

— אָוֹוָאָדָע — הָאָט סּוֹלְעַיְאָוּוּמָשׁ גַּעֲשְׁמָרָעָט דִּי אָוֹונָן — בָּא דִי
מְאָנָא שָׁקָעָם אִין קָלוּסָטָר וּוּלְ אִיכְ אִים נִשְׁטָ זָוָן.

נָאָכָה דָּרְתִּי טָאָג אַיְזָאָסְלָעְאָוּוּשָׁט צְרוּסָקָעְלָמָעָן, אַבָּעָר אַפְּפָעָם זַוֵּב
כּוּרָם צִוְּ דָּעָחָצִיְּלָג הָאָט ער נִישְׁטָ גַּעֲהָתָן.

— ... דָּוָכְטָ וּבָ, ער אַיְזָאָסְלָעְאָנָבָּ דָּעָר יַסְנָנָעָ גָּוָרָא אַיְן טְשָׁעָנָי

סְטָעָכָעָוּ, עַטְלָעָכָעָ מְעַנְטָשָׁן הָאָבָּן מִיר דָּאָסָ גַּעֲזָגָטָן. אַיְינָעָ, אָ

שְׁלָאָכְטִישִׁיךְ, פָּאָנָ וּוַיְמַעְגָּטִי פִּילָּא, הָאָט מִיר בָּא דָעָר הַיְלִיקָטָר
פָּאָנָא גַּעֲשָׁוֹאָרָגָן, אָז ער הָאָט אִים דָּאָרָט גַּעֲזָעָנָט מִיטָּא גַּעֲשְׁוּרָעָנָט

קָאָפָ, זַוֵּב אַמְּנָאָכָ, אָוֹן אָז ער הָאָט זַוֵּב גַּעֲלָאָזָט פָּוֹן אִים
בְּעַנְטָשָׁן. אָנָ אַנְדָּרָעָר פָּאָרְשָׁוִינָג, וּוֹאָס אַיְזָמִיט דָעָמָדָעָמָנָטָן פִּילָּא
אִיךְ שְׁעָנָק גַּעֲזָעָמָן, הָאָט נָאָכָ צְנוּגָעָבָג, אָז גּוֹלוּוּעָץ הָאָט אַשְׁעָם

פָּוֹן אַרְוִוִּסְגָּן אַסְקָעָט אָוֹן אַהיְלָיָן מָאָגָן. אַפְּאָנָ טִישָׁאָוּיְעָצִיךְ, וּוֹאָס

אִיךְ הָאָב אִים אַפְּגָעָוּזָכָט, הָאָט מִיכְ נָאָכָ בִּיְזָ אַפְּגָעָוּזָלָט אָוֹן זַיְדָ
גַּעֲגָמְפָעָרָט, זַוֵּב קָאָיָן צִוְּ דָּאָטָ: וּוֹאָס בֵּין אִיכְ אַפְּפָעָם, מַאָסְפָּאָנָיָעָ...

שְׁרָעִיטָ ער, אָוֹן דָעָר טְיוּוֹלָוּ וּוַיִּסְטָ פָּאָרְוָאָס עַר שְׁרָעִיטָ... זַוֵּב נַיְאָקָעָ
צִי זַוְּנָה הַוָּטָר, צִי וּוֹאָס? נָא דִיר נַאֲרוּ! יַאֲשָׁלִיצָהִי, וּוֹגָאָשָׁ אָוֹן אַיְלָשָׁא

הָאָבָּן אִים צִיְטָ וּלְקָם בָּאָדוֹאָשִׁים נִישְׁטָ גַּעֲזָעָנָן. זַוֵּב הָאָבָּן גַּעֲהָרָעָט, אָז
ער אָז אַרְוִוִּסְגָּרָט מִוטָּאָפָעָם אַפְּפָעָם אַיְזָמִיט שְׁלִיבָעָם קִיְיָגָ וּוֹיָגָ

אָוֹן מִיכְאָלָעָק, זַוֵּב דִּינָעָר, הָאָט מִיר בְּעַסְפָּאָר אַיְנָגְעָדוּזָמָט, אָז זַוֵּב
הָאָר הָאָט צְנוּיְגָעָלָאָפָט אַבָּאָנָדָעָז וּבְוּסָ אַיְן דִי קָאָהָפָאָמָן אָזָן

הָאָט גַּעֲוָוָבָעָרָט אָוּוִישָׁן לְוַקְפָּאָוּ אָוֹן לְאַוְאָטָשָׁנָעָ בִּזְיָ אַרְאָטָ קִיְיָן יַאֲבָ

לְאַנְיִיעָ, אָוֹן אָז מִעְיָהָאָט אִים לְעַסְפָּאָט צְוִירָקָ מִיטָּא צְוּוּיָ וּוֹאָסָגָ בִּיְמָן

אַנְפָאָל אַפְּנָ שְׁטָעַטָּעָלָעָ פְּרָעָהָיְנָסָקָ גַּעֲכָאָפָט אָוֹן אַפְּגָעָהָאָנָגָעָן אַיְדָ
נוֹיָנָעָמָ מִיטָּא צְוִינָעָ רְזִיבָעָרָם, נִישְׁטָ וּוַיִּסְפָּדִיךְ וּוּרָ ער אָזָן. קָוָצָ, נִישְׁטָ

הַרְמָמָאָנָעָנָדָרָיךְ נָאָכָ אַמְּדָר זְוִילָדָעָ זָאָכָ, זְנָגָעָנָעָם לְוַיִּטָּר פּוֹסְטָעָ

בִּינְדָרָעָס...

דָעָר מַאְרָשָׁאָלָעָק אִיז בְּלָאָט גּוֹלוּאָרָג.

— וּוֹאָס אַשְׁטִיגָעָר פָּאָר אַ וּוְלְדָעָרָזָאָבָ?

— וּוְיַעֲלָגָנְדָרְבָּטְשִׁוְנְקָיִ, אָנָ אַרְנְטָלְעָכָעָר אָוֹן דִּינָעָר שְׁטָמָטָעָר

אָוֹן סְוִיכָעָר הָאָט מִיר דָרְצִיּוֹלָט, אָז זַוֵּב יַגְגָעָרָעָר זַוֵּב פִּיאָטָעָר הָאָט

גולוויזען געזען אינן קאנסטענטינאַפָּאַל, אונן אָוּ ער אִין דְּאָס אָוּנ
נישט קיינן אנדערער דער גרויס-וואֹזֶיר אונן הוֹיפְּטְּמָאָן אַיבָּעָר אלָע
יאָגִיטְשָׁאָהָן פָּוּנָעָם פָּאָרִישָׁאָב.

דער מאָרְשָׁאָלָעָק האָט אַזְּפָּגָעָטָעָמָט. ער האָט זִיכְּ אָזְשָׁ צָלָאָכָט.
שיינָע נְעָסָן בְּרָעָנָט ער דְּאָס...

— אָגָּן אִיכְּ דְּאָק, — סְוִילְעָאוֹוִיטְּשָׁה האָט זִיכְּ גַּעֲרָאָצָט זַיְנָן וְרָאָךְ
שפְּרִיצִיךְ בְּעַרְדָּל אָוּן אַסְּאָק קְלִינוּנָעָ קְנוּיְטְּשָׁעָלָעָכְּ וְהַאֲבָנָ זִיכְּ בָּאוֹזָוּן
אָרוֹם זַיְנָע בְּוּטָרָעָ אָוִינָגָן — פָּאָוּטָעָר בְּנִידָּעָ אָוּן פּוֹסְטָעָ זָאָכָן. עַמְּעָם
איָן אָזְוִיפְּלָיָן, אָוּ ער אִין פָּאָרְשָׁוּנוֹדָן אָוּן גְּוִיסְטָאָ.

— באָ דַּי יְהָנָן אָפָּגְּ קְזִוְּמִיעָזָשָׁ אָוּן אַפְּגְּ קְלָעְפָּאָר הָאָסְטָו זִיכְּ
דָּעָרְפָּעָגָט? — פָּאָרוֹזִיכְּטָקָה האָט ער צָוְעָעָבָן: — וּוֹאָסְ קִינְעָר
וּוּוּסָט נִישְׁתְּ וּוּוּסָט זַיְיָר.

— האָזָהָאָ... נָוּ, חָאָבָּ אִיכְּ נִישְׁתְּ גַּעֲרָעָגָט? כְּחָאָבָּ דְּאָק מִיטָּ
זַיְיָ אַגְּנָעָהָוִיבָן. אִיכְּ וְאָלָ דְּאָס זַיְגָגָן... דְּאָס מִינְהָסָטָעָ! וְיָ אַין וְאָסָעָר
גַּעֲפָאָלָגָן. זַיְנָן פָּאָכְּטָעָר לְאָזָאָר לְיִוְגָט שְׂוִינָן דְּאָס אָזְוִיטָעָ מְאָלָ פָּאָכָטָ
גַּעֲלָטָ צַו זַיְנָן אַלְמָן זַיְיָגָן.

— אָגָּן דָּעָם הָאָסְטָו גַּעֲרָעָגָט? — דער מאָרְשָׁאָלָעָק אִין זַיְדָעָר
צָעָטָרָאָגָן גַּעֲוֹאָרָן.

— דָּעָה... — סְוִילְעָאוֹוִיטְּשָׁה האָט מִיט בִּימְלָ אַוְיְסְגָּעָרִימָט דְּאָס
מוֹיָל — ער בְּלָאָזָט זִיכְּ זַיְיָ שְׁטָעָנְדִּיק אָוּן שְׁוּוּבָנָט זַיְיָ אַ גַּעַץ. לְנָטָ
זַיְגָגָן, אָוּ ער אִין שְׂוִינָן צְוָאָנְצָיךְ יְאָרָ מעָשָׁגָעָ.

— נָאָגָן נָאָר, אָסְפָּאָנָעָ — דְּאָסְ דָּעָרָ מאָרְשָׁאָלָעָק אַיבָּעָרָגָעָרָוִיסָן —
מִיט דָּעָם רַעֲכְטָכְּגָעָלְעָרָגָנָן דְּאָסְטָו גַּעֲרָעָט?

— אָוּ, אַגְּנָעָלָאָכָט הָאָבָּגְּ מִיר זִיכְּ מִיט פָּאָגָן קְאִיעָטָן קוֹרְטָאָ, דָעָם
נְעוֹזָנָגָשָׁלְוָנָגָעָ. סְאָוּ נְאָרָנִישָׁת גַּעֲוָעָן קוֹינָגְּ שְׁלָעְכָּטָעָר פָּאָרְטָל, זַוְאָס
אִיכְּ הָאָבָּגְּ דַּיְרָ גַּעֲרָאָטָן. אָוּ וְוִיסְטָוּ, מְאַשְׁטִישִׁי פָּאָנִיעָ, פָּאָרוֹזָוָס דַּיְ
יְדָגָן הָאָבָּגְּ בָּאָ דַּיְרָ גַּטְמָאָנָט בְּרָאָמָעָקָס גַּוְפָּ אָוּכְּ גַּאֲכָדָעָם, זַיְיָ
זַיְיָ הָאָבָּגְּ גַּעֲוָעָן, אָוּ אַיְן דָּעָרָ צְוָגְּלִי וּטוּעָוָעָטָעָר מְרוֹחָמָנָעָ לְיָגָן בְּלוֹזָ
שְׁטִיְינָעָר אָוּ שְׁמָאָטָעָס? דָעָרָפָאָר, וּוּיְלָ זַיְיָ הָאָבָּגְּ דַּיְ טְרוֹמָנָעָ בֵּיכְ
לְאָלָ נִישְׁתְּ גַּעֲפָנָט...

— צַי סְאָיָן גַּעֲוָעָן אָוּ גַּוְטָעָר פָּאָרְטָל... נָוּ, דָעָרָ טְיוֹוָל זַיְיָסָט.—
הָאָט זִיכְּ קָאָשִׁיצְּקִי אַגְּנָעָמָוָרָעָט.

— זַיְיָאָזָוּ? וּוּמְעָנָן הָאָט דְּאָס גַּעֲשָׁאָדָט? — סְוִילְעָאוֹוִיטְּשָׁה האָט
זִיכְּ שְׁטָאָרָק גַּעֲוָונְדָעָרטָ.

— נו, גלאט... — האט קאשיצקי באגייטיקט — עפעם איין מיר דא נישט צום הארץן.

סוליעיאויטש האט א רעה געשוויגן אוּט פארשנדייך געקוּט איז און פאנעם אריג. דער מאָרְשַׁאַלְעַךְ האט זיך צעטומולט. ער האט אוּפִיְיך געקרומט דאס פאנעם מיט אַגְּנַעַשְׁתַּעַלְטָן געלעכטער.

— וואָס האט ער דייד דאָרט פֿרְיַילְעַם דעַצְּיַילְט, דער קאייטאן קוֹרְטָא, אָפֶן שְׂפִּיצְּלַעַב אוּז ער דאָבָּא מישטעה.

אָ נישט דערטראָכטער געדאנק וועגן עפעם אָמְקָלָאָרָם איין סָרְעַדְעַסְטָן אָרוּסְגָּעָפְּלוּגָן פָּוגְקָאָפֶן. ער האט זיך ברײַט צעלאָכְט אָונֶן זיך געללאָפְּט אָיגֵן די זונְבָּן.

— ...זוי מיר האָבָּן זוי אָרוּסְגָּעָפְּלַעְבָּן די טְרוּמָנָע, זונְבָּן זוי דאָבָּא באָלְד מיט גְּרוּזִים גְּנוּווּינִין אָונֶן גְּשֶׁרְיִי אָפְּגָעָפְּאָרָן מִיט אַיר קוּיָּג קְרָאָקָעָס, פְּאָלְגְּנְרִיךְ דְּבִּין באָפְּוּיָּל אִים נישט צוֹ בָּאנְרָאָבָּן אָינֶן קָאָשְׁוַעַץ. אָינֶן קְרָאָקָע אָיגֵן זיך טְיִיְקָעָפֶן דער גָּאנְצָעָר יְהִידְיַשְׁעָר סָהָאָל צָנוֹנוֹגָעָלְעָפֶן אָונֶן זויי האָבָּן בָּאָשְׁלָאָסָּן, אָז זונְבָּל דער טְוּמָטָר אָיגֵן שׁוֹן הַעֲכָר בְּיַד מְאָג טְוּמָט, אָיז דָּאָס אִים נישט צום קָאוּזָר אָפְּצָזְבָּרָעָבָן די בְּיַעַד כְּעָרְנָע טְרוּמָנָע אָונֶן צוֹ בָּאנְרָאָבָּן דַּעַמְּ בְּלִיּוֹן קְרָעָפֶר זוי זְיַעַר גַּעַד זַעַץ אֵין. כּוֹצְדָּעָם האָבָּן זויי האָרט זְיַעַר וְהַעֲרַטְשָׁנָג זְאָבָּאָבָּן דְּעַרְעַיְיךְ האָרגְעָט צוֹ בָּאנְרָאָבָּן אָינֶן אָזָא צְוַשְׁתָּאָמָר, זויי זְוַעַר גַּעַפְּנוֹגָעָן, קְעַד די די נְעַשְׁאָמָע זְאָלָס מִיט אַיר קְעַרְבָּעָמָּה פָּאָרְבָּלְזָוִיטָמָּן אָונֶן אָפְּגָעָס לְאָעוֹנָעָט אָיוֹסְזָעָן מְאָנְגָּעָן נְעַקְבָּמָּה בָּאָגָּטָמָּן... — זְאָל זַיְהַגְּטָה האָנט דְּעַרְשָׁאָגָּנָי! — האָט זיך דער מאָרְטָא שְׁאָלָעָם קְעַוְאָדָרָת.

— ...אָזָוִי האָבָּן זוי די טְרוּמָנָע מִיט זְיַעַר מְרוּסָעָן קָאָזְוָעָד אָונֶן מִיט הַיְּוָילִיקָע אָפְּשָׁאָנְדָרָקָע בָּאָפְּרָאָבָּן. וּוּאָרָעָם מִוּת וּוּיסָן, אָז אַיְוּנָעָמָן וּוּאָס אִיז פָּתָג קְרִיסְטָלְעָכָר האָנט דְּעַהָּהָרָגָעָט גְּנוּוֹאָתָן, האָלָט זַיְהַגְּן. זַיְהַגְּן. זְיַעַר דָּאָרט אָפֶן קְיֻוָּרָע, זַיְהַגְּן צוֹ אָשְׁוּיָּעָנָט. — אָכְּזָהָע... דער מאָרְשָׁאָלָעָם האָט אַיְגָּנָאָנָצָן פָּאָרְבָּלְזָוִיטָמָּן זְבָּנָע שׁוּוֹעָרָע דְּיָגָּנָעָמָּה אָגָּג גַּעַכְבָּטָר.

— פָּוּנוֹאָנָגָּעָן וּוּוִיסָט ער דָּאָס אלְצָ, דער הוֹנְטָמָּס-בְּרוֹדָרָע?

— אָוִי, וּוּאָס וּוּאָר אִיז וּוּאָה, אָ קְלָגָע שְׁלִימָעָ אִיז ער דיַר, וּוּאָט שְׁפָאָנִיעָ, דָּאָס קָאָן מָעָן נִוְשָׁט לְיִקְעָנָעָן. דער יְהִינְ-עַלְמָטָטָר בעַנְדִּיט סִירְקִים האָט עַפְעָם דְּעַדְשָׁמְעָקָט וּוּעַגְּ דַּעַר טְרוּמָנָע. אָז ער גַּעַקְוַמָּעָן צוֹ פָּאָן קוֹרְטָא, גַּעַפְּרוֹאָס עַפְעָם אָרוּסְגָּעָפְּקוּמָעָן. ער רַיְאַט אִים אָונֶן רַיְצָט... פָּאָן קוֹרְטָא גַּאֲרָנִישָׁת. ער דְּעַרְצִיְּלָט אִים בְּאָכְמָעָם אַיְבָּר

כלכמעס... פאנ் קורטא חערט זיך אינן אונ שווענגן, בלאו אמאָל א
וואָרט אַרײַנְגֶעָוָאָרָפָג, ווי א צוועטָל, אונ דערמייט פֿאָג אִים סְטְּנָגָן
געַס-געַצְוָוָגָן. דזּו בִּיסְט אַלְגָּוָעָר? פאנַ קורטא אַיּוֹ נַאֲכָל קַלְגָּאָר. כִּיְדָה
לייט מאָכָט שווִיג אָפָגּוֹזָק, רעדְטָטְ קַלְאָר, אַז אַיּוֹ טְרוֹמְנָע אַיּוֹ גַּאֲרָן
טְישָׁטְ גַּעֲלָגָן, נַאֲךְ דָּעָרְ גַּעֲזָעָנְ-פְּרָעָםְ עַשְׂגָּוָנְטָלְאָצָעָטְ אַלְצָ אַונְ מְרוֹקָעָטְ.
בְּזַיְוָעָקָט דָּעָר יַדְ אַונְ דְּרָעָצְיָילְטָ, קַעְדָּיְ צְוָ רַיְצָגְןְ דֵּי אַמְּבִיצְיָעְ פָּגְ
פָּאנַ קַעְרָטָא אָפְ אַונְחָוָעָרְ דְּרַעְלָגָעָ, שְׁפָאָטְ אָפְ אַונְ טְשָׁאָטָעוּעָטְ אָפְ אַנְ
אַרְיוֹסְגָּעָכָאָפָטְ וּוּאָרָטְ... בִּיּוֹ עַרְ הַאֲטָ אַלְיָיןְ אַלְצָ אַוְיָסְדְּרָעָצְיָילְטָ. אַונְ
אוֹ פָּאנַ קַעְרָטָא נִיטְ נִישְׁתָּאָפְ אִיםְ אַגְּשָׁרְיוֹןְ... — וּוּאָסְ בְּאַטְשָׁקָעָסְטוֹ
מִירְ דָּאָ? וּוּאָסְעָרְ טְרוֹמָגָןְ, וּוּאָסְעָרְ קַעְרָפָרָעָרְ? אַויְ, וּוּאָסְ בְּאַטְשָׁפָאָנָעָ, נַעַ
וּוּנְטָשָׁןְ וּוּאַלְטָ אַיכְ מִירְ זַעַןְ דְּעַמְלָטְ דָּעָםְ יַהְנָסְ פָּאנָעָםְ...
קַאְשִׁיצָקְ אַיּוֹ וּוּידָעְרְ מִוְּתָאָמָּלְ עַהְנָסְטָ אַונְ אַמְּגָדְוָוָהָרָקָטְ גַּעַוָּאָרָן.

— חָעָרְ, אַונְ וּוּעָגְןְ אַונְדוּעָרְ וּאַכְּ?

— אַ גַּוְעַטְ אַיְצָעְ גַּעַוָּעָגְ, וּוּאַטְשָׁפָאָנָעָ. פָּאָרְ דָּעָרְ זַעַלְטָ אַונְ
פָּאָרָןְ גַּעַרְכָּטְ אַיּוֹ נִישְׁתָּאָפְ אַנְדָּרְעָשָׁןְ עַרְ הַאֲטָ דָּעָםְ יַהְנָסְ דְּעַהְהָרָגָעָטָ.
אַזְאָהָרָגָעָנָעָן, בָּאַטְשָׁאָפָלְעָ אַיְגָרָן, אַנְ שְׁוָמוֹסְ וּסְהָבָעָטָ אַונְ דָּעָרְ
אַיְגָעָנְעָנְרָ בָּאַסְעָנְעָנְעָאָכָטְ צְוָוָשָׁןְ גַּעַסְטָ אַהֲןְ אַיְדָעָלְעָלְ פְּרָעָעָןְ, דְּרָעָצְיָ
נַאֲכָלְ זַעַןְ וּפְלוֹגְעָצְמָדְרָיקְ פָּאַרְשָׁוֹוְהָנְדָרְנְזָעָרָןְ אָפְ אַזְאָהָרָגָעָרְ צִוְּיָתָ... אַיּוֹ
אַ הַיְשָׁעָרְ בָּאַוְיָנוֹ פָּגְ שְׁוָאָגָעָןְ אַונְ עַרְ דָּאָרָפְ פָּאָרְ זַעַןְ פָּאַרְמָעָגָןְ אָפְ
אַפְּיָטְרָאָפָעָםְ: קַוְרָאְ אַיְנָסְאָנְיָטָ, וּוּאַטְשָׁפָאָנָעָ. אַוְיָוכְ דָּאָקְ אַיּוֹ שְׁוָיָןְ
עַפְּעָםְ, וּוּאָסְ דָּעָרְ בָּהָאָמָעְ אַיּוֹ גַּעַוָּעָגָןְ דָּעָרְ מָאָןְ פָּגְ יַעְנָעָרְ מְוִיהָ, וּוּאָסְ
נוּקְוּיְעָץְ הַאֲטָ אַטְאָגְ בָּרְיָעָרְ גַּעַוָּאָלְטְ שְׁוָעָבָןְ, נִיטְ אַכְּבָנְדָרְיקְ דָּעָמְ
קָאָוָעָדְ פָּגְ גַּעַסְטָ אַונְ פְּרָעָמָדָעְ, וּוּאָסְ זַיְנָעָנְ דְּרָעָבָנְ קִוְמָאָטְ גַּעַשְׁתָאָדְ
נַעַ... דָּעָמְ נַאֲדָבְ אַונְ פָּאָנְיָ אַגְּנָיָעָשָׁקָעָסְ פָּאַרְמָעָנְגָןְ קָאָגְ מָעַןְ אִיםְ פָּאָרְ
וּוּרָעָןְ אַגְּטָיָנְעָסְ בָּיְיָ דָּעָרְ מִישְׁפָעָטְ וּוּעָטְ זַיְכָ אַוְיָקָאָכָןְ. אַבְּדָרְ אַפְּוּלָעְ
צְוָ זַיְגָ פָּאַרְמָעָגָןְ הַאֲטָ אַיְנָעָרְ פָּאָנְיָ אַטְאָכָטָרְ, וּוּיְ אַיְכָ חַאְבָ אַעֲיָכָ שְׂוָיָןְ
דְּעַמְלָטְ גַּעַזְגָּמָ, וּוּאַטְשָׁפָאָנָעָ, פְּרָעָמָעָנוֹיָעָםְ. זַיְ אַיּוֹ דְּחַאְבָ זַיְנְ וּוּרָעָשָׁ
טָעָ, זַיְנְ עַמְעָסְדָרְיךְ וּוּיָבָ אַונְ עַרְ יוּיְ אַ קְרָאָנְקָדָרְ דָּאָרָפְ אַפְּיָטְרָאָפָעָםְ,
אַרְשָׁטָיָסָטָ, וּוּאַטְשָׁפָאָנָעָ?.. אַ דְּיָסְפָעָנְםָ בָּאָמְ פְּוּזָבָטָ אָפְ נַאֲקָאָמָּלְ
כָּאָסְעָנְ הַזָּאָבָגָןְ, אַטְ דָּאָסְ אַיְזָשָׁוִיןְ שְׁוֹעָרָרְ, דָּאָסְ מָזָוְ שְׂוִיגְ קָאָסָטָןְ אַסְכָּאָ.

— אַונְ אַשְׁטָיָגָעָרְ אַזְוִיְ, מַעְ זָאָלְ אִיםְ אַיְבָעָגָעָבָןְ צְוָ דֵּי גַּעַרְיכָטָןְ?

— וּוּאַזְוִיְ אַיּוֹ דָאָסְ מַעְלָעָכְ? עַרְ אַיּוֹ חַאְבָ נִישְׁטָאָ.

— גַּוְ... יַאָ... אַבְּדָרְ לְאָמִירְ וְאָגָןְ עַרְ וּוּעָטְ זַיְכָ אַיּוֹ אַ צְבָטָ אַרְוָםְ

גַּעַפְּנָעָןְ?

סְׂוִילְיָאוּיוֹיטֶשׁ הַאֲטָמָט נַאֲכְנַעַטְרָאָכֶט אָוָן גַּעַשְׁאָקְלָט מַוְתָּן קָאָפֶט.
— נֵינָן. דָּעֵר סָאָד מִיטָּמָט דָּעֵר פּוֹסְטָמָט טְרוֹזְמָנָע אַיְוָן נִישְׁתָּעָנָג זַיְהָ
כָּעָר. מַעַ קָאָנָן זַי, לְעַמְּאָשֶׁל, אָוִיסְגָּרָאָכָּבָן אָוָן גַּעַפְּנַעַע אַלְיְדִיקָע. אָוָן
אָפְּלָעָ אָוִיב דָּעֵר סָאָר וּוֹאָלָט זַוְיכָר גַּעַוְעָנָג, אַיְזָן וּוֹאָסָקָן אַיְם שְׁוִיגָע
דְּעַהְפָּוּנָע גַּעַשְׁעָנָע אַשְׁטְוִיק פְּאָרְמָעָג וּוֹעַט דָּאָסָקָמָטָן, מַעַר גַּאֲרַנִּישָׁטָן,
דִּינָג טְאָכְטָעָרָם גַּעַלְטָ סְׂיְוּיָה...
— יָא.

— אַיְזָן זַיְבָע גַּוְתָּמָעָקָמוּנָג, וּוֹאָסָקָמָעָהָן הַאֲבָנָן בְּרוֹאָמָעָקָן אַוְיָסָהָן
גַּעַנְעָבָן פָּאָר גַּעַהְאָרְגָּעָט. אָוָן אַמְּיָנְטוּעָ פָּאָר גַּאָט אַיְזָן הַאֲטָמָט
גַּיְשְׁתָּמָקְיָוָן קְלִיְגָע. אַיְבָע זַאָג דָּוָה, וּוֹאָטְשָׁפְּאָנָיָע, אַיְבָע הַאֲבָטָמָט אַיְם אַנְּ
גַּעַקְוִקָּסָט, אַוְנְדְּזָעָרָפָאָוּוּלָאָגָר בְּרוֹסָא, מִיטָּמָט צָעָן וְאָרָא אַיְזָן עָרָ
יְיָנְגָעָר גַּעַוְאָרָן. אַיְצָטָמָט עַרְשָׁתָמָט וּטָמָעָן, אַז סְׂמָאָזָן דָּאָבָע נָאָכָּבָן אַזְגָּלָן
אַז יְוָנָמָס. אָוָי, אָוָן עָרָסְפָּרָאָוּטָמָט זַיְבָע צְוּוֹיָשָׁן דָּיָהָשָׁקָעָס אָוָן עָרָ
לְעַהְנָטָמָט דָּאָסָמָט מִיטָּמָטָמָט. וּוֹעַסְטָמָט עָשָׁגָע, אַז נְרוֹזְסָעָר גַּאֲטָמָטָעָלָעָרָטָעָרָט
פָּגָן אַיְם אָדוֹוָסָמָן אָוָן אַבְּשָׁעָצָעָר פָּגָן הַעֲרָרְתָּיְקָעָר קְרִוְכָע. וּבָנָגָן גַּוְיָיָה
נָעָ אַפְּשָׁטָמָטָמָונָג הַאֲטָמָט עָרָשָׁוֹנָג שְׁוִינָג אָוִיסְמָעָמָעָקָט, אָוָן אָז סְׂעָקָומָטָמָט
עָנְמָטָיָהָשָׁעָנְאָזָהָשָׁ, דָּעֵר מָאָגָן בְּגָן קְאָזְבָּאָלְעָצָעָ, וּוֹעָנָג דָּיָ שְׁוּלָרָמָס וּוֹאָרָפָנָ
זַיְבָע אַפְּ יְדִירְיָשָׁע קְרֻעְמָעְרָלָעָכָע אַפְּנָעָמָעָנָג לְיְיָזָעָלָט פָּאָר שְׁרִיבְיָוָאָרָן,
גַּוְיָטָמָט עָרָשָׁוֹוָעָ אָוִיבָנָגָן, אַפְּרִידָמָזָן כּוֹקָנָג, הַאֲבָנָן מִיר דָּיָ פְּאָטָעָרָט
יְעוֹזָיָטָן דְּעַרְצִיְלָטָן...

וּוֹאָסָקָמָעָהָן הַאֲטָמָט פָּאָנָג קְאָשְׁוָצָקָי גַּעַזְאָלָטָמָט טָאָנָג הַעֲרָוְיָוִיל הַאֲטָמָט שָׁרְ קוֹינָג אַנְּ
דָּעֵרְיָ אַיְזָעָע נִישְׁתָּמָט גַּעַזְעָנָג וּוֹיָ דָּעֵר טְאָכְטָעָר בְּעַפְּסָאָלָעָ דְּעַצְיִילָגָג, אַז אַרְ
מָאָנָג אַיְזָן אַמְּנָעָקָמוּנָג אָוָן אַז עָרָ וּוֹיָ זַוְיָּה וּבָקָ נִעְמָעָן.

חַאָסָמָט נִיְמָטָמָט זַיְזָוְיָרָעָטָמָט. זַיְהַאָט אַמְּנָעָהָיָבָנָג וּוֹיָנָגָן.

— וּוֹזָיָג עָרָשָׁוֹעָן בְּזָיְ אַיְצָטָמָט, דָּעֵר אַוְמְגָלְיְקָלְעָבָרָט...

— צַיְזָוְיָלָג זַיְמִיטָמָט אַיְם גַּיְינָג?
זַיְהַאָט טְיִקְעָפָע בְּאַשְׁלָאָסָג, יָא, וּוֹיָ אַנְדָעָרָשָׁ? זַיְ אַיְזָן דָּאָבָע זַיְבָע
וּוֹיָבָע פָּאָר גַּאָט אָוָן פָּאָר מַעְנָטָשָׁג. דָּעַמָּמָרְשָׁאָלָעָקָט הַאֲטָמָט דָּאָסָקָמָעָפָר
קְלָעָמָט. אָוִיב עָרָהָט דָּעַמָּלָט אַיְגָן דָּעֵר בְּאַסְעָנָעָנָאָקָט גַּעַהְאָלָטָן אַיְרָ
אַוְפִּירְוָנָג פָּאָר אַיְבָוְנָעָמָרְבָּוָגָן. הַאֲטָמָט עָרָהָט אַיְצָטָמָט בָּאָגָן וּבָקָ אַיְגָן הַאֲרָצָן גַּעַ-
מַזְוָעָמָט זַיְבָעָגָן, אַז זַיְמָעָגָן פָּאָר אַיְם מַוְרָעָהָטָמָט אַיְרָהָט אַיְרָ דָּאָסָ
גַּעַגְעָבָן אַגְּצָהָעָרָג, נָאָר זַיְהַאָט מִינָנָהָר אַוָנָמָאָנָג? זַוְיָלָג עָרָהָט
הַאֲרָגָעָנָעָג. לְאָזָמְבָ... — אָוָן הַאֲטָמָט זַיְבָעָמָוְיָוִונָט.

און איזו איז עם געליבן. גולווייז איז צוריינגעומען קיין קאישיען.

וועגן דעם, או ברהமעך ליעט, האט קאשיצקי באטראכט דער-וויל צו שוועגן. בראמעקס קלויינערשטער טויט האט נאכ' געקבאנט צונצץ קומען. ערשות האט ער געוואטלט זען זוי גולווייז וועט זיך פירן. און יאובי גולווייז וועט זיך יא בעסערן און מע וועט איזם פונ-דיסטוווען פארטם אמאלו רופען צום גערובט, וועט ער גרייניג קאנען באז' זונינג, זוי אומגערעכט די באושלדיישונג איז און נישט נאר זיך פאַר-ענטפערגן, נאר אַפְּילָע הויבנין צען קאָזעה און אַנוּען.

ס'אייז אַבער דערחו זיינט געליבן אַסָּאָה. מאהונען, און או ער ליעט איז געליבן אַסָּאָה.

באלד נאכ' זיינ קומען איז גולווייז קראנק געוואָרג. וואָבן גאנ-צע איז ער וועלעגן איז פיבער. זויג לוויב איז פון איזם נישט אַפְּגָעָן. טראָפָן, ביז ער איז זוידער געזונט געוואָרגן.

און גראָד דעמלט האט געדאָהפט פֿאָרְקּוּמָעָן דער נרויסער באָל באָ פאן נוקאָדעָם קאָלִיטָסָקי אַין סטָאָפְּנִיאָע, אַנְאָעָנָמָן שָׁאָכָּנָן אַין נוֹטָן פְּרִינְגֶּט פּוֹנָעָם מָאָרְשָׂאָלָעָם. האט מען באַשְׁלָאָקָּגָן זיך באָנוֹצָן מִיט דער פָּאָסִיקָּעָר גַּעֲלָעָנָהִים אָפְּ צְוִירִיכָּזְבָּרִין אַין דער שלְיָאָכָּעָז קער כָּאוֹרְטָע אָמְבָּאָמְרָקָט אַון אָן דָּאַש דָּעַם פָּאָן וְאָהָעָנָטִי גּוֹלְזִי עָז אַון אַזְוִיאָרוֹת זוּעָג זיינ צְוִירִיכָּזְבָּרִין אַון אַיבָּעָרְבָּעָטָעָנִישׁ אלעמען צָן וְוִיסָּמָן גַּעֲבָן.

פערצנטער קאפיטל

ב אלד אונ אנהייב פונעם גורייסג באָל האָבן אלע באָמַדְקַט גּוֹלוּיִיעֶן אָונַ מַעַן הָאָט זִיכְר שְׂמָאָרָק נְעוּנוּנְדָרָתָה. אָונַ בְּאַמְשֵׁאָרְגִּינְגְּעַסְקּוּמָעָן אַיְנָעָם זָאָל אַיְזָן עַר שְׂמָאָרָק נְעוּנוּנְדָרָתָה. אָונַ זְוִישְׁבָּא אָונַ בְּמִיט דַעַמְּ זָוָן פּוֹנָעָם בְּאַלְעַבָּאָם, דַעַמְּ יוֹנָנָן קְרוֹיזָאַסְטָאָם קָלְיָנְסְקִי, הָאָבָן אלע דֻּרְפְּהִילָט אַיג זַיְינָן אַהֲרָקְוּמָעָן אַ נִיט פְּאַסְקָעָן זַאָכָר, אָונַ מַעַן הָאָט מְוִירָע גַּהְאָתָם עַס זָאָל זִיכְר נְיִשְׁתָּעַנְדָּן שְׁלַעַכְתָּא.

דַעַמְּ בִּיסְקוֹפְּ יָאָן קָאנְטִי אַסְפָּאוּיעָע, וּוֹאָס אַיְזָן נְרָאָד גּוֹוּעָן אָונַ טְעוּנוּעָגָנס קִיְינָן גּוּבְּלִינָן, הָאָבָן דַי קָלְיָנְסְקִיָּס אָפְטְּמַלְעַכְעַטְעַג פְּאָרָה הָאָלְטָן, דֻּרְעַבָּעָר אַיְזָן עַר אַוִיכְ גּוֹוּעָן אָפְנָן באָל. אָונַ זַיְינָן נְאָר עַר הָאָט דֻּרְעַן גּוֹלוּיִיעֶן, הָאָט עַר זִיכְר אַיְם טִימְקָעָפְטָעָרְמָאָנָה, אַז עַר אַיְזָן בָּאַיְם גּוֹוּעָן אָפְטְּפָאּוּיְעָדְשָׁא אַיְנָעָם קְלִוְוִיטָעָר פּוֹנְ דַי מְאַנְדָּאלְעָנָר סְעַם אַיְן קְרָאָקָע.

עַר אַיְזָן גּוֹוּעָן זִיכְר אַיְטְרָה, פּוֹנְ אַ שְׂמָאָטְיִישָׁר מִישְׁפָּאָכָעָן, אָונַ חָאָט זִיכְר בָּאָטְרָאָכְטָעָר אַטְמָגְשְׁפָּאָרְטָקִיטָה דַעַרְשְׁלָאָגָן צַו דַעַמְּ, וּוֹאָס עַר אַיְזָן גּוּוּאָרָן. עַר הָאָט גּוּהָעָרָט צַו דַי מְעַנְשָׁן, וּוֹאָס הָאָבָן לִיב אַטְמָגְשְׁפָּאָרְטָקִיטָה זָאָל זַיְינָן אַקְלִיְונָעָמָטְבִּיָּע אַטְפָּאָרְהָוָאָלְגָרְטָעָר קְאָרָט. הָאָט עַר טִימְקָעָפְטָעָרְמָאָנָה, וּוֹי מַעַן הָאָלְטָן זִיכְר דָא צַו גּוֹלוּיִיעֶן, אָונַ הָאָט זִיכְר גִּיכְ בָּאָטְרָאָכְטָמָה וּוֹי שְׂמָאָרָק אֹזָא פָּאָרְשָׁוֹן קָאָן זִיכְר שְׁפָעָרָה טָעָר צְוּנוֹצָק קְוּמָעָן אָונַ וּוֹיְפָל סְעַקָּאָן וּוֹעָרָט זַיְינָן שְׁפָעָטְמָעָרְדִּיָּעָה דָאָנָקָה בָּאָרְקִיטָה פָּאָר אַ גּוֹט וּוֹאָרָט אִיצְטָה.

אַיְזָן עַר צַו אַיְם צְוָעָנָאָמָגָעָן אָונַ אַיְבָעָר דַעַר מָאָס הָאָרְצָלָעָכְזָב זִיכְר 113—8 674

מייט אים באנרגיסט, ווי אונ אלטן קוטן פֿרִינְט טֵיקָעַפּ גַּעֲנוּמָעַן אָונֶן טַעַג אַרְעָם אָונֶן מִיטּ אַיִם שְׁמוּעַנְדִּיק גַּעֲנָגָעָן אַרְופּ אָונֶן אַרְאָפּ.

אייג זאל האבן זיך אַרְומָגָעַטְרָאָגָן אַוְסְטָרְלִישָׂ וּוּלְדְּרָעַ מִינְסָעַס וּוְעַגּ נְגַלְוּוּעַצְנָן, אָונֶן פְּלוֹצָלִינָגּ הָקָטָם מַעַן זיך דַּעֲרַצְיָילָטָם, אָונֶ ערְ אַין גַּעַוְאָרָגּ אַהֲרֻעְטִיקָּהָרָ, אַ פִּינְטְּשָׁעוּוּרָ, אַ פְּאַעַזְעַנְיָאָנָרָ צַיְ אַסְעָמִי יְהֻדָּוּסָם, אָונֶ אָזֶ ערְ רִיבְכָּמָט אָפּ אָפּ וּוּגָטּ בָּאַ קְרָאָקָעָ מַעַסָּעַ פָּהָרָן טִיוּוֹרָ.

ער הָקָטָם דְּאָבּ גַּעַשְׁעַמְתּ אִיגּ דַּעַרּ פְּרָאָוְיִינְצָ, הָאָבּן אַיְצָטּ אָפּ אַוְטָם דַּיּ וּפְרוּיָעַן אָונֶן דַּיּ פָּאָנָנָסָטּ גַּעַלְאָצְטָמִוִּיטּ נְגַעְרוּקִינְטָ, דַּעַמּ יוֹנְגָגּ קָאַלְיָוִסְ-סִים פְּרוּוּ, פָּאָנִי קָאַטְאָזְשָׁוְנָאָהָהָטָם זיך אַיְבָרְגָּעְבָּוָגָן צַו זַיְעַד אַ פְּרִיְילָעַבּ מִיְּדָלָ, וּוּאָסּ הָקָטָם אַלְצָ דַּיּ גַּנְגָּצָעָ צַיְעַטּ גַּעַלְאָכְטָ, אָונֶ אַיְדָעָפּ אַיְמָנְגָּרְוִוִּיטּ אִיגּ אַוְעָרָ. דָּאָסּ מִיְּדָלָהָטָם זיך פָּאַרְשָׁעַמְתּ אָונֶ אַיְזָרָוּתָן גַּעַוְאָרָגָן. נָאָכָ אַלְצָ לְאַכְנָדְרָקָ אָונֶ מִיטּ פָּאַרְפָּלָאַטָּמָטָעָ בָּאַלְגָּן בָּוּגּ שְׁעַמְעַנְיָישָׂ הָקָטָם זיך אַיְבָרְגָּעְבָּרְגָּטָן: — וּוּיְ בָּאַ דַּיּ מְסֻלְמָאַנְעָרָ?

— אַוְאָדָעָן. — הָקָטָם פָּאָנִי קָאַטְאָזְשָׁוְנָאָהָהָטָם גַּעְכִּבְכָּעָטָן.

נָאָר אַזְוִיבָּאָלְדָר דַּיּ יְהֻדָּיָהָטָם זיך צַעְמָרָאָגָן אַוְיכּ צַוְוִישָׂ דַּיּ אַיְזָר בְּשִׁירְקָעָ מִיְּדָלְלָעָבּ אָונֶ סְלָהָטָם זיך אַנְגָּנְהָוִבָּן אַ מִיְּדָלָשָׂ שְׁוּשָׁקָעָן, הָקָטָם פָּאָנִי קָאַטְאָזְשָׁוְנָאָהָטָם פָּוּנָ זַיְיָ גַּוְטָ פְּאַפְּלָשְׁבָּעָטָם אָונֶ בּוּזְיעָקָעָ גַּעְמָאָבָטָם, וּוּאָסּ זַיְיָ הָאָבּן זיך גַּעַלְאָזָטָמָזָ אַזְוִי אַפְּנָאָהָן.

סְלָעְיָאַוְוִוִּיטָשָׂ הָקָטָם וּוּעַגּ דַּעַמּ אַלְעָמָטָם טֵיקָעַפּ צַעְמָרָאָגָן דַּעַמּ פָּאָנִי קָאַשְׁוִיצָקָיָ, וּוּאָסּ הָקָטָם זיך אַיְמָנְגָּרְוִוִּיקָ פָּעַוְהָרָפָן פָּוּנָ קָאָסּ. — אַ גְּרוּסָ פָּוּנָ בְּעַדְיוֹתִים סִירְקִים. דָּאָסּ וּוּאָרְנָטָם עַרְ אַזְוִי.

אַבְּעָדָר אַיְצָטָם, וּוּעַגּ מַעַן הָקָטָם גַּעַזְעַנְגָּן גַּעַלְוּוּעַצְנָן אַיְנְיָנְעַמּ מִיטָּמָן בִּיסְ-קָוָפּ אַסְפָּאַוְוִוִּעָצָ, הָקָטָם זַיְיכּ אָונֶ אַלְטָטָר לְיִטְוּוּשָׁעָרָ פּוֹלְקָאָוּגָנִיקָ, יְעַזְשָׂיָהָטָקָיָ, וּוּאָסּ אַיְזָר מִיטּ גַּלְוּוּיָהָעָנָן גַּוְטָ בָּאַקָּאנְטָן גַּעַוְעָן נָאָכָ פָּטָן דַּעַרּ צַיְעַטּ פָּוּנָ קָעָנָן דַּיּ טְעָרְקָן בָּאַ בָּאַטְשָׁיָם, נִישְׁתָּמָט מַעַרְ גַּעַקָּאנְטָן אַיְנָהָן הָאָלָטָן אָונֶ אַיִם גַּוְטָ-בְּרוּדְעָרִישָׂ אַרְוָמָגָעָנוּמָעָן.

אָונֶ דַּאְ אַיְזָר שְׁוִינָן אַוְיכּ פָּאָנִי קָאַשְׁוִיצָקָיָ צַוְעַקְוּמָעָן אַיְנוּנָעָטָם מִיטָּמָן נְרִיזְחָאַלְטָן קָאַשְׁטָעַלְאָן וּוּסְפָּאַזְיָאָן וּוּיְלָנוּסְקָיָ, אָונֶ אַלְטָטָר פֿרִינְטָ פִּינְגָּן גַּלְוּוּיָהָעָנָן וּוּדָהָן, אָונֶ פְּאַרְשִׁיוּהָעָנָן אַנְדָרָעָרָ לְאַנְגָּ-זְוּאַנְסִיקָעָ פָּאָרָ נָעָם, וּוּאָסּ הָאָבּן אַיִם נָאָכָ צַוְרִיקָ מִוּטָ אַ וּוּשְׁלָעָ אַוְסְגָּעָמִינָן זַיְיָ אַ בְּיִזְרָוּנְדָרָ, הָאָבּן זיך אַיְצָטָם צַוְאָיִם גַּעַשְׁטָוּפָטָ.

הָקָטָם מַעַן זיך צַוְוִישָׂנָן דַּעַרּ דָּאַרְפּוּשָׁעָרָ שְׁלִיאָכָטָעָ אַיְנְגָעָרִוִּיטָם, אָונֶ גַּלְוּוּיָעָצָ אַיְזָר גַּעַוְאָרָן זַיְעָרָ אַנְגָּעָעָן בָּאַמְּ נָאַיְאָסְנָעָיִשָּׂ יְעַנְגָּן

מְאַשְׁמֵשׁ דָּעַם קִינְגַּ, וּוֹאָסֶם חֲאָטָם אִים גַּעֲשִׁיקְטָ אַיְן שְׁלִיבְעָם צָוָם
עַפְטוּרִיבִּישָׁגָן הוֹיֶּפֶ.

הַיְ פְּרִיצִים הַאָבָנָן אִים גַּטְבְּרוּדְעִירִישָׁ אַרְוָמְגַעְרִינְגְּלָטָם, אַלְעָן הַאָבָנָן
מִיטָּ אִים גַּעַטְרוֹנְקָעָן, אַונְגַּלְעָעָץ הַאָבָנָן גַּעֲזָאלְטָ מִיטָּ אִים רִיְּגָן.

נָאָכָ מִיטְנְאָכָט אַיְן גַּלְוְוִוִּיעָץ גַּעֲזָעָסָן טַוִּימְשִׁיקְעָרָ אַיְן דָּעַר מִיטָּ
פָּוָן אָכְ בְּעוֹרָעָ, רַוְיְרֻעוֹחָתָ אַונְגַּלְעָעָךְ, וּוֹיְ אַיְן אַמְּכָלְיקָעָ צִיְּמָן
דְּעַצְּזִילָט מִשְׁסָעָם, גַּעֲזָהָרָגָן מִיטָּ וּזְעָרְטָהָלָעָ, זִיכְ וּדְרַמְּקָאָנָט אַלְטָעָ
מִילְכָאָמְעָדְפָּאָסְיְרָוָנָגָן מִיטָּן פּוֹלְקָאָוָנוֹנָיִם סְטָאָקְלִיאָצָקִי, גַּעֲרָאָוָעָטָ מִיטָּ
אַלְעָמָן, זִיכְ גַּוְטְבְּרוּדְעִירִישָׁ אַרְוָמְגַעְרָנוֹמָעָן אַונְגַּעְקָוּשָׁתָן.

— אַויְ, בְּרוּדָעָרָם, — הַאָטָם עַר גַּעֲשְׁרִיןָן, — הַאָבָ אִיכְ גַּעֲמִינִינְט, אַזְ
אַירְ הַאָטָם מִיכְ פִּינְגָּטְ פָּאָרְ מִינְגָּעָ זְוִינְדָן...
— נִישְׁטָמָא וּוֹאָסֶם צָו דְּיוֹגָג... — הַאָטָם זְוִינָ שְׂוּרָעָ גַּעֲהָוִת אַונְ
אַוְמוֹזָק אִיבְּעָהָגָעָהָקָט. — וְהַאָטָם זִיכְ מִירְ גָּוָטְ אַיְינָגָעָעָבָנָן...
— פָּאַחְוָאָסֶם נִישְׁטָמָ?... בְּרוּדָעָרָם זְיָנָעָן דָּאָקָ דָּאָסֶם אַלְצָ... — אַיְן
הַאָטָם זִיכְ שְׂוּקָעָרְ צְעָלָאָכָט.

נָאָכָ גּוֹטָם, וּוֹאָסֶם אַלְעָן זְיָנָעָן פָּוָנָקָט אַזְוִי שְׂיָקָעָרְ גַּעֲוָעָן וּוֹיְ עַר אַונְ
קִינְגָּרָהָט נִישְׁטָמָ אַונְגְּתָעָגְשָׁעָטָלָט קוֹיְן אַוְיָעָר. עַר אַלְיָיןְ הַאָטָם בְּאַלְדָּ
פָּאַרְקָעָמָן, וּוֹאָסֶם עַר הַאָטָם גַּעְוָאָלָטְ דִּיְוִינְ...

— אַעְ... בְּרוּדָעָרָס! — גַּוְלוֹוִוִּיעָץ הַאָטָם אָהִיוֹבְ גַּעֲטָאָגְ דָּעַם אַרְעָם
אַונְ שְׂיָקָעָרְ גַּעְטְּרִיסָלָט מִיטָּ דָּעַר נִקְבָּהָגְעָנְדִיקָעָרְ האָנָט. — אַיְן, וּזָאָ
אִיכְ אִיכְ, אָ גַּעְקִיּוּוּלָלָ... מְצָ... מְצָ... אַוְהָוָ...

אַרְוָם אַונְגַּלְעָן הַאָטָם זִיכְ אַשִּׁיטְ גַּעֲמָאָגְ אַ הַיְוָשָׁעָנְדִיקְ גַּעְלָעְכְּטָעָר.
— וּזָאָסֶער גַּעְקִיּוּוּלָלָ? — הַאָטָם מִיטָּ אָ וּזְבָעָרִישָׁ קַוְוִוִּישָׁקָעָרְ
שְׁטָמִיםָ, אָפְרָעָגָן גַּעֲמָאָגְ דָּעַר טַעַמְפָעָרְ אַונְגַּלְעָן דִּיְוִיקָעָרְ יְאָן דְּהָוִיָּטָשָׁ, אָ זְוָן
פָּוָן אָ רִיבָּןְ דָּאַרְפִּישָׁגָן שְׁלַיאָכְטִישָׁזָ...

— אַויְ, — גַּוְלוֹוִוִּיעָץ הַאָטָם פָּאַרְמָאָכָט דִּי אַוְגָאנָן אַונְ גַּעֲפָנָטְ דָּאָסֶם
מַוְילְ מִיטָּ קַוְוִוִּיקָעָנָישָׁ — אַויְ, אַזְוִי דִּירְ אָ כִּיְנָגְוָהָדִיקָעָן, אָ שְׁמִינִיגְ
לְעָ... אַוְיְדוּוּיְזָאִי...
— הַוְהָה... — הַאָטָם זִיכְ דִּי בְּעוֹרָעָ פָּוָסָטְ צְעָלָאָכָט.

גַּוְלוֹוִוִּיעָץ הַאָטָם אָפְרָעָגָוָאָהָרָגָן זְיָנָעָן לְאַנְגָּעָ פִּיםָ, צַוְרִיקָגְעָשָׁבָרָאָטָם
דָּעַם קָאָפָ אָפָנְ אַנְלָעָן אָגָ אַרְוָמְגַעְרָנוֹמָעָן דִּי פְּלִיְיעָסָ פָּוָן דִּי, וּוֹאָסֶם
זְיָנָעָן גַּעֲבָן אִים גַּעֲוָסָבָן.

— אַקָּעָ, זָאָ אִיכְ אִיכְ, פָּאַנְאָוְוִיעָ, — הַאָטָם עַר וּזְוִיטָעָרְ גַּעַדְ
טְבִינָעָטָ... אָזְזָיְ שְׁפָרְוִונָטְ דִּירְ נִישְׁטָ אַזְוִי פָּאַנְעָםְ אַדְרָיָןְ, אַונְ קְרָאָצָטְ
115

או זי ביחסט דיר נישט די פינגעער... אט, ועסטו, דאס לעפֿל זא פָּונַ
אויעל שור נישט אַפְּגַּעֲבִיכָּן.

— וואסער נעקיוועעלע? — קוויטשעט אלץ יאנ דודויטש אַטְּגָּעַ
שפָּאָרֶט אָמֵן קִינְגָּר עַנְטְּפָּרֶט אִים נישט.

— אַשְׁלָאָג אָזֵן גַּאֲרָנִישָׂט קָעָמֵן אָזֵן. קוֹוּם דָּרִיקְסְּטוֹ זַי שְׁוִין צָו
בָּאָמֵן קָאָפּ, הַיְוִין זַיְכָּ אָזֵר די פִּים וַיְיִ אַסְּפָּרְזְּשִׁינְגָּעַ אַינְדָּרְלְוָפְּטָן,
וַיְיִ אָפְּנָן קָאָפּ זַיְכָּ צָו שְׁמַעְלָן. אָזֵן דָּרִיקְסְּטוֹ אִיר צָו די פִּים אָזֵן מְוִינְסְּטָן
דוֹ הַאַלְטָסְטָן זַיְכָּ, הַיְבָּטָן זַיְכָּ אָזֵר דָּעַר קָאָפּ, רַיְשְׁטָט זַיְכָּ דָּרִירְדָּחָר, נַאֲנָר
צָעַ קְלָעְמְבָּעָם, בְּנְטָמָט, זְוִירְאָקְעָט, שְׁרָנְטָמָט, אָזֵן אַיְדָרְעָר וְאָסְמָ... פְּרִירְדָּ!

זַי אָזֵן דָּרִירְדָּה פָּונַ דִּי הַעַנְטָמָן אַרְוִיסְגָּעְפְּלָוִוָּן.
אָזֵן אַנְגָּעוּהָוִיבָּן מִיט אִיר פִּירְנָן אִין דָּעַר לְוָפְּט.

— אַזְׁוּלְכָּעַ זְעָסְטוֹ, דָּרָאָפּ מַעַן אָזֵן, דִּי הַאָרְ פָּעָסָט אַזְׁוּלְקָל טָאָן
אַרְוּמָט דָּעַר הַאָנָט, — עַר הַאָט שְׁוַקְעָר גַּעַטְרִיסְטָלָט מִימָּג אָרְעָם —
אָזֵן טְרָאָסָק אִין אַזְׁוּמָט, חַוְשְׁיאָכָּ...

— וואסער נעקיוועעלע? — הַאָט אִים דָּרְוִישָׂט גַּעַזְוִיגָּן בָּאָמֵן אַרְבָּן.
— אַחֲרָה דָּאָס וּוּטְבָּל — נְלוּוּיְעָץ הַאָט דָּרוּיְשָׂן מִיט קוּעָב
אַוּוּקְנָעְשְׁטָוּפְּט.

— וואסער וּוּטְבָּל? — הַאָט דָּרוּיְשָׂט אַוְיסְגָּעְלָאָטָט אַפּ אִים דִּי אַוְינָגָן.
— דְּבִין וּוּטְבָּל צַו אַלְרְיִ שְׁוֹחָחָצָע טְבִוּוֹל...

אַלְעָ זְיַנְעָג פְּלַזְעָמָט שְׁטִיל גַּעַזְוָרָן אָזֵן זַיְכָּ טִיקְעָפָּא בְּבִסְלָ אַוְיסְיִ
גַּעַזְוִיכְטָעָרָט. דָּרוּיְשָׂט אָזֵן אַזְׁוּלְעָלְעָזְעָן זַיְכָּ מִיט אַקְנִיל דָּעַרְשָׁלָאָגָן.
עַר הַאָט אַיְינְגָּבוּגָן זַיְכָּ דְּרוּזְקָן אַקְסִישָׂן קָאָרָק אָזֵן הַאָט טָעָמָ
גַּעַלְאָצָט.

אָזֵן בָּאָלְדָה הַאָט זַיְכָּ זַיְנָן פְּלַזְעָר קָאָרָק אַנְגָּעָאָטָט מִיט בְּלָוָט, זַיְאָט
איְזָנָגָן גַּוְפָּה אַיְמָט אַנְגָּעָבְוִוְוָגְעָנָם קָאָפּ וּבְאַרְכְּלָט.

— אָ... אַ-אַ-אַת... הוּ... וּוּמָעָם, יְאָסְטָמוֹ, וּוּטָבָ? — אָזֵן מִיט שִׁיר
קָעָרָר אַוְמְעָלְעָזְמְפָעָרְטָקָנָט הַאָט עַר זַיְכָּ גַּעַטְאָפְּטָמָט מִיט דָּעַר הַאָנָט אָזֵן
דָּעַר זַיְטָמָט פָּוּנָעָט שְׁטִילְעָט.

גַּלְוּוּיְעָץ הַאָט אִים אַנְגָּעָקָוּקָט פָּוּנַ אַוְנָטָן אַרְוּפָה אָזֵן שְׁפָאָטְוִישׁ גַּעַד
שְׁאָקְלָט מַוְּטָן קָאָפּ. עַר הַאָט זַיְכָּ נְעָרִיסָן פָּוּנַ זַיְנָן אַרְמָט, אַיְסְטְּעָרְלִישׁ
שְׁוַקְעָר הַאָט עַר זַיְכָּ קְוִים נְעָקָאנָט אַוְפְּהָיָבָן אָזֵן הַאָט זַיְכָּ עַסְיְהָרָעָר
גַּעַוְאָקְלָט אַיְינָמָ פָּאָמָ, מִיט דִּי הַעַנְטָמָן גַּעַמְאָכָט אָזֵן זַיְכָּ עַקְיְקָט
אַפּ דִּי פִּים.

— אָוְהֹה!.. — חָאַט עַר פָּאַחֲמָאַכְט דַּי אָוְגָן אָגָן פָּאַרְבּוֹינָן אִין
אַ זַּיְתָּ דַּעַם קַאְפָּ. — אָוְהֹהָהָה!.. — חָאַט עַר זַּיְבָּ נַאֲרִישׁ צַעְלָאַכְט
אָגָן בְּלִינְד גַּעֲפָאַכְעַט מִיטָּ דַּי הַעַנְטָ אִין דַּעַר לְוֹפְטָ.
אַלְעַ אָאַבְגָּ זַּיְבָּ אַ וְאַרְפָּ גַּעֲמָאַן צְוּוַיְשָׁן אִים אָגָן דָּוִידִיטְשָׁן, וְאַבָּ
הָאַט זַּיְבָּ צַּו אִים גַּעֲרִיסְן מִיטָּ אַ חְוֵילָן שְׁטִילְעַטָּ.
דַּעַר רְיוֹזְקָעַר פָּאַרְשָׁוִין חָאַט אַלְעָמָעָן אַוְעַקְגַּעַשְׁאַרְט אָגָן אַ דָּוּוֹתָ
אַנְגָּעַלְאַזְוְנָעַר חָאַט עַר גַּעֲרַעַט.

— בְּ-כִּיכְּ... וּוּמְעֻמָּן, וְאַלְסְטוּ, וּוּבִיבָּ?

בִּיְיָסָן גַּעֲרָאַנְגָּל הָאַט גַּוְוְוִיעַצְגַּעַרְגָּן אַ וְעַ, הָאַט עַר זַּיְבָּ שְׂקוּעָה-
עַרְהַיִיט פָּאַרְקִינְקָלֶט אִין אַ זַּיְתָּ. עַר הָאַט גַּעֲשְׁמִינְיכָּלֶט אָגָן סְ'אַיְוָ אִים
זַּיְוְעַר שְׂוּעָר גַּעֲוָעָן צְוִירְקָעְסָמָפָן גַּלְעִינְגָּעוֹוִיקָט אָגָן זַּיְבָּ אַוְעַקְגַּשְׁמָעַלְן
גְּרָאַד אַפָּ דַּי פִּים. עַר הָאַט גַּעֲבָנָן זַּיְבָּ דַּעַרְהָרָת דָּאַס הַיְיָסָן דַּעֲכָעָן
דְּוֹיְטָשָׁעָס אִין זַּיְבָּ מִיטָּ כּוֹסְל אַוְיְקָעְנִיכְמָעָרָטָם. עַר הָאַט אִים
גַּעֲקוּטָם אִין פָּאַנְגָּעָט אַרְיָין מִיטָּ הַוְיָלָע שְׁטָוְמְפִישָׁע אָוְגָן.
עַר הָאַט אַוְיְגָעְשְׁמָרָעָקָט אַ פִּינְגָּעָר אָגָן גַּעֲנוּמָעָן מִיטָּ אִים דָּרְיָעָן
אַ דָּאַד אִין דַּעַר לְוֹפְטָ.

— אַ זַּוְנְבָּלְ? אַ זַּוְנְבָּלְ? וּוּמְעֻמָּן וּוּנְבָּלְ, וְאַלְסְטוּ?... וּוּבִיבָּ?...
עַר הָאַט אַנְגָּעַשְׁטָרָעָגָט זַּיְבָּן זַּיְקָאָרָן אָגָן זַּיְבָּ פָּאַרְתָּאָרָאַטָּ. מִיְּתָאָמָאַל
גַּעֲטָאַן אָגָן זַּיְבָּ אַפָּ עַפְעָם אַנְגָּעַשְׁטָאָגָן מִיטָּ דַּי פִּים, הָאַט אַ שְׁטוּרְוָכָּל
דְּבָרָן אָגָן זַּיְבָּ פָּאַרְדָּרִיְתָם אִין אַ זַּטָּ.

— דִּינְגָּן וּוּמְבָלְ דְּאָכָּ... — חָאַט עַר זַּיְבָּ צַעְקָאַכְט אָגָן אַנְגָּעַחוּבוֹן
שְׁטָמָאַךָּ שְׁלוּקָעָרָעָן. עַר הָאַט אַוְיְסָנְשְׁטָרָעָקָט דַּי הַאַנְטָ אָגָן אַנְגָּעַשוֹיְזָן
אַפָּ אַ פָּאַרְשָׁוֹגָן, וְאַסָּ אַיְזָן דָּאַד אַפָּ עַר דַּעַר דָּאוֹזְקָעַר זַשְׁטָ גַּעַט
שְׁמָאַגְּעָן.

עַר הָאַט אַלְצָ שְׁטָאַרְקָעַר גַּעֲשְׁלָוּקָעָרָצָט אָגָן גַּעֲשָׁמָאַכָּן מִיטָּן פִּינְגָּעָר
אָפָן פָּאַרְשָׁוֹגָן.

— דִּינְגָּן וּוּמְבָלְ... דִּינְגָּן...
אָגָן דַּעַר דָּאוֹזְקָעַר מַעֲנְטָשָׁ, דַּעַר גַּאֲרָן יְוָנְגָעָר קַוְשָׁוּסְמָאַפָּ וּוּיְוָדָא
הָאַט אַנְגָּעַחוּבוֹן צַו לְאָכָּן.

— מִינְגָּעָן, זַוְנְסָמוּ? אַבָּ וְוּאַלְטָ אַלְיָין גַּעֲוָעָן אַ בָּאָלָן זַיְבָּ מִיטָּ
אַיְרָ צַו בָּאַקְעָנָעָן.

— יָא, אַוְהָאָדָע דִּינְגָּן... — חָאַט גַּוְוְוִיעַצְגַּעַר אַנְגָּעַחוּזָן
אַפָּ וּוּמְעֻמָּן סְ'אַיְזָן דָּאַד אַוְיְסָנְשְׁטָמָאַפָּ.
אַלְעַ אָאַבְגָּ זַיְבָּ וְבָ שְׁטָאַרְקָעַר צַעְלָאַכְט.

— לְאֹזָ אִים. עַר אַיְזָ טְוּמְדִישְׁקָעַר, זַעַסְטָ דָאָכָּ.

דורייטש אוּ געשטאנגען אַ רעהָ אָונְ טעטַפַּ גענְאָצַטַּ, פְּלוֹצַעַטַּ,
וועַנְ אַלְעַ האָבָן זֶבַ שְׁוִינֵן באַרְזִיקַטַּ, חָאַטַּ עַר אַרְזִיגַעַשְׁאָסַן אַ גַּעֲלַעַטַּערַ.
גַּולְוַיְוַעַץ האָטַט וְמִתְגַּעַלְאַכְטַטַּ, אלְיוֹינַג נִישְׁתַּגְוּוֹסַטַּ פָּונְ זָוָאָסַסַּ. עַר האָטַט
זֶבַ צָעַשְׁאָסַגַּ פָּונְ גַּעַלְעַטַּערַ אָונְ אַיְזַ גַּעַפְאָלְגַּ אַפְּ דָעַר באָנְקַטַּ. עַר האָטַט
געַקְיִיכַטַּ אָונְ זֶבַן קָאָפַ האָטַט זֶבַ גַּעַוְאָרְפַּן אַיְן אַלְעַ זֶבַן.

הַדְּרוֹיִיטַשְׁ האָטַט זֶבַ צַו אִים צְגַעַבְאַפְּטַט אָונְ אִים אַרְזִיגַעַנְוּמוּעַן.
— אַלְצְרוֹינְג גַּעַוְוַעַטַּ אַוְיסְגַּעַטְרַאַכְטַטַּ, בְּרוֹדְעַרַ, האָ?... — האָטַט עַר
מיַט אַ רְעַשְׁמַל אַוְמַרוּ אִים גַּעַקְוּקַט אַיְם וְדַי אַוְגַּן.

— וְוֹאָסַם אַוְיסְגַּעַטְרַאַכְטַטַּ? גַּאַתְּנִישְׁטַט אַוְיסְגַּעַטְרַאַכְטַט... הַיְּלִיקַעַר
עַמְעַם, זֶבַ אָונְ עַוְאָנְגַּעַלְיַעַ...
— אָונְ דָּאָסַ מִימַּגַּן זֶבַן? — האָטַט דַּרוֹיִיטַשְׁ זֶבַן דָּוְרַעַר אַנְגַּעַחוּבַן

רוֹיַטַּ צַו פְּאַרְלְוִוִּפְגַּן דָעַר הַאַלְחַזְׁ...
— וְוֹאָסַעַר זֶבַן?... אַשְׁטִינוּגַעַר וְוֹאָסַעַר זֶבַן? — גַּולְוַיְוַעַץ האָטַט
זֶבַ בְּאַמְיַט זֶבַ צַו דְּרַעַמְאָנְגַעַן אָונְ גַּעַשְׁלַוקְעַרְעַצְטַט.

— נָנוּ... — האָטַט דַּרוֹיִיטַשְׁ אַפְּ אִים טַעַטַּפַּ גַּעַקְוּקַט אָונְ זֶבַ אַגְּגַעַ-
שְׁטַרְעַנְגַּט. — דָּאָסַ וְוַיְבַּלְ... מִיטַּ דַי פִּים אַרְאָפַט, קָאָפַט,
אַרְוַפַּ אַיְזַ פִּים אַרְאָפַפַּ...
— חַמְבָּא... — גַּולְוַיְוַעַץ האָטַט אַוְמַעְרוֹלְדִּיק אַוְעַקְעַשְׁאָרְטַט דַּרוֹיִיטַשְׁ
שְׁעַם רִוְּתַה.

— בָּא דִּיר זֶבַעַנְגַּן נָאָר זֶבַן בְּרוֹדְעַר אַיְן קָאָפַט... פִּים אַרְאָפַט קָאָפַט
אַרְוַפַּ... — האָטַט עַר אִים נַאֲמַנְעַשְׁפַּעַט.

— נָנוּ, אָונְ מִינְיַעַ... — האָטַט דַּרוֹיִיטַשְׁ אַוְנְגַּעַנְגַּן אַ צְעַטְוּמְלַטְעַר
זֶבַ בָּא אִים גַּעַבְעַטַּן.

— דְּרַעַנְעַ?... — גַּולְוַיְוַעַץ האָטַט גַּעַשְׁלַוקְעַרְעַצְטַט אָונְ זֶבַ בְּאַמְיַט
דְּרַעַמְאָנְגַעַן — זֶבַ נִישְׁתַּגְבַּרְגַּן, בְּרוֹדְעַר, וְוַעַר אַיְזַ זֶבַ דְּרַעַנְעַ?

אוֹ סְזַאַל זֶבַ... — האָטַט עַר זֶבַ זֶבַן זֶבַן אַנְגַּעַחוּבַן צַו קָאָסַן.
דַּרוֹיִיטַשְׁ אַיְזַ אִים גַּעַפְאָלְגַּן אַפְּנֵן הַאַלְחַזְׁ אָונְ גַּעַקְוּשַׁטַּ אָונְ גַּעַדְשַׁעַטַּ.
— אוֹ סְזַאַל זֶבַ... בְּרוֹדְעַר... — האָטַט גַּולְוַיְוַעַץ שְׁוּקַעַר גַּעַלְאַטְמַט
אָונְ דַּרוֹיִיטַשְׁ גַּעַקְוּשַׁטַּ.

— שְׁלַאָג זֶבַ... — דִּי פְּשִׁיאַרְוּכְעַם... שְׁלַאָג, הַאַרְגַּע... אוֹ סְזַאַל זֶבַ...
אלְעַ האָבָג גַּעַקְיִיכַטַּ אָונְ זֶבַ גַּעַקְיִיכַטַּ פָּונְ גַּעַלְעַטְמַרַּ.
— אַיְבַּ וְעַל דִּיבַּ הַאַדְעַנְגַּן... אַפְּ טַוּת וְעַל אַיְבַּ דִּיבַּ... — האָטַט
זֶבַ גַּולְוַיְוַעַץ גּוֹט אַפְּגַּעַלְיִינְטַט צְעַשְׁמוּסַטַּ... דִּיבַּ אַוְיכַּ... — האָטַט עַר
אַפְּ אָונְ אַנְדְּרַעַר גַּעַוְיַוְן... — אַיְבַּ אַלְעַמְעַן וְעַל אַיְבַּ אַוְיסְהַאַרְגַּעַנְגַּן
זֶבַ דִּי מִתְּזַ... אַוְיסְהַאַטַּן, סְזַאַל פָּונְ אַיְבַּ נִיחַטַּ בְּלַשְׂכַּן קִינְ צִוְּבַן...
118

— ער האט זוידער אָנְגַּעַחֲוִיבֵן צו שלוקערצן.
 — זואָלְסְטַט בעסער געשוויגונג... — דוזהויטש האט אַים מיט דער
 פֿוֹיסְטַט פֿאָרְמַאָכְטַט דָּאָס מְוִיל.
 — אַיְニ... — גּוֹלוֹוַיְעַץ האט אַים אַרְפָּגֶלְיִינְגַּט אַ הַאנְטַט אַפְּ דַעַר
 פֿלְיוֹצָע. — אַט, בְּרוֹדָעֶר, פֿרְמַנְטַט טַבְעָרָר, וּוּלְגַן מִיר דָאָס דַי טַעַרְקָן
 שְׁלָאָגָן... זְוִיְיסְטוֹ? אָונְטָעַר לְאָנְצָקִי אַיְן אַ קְלִוְסְטָעַר האָב אַיכְ דְּאָרְטַט
 אַ מִיְידַל גַּעֲפּוֹנְעָן, אַנְ אַזְיְצָרָר... — ער האט אַ שִּׁקְעָהָן מְלִיאָסְקָעַ
 גַּעַפְּטָאָן מִיטְ דַעַר אַוְנָג... — נָעַם זַי דַהְר, בְּרוֹדָעֶר...
 דַזְרִוְיטַשְׁ האָט אַיכְ אַרְפָּגֶלְיִינְגַּט דַעַמְ אַרְעָם אַפְּ דַעַר פֿלְיוֹצָע
 אַונְ האָט אָנְגַּעַחֲוִיבֵן צו זְוִיְינְעָבָן.
 — זְוָאָלְפָו, זְאָג אַיכְ דַי... מִינְ אַוְלָעַ, מִינְ אַוְלָעַ... אֹי, זְוָאָלְפָו...
 אַ יְאָסְעָם בֵּין אַיכְ דָאָבָ, אַונְ מִינְ מְאָטָעַ אַפְּיָלָעַ אַיז אַיכְ שְׂוִין גַּעַזְוָעָן
 אַ יְאָסְעָם, — ער האט זַבְּ צַעְלָוְלְעָבָט.
 — דַזְרָעָן! — האָט אַים גּוֹלוֹוַיְעַץ אַיְבָּעָהָנְעָרְוִיסְטַן דַי רַיְוָת אַונְ דַעַר
 לְאָנְטַט אַ פְּרִינְגַּלְ מַעַד. — זְשְׁלָאָקְעָן...
 אַלְעַ האָבָן זַבְּ אַוּוּקְגַּעַזְעָטָם אַרְפָּגֶלְיִינְגַּט אַיְינְעָרָד דַעַמְ אַנְדָּעָן
 דַי חַעַנְטַט אַפְּ דַי פֿלְיוֹצָעָם זְוִי גַּטְעָבְרְזְהָעָהָרָה, אַונְ אָנְגַּעַחֲוִיבֵן זְוִיְינְגָן
 אַ סְּאָלְחָאָטְוִישׁ לִידָ, אַנְ אַומְּאָרְגְּנְטְּלְעָכָם, פּוֹן דַי מִילְכָּאָמְּעָצְטָהָטָן מִיטְ
 דַי טַעַרְקָן.

פָּאָן קָאַשְ׀יָצָקִי, וּוּאָס אַיְזָן גַּעַזְוָעָן אַיְן אַטְ אַנְדָּעָן זַאְל צְוָוִישָׁן
 דַעַר בְּאַיְאָרְטָעַר שְׁלַיאָכְטָעַ, אַונְ האָט זַבְּ, אַ דָּאָקְבָּאָרָעָ, צְוָוְגָּעָד
 שְׁמוּעָסְטַט מִינְגַּן בְּיַסְפּוֹחַ אַסְּקוֹוַיְעַץ זְעוֹגָן פְּאָרְשְׁוִידְהָעָנָעָ אַיְנְרִוְגִּיעָם אַרְוָם
 דַעַמְ קִינְגְּלָעָבָן הוּאָפְּ, אַיז פְּאָדְעָסְטָוְעָגָן פּוֹן מְאָלָן צַו מְאָלָ אַרְבָּנִי
 גַּעַזְוָעָנְגָן אַ זְוָקָטָן אַפְּ וּבְין אַיְזָדָעָם, וּוּנְיָלָ ער האט אַים נַאֲכָלָצָ
 קְנָאָפְּ אַרְטְּרוֹיטָן.
 אַונְ זְעַנְדִּיק אַים זְיַצְנָ אַיְן דַעַר מִיטְ פּוֹן דַעַר אַיְזְדְּלָעָר שְׁלַיאָזָן
 כְּעַזְקָעָר יְוָנְגָן פְּאָרְפְּלָאָקְטָן מִיטְ זְיִי אַיְן גְּרוּום פְּרִינְגְּשָׁאָפְטַט, האָט עַל
 זַבְּ פּוֹן פְּרִיְיד נִיְשָׁטַט גַּעַלְקָאָנְטַט אַיְנְהָאָלְטָן אַונְ גַּעַלְאָזָט רַוְפָּן זְוִינְגָן
 טַעַר, פָּאָנִי אַמְּנִיעָשָׁקָא, וּוּאָס אַיְזָן אַיְצָט גַּעַזְוָעָן אַיְן אַטְ אַנְדָּעָן זַאְל,
 אַיְנְיִינְעָם מִיטְ דַי פְּרוּעָן, וּוּאָס האָבָן שְׂוִין לְאָנְגָן פְּאָרְלָאָזָט דַעַמְ טַוְשָׁן
 אַוְפָּגְעָהָעָרָט טָאָנְצָאָן אַונְ אַפְּגָנוּוֹנְדָעָרָט זַבְּ פּוֹן דַי מְרִינְקָעְדְּרִיקָעָהָרָגָן,
 מִינְגַּעַמְעָדָרִיךְ בְּלֹוִזְ עַטְלָעָבָעָן גְּאַלְאָנְטָעָ אַקְוָאָלִיעָהָן, וּוּאָס האָבָן זְיִי
 פְּאָרוּוַיְלָטָן.

פָּנִי אֲנַנְיָשָׁקָא הָאָטָם נִישְׁתָּמֵן גַּעֲזָוִיסֶט, וּוֹאָסָם דָּעֵר פְּאַטָּעֵר וּוֹילָ אָונָ אַיְזָה גַּעֲזָוֶן אָ בִּיסֶּל דָּעֵר שָׁרָאָקָן. עָרָה אָטָם זַי גַּעֲנוּמָעָן אָונְטָעָרָג אָרָעַט אָונָ וּוֹי פָּאַמְעָלָעָב צַוְּגָעָפִירָת צַו דָּעֵר טִיר פָּוּנָעָם זָאָל, וּוֹז אַיר מָאָן אַיְזָה גַּעֲזָוֶן מִיטָּ דָּעֵר גַּאנְצָעָר שְׁלַיאָכְטָע.

אָונָ נְרָאָד דָּעַמְלָט הָאָבָם זַי אַנְגָּהָוִיְבָן זַיְנָגָעָן דָּאָס אָוּמָאָגָעָטָל לְעָבָעָ לְהָרָה.

אַיְנָגָעָר פָּוּנָ זַי הָאָטָם זַי דָּעַרְוָעָן אַיְנָ דָּעֵר טִיר אָונָ אַיְזָה אַנְשָׁוִוָּגָן גַּעֲזָוָאָג. דִּי אַיְבָּרְוִיקָעָה אָבָּן זַיְכָ אַיְבָּרְגָּעָקָט אָונָ מִיטָּאָמָּל הָאָבָּן אַלְעָ אַיְבָּרְגָּעָהָקָט אַיְנָ דָּעֵר מִיטָּ. אַזְוִי שִׁיקָעָר וּוֹי עָרָ אַיְזָה גַּעֲזָוֶן, הָאָבָּן זַיְכָ פָּוּנְדָּעְסְּטוּוּעָן גַּוְלוּוּיָה עַצְנָס אַוְיָוָן אַמְּנִיָּע גַּעֲטָאָג. פָּוּנְעָם שְׁמָעָרָן אַרְאָפְּבָיָז דִּי לִיפָּן הָאָטָם זַיְנָגָעָנָה פָּאַקְעָם גַּעֲצִיטָעָטָם, דִּי קִינְבָּאָקָן זַיְנָגָעָן זַיְכָ עַפְעָם וּוֹי צַעְפָּאָלָגָן, אָונָ צַוְּוִישָׁן דִּי קְרוֹאָנְקְמִידָע, טִוְּפָאָוְנְטָעְרָגָעְרָאָבָעָנָה אַוְיָוָן הָאָטָם זַיְכָ בָּאוּזָוָן אָן אַוְסְטָעְרְלִישָׁעָרָ קְנוּיָטָש. עָרָה אָטָם זַיְכָ מִיטָּמִי אַזְוִיָּהָוִיְבָן אָונָ אַיְזָה צַוְּנָעָנָהָנָעָנָה.

— אַיְכָ חָאָבָּאָטָבָּ כְּלָיוּזָה גַּעֲזָוָלָטָ וּוֹיְנָטָשָׁהָ אַגְּטוּעָ נְאָכָט אָונָ פָּאָרָדָ וּוֹיְלָוָגָן. אַיְכָ בִּין מִיחָה.

עָרָ אַיְזָה גַּעֲשָׁמָנָהָנָה אָונָ גַּעֲשָׁוִוָּגָן.

— אַגְּטוּעָ נְאָכָט, — הָאָטָם זַיְגָאָמָּל גַּעֲזָאָט אָונָ צַעְמָאָטָרָט גַּעֲשִׁמְיְכָלָטָם.

עָרָה אָטָם זַיְכָ פָּאָרְנִיגָּט אָונָ זַיְכָ אַרְוָקָעָמָן גַּעֲטָמָן מִיטָּ אַנְטְּרוּזְיְכָעָרָט טְרִוִּיטָ אַפְּפָרוּזָים.

— אַ... דָּרְשָׁתָמָן אַיְכָעָר אַנְיָעָר גַּעֲטָמָעָ פָּאַחְרוּזְיְלָוָגָן. אָונָ וּוֹאָסָם וּוֹאָלָטָן דִּי אַיְדָעָלָה הָאָרָהָן גַּעֲזָאָטָם, וּוֹעָנָ אַיְבָּרְגָּעָקָט נָעָם בָּא זַיְכָ צַוְּ דָּעֵט פְּרִתְגָּטָה—הָאָטָם זַיְזַיְכָ בְּרִתְגָּטָלָעָבָאָקָר גַּעֲטָמָן צַו דִּי אַיְבָּרְגָּעָקָעָלָטָם.

אַלְעָ זַיְנָגָעָן אַוְפָּגָעָשָׁמָאָנָהָנָה אָונָ הָאָבָּן זַיְכָ הַעֲפָלָעָבָאָפָּרְנִיגָּטָם.

קִימָאָט שְׂוִוָּגָן אַיְנָגָאָצָן אַוְיָוָנָעָיְכָטָהָרָת אַיְזָה גַּוְלוּוּעָץ צְוִירָקָ צַוְּ זַיְנָגָעָן פְּרִינְטָמָן אָונָ הָאָטָם גַּעֲנוּמָעָן שְׁלָאָפָּן, כְּלָיוּזָה גַּוְלוּוּעָץ אָונָ זַיְנָגָעָן. אַלְעָ גַּעֲסָטָ זַיְנָגָעָן שְׂוִוָּגָן קָאָמָג גַּעֲמָנָגָעָן שְׁלָאָפָּן, כְּלָיוּזָה גַּוְלוּוּעָץ אָונָ זַיְנָגָעָן. אַלְעָ גַּעֲסָטָ זַיְנָגָעָן אַלְצָ גַּעֲהָוּלָעָט אָונָ גַּעֲשִׁקָּעָרָט בָּיוּ אַיְנָ טָאָגָ אַרְיָהָן. אַיְכָרָ דִּיְיָהָן הָאָטָם שְׂוִוָּגָן גַּוְלוּוּעָץ נִישְׁתָּמָעָט מַעְרָגָעָוָט אָונָ קִוְּנָגָעָם נִשְׁתָּמָעָט מַעְרָגָעָוָטָמָעָן. שָׁר אַיְזָה גַּעֲזָוֶן אַיְזָה וּזְבָטָמָעָן. אַרְוּבָּהָגָעָהָשָׁיְלָטָמָעָט אָמָּלָאָיָ אַיְבָּרְגָּעָר דָּעֵר אַיְגָעָנָדָר פְּלִיאָעָ, זַיְכָ דָּאָרָט אַיְבָּרְגָּעָהָשָׁיְלָטָמָעָט, אָונָ אַיְנָנָיָ אַלְעָשָׁפָאָרָט בֵּין צַוְּ בָּאוּסְטָלָאָקְיָוָט אַיְזָה זַיְכָ אַרְיָהָגָעָנָאָסָן.

צְוָמָאָהָגָן זַיְנָגָעָן אַלְעָ שְׁבָעָלָעָבָאָ אַוְפָּגָעָשָׁמָאָנָהָנָה, מַעְרָסְטָמְטָיְוָיָל

עדשט צו מיטוק, אונ ערלעכע אפילע ארום אולנט. פאנ קאשייצלי אין.
ארינן צו זיין טאכטער אונ גזוכט דעם אידיעט, אבער ער אין מא
אייר זויט נעלטן נאכ נישט געווען
מע האט אים ארוםגעזוכט אומעטום אונ נישט געפונען.
פארשוונדן.

ערלעכע פראָבקען האבן אים פאָרטאָס געזען ווי ער אין א
וואַקלּוֹקָעָר אונ זיעדר שימער צוֹנְעָנְגָעָן צומ ברונעט אונ האט אַפְּ
זיך אַגְּנוּנָאָסָן ערלעכע עמֶר ווֹאָסָר. דערנאָט האט ער זיך אַסָּגָן
מְאַל מעשׂונְדִּישׂ גַּעֲצִיּוֹלְעָמָט אַיבָּעָר דָּעָר פְּלוּיצָע.
אונ מער גָּרְנִישָׁתָם. פָּאָרְשָׁוּנְדָן.
אווי האט זיך פָּאָרְעָנְדִּיקָט זַיְגָן צָרוּקָוּמָעָן אהַיִם.

פופצנטער קאפאיטל

בֵּית אָמוֹזִיסְטַּה הָאָטֶן קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנָאוִי נִישְׁתַּחַט
גַּעוֹאַלְטַ זַעַן קַיְוִן אֲפַעַנְעָר שַׂמְעָפַע צַו דַּעַר פָּאַכְּטַ פָּוָן דַּי וְשַׁוְפָעַם, הָאָטֶן
נִישְׁתַּחַט גַּעוֹאַלְטַ אַרְעַינְטַרְאָגַן קַיְוִן קָאנְטְּרָאַקְּטַ צַוְּמַן כְּמוֹאַינְסְּטְּרָאַטְּשָׁן
שְׁפַּאַטְּשְׁרַטְּבָּהָר, נַאֲרַ בְּלֹוִוְוָגְעָבָן אַחַלְוָאָעַ אַפְּ זַיְעַדְרָ אַהֲיַבְנָוָאָ-
כְּבָהָ. דַּי וְשַׁוְפָעַם? וְאַסְפָּעַר שְׁבָעָם הָאָטֶן עַר צַו זַיְעַדְרָ גַּעַלְטַ הָאָטֶן עַר גַּעַלְטַ
לוּעַגְ, אָוָן וְוַיְמַטְעַר נָאָרְנִישְׁתַּמְטַ.

וּוְרָאַמְעַגְ הָאָבָגְ אַוְיְסְגָעָבָן דַּי שְׁפַּאַטְּשְׁוָאַכְטָעָרָם, וְאַסְפָּעַר הָאָטֶן
אַפְּ דַּי פְּוַיְעָרָוִם אַנְגָּנְעָהָעָצָטְמַ, וְעַה הָאָטֶן פְּרַיְעַר דַּי וְאַכְטָעָרָם אַוְגְּנְטָעָרָ-
גַּעַלְוִוְפָטַ, אַבְּעַר שְׁפַּעְטָעַר, אָזְ אַנְדְּרָעָר וְאַכְטָעָרָם הָאָבָגְ אַיִּם נַאֲכָ-
טוּעַרְשְׁלִימְן גַּעַבְאָפְטַ אַיְנְ שְׁטַאָטַ, הָאָבָגְ יַעַנְעַ מַוְיְרָעַ בְּאַקְוּמָעַן אָוָן
בָּאָמְ אַוְיְסְפְּרָעָגְ דְּרַעְצְיְילְטַ, אוֹ עַר הָאָטֶן דָּאָס אַפְּ דַּי פְּוַיְעָרָיְמַ אָנְ-
גְּעוֹזְגַ, צַי אַיְזְ טַאַקְעַ וְוַהְאָמַעְ הַרוּקָעָרָם גַּעַוְעַן אַיְזְ דַּעַר שְׁטָקָעַ, וְאַסְ-
הָאָטֶן בְּאַגְּאָנוּעָט דֻּעַמְ קָלוּסְטָעַר, צַי עַר הָאָטֶן בְּלֹוִוְוָאָזְ אַדְרָעַ נַאֲרָ-
פָּוָן אַדְרָיטָעַר הָאָנָטַ עַפְעָמַס פָּוָן דַּעַר גַּנְיְוָעַ אַפְגְּנָעָקְיְפָטַ, סִינְיוֹי הָאָטֶן
זַיְכָ דָּאָס גַּעַהְאָרָפְטַ שְׁלַעַכְטַ עַנְדִּיקָן פָּאָר וְוַהְאָמַעְן אַיְזְ פְּרַקְדָּעַ אַנְדְּרָוָן
דֻּעַמְ גַּעַנְגַּנְגָ קָאַחְאָלַ. חַעַר מַאְגְּיִיסְטְּרָאָטַ הָאָטֶן גַּרְאָל אַיְצְטַמְקָעַנְקָעַנְגָנְ-
הָאָבָגְ אַשְׁוֹלְדִּיקָן יִרְדָּן, קָעְדָּיְיִ אַרְוִיְסְצָאוּוּזָן מַאְקִוְפָּעָם אַנְטְּקָעָנָן דֻּעַט
קִינְגַ, סְאַיְזְ קְלָאָר גַּעַוְעַנְ, אָזְ יִהְרָן וְעַלְגָ שְׁטַאַדְלָעָנָן אַיְזְ דַּעַר קִינְגַ
וּעַטְ זַיְכָ פְּרָאוֹגָ אַרְעַינְמִישָׁן. סְחַאַטְ אַבְעַר דַּי שְׁפַּאַטְעָרָם שְׁוִין לְאַנְגָ-
פָּאַחְדָּרָאָסָן, וְאַסְפָּעַר דַּעַר קִינְגָ הָעַרְטָזָן זַיְכָ נִישְׁתַּמְ אַיְזְ צַו זַיְעַרְ טִינְגָעָס
אָזְ הָאָלְטַ זַעַן הָאָנָטַ אַיְבָעַר דַּי רַטְבָעַ יִזְגָ.

סירקיס האט געוועגן אפּ אַשְׁטוֹל באָ דער ווֹאנַט, האט אוּוּעֲכַעַע
קופט פֿוֹן יוֹיזָל בְּרָאָנְדִּיְּסֶן אַוְן גַּעֲמָאָפּעַט מִיט אַ קָּרָצָן אָטְעָם.
— כִּיסְט גַּעֲוָעֵן באָ קָּאָלְעָוָן אַשְׁקָּעָנָאָזִי...
— נִינְג.

— ער האט דיבּ גַּעֲלָאָזֶת דַּוְבָּן.

— יָאָ אַבְּעָר אַיכּ בִּין גַּעֲקָוּמָעָן צַו אַנְיכּ.

בענדייט סירקיס האט קָאָסְדוּקִיגַּבּ אַפְּאַכְּבּ גַּעֲטָאָגּ מִיט דַּעַר האט.
זַיְנָן גַּלְאַנְצִיוּקְרָמָאָטְעוּוּ פְּאַגְּעָעָם אַיְזָן גַּעֲוָרָן טְוָנְקָלְחָרָאָזְעוּזָעָז בְּזַו צַו דַּי
פְּעַטְעַ קְנִיטְישָׁן אַרוּטָן זַיְנָן קָאָרָקּ. דַּי רָאָטְמָעָנָעָר, קָאָהָאָל, זַוָּאָס וּוּלָגּ
זַיְנָן זַאָגּ, זַוָּעָנָן זַיְנָן זַוְּעָלָגּ זַיְנָן דַּעְרוּוּסָן, אוּ ער האט דַּאָּ עַפְעָם צַו דַּעַר
פְּרִיקְרָעָר זַאָבּ גַּעֲהָאָט אַ שְׁיכְבָּעָם?

קָאָלְעָוָן אַשְׁקָּעָנָאָזִי האט זַיְנָן שַׂוְּינָן לְאָגּ מַעַשְׁיָעָר גַּעֲוָעָן. וּוּרְאַמְּעָע
דרְוָקָעָרָס אַיְזָן גַּעֲוָעָן זַיְנָן, קָאָלְעָוָן אַשְׁקָּעָנָאָזִים, מַעַנְטָשׁ, וּוּטָעָ ער זַיְבּ
נַאָּכּ מַעַר בְּאַמְּיָעָן אַרְאָפְצָוּשָׁאָרָגּ אַלְצָאָפּ אַפּ בְּעַדְיוּטָסָן, פְּעַדְיוּ סָעָ
זַאָּל אַפּ אַיְמָנָט נִישְׁטָט פְּאָלָגּ קִיְּוָן שַׁאָּטָן אַקְעָגָן קָאָהָאָל, אוּנָן אוּבּ קְהָיָה
נִישְׁטָט ער, נַאָּר סִירְקִים וְאָלְאָלָגּ דַּי שְׁתָאָהָלָאָנִישָׁ גַּעֲלָטָן דָּעַם וּוּאַיעָ
וּוּאַדְעָ אָונָן קְנוּנָגּ.

סִירְקִים האט זַיְנָן גַּעֲוָוָשָׁט מִיט אַ פְּאָטְשִׁיְּלָעָ דָּאָם פְּאַגְּעָם אָונָן
הָאָט צָאָרָנְדִּיְּס גַּעֲשִׁיקְלָט אַפּ יוֹיזָל בְּרָאָנְדִּיְּס.

יוֹזָלָם אַוְיָסְגָּעָבָּאָלְכָעָטָע אַוְגָגּ, זַיְנָן אַפּ פְּאָרוּיָס אַרְוִוָּסְגָּעָרְקָמָעָ
גַּאֲמָכּ אָונָן דַּי הָאָרָט אָונָן טְרָאָפְנוּזָן אַרְוִוָּסְגָּעָרְקָמָטָע וּוּרְטָמָעָ הָאָבָנָ
סִירְקִיסְבּ צְעָרְיִצְמָה. ער אַיְזָן גַּיְבּ אַוְגָעָשְׁטָמָטָע, אָונָן לְעַכְמָה, וּוּמָעָ זַוָּאָלָט
זַיְבּ דָּאָם פֿוֹן אַיְמָנָטָאָבּ וּבְנִין גַּעֲפָאָטְקִיטָט נִישְׁטָט גַּעֲקָאָנָט דַּרְכָּבָנָן, הָאָט
ער זַיְבּ אַיְגָגּ גַּעֲטָאָגּ אַיְבָּרָדָר שְׁמָטוּבָאָרָוָפּ אָונָן אַרְאָאָפּ. דַּעְרָכִי הָאָבָנָ
זַיְבּ דַּי לְאָגָגּ פְּאָלָעָם פֿוֹן זַיְנָן בְּקָעְשָׁעָ צְעָפָאָכְבָּעָט אָונָן גַּעֲוָוָזָן בְּלִיעָ
פְּלָוְעָרָגּ. וּוּזְלָס גַּרְאָבָעָ לְיָפָן הָאָכָבָגּ עַטְלָעָכּ מַאֲלָאָ אַ צִּימָעָר גַּעֲטָאָגּ
וּוּ ער זַוָּאָלָט עַפְעָם גַּעֲוָוָאָלָט זַאָגּ. ער האט זַיְבּ אַבְּעָר בְּאַמְּרָאָכָט
אָונָן גַּעֲשְׁוָוִינָגּ.

— אה?.. — סִירְקִים האט זַיְבּ פְּלוֹצָעָם אַפְּקָעְשָׁטָעָט אָונָן גַּיְבּ אַ
פּוֹק וּגְעַמְּאָנָן אַפּ בְּרָאָנְדִּיְּס. ער האט שַׂוְּינָן צַו אַיְמָנָט גַּעֲמָאָכָט מִיטָּן
נַאָּצָן קָעְרָפְעָר אַגְּבָּעָ בְּאוּוּגָגָגּ. ער האט אַבְּעָר זַיְנָן קָאָם אַנְיָנָגּ
הָאָלָטָן.

יוֹזָל בְּרָאָנְדִּיְּס אָונָן אַסְּבָּאָגְּגָעָזָעָנָעָ מַעַנְטָשָׁן אַיְנָן וּהָרָ שְׁטָאָט
הָאָבָנָן זַיְעָר גַּוְטָמָט, אָז נִישְׁטָט פֿוֹן גַּוְתְּחָאָחָצְיָעָר מִילְהָקָעָט בְּאָ

ווארפת בענדוייט סירקיס די יונגע אלמאנע בראמעך קליעומערם, דאָבָּד
ריש יוזפע, מיט טיעערסטע קליידער אונ ריבכע מאטאנעם אונ האלט
וי אינ שטוב ווי א פֿאַרְצִיּוֹנֶן קִינֶּה.

מע האט זיך אפֿילע אַבְּינְגְּרוּםְטָה, אָז קָאַלְעָוּוּ אַשְׁקָעָנָאָזִי חָאַט זַי
אנּוּמָּלָט בְּעַסְּאָר פֿאַרְצִיּוֹן גַּעֲלָאָטָה רָוּפָן, האט אַיר גַּעֲוָאנְט
שְׁתְּרֻעָנְגָן מַוְסָּעָר, גַּעֲרָאָט אַיר זַי אַוּעְצִיזְוִיכָן פָּוּנְדָּר שְׁטָאָט. זַי
הָאַט דַּעֲמָלָט זַיְעָר גַּעֲוָוִינְטָן.

בענדוייט סירקיס אַיז דַּעֲרָנָאָכ גַּעֲנָאָגָעָן צַו קָאַלְעָוּוּ אַשְׁקָעָנָאָזִי אַונ
הָאַט מִיט אִים גַּעֲרָעָט וּוּעָגָג אַסְּאָכָּבָּר פֿאַרְשִׂירְדָּעָן זַוְּאָכָּבָּר. לְעַסְּאָפָּה
אִים קָאַלְעָוּוּוּ אַשְׁקָעָנָאָזִי גַּעֲלָוּבָּטָה פֿאַרְצִיּוֹסְטָר מִיזְוּעָה, וּוּאָסָּעָר
טוּט אַן דַּעָר יְעַסְּוִימָעָן, דַּעָר אלמָאָגָעָן פָּוּנְעָם הַיְּלִיקָן מַעֲנְצָהָן, וּוּיְיָ
עָרָהָאַט זַי גַּעֲנוּמָעָן צַו זַיְכָּבָּאַינְהָוּן אַרְיָין, אַונְכָּאַטְשָׁזָּי אַיז
אַוְאַרְטָעָרָן באַ זַיְנָה גַּעֲלָעָמְטָעָר פֿרְרוּי, האט עָר זַי פֿוּנְדָּעָסְטוּוּגָעָן גַּעָּד
הַאַלְמָן וּזַי אַינְגָּן קִינֶּה.

דָּאָס אלְצָהָאַט מעָן גַּעֲוָוָסָט פָּוּנְדָּר וּוּיְבָּלָּבָּאָס. דַּעֲרִיבָּעָר הַאָבָּן זַיְכָּבָּ
די לְיִוְתָּעֵבְּדָעָשָׂט, פֿאַרְזָוָאָס קָאַלְעָוּוּוּ אַשְׁקָעָנָאָזִי זַי שְׁוִינָה עַלְלָעָבָּעָ
מַאֲלָג גַּעֲפָרָאוֹט אַרְיוֹסְטִישָׁקָג פָּוּנְדָּטָאָט, כַּאֲמָשׁ טַאָקָעָ אָפָּ אָזָא אַוְיָפָּן,
אוּ מַעְזָּל זַי נְרוֹמָג קָאָגָעָן צְוִירְקָרְבָּעָנְגָעָן, אַוְיָב עַמְּעָצָז וּוּעָט זַיְכָּבָּ
בָּאַמְּיָעָן. יוֹזָל בְּרָאָנְדִּיָּס אָפָּבָּעָר הָאַט זַי נְיִשְׁתָּמָעָגָעָלְדָעָשָׂט. יוֹזָל בְּרָאָנְ
דִּיָּסָהָאַט גַּעֲוָוָסָט, אָז וּוּיְבָּלָּבָּאָס דַּעֲרִצְיוֹלָט בְּלָוִוָּז דָּאָס, וּוּאָס קָאַלְעָוּוּ
אַשְׁקָעָנָאָזִי זַיְלָהָאַט דַּעֲרִצְיוֹלָן.

הָאַט אִים טַאָקָעָ אָוִיכָּבָּנְשָׁטָט פֿאַרְכִּידָעָשָׂט, וּוּאָס עָרָהָאַט גַּוְיִינְ
גַּעֲזָעָן. עָר אַיז הַיְּנִינָה גַּעֲנָאָגָעָן צַו סִירְקִיסָּן נִישְׁתָּדוֹרְכָּן גַּעֲוָיְנְלָעָבָּן
גַּאֲגָן, נַאֲכָבָּדָרְכָּה דַּעַמָּעָבָּאָטָה בְּאָפְוּצָהָן פְּאָקָוִי פָּוּנְדָּרְסִיםָּעָם גַּעֲלָמָטָן
וּוּיְבָּבָּה. עָרָהָאַט וּוּאָס גַּעֲמָאָן מִיטָּא מִינְיָן. דַּי קָרָאָנָקָעָ אַיז גַּעֲוָעָסָן אַינְ
בָּעָטָה, אַנְגָּעָטָה אַיז אַלְעָזָהָאַט דַּעֲרִיךְדָּעָר מִיטָּא הַחְבָּלָהָאַט פָּוּנְדָּרְשִׁין אָפָּנְ
אָוִיכָּבָּנְשָׁטָט גַּעֲלָיְוָעָנָטָה פָּוּנְדָּר אָבָּוּטָמְטָשָׂט. דַּעֲרִועְנְדָרְקָה זַיְלָהָאַט זַיְ
אָפָּזָיְכָּבָּדָרְפָּהָן אַנְגָּלְאָסְעָנָעָם אַנְיָהָיָל אַונְהָאַט זַיְכָּבָּ
נִיאָגָט מִיטָּמָה קָאָפָּה. יוֹזָל בְּרָאָנְדִּיָּס הָאַט גַּעֲמָאָכָּת אַז אַנְשָׁטָעָלָה, אָז
אַרְיִינְגְּעָקְוָמָעָן אַיז עָר דָאָ אַיְבָּעָר אָטָאָעָם. עָרָהָאַט זַיְכָּבָּ
גַּעֲשָׁרָאָקָהָן אַונְגַּעַלְמָעָט אָפָּס אָפָּס גַּבְּכָּבָּזָהָאַט אַרְיוֹסְטִչָוָיָן. דַּי קָרָאָנָקָעָ
אָבָּעָר, צְוֹפְּרִירָהָן פָּוּנְדָּר יְשָׁרָעָר מִינְחָסְטָעָר גַּעֲשָׁעָנְגִּישָׂ, וּוּאָס רִינְסָט זַיְ
אַרְיָין אַינְגָּרְדָּה אַיר פֿאַרְמָוּרְטָעָר אַיְנוֹאָמְקָנִית, הָאַט אִים פֿוּנְגְּטָלְעָבָּ
אַלְגִּינְגְּלָרְפָּהָן, גַּעֲפָרָעָט אִים וּוּאָס עָרָהָאָרְפָּ אַונְאִים גַּעֲזָאָט זַיְ
אַלְגִּינְגְּלָרְפָּהָן, קָעְדוּיָהָאַט אַיְמוֹוִינְיִיךְ אַרְיִינְגְּאָקְוָמָעָן צַו בְּעַדְרִיּוֹתָה סִירְקִיסָּן.

סירקיסן, האט ער געטראפַן זיזנרט אָפַּ אַ שְׁטוֹל בָּאַ דָּעַר וּוְאַנְטַּ.
טיוקעפַ אִיז פָּונַ אַ צְוַוְוִיטַן שְׁטוֹל נְעַבֵּן סִירְקִיסַן, אַפְּגַעַשְׁפְּרוֹנְגַּעַן וּוְיַיְ אַ
צְעַפְּאַלְאַשְׁעַטַּ הַיְנָהָלַ דָּאַבְּרִישַׁ יְזַעַפְּעַם. וַיְיַהְאַט זַיְבַּ מִוְתַּ בַּיּוֹדַעַ העַנְטַּ
פָּאַרְשְׁטַעַלְטַ דַּי פָּאַרְפְּלַאַמְטַעַ בַּאַקְּן אָונַ אִיז מִוְתַּ בַּלְּינְדַּעַ טְרִיטַ אַרְוִים
פָּונַ דָּעַר שְׁטַבַּ.

יוֹוֹזָל בְּרָאַנְדִּיּוֹם אִיז גַּעֲוָעַן צְוַפְּרִידַן. נְרָאַר אַזְוִי הַאַט ער גַּעֲוָאַלְטַ
סַע וְאַל גַּעֲשַׁעַן צְוַלְבַּ זְנַבַּ שְׁעוּרַן שְׁמוּסַן, וְאַס ער הַאַט גַּעֲדָרְפַּט
הַאלְטַן מִוְתַּ בְּעַנְדִּיט סִירְקִיסַן. ער הַאַט אַבְּעַר נִישְׁתַּ אַרְוִיְמַעְוּזַן קִין
שְׁוּמַ אַבְּעַרְאַשְׁטְקִינַט, אָונַ אַיְן דָּעַר צִיְטַ, וְאַס סִירְקִיסַן הַאַט צְוַנוֹיַפְּ
גַּעֲלַבְגַּן זַיְנַע גַּעֲדָאַנְקַעַן אָונַ זַבַּ צְתַגְעַנְבַּן וּוְעַדְעַ אָונַ הַלְּטַונַּג, הַאַט
יוֹוֹזָל בְּאַשְׁיַׂידַן אַוְעַקְעַפְוַקְתַּ אַיְן אַ זַּטַּטַּ, זַיְבַּ אַפְּטַעַבְוַיַּגְנַן אָונַ פָּאַרְכַּט
זַיְבַּ דַּי שְׁפַאַנְגַּעַן פָּונַ זַיְנַע שִׁיבַּ.

בְּעַדְדִּים סִירְקִיסַן הַאַט זַיְבַּ אַבְּיַזְעַ אַקְּעַר גַּעֲטַאַגְעַן צַו זַיְוָלְעַן.

— דַּי פְּיוּעִירִים הַאַבְּנַן וּוְרָאַמְעַג דְּשְׁרַקְעַנְטַן. זַיְיַ הַאַבְּנַן דְּעַרְצִיְלַט,
אוֹ ער הַאַט מִוְתַּ זַיְיַ גַּעֲטַוְנְקַעַן.
יוֹוֹזָל בְּרָאַנְדִּיּוֹם הַאַט נִישְׁתַּ גַּעֲוָעַן דָּעַר
אַיקָּעַר.

— דָּעַר שְׁעַנְקַעַר זַגְגַּט, אָז זַיְיַ הַאַבְּנַן צְוַעַרְשַׁט פְּרִינְטְלַעַב גַּעֲשִׁי
קַעְרַט אָונַ הַדְּרַחְנַאְבַּ זַיְבַּ אַמְלַחְוִיכַן שְׁלַאְגַן. הַאַבְּנַן עַפְשַׁעַר דַּי פְּיוּעִירִים
בְּאַרְטַן גַּעֲהַט אַשְׁכַּבָּעַם צַו דָּעַר גַּנְיוֹוֹעַ?

יוֹוֹזָל בְּרָאַנְדִּיּוֹם הַאַט גַּעֲשַׁאַקְלַט מִוְתַּן קָאַפְּ אֶפְ נִינוּן.
סִירְקִיסַן אִיז וּוְיַדְעַהְאַמְלַל גַּיְבַּ אָונַ לְמַכְטַן אַרְוֹפַ אָונַ אַרְאַבְּנַעַלְאַפְּן
אַבְּעַר דָּעַר שְׁטַבַּ. ער הַאַט נָטוֹט גַּעֲוָסְטַן, וְאַס דַּי שְׁתְּאַטְיִישַׁ מְעוּדוֹ
בְּאַסְיִים מְוֹרְמַלְעַן אֶפְ אִימַּ, אָונַ אַזְוַיְ וּדְרַפְּנַן אִימַּ, אַונְטַעַר זַיְנַע פְּלַיְיַ
צַעַם, „פְּעַדְחַפְּעַלְשַׁעַר“, בְּלוֹחוֹ וּוּבַלְעַ ער פְּלַעַג אַמְלַל פָּאַר אַסְאַק יָאָרַג
צְוַשְׁטַעַלְגַּן פָּעַר דָּעַט זַיְוָאַדְעַ אָונַ פְּרִוְצִוְתַּ.

יוֹוֹזָל בְּרָאַנְדִּיּוֹם הַאַט זַיְבַּ הַדְּרוּוֹעַגְטַן צַו זַגְגַּט אַ וּוְאַרְטַן.

— מַעַ וּוּטַ זַיְיַ אַוְפְּהַעַגְגַּעַן.
סִירְקִיסַן הַאַט אֶפְ אִימַּ אַ בְּיוֹזְן שִׁיקְלַ גַּעֲטַאַגְעַן אָונַ זַיְבַּ וּוּנְטַעַר גַּעַת
טְרַאַגְגַּן אַיְבַּעַר דָּעַר שְׁטוֹבַּ.

— וּוְרָאַמְעַ דְּרוֹקְעַרְסַן אַוְיַבַּ.
סִירְקִיסַן הַאַט זַיְבַּ אַפְּגַעַשְׁטַעַלְטַ, דְּרָאַנְדִּיסַקַּ אַ בְּלִיצַ גַּעֲטַאַגְעַן אֶפְ יוֹזְדַּ
לְעַג, אַרְיַנְגַעַנוּמַעַן דַּי פָּאַרְמַאְכַטַּעַ פְּוּסַט צְוַוְשַׁן דַּי צִיְן אָונַ גַּעֲזַוְגַּט
— ס/קַגְגַּן זַיְבַּ דַּאְ נַאְכַבְגַּעַט עַמְעַץ עַפְעַם אַפְּטַמְגַן, אַוְיַבַּ ער וּוּטַעַט זַבַּ
נִישְׁתַּ פְּרַונַּן וּוְ גַּעַהְעַרְוִיקַּ.

סירקים האט אפֿוֹרְגָּעָקָקֶט אָונִ גַּעֲזָעָנִ, אוֹ יוֹזְלֵם אָוִיסְגָּעָבָּלְעָכְבָּטָע
אוֹיגָג גְּלָאָצָן שְׁוִינִג נִישְׁתָּמַע מַעַר כְּוֹצְפָּעָדִיק נַאֲרַ מִיטָּהָוִילָן שְׁרָעָק,
אוֹ וִינְגָעַ גְּרָאָבָע לִיְּפָנֶן שְׁמִיְּבָלָעַנִּג נִישְׁתָּמַע, נַאֲר זַיִ צִיטָעָנִ.
אוֹין אַינְגָאָנָגָן אַרְבָּעָר. יוֹזָלַהָטַן כְּנוֹפָעָדִיק אַנְגָּעָבָיָגָן דַּעַמְּ קָאָפְּ אָפְּ
פָּאָרוֹויָס אָגַג מִיטָּהָוִילָעָטָעָנִיקָעָר גְּרוֹיְטָקָנִיט דְּרָאָצְיָוִיטָם.
— אָפְּנָן מַאְטָעָרְטָעָנִיקָעָר גְּרוֹאָמָעַ דְּרוֹקָעָרָם שְׁוִינִג אַלְצָ אָוִיסְגָּעָנִ
זָאָגָט. עָר וּוּעָט אַינְגָאָנָגָן אָוִיסְגָּעָנָגָן נַעֲמָעָן.

— וּוּאָסְמָעָרָע?

— וּוּאָסְמָעָרָעַ סְפָעָלָג אָוּמָ אַיְנְפָאָלָג.

סְיָרָקִים הָאָט בִּיטָּלְדִּיק אָוּעָקָנְמָאָכָט מִיטָּהָוִילָן דַּעַר הָאָנָט.

— נַיְינָן.

סְיָרָקִים אָיָן עָפָעַמְּ גַּעֲקָוּמָעַנִּג אָפְּנָן גַּעֲדָאָנָק אָונִ עָר אָיָן אָוּמְרוּיָק גַּעַז
וּוֹאָתָן, לְאַקְעָרְנְדִּיק הָאָט עָר וּוּשְׁלָעַנִּג אָפְּרָגָעָנִיק גַּעַטָּאָן.
— וּוּרְאָמָעַנִּג קָאָג מַעַן רָאָתָעָוָעָן? עָר הָאָט דַּאֲכָ אָוּוָאָדָעָ נִישְׁתָּמַע
גַּעֲנָאָנוּעָמָעָן.

יוֹזָלַהָטַן פְּרוֹמְלָעַב אָוּפְּגָעָהָוִיבָּנִ דַּי אַיְגָגָן.

— צַי נַאֲטַם דַּי חַאְפָעָנוֹגָגָן...

— דַּי פּוּעָרִים אָוּבָּקָ?

יוֹזָלַהָטַן בְּרָאָנְדִּיָּים הָאָט גַּעֲזָעָנִ, אוֹ סְיָרָקִים אָיָן מִיטָּהָוִילָן
נִישְׁתָּמַע צְוֹפְּרִידָגָן, הָאָט עָר גַּעַשְׁוָאָגָן.
— אָזְוִי... — סְיָרָקִים הָאָט זַיִכְּ פְּאָמְלָעַב גַּעֲרִיבָּנִ דַּי גַּעַרְאָלְעָנָעָ
לְיִחְקָעָמָע אָונִ פְּאָרְשָׂנְדִּיק וּוּיְוָלָעַנִּג בְּאַטְרָאָכָט. — דַּי פּוּעָרִים וּוּעָט
הַעֲנָגָעָנִ וּוֹאָסָגְלִיבָּטָמָע מַעַן זַיִ? בְּלִזְוִין, אָזְזַי וּוּנְגָעָנִ אַנְטָלְאָפָנִ פָּגָן דַּי
זְשָׁוּפָעָם. מַעַר גַּאֲרָנִישָׁמָט. אָזְזַי פְּאָר זַיִ נַאֲכָ עַהְגָּעָר. וּוּרְאָמָעַנִּג דְּרוֹקָעָרָם —
אָוּוּכָ. אָונִ עָר, בְּרָאָנְדִּיָּים, טָאָמָע אָיָן מַעַן זַיִכְּ עָפָעַמְּ גַּעַשְׁעָאָרָעָ צְוָוִישָׁן
אִים אָונִ וּוּרְאָמָעָן... אָזְזַי אַיְדָעָר וּוֹאָסָגְלִיבָּטָמָע וּוּעָנִ כְּאָפָט עָר וּוּכָ אַרְבָּיָן
אַיְנְמִיטָּן.

יוֹזָלַהָטַן צְעָטָרָאָגָן גַּעַמְוָהָמָלָטָמָע.

— פְּאָר אַיְכָ וּוֹאָלָטָט דַּאֲסָגָעָוָעָן אַשְׁאָהָגָן...

סְיָרָקִים הָאָט בְּיַיְזָן גַּעַלְאָכָטָמָע.

— אָנִ עָמְמָעָר שְׁאָהָן בְּלִזְוִין פְּאָר דִּינָן וּוּבָבָ.

יוֹזָלַהָטַן בְּרָאָנְדִּיָּים אָזְזַי בְּלִזְוִין גַּעַוּוָאָרָן. עָר הָאָט גַּעַשְׁמָאָמָלָטָמָע.

— אַיְעָרָבָאָפָוִיל אָזְזַי דַּאֲסָגְלִיבָּטָמָע.

סְיָרָקִים הָאָט גַּעַכְאָפָעָט מִיטָּהָוִילָן אָטָעָמָע אָונִ גַּעַפְּאָכָעָט מִיטָּהָוִילָן
בְּיַוְידָעָ פּוּסְטָגָן פְּאָר יוֹזְלֵם נַאֲגָן.

— מניינַ באָפּוֹיל?

יowitz האָט ניב געשאָקלט מיטן קאָפּ אָפּ נוֹיֶן. ער האָט אָונְטָעַרטָעַ ניק געמוֹרְלַט.

— אִיכְּ הָאָבּ אַיעֲכֵבּ שְׁטָעַנְדִּיךְ גַּעֲרָנוּמָ...

— ווֹאָסּ האָט דַּיר קָאָלְעוּוּ אַשְׁקָעָנוֹזּ גַּעַזְגַּטּ?

— אִיכְּ בִּין בָּא אִים נִישְׁתַּחֲוָעַן...

סִירְקִים האָט אַשְׁטְּשִׁירַעַ גַּעַטָּן כּוֹטּ דַּי צַוְּגַּת.

— ווּעַסְטּ זַוְּבּ אַרְיִינְמִישָׁן, ווּעַט מַעַן דַּי פּוּעָרִים אַפְּשָׁמִיסָּג אָוָן אַרְוִיסְלָאָזָן. זַוְּרָאָמָעּ ווּעַט בְּלִיבְּכָן. אָנוֹוּ זַוְּלָגּ דַּי שְׁטָאָטָעַרטּ. ווּעַט מַעַן פָּאָר אִים זַוְּכּ נַגְּרַעַץ אַנְדְּרָעַשּׁ, יowitz בראנְדיַם. ווִיסְטוּ ווּוּ, יowitz בראנְהִיּוֹסּ—סִירְקִים אַיְזָן גַּעַנְעַטּ צַוְּאָסּ צַוְּאָסּ צַוְּאָסּ...

ער אַיְזָן אַיְגָּנָאנָצָן טַונְגָּלּ גַּעַוְאָרָן פּוֹן קָאָסּ.— האָסּטּ שְׁלַעַכְּטָמּ גַּעַטָּן, נו אַיְזָן פְּאָרְפָּאָלָן. אַיְצָטּ זַוְּלָסְטוּ נַאֲכָלְעַזְּ מַאֲכָנָן?

יowitz האָט מַיְזָטּ שְׁטָמְטָפּ אַוְיסְלָעְזְּוּגְּעַנְעַה העַנְטּ אָוָן צֻעְשָׁפְּרִימָעּ פּוֹנָן.

נַעַר אַפְּגָּנוּוּעָהָרָתּ פּוֹנָן זַוְּבּ אָזָא באַשְׁוֹלְדִּיקָּוּנָן.

— כָּאָסּוּעַכְּאָלְיוּעַ!

בענדִיט סִירְקִים האָט אַמְּגָעָאָפּטּ יוֹזְלָעַן באָ דַי אַוְיעָרָן, זַוְּ גַּרְיסָן אָוָן אִים גַּעֲטְרִיסְלָטּ דַעַם קָאָפּ.

— זַוְּלָסְטּ דַעַם קָאָפּ אַנְדְּרָלִיּוֹנָן. בִּיסְטּ גַּעַוְעָן באָ אִיםָּזָגּ זַאְגּ, יowitz בראנְדיַם.

יowitz בראנְהִיּוֹסּ זַוְּבּ אַרְיִינְגָּרִיסּן פּוֹנָן זַוְּנָעַה העַנְטּ. ער האָט נִשְׁתַּחֲוָעַטּ.

— ווֹאָסּ חָאָסְטוּ אִים גַּעַזְגַּטּ?

— אִיכְּ בִּין באָ אִים נַאֲכָלְעַזְּ מַעַן...

— דַי לְוַלְיָגָעַרּ זְאַלְצִיםְקָלָאָרוּסּ הָאָט עַר דַּיר צַוְּגָעָאָטּ, קָאָלְעוּוּ אַשְׁקָעָנוֹזּ.

— אִיכְּ הָאָבּ אִים גַּאֲרַנִּישְׁטּ גַּעַזְגַּטּ, גַּאֲרַנִּישְׁטּ.

— חַעַינְטּ זַוְּלָסְטוּ אִים זַאְגּ...

בראנְהִיּוֹסּ זַוְּבּ גַּעַשְׁוִוְגָּנָן. סִירְקִים האָט זַוְּבּ קָאָסְדוּקּ גַּעַבְּיָסּן דַי פּוּיסְטּ.

— אָנוֹוּ... מַיְזָטּ מַטְּנָעַן מַאְטָאָגָעָעָם ווּעַט עַר דַּיבּ קוֹיְפָּן קָעָגָן מַוִּיר. חַעַ?...

יowitz בראנְהִיּוֹסּ זַוְּבּ צַוְּגָעָרָעָסּ אָנְ אַפְּגָעָנָעָה האָנְטּ מַיְזָטּ צֻעְשָׁפְּרִיּ...

טַע פְּגַעַע צַוְּמָה האָרָגָן אָוָן גַּעַשְׁאָקָלָטּ מַיְזָטּ קָאָפּ אָפּ נַוְּיָן.

סִירְקִים האָט אַוְיסְגָּעְרִיחָמָטּ דְּאָסּ פְּאָגָעָם, אַנְבָּלוֹזָטּ דַי צַיְן אָוָן גַּעַשְׁטָאָכָן אָפּ יowitz גַּעַטָּן פִּינְגָּרָ...

127

— זיך ווֹאַלְט ער אַרְיָנֶגֶעֲוּוַיְקָלְט אִינְמִיטֵּנְדְּרוֹגָעָן, בעסְוִידְעַסְטּוֹר
דעַס, קַיְינְגַּה אָן זָאַל נִישְׁתְּ קְרִיעָן. אַט פָּאַרְוּאַס ער האַט מִיט דִיר
געַוֹּאַלְט שְׁפִילְגָּה קָאָרְטָן.

— ער שְׁפִילְט גָּוֹט אַיְינְ קָאָרְטָן...

— ווֹאַס דַּו בִּיסְט אַקָּאָרְטְּנִשְׁפִילְעַר ווֹאַלְט ער דִיר אַוְיכָ אַנְגָּעָד
לְאָדָן פְּלַעַסְטָט דָּאַכְּ אַפְּלוּעַ מִיט ווֹרְאַמְעָן שְׁפִילְגָּה, יָאָ? פָּונְגָּ קָאָרְטָן בֵּין
קָאַשְׁטְּשִׁיאַלְגְּנִיּוּס אַיְזָן נִשְׁתְּ אָוֹוי ווּבְטָט...

וּזְוֹל בְּרָאַנְדִּים הַאַט גַּעַשְׁוִוְגָּן.

— ווּעַסְטָהוּ חַוִּיכָ רַעֲחָנוּגָן, וּזְוֹל בְּרָאַנְדִּים, הַיְתָן זַיְכָ פָּאַר דָּעַר פָּעַטָּ
לְיַעַן, ווּעַסְטָהוּ וּרְעַנְפְּאָרְנָעָם, וּזְוֹל בְּרָאַנְדִּים... ווֹאַס הַאַט ער דִיר גַּעַנְגָּט?
וּזְוֹל בְּרָאַנְדִּים הַאַט מִיט צַעַפְנָטָע הַאַנְטְּפָאָכָגָן אַפְּגָעָוּנְדָט, אָז
גַּאַרְנִישְׁתָּן.

— גַּעַזְגָּט הַאַט ער דָּוָר יָאָ. גַּעַזְגָּט, אָז אַוְיכָ מַע זַוְעַט דָּעַר
וּזְיוֹגָן ווֹרְאַמְעָס אַוְיכָוָלָד, ווּעַט זַיְינְגָּ שְׁמִישָׁ אַוְן טְפִיסָּע אַוְן גַּאַרְנִישְׁתָּן
מַעַר. זַאַלְסָטָהוּ הַעַלְפָן בְּאַוְוִוְגָן אַוְן דָּעַרְצְיָילָן. יָאָ?

וּזְוֹל בְּרָאַנְדִּים הַאַט גַּעַשְׁוִוְגָּן.

— גַּעַזְגָּט הַאַט ער: אַמְיזָעָוָס פָּאַר גַּאַט צַו רַאְטָעוּוֹן אָן אַוְיכָ
שְׁוּלְדִּיקָן יְזִידְשָׁן גַּעַפְעָש אַוְיכָ דִי קַעְהַוְוָעָד פָּונְגָּ צָאָרָעָס אַוְן שָׁאָנָד...

צַעַגְזָגָט הַאַט ער דָּוָר דִי לְבוּלִינָעָר זַאַלְסָטָהוּ.

— יָאָ, ער הַאַט צַוְעַזְגָּט.

— פָּאַרְוּאַס הַאַסְטָהוּ נִשְׁתְּ גַּעַפְאַלְגָּט?

יוּזְוֹל הַאַט בְּנִיפְעָדִים אַוְיְגָעְבָּוִיגָּן דָּעַם קָאָפָּ אָפָּ פָּאַרְוִוִּים אַוְן בִּיטָּלָ
דִּיק גַּעַמְאָכָט מִיט דִי הַעַנְטָט.

— בְּצֻוּוִים ווּזְוֹל, סְזַוְאַלְטָהוּ דָּאַכְּ סְטוּוּי נִשְׁתְּ גַּעַפְוּעָלָט, אַוְן זַיְבָּ
וּזְאַלְטָהוּ אַוְיכָ אַרְיָנֶגֶעֲוּוַיְקָלְט אַיְינְ אַאַשְׁלַעַבְטָן אַוְנְיָעָן...

— בִּיסְטָה גַּעַקְמָעָג זָעָנָ, ווֹאַס אַיבָּגָב, וּזְוֹל בְּרָאַנְדִּים.

— אַיבָּג בְּיַן גַּעַקְמָעָג פְּרָעָג, ווֹאַס אַיבָּג זָאַל זָאָגָן קָאָלְעָוָ אַשְׁקָעָ
כָּאוֹג. ער הַאַט מִיכָּבָן אַבָּאַמָּאַל גַּעַלְאָזָט רַוְּגָן.

— נַאֲכָמְטָאַל?

— יָאָ.

בענְדרִיט סִירְקִים הַאַט וּזְוֹלְעָן דָּעַרְלָאָנְגָט אַ בּוֹינְג גַּעַשְׁרִיפָטָם, אַ
פָּאַכְטְּבָרִיוֹ אָפָּ דִי לְבוּלִינָעָר זַאַלְסָטָהוּ.

— מַאְרָגָן ווּעַט דָּאַס דָּעַר יְשָׁתְּאַטְשְׁרִיבָּעָר פָּאַרְגְּלוּבִּיקָן אַוְן אַוְנְטָעָרָ
שְׁרַטְבָּג. קְלִעְבָּד זַיְכָ אַיגָּ ווּעַגָּ קַיְינְגָּ לְבוּלִינָעָן קָוָם נִשְׁתְּ צְרוּיק בֵּין אַיבָּג
וּוּלְ דָּיְרָהִוְסָן.

ויזול בראנדייס האט סיירקינס געקסט די האנט.
— זוי א פֿאַטער זונט אַיר צו מִיר...
סיירקינס האט אים גערירט געקסט אין שטערן.
— געדענך.
בענדיט סיירקינס איז געועגען צופרידן.

אַבער צומאָרגנס, אַר ערד אַיז גּוֹיְיוֹר גּוֹאָרְגּוּעָן פֿאַרְשִׁידְעָן זַאֲכָן
איַן קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנוֹזִים חֵוִין, אַיְן אַיְם וַיַּן צּוֹפְּרִיךְעַטְמַט פֿאַרְגְּאַנְגָּעָן.
ער אַיְן גּוֹוֹיְר גּוֹוֹרָן, אוֹ יוֹזָל בְּרָאנְדִּיָּס אַיְן גּוֹעָעָן אַינְאַוּוֹנט
בָּא קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנוֹזִין, אוֹ אַשְׁקָעָנוֹזִי הָאַט מִיט אַיְם אַסְאָק אַונְ גּוֹט
אוֹפְּגָּעַלְיוֹגָט גּוֹשְׁמוֹעָסֶט אַונְ זַיְבָּ מִיט אַיְם גּוֹשְׁפָּאָרָט אַיְן טַאלְמָוְדִישָׁע
זַאֲכָן, אוֹ יוֹזָל בְּרָאנְדִּיָּס הָאַט בָּא אַיְם גּוֹעָעָן אַוְנְטְּבָרוֹת אַונְ דָּערִי
נַאֲכָן אַפְּיָלָעָמֶט אַיְם גּוֹשְׁפָּאָרָט אַיְן קָאַרְטָן.
בענדיט סיירקינס אַיְן גּוֹאָרְגָּעָן אוֹמְרוּק.
ער אַיְן אַרְבִּין צַוְּקָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנוֹזִי, הָאַט אַיְם אַלְצָדִינְגְּ דָּרְצִיְּלָט
אוֹן אַיְן מִיט אַיְם דָּרְכְּנַעַקְמָעָן.
קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנוֹזִי הָאַט שְׂטַוֵּל אַיְגָּ זַיְבָּ אַרְבִּינְגָּהִיכְצָט.
— יוֹזָל בְּרָאנְדִּיָּס....
— בְּיַדְעָ אַפְּגָּעָנוֹרָט.
— עַדְעַ... נַיְגַּ... גּוֹוֹאָלָט, גּוֹוֹאָלָט בְּיַדְעָ אַפְּגָּעָרָן...
— די סְקָלָאָדָעָס אַיְן לְוָלִין, נַי, הָאַט עַר שָׁוֹגָּ בָּא מִיר אַיְצָט אַנְזָ
גּוֹוֹיְרָן.
— נַיְגָּ.
— גּוֹבְּנָה?
— אַוְוָאָדָעָן, סְעָ קּוֹמֶט אַיְם.
— אַה...
— יָאָ.

בענדיט סיירקינס האט דָעַם פֿאַרְדְּרָאָס אַרְאַפְּגָּעַלְוָנְגָּעָן.
זַיְיָ האַבָּן זַיְבָּ צּוֹפְּגָּעָרָעָט, וּזְעָרָסְעָרָעָט זַיְבָּ זַיְבָּ שְׁטָאַדְלָעָנָעָן בָּאַט קִידָּ
נִינָּס הַוִּיפָּ. סיירקינס אַיְן דָאָס בָּא אַזָּא מִינָּג אַיְינָעָג נִישָׁט אַנְגָּשָׁטָאָגָעָן.
קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנוֹזִין אוֹהָדָעָ נִישָׁט.
בענדיט סיירקינס האט גּוֹחָאָלָטָן, אוֹ צּוֹוִי פֿאַרְנִיְּסִימָוּ: גּוֹטָפְּלָ קָאָרָ
צּוֹנְעַלְנְבוֹיָגָן אַונְ מַעַשְׁוָלָעָם בְּלַאָבָּ. אַונְ צַוְּיָי, זַיְיָ בָּא יַעֲדָר שְׁטָאַדְלָאָ
נָעָם, אַוְיָכָ דָעָר שְׁטָאַטְשְׁרִיבָּרָעָ מַאְטָעָם דָאַלְעָפָּרָוּת, וּזָאָס הָאַט פֿאָרָאָ
129 9

שפטאגען צו רידן פוליש אונ לאמניש אפ א געלערנטג אונ מאנייז
לעכн שטינגר.

קאלעו אשקענאי האט אבער פארמאכט די אויגן, פארקנויטש
דאם מיל אונ געשאקלט אפ ניון.

— דער שטאטרישער... יא. גומפל כאצענעלבוינגן... יא. אונ דער
דרויטער דארפ זיין... זויזל בראנדיים.

— אה... — האט זיך סירקום בייז געכידעתש.

קאלעו אשקענאי האט גיב אונ דרייבגע געשאקלט מיטן קאפ
— נראאד ער.

— ער?

— קיוג בעסערן אויפן אימ אויסצובאהאלטן פון מינדסמן שאטנדל
בשאדר קאנ מען גאנרנישט צוטראכטן. ער האט שלעכטס געטאן, איז פאר
פאלאג. אימ אויסבאהאלטן... איזו אויעט... באשייגן די דיוינקעט פון דער
חולילקער קעהילע. איזונס. פירן די שטוארטאנעס קאנ ער בעסער ווי איב
אונ איר. צוווי. אונ סע קומ אימ... דאס דריינ.

— ער איז דאכגיטש קיינ פארגעס. זונגע אונ האט נישט קיינ אונזען.

— יונגע? וועלן מיר אימ אונטאנ געבען אונקאוועדע קלויידער. אונזען? וועלן
mir אימ ריבך אנטאנ אונ געבען אפ מאטאנעס אין האנט אריבן. פאר
נעט? וועלן אימ די דאטמענער אויסקליעבן אפנ ארט פון ליאויז באפנ
וואס איז יעגע וואכ געשטארבען.

— זויזל בראנדיים איז דאכ גווען קיינ בימוקעם.*

— איז א געננטער ציטט אויז אונדרערש.

בענדייט סירקומים האט היילפלא אונ מיט בייזן פארהדראָס געקוּט
אָפ קאלעו אשקענאי. ער האט געשאקלט דעם קאפ מיט טיפן פאריבַּל.
אבער זיך אונגעעהאלטן אונ נישט דערויזדרעט.

קאלעו אשקענאי האט שטייל איז זיך אונגעעהיכט. ער האט צונע
לייגט א אָהאנט צומהאראנזוי אונצושטילן: אונ איבערץובעטן סירקוסן.

— סע קומט אים... — אונ שטעהנדייק מיט א פינגער צו סיר-
קייסן — פון איב אוייכ.

קאלעו אשקענאי האט זיך אונגעעהיבן פון זיין שטול אָפ אָרוֹסִי
צובאלוימן צו דער טיר בענדייט סירקיסן, נאָטש סירקומים האט זיך דער
וועיל נאָכ גאנציגט געלילונג אָוועקצונגין.

* שטעהטארטערעטער, "קאנדרידאָט".

זעכאנטער קאפיטל

א דורךגעפערטע טוימד-שטראָפֿ איבער א זיינ
האט געווארפֿן א שטיוקל שאַטְן אָפּ דער גאנצער קעהילע. דאס איז
געווען א פֿרִיךְרֶע זאָכּ. ווֹזֵל בְּרָאָנְדִּים אַזְנִינְעָם מִיט די אַיבְּרִיךְעָ
שְׁלִיבִּים פּוֹנְגְּ דָּעָר גַּהֲיָלָע הַאֲבָנָן כָּאָהָשִׁימִידְאָנְגָּ אַיְן וּאַרְשָׁע גַּעַטָּן חַיְּ
שְׁמָאָדְלָעָסְגּ פָּאָרָן שִׁינְגָּ אַוְן אַנְדָּעָרָע מַאְכְּטִיקָע הָאָרָן, הַאֲבָנָן צַעְמִילְטָ מָאָדָ
טָאָגָלָם אַוְן הַאֲבָנָן זִיכְרָ בְּאַמּוֹת.

סֻעַּ הָאָט אַבְּעָר צַו גַּאֲרְנִישְׂטַטְּפֿ. דָּעָר קִינְגָּ הָאָט גַּעַנְעָבָן צַוְּ
וְאַגְּגָן, אַבְּעָר דָּעָר שְׁטָאָטִישְׂרָטָרָטָמָאָן שְׁטָאָטִישְׂרָטָמָאָן אַזְוּ גַּעַוְעָגָהָרָט. אַזְוּ הָאָט
עַס זִיכְרָוִוְגָּן אַנְגָּצָאָזְרָ אַזְוּ וּוֹיְאָלָעָ שְׁטָאָטְרָטָרָם גַּעַמְיִשְׁפְּעָטָלְטָ לְזַוְּטָן
קִינְגָּ, אַזְוּ יְזָהָגְּ וּוֹעָרָן פּוֹנְקָטָ אַזְוּ וּוֹיְאָלָעָ שְׁטָאָטְרָטָרָם גַּעַמְיִשְׁפְּעָטָלְטָ לְזַוְּטָן
שְׁטָאָטִישְׂגָּ רְעָכָטָ. אַזְוּ קָאָלְעָוָוָאָשְׁקָעְנוֹאָזְגָּ, וּוֹאָסָם זַוְּנָן מַאְכָטָהָטָמָאָן
צַחְפּוֹל גַּעַשְׁטָאָבָן אַיְן די אַזְוָגָן, הַאֲבָנָן זִיכְרָ דָּא עַפְּסָם גַּעַוְוָלְטָמָאָן
אַכְּזָצָע דָּעָמָז זַיְנָעָן גַּעַנְעָנָגָן קָלְאָקָנָגָן וּשְׁגָן די צַוְּיִוְרָטָמָאָן אַזְוּ
וּוֹרָאָמָעָ דְּרוֹקָעָרָם. סֻעַּ הָאָט נִישְׁתְּ אַיְנָעָם פּוֹנְגָּ דִּי מַאְכְּטִיקָע שְׁטָאָטְרָטָרָם
פָּאָהָרָאָסָן, זַוְּאָסָם דָּעָר יִדְּ בְּעָגְרִיתְ סִירְקִים אַזְוּ הָאָרָאָבָר אַזְוּוֹפְּלָי
קְרִיסְטְּלָעָכָע פְּיוּרִיםְ. דִּי מַיְעָשְׁטָאָנָעָם הַאֲבָנָן זִיכְרָ שְׁמָעָנְדִּיקָע, גַּעַחְתָּמָאָן
טְמָנָעָם צַוְּנָהָרָאָבָר אַזְוּ שְׁוֹנָהָרָאָבָר. וּוֹרָאָמָעָן הָאָט מַעַן אַיְצָטִיקָם מַאְלָ
שְׁוֹנָהָרָאָבָר נִישְׁתְּ גַּעַשְׁקָעָנָטָ אַפְּרָאָטָוּוֹעָן.

אַזְוּ אַזְוּבָּ שְׁוֹנָהָרָאָבָר, הָאָט זִיכְרָ קָאָלְעָוָאָשְׁקָעְנוֹאָזְגָּ נִעְפְּנָעָן אַטְרִיסְטָמָאָן
אַזְוּבָּ נִישְׁתְּ אַנְדָּעָרָע, וּוֹעַט דָּאס כָּאָטִישְׂ בְּאָגְנִיטְוָן אַזְוּ מַיְלָרְעָרָן די אַבָּנָן
גַּעַזְוִינְגְּנָקְטָמָט צַוְּוִישָׁנָ אַיְם אַזְוּגָן דָּעָמָאָגְּסִטְרָאָטָמָט.

— אַיְבָּחָב אַיְם אַנוּמָלָט גַּעַשְׁקָעָנָטָ דִּי אַזְוָעָרָן, הָאָט עַד נִישְׁתְּ

געזאלט זונן קיינן שיוטע אונ שטוףן דעם האַלְדוּ... — קאָלְעוֹו אַשְׁקָעָן-נאָן. האַט דאס געזאנט צו ייזול בראַנדוויס, וואָס מיט אִים פֿלענט ער אַג דער לְעַטְשֶׁר צַשְׁט וְזַבְּעַלְזָגָן, אַג אַג צְמַצְאָפְּנַעֲלִינוּגָט מֵיר נוֹטָן רַיְדָן אַפְּרַאֲרַצְיָקָע וּוּרְטָשָׂר, זַוְילְעַר אַיְם שְׁטָארָק גַּעֲפָלְגָן אַת וְוַיְילְעַר פֿלעַגְטָמִיט אִים שְׁפִילְבָּג אַג קַאֲרָטָה, זַיבְשְׁפָאַרְגָּן אַג טַאַלְמוֹדְיוֹישָׁע אַנְיָנוּנִים אַג אִים בָּאוּגָן עַרְשָׁתָמָג נַאֲכָבָּאַלְמָבָּלְשָׁע שְׁפָאַרְעָנִישׁ. קאָלְעוֹו אַשְׁקָעָן-נאָן האַט אַכְּזָאַלְעָם נַיְשָׁט גַּעֲקָאנְט מַוְיכָל זַונְג וּוּרְאָמָע דְּרוּקָעָרָם, וואָס ער האַט זִיכְרַיְנָגְעַכְאָפָט, זַוְיָעַנְדָּיק אַג שליכָעָס פָּהָג בְּעַנְדִּיטָּסְטוּרִיקִים.

— אַיְבָּגְיַי אִים אַוְיָרָגָן, — קאָלְעוֹו אַשְׁקָעָן-נאָן האַט דְּרַמְּיָיט גַּעַמְיָינְט יְעַנְעָם פְּסָאָק, זַוְעַג ער האַט אִים אַפְּנַעַרְטָעוּגָט פָּוָן דַּעַר שְׁטָרָאָפּ פְּאַרְגְּנִיּוּעָן, — אַג אַג גַּוִּיט זַבְּנָן הַאַלְדוּ דַּעַם פְּעַרְדִּי נַאֲרָעָרָ.

אַג זַוְיִי נַאֲרָסְאָוָן קַלְאָר גַּעַוְאָרָן, אַג מַעַוְעַט וּוּרְאָמָעָן אַוְפְּהָעָנִי גַּעַנְג, האַט יְיַוְיָל בְּרַאֲנְדִּוִּים בְּאַקְוּמוּנָן פָּוָן דַּעַר, קַעְהַיְלָע אַג אַנְגָּאָג צַוְּנָן.

יְיַוְיָל האַט דְּרוּכְנַעַפְּרָט אַפְּאַסְטְּ-אַגְּגָן שַׁפְּנָן דַּעַר קַאנְצָעָר קַעְהַיְלָע אַוְיסְצּוּבָעָמָן אַוְיסְלִיּוֹגָן פְּאַר וּוּרְאָמָעָן דְּרוּקָעָרָם, וואָס אִים אַיְזְמִישָׁר פָּעַט אַיְבָּעָר אַג בִּיכְבָּלָן. אַג דַּעַט פְּאַסְטְּ-אַגְּגָן האַט מַעַן גַּעַרְאָוָטָם באָזְנָרְדָּעָר טְפִילָעָם נַטְפָּאָמָטָע פְּאַר דַּעַם מַאָג, — זַוְיִי זַבְּנָן דַּעַר נַאֲכָבָר צְלוּיָּב זַוְיִרְעָר שִׁוְינְקָעָט אַרְיָן אַג גַּוְוִוִּיסָּע זַעַלְטָעָנָע גַּעַבְעַטְבִּי כַּעַר — אַג אַוְיִכְבְּרַעְפִּירָט אַנְדָּרָעָר רַעֲלִינְיָעָע טַוְגָּמָגָע. יְיַוְיָל האַט דְּרוּכְנַעַפְּרָט דַּי גַּעַלְטַזְאַמְלַעַנִּישָׁן פְּאַר פְּאַרְשִׁידָעָנָע קַאֲבָרָן, קַעְדִּי צַוְּנָג שְׁפִיצָזָג דַּעַם פְּאַרְמִישָׁעָפְּעָטָן לְוֹוָטָן יְקִידְשָׁנְגַעַזְעָע אַג אִים זַוְיִי גַּעַרְבָּנְפִּירָט דַּי גַּעַלְטַזְאַמְלַעַנִּישָׁן פְּאַר פְּאַרְשִׁידָעָנָע צַוְּנָג שְׁפִיצָזָג דַּעַם פְּאַרְמִישָׁעָפְּעָטָן לְוֹוָטָן יְקִידְשָׁנְגַעַזְעָע אַג אִים זַוְיִי גַּעַרְבָּנְפִּירָט צַוְּנָג הַיְוִילְקָן טַוִּיט פָּוָן אַג קַאֲדָשָׁע. אַג ער טַאֲקָעָה קַעְרָה שְׁקָאַרְבָּט אַיְבָּעָר דַּעַר דְּרִישָׁעָם פָּוָן דַּי פְּעַלְקָעָר אַפְּ קִידְעָשִׁיהָאָרָה שַׁעַם.

זרוכָּב אַונְטָעָרְקוּפָּן דַּי אַפְּזָעָרָם הַאַט ער גַּעַפְוּעַלְט, אַג אַינְעָם טַאֲגָן פְּאַר דַּעַר טַלְגָּע הַאַט מַעַן זַיְוָן זַוְרָאָמָעָן אַיְמָה זַוְיִלְעָדָן קַאֲבָרָן, וואָס הַאַט וּוּרְאָמָעָן פִּירְגָּנוּאָגָט אַלְעַט טְפִילָעָם פְּאַר שְׁפָטָאַרְבָּנְדִּירָע, וְוַיְילְעַר וּוּרְאָמָעָן אַלְיָוָג הַאַט "שְׁוִין לְאָגָג נַיְשָׁט מַעַר גַּעַקְאָנָט רַיְדָן אַג חַאְטָבָלְזָוִן נַאֲכָבָלְפִּעְטָמָג נַאֲכָבָהָס זַוְרָטָרָה: — מְחוֹזְשִׁיאָמָן, מְחוֹזְשִׁיאָמָן... דַּעַר קַאֲבָרָן הַאַט אִים, וְיִי אַטְוִימָן פְּאַר בְּאַגְּרָעָבָעָנִישׁ, אַפְּגָעָשָׁנִינְגָּן דַּי נַעַלְגָּפָן דַּי פִּינְגָּרָה, וואָס זַבְּנָגָג גַּעַוְעָן

צעקו עטש אָג צעוו אַדיקט פּוֹן דִי מַאֲטָעָרְנִישָׁן, אַפְּנוּשְׂוִירָן דִי הָאָרֶבֶת פּוֹנָם קָאָפֶת, אָוָן אַפְּנוּנְאָסָן זָבָן גַּאנְצָן קָרְפָּהָר מִיטָּעָלְכָעָ קָוָאָרֶט וְאָסָעָר. אַנְטָעָרָן לְאָגָן זָאַקְלְבָּעָנְזָוָנְעָנָם זָעָמָה, אָוָן וּוּלְכָנָן זָוְרָאָמָע הָאָט גַּעַדָּרְפָּט גַּעַפְּרָט וּוּרְגָּן צָו דָעָר טָלִיעָ, הָאָט דָעָר קָאָבָרָן אַינְצָטָרָן גַּעַדָּרְפָּט אַיְבָּסְעָדוֹרָאָק מִיטָּצִּיכִים, קָעְרוֹיָו וּוּרְאָמָעָ וּוּעָט אַנְצָטָרָן דָּאָם טָלְזָעִיחָעָכָד, זָאָל זָנָן מִיטָּאָגָנָעָטָן דָעָר לַטְּבָסְעָחָאָק, אָוָן פָּאָרָט זָאָל עַמְּ קָיְיָנָעָר נִישָׁטָקָאָגָעָן זָעָג אָוָן אַוּלְקָגָעָמָעָג. ¹ וּזְיוֹזָל בְּרָאָגָיָן דָּיָס אַלְיָוָן. זָאָט פָּאָרָהָפָאָסָט אַשְׁיָוָגָעָן קִינָעָ, אַקְלָאָגָלָהָד, אַפְּ אָזְאָגָן אַיְן אַלְעָ שָׁוָלָן אָג אַוְיכָ אַיְן דָעָר נָאָגָעָטָן פּוֹן דָעָר טָלִיעָ, בְּעָשָׂאָס מַעַן וּוּעָט וּוּרְאָמָעָן הָעָנָגָעָן.

ער יְחָאָט אַונְטָעָגָעָוּפָט דָעָמְ הַוּפְטָמָאָן פּוֹן דָעָר טָפִיסָע, אָז וּמַעַן זָאָל דָעָלְוִוְבָּגָעָ עַמְלָעְכָעָ יְדָגָן שְׁטִינוֹן אָוָן בְּעָמָגָ נִישָׁטָקָאָגָר זְוִוִּיטָפּוֹנָג דָעָר טָלִיעָ, אָוָן דָעָר הַוּפְטָמָאָן זָאָל זָוָבָמָאָגָן, אָז עַד זָעָט זְנִישָׁט אָוָן הַעֲרָתָן גַּוְיִימָט, אָגָן נְאָטָקְאָלְיָעָן הָאָט עַד שְׁוִוְיָגָפְאָרוֹיָם גַּעַפְּוִוְיָעָלָט, אָזָוּן מַעַן זָאָל וּוּרְאָמָעָסָט קָרְפָּטוֹרָן נִישָׁטָקָאָגָעָבָן דָעָמְ גַּעַוְיָוְלְעָדְשָׁנְדָרָעָ, נְאָרָן צָו דִי יְדָרְשָׁעָקָאָגָאָנוֹם, וּוּאָסָס וּוּלְגָן קָוְמָעָן בְּאַנְאָכָט שְׁוִוְיָגָן נְאָכָבָרָן דָרְבָּי טָמָג הָעָנָגָעָן, אָוָן זָוָלְגָן דָעָמְ מֻעָם בְּאַנְאָכָבָן אַפְּנָגָיְזָיְשָׁן בְּעָסָרָיָם. וּזְיוֹזָל בְּרָאָגָיָן דָעָמְ אַלְעָדָיָגָן קָאָהָאָוָונָט, אָוָן בְּאַמְּתָהָאָכָט צָוְגָעָדָגָיָט, אָז וּוּרְאָמָעָ דָרְקָוָעָס זָאָל אָפֶת יְעָנָגָר יְעוּלָטָן נִישָׁטָקָאָגָעָן בְּאַרְוָהָעָז אָגָן אַזְאָהָאָל זָאָל זָוָבָרְגָּוָת.

פָּאָרָטָאָגָס אַיְזָן צָו וּוּרְאָמָעָן אַרְבָּיְנָגְעָקָוּמָעָן אַמְּאָנָאָבָן אַקְאָפְּוִצְּיָנָעָר, אָזָוּזָן אַיְזָן זָהָאָס גַּעַוְוָעָן אַטְּנָגְעָקָיְהָתָפָּר אַלְעָמָעָן, אָוָן פָּאָרָן דָעָמְ יְדָגָן הָאָט מַעַן קִיְיָן אַזְוִסְנָאָמָן נִישָׁטָקָאָמָכָט. עָרָ אַיְזָן אַרְבָּיְנָגְעָקָוּמָעָן מִיטָּנָבָעָ טָרָיָט, הָאָט אַיְבָּהָגָעָצְיָוָלָעָט דִי שְׁטוֹבָן אַג טִיּוּקָעָפָן וּבָכְגָעָעָטָן צּוֹם פָּאָרָמוֹשְׁבָּעָטָן.

— גַּאָטָס זָוָן אַיְזָן פָּאָר אַוְתָדוֹן אַלְעָמָעָן גַּעַשְׁמָאָרְבָּגָן, פָּאָר אַוְתָדוֹן אַלְעָדָעָן, פָּאָר אַוְנְדוֹזָרָעָן זָוָנד אָוָן פָּאָר אַוְנְדוֹזָר אַוְסְוִילְיְוָזָנָג. פָּאָרְוָאָמָט שְׁטוֹפְּסָטוֹ אַיְעָלָ, מִיןָן זָוָן, זָוָן גַּאנְאָדָ?... — אַיְן שְׁאָרְפָּעָ בְּיַלְדָרְיָשָׁע זָאָצָגָהָט עַד אִים גַּעַנוּמָעָן אַוְיָסְמָאָלָן דִי מַאֲטָעָרְנִישָׁן פּוֹן גַּעַנָּעָם, וּוּאָסָס וּוּרְאָטָן אַפְּ אִיםָיָם, אַוְיבָן עַד וּוּעָט אַיְן דָעָר לַעֲצָמָעָר רָעָגָן נִישָׁטָקָאָגָעָן קָרְיָסְטוּסָעָם גַּאנְאָרָן. אַיְן דָעָר גַּעַפְּעָנְקָעְגָּיְשָׁקָאָמָעָר אַיְזָן גַּעַוְוָעָן טָוָנָקָל, אָוָן דָעָר מַאֲנָאָבָן הָאָט וּוּרְאָמָעָן נִישָׁטָקָאָגָעָן. דָעָרְבָּרְחָאָט עַד זִיבָגָעָז וּוּעָנָדָט צָוָם קָעְגָּנְיָבָרְדָיָקָן וּוּינְקָל אָוָן הָאָט גַּעַרְעָדָט צָו דָעָר וּוּאָגָן. עַרְשָׁעָ וּוּנְגָעָ וּוּרְאָמָעָ הָאָט אַנְגָּעָהָוִיבָן צָו. בְּלִיְפָעָן — מְדוֹזְשִׁיאָמָן. הוּא

זו... — האט ערד זיב געכאנט אונ זיב געוענדט צום ארט, ווּ ווֹרָאַ-
מֵעַ אִין גַּעֲלָעֶג.

דרעד מאנאכ האט זיב א פרדו געטאגן, האט געשטופט דעם ציילעט
וואראמען אין פאנעם ארינן אונ אים איביגערעדט. ווֹרָאַ-
מֵעַ אַעֲגַעַבְוִוְוָגְן דֻּעַם קָאָפֶן, גַּעֲהַוְוִוְגְּן דַּיְ וּוֹנְדְּרְקָעָן אַיְן קַיְוְטָן גַּעַשְׂמִידְטָעָן,
הענָם, נַשְׁוֹנוֹגָן אַפְּ אִינְדְּרוֹסְטָן אַיְן אַלְצָן גַּעֲטְבִּינְעָטָן:

— מַרְזְוִישְׁיָאָמָּה, מַלְיאָ מַיְאָמָּה...

דרעד מאנאכ האט פון דערפהָרָוָג גוֹוֵיל גַּעֲוּסָט, אַיְן אוּבָר קָאָן
אַיְם נִישְׁתַּחַווּתְּ הַאָמֵן לְעַבְנָן אַפְּ דָרֶדֶר וּוּלְעָט, וּוּעַט עַר בָּא אַיְם וּוּאָם
לְשִׁיעָב יַעֲנָעָר זַוְּלָט גַּאֲרְנִישְׁתַּמְּ פּוּעַלְגָן, הַאָט עַר אַיְם בְּלוּזָן נַאֲכָמָאָל
אַגְּנַעַסְטָרָאַשְׁעָטָן מִוּטָן דַּיְ שְׁרַעַקְלְעַבְקְשָׁטָן פּוֹנָן גַּעַנְעָם אַיְן גַּיבָּן אַרְוִוָּם
פּוֹנָן דָּרֶד קָאָמָעָר. באַלְדָּ אַיְן אַרְינָן דָּרֶד טַאֲלִיעָן אַיְן אַיְם אַגְּנָעָ-

תָּאָן דָּאָס זַאֲקִילְשְׁוֹנְטָעָן הַעֲמָדָה.

אַיְן אַנְהִיָּיבָן פּוֹנָן זַיְנָן מַיְשְׁבָעָטָן, נַאָכָּ דֻּעַם וּוּי מַעַן הַאָט אַיְם דַּוְרְכְּגָעָ-
פִּירְטָ דַּוְרָכָן דַּיְ עַרְחָשְׁטָעָן מַאֲדִירְיָעָטָן מַאֲמָעָרְנִישָׁן, קָעְוִיָּי עַר זַאָל זַיְבָ-
מוֹיְדָעָ זַיְנָן, הַאָט וּוּרָאַמָּעָן אַגְּנַעַהְוִוְגְּן רַיְדָן וּוּעָגָן סִירְקִיסָּן, וּוּעָגָן פָּאָרָ-
שִׁיְוָדָעָן אַגְּנַעַדְרָעָן זַאָכָן אַיְן אַגְּנַעַזְרוֹפָן גַּעַמְעָן, וּוּאָם וּמַעַן הַאָט אַיְם אַפְּ
זַיְיָי נַאֲרְנִישְׁתַּמְּ גַּעַפְרָעָטָן. באַלְדָּ אַגְּנַעַדְרָעָן אַיְן לְוּטָן עַמְעָצָנָס אַיְן אַנְ-
זַיְיָי פּוֹנָן אַוְסָעָר דָּרֶד טַבְּוִיסָעָן, אַגְּנַעַבְּרָוָתָן גַּעַזְאָרָן פָּאָר וּוּרָאַמָּעָן אַמְּאָהָ-
נָעָן אַוְנָעָן זַעַלְטָעָן מַאֲטָמְרָעָישָׁן. מַעַן הַאָט אַיְם גַּעַקְוּוּטָעָטָן אַפְּנָן גַּאֲרָגָל בֵּין
עַר הַאָט אַגְּרְוִיסְמַעְשְׁטָעָלָט דַּיְ צַוְּגָן אַיְן מַעַן הַאָט זַיְיָי גַּעַשְׁטָאָכָן מִוּטָן גַּאֲ-
לְעָגָן אַגְּנַעַמְוּנְקָעָן אַיְן עַסְטְּרִיקָן וּוּאַסְטָעָרָן. דַּיְ צַוְּגָן אַיְן מַיְלָעָפֶן גַּעַ-
שְׁוֹאָלָן גַּעַזְאָרָן אַיְן הַאָט אַגְּנַעַפְּלָטָן זַיְנָן מְוּאָל. דָּאָס גַּעַשְׁוִיְּלָעָכָץ אַיְן
גַּיבָּן אַרְאָפֶן, אַבְּעָר דַּיְ צַוְּגָן הַאָט גַּעַנוּמָעָן זַיְבָּן אַנְצִינָרָן, אַיְטְעָרָן אַוְנָ-
פּוֹלָן, אַיְן וּוּרָאַמָּעָן הַאָט שְׁוִין קוּוֹנְמָאָל נַיְשָׁטָן מַעַר קִיְּגָן אַיְין וּוּרָאַט
נַיְשָׁטָן גַּעַלְקָאָנָט אַרְוִיסְרִוְּדָן.

פּוֹנְדָעָסְטוּגָעָן הַאָט מַעַן אַפְּ וּוּרָאַמָּעָן וּוּטְעָטָר דַּוְרְכְּגָעָרְטָן אַלְעָ אַיְ-
בְּעִירְקָעָ מַאֲדִירְיָעָם וּמַאֲמָעְרָנִישָׁן, וּוּאָם זַיְנְיָעָן פָּאָרְגָּעָשְׁרִיבָן פָּאָר בְּאִשְׁוּלִ-
דִּוקְטָעָ אַיְן בְּאֶפְאָנוֹמָעָנָעָן קְלִיּוֹסְטָרָט, קָעְרִיָּי עַר זַאָל זַיְבָרָן זַיְנָן,
וּוּרָאַמָּעָן הַאָט גַּעַקְאָנָט שְׁרַעַבְגָּן טְמַטְוָשָׁן. עַר הַאָט גַּעַזְוּזָן מִוּטָן צִוְּבָנָס, אַזָּ-
עַר וּוּלָן אַנְשָׁרִיבָבָן. צִוְּמָאָרְגָּלָס הַאָט מַעַן לְוּטָן עַמְעָצָנָס וּוּילָגָן, וּוּאָם אַיְ-
סָעָר דָּרֶד טַבְּוִיסָעָן, אַגְּנַעַבְּרָוָתָן וּוּרָאַמָּעָן אַמְּאָמָעָרָן צִוְּיָוִישָׁן אַ-
דָּרְגָּן שְׁטִיאָגָעָר. מַעַן הַאָט אַרְבִּנְגָּלְיוֹגָט זַיְנָעָן חַעַנְטָפְּלָאָכָן צִוְּיָוִישָׁן אַ-
פְּרָעָם פּוֹנָן בְּרַעַטְרָעָר אַיְן זַיְיָי אַוְוּיָי לְאָגָן צַוְּגָוְפְּגָעְרָעָטָן בֵּין דַּיְ בְּיָוּנָעָר
הַאָבָּן אַגְּנַעַהְוִוְגָן קְנָאָקָן, דָּאָס בְּלֹט אַרְוִיסְפְּרִיזָן פּוֹנָן דָּרֶד צַעְפְּלָאָצָן

טער הויט, די ניגל האבן זיך אראפערזוקט פון די פינגר אונ דיא
הענט זיבגען געווארן גאנץ פלאטשיך. זוי זיבגען מעויעמדיך געשווואלן
געווארן, מיט דער ציטט איז דאס געשוילעכט א ביסל אראפ, ס'חאט
אבער געומען אינזוייניק איטערן אונ פולן, אונ ער האט שווין מיט
די פינגר קיינמאָל מעד נישט נעקאנט רירן.

זועג מוע האט איזם געפערט צו דער טלייע פון שטאטמַטּוּידָר אַרְזִים,
זיבגען זיבגען הענט אונ פיס אועונג געשמידט אַין קיטונג. צוורשת זיעז
גען געפֿאָרג עטֿלעכֿ רַבְּטַעַר, דערנָאָב זיבגען געאנגען צוֹפּוּס טַפְּסַע
סַאֲלַחַתָּן, אָוָן ווּטַעַר צַוְּיוּיָה רַיבְּטַעַר אַין זַיְעַר רַיבְּטַעַרְשָׁן אַגְּנַטָּן. נַאֲכָ
זַיְעַי אַיְזָן געאנגען וּרְאַמְּעָד, בָּאַלְיָוֶת פָּנוּעָם טָלִיעָן מִיטָּן זַבְּנָ
אַיְזָן דָּעָר זַיְעַט אַיְזָן געאנגען אַוְּ מַאֲנָאָב, אַ קָּאָפְּצַיְינָה, מִיטָּן אַ צַּיְלָעָם
אַיְזָן דָּעָר האָגָּט — טָאָמָּעָר וּוּטָּזָּבָּדָּעָר אַפְּנָן לְעֵצָּמָּן
זַוְּעָג זַבְּנָעָם פָּאָרָת נַאֲכָב בָּאַטְּרָאָכָּטָן אָוָן אַנְעָמָּעָג זַיְיָ נַאֲכָד פָּנוּעָם מַעַנְיָן
טַשְׁנָסָן זָוָה, — אַיְזָן דָּעָרָנָאָב זַוְּיִדְעָרָאָמָּאָל עַטְּלַעַכָּעָר רַבְּטַעַר, פָּוּסְגִּיּוּר
אָוָן אַ קָּלְיָוִן קַוְּפְּקַעַלְעָע שְׂמָאָטָשָׁע הַאֲמָוִין אָוָן גַּנְּגַעַרְיקָע לְיַדְקִינְיָעָרָם.
די שְׂמָאָטָפְּרָאָצְעָשָׁע אַיְזָן אַרְזִים פָּוּנָן שְׂמָאָטָמְטוּידָר מִיטָּן
שְׁלַיְאָב, זַאֲסָהָט זַיְבָּזָּעָנָלָט אָפָּ אַהֲרָן אָוָן צָוְרִיק, וּבְלָדָעָר זַעַג
הַאָט גַּעֲפִירָט בָּאַרְגָּאָרָהָפָּט אַנְקָמוּנָהָדִיךְ נַאֲעָנָט צָוָמָן וּוּאָלָד, זַאֲסָהָט
זַיְבָּזָּעָנָלָט אָפָּ אַסְטָעַוּשָׁע נַאֲכָהָבָר, זַאֲסָהָט הַאָט גַּעֲפִירָט פָּאָזָע
אָגָּלָטָר פָּעַסְטָוָגָן צָוָמָן שִׁינְדָּגָלָאָצָן צָוָמָן, אָפָּ אַ בָּעָרָגָן, פָּוּנוֹאָנָעָן די
שִׁינְדָּרָם פָּלָעָגָן אַרְאָפָּוָאָרָפָן אַפְּגַּעַשׂוֹנָהָעָגָן נַעֲוָוִילָעָם.

אַפְּגָן בָּעָרָגָן זַיְבָּזָּעָנָלָט עַטְּלַעַכָּעָר טָלִיעָם. אַפְּ אַיְנָאָרָהָט
זַיְבָּזָּעָנָלָט אָנָן אַוְּיָסְגַּעַזְוִינָהָעָר מַעַם. פָּוּנָן אַוְּנָטָעָר זַעַג צַפְּאָסְעָוָעָטָן
זַאֲקָדְלַעַונְטַעַנְעָם הַעֲמָד — אַלְטָמָע וּוּשְׁבָעָר הַאָבָגָן פָּוּנָן זַעַג הַעֲמָד גַּעֲרִיסָן
סְטָעַנְגָּעָס פָּאָר פָּאַרְשִׁיְּדַעַנָּעָס סְנָוְלָעָס — הַאָבָגָן אַרְוִוָּס גַּעַשְׁתָּאָרָצָט בָּאָרָה
וּוּסְעָס פִּים מִיטָּפִיכְפִּינָּגָר אַרְאָפָּגָלָאָזָטָע אָפָּ אַוְּנָטָגָן. פָּאַחְבָּעָ דָעָר
סְטָעַזְקָעָ, זַאֲסָהָט גַּעֲפִירָט צָוָדָעָר טָלִיעָם, הַאָט זַיְבָּזָּעָנָלָט גַּעַזְוָגָן דָעָר
שְׁלַיְאָב, אָגָּלָטָר מִיטָּפִיכְפִּינָּגָר צָוָיְוִישָׁן סְטָעַזְקָעָ אָוָן
שְׁלַיְאָב, אַיְזָן גַּעֲשַׁטָּאָנָעָן אָוָן הַאָט גַּעַוְּאָרָט אַ הַשְּׁפָעָלָעָיָה וּיְרָגָן. קַעַנְטִיסָק
פָּוּנָן קַלְיְקִוְּדָעָשָׁ.

וּוּרְאָמָעָהָט גַּעֲשַׁלְעָפָט די אַוְּיָסְגַּעַזְוִינָהָעָר פִּים. עַר הַאָט זַיְבָּזָּעָנָלָט
סְיִדְרָעָ גַּעַוְּוָעָנָדָט צָוָדָעָר פָּאַרְשִׁיְּדַעַנָּעָס רַיבְּטַעַרְם, גַּעַהְוִיבָּגָן די גַּעַג

שmidrash הונט מיט די קייטן, זוכס האבן זיך גאנגעשלעפעט, אונז האט
מייט הארכעלען יאמער געשטאמאלט.

— מיאם, מדרושיאם, מיאם.... — אונז אלץ געוועגן מייט אופגעחויז
בענע הענט צו דער שטאט. דערמיט האט ער גשוואט זאגנ: איב-בין
ニישט שולדייק, אינ דעם איניען בין איב נישט שולדייק, אַ גאנעוו בין
איב געוועגן, אַ הארטער, שלעכטער מענטש, אַבער אינ דעם איניען,
יזאָס אַיך באַשולדייקט מיב, בין אַים נישט שולדייק. פירט מיב צוריך
אין שטאט, וועל איב באַוואווען. איב וועל אַנוווען, וועל סע האט מיב
געשיקט צו די פווערים. איב קאנ דאָק נישט דיזינג, אַבער פירט מיב,
וועל איב אלצידונג, וויביג....

דערזענדיך זאָס החטפעלע זיגַן אָפַן פעלד צווישן די שליאכּן,
האט זיך זונן פָּאנַעַם פָּאַהְנָאָסִן מִיט טְרָעָמָן, ווֹי באָ אַ קְוִינָה, זֶוַּאָס מַעַט
טְוֵת אַים אֲג אַוְלָע. באָלְדָהָט ער צוֹוַשׁ זַיְוִוַּק דערזען זַיְוַל בְּרָאַנְדָּ
דייסן. ער האט מעשׂהצְוּוֹלָד גַּעַשְׂרָגָן, זַוְּנָדִיך אַין בראנדריסעס זַיְתָּן.
— מיאם, מדרושיאם, מיאם.... — געוואָלַט זיך אַ דִּס טָאנַ אַהֲנִינְצָ
אונז שריטען: אַט ער אוֹז עַס דָּאָכְּ. אַבער מַעַר פֿוֹן "מִיאָם וּמְדוֹשִׁיאָם"
אוֹז פֿוֹן זַוְּנָמָוֹל נִישְׁתָּאַרְיוֹנָנְקוּמָעָן אָגָּן, זַוְּלָנְדִיך צְוִילְוִיפְּנָן, הָטָט ער זיך
אַין דָּרָע. זַוְּלָבָעָר דָּרָעָנָה פָּאַרְפָּלְאַגְּנָטָרָט אַין די קייטן אַין אוֹז אַומְנָגָעָ
פְּאָלָג. די טָאַלְיָאנִישָׁע גַּעַתְּלִיפְּנָן חָאָבָן אַהֲוָת אַהֲפָגָהוּמָן. ער הָטָט זיך
אַפְּגָנְשְׁטָעָלָט אָג זיך מִיט זַיְנָן שְׁטָאַמְלָעָנִישָׁ גַּעַבְעָטָן באָ זַיְוִוַּ
מִימָּן: זַאָלָג זַיְוִוַּי פָּאַרְשָׁטִין אַגְּן אַים לְאָוֹן זַוְּנָן. זַיְוִוַּהָּבָן אַים גַּעַד
שְׁטוֹוִיסָן, ער זַאָל וּוּטָעָר גַּיְינָן. האט ער אַרְאָפְּגָבָוּגָן דָּעָם קָאָפָּ
מייט זַוְּנָעָ צְעֻזְעַנְדִּיקָעָ אָג גַּעַשְׂמָרוֹתָעָ הָטָט זַיְבָּ גַּעַנְקָאָט אָג קָאָפָּ
אַרְבָּנָן אָג גַּעַרְעָוָעָט זַיְוִוַּ אָג אַקְּסָּם: —

— הוֹזָה... מִיאָם!...
קְוִינָן אַנְגְּזָעָעָנָה מענטשָׁן זַוְּנָעָן דָּא נִישְׁתָּ גַּעַוְוָן. בְּלוּזָן אַ קְוּפְּקָעָן
לְעַ שָׁאָמָּסָוּם, בְּיוֹסְטָקְוָאָרָעָם-זַיְדָן, שְׁטָאַטְיָישָׁע אַהֲרָעָמְלָעָט אָוֹן טְלִיּוֹם
זַאָגָעָרָם. נָאָר אַיִּינָן סְוִיבְּלָעְנְדִּישְׁטָרְטָמָלָהָט זיך זַיְוִשָׁן זַיְוִשָׁן
פָּאַשְׁעָטָע פָּוּטָעָנָה הַטְּלָעָן. וַיְאָלַבְּרָאַנְדִּיסָּס גַּעַדְאָרְפָּט
גַּעַבְעָן, אָז אלץ זַאָל גַּעַטָּאָג וּוּרָעָן זַיְוִוַּ אָז זַיְנָן.

דָּאָס קְוּפְּקָעָלָע יַזְגָּה הָטָט מִיט אָג אַנְגְּנָה אַלְטָעָנָה גַּעַנְטִיָּאָמְלָעָה
דִּיקָעָר שְׁטִים גַּעַרְאָוָנָט די גַּעַבְעָטָן פָּאָר שְׁטָאַרְבָּנְדִּיקָע. זַיְוִוַּהָּבָן שְׁטִיל
אונז באַהֲאָוָנָט גַּעַוְוָעָן פְּרוֹזְוִירָקָע גַּלְגָּלִים. פֿוֹן צְבָט צְוַעַט זַוְּנָעָן
זַיְיָ פְּלִזְעָט וּפְנוּעָם זַוְּנָגָעָן אַרְיוֹבָעָרָטָעָנָגָעָן צְוַעַט אַיְינְטָאָנִיקָן, וּטְעָמָן,
גַּיְיכְּבָאַפְּנָרִיךְן פְּרִיעָפְּלָעָן, אָג עַנְלָעָבָן צְוַעַט דָּרָר מְרָאַסְקָעָרִיךְ פֿוֹן באַטְשָׁאָר

נעם. דערבי חאָבן זיַּו זיך געריבּן אִין הָאנְטָן אֲנֵן דָּעַר אַנדְרֶרָה, גַּעַז
חוּבּן זיך פָּונְג אַיִּינְ פָּום אַפְּנָן אַנדְרֶרָן. אַנְגַּעַסּוּמָעָן צֹ אַבְּאַשְׁטִימָטָן
אַרטָּט פָּונְג דִּי גַּעַבְּעַטָּן, חָאָבּן זיַּו זיך פְּלוֹצְיָעָטָן זָוְדָעָר פְּעַסְטָעָר אָונְגַּעַז
אַמְלְטָעָר אַוּוּקְגַּעַשְׁטָעָלָט אָונְגַּעַז, וַיַּיְיָ גַּעַנְיָוָט אָונְגַּעַז אַוְיְגָעַלְעָרָנָטָן צֹ דַּעַם
אַיְיָעָן, הָאָבּן זיַּו אַלְעָ אַיְיָינָעָם אַפְּסָנִי אַמְגַעַזְוִיכּוּן זַיְגַּעַן עַפְּעָסָם אַ
הַיְסָצְרִיקָּפָּן אַמְעַדְרִיקָּפָּן גַּוְתָּן. אַיְיָנָעָר פָּותָן זיַּי הָאָט פְּירַגְעַזְאָטָט וְהַעֲרָטָר
אָונְגַּעַז דִּי אַיְבְּרִיךְעָ הָאָבּן אַוְנְטָהָרָעָבָאָפְּטָט דַּעַם פִּיזְמָעָן מִיטָּ שְׂטִילָג
גַּעַוְאָגָן אָונְגַּעַז הָאָבּן זיך גַּעַזְיָקָלָט. וַיַּזְוֵּל בְּרָאַנְדִּים אִין גַּעַשְׁטָאַנְגָּעָן אַיְן
דַּעַר מִיטָּ, אָונְגַּעַז וּוֹעָן עַמְּעָץ פָּונְג דִּי יְזָהָן הָאָט זיך נִישְׁטָאַוְיְלִידָק אַרְזִים
נַּעֲכָאָפְּט מִיטָּ אַבְּיסָל אַ וְהַעֲבָרָשָׁאָל אַיְיָדָעָר אַלְעָ אַיְבְּרִיךְעָ, הָאָט עַר
זיך בִּיוֹן אַוְמְגַעַזְקָוָט, אַוְפְּגַעַזְהָוִיכּוּן אַ פְּינְגָעָר אָונְגַּעַז אַיְנָמִיטָן זַיְגַּעַן אַ
סִּיקָּעָ גַּעַטָּאָן:

— פְּצִיסִּים!... — אָונְגַּעַעָפָּן וְוַיְנָטָר מִוְּגַעַזְזָגָעָן.
— יוֹזָל בְּרָאַנְדִּים הָאָט אַוְמְגַעַזְקָוָט נַּעֲקָוָט אַפְּ דָעַר שְׂטָרָאַפְּ-פְּרָאַז
צְעַפְּשָׁע אָונְגַּעַז מִיטָּ פְּאוֹחָרָאָס בְּאַמְּעוֹרָלָט, וַיַּיְיָ פְּאַמְּעָלָעָבָּז זַיְגַּעַן
בָּאַרְגָּנָה אַרְזָה צָוָם בְּעַגְלָל צָוָם, וַיַּזְוֵּל גַּעַלְגָּל אַיְן גַּעַשְׁמָאָנָגָן. וְרָאָמָעָ דָּרוֹ
קָרְרָם הָאָט זיך אַלְעָ וּוֹטִילָע אַפְּגַעַשְׁטָעָלָט, אַוְיְגַעַדְרִיוּט זיך צֹ דַעַר
שְׁמָטָט, גַּעַהְוִיכּוּן דִּי פְּאַרְקָאַוְוָעָטָט הָעָנָט אָונְגַּעַז מִיטָּ אַפְּהָרָגָאָסָן פְּאַנְגָּט
הָאָט עַר אַלְצָה הַבְּצָנְדִּיקָּן גַּעַשְׁטָאַמְלָטָן:

— מְדוֹשִׁיאָמָה, מִיאַמְּרָמָאָמָה דְּלִיאַהְמִיאָמָה, הוֹזָה... — אָונְגַּעַז הַוְּיָבָּשָׁה
גַּעַשְׁלְבוֹכָצָט. דָּאָס אַלְצָה הָאָט מִעְן פְּוֹנְדָאַנְגָּעָן זַיְעָר גַּעַקְאָנָט זַעַן אָונְגַּעַן
הַעֲרָגָן.

— דִי גַּעַנְיָוָט דָּאוֹנוּרָם הָאָבּן אַ וּוֹטִילָע גַּעַגְעָרִיקָּ-אַיְבְּרִעָגְעָשָׁרָקָעָנָע
אַהְיָגְעָסָקָט. עַמְּעָץ פָּונְג זַיְיָ אַיְזָן אַנְשָׁוֹוָגָן גַּעַוְאָרָן. אֲנֵן אַנְדְּרֶרָעָר אִין פָּונְג
שְׁרָעָק אֹוְשָׁ אַרְוָסְגַּעַפְּאָלָגָן פְּוֹנְגָעָם אַלְגָּעָמִיָּנָעָם בָּאָרָ אָונְגַּעַהְוּבָן הַעֲדָ
כָּבָר אַבְּיסָל צֹוָם פְּרָאַסְקָעָן דִּי וְוַעֲרָטָר פְּוֹנְגָעָם גַּעַבְּעָם, קָדְרוֹיָ צֹוָם פְּאַרְזָה
כְּלוֹשָׁעָן דָּאָס גַּעַוְוָיָן פָּונְג וְרָאָמָעָ דְּרוֹקָעָרָם. וַיַּזְוֵּל בְּרָאַנְדִּים הָאָט אַ
בָּאַרְזָה גַּעַזְגָּזָן סִּיקָּעָ גַּעַטָּאָן: — אָונְגַּעַעָפָּן זַיְיָ דִי קָאָזָה
בָּרָאַנְיָזָן אָונְגַּעַעָפָּן זַיְיָ אַפְּנָסָהָן אַפְּנָסָהָן, צְוָנוֹוְוָוָנָטָה צֹוָם תְּוִיְקָעָפָּן
כָּפָאָפָּט אָונְגַּעַז מִיטָּ וְרוֹקָעָר גַּעַנְיָטָקָעָט וְוַיְנָטָר גַּעַצְוָיָגָן טְפִילָעָם אָונְגַּעַז
זַיְגַּעַן.

מִיטָּמָאַמָּאָלָל הָאָבּן זיך בָּאַוְוִיזָן אַפְּנָן אַזְוּזָהָן כְּעַנְכָּיָהָרָדִיקָן שְׁלַיָּאָבָּן
וְוֹאָסָ פְּוֹרָטָ פָּונְג דָעַר שְׁמָטָאָט צָוָם גַּרְוִיסָּן שְׁמָרָאָז, דָרְרָי אַוְמְגַעַלְעַדְמָבָשָׁרָט
כְּרוֹסָע וְוָגָנס, פּוֹל אַנְגַּעַשְׁטָאַפְּטָעָ מִיטָּ מַעַנְטָשָׁן דָעַר לְיַהְרָמָדִיעָעָ
סְקָרְיוֹפָּן דִּי רַעֲדָרָ, דָאָס פְּרַיְוְלָעָכָּעָ זַיְמָעָן פָּונְג דִּי פְּאַרְעָרָם, דָעַר

הוושטיא אונ היידא, מיט וועלכע די פורמאנים האבן אונגעיאגט די
פערד אפנ שוערנ וועג באונ-ארופ, האבן זיך זואכעריך ארינגעיסן
אייג דער אונגעזיזונגער פֿיעלעכנייט פֿון די גבעטען.
יוזל בהאנרייס האט פֿאנאנדרונגעשטופט די פֿאַרשויינגען, וואם
האבן אים פֿאַרשטעלט צו זען די ואָגנס. ער האט פֿון צויזשן די פֿאַר-
שיינען אַרוֹבְּגָעָשְׁמָעָקָט דעם קאָט אָונ, קיטלענדויך די וערטער פֿון די
טְפִילְעָם, געווארט ביז די פֿאַמעלעכְּפְּאַרְנְדִּיקָע וואָגָנס וועלג זיך מעך
דערגענטערן.

זיבענטער קאפיטל

אַלטָּע מענער אָונְ יוֹמָגָע, ווַיְבָעֵר אָונְ מִזְדָּגָן. דָּאֶסְ ֿצְבָּעָן אַלְצָ גְּעוּזָן
מענטשָׁן, ווָאֶסְ ֿקָאָהָאָל הַאָטָם זַי ווַיְדָעָאָמָּאָל ווַיְגַעֲוִינְלְעָכְ בְּפָנֵן צַחַט
צַחַט אַוְיְסְגָעָטָט אָונְ אַרְוִיְגָעָשִׂיקָט בְּפָנֵן דָּעָר יְדָנִישָׁאָט. לְאַנְדָּר
גְּיוּעָרָם, ווְאַנְדָּרָנְדִּיקָעָ בְּאַלְמָעָלָאָכָעָם, ווָאֶסְ ֿקָאָהָאָל זַי מִיטָּעָפָעָם פָּאָרָה
זַוְנְדִּיקָט שָׁעָנָן דִּי צַעְכָּן, פְּרַעְמָדָע גַּעַזְלָגָן, ווָאֶסְ ֿקָאָהָאָל נִישָׁתָּן
בְּעַכְתָּצָחָט צַוְוָוָעָן, פְּרַעְמָדָע הַעַמְּלָעָלָעָב, ווָאֶסְ ֿקָאָהָאָל גַּעַפְרוֹחוֹתָן זַיְבָּן
אַעֲנְפָאָדְשָׁוָעָן אֵינְ שְׁמָאָטָם, נִיטָּצְאָלְגָדוֹק קִין אַפְּצָאָלָג, ווְאַנְדָּרָנְדִּיקָעָ
בְּעַטְלָרָם, נְאַנְאָזָוִים, אַוְיְוִירָעָמְעָלָרָם, קְוַנְצָמָאָכָרָם, קְאַמְּעָדְרִיעָשְׁפִּיָּה
לְעָרָם, זַיְנָעָרָם, אָונְ נְחָמָעָרָם, סְאָרוּוּנָהָרָם, קְעָלָנָם, ווְאַרְטָאָרָןָם, אָמָעָן,
לְעָרְגִּינְגְּלָעָכְ, מְעַשְּׁאָרָסִים אָונְ אַוְיָכָעָלְטָעָרָעָחָפְיָוָן, ווָאֶסְ ֿקָאָהָאָל
בְּאַנוֹצָט דִּי גַּעַלְעָגָהָעָט אָפְ צַוְּפָאָרָן אֵינְ דִּי ווָאֶגְנָסָכָאָטָשָׁ אַטְיָלָפָנָ
נָעָם ווְעָגָצָו זַוְיִירָהָיָם.

וְעָגָדָי ווָאֶגְנָסָמָס זַיְנָעָנָן אַגְּנָעָקְומָעָן פָּאָרָבָטָן דָּעָמָטָקָעָלָעָ דָּאוּגָעָרָם,
אִיּוֹ דָּאֶסְ ֿקָאָהָאָל אֵינְ דִּי ווָאֶגְנָסָמָס מִיטָּאָמָּאָל פָּאָרָשָׁוּמָטָט זַעְוָאָרָן. דִּי
פָּאָרָבָטָן הַאָבָּגָן דָּעָרְזָעָן דִּי דָּאוּנָעָרָם אָונְ אַוְיָכָעָלְטָעָרָעָחָפְיָוָן
ווָאֶסְ ֿקָאָהָאָל אַיְצָטָט פָּאָרָקָעָרָעָוָעָט פְּוֹנָעָם אַוְיָוָטָן קְעָגְנִיבָּעָרָדוֹקָגָ שְׁלִיאָאָכָ
אָפְ אַסְטָעָוָשָׁקָעָ פָּאָזָעָ דָּעָרָעָ פָּעָסְטוֹנָגָ צָוָם בְּעַרְגָּלָ מִיטָּדָיָעָם.
זַוְיָּוָל בְּרָאָנְדִּיָּהָם אִיּוֹ נִישָׁתָּ אַרְוִוָּסָ פְּוֹנָעָם רָעָלָ דָּאוּנָעָרָם. עָרָהָאָט
זַוְבָּ בְּלֹזָוָ אַבְּיסָלָ מַעָרָ אַרְוִוָּגָעָרוֹחָט אָפְ פָּאָרָנָטָה הַאָט אַוְפָגָעָהָיָבָן דִּי

* אַרְכָּעָ-פָּאָרָכָע — שְׁלַעַטָּרָס.

האנט אונ אָ ברומַ געטַאגַן, ווֹ נִישֶׁתּ וּוּלְטָרִיךְ אַיְבָּעָרִיטָן דָּאָס גַּעֲבעַטּ.
— האָם... אָ... חַמְנָעַ...

די ווֹאָגָנָסْ הַאָבָּן זַיְכַּעַפְּ אַפְּגַּעַשְׁתָּעַלְתּ.
יוֹיְזָל בְּרָאָנְדִּים הַאָט מִיטֵּן פִּינְגֶּר גַּעֲזְנֶקָּעָן, אָז די פָּאָרָעָס וְאָלָגּ
אָרוֹסִים פָּוֹן די וְאָגָנָס, אָונּ גַּעֲזְוֹן אָפְּנָ רַעַל דָּאוֹנָעָרָס, אָז די פָּאָרָעָס
וְאָלָגּ אַחִינְגִּינְג אָונּ מִיטּ זַיְ אַיְנְיְ�נְעַם בְּעַטְןּ.

אַבְּעָר די פָּאָרָעָס הַאָבָּן נִישֶׁתּ גַּעֲזְוֹן קַיִן אַיְבָּעָרִיקָן בְּיֹוּשָׁעָק
אָרוֹסִצּוּרִיכָּן פָּוֹגָעָם אַנְגַּעַפְּאָקָטָן וְאָגָנָס, אַיְנּ וּוּלְכָנּ זַיְ הַאָבָּן זַיְכַּעַפְּ
וְאָסּ מִיטּ אָונּ מַאְמָרְנִישָׁ אַיְסְגָּעָזָטּ. עַמְּעַץ פָּוֹן די עַלְטָרָעָה הַאָט
וְכּ אַרְעַבְּצָנְדִּים אַנְשָׁהִיבָּן אָרוֹסִצּוּלְגָּנְבָּבּ. אַבְּעָר שֻׁעְפָּלְגָּעָזּ, וְאָסּ מַעְ
הַאָט אִימּ אַיְצָטּ וּוּידָעָרָמָלּ גַּעַכְאָפְּטָ אָונּ אַרוֹסִגְּעָשִׂיקָטּ פָּוֹן שְׁמָטָטּ,
הַאָט זַיְכַּעַפְּ גַּעַרְוָתּ אָונּ נִישֶׁתּ גַּעַמְאָכְטּ קִיְּין אַרְטָטּ, הַאָבָּן זַיְיְ
מוֹזָטּ בְּלִינְגְּבָן זַיְצָן. די יַיְנְגָּרָעָה הַאָבָּן אָפּ אִימּ גַּעַקְוָטּ אָונּ זַיְנְגָּעָן אַוְיָכּ
גַּעַבְּלִיבָּן דָּרוֹקּ זַיְצָן. שֻׁעְפָּלְגָּעָזּ הַאָט אַרוֹפְּגָּעָזָגָן זַיְגָּרְאָוְלָעָבּ צִינְגָּר
בְּעַרְלָה, אַרְטָנְגָּעְפָּאָקָטּ עַם אַיְנָ מְוּלָּא אָגּ גַּעַבְּסָפּן. פְּלָצָצָם הַאָט עַד מִיטּ
גַּעַזְעָלּ, אַרוֹקּ אַרְפּ גַּעַטָּן זַיְגָּנְגָּעָן גַּעַלְגָּדְלָה אַגְּבָּעָן פְּיִיסָּן חִיטָּלָן אָפּן
קָהָתָן, הַאָט אָ מַאְכָּל גַּעַטָּאָגּ מִיטּ אָגּ גַּעַזְעָעָן אַגְּבָּעָן אַגְּבָּעָן
יוֹיְזָל בְּרָאָנְדִּים בְּאָפְּרִילִי, צַוְּרִיקְגַּעְפְּרָעָנְטָן

— חַמְ... אָ... חַמְנָעַ?... — וּוֹי אַיְנָעָר זַיְלָן זַיְגָּנָן וְאָסּ עַפְעָסּ?
יוֹיְזָל בְּרָאָנְדִּים הַאָט נִישֶׁתּ זַיְכַּעַפְּ גַּעַמְאָכְטּ מִיטֵּן הַגְּמָהָוִיָּן אַדְאָשָׁק אַיְבָּעָר
די גַּעַבְּעָטָן אָונּ בְּלִוְיָן מִיטּ אָגּ גַּעַבְּיָזָר גַּעַזְעָן אָפּ דָּעַר סְטָעוֹשָׁקָעּ צָוּמָ
בְּעַרְגָּלָן צָוּ.

— אַיְ-אַיְ... אָ... דְּמַנְגָּעָ... קַאְדָּעָשּׁ... טְפְּלָעָ...
שֻׁעְפָּלְגָּעָזּ גַּעַצְמָה הַאָט זַיְכַּעַפְּ גַּעַמְאָכְטּ מִיטֵּן אַגְּמָהָוִיָּן אַדְאָשָׁק אַיְבָּעָר
די אַיְוָגָן אָונּ אַנְגַּעַשְׁטָרָעָנְטָן אַחִינְגְּקָוָקָטּ צָו דָּעַר וּפְרָאַצְעָסָוּ.

— וּוּרָאָמָעּ גַּעַנְעָוּוּ? דָּאָס פִּירָט מַעְן אִימּ אַיְצָטָעָרָט צָו דָּעַר טְלִיעָ?

יוֹיְזָל בְּרָאָנְדִּים הַאָט אַזְשָׁ אַשְּׁפָּרָגָן גַּעַטָּאָגּ אָפְּנָ פָּאָהָדָאָסּ.

— אַכְ-אַכְ... וּוּזְוּזְוִיִּ... קַאְדָּעָשּׁ... צִיהָרְזָהָאַשְׁעָם...
שֻׁעְפָּלְגָּעָזּ זַיְכַּעַפְּ גַּעַמְאָכְטּ אָונּ גַּעַדְרִיטָטּ מִיטֵּן קָאָפּ
וּוֹי פְּאַרְכּוּרָעָשּׁ.

— יוּאָסָעָר שְׁעָמָ... סְאַיְזָהָבָּאָ וּוּרָאָמָעּ, דָּעַר קַאְחָלָלָשָׁעָר רַיִּצְ, וּוּרָאָזְ
מַע גַּעַנְעָוּ... אָ?...

יוֹיְזָל בְּרָאָנְדִּים אַיְזָ אַפְּגָּעָזָטָן גַּעַוְאָרָגָן.
— מַעְכּוֹצָעָפּ, דָּאָשָׁעָ... — אָונּ וּוּטָעָר גַּעַשְׁקָלָטּ די וּוּרָטָעָר פָּרָן

דרערט פילע. ער-האָט זיך געכאנט, או עטלעכע פון דרייגעניטע האָונעראַט זינגעג אַנשוויגן געווארֶן אָונַ האָבָּן זיך צו ודעַ שְׁמוּעַ נְבָּגָרִיק צוֹגָעַ הָעָרֶת. ער-האָט זיך בִּיּוֹן צוֹ זַיִן אַ קְעָרָן גַּעֲטָן אָונַ באָפּוֹלוּעָרִישׂ גַּעַזְבָּן, טְרוֹיוֹסְלְעָנְדִּיךְ מִיטָּן קָאָפְּ אָונַ פְּאַכְּנְדִּיךְ מִיטָּן צַעֲפְּמָטָעַ פְּנִינְגָעַ. — נָעַ... הָמְנוּ... — דָּאָסַט הָאָט גַּעַזְבָּן... — אַיזְלָעַן, וְאָסַט האָט אַיר זיך אַפְּנָעַשְׁטָעַלְטַם. טְיֻקָּעַפְּ האָט זיך מִיטָּן אַבְּנִינְתָּן גַּעַפְּילַעַ דָּר גַּעַזְבָּן זַאְגָּן וּוּבְּטָעַר גַּעַזְבָּן.

יוֹזֵל בְּרָאנְדִּים האָט אַ וּוֹגֶק גַּעַטָּן צוֹ אַיְינָעַם אַיְינָעַם וּוּאָגָּן, צוֹ טְעוּלַע דָּעַם לְאַנְגְּנִיעָר, אָן עַלְטָעָרָן יְהָגָמִיט אַ וּבְרִיטָעָר באָרֶר. ער-האָט בְּיְטָלְדִּיךְ אַ מאָכְבָּן גַּעַטָּן מִיטָּן דָּרָר האָט אַפְּ דָּרָר פְּאַרְעָרָס אָונַ גַּעַזְבָּן וּוּוֹגָן אַפְּנָן קוֹפְּקָעַלְעַד האָונְעָרָם: זָאָל ער זַיִן אַפְּלָאָגָן אָונַ אַהֲרָקְוּמָעָן.

אַ גַּעַוּל האָט זיך אַרְיוֹסְגָּעַכְאָפְּטַם.

— דְּרַעַךְ, פְּאַחֲרָעַךְ*, דְּרַעַךְ... אַ קְאַפְּאָרָעַ פְּאַרְאָרָעַ אַ חְוָנָטָם... — ער-האָט זיך דְּעַרְמָאָגָן וּוּוּרָאָמָעַ רָאָט אִים פְּאַרְאִיאָרָן גַּעַכְאָפְּטַם, אַפְּנָעַ שְׁמִינְג אָונַ אַרְיוֹסְגָּעַשְׁמָעַלְטַם פָּוּן שְׁטָאָטָם.

אַ מְחוּיד מִיטָּן צַעֲבְּלִיטָעַ בְּאַקְּנָן הָאָט צוֹ יְהִוְלָעָן גַּעַוְנָקָעַן מִיטָּן דָּרָר האָט אָונַ גַּעַשְׁרִינָן, וּוּן צוֹ אַ גְּלָתָן בְּאַקְּאָמָטָן.

— יוֹזֵל, וּוֹגָן, וּוֹעַט מַעַן דִּילַעַ שְׁוִין הָעָגָעָן?

די האָונְעָרָם האָבָּן אַגְּנָעָחוּבָן הָעֶכֶר צוֹ דְּהָאוּנָעָן, וּוּן שְׁלָעַמְעַנְדִּיךְ זַיִן צוֹ זַעַג, וְאָסַט סְעַטָּמָט זַיִן דָּאָ אָונַ צוֹ הָעָרָן אַזְעַלְבָּעַן וּזְעַרְמָעַה. זַיִן האָבָּן זיך אַבְּעָר נְגַנְעָרִיךְ צַוְּנָהָרָט, אָונַ נְשִׁיתָאָסְטָה אַרְאַפְּגָעָלָאָזָט קִינְג אָונַג. וּשְׁעַפְּסָלַע האָט בְּיְטָרַע שְׁמִיְּבָלְעָדִיךְ אַ שְׁטוּסָמָט וּנְעַטָּאָן דָּרָמְזָד אַיְינָעַ אַזְטָט.

— שא... — אַבְּעָר בְּאַלְדַּר האָט ער זַיִן אַרְיְינְגַעְפָּאָקָט דָּאָס בְּעַרְדִּיל אַיְינָעַ מְוַיֵּל אַרְתָּן אָונַ אַבְּנָעָקוּטָם זַיִן צוֹ שְׁטָאָרָק פְּאַרְבִּידָעָשָׂט אַיְינָעַ קְוָפָעַ קְעַלְעַ יְהָגָן.

— וּוּגָן זַעַטָּן עַפְּעַם אַלְעָאָרָאָטְמָעָנְעָר אָונַ גְּרוּסָעַ יְהָדָן?

— וּוֹעַג זַעַטָּן מַעַן יְשִׁוָּגָן הָעָגָעָן בְּעַנְדוּתָן? — האָט דָּיַּמְוִיד... צַעַג... לְאָגָן אַ בְּיַקְעָעָגְטָן.

— שא... — האָבָּן עַטְלָעַבָּעַ עַלְטָעָרָעַ אָינַ דָּיַּוְאָגָן אַומְצָוְרָדָן גַּעַבְּרִיּוּמָט.

שְׁעַפְּסָלַע האָט אַיר אַ קְנוֹפָה גַּעַטָּאָן אָינַ דָּרָר וְנַטָּאָן אָונַ אַבְּנָעָלְלָעָט וּבְנָעַ לְפָנַן צְוּוֹשָׁן דָּיַּצְיָן פָּוּן אַיְנוּזְיָוִינְקָן שְׁמִיְּבָלַע.

* זָאָלָסַט פִּיגְעָרָבָן.

א באסעווע שטימ האט זיך פֶּלְזָעָם צעהדעט.

— דעם נאען רעב טעלעוו... — אלע אינעם וואגן האבן אַמְגַעַהוֹיבֵן צו שאקען אונן צו שיקען, זיך צו שטופן אונן צו שטופן. באָלֶד אַבעָר האט זיך זווער דערהערט א גשוועל אונן געלעכטער.

דער ערלטערער ייך מיט דער ברוייטער באָרֶה, אַנְדָּר-בְּעַטְלָעָר, האט זיך סַפְּקָאַלְסָאָפּ אַרְוִיְגַּעֲלִיבֵן בְּנוּעָם וּוְאָגָן, אַיְזָן צַוְּנָעָן אַגְּנָעָן צו די דאווערטס אונן טִיְקָעָפּ אַנְגַּהַוִּיבֵן מִיט זַוִּי אַיְנָיַנָּעָם צו זַוְּנָעָן. ער האט זיך צַוְּנָעָבְּוִינְגּ צוֹ יוֹוֵל בְּרוֹאַנְדִּים, אַיְם עַפְּעָם גַּיְכּ אַבְּנָגְנָעָרִוִּיט אַיְן אוּערָ, אוּגּ זַוְּנָטָר גַּזְוּנָגָן זַוִּי קַיְנָמָל גַּאֲרָנִישֶׁט.

— טְעוּולּ, מְעִינְדָּל, אַז... אַפְּנֵן שְׁפָעָנוּהָ... — הַאָט די באַסְעָוָעָ שְׂטִים אַיְם גַּעֲוִידְלָט. סְ/הָאָט אַלְעַמְעָן פְּאַחַדְרָאָסָן, וּוּאַס דָּרָר יְיךָ מִיט דָּרָר בְּרִוִּיטָר בְּאָהָרֶד פְּרוֹוֹת זַיְכָּרְבֵּן צַוְּנָעָשָׂעָט שְׂטִיק אַוְיסְצָוּבָעָטָן דָּרְלִיְּזָן בְּעַנְיִישָׁ צוֹ בְּלִיבְּגָן אַיְן שְׂטָאָט, בְּאַטְמָש עַד וּוּוּסָט וּוּוּלָ, אַז אַוְיב נִשְׁתָּחַנְתָּ, אַיְוּ מְאַרְגָּנָן וּוּטָם מַעַן אַיְם אַדוֹוּסְטָרִיבָּן.

זַוִּי נָאָר טְעוּולּ דָּרָר לְאַנְדָּר-בְּעַטְלָעָר הָאָט זַוְּלָעָן אַבְּנָגְנָעָרִוִּיט די פָּאָר וּרְעָטָר, הָאָט זַוִּי פְּאַרְוּוֹגְדָּרָט אַוְן אַפְּגָעָרָעָט אַיְם עַפְּעָם אַיְבָּעָרָג גַּעֲפָרָעָט, אַוְן בְּאַקְּוּמָנְדָּרִיךְ אַנְגָּעָט עַנְטוּפָר, אַיְזָן ער מִיט גַּעֲבָעָטָרִיט צַוְּנָעָגָן נִגְעָגָע צָוָם לְעַצְטָן וּוְאָגָן, גַּעֲזָכָט עַמְעָצָן צַוְּוִישָׁן די קַעְבָּטָשָׁן אַוְן גַּעַד פְּוּנָעָן דְּאַבְּרִישׁ יְוּזָפָעָם, בְּרָאַמְעָקָלָעָם יְוָנָג וּוּבָבָ. זַי אַיְוּ גַּעֲוָג אַבְּנָגְנָהִילְט אַיְן טְבָנָעָרָעָ שְׁאָלָג אַוְן אַוְיכָ דָּאָס פְּאַנְעָם הָאָט זַי זַיְכָּרְבֵּן שְׂטָמָעָט. דְּעָרְבוּבָר הָאָט עַד זַי בְּיוֹ אַזְּצָט נִשְׁתָּחַנְתָּ דָּרְזָוָג.

— וּוּאַס זַוְּצָסָטוֹ דָּא אַזָּא נִדְרָעָנָג? וּוּעָסָט בְּאַקְּוּמָעָן אַקְּרָעָ-טָעָאָפּ צוֹ זַוְּנָעָבָן וּוּוֹדוֹ דְּאַוְוּסָמָ... .

הַאַבְּרוּשׁ הָאָט אַפְּאַרְשָׁעַמְטָע אַגְּפָרְלוּרִירָעָנָע זַיְכּ אַוְמָגְעָקָוּקָט אַפּ די מִגְעָטָשָׁן אַרְוֹת אַיְר אַיְנָעָם וּוְאָגָן. פָּוֹגּ אלְעָזָטָמָן הָאָט מַעַן זַיְכּ גַּעַד שְׂטוּפָמָ, גַּעֲנָעָבָן אַיְדָא אַיְצָעָם אַוְן בְּיִשְׁעָקָ צוֹ פְּאָלָגָן.

— אַז מַע זַאְגָּט קָרִיב אַרוּסָמָ, טָאָ קָרִיב, אַז מַע זַאְגָּט קָרָעָטָע, אַז קָרָעָטָע.

מַזְמָט אַפְּאַרְפְּלָאָמָט פְּאַנְעָם הָאָט זַי זַיְכּ אַגְּנָהִוָּבָן אַרְוִוְמָצָאָגְרָאָבָּהּ לְעֵנָן פָּוֹגּ דָּרָר עַגְשָׁאָפָט. עַטְלָעָכּ גַּעֲזָלָג אַרְוֹמוֹ אַיְר הָאָבָן אַיְר גַּעַהְלָפָן אַרְוִוְמָצָאָקְלָעַטָּרָג אַוְן אַפְּרִישָׁלְעָפָן פָּוֹגּ אַבָּאָגּ בְּעַבְעָכָבָס אַיְר קָלָרָגָל. זַי אַיְזָן נִאַכְּגָעָטָמָנָעָן נָאָב יְוָולָעָן צוֹ דיּ חַאְוּנָעָטָרָקָע יְוָינָן אַוְן הָאָט אַגְּנָהִוָּבָן צוֹ כְּלִיפָּעָן. זַוִּיּוֹל הָאָט אַרְעָגָע בְּאַמְתָּחָטָט דיּ נִטְפָּאָגָסָקָעָטָפָן אַיְר דָּאָזָבָן, ער הָאָט אַרְוִוְמָגְרָוָפָן אַיְנָעָם אַיְרָגָן פָּוֹגּ דיּ בְּעַטְנָדוּקָע.

— הומנו, מיצוע... רעם קאדרען דעב אווראַטס אַלמאָנע... — דער
וֵיד אַיז טוּקעפֶט אָווּשׁ מִיט אַיר צְרוֹרִיךְ אָפָּן שְׁלוֹאָכְ אַין שְׂמָאָט אַרְבָּ�ן.
די גַּזְעָלָג הַאֲבָּן זַיְכְ גַּעַשְׁטוּסֶן מִיט דַּי עַלְפְּבוֹינֶנס אַין דַּי זַבְּנָה
אוֹן זַיְכְ גַּעַשְׁוִישָׁקָעַט.

— קָאַלְעוֹוָס פָּאָרְטְּלָג... פִּיר מַאְלָה הַאֲטָט גַּעַר זַי שְׁוִינָן אַרְזִיכְבָּעַשְׁ יְקָטְ
אַהֲן שְׂמָעָנָרִיךְ בְּרַעְנָגָעָן זַי סִירְקוּסָעָט וּמַעְנָטָשָׁן צְרוֹרִיךְ אַין שְׂמָאָט. אַמְּאָלָה
הַאֲטָט מַעַן זַי. אַושְׁ פָּוָן סָאנָאָק צְרוֹקְנָעָבָּרָאָכְ, אַזְוִי וּוּשְׁטָ אַיז זַי שְׁוִינָן
גַּעַשְׁאָט וּפָאָרְפְּאָרָגְן...!

די מַוִּיד מִיט צְעַבְּלִימָעָן בָּאָקָן, וּזְאָס הַאֲטָט פְּרִיעָר גַּעַזְיָדָלָט יוּזְוּלָעָן,
הַאֲטָט. מִיט גַּעַפְּילָג נַעֲקָוּת אַפְּ דַּעַר גַּוְיְעָדָקָעָד הַאֲבָּ�וֹשָׁ.

— וְנַיְעַבְּאָטָא*, דָּאָס אַרְעָם קִינְד, אַזְּאָל זַי קוֹיְן, אַזְוִי לְאָנָגְ מַעַלְאָוָט.
וּזְאָס זַיְכְ זַיְכְ שְׁלַעְפָּן מִיט אַרְכְּבָּעָפְּאָרָכְבָּעָ? דָּאָרָט הַאֲטָט זַי כָּאָטָש
פָּעַטָּע יוּכְ אַונְ אַבְּדָעָנָע שָׁאלָן.

גַּעַכְאָפְטָה הַאֲטָט מַעַן דְּאָבָּרְיָוָשָׁ אַפְּ דַּעַר בָּאָס הַבָּנָט אַינְדָּרְפָּרְיָו, וּוּנְ
סִירְקִים אַיז אַיְוּקָנָעָפָּרָן צַו אַפְּאָרְעָצָ אַפְּ עַטְלָעָכָע טָעָג. דַּי קָאַהָאָלָה
שְׁעַ רְעַלְנָהָאֲבָּן אַוְרָ גַּעַזְאָגָמָה אַזְוִי אַיזָּוּ אַפְּ אַפְּרָשָׁבָטָע וּוּאַרְטָאָרָן, וּוּנְ
זַי גַּוִּימָט אַיז אַזְוּאָכְדָּרְקִין טָאנָ אַזְוִיְגָעָפָּזָט אַין גַּעַבְּלִימָלָטָע זְשָׁרָעָנָע
שָׁאלָן. זַיְיָ הַאֲבָּן זַיְיָ גַּלְבָּ אַרְחָפְּגָעָזָט אַפְּנָן וּזְאָגָן, וּזְאָס אַיז שְׁוִינָן כָּעָגָ
שְׁמָאָנָעָן אַגְּנָעָפָּאָקָעָוָהָעָטָר מִיט מַעְנָטָשָׁן גַּרְיוֹיטָט אַזְוּ פָּאָרָן. לְשִׁיטָ זַיְיָ
נָעָגָן אַרְתִּינְגְּעָלָאָפָּן אַזְוּ סִירְקִיםָעָס גַּעַלְעָמָטָן וּוּרְבָּאָטָן הַאֲבָּן אַוְרָ דָּרָעָרָ
צִילְמָן זַי הַאֲטָט גַּעַשְׁרִיָּן אַזְוּ גַּעַוְיָוִינָן, זַיְיָ הַאֲטָט זַיְכְ אַבְּדָרָ נִישְׁתָּטָגָנָט
רִירָן. מַעַן הַאֲטָט פָּאָרְ דְּאָבָּרְיָשָׁן נַיְכְ צְוָנוֹיְפָּגָבָוָנָרָן אַלְקָמָעָל אַזְוּ אַיר
עַס אַרְוִיסָּנָעָטָרָאָן. סְזָאָט זַיְכְ שְׁפָעָטָר אַזְוִיְגָעָזָוָגָן, אַזְוּ זְשִׁיטָ פָּאָרָ
תָּאָגָם הַאֲבָּן דָּרְתִּי רַעֲגָן אַפְּ אַיר גַּעַמְשָׁאָטָעָוָעָט אַרְוּם דָּעַם הַזָּוִין, אַזְוּ
זַי ?עַסְאָפָּ אַרְוִיסָּנָעָטָרָט דָּוָרָב אַשְׁלָלָעָבָּ, אַזְוּ סִירְקִים לְאָזָט זַיְיָ רַוְפָּן.

די מַוִּיד מִיט צְעַבְּלִימָעָט בָּאָקָן הַאֲטָט זַיְכְ אַזְוּ אַפְּגָנָהָוָיָבָן אַינְעָם וּזְאָנָגְ אַזְוּ
הַאֲטָט אַרְבְּוּגָנָעָרָיָגָן צַו דַּי דָּאָוּנָרָט.

— יוּווֹוָל, שִׁיקְ וּמִיכְ וּזְאָוִיכְ צְרוֹרִיךְ אַין שְׂמָאָטָט וּוּסָטָט קִיְינָן בָּאַרְאָטָע
נִישְׁתָּט הַאֲבָּן, יוּווֹל.

די דָּאָוּנָרָט הַאֲבָּן זַיְכְ אַינְנָאָצָן² צְעַלְאָזָגָן. אַיְוּנָרָהָאָט שְׁטִיל גַּעַ-
מוֹרְמָלָט. אַגְּנָדָעָרָהָאֲבָּן זַיְכְ זְוִינָגָנְדִּיךְ אַוְנָטָעָרָגָבָוָטָט, עַטְלָעָכָע הַאֲבָּן
זַיְכְ צְוִישָׁן זַיְכְ גַּעַשְׁעַפְּטָשָׁעָט אַגְּלָעָזָהָאֲבָּן זַיְכְ נִטְגָּעָרָיָקָטָן.
יוּווֹל הַאֲטָט זַיְכְ צַו זַיְיָ נַקְאָרְוִינָגָעָז אַזְוּאָפָּ גַּעַטָּאָן.

* גַּעַבְּעָכְ.

— אַ חֲמָנָע... — עַד הָאָטֶם יְמִיט פָּאָרִיבֶל גְּעוּוֹגֶג אַפְּ דָּעַר שְׁטְרָאָפִי
פְּרָאָצְעָסִיע אָוָן זַוְבָּ אַוְיְמָנְדָּרְרִוִּיט מִיטָּ דָּעַר פְּלִוִּיצְעַ צַוְּ דַּי וּאָגָנָם. טַוְיָה
קַעַפְּ הָאָבָּן אַלְעַ בְּאָנְתָּס מִיט לְיִשְׁעָק אַנְגָּעָהוּבָן צַו יַאֲמָרָג אַ נְיַעַר
טְרוּיְעָרְיקָן נִינְגָן: '

— ..לְהַוְיָה וְלְהַוְשִׁיבָה תְּחַת עַז הַחַיִים אַצְלְ נִשְׁמָת הַקְּדוֹשִׁים... —
דָּאָס הַיּוֹסְטָם, נָאָט וְאָל שְׁקָג וּבְנָעַ הַיְּלִיקָע רֵינוּעַ מַאֲלָאָכִים זַי, דַּי נַעֲשָׂא
מַעַ פּוֹנְגָמַד חַוְילְיקָן, אַפְּצָוְפִּירָן אָוָן אַוְעָקְצָוְעָצָן אַוְנְטָעָרָן בְּוּיָם פָּוָן לְעָבָן
צְוּוִישָׁנָדַי נַעֲשָׂאָמָעָם פָּוָן דַי הַיְּלִיקָע... .

מִיטָאָמָלָה הָאָט זַיְבָּ פָּוָן דָּעַר סְטוּזְשָׁקָע אַוְיְבָג, פָּאוּזָע דָּעַר פְּעַסְטוֹנָג,
אַהֲרָגְנָעָטְרָאָגָן אַ קְּאָרְצָרְנְסְנְדִיקָע גְּעַיְמָעָר אָוָן אַ כְּלִוְעָג. מַע הָאָט
פּוֹנְדָאָנְעָנָג עַקְאָנָט זַעַג, אֹו יְעַפְּעָם פְּאָרָעָת מַעַן זַיְבָּ אַרְוּמָה וּרְאָמָעָן. עַד
הָאָט זַיְבָּ אַנְיִידְעָתְגָּלְיִיגְט אַפְּ דָּעַר יְהָדָה אָוָן נִישְׁטָמָג עַוְוָאָלָט גְּיַינָג צַוְּ דָּעַר
טְלִיעָה. עַד הָאָט זַיְבָּ אַנְגָּעָמָעָטָם מִיטָמָעַ זַעַנְעָג עַשְׂוֹאָלְעָנָע צְעַוְוָנְדִיקְטָע
הָעָט אָג דַי פִּים פָּוָן דַי, זַוְאָס זַעַנְעָג עַבְנָן אַיִם גַּעַשְׁתָּאָגָעָן, אָוָן הָאָט
זַיְיָ בְּעַשְׁוּמְיָפָן נִוְתָמָעָט אַפְּלָאָגָן. דָּעַר טָאָלִיעָן הָאָט מִיטָמָעַ
רְזִוְוָעָ פְּאָדְקָוְוָעָט גַּעַרְמָעָן אַפְּ וּרְאָמָעָט גַּעַלְעָקָעָן, קְעָדָיָי עַד זַאָל
אַפְּלָאָגָן אָוָן מַע זַאָל אַיִם קַאָגָעָן אַרְפָּטָרָאָג צַוְּ דָּעַר טְלִיעָה. זַוְרָאָמָעָ
הָאָט אַבָּעָר נִישְׁטָמָע אַפְּנָעָלָאָזָט. עַד אָז דַאָק אַמָּאָל גְּעוּוֹג זַיְיָעָר אַ
שְׁטָאָרְקָעָר מַעַנְטִישָׁ. עַד הָאָט שְׁרָעָלְעָב נַעֲשָׂוִוָּגָן.

אַפְּ דַי זַוְאָגָנָם אַיִו שְׁמִילָאָגָרָן. דַי פְּחָרָמָאָנָעָם הָאָבָּן אַנְגָּעָשְׁמִין
דַי פְּעָהָר, דַי רְעָדָעָר הָאָבָּן אַנְגָּעָהוּבָן סְקוּרְיוּפָן אָוָן טְרִיוּקָאָטִישָׁג. אָוָן
דַי זַוְאָגָנָם זַיְנָעָג פְּאָמָעָלָב אַפְּנָעָפָרָאָג. זַעַג זַיְיָ הָאָבָּן פְּאָרְקָעָרְעוּטָם
אַפְּנָעָ שְׁטָרָאָג, דַעַם בְּרִוְיָטָן הַוִּיפְטִיזְוָעָג, הָאָט זַיְבָּ אַפְּ אַרְעָנָע נַאֲקָמָאָל
אַהֲרָוָעָז דַעַרְמָרָאָגָן וְאָסָם וְהַאָקָעָנָג פָּוָן דַי בְּעַטְנְדִיקָעָן.

פָּוָן צָאָרָג צַיְבָּ פָּוָן הַאֲרָצְיוּטָע הָאָט דַי מַוִּיד מִיטָמָע צְעַבְלִוְתָע בָּאָקָן
הַוְיָכָן נַאֲפָנָעָשְׁפָעָט:

— בְּעַוְשָׁעָמְנוּזָע, בְּאָטָמָע-מַאָמָע, מַעַזְוָשָׁע מַעַזְוָשָׁע בְּעַרְעַמְעַזְוָשָׁע...
— סִיחָסִים! — הָאָבָּל דַי פְּאָרְשָׁוּנָעָן אַיִן זַוְאָגָן נַעֲסִוקָעָט, אָוָן דַי
עַלְמָעָרָע הָאָבָּן מִיטָמָע אַפְּאָרְדָּאָס אַוְעָקָגְעָקָקָט. קַיְינָעָר אַבָּעָר הָאָט אַפְּ
אָוָר נִישְׁטָמָע גַּעַהָאָט פָּאָרִיבָל. כְּאַטְש אַפְּ וּוּמְעָנָן יָא — הָאָבָּן זַיְיָ אַלְיָוָג
נוֹשָׁט גַּעַוְאָסָט.

דַי בְּעַנְטָשָׁן אַיִן דַי זַוְאָגָנָם הָאָבָּן מִיטָמָע אַרְאָפְנָעָלָאָזָטָע קַעַפְּ אַ נְאָנְצָע
וּבְלָע גַּעַשְׁוָיָגָן. זַיְיָ זַיְנָעָג דַוְרְכָנָעָפָרָאָג דָוְרָכָ א גַּעַרְכָטָן זַוְאָלָג. פּוֹיכָלָעָנָג
הָאָבָּן זַוְמְעָרְדִיק גַּעַטְרָעָלְעָרָט אָוָן דָּעַר סְקוּרְיוּפָן פָּוָן דַי זַוְאָגָנָם הָאָט קְלָאָנָג
נִיק אָוָן מַוְנְטָעָר אַפְּגָנָהוּיְכָט. עַרְשָׁת וּוּנָע דָּעַר וּוּגָג אָז אַרְוִים פָּוָן וּוּאָלָר

און האט זיך אויסגעטוונג איבער א פארהמויטאנדריק-זוניק פרט פעלת
האט אוינער א בעזעל א שטוטט בעטאגן דער מויד מיט דער פלייזיגע.
— חדראם, ליב נאָר אָ דאָוָן...
— בעזשע-מעישע קאָרְהַאֲכּוֹםְטַיִּישַׁ מְעֻזְשָׁע בְּעֵירָה... — האט די מoid
הוֹלְכִים אָוָן גוֹט אָוּפְגָּעְלִיָּגָט גָּעָנָּגָעָרטָם.
אלע האבן זיך הוֹוֶך צָעָקָאָכָט, אָוָן אָפְילָע פָּוָן די עַלְמָעָרָעָה
שׁוֹין קִוְינָעָר נִישְׁט וְמַעַר גַּעֲסִיקָעָט.

אכזנטער קאפיטל

אכת מאן שפער האט מען אם דער זעלבער

סטעשקע געפירות די צויזי פויירט צו דער טלייע.
קיין קופקעלע יידן איז דאס מאל צוישן שליאכ אונ סטעשקע
ニシט געשטאנגע. דערפער אבער זינגען נאכ די פויירט נאכגעאנגען
ועקס מאנגאנבן אונ איינ געווינלאכער גאלעב. אכזט דעם האט איןעם
לאושטיאל פה דער נאענטר ופאסטונג א קלויינער ולאכ קעפער אַן
אייבורטס דין געלונגגען, זיט זוי האבן זיך באוויג אבן שליאכ ביז
נאכ דער טלייע.

אָפֶן גאנצָן זוּגַ האָט דָּעֵר נַאֲלָעֵב גַּעַהְאַלְמָן אַיִּינְ רַיְּדָן. די
פּוֹיְירָטִים זַיְנָעַנְן גַּעַנְגָּעַנְן אַנְגַּעַמְוָרָעָטָן אַזְּנָהָבָן גַּעַשְׂוָוָגָן. דָּרְעֻזָּעָנִי
דָּסְקָ די טְלִיעָם, וְאָסְ וְשְׁנָעָן וְאָסְ מאָלָע גַּעַוְעָן הוּוּלָע, האָט זַיְכָ
מְאַמְתַּשִּׁי אַשְׁנָעָנָרָאָבָן מִיטָּסְ די פְּזִים אַזְּנָהָבָן זַיְכָ אַבְּנָנָעָשָׂפָאָטָן
אָפֶן צָרוּיק, וּוּי אָסְקָם, וְאָסְ דָּעָרָעָטָן זַיְכָ פָּאָרָן קוּלָּעָד. די טְלִיאָאִיָּאָ
נִישְׁגַּע גַּעַהְיָלָפָן הָאָבָן אִים גַּעַנוֹמָזָן שְׁטַוְפָּן אַזְּנָהָבָן, עָרָהָט זַיְכָ
אָבָרָן יוֹשָׁט גַּעַרְיָרָט פּוֹנוּטָם אָרָטָן. עַם אַיִּינְ גַּעַוְאָרִיךְ אָ צְעַמְוִישָׁוָגָן אַיִּינְ דָּעֵר
גַּעַנְצָעָרָרָאָטָן. דָּעֵר טְלִיאָעָן האָט אִים אַ זַּעַץ גַּעַטְאָגָן אַיִּינְ די רַיְּדָן
אַרְתִּינְ מִיטָּגָן שְׂיִידָלָן וּפָן אַ שְׁוּעָרָד. מְאַמְתַּשִּׁי הָאָט זַיְכָ מִיטָּפָאָרָלָאָפָעָנָע
אוֹיְמָן וּוֹילָד אַוְמָגָעָקָוֶטָן אַזְּנָהָבָן הוּוּבָן די צְוּזָפָגָעָקָאָזָעָטָעָ
זַוְּיָּוִי צָוְגָּעָבָן אַ זַּעַץ אַיְבָרָהָן קָאָפָטָמִיט אָדָעָר נַאֲכָהָעָגָעָנְדָקָעָר שְׁיוּעָרָר
קִיְּטָט. אָבָרָן טְיִוקָּעָפָן הָאָבָן עַטְלָעָבָן גַּעַהְיָלָפָן אַנְגָּעָכָאָפָטָן די קִיְּטָט. זַיְ אַ
צִּי גַּעַטְאָגָן, וּוּי אַזְּ מַעְ צִּימָט אַזְּ אָסְקָם, אַזְּנָהָבָרָעָר הָאָבָן אִים אַזְּנָהָבָן

טערנשטווט פון אונטן. די מאקאנג האבן געזנטען טפילען. דער גען ווינלעכער גאלעכ איז צומענאנגען נאענט צו מאטשייען אוג האט איט אונגעדרוימט:

— זונג מיטנער,نعم אפ זיך די זיסע פינן אינ גאטס נאמען, כייב זיך אונגעדר דעם גירל, מיט וועלכן יוזס האט דיך באקראנצט, טרינק דעם ביטערג בעכער פאר קריסטוסעס לאיד... אוג מיר נאכ אונדזער פאטער, זואס צו ביסט אינ הימל...

מאטשי האט ציך צו אים האסטיק אונז ווילד אויסגעראָעַט.

— איכ בין דאָכ אומישולדיך, אונגעאנצן אומישולדיך...
דער גאלעכ האט זיך פֿאָרוֹזִיכְטִיך אַפְּגָעָרְקֶט אַבְּסֶל אָונ זונטער געשעפְּטְשָׁעַט.

— איכ זויס, איכ זויס... — אונ וועלנדייך אויסמיזידן איבעריקע שפֿאָרְעָנִיש, זואס פֿירְט אַוּוּק פֿוֹנוּם טאָכ. — אַבְּעָר אָונְדוּשָׁר זיסע ער זעומ איז דאָכ אָוכ גענאנגען צו דער טְלִיע אַומישולדיך אונ דְּיִינ זוי אַטְוִיב...

— איכ בֵּין דָאָכ אַומישולדיך... — מאטשייס קוק האט אינ מעשׂ ערנער פֿאָרוֹזִיכְטִיך גַּעֲלַאֲנָהָוּשָׁעַט אַבְּעָר דעם גַּאֲלָעָט פֿאָגָעָט.

— יוזס איז אָוכ גַּעַוְעָג אַומישולדיך...
Beati qui in Domino moriuntur... — האט דער גאלעכ אַמְּגַעְהוּבוֹג צו בעטן אַלְטְּנִינִיש טְלִיע פֿאָר שְׁתָּאָרְבָּנְדְּקָע.

מאטשי האט זיך אַבְּנָגָעָרְאָכְן אָונ איז זוי אַינ זיך אַרְטְּנָגָעָפָלְן.
ער האט שווין זוי זויסעהכ טעטְמָפָא אָונ פֿאָלְאָעוֹדִיך גַּעֲלָעָט די פִּים.
דער גאלעכ האט געהאלטן, אָז דער אַרְעָמָעָר זְוִינְדִּיקָעָר האט זיך
אייצט אונטערגענָעָבָן יוזסעם גַּגָּאָר אָז ער גַּיְוִיקְט זְוִיכ נִישְׁתָּמָעָר
אַינ זונג אונטערלענָונגָן. אַיְנוֹנָעָם מִיטְ די מְאָנָאָכְן אָונ אַונטערגע-
הָאָלָטָן פֿוֹן דער גַּאנְצָעָר שְׁטָרָאָפְּרָאָצָעָסִיך האט ער אַנְגָּהָוִיגָּן זִינְגָּע
אַסְטְּרוֹיוּרְוִיך פֿשְׁעַרְלָעָכְן בְּאָרָאָל צָוָם לְזָוָב פֿוֹן דער גַּעֲלָעָכְר שְׁאָפָ, פֿוֹן
אייר אַומְעָרְלָעָכְר לִיבָּע אָונ לְטָהָר.

בָּאָמָט טְרָעָפְּלָיְבָּן דער טְלִיע האט זיך דער באָחָאָל פֿאָרְעָדְיִקְט. די
טאָט פֿוֹנוּם טְאָלִיעָן האט ער גַּיְשָׁת באָלִיט מִיטְ גַּזְאָנָג. דער גאלעכ
הָאָט בְּלִוְיָז וְדָרְלָאָטָן דעם יצְוִילָעָט די באָהָרְמִוִּישְׁבָּעָטָע צָוָת קְוִישָׁן, האט
זוי אַלְיָוָן אַוְבְּשָׁעָצְיָוָטָמָט אָונ דְּרָחִימִיט אַיז דָא זונג טְוָגָּג גַּעַוְעָג פֿאָר-
עָנְדִּיקְט.

קָאַלְעוֹו אִישְׁקָעְנוֹאַוִים וּמַעֲנְטוֹשָׁגּוֹן וְחַאַבְןּוֹן עַפְעַם יוֹאַס גַּעַהַאַט פָּאַרְזִוִּים- גַּעַוְעַן. זַיִי הַאַבְןּ בְּאַטְרָאַכְטּ אָוָן גַּעַטְאָן אֶפְצְּזָוּוּעַדְרָן. דָּאַסּ, וּוֹאַסּ מַעַן הַאַטּ נַאַכְנּ אַוְפְּהַעַנְגְּנַעַן דֵּי פּוּעַרְיוֹת נַעַקְאַנְטּ גַּעַשְׁעַן. אַלְעַ בּוֹאַלְיַעַס אַוְפְּגַּעַרְאַכְטִקְנִיטּ הַאַבְןּ זַיִי קְלוֹגּ אַרְזְמָגְעַלְיִיגְטּ מִוְּטּ דְּאַמְבְּעַם, וּוֹ זַיִי טִיךּ מִיטּ מַאַטְאַנְעַם פָּטָן דֵּי קָאַהְאַלְשָׁעַ הַיְשְׁטָאַהְלָעַס-גַּעַלְטָן, מִיטּ צַוְּ אַגְּגָן, מִיטּ דְּרָאַגְּגָן, מִיטּ כִּיטְרָעַ דְּרִירַ, מִיטּ פְּלִינְקָעַ, פְּרוּמָעַ אַגְּגָן פְּרַעְקָעַ אַפְּצְוָה-עַרְעַנְיִישָׁן. דָּעַרְ צַאַלְגּ הַאַטּ אַבְעַר אַרְזִוְסְגְּרִיזְלָטּ פָּגּ אַגְּ אַוְמְגַעְרִיכְטָעַ זַבְעַטְ וְזַבְעַטְ אַיְזָן גַּעַקְוּמָעַ דְּעַמְלָטָ, גַּעַנְגְּטָן מִעַן הַאַטּ גַּעַמְיִיגְטּ אַזְוֹן הַאַטּ אַיְמָ אַפְּגַּעְשִׁירִיןְ.

צַוְּיִישָׁן דֵּי מִיעַשְׁטָאַגְּעַלְטָ הַאַבְןּ זַיִי גַּעַטְרָאַגּ מַעַשְׁוֹנְדָרְיקָעַ קְלַאַנְגְּגָן וּוְעַגְּנָן דֵּי גַּעַהַאַנְגְּגָן צַוְּיִי פּוּוְרִירִיןְ. קוּינְעַרְ הַאַטּ גַּיְשָׁטּ גַּעַוְסָטּ גַּעַנוּוּי וּוֹאַסּ אָוָן וּוֹעַגּ, אַבְעַר גַּעַוְסָטּ הַאַטּ מִעַן, אָזְ דֵּי זַשְׁוּפָעַם, פָּגּ וּוְעַלְכָעַ זַיִי תִּינְגְּנָעַן גַּעַתְוּמָעַן, הַאַטּ גַּעַהַאַלְטָן אַגְּ אַרְשְׁדָעַ דָּעַרְ דִּיבְעַר בְּעַנְדרִיטְ *

דֵּי שְׁטָאַטְעָרָם הַאַבְןּ גַּעַהַאַטּ אַבְיַיְזָן הַאַרְצָ אֶפְ דֵּי יְקִידְיַשְׁעַ קְרֻעְמָעָרָם אָוָן מַעַסְמָעָרָם, וּוֹאַסּ הַאַבְןּ בְּאַרְקוּיְמָטּ זַיִעְרָעַ סְכִוְרָעָם פְּלִינְקָ אָוָן וּוְאַלְוּלָ אַגְּ הַאַבְןּ צַחְגְּעַכְאַפְטָ דֵּי קוּינְיִים פָּוָן אַגְּנְטָשָׁר דָּעַרְ נַאַזְן. דֵּי שְׁטָאַטְעָרָם הַאַבְןּ גַּעַרְנָ אַגְּגָן עַנוּמָעַשְׁגָעַ יְעַדְעַ וּוְיְלָהָרָ אַוְסְטְרָאַכְטָעַנְיִישָׁן, וּוֹאַסּ דֵּי נַאַלְאַכְיִים הַאַבְןּ צַעְבְּלַאַזְן, פְּאַרְגְּנִילְיִוְקָטָ אַגְּ פְּאַרְעָפְעָסְטִיקָטּ מִיטּ זַאַצְנָ פָּוָן דָּעַרְ הַיְלְוקָרָ שְׁרִיפָטָ, אָוָן וּוֹאַסּ זַיִעְרָעַ שְׁוּלְעָהָם, דֵּי סְכָאַלְאָרָן לְאַחַן אָוָן וּשְׁאַקְעָם פָּוָן דֵּי יְעַזְוִיטִישָׁעַ בְּחַרְסָעָם הַאַבְגָּנָ נַאַכְבָּגָנָ צַוְּיִישָׁן דְּעַמְמָהָוִיןְ. צַוְּיִישָׁן דֵּי סְכָאַלְאָרָן גַּעַפְוָצָטָ אָוָן פְּאַרְשְׁפְּרִיְוָתָ צַוְּיִישָׁן דְּעַמְמָהָוִיןְ. אַגְּגָן פָּוָן דָּעַרְ פְּאַרְאַרְעַמְטָעָר שְׁלַיאַכְטָעָ אָוָן פּוּוְרִישָׁעַ יְוָנְגָנָן, וּוֹאַסּ הַאַבְןּ גַּעַטְרָאַגְּנָ אָגְ אַלְטָעָ אָוָן אַגְּגָן עַקְעָגָן פְּאַקְעָגָן פָּוָן דָּעַרְ שְׁטָאַטְעָרָם אַגְּגָן וּוֹאַבְעָרָ. אַיְזָן אַזְעַלְכָעָ פְּאַלְגָּ אַיְזָן וּוֹאַסּ שְׁטָעְפְּרִיךְ גַּעַוְעָן אַזְוּזָן אַגְּנְטָעְרָגְעָתָלְעָצָטָ הַאַבְןּ דֵּי גַּאַלְאַכְיִים אָוָן יְעַוְוִינְטָן, אַגְּנְעָהוִיבָן הַאַבְןּ סְכָאַלְאָרָגָם פָּוָן דֵּי קָאַלְעָנִיָּם אַגְּגָן וּשְׁאַקְעָטָ פָּוָן דֵּי בְּרָסָעָם, אָוָן אַנְרָ שְׁרָנוּהָאַלְטָן הַאַטּ זַיִי דָּעַרְ שְׁטָאַטְוִישָׁרָ פְּאַמְוּבָגָ. דָּעַרְ מַאְגִּיסְטְּרָאַטָּ הַאַטּ גַּעַרְגָּ פְּאַרְמָאַכְטָ אָוָן אַוְגָן. זַאַלְגָּ דְּבַטְמָלְעָבָרָ וּגְעַרְנָ דֵּי טַבְנָעָם פָּוָן דֵּי שְׁטָאַטְעָרָם צַחְמָ וּקְנוּגָ פְּאַרְגָּ וּבְנָן גַּעַנוּמְטָקְנִיטָ צַוְּ יְקִידְיַשְׁעַ פְּרִיוּוֹלְעָדָ גַּעַם. דָּעַרְ פְּרִינְטִישָׁאַפְטָ צַוְּ דָּעַרְ קַעְהִילָּעָה הַאַטּ דָּאַסּ אַיְזָן גַּעַשְׁאָרָתָ, זַיִי זַאַטְ עַרְשָׁטָ דַּזְבָּקָ דְּעַמְמָהָוִיןְ וּמַעְשָׁגָן וּוּרְתָמָ אָוָן וּוֹאַגָּ.

אַגְּנְעָהוִיבָן הַאַטּ זַיִי זַיִבָּעָם פָּוָן אַגְּנְטִיקָעָדָ קְרִינְשְׁרִיטָ, בְּאַגָּ גַּעַ, אַיִן דְּעַמְמָהָוִיןְ דָּעַרְ מַאְמָטָעָ בְּאַסְטָקָעָ נַעֲסִעָ אַיִן הַיּוֹלָ אַרְנָגָן,

זונגען צוויי סכאלארן צוריקווענס קיין קראקלע פונעם קאלאוואריער איד-
פומט אריג אפג קוומארק איג א יידישער שענץ טריינגען פעד. זוי
האָט אוייסגעטראָנגען און נישט געוואָלט באָצָאָלַג גָּאָרְגִּישֶׁט. דער שענ-
קער האָט זוי נישט געלאָזט אַרְחוֹסְגִּיגֶן, ס'חאָט זיך געמאָט אַ לְאָ-
רְעֵם און אַ גָּוָאָלַד אַונְגִּי יְהִידָּן האָבָּן די סכאלארן גַּעֲשְׁטוֹיסְן אַונְגִּי
זַוְּדַלְתִּי. די סכאלארט האָבָּן זיך מִיט גַּוְאָלַד אַרְחוֹסְגִּיגֶן, זונגען אַרְבִּין
אַונְג שְׂפָאָט אַרְבִּין אַונְג דָּהָבָּן דָּשְׂצִיְּלָט וַיְיַעַשְׁ אַרְחוֹיזִים, וַיְיַעַשְׁ מִינְ-
טָרָשָׁס אַונְג קְרָעָמָּשָׁס, וּזְאָט זונגען גַּעֲשְׁטוֹיסְן אַינְג דָּעַר שְׂפָאָט צָוְלִיב וַיְיַעַשְׁ
רָע וַעֲשֵׁפָטָן, אַונְג האָבָּן זוי גַּעֲשְׁלוֹאנְטָן.

אוויי האָט זיך עט אַנְגָּעָהוּבוּן.

די דעהַלְעָרִים אַונְג מִינְסְטָרָם האָבָּן נִימְגַּעַן אַרְבִּים פָּונְג שְׂמָאָט
צּוּרִיךְ אַפְּנִי קוּמוֹאָרָק אַונְג האָבָּן זיך באָהָלָטָן, וְוּ עַמְצָעְהָאָט גַּעֲשְׁגָּט
בָּא קְרוֹיסְטָלְעָכָּבָּעָ פְּרִינְטָן.

שָׁבָעָס אַונְדָּעָהָרָי הָאָבָּן זוי גַּעֲשְׁפָאָוָט אַחֲיוֹתָן גַּיְינְג אַונְג טָעַ האָבָּן
זוי באָגְלִיּוֹט די רַעַטְאָרָג אַונְג פְּעַדְעָלָן פָּונְג די קָלְעָנִיּוֹט אַונְג בָּוּרְסָעָם,
וּבְיל זוי וְהָאָבָּן באָקוּמוֹעָג לוֹט באָצָאָלַט. האָבָּן די סְכָאָלָרָן אַונְג זְשָׁאָר
קָעַם אַפְּג זוי גַּעֲשְׁמָאָטָעָוָט, זונגען אַפְּג זוי אַגְּנָעָפָאָלָג אַונְג עַטְלָעָכָּבָּעָ גַּעַ-
הָאָרָגָעָט, די קְרוֹיסְטָלְעָכָּבָּעָ באָגְלִיּוֹטָרָם האָבָּן מָוּרָעָ באָקוּמוֹעָג אַונְג זְבִּי
געַג אַנְטָלָאָפָן. די יְהִידָּן האָבָּן זיך וַיְיַעַר באָהָלָטָן אַונְג קְרוֹיסְטָלְעָכָּבָּעָ
הָזָעָר אַונְג נִישְׁטָגָנָט אַרְבִּים אַפְּג אַחֲיוֹמָצְוָיָּוִינְג אַינְג דָּעַר יְדִינְגְּשָׁאָטָן.
הָאָבָּן די סְכָאָלָרָג זוי גַּעֲשְׁפָאָוָט פָּונְג הוּאָן צָוְהָוִין, אַונְג וּוּעָ
מְעַג זוי הָאָבָּן גַּעֲכָאָפָט זְהָאָבָּן זוי מְעַרְדָּעָרִישׁ גַּעֲשְׁלָאָגָן. עַטְלָעָכָּבָּעָ הָאָבָּן
זיך גַּעֲרָאָטָעָוָט באָ לְוַטְעָרָאָנִישׁ אַונְג קָאָטוּלִישׁ שְׂמָאָטָרָם, וּזְאָט
הָאָבָּן אַפְּג זוי רַאֲכָמָאָגָעָט נִעהָאָט אַונְג זוי באָהָלָטָן אַינְג קָעָ-
לְשָׁרָם. באָזָאָפָנְטָעָסְסָאָלָאָטָן פָּונְג חָעָר פְּעַסְטָמוֹנָה וְהָאָבָּן וּמְאָלִיּוֹט די יְהִידָּן
אַחֲיוֹתָן, אַונְג וּוּגָן די סְכָאָלָרָג זונגען וַיְיַעַר אַגְּנָעָפָאָלָג, הָאָבָּן די סְכָאָלָרָג
הָאָרָגָעָט. זוי דָּאָס גַּאֲכָמָעָר צָעְרִיזִיכְט אַונְג זוי הָאָבָּן גַּיְתָּמָעָט אַונְג
בֵּין זוי זונגען נַאֲכָמָאָס אַגְּנָעָפָאָלָג, עַטְלָעָכָּבָּעָ יְהִידָּן דָּעַר הָאָרָגָעָט אַונְג
עַטְלָעָכָּבָּעָ גַּעֲוָאָרָפָן אַינְג וּוּמִיסְטָן.

דָּשְׁרָהָנָּאָבָּן זְהָאָט דָּעַר וּמְאָיִסְטָרָהָט גַּעֲשִׁיקָּט אַ סָּאָכָּסָאָלָאָטָן פָּונְג
דָּעַר פְּעַסְטָמוֹנָה, די סְכָאָלָרָג אַונְג דָּעַר וְאַנְצָעָר הָאָמָוָיָּה אַונְג זיך צָעָ-
לְאָפָג אַונְג די אַוְמָרוֹעָג הָאָבָּן זיך פָּאָרָעָנְדוּקָּט.

זונגען דָּעַלְתִּי באָ די אַוְמָרוֹעָג דָּעַרְהָאָרָגָעָט גַּעֲשְׁלָאָגָן פְּרִיר פָּונְג די

אנפאלערט, סכאלארט, וויאקעס אונ פונעם האמוניין, אונ אכט יידישע
מיטסטערים אונ גראמערלעב.

די ראממענער והאבן די געהארגעטע ניכ אונ גראיסונג לייארעם
געלאט באונראבן. אווי אויז דאס געשען נאכ קאָלעוו אַשענענאויס אַן-
זזהערעניש. ער האט הארכעלע גערודט וועגן די דאָזישע קעדושימ,
וואס זונגע באט לעבען געועגן פראָסטע ליטט אונ פאָרג שמאָרבן האבן
זוי אַומַּת הייליקע שיאָובען געגעבן געלט די רעהנטאָרג אונ פעדעלג, אויז
זוי אַטְּגַּן זוי אַורוֹיסְבָּאַלִּיטָּג פָּוָג שטאמָט. ס'אי געועגן אַפְּ זֶה ראמטועונ
דעם נעהפֿע אונ לְוִוְוָן יִדְרְשֵׁנָן געועצע דערלוּבֶּט, אַבְּעָר קִינְגְּ הַיְּלִיקִיט
אייז זוי דערפּוֹן נִישְׁטְּמָצְּאָגְּקוּמוּנָן.

איינ שטאמיטיג פֿינְקָעָס האט מען אַרְטְּגָּעָשְׂרִיבָּן אַ דָּעַרְמָאַנוּגָּנוּס-
געשריפּטס אונ אַ מאַשְׁלָחָט פָּוָג די שטאמָטְיעָש גַּעֲזִים, צוֹוישָׁג זַוְּלָבָע
עם האט זיך אויבָּ אַונְטְּהַעַגְּשָׂרִיבָּן יוֹיזָל בְּחַאנְדִּים, דָּעָרְ וַיְמַסְטָר
פָּוָג די זונגע באָ די האָרָן וָפָּוָג יִסְרָאָאַל, אוֹ צוֹם אַנְדְּרָעָט פָּוָג די זַעַם
הייליקע האט די שטאמָט אַפְּ אַיְוּבִּישׁ הַוְּרָעָם אַפְּ זיך גַּעֲזִים, אַיטְּ
לעַכְסָם יָאָר אַיְנָעָם עַרְשָׁתָן שָׁאָבָעָם פָּוָג בְּוַיְוָדָעָשׁ עַלְלָל, דָּעַט טָאגְּ פָּוָג
זַוְּיָּעָר טַוִּיטָן, זיך אוֹפָּרָן אַיְן טַרוּוּעָר, זיך גַּיְשָׁט צַוְּ בְּאָרָן אַגְּ נִישְׁטָ
אַנְצָוּמָאָפְּ בְּאַרְגָּעָנִינָּס דָּעָם פְּרַטְּטוּק דָּעַרְפְּרִיעָר, טַרְאָגָב אַוְּמָ שָׁאָבָעָם די
וְאַבְּשָׁרִיקָעָז שְׁוֹפְּצִיעָן, נִישְׁטָמָ צַוְּ כְּאָכְנָן קִינְגְּ גַּעֲזָעָן גַּעֲשָׂרִיבָּן, אוֹ, גַּאָט זָאָל
עַנְלָעָבָעָז אַכְּנָן. אַיְנָעָם גַּעֲשָׂרִיפּטָס אַיְזָ גַּעֲלָעָן גַּעֲשָׂרִיבָּן, אוֹ, גַּאָט זָאָל
גַּעֲרָעָקָעָן די דָּאָזְיָקָעָז הייליקע אַגְּ פָּוָג דָּרְיוָיָעָן גַּעֲשָׂאָמָעָם, וְאָסָ זַונְגָּעָן אַבְּעָר
חרָעָרָיָעָם פָּוָג די בְּעַלְקָעָר אַגְּ פָּוָג שְׁעַנְדְּלָעָבָעָן מַעֲנָטָשָׁן אַוְּמַשְׁוְלְדוּק
גַּעֲשָׂטָאָרָבָן אַפְּ צַוְּ הַיְּלִיקָן גַּאָטָס נִאָמָעָג...”

אַבְּעָר קָאָלָעָוָא אַשְׁקָעָנוֹזָה האט גַּעֲגָעָן אַנְצָוּחָעָן, אַז בְּעַמְּרָ אַז
וְאָס גַּיְכָעָר צַוְּ פְּאַהְגָּעָן דָּעָם טַוִּיטָן וָפָּוָג די אַכְּטָן חַיְּלִיקָעָן מִיטָּסְטָעָרָם
אוֹג קְרַעְמָעָרָם, זַוְּיָּל דָּאָס האט אַרְוִינְגָּעָרָפָּן שְׁלַעַכְּטָעָ גַּעֲרָאָנְקָעָן אַגְּ
הַאָט נִישְׁטָ אַונְטְּהַעַגְּשָׂרָאָרטָן די פְּרוֹמְקָטָטָן הַאָרָאָגָן. דָּאָס גַּעַי
שְׁוַיְוּפָטָס מִוְּטָן בְּאַשְׁלָוָם אַגְּ דָּעָר דָּעַרְמָאַנוֹגָן אַיְזָ פְּאַרְשָׁרָבָן גַּעֲוֹוָאָרָג
איינ פֿינְקָעָס מִוְּטָן גַּעֲקָסְטוּוּמָעָן אַוְּיָסִיעָם, אַגְּ זַוְּיָּקָעָפָּן דָּעַרְנָאָכָּב אַגְּ זַנְטָ
הַעַמְּלָטָה האט זיך שׂוֹגָן קִינְגָּר אַגְּעָם גַּעֲשָׂרִיפּטָס מִוְּטָן בְּאַשְׁלָוָם אַגְּ
דָּעָר דָּעַרְמָאַנוֹגָן נִישְׁטָמָ מִעְרָ דָּעַרְמָאַנְטָן, גַּלְיָיכָבָם וְאָלָטָן. עַפְעָם נִישְׁטָמָ
פָּאָסִיקָס זַוְּנָג זַוְּיָּ גַּעֲוָוָסָט אַגְּ מַעְ דָּהָרָפָּ עַם בְּאַרְצָעָסָן.

נינצנער קאָפִיטל

אַינְעָם קְרוּסֶן גָּהָרָתֶן אַרְטָן פָּונְדָּהָאָז
רִים שָׁוֹל אַפְּגָנְלָאָר הָאָט וּבָ, כָּאָטֵש סָאַיז גַּעוּעַן אֲג אַיסְטָמְעָלִיש
חַיְסָעָר וּמַעֲרָנָאָסְמוֹתָאָג, קִיּוֹן פָּאָסִיקָּל זָוָג נִישְׁתָּגְעָגָט וּרְכָבִישָׁן,
אוֹזְוִי אַלְטָאָן גַּעֲרִיכָּת זַיְנְלָעָג טַעוּעָן דַּי קַעַטְנָבִיְימָעָר, אָנוֹן אוֹזְוִי
וּוְילָד הַאֲבָנָן וּבָ דַּקְרָתָט צַעֲוָאָקָסָן דַּי קַשְׁאָקָטָם. זַעַטְהַוְרָעָט הָאָט זִיבָּ
דַּי חָאנְטָמָט פָּונְדָּהָאָז גַּעֲרָטָנָעָר צָוָעָם נִישְׁתָּמָט צַוְּגָעָרָוָת אָנוֹן דָּאָם גַּעֲוָוָגָס
הָאָט זִיבָּ וּבְרִיטָט אָנוֹן וּוְילָד צַעֲשָׁבָרוּתָם.

דַּי נְאָטְמִישׁ פָּאָרְשָׁפִיאָטָמָעָ פָּעָנְצָטָעָר פָּונְדָּהָאָז
שְׁמָעָלָט מִוּטָרָזָק פָּאָנָאָנְדָרְגָעָוָאָקָסָעָג צַוְּוָתָגָג. אָ�וֹן דָּוָל פָּאָרְנָדוּעָט
קָאָל הָאָט זִיבָּ אַיְזָוְיָוִינָק אַרְזָוְמָעָצְיָקָלָט אָנוֹן צַיְדָהָעָז זִיבָּ גַּעֲרִיוֹצָט
מִיטָּן לְעַבְדָּיקָן צַוְּיִתְשָׁעָן פָּהָן דַּי פִּוְּגָעָלָעָכָּא אָ�וֹן גַּאֲרָטָג.

אַפְּגָנְלָאָר גָּרוֹזָן, וּזְאָס אַיְזָן פָּגָג יָאָר אָוּ יָאָר קִיְּמָטָאָל נִישְׁתָּמָעָנָה
שְׁנָיְמָן גַּעֲוָאָרָגָן, אַיְזָן גַּעֲלָעָג אָ�וֹג שָׁאָמָעָם, אָ זָאָקָפָס מִיטָּן גַּעֲוָאָלְטִיקָעָ
בְּרָעָמָעָן, אָ�וֹן הָאָט גַּעֲלִיְינָטָט אָ�וֹן אָ בּוֹכָטָמָעָשָׁן, נָאָר מַעְרָנָאָבָה הָאָט
זַיְעָר צַוְּגָן, פָּוּוְיקָפְּדִיק זִיבָּ אַיְזָמָן אָ פָּאָרְדוֹלְטָעָר פָּוָאָ דָעָר אַוְיָסָ
טְעָרְלִישָׁעָר חֹזָא.

נִישְׁתָּמָט וּוְיִטְמָט פָּונְדָּהָאָז אִים הָאָט זִיבָּ וּבָ וּנְאָרָד אַבְּיָהָוָעָקָט טָעוֹלָ
לְאָנְהָגָיָעָר, אָ יָיָד מִיטָּן אָ בְּרִיטָעָר בָּאָרָה. שָׁר הָאָט זִיבָּ אַוְיָסְגָּלְיָוָגָט
אָפְּ דָעָר פְּלִיאָעָג, אַוְיָסְגָּלְיָוָגָט הָעָנָט אָנוֹן פִּים אָנוֹן זִיבָּ שְׁמָארָק אָנוֹן
כַּעֲשָׂמָאָק צַעֲגָעָנָעָצָטָם.

— אופֿרְפֿרְפֿ... האָסְטַּה דָּאָס אַ בִּיסְלַּגְגְּשָׁנְאָרְכְּטַּמְּ, טָעוֹלַ.
— הָעָעָעָע... — האָטַּה דָּעֶר לְאַנְדְּגִיּוּר גַּעֲנַעַנְעַטַּט, — אָזָּא דְּדָעַטְמַל
נָאַכְּמִיטְאָגָּס אֵיזָּאָלְדָּעַס גַּעַלְט וּוּרְטַּס. מַעַּזְאָגָּט, אֵיזָּאָקִיּוּג גַּעַוּגְנְטָעָרָם
פָּאָרָן גַּוְּפָ אֵיזָּאָגְּרָנִישְׂטַּפְּאָרָאָג.

דָּעֶר לְאַנְדְּגִיּוּר הָאָטַּה זִיכְּר אַפְּגַּנְעַזְעַט אַזְּגַּעַפְּגַּטְלַּט מִוְּטַּדְּוִי
אוּנְּגַּגְּ... — וּוּרְפַּעְתְּ אֵיזָּאָזְאָס דָּאָזְאָ? — האָטַּה דָּעֶר אַוִּיסְטְּאַמְּעַטְּ דַּיְּהָאָטְמַט אַזְּגַּעַפְּגַּטְלַּט
אַמְּגַּנוּזְגַּן אֵפְּ אַמְּהָנְנָעַט פָּאָרְשָׂוֹג, וּזְאָס אֵיזָּאָגְּזָעַטְמַן גַּעַבְנַעַטְמַן דַּעַמְּ וּוּאָזְאָ
סֻּרְעַ-בָּאָס אַפְּנַע שְׁלַחְזְוּפַּט אֵיזָּאָזְעַדְמַע זָוָן, אַזְּגַּעַהְאַלְטַּג דַּעַמְּ קָאָפְּ
צְוּוּשָׁגְנַע דַּיְּקָנִי.

אָרְן שָׁאַמְּעַטְמַט הָאָטַּה צְחַגְּלִילְיָאָטְטַּמְּ דַּיְּהָאָטְמַט אַוְּבָּעַר דַּיְּאָוִינְג אַזְּגַּעַהְיָאָטְטַּמְּ.

— וּוּרְפַּעְתְּ אֵיזָּאָזְעַטְמַט דַּיְּהָאָטְמַט אַוְּהָאָמְּאָ... מִוִּיסְטְּאַמְּעַטְמַט... חַיִּי, אֵיזָּאָ
רָאָמְּאָ! — האָטַּה דָּעֶר זִיכְּר גַּעַמְּאַטְמַט מִוְּטַּמְּ אַטְמַבְּלַּט אַרְטַּמְּ
מוּלְיַע אַזְּגַּעַשְׁרִינְגַּן — קָוְמַע נָאָר אַהְעָדְרַע דָּא, אֵיזָּאָשָׁמָן, שְׁוּמָע אַיִּיְּ
גַּעַר.

דָּעֶר פָּאָרְשָׂוֹג אֵיזָּאָשְׁלַחְזְוּפַּט הָאָטַּה אַפְּגַּנְעַהְזְוּבַּן דַּעַמְּ קָאָפְּ אַזְּגַּעַפְּ
וּזְאָזְגַּע אַגְּלַעַע קָאָלְטַעְנָעָוָאָטָעַ בָּאָרְדַּ, הָאָטַּה טַעַמְפַּט אַגְּלַעַצְמַע גַּעַטְמַע אַזְּגַּע
בָּאָלְדַּ צְוּרִיקְגַּעַלְיָאָטְטַּמְּ דַּעַמְּ קָאָפְּ אַזְּוּשָׁנְגַּדְמַע דַּיְּקָנִי, וּוּיְפָרִיעַ.

— אַוְּהָאָמְּאָ פָּאָרְעַכְיַי! קָוְמַע, אֵיזָּאָסְעַטְמַט דַּיְּרָ... — הָאָטַּה אַזְּגַּעַפְּ שָׁאָזְגַּע
מַעַס זִיכְּר נָאַכְּמָאָל גַּעַפְּרוּוֹת. אַבְּגָעַר דָּעֶר פָּאָרְשָׂוֹג הָאָטַּה שְׁוַיְן אַפְּלַיְעַ
דַּעַמְּ קָאָפְּ נִישְׁתַּמְטַמְּ מַעַר אַפְּגַּהְזְוּבַּן אֵיזָּאָזְגַּעַשְׁרִינְגַּן אַפְּגַּעַרְפַּן.

— וּוּרְפַּעְתְּ אֵיזָּאָזְעַטְמַט? — הָאָטַּה זִיכְּר דָּעֶר לְאַנְדְּגִיּוּר גַּעַד
בִּידְעַשְׁתַּמְּ.

— דָּעֶר אֵיזָּאָזְעַטְמַט וּוּיְסַט אַזְּמַמְּ... — אָרְן שָׁאַמְּעַטְמַט הָאָטַּה אַגְּזַי
גַּעַטְמַגְּן דַּיְּפְּלַיְיָעַס — פָּאָרְאָזְרַן וּוּינְטַעַר, אֵיזָּאָזְגַּעַנְמַע אַגְּזַי
עַר פְּלַזְעַטְמַט דָּאָגְּעַוְגַּן אֵיזָּאָפְּאָרְטִיךְ, עַר זָאָל דָּאָס כָּאַטְמַשׁ קָאָגְּעַנְגַּן דָּאָרְטַּ
וּגְעַנְגַּן. עַ-עַדְעַבְנַי! נִשְׁתַּמְטַמְּ הָאָטַּה מִזְדְּסַטְמַע. — עַר הָאָטַּה אַגְּזַעַל גַּעַטְמַגְּן
אַיִּמְמַיְּדַע לְדָעַר לְוּפְטַמְּ אַרְבִּין.

— אַטְמַרְקִישְׁעַר עַפְשָׁעַר, אַטְמַבְּשָׁעַר, אַטְמַבְּשָׁעַר, אַטְמַבְּשָׁעַר,
„גַּאַדְלַעַר“ הָאָ? — דָּעֶר לְאַנְדְּגִיּוּר הָאָטַּה אַפְּסַטְמַט אַמְּגַּהְזְוּבַּן צְוּ גַּעַנְעַצְמַן
אֵיזָּאָגְּזָעַטְמַט בָּאָרְדַּ, זִיכְּר דָּעֶר אַפְּרָבִעַי אַפְּגַּנְעַהְזְוּבַּן אֵיזָּאָזְעַדְמַע הָיִכְמַע.

— אַזְּוּיְסַטְמַן, אַוְּרָקָע, — אֵיזָּאָזְעַטְמַט מִזְטָאָמָאָל לְעַבְדִּיקְמַע גַּעַוְאָרָן —
מִיר וּוּאָלְטַמְּ גַּעַמְּאַכְטַמְּ אַקְשְׁרַטְלַי, יְאָ...
— עַת... סְאִיזְמַע נִשְׁתַּמְטַמְּ שְׁוַיְן. אַזְּגַּעַטְמַט עַמְּעַצְמַן?

— ווועַזְאָל קומענען?

— יא, — האט אונגע שאמעט א זיפצ געטאנג אונגע פארמאכט דעם בוכס' קומוט קיינער פישטער. יונגען האלטן אין אויגן פערגען פראנץ צווייש, אונגע בעמצעערעשן פושטערווען. דא אפנ שפוגאלאר שונ אונגע אונגען אפונערעדט. זטט מע האט פאהראיאָהָר געהאנגען די צוווי פוי עריט, האט מען מוייער פאר א שולען-געלאָפֿ ווי דעלטט.

— אונצאנטיאָן... — האט זיך טועל געשאָקלט אונגעושט דעם שוויזום פוג פאהרויטלטן פאנעטם. — אאיכ בין דעלטט נישטהי געוווען. רעב יויזל האט מוכ אורייסגעזוקט פוג שטאט. מע זאנט, או סע האט זיך אונגעוויביג פוג א געלען איין א שענט. זידן האבן אונגעוויביג שלאנגן.

— טוף, ס'א שטומ.

— זוי זונגען שלענערם די היגע שטאטערטס איב האט ליב צו הערג געגערכען זאנט אומעטום ווי איב קומט.

— קליענע יידעלעב שלאנגן זוי, נויסטער יידעלעב טאָר מען גישט.

— מע זאנט, או די שילערם, אפילע שעילאָכטשיגן האבן דערנאָב באָקומוונ אַ בײּזונג פֿסֿאָק.

— איבער ערער שרײַען, זואָס זוי האבן דערנאָב געמאָקט. זוי זיין נגע דאָב דעלטט אפילע אָפֿ פרײַישע החווער אוניך שונ אָנגעפֿאָל.

— אַנְ, וויזווען! — האט טועל געקרכעצת אוניך זיך פֿאָרומערט געשאָקלט.

אומבאָטערקט האט זיך אָוחראָמאָ צו זוי צאָגערוקט, אָוועקגעיעצט זיך אָפֿ דער שעֶד, צאנטונגעכּוֹיגן די פִּים אָוניך זוי אָורומגענומען מיט די הענט. באָ די לאָצטער ווערטער פוג אָונֵן שאָמעט אונגערנדיק טעווולס קראָעצען, האט ער אָפֿ זוי אָויסגעשטעלט זיין געשטוּפֿלט פֿאָגעט, אָויסגעלּוּפֿעט די אָונֵן מיט מעשונדריךער גּוּנְגּוּרְקּוּט אָונֵן מִיטּאָמָּל האט ער אָוחראָמָּאָקָּן מיט אָומְגּוּלְוּמְפּוּרְט שטאמְלְדְּרְנְיקָּעָר זָוָן.

— געשרדריגן יידעלדְן אָנְיזוּן. אָנְיזוּן. בעיכּעַבָּע...

האט ער זיך ווילְך צעֶלְאָקט אָונֵן גּוּשְׁטְוּרְעַט צוּוִי שׂוּרָעַט גּוּרְוִיסּעַ וועלְפּוּשַׁע צוּיָּה. בעַרְמָע... בַּיְ פְּסַאֲבָרָאָטוֹו... וְאָלְגָּן שׂוּוּבָּגָּן זְשִׁידָּקָּי, נִשְׁטַח שׂוּרְדְּרְבְּיָעָה אָנְיזוּן... בעַכְּבָּעַ... — ער האט אָפֿ זוי גּוּשְׁקָּט מיט מעשונגען אָוִוָּן.

— האָסְטָו אִימָּ, אַ בִּיסְלָ... — האט זיך דער לאָנְהָגְּיָעָר צוּעְרָשְׁט אַיבּעְגּוּשְׁרָאָקָּן אָונֵן דערחָאָקָּן אָנְגעָתָוּבָּן זיך צו בִּיוּזָרָן. — אַ מִינְ

* שְׁאָגָּדָה הַוְּנְטֶסְ-בְּרוּרְעָרָה.

מארדרע, א ביסל, פון אנ איז... — ער האט אונטערגעזונגגען מיטוּן טראפ... — אונ גאנט האט געעפנעם דאס מול פונעם איז... א הור שא!... א קוש!... — האט ער געפֿאכַעט מיט דער חאנט ווי אן מע פָּאַרְטְּרִיבְּטָט א קאָא.

אווראַמא האט זיך א הייב געטאָן, האט גענוּמען אין די העט בײַידע פֶּאַלְעָס פון זונַן לאָגָנָעָר בעקעשׂ אונ מיט א טיפּ אַרְפְּגָנָעָן בְּיֵוֹגְעָנָעָם קָאָרָק אַוּפְּגַעַלְעִיכְּטָט.

— אָאָ מִינָּה, א ביסל... טָפּוּ! — האט זיך דער לאָנְתְּנִיעָר מיט א טְנִינָע אָונָג גַּעֲבִיּוּסָר גַּעֲוָעָדָט צו אָרְגָּנָשָׂעָם... — ווֹאָס אַרְטְּפְּגָדְּיָכְּ? ער פָּאַרְשְׁטִיטָט דָעַן עַפְּעָס? אָאָ גַּעַשְׁטוּפְּלָטָט בעהַיּוּנָע... נָוָן, אַדְרָאַבָּע — האט זיך זונַן פָּאַגְּעָם צְעַשְׁעָט — ווֹוַוָּן אַהֲרָן די קָאָרְחָמָן.

— אָהָוָז... — טְעוּוֹל האט א זוֹיש געטאָן מִיטָּן אַרְבָּל אַוְבָּעָה שְׁטָעָרָן אָונָג אַוּפְּגַעַלְעִיכְּטָט די קָאָרְחָמָן.

אוֹגְנָמִינָא שְׁפִילָא אַיְזָן טְעוּוֹל אַוְמָרוֹק גַּעַוּוֹאָרָן.

— ווֹאָס האט מעַג עַפְּעָס מַוּרְעָעָן?

— זונַן מַעַג האט פָּאַרְאִיאָרָן גַּעַהְגָּנָעָן די פּוּיְרָוָם, ווֹאָס האַבָּן בָּאַגְּאַנוּעָט דָעַם קָלוּסְטָר, האט מעַג א ביסל מַוּרָעָן.

— ווֹאָס האט מעַג מַוּרְעָעָן?

— שְׁוֹטָמָע, זַוִּי זַאֲגָנָג דָאָפּ, אָז די יִדְנָה האַבָּן אַונְטְּרִיגְּרָוָסָט פּוּיָה עַרְיוּם צוֹ דָעַה טְלִיבָע.

— אָזָוּ? אַזְּדִישָׁג גַּאנְגָּוָה האט מעַג דָאָבָא אַוְיכָעָט גַּעַהְגָּנָעָן.

— שְׁוֹטָמָע! אָפּ וּוֹרָאָמָע דָעַם קָאָדָש אַיְזָן גַּעַוּוֹג אַבְּלָה.

— אַפְּנָאַבְּנִיאָנָי... — האט זיך טְעוּוֹל גַּעַשְׁאָקָלָט. — אַפְּרוּמָעָר?

— קָוְרָעָשְׁדָהָאַשְׁעָמָן! נָאָט וְאָל זיך נְזִיקָעָט זונַן פָּאָר זונַן בְּלֹוּט.

זַוִּי האַבָּן זַוְּנִיטָר גַּעַפְּלִילָט אַיְזָן קָאָרְחָמָן.

— אוֹוְרָאַמא! — האט אַרְגָּשָׂאָמָעָס וּוּירָאַמָּאָל אַרְיְבָעָנָעָרָיָן צּוֹם הַיּוֹם. ערַר גַּעַרְפָּעָנָעָה, ווֹאָס אַיְזָן די גַּאנְגָּעָץ צִיטָט גַּעַזְעָמָן אָפּ זונַן פְּרִוְּעָרְדִּיקָּט אַרְטָה אַיְזָן דָעַר זוֹג, מִיטָּן קָאָפּ צְוּוֹשָׁנָה די קְנִי, האַט אַהיַב גַּעַטְאָן דָאָס פָּאַגְּעָם אָונָג טְעַמָּפּ גַּעַפְּינְטָלָט מִיטָּן די אַוְיָגָן אַיְזָן דָעַר בְּלָעְגָּדָרְמִיקָּר שְׁטָפּ.

— בְּרָעָנָג אַשְׁעָפּ וּזְאָסָרָה, אוֹוְרָאַמא, נִיכְעָר, אוֹוְרָאַמא,

אוֹוְרָאַמא אַיְזָן שְׁוֹעָר אַפְּגָעָשְׁטָאָנָעָן, האַט אַגְּנָעָשָׂעָפּ וּוּאָקָעָר אַיְזָן

אַפְּרִוְּסָעָר קוּפְּעָרָנָעָר קוּוֹאָרָט אָונָג זַי צְוָעָטְרָאָמָן צוֹ אָרְגָּנָשָׂאָמָעָם.

טיעול האט אויסנערפריט לעבן זיך א גאנצע קויפע דוווטע רעד
מעלעכ בזג א פאמשיילע ארויים, אונ זיז בערוףעת פארטוריננדיק
מייט וואסעה. ער האט זיך א וויטלע צוחטקט צו אווראמא אונ אוייס-
געשטרוקט צו אים א האנט מיט רעטעלעב.

— נא.

אווראמא האט אפ אים א ווע געטאג מייט א פארלאשענעט קוק
אונ שוועגןדריך זיך צו אים אויסגעדריות מייט דרי פלייצעם. דעת קארל
איבגעבויגן זוי אונטער א מאסאע אונ גאנמעריהונגנדיך אפ איין
באזרועסן פום, אייז ער ציריך איריכער אופן הויף צו זיין ארט.
געפלעפט אונ באילדיקט האט טיעול אונטוקט אדרענן.
— אזא מאומער.

— אייב זויסט נישט — האט אַרְנָן גַּעֲצָוִינְגֶן דַּי פְּלִיאַצְעָם — מיך
פאָלְגַּט ער. ער אייז צו דורך נישט צונעווינט.
— ווֹאָס אַיְזָע עַמְּפָעָם פָּאָרָה נַאֲמָנָה?
— אייב זויסט נישט. אַזְּוֹ, אַזְּגַּט ער, הַיִּסְטָט ער.
— אַזְּיַ, דְּאָס בָּאַמְּרָאָפְּלָעָנִישׁ גַּעֲפָלְטָט מֵוָר נַיְשָׁט... — טיעול האט
זיך גַּעֲוִישָׁט דַּי פִּינְגֶּר, גַּעֲמָרְמָלֶט אַעֲבָעַט אַונְ זיך צָהָרִישׁ גַּעֲנוּמָעַן
זוּ דַּי קָאָרְטָן. ער האט זוי אַבעָר אַיְזָע אַוְיַלְעָד אַרְזָמָז וַיְדָעָר אַוְיַלְעָר
גַּעֲלוּינְגַּן.
— סְאַיְזָע נַיְשָׁט מַעֲסָקָנְךָ? — האט ער זיך באַטְרָאַכְט אַונְ אַיְזָע
בָּעָגָעָשָׁרָאָקָן.

— טְפָו! וּאָס עַפְּלָמְדוֹ אַמְּוֹל הַעַמְּסָאָטָן?
— אַטְאַתְּי... — האט טיעול גַּעֲרָבָצָט אַונְ זיך פָּאָרָמָעָרט נַעַז
שָׁאָלָט. זוי האטן ווּטָמָעָר גַּעֲשְׁפּוֹלְטָט אַיְזָע קָאָרְטָן.
פְּלִיאַצְעָם האט זיך אַוְרָקָע אַנְגָּשָׁטְרָעָגָט אַטְנָעָהָעָרט אַיְזָע דַּעַר גַּופְט
אַרְתָּגָן.
— אוּסְנָעָרִיסָן זָאָלָן זַיְזָעָרָן! — האט ער זיך גַּעֲקָאַסְט אַונְ
איַז אַוּפְּנָעָשָׁרָהָגָעָן אַוְלָקָו אַחֲרָפָנְהָיק דַּי קָאָרְטָן.

— וּוֹעֵר אַזְוּזָן, אה?
— נו, ווּשר. דַּי וּשְׁאָקָעָם אַונְ סְבָּאַלָּאָרגָן... — ער אייז אַוּפְּנָעָשָׁרָהָגָעָן
אונ אייז אַרְיָן צוּוִישָׁן דַּי קָוְסְטָם.
גַּאֲכָב אַ רְעַנְעָן אייז ער צָרוּיךְ אַרְוִוִּים.
— בְּוּוּלְ אַמְּאָלָל אַיְינָעָט קָאָפָנָ, וּוּלְ אַחֲבָ אַיְזָע זַיְזָעָן. — ער
הָאָט גַּעֲפָאַכְעָט אַיְזָע דַּעַר לְוָפְט מִיטָּט אַפְּרָוִיסָטָר הַאָרוּקָעָר פּוֹסָט.
אנְדָעָרָשׁ קָאָגָעָן זַיְזָעָן נַיְשָׁט באַשְׁטִינְג, נַאָר דַּוְרָבָן שָׂוְלָגָאָרָטָן. אַונְ אַיְזָע

העכט מאל נאנזעגען זוי עפטע, אונ איטעלעכט מאל אונ אנדר שפיצל..
אדיא מיעסע מעשונע!
טעול האט זיך שטארק איבערגענשראַקן אונ געוואָלט אַרְגְּנִינִין
אייג שוֹ.

— זוי טווען עפטע? טע קאנַן עפטע געשען?
חאָב נישט קיינַן מורייע, — האט ער אופגעחויבן זייןע
פּוֹסְטֶן — אַכְּבָּר אָז זוי גִּיְעָן פֿוֹן דָּעֵר שׂוּוֹעֲנָטָע אַנְגָּעָן זיך באָרגָן אַין
וועיטָל, פֿאָרְקִיּוּצָן זוי זיך דָּעֵט וועגן, קְלָעַתְּעָרָן אַיבְּעָרָן פֿאָרָקָן פֿוֹן
וואָזָעָן זְשִׁיטְלָעָם וְחוֹיְפָן אָתָן גִּיְעָן דָּרָבָן נְאָרָטָן זוֹ דִי פֿיאַסְקָעָם,
אָפָּ דָּעֵר וּוּשְׁסָל... אָונ אַיטְלָעָכְטָמָל טווען זוי עפטע אָפָּ גַּעֲהָכָעָם,
אַמְּאָל פֿאָרוֹמוּעוֹרְדִּיקָן זוי אַיְן דִי וּוּוּנְקָלָעָן אָונ אַיְיעַרְנָעַכָּטָן האָבָן זוי
זיך מיט אַשְׁיקָעָט פֿאָרְשְׁלָעַפְּט דָּא אַין דִי קוֹשָׁאָקָעָם.
— אַברָּאנְד! — האט טְשָׁוֹל אַ פֿאָרְטְּרָאַכְּטָעָר גַּעֲהָרִיט מִינְזָן
קָאָפָּ אָונ האט נִוְטָן גַּעֲקָאנְט בְּאַשְׁלִיכָן, צַי זָאָל ער אַרְגָּן אָונ שְׁוֹ צַי
דוּוּסְמָן בְּלִיטָבָן.
אַרגָּן האט זיך אַ רְיָם גַּעַמָּג אָונ וּוּידָרָה אַרְגְּנִינְגָהָאַרְכָּט אַין דָּעֵר
לוּפְטָ אַרְגִּינָן. אַין דָּעֵר אַיְגָעָנָדָר רְגָעָן אַיְזָן אַשְׁטִינְדָּל אַהֲרָן גַּעֲפְּלוּגָן,
לְעַמְּאָכָט אַ דְּשָׁרָל אָונ דָּעֵם שָׁאָמָעָם נְעַמְּרָאָפָּן אַין קָאָפָּ אַדְּבָן.
ער האט זיך אַ צְעִירְעַטְמָעָר אַ זְוּאָרָפָּ גַּעֲטָאָן אַפְּ אַזְּרָק, גַּעֲהָוִיכָן
דוּ פָּאָלָעָם פֿוֹן דָּעֵר בְּעַקְעָשָׁע אָונ צְהָאַלְטָנְדָּיק זוי מיט אַיְן האָנָט, אַיְן
ער אַרְבִּינְגַּעַלְאָפָּג אָונ אַ בְּמַעְזְּשָׁקָעָ אַזְּוִישָׁן דִי קוֹסְטָעָם.
אָונ בְּאַלְדָּה האָט זיך דָּאָרָט פְּנַחַדְוָת אַגְּנָהָאָגָּל אַג גַּעֲטִינְגָּעָז.
אַרגָּן האט גַּעַשְׁלָעַפְּט בְּאַמְּ אַוְיָל אַ הְוִימָּג הַאֲרָן יוֹמָג, לְוִימָג אַוְיָסָעָן
אַג אַוְיָסָגָעָוְאַקְסָעָנָעָם יְזָוִוְוִיטְשָׁן וְשָׁאָק, וְזָאָס האָט זיך בְּאַמְּוֹת אַרְזִיסָּס
צְוִירָעָן פֿוֹן זְבָנָעָה העָנָט.
— טְפָו... — האט זיך דָּעֵר זְשָׁאָק גַּעֲקָאָסָט — אַ טִּיפְשִׁיאָ-
וּוּאָהָא, זְאָס וּוּלְסָטוּ פֿוֹן מִיר?
דְּרֻרְהַעֲרָנְדִּיק דָּעֵם קְלָאָגָן פְּנוּנָעָם וְשָׁאָקָם פְּוּלִישָׁע וּוּרְטָעָר, אַיְן
אַרגָּן שְׁמִיּוֹן גַּעֲבְּלִיבָג גַּעֲפְּלָעַפְּט. ער האט אַ זְוּטָל הַרְבָּגָעָנוּמָעָן מִיט דִי
אוֹוָהָה דָּעֵם שְׁוֹאַרְעָן יוֹמָג אָונ האָט אַיְם אַפְּנָעָלָאָזָט.
— אַיבָּ בִּין דָּא דָּהָרָ וּוּאַכְּטָהָר, אָונ דָּו צְעָרִיד זיך נְאָרָ נִישָׁט.
וּזְאָס האָסְטוּ דָּא צַו מְאָנִי?

עפטע האָט אַוחְמָ דָּאָס דְּאָזְקָעָן פְּאַנְעָטָם וּוּיְוִינְיָק גַּעֲשָׁרָאָקָן אָונ אַפְּבִילָע
טעול האָט אַפְּגָעָהוּבוּן בְּיִדְעָה העָט אָונ האָט אַנְגָּעָהוּבוּן מִיט זוי צַי
מאָבָּן.

— דא איז א הייליך ארט... א הייליך ארט...

אבער ארבן האט אוומ זיך א שאר אוועק נעהגען אונ אלץ שארכ געלקנט אוף דעם שעווארען יונגן ס/האט זיך אוית ארויסגענכאפט פון מויַּך.

— א מעשומעד... יא?

אף דערופ האט דער ושהק אוזפדייך אויסגעשטראקט די האנט צומ ואקסם בויכ אונ איהם א שטוף נעהגען.

— זשידקו, ספושערדי בראדען.*

ארבן האט אים אוווקלעשטוויסן, אבער דער ושהק האט מיט אקי שאנען אָגענבעכאפט דעם שאמעס בא דער באָרד אונ גענומען טרייס= לעג מיט זינן קאָפ.

פונג אלע זיבטן האָבִג איצט פַּלוֹצָעַם אָנְגַּעַחֲוִין פַּלוֹעַג שטינער. ס/האָבִג זיך דערהערט קוילעס פונג אָנְגַּעַר בְּאֶפְתָּמָע וְשָׁאַקָּעַם אָז סכָּלָאוֹר, ווֹאָס זיבנע געקומען זיך אָנְגַּעַמָּג פָּאָר זַיְעָר בָּאוּר.

— אַיְ וּוֹי גַּעֲוָאלְטַן — האט זיך טועל מַהְדֵּן צָעַלְאָפְטָשָׁע אָז צעפְּרוּיט די. פִּים ווֹי אָשְׁוֹאָנְגָּעַע פָּרוֹי צָום מַאְפְּלַזְּין.

— אַבְּזַיאָנָּן... — האט ער געשריגן, באָקּוּמְנְדִּיך אָשְׁטִינְג אַיְ קָאָפּ אַרְבִּין. זַיְנָן מַוְיל האט זיך אָוִיסְטָרְהִירְשַׁ פָּאָרְקְּרִימְטַן — גַּעֲוָאלְט אָז גַּעֲשִׁירְגִּין! זַיְיַי מַאְרְדוּעָוָן. גַּעֲוָאָזְ-אָלְטַן!

ער האט מַאְחַדְּעַן גַּעַהְפְּט אַיְבָּעָר די הוֹיכָע גַּרְאָזָן, האט זיך פָּאָר פָּלְאָנְטָרִיט אָז אָזְמָעָפָּלָן.

אלע צוֹזָאמָעָן, אָגָּנְצָע בְּאֶפְתָּמָע, האט זיך אָוְאָרְפּ גַּעַטְמָאָן אָפּ אַרְדוּעָוָן. ער האט גַּעַפְּאָכְעַט מִיטַּזְבָּעָן קָוְהָקָעָם אָז גַּעַטְפָּעָט.

— גַּיּוֹת בְּעַסְעָר... אַיְכּ זַיְאָרָן אַבְּיכּ... דָּעַר רַעַטְמָאָר זַוְּעַט לְאָזָן שְׁמַתְבָּהָן אָז גַּעַרְזָוָאָרְפָּן פונג שְׁטָמָאָט.

— שְׁלָאָג אָוָם... די בִּינְיָרָה צְעַטְלָוְמָעָן! — האָבִג זיך די יונגען צְעַדְרִיגְּן.

אונ איזיצט אָז פְּלוֹצָעַם אָוִיסְטָרְהִירְשַׁ אָזְוָהָאָמָּא (מיירערדייך אָנְדָּזְקָוָג). דָּאָס הַוִּטְלָא אָז אַיְם אָרְאָפְּגָעָפָּלָן פָּאָפּ קָאָפּ, האָבִג זַיְנָע גַּעַלְעָא סָלְטָעָנָעָם אָז גַּעַרְזָוָאָרְפָּן גַּעַשְׁטָפְּלָטָג פְּאָנָעָם זיך פָּאָרְדְּרִירִיט מִיטַּזְבָּעָן די זַיְבָּס אַזְיָּמָּנָּה אַיְגָּעָם גַּעַשְׁטָפְּלָטָג זַיְאָרָן הוֹיכָע לְוָפְּט אַרְבִּין. זַיְנָע גַּעַלְעָא לְאָזָן אָפּ אַרְחָוָפּ, אָז גַּעַרְזָוָאָרְפָּן מַאְרָדָעָן זַיְיַי אָז הוֹיכָע-פָּוָגָל גַּעַהְפְּטָהָן די הענט מִיטַּזְבָּעָן אַבְּיָנְטָבְּוִוְגָעָן פִּינְגָעָר, זַיְיַי אָפּ זיך אַרְבִּינְצָאָלְשָׁבְּדָן מִיטַּזְבָּעָן די

* יידקע, פָּאָרְקְּרִימְטַן די באָרד.

געג. ער האט אָרוֹןְעַשְׂטְּרֶעֶקֶט די אַקְסְּלָעָן אָפַ פְּאָרוֹים אָגַ שְׁוִימַיְהָאָט זִיכְ בָּאוֹזְוָג אָפַ זִינְגְ מַוְיִּיכְ.

— הֵיּוֹוֹ! — האט ער הייליך געשדריגן, אוֹתְ אַלְעַהֲבָן זַוְבָּעַ אָפַ אַיְם אָמְנָעָקָקָט. — בְּיוּטְ טַוְוְן! — ער האט פְּרִיצְיָישָׁ אָפְאַכְעַ גַּעַמְאָגְ מַיְיט אָפְוִיסְטָ אָגַ זַוְבָּעַ בָּאַלְדָּ גַּעַוְאָרְפָּגָן אָפְגָן שְׁוֹוָאָרְצָן וְשָׁאָט. — בַּיּוֹ שְׁוִירָהָאָוּ, בַּיּוֹ פְּסָאָבְרָהָאָטוֹו, אָזְבָּוּ! * — האט ער גַּעַטְוְפְּעַטְמָט מַיְיט די פִּיטָּס אָגַ גַּעַרְקִיזְטָ מַיְיט דַּוְיִ צְיִוְן. זַוְעַרְ מַעְגְּלָעַבָּ, אוֹגַ ער האט דַּעַם דַּוְיִכְנָן שְׁוֹוָאָרְצָן זַשְּׁאָקְ דַּעְרָקָאנְטָ.

אוֹגַ שְׁוִינְגַּה האט דַּעַרְ הוֹכְשָׁר שְׁוֹוָאָרְצָעָר זַשְּׁאָקְ צַעְטוּמָלְטָ אָגַ צַעַן וּוּלְדְרְוּעַטְ פָּוְגְ זִינְגְ שְׁרִיבְעַן אַיְם אָקְנָאָקְ גַּעַגְעַבָּן מַיְיט אָ שְׁטִינוֹג אַיְן דַּעַרְ האָנְטָ אַיְבָּעָרָן קָאָפְ.

— יְעֻזְזָם מַאְחִיאָן! — האט אָוֹרָאָמָא אָ גַעַשְׁרִיְהָ גַעַטְאָנָג אָגַה האָט זַוְבָּעַ אָ דַעְרָשָׁאָגְעָנָעָר אָקְסָ אָוֹרָעָנְלִיְהָטָ. זַיְנָגְ קַעְרְפְּשָׁרְהָ האָט בְּלוֹזָן עַטְלְעָבָעָ מַאְלָ פָּוְגָ אָוּבָגְ בְּזַוְ אָהָאָפָגְ גַּעַצְיְמָהָט אָגַ זַוְבָּעַ גַּעַקְאָרְטְשָׁעַטְ, האָט זַוְבָּעַ דַּעְרָנָאָקְ לְאָגַג אָוַיְנָגְעַשְׂטְּרֶעֶקֶט אָגַ אַיְזָן שְׁוִינְגְ גַּעַלְבָּגְן דַּוְיִסְקָלְגָן.

צַעְדוּלָטְהָאָט זַוְבָּעַ דַּעַרְ זַשְּׁאָקְ מַיְיטְנָ שְׁטִינוֹג אַיְגָהָנָטָ צַוְאָיָם אָרְאָפְגְעַבְזָוְגָן אָגַג גַּעַמְוָרְמָלְטָ.

— דָּקָסְ הַאָבָּאָכְ אָיְם אָזְוִיְ... .

— רַאַנְיִבְאָסְטִיְעַן! — האָבָּאָכְ זַוְבָּעַ דַּיּוֹ גַּעַגְעַרְעַ דַעְרָשְׁרָאָקָן. — פָּאוֹלָעָן, דַּזְהָאָמָט אַיְם דַעְרָהָאָרְגָעַטְ.

— אַנְטָלְוִוְפְ, פָּאוֹלָעָן, אַנְטָלְוִוְפְ! ..

זַוְבָּעַ האָבָּאָכְ זַוְבָּעַ מִסְתָּאָמָלְ אָפְגְעַמְרָאָגְן פָּוְגְ גַּאְוָתָן. די לְלָוְוִיְעַ אַיְזָן גַּעַוְוָעָג אַיְנָגְ דַעַרְ זַעְלְבָעַ נָאָכָטְ. סַעְ האָט זַוְבָּעַ בָּאַלְדָּ בְּחָנוֹן אָוּיְנָעָרְ זַוְבָּעַ זַוְבָּעַ אָוּיְנָעָרְ פָּאָרְשְׁפְּרִיְהָטָ, אָוּ אָוּרָאָמָא אַיְזָן גַּעַוְוָעָג אַנְטָמָיְ. בְּאַקְאָנְטְּפָעָרְ גַּעַרְ, אָ פָּוְרְוִוְעָרְ פָּאָרְלָעְ, וּוֹאָסְ זַיְנָגְ נָאָמָעָגְ מַוְזְ בְּלַעַבְגָּ אַסְאָהָ. אָגַג זַוְבָּעַ ערְ אַיְזָן גַּעַשְׁטָאָרְבָּגְ אָ הַיְלְוִיקָעָרְ, האָט מַעְנָגְ אַיְם כָּאָרְ נָהָרָאָבָגְ נָעָבָגְ צְיוּזְיָוְיָ אָנְדָשְׁרָעְ הַיְלְוִיקָעָרְ, וּוֹאָסְ אַיְינְנָעָרְ פָּוְגְ זַוְבָּעַ, אָ קַלְעְזְוָמָעְ אַיְזָן צְווּיְיָ זַאְרָכְ זַעְהָאָרְגָעְטָ גַּעַוְאָגְן אַיְגְשִׁיעָזְ אָגַג אַיְזָן דַעַרְ צְווּיְיָטָרְ, אָ קַאְתָּהָאָלְשָׁעָרְ רָעָלָ, האָט פָּאָרָאָיָהָגְ גַּעַנְדִּיקָט זַיְתָגְ לְעָבָג אָפַ דַעַרְ טְלִיעָן.

* «היי, אייר, קומט אהערן.» שלאג די זידן, שלאג די הוונטז-ברודער, הארגע אָפַ טִוְיטָן.

צוואנץיקסטער קאפיטל

לטַּעֲבָע מִתְּגַּדְּלָה שֶׁפְּעַטְּרָה אֵין פָּאָרְגַּעַסְמָעָן אֲזַּוְּן
קוֹרְצָעָר שְׁמוּעָס צְוַיְשָׁן דָּעַם נִבְּיָם וְרוֹן אָונֵן יִדְּרָנְפְּרָעָמָקָט פָּהָן דָּעָר
חוֹיְפְּטִשְׁטוֹאָט קְרָאָקָע, טָאָהָרָאָס סְעַנָּאָל מִבְּזָלָם, אָונֵן דָּעַם גְּרִינְזְגְּרִיעָן
זָאָקָג קְאָלְעָוָו אַשְׁקָעָנָאָזִי.

קְאָלְעָוָו אַשְׁקָעָנָאָזִי אָזֵן גְּזַעַמָּן אַיְבָּג זְבָּנָן תְּוִיכָּן שְׁטוֹלָה, הָאָט נָעָן
דָּאָלְטָן זְבָּנָן דָּאָרָעָה הָאָנָט אַיְבָּרָהָן טְוִישׁ, שְׁפְּלָעָוּוֹדָים גְּלָעִיטָשָׁט אַזְּבָּן
דָּעָנָע פָּאָטְשִׁילָע, אָונֵן פְּרָעָמָד אַפְּרָוּנָעָקָוּטָט פָּהָן זְבָּנָע זְקִינִּישׁ לְאָגָגָע
חוֹרְיוּעָ בְּרָעָמָעָן. טָאָהָרָאָס סְעַנָּאָל מִבְּזָלָם אָזֵן פְּעַשְׁמָתָאָנָעָן גְּבָּנָן זְבָּנָן
שְׁמָוָל אָונֵן הָאָט זְבָּנָבָּאָזִי אַיְבָּג אַזְּבָּיְלָעָזָאָזִי אַיְבָּג אַרְאָפְּגָעָבָּוּגָן.

זָאָקָג זְוִילָעָר, טָאָהָרָאָס סְעַנָּאָל מִבְּזָלָם?
אַיְבָּג פְּוִינְגָעָס זְבָּנָעָן זְיִי פְּאָרְשִׁירְבָּג צְוַיְשָׁן צְוַיְשָׁן
גְּלָעָבָּעָט, מְעַגְּטָשָׁן זְבָּנָעָן מְפִילְעָס אַפְּ זְיִעָרָע קְוֹאָרָהָם, צְיִ אָזֵן זְאָסָרָעָט
אָנוֹי? זְאָל דָּרָעָג נְאָגָג קְאָלְעָוָו אַשְׁקָעָנָאָזִי זְאָגָג, אָזֵן סְאָזָרָעָט אָזֵן.
קְאָלְעָוָו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט אַרְאָפְּגָעָבָּוּגָן דִּי הָאָט פְּוֹנָעָם טְוִישׁ, צְיִ
פְּוֹנָעָם, צְיִ פְּגָעָפְּאָרְוּוֹנְדָּהָרָוּגָן.
— אה... —

— ... אַ שְׁמָטָאָטְכָּאָקָאנְטָרָעָגָןָוָוָו, דָּעָר צְוַיְוִיטָרָעָגָן אַוְיְסְגָּלָאָר
סְעַנָּאָרָעָפְּאָרְשִׁיקָעָרָטָרָעָגָן אַרְלָאָטָרָעָגָן דָּעָר דְּרִיחְיָטָרָעָגָן... — עָרָהָאָט זְבָּנָבָּאָזִי
עַבְּוֹוֹגָן אַזְּבָּג אַשְׁקָעָנָאָזִי עַפְּעָס אַנְגָּגָעָרָוּמָטָט.
— וּוּעָרָהָאָט דִּיר דָּאָס דְּרָעִצְיָוָט.
— אַיְבָּג זְוִוִּיסָּמָט.

קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנוֹזִי הָאָט אֵלֵידָרֶדֶר גַּעֲטָאנְג דַּי פָּאַטְשִׁילָע אִין אֵן.
זַנְט.

— וּוּעֶר הָאָט דַּיְכַּ זַו מִיר גַּעַשְׂיקְטַּ ?
טָאַהָּרָאַס סְעַגָּל מִינְזָלָם הָאָט זַוְבַּ מִוְתַּ פָּאַרְיָבַּ אַפְּוּשְׁוּסַּט. אַלְיַוְנַּ
איַז עַר גַּעַקְוּמָעַג. פָּאַרְוָאַס עַפְּעַס זַו אַוְיַם, זַו קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנוֹזִיַּ ? —
טָאַהָּרָאַס סְעַגָּל מִנְזָלָם הָאָט זַוְבַּ בְּנִיְפְּשָׁרִיךְ נַאֲבַ מַעַר אַגְּנָעָבוֹגַג. זַו
זַוְעַמְעַן דַּעַן הָאָט עַר פְּעַזְלָט גַּיְינְ ? ..
קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנוֹזִי הָאָט זַוְבַּ אַגְּנָעָבְשָׁפָאַרְט אַגְּנָעַם טַוְישׁ אַונְג אֵלְוַעַד
רַעַר פּוֹגַג נַאֲכְמִיטָּאַגְּדִיךְעַר שְׁלַעַפְּרִיךְעַטְהַטְּ הָאָט עַר זַוְבַּ פָּאַמְעַלְעַב אַהְפַּ
נַעַחוּבַּן.

— וּוּאַס וּוּיְלְסָטוֹ, טָאַהָּרָאַס ?
— ... סְאַיְזַ דַּאֲכַ אֵפְאַרְשְׁוּעַבְוָגַג פּוֹגַג נַאֲטָס נַאֲמָעַג...
— אַהְ ? ..

קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנוֹזִי הָאָט פָּאַרְמָאַכְטַּ דַּי אַוְיַם. אַפְּאַגְּנָעַם, אֵן עַר הָאָט
שְׁטִוְיַעְנְדִיךְ אַפְּ אֵרְעַע אֵרְיָמָל גַּעֲטָאנְג.
— וּוּעֶר הָאָט דַּיְכַּ זַוְבַּ גַּעַשְׂיקְטַּ ?
— גַּאֲטַ בְּאַהְיוֹתִי... אַלְיַוְנַּ בֵּין אַיְבַּ גַּעַקְוּמָעַג.
קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנוֹזִי הָאָט אֵרְבְּקָע גַּעֲטָאנְג
— בְּעַנְדִּיטַ סִירְקִים...
— נַאֲטַ בְּאַהְיוֹתַ, בְּאַהְיוֹתַ... — טָאַהָּרָאַס הָאָט זַוְבַּ גַּעַרְקָט אַפְּ זַוְבַּ
רַיְקַ.

— וּוּשְׁבַּל בָּאַס ! — הָאָט קָאַלְעֹו גַּעַרְפַּן. דַּרְעַר מַעְשָׁאַרְעַס אַיְז
אַרְבְּיַנְגַּעַמְעַג
— וּוּעֶר אַיְז עַר הָאָט, אַהְ ? — עַר הָאָט גַּעַוְוִזְג אַפְּ טָאַהָּרָאַס פְּעַר
שַׁאֲלַ מִינְזָלָם.
וּוּשְׁבַּל בָּאַס הָאָט גַּעַלְאַסְן זַוְיַ אֵפְ אֵגְוַיְגַלְעַבְרַ פְּרָאַנְעַ גַּעַעַנְטַ
פְּעַרְטַ.

— דַּרְעַר רַאְוַן. — עַר הָאָט גַּעַוְאַרְט אֵרְעַנְעַ אַוְג אַוְגְּרַיְק אַרְוִיסְ
גַּעַנְאַגְגַּעַג. קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנוֹזִי הָאָט פָּאַרְשְׁמוּרַעַט דַּי אַוְיַם.
— יָאָ ? — קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנוֹזִי הָאָט זַוְבַּ זַוְבַּ טָאַהָּרָאַסְג גַּעַרְקָט
מִיְתַּ פָּאַמְעַלְעַבְרַ דְּרִיבְנַעַט טְרִימַ.

— וּוּיְלְסָטוֹ אַאֲכַ ? נַאֲכַ ?
טָאַהָּרָאַס אַיְז צַעְמַוְמַלְט גַּעַוְאַרְגַּן.
— מִיְתַּ פָּאַר לִיבַּ אַבְיָדַר קָאַוְוַעַד...
קָאַלְעֹו אַשְׁקָעָנוֹזִי הָאָט זַוְבַּ זַוְבַּ אַלְיַוְנַעַט לְאַבַּ נַעַנְטַש.

צָהָבָרְקַת אֶתְנוּ פָנִים קָאָס אֹזֶשׁ אָוְגַטְעַנְגַשְׁחֵנְקַת. עֲרַ הָאָט פְּלֹאָצְעַט אַ נָּעַץ
שְׂלִוִי גַּעֲמָאָן.

— שְׁוִינְגַע מַוְרִינְגַע קָאָפְאָרָעָם... וְוָאָס... קָאָסְטוֹ זַיְכַן נַאֲרָן מָוֵן בְּעָנָן.

דִּיטַּ סְוִילְסִין!

— מִיטַּ פָּאָר לִיב אַנְיָעַר קָאָוּזָה...

— גַּטְוּעָרְדָעַ, טַיְפְּעָשַׁ... רַאֲבִי אָוְרָאָהָאָטַם דַּעַמַּ חַרְקָוְעָרָם אַיְזַן אָוְמָגָעַ
קָוְמָנָג פָּוּן אָוְמָוּעָרְדִּיקָעַ וְהָעָנָט צַוְּ דְּוּיְלְיָקָב גַּאֲטָמַס נַאֲמָנָעַ
— יָגַע.

— זַאְל זַיְכַע נַאֲטַן נַוְיָקָעַמַּ זַיְנָג פָּאָר זַיְנָג בְּלָוָט.

— אַמְיוֹגַן.

— רַאֲבִי אָוְרָאָהָאָטַם קָלְעָזָמָר אַיְזַן אָוְמָגָעָקָוּמָעַן פָּוּן אָוְמָוּעָרְדִּיקָעַ
הָעָנָט...

— זַאְל זַיְכַע נַאֲטַן נַוְיָקָעַמַּ זַיְנָג פָּאָר זַיְנָג בְּלָוָט.

— רַאֲבִי אָוְרָאָהָאָטַם, דַּעַר הַיְוִילְקָעַר גַּעַר...

— זַאְל זַיְכַע נַאֲטַן נַוְיָקָעַמַּ זַיְנָג פָּאָר זַיְנָג בְּלָוָט.

קָאָלְעָוֹו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט זַיְכַע אָוְמָגָעָרִיכַט זַיְכַע אָרְאָפְנָעְבוּוֹנִין,
הָאָט אָרְאָפְנָעְרִיסְבַּג אַ פָּאָנְטָאָפְלַג פָּוּס, אָוֹן אַיְידָעַר טַהְרוֹאָסַם-סְעָגָאַל
מַנְזָלָס הָאָט זַיְכַע אָוְמָגָעָקָוּט, הָאָט עַל אַיְם שְׂוִיג אַגְּנָעָהָיָבָג מַיְזָן פָּאָנָל
טַאָפְלַג אַו שְׁמַיְינָג אַוְבָּעָתָג פָּאָנָעָט אָוֹן אַיְבָעַתְּ קָאָפַג.

— (אוֹעַם, גַּבְיוּוּתָרָעַ...)

טַהְרוֹאָס אַיְזַן אָפְנָעְשְׁבָרְגָּנָעָן אִינְג אַ זַיְטַמַּ. קָאָלְעָוֹו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט
אַיְם אַבְשָׁר נַאֲבָנָעָהָיָנָקָט מַיְזָן בָּאָרוּסָעָן פָּוּס אָוֹן גַּעַפְאָכְלָעַט מַיְזָן פָּאָנָל
טַאָפְלַג...

— זַוְעָסָט נַאֲבָקָהָמָעַג, רַיְסָעָר, רַיְדָןְ בֵּין אַפְנָעָטַם הַיְוִילְקָעַ...
אַחַ?

טַהְרוֹאָס סְעָגָאַל מַנְזָלָס הָאָט זַיְכַע מַזְוָלַט דַּעַר פְּלֹיְצָעַ גַּעֲרוֹקָט צַו
דַּעַר טַוָּר צַו. וּוֹתְבָל בְּאַט הָאָט גַּעֲפָנָט דַּי טַוָּר אָוֹן אַרְטָנָעָקָוּט.

קָאָלְעָוֹו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט זַיְכַע אָוְמָגָעָרִיכַט זַיְכַע אַגְּנָעָהָיָבָג אָוֹן אַגְּנָעָהָיָבָג
גַּעַטְאָג צְרוּמַס דַּעַמְפָאָג. עֲרַ הָאָט זַיְכַע גַּעַוּעַתְּהָטַס צַו וּוֹתְבָל בְּאַט
אָוֹן גַּעַוְיָוָן אַפְטַאָרָאָסָן.

— וּוֹשֶׁר אַיְזַן עֲרַ דָּאָם, אַחַ?

— דַּעַר דָּאָו.

— זַאְל — קָאָלְעָוֹו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט זַיְכַע פָּאָהָנוּיָט אָוֹן פָּוּס הַעֲבָרָה
לְעַכְמִישָׁטַס אַ שָׁאָר גַּעַטְאָג מִיטַּ אָרְאָפְנָעְלַגְזָוָטַע אָפְלָעָנָעַ הָעָנָט.

— מִיטַּ פָּאָר לִיב אַנְיָעַר קָאָוּזָה...

טָאַדְרָאַסְעָם וּשְׁוֹרְטָעָר. שֶׁר אֵין אֲבָרָהָן נַאֲכַלְעָנָגָנָע אָנוּ
מִימֵת דָרְבוּנָע מְרוּתָהָט עַר וַיְכַלְעַז מַעַר צַו אִים דָעַגְעָנְטָרָט.
טָאַדְרָאַס הָאָט זַיְכַמֵּיט דָעַר פְּלִיעַץ גַּעֲרָקָט אַפְּ צַוְּרִיךְ, אָנוּ עַרְשָׁת
בָּא דָעַר טִיר הָאָט עַר וַיְכַא אַוְסְגַּדְרִיךְ אָנוּ אֵין נַיְכָאַדְוִים.

אוֹ מַעַחְאָט נַאֲכָב אַצְבַּט גַּעֲדָאָרְפָּט שְׁמַעְלָן מַאֲצִיּוּוּס אַפְּ דַי נַבְעַ
צַוְּיִי הַיְּלִיקָע סְלוֹאָרִים נַעֲבָן בְּרָאָמָעָס קְלֻעָוָעָרָס קִיוּוֹשָׁר, הָאָט קִיְוָנָעָר
נַיְשָׁמָע גַּעֲוָוָסְטָט צַו זַאֲמָן זַוְיִי וּוּרָאָמָע וּרוּקָעָרָס פָּאָטָעָר הָאָט גַּעֲהִוִּיפָּן.
דָעַר מַאֲצִיּוּעָ-סְקוּרִיצָעָר הָאָט דַי מַאֲצִיּוּעָ אַוְסְגַּדְרִיךְ, נַאֲכָר דָעַר אַרְטָ
פָּאָר וּוּרָאָמָעָס פְּאָמָעָרָס-נַאֲמָעָן אֵין גַּעֲבְּלִיבָן פְּסָסָט.

קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט זַיְכַמֵּיט גַּעֲקָאָסָט.

— בְּפָאַרְוָוָאָס אֵין דַי מַאֲצִיּוּעָ אַזְוִי לְאָמָג נַיְשָׁת פָּאָרְטִיכְ? —
מַעַחְאָט גַּעֲרוֹפָן דַעַמְמַאֲצִיּוּעָ-סְקוּרִיצָעָר. זַאֲל שֶׁר קִרְצָנָן: בָּעַנְאַל-
מוֹזִי, אָגָן אַוְמָבָאָקָאנָטָנָס זָוָן. קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט זַיְכַמֵּיט זַיְכַמֵּיט
קָעַפְמַאֲטָרָאָכָט.

— יְעַנְעַ צַוְיִי הַיְּוִינָג אַוְרָאָאָסָט זָוָן פָּוָן אַוְרָאָאָסָט? זַאֲל דָא אַוְיָ
זָוָן בָּעַג אַוְרָאָאָסָט... —

— זָוָן פָּאָטָעָר הָאָט גַּעֲהִיָּסָן אַוְרָאָאָסָט?
— אָה?... — קָאַלְעָוָו אַשְׁקָעָנָאָזִי הָאָט אַוְסְגַּדְרִיךְ זָוָן לְאָגָגָ
בְּרָעָמָעָן, אָנוּ דָעַר מַאֲצִיּוּעָ-סְקוּרִיצָעָר אֵין טִיקָעָפָ אַוְעָעָ.

קָאָג מַעַג זַוְיִי גַּאֲכַחְיִיטָט זָעָג, דַי מַאֲצִיּוּוּס, אָפָג אַוְרָאָלָטָג בְּעַג
סְטוּלָעָם, אָוְגָטָעָר אָגָלָטָג פָּאָרְקָוָטָמָג בְּוּיָם. זַיְיָ אַלְיוֹאָט שְׁטִוְיִינָג אַיְכָ
אַוְסְגַּדְרִיךְוּמָט אָגָן טִיף אַבְּנָנָעָוָן כָּעָן. דַי אַוְסְגָּעָפָם וּוּיְהִעְגָּזָעָן זָוָן
קִוְמָאָט פָּאָרְמָעָקָט.

אָפְ אַיְיִינָעָר שְׁטִוְיִינָג דַי וּוּרְטָעָר: דָא אֵין בָּאַהָאָלָטָג דָעַר הַיְּלִיקָעָר
מַאֲנָג אַוְרָאָאָסָט בָּעַג אַוְרָאָאָסָט, זָוָס אֵין גַּעֲבוֹרָה גַּעֲוָאָרָה נַאֲכָנָג אַפְמַ
גַּאֲנָג זָוָן בָּעַגְמַעְטָעָר. דָאָס אֵין דָעַר קָאַרְבָּנָג אָנוּ דָאָס אַיְכָמָן זָאָמָן,
גַּרְיוֹטָעָ... אָנוּ שֶׁר אֵין בָּאַמְּרָאָכָג גַּעֲוָאָתָג פְּרַטְטִיכְ, עַרְשָׁוּ דַעַמְמַאֲטָ
שָׁאָבָעָמָ... —

אָפְ דָעַר צַוְיִיטָעָר: דָא אֵין כָּהָאָלָטָג דָעַר הַיְּלִיקָעָר אַוְרָאָאָסָט בָּעַג
אַוְרָאָאָסָט, וְגַעֲרָעְכָטָעָר גַּעַר. גַּרְעָסָעָר זָוָן גַּעֲרָקָט אַפְמַ
אַיְדָעָר בָּא וּוּיְעָר לְעַבְנָן... —

אונט אט דער דרייטער: דא איזו באהאלטן דער הייליקער אווארָאַט אַט בענ אַוּרָאַטָּמֶט זָאַל ער זְבָנ פָּאַר נָאַט אַ פִּירְשְׁפְּרָעָכְטָאָר די גְּזִינְטָן פָּגְדָּע דָּעַר הייליקער גַּעֲמִינְדָּע...

לווטן דעליגיעונג שטיוינער האט אַ זָּוֹן גַּעֲוִוִינְגְלָעַכְט גִּישְׁטָן גַּעֲחָאָט חָעַט זַעֲלָבָג נָאַמָּעָג וֵי דָעַר פָּאַטְעָר, סְבָּהָג ער אַיְזָן גַּעֲבָוָרָג גַּעֲוָאָרָן נָאַב זְבָנ פָּאַטְעָרָס טְוִוָּט. דָּעַרְבָּעָר אַיְזָן גַּעֲמְבָג גַּעֲוָאָרָן דָּאָס אַגְּזָוָהָעָרְגִּישָׁ אַפְּ בְּרָאָמָעָק לְלֻזְעָמָרָם מְאַצְּיוּוּוּ. אַונְט נָאַב אַיְזָן אַוְסְטָנָאָט אַיְזָן גַּעֲוָעָן. אַ ערְבָּעָט בְּלָעָגְט באָקוּמוּג דָעַט נָאַמָּעָן אַוּרָאַטָּמֶט זָוֹן פָּגְדָּע אַוּרָאַטָּמֶט. נָאַבָּן נָאַמָּעָן פָּגְדָּע דָעַט בְּוּמְלִישָׁן אַוּרָ-פָּאַטְעָר.

הָאַ אַבָּעָר האַבָּן זַיְכְּ צַוְּנוּוֹפְּגָעָאָמְלָט דָרְתָּ קְוָאָרִים פָּוָן הייליקָע, אַלְעָן דָרְתָּ האַבָּן גַּעֲהִיסָּפְט אַוּרָאַטָּמֶט אַונְט די פָּאַטְעָרָס פָּגְדָּע אַלְעָן דָרְתָּ האַבָּן אַוְיכְט גַּעֲהִיסָּפְט אַוּרָאַטָּמֶט, צַי אַיְזָן דָאָס אַלְיָוָן גַּיְשָׁט גַּעֲוָעָן אַ בָּאַנְלָאָיָי בְּקָטָעָר וּזְאַרְצִיכָּן פָּאַרְט עַמְּסָעָם פָּוָן די מְשִׁבָּעָם, זַוָּאָס מַעְטָהָט זַיְכְּ.

וּוְעָגָע די קְוָאָרִים אַונְט די הייליקָע דָעַרְצִיכָּלְטָמֶט?

אַ לְּאַנְגָּע צִשְּׁטָּזְנָעָן די קְוָאָרִים גַּעֲוָעָן באָרוּמָט פָּגְדָּע זַוְיִידְרְקָעְפִּי טִיקָּעָר הייליקָעט אַונְט פָּגְדָּע די וּוּנְדָרְעָר אַונְט יְעַשְׁוָעָס, וּוּאָס מַעְטָהָט זַיְכְּ אַפְּ זַיְכְּ אַוְיְמָגְנְבָעָטָן. אַונְט נָאַב הַטָּנָט, אֹז סְעָ קְוָמָט אַ גַּעֲגָרְגָּעָר בְּאַסְטָרָאָטָז דָעַט אַוְרָאָלָטָן בְּעַסְיְוָלָעָם מִוּט זְבָנָע אַוְרָאָלָטָע מְאַצְּיוּוּס. אַונְט קְוָאָרָמְדְּשְׁטִיבְלָעָכְט, גִּיטָּסְוָאָס מַעְטָהָט גַּעֲוִוִינְגְלָעַכְט צַו אַ קְוָאָרָעָס-בְּגָעָטְלָעָרָן אַונְט מִוּט אַ כִּימְרָעָס סְוָהָרְדְּסִיךְעָרָס מִינָּעָס גִּיט זַיְכְּ אַ בָּאַהָאָלָטָעָנָעָם שְׂמִיכָּל, וּזְיַעַמְּצָא, זַוָּאָס וּוּוּיָסָט אַונְט קָאנְ פִּוְרָן אַוְיסָט דָעַרְוְוְיִילָטָע אַונְט אַוְיכְט סְאַיְזָן קָעְדָּע צַו אַ פָּאַרְהָוְיִלְעָנָר זַעֲלָטְעָנָר זַאָבָּא, זַיְכְּ פִּוְרָט אַיְבָּשָׁר סְטָעְזָעָקָעָס בְּרִגְנִיוּוּס, צַו די אַרְעָשָׁמָעָס הַאוּנוּרָס זַאָלָן נְיִשְׁטָן זְבָנ אַונְט גַּיְשָׁמָע מִוּטָנָגָיָס. פָּאַרְבָּנִי דָעַט קְיוּוֹהָרָה שְׁטִיבָל פָּגְדָּע נְעָמָן דָעַט קָאָלָעוֹ, זַוָּאָס אַיְנוּוּיָנִיק בְּרָעָנָט שְׁטָעָדָיק אַן אַיְבָּיָר קָעְלָבָט אַונְט זַוָּאָס אַיְזָן טָאָגָאָטָבָט טָאָגָאָטָים אַרְוָמְגָעָרִינְגָלָט מִוּט דָאָזָה עַמְּרָהִיקָּע צַעֲנָטָשָׁן, אַיְבָּשָׁר תְּוִיכָּעָס קִינְמָאָל נְיִשְׁטָן גַּעֲשָׁנִימְטָעָנָעָס פְּרָאָזָן, צַוְוָיָה שָׁגָן הַוּנְדָעָרְתִּיאָרְיָקָע בִּיְוָמָר אַונְט אַבְּגָגָעָזְוָהָקָעָנָעָס אַפְּגָעָקְרִישְׁלָטָע מְאַצְּיוּזָוּ וּוּסָמָפְּרִוְּט זַי צַו אַ וּוּינְקָל אַוְנְמָנָר אַ רְיוּזָקָן קְרוּמָעָן בְּוּמָה, זַי רְוָוָמָט שְׁטִילָאָטָנָן אַינְט אַוְועָר: די דָרְתָּ הייליקָע וּוּרָאָמְטִישָׁעָם. מְוּרְמָלָט אַ נְעָזָבָט אַונְט וּוּאָרָט מִוּט זַוְכָּרְקָבָט אַפְט אַ גְּנוּטָר בְּאַלְוָנוֹנָג.

אַונְט די הוּכָּבָע יְאַנְטָמְוָרְטָעָנָג, וּוּסָמָפְּרִוְּט די אַלְטָטָע יְדָגָן בְּעַטְנָן אַינְט די אַרְזָטָט שְׁוֹלָן דָעַרְמָאָנוֹגָג-גְּלָבָעָמָן פָּאַר די נָאַר גְּרוֹיסָע הייליקָע לְבִטְט פָּגְדָּע צַעְטָן, זַוָּאָס זְבָנָע אַיְזָן שְׁטָאָטְפִּינְקָעָס פָּאַרְשָׁוָבָן, דָעַרְמָאָנוֹג זַי בְּיוֹ אַפְּגָגְהָמָנִיקָע טָאָג אַוְיכְט די דָרְתָּ אַוּרָאַטָּמֶט אַגְּזָיָנָע אַז בָּאַלְד

נאלץ די נעמגע פונגעט, פירחסט אונט לערער פון אלע זיין איג נאלאעם, דעם
 פארהפאסער פון די, „זיבן רערן פונגסם ליעכטער“, דעם גאנגען, זון פון
 געוויזים, האבי קאָלעוו חאָקווען אַישקענאווי ניגזבורג, פונגסם פֿאָרגעס
 אונט פֿירער, ווילטער אונט גערעכטן ממאן, ראָבִי באָרכּוּ בענדוייט סְאָרָ-
 קִים, פונגסם שאָרֶפּן אונט נאָהאָוונטן נאָטְרָנְעָלְעָרְנְטָן פֿאָהָרָפּאָסְעָרָן פונגסם
 בּוּבּ, „דער נְבֵּעָר פְּאָלָאָצּ“, וְלֹעֵם גְּאָעֵן רָאָבּוּ טָאָזְדָּאָסּ הָאָלְיוּוּ טָעָאָלָּ-
 מְנִזְוִים, אונט פונגסם שטָמָהָלָעָן, דעם באַשְׁיצָעָר פון די יידָן, דעם גָּעָ-
 לָעָרָנְטָן אונט פֿוֹלְפּוֹמָעָגּ מאָגּ האָבּוּ יְאָסְעָפּ יוּוּלּ ברָאָמְרוּיסּ“. די
 אַיִן אַלְטָעָ ברָאָנִיקָא אַגּ מְשֻׁסָּעָם וּוּשָׂעָגּ זַי אַיִינְגָּעָם אַנְגָּעָרָפּן, די
 זַיְבּוּן גַּעֲרָעְכְּטָעּ“.

ווארט-דערקלע רונגען

אינסטייגאָט אָר — אַ גָּאָטְמָטָעָר מִיטּ פֿרָאָקְרוֹאָרִישׁ טֶלִיבָּן, וּזְאָס דָּארָט אַכְּטוֹנָג גָּעָבָן,
אוֹ דֵי גַּעֲזָעָג זָלָג אַוִיסְגָּעָפִירָט וּוּרָג, אָוֹן אוֹ דֵי, וּזְאָס חַלְטָג נִיטּ דֵי גַּעֲזָעָג.
זָלָג אַיְבָּרְגָּעָגָעָן וּוּרָג צָוָם גַּעֲרִיכָּת.

איַסְקָע — וּוּאַכְּבָּרָ.

אַגְּוָסִים — פְּרָעָרָס פּוֹנָג דָּעָר קָהִילָּעָן.

אַסְפָּאָגִיָּע (פּוֹיְלִישׁ) — פָּאָרְקִירְצָשׁ מַפְּרָלְטָעָט פָּאָרָט פּוֹנָג וּוּאָשָׂא מִלְּפָשָׂטָשׁ, פָּאָרָט
נוּעָן, דֵי הָאַיְיר גַּנְּדָרְקִיָּעָט, מִינְגָּה אָר.

אַבְּזָשָׂאָגָדָקָעָס (פּוֹיְלִישׁ) — רִיטְוָאָגָן, צָעָרְמָאָגָנִיעָס.

אַדְפָּוָסָט (פּוֹיְלִישׁ) — דָּאָס אַפְּגָּאָגָן דֵי זִינְר, אַינְדְּוָלְגָּעָנָג.

אַרְכָּעָט — פָּאָרְכָּעָט — שְׁלַעְפָּעָרָט.

אַרְנוֹאָטָן — גַּאֲלָאַכְּיִישָׁע קְלִיְּדָעָן.

אַרְעָנְדָאָזָש — אַרְעָנְדָאָרָאָר.

בָּאַטְרָאָפְּלָעָנִישׁ — צּוֹטְשָׁעְפָּעָנִישׁ, אַוְמָנְגִּיך (פּוֹנָג פּוֹיְלִישׁן «אַוְטָרָאָפְּלִיעָנִישׁ»).
בָּאַרְבִּירָעָר — אַ שְׁעָרָר אָוֹן פְּעַלְדוּשָׁר, וּזְאָס שְׁטָעָלָט אַוְיכָן אוֹ אַדְלָר, שְׁטָעָלָט גָּאנִי
קָעָס א. א. וּ.

בָּאַטְשָׁאָגָעָס — בָּוּשָׁעָלָס.

בָּוּרָס אַ פִּילְאַזְאָפָּרָום — בָּוּרָס אָ: סְטוּרוֹנְטִישׁ צְוָאָמְנוֹווּגְנוּגָן, גַּעֲוִינְגָּעָכָב
אַמְּגָנָאָכִישָׁעָר שָׁוֹג. דֵי בָּוּרָס אַפְּלָאָפְּגָּרָום, אַ בָּוּרָס כָּאָר דֵי שִׁילְעָרָס, וּזְאָס
חַאָגָן גַּעֲלָעָרָט פְּלִיאָזְאָפְּיָע, אַיְיָ גַּעֲוָעָן באָ דֵי יְעוּוִינָב.

בִּידָעָס — בִּיְקָעָס, בָּאוּעָמִיסָעָס.

בָּעַנְקָאָרָט (פּוֹגְדִּיְישׁ אַרְיִינְג אַיְן פּוֹיְלִישׁ אָוֹן אַיְן יְידִישׁ) — מַאמְזָעָר.

בָּרָאָקָאָט — Parchna.

גָּאָלָאָכִישָׁע שָׁפָרָאָכָ — לְאַטְיִינִישׁ.

גָּאָלָגָגָן — טְפִיָּע.

גִּי וּוּעָרָעָר (פּוֹגְעָט דִּיְתָשָׁן וּוּאָרָט «גַּיְיְפָעָרָעָר», אַ מעֲנָשָׁש וּוּאָס סָעָ רִינְגָט אַיְם כְּגִוְונָט
כוֹנוּנָם מוֹיְגָן) — פְּלוֹוְידָרָעָר.

גַּמְיָנָע (פּוֹ�ישׁ) — דָּרָטִישׁ גַּעֲמִינְדָּע.
 גַּאֲגַן שִׂיאָר — אַ פּוֹיְקִישׁ מָאָס פָּאָר פְּלִיסִיקְמָטָן.
 דָּגְבָּרְצָדְזִישׁ (פּוֹ�ישׁ) — וּוּוִילְטֶעְטֶעְרָ.
 דָּוְשָׂוּמָע — פְּסָטָן.
 דִּיסְפָּעָנָס — באָפְּרִיאָנָגָג, דָּעֵלְלוּבְּעָנוּנִישׁ.
 דָּרְיָונְדָעָס — אַ מִנְ פּוּעִירִישׁ וְאַגְּנָס.
 הַאַפְּטָעָס — אוּיסְנָעָנִיְיטָס, אוּסְגָּעָהָעָטָטָן, שְׁפִיצָן.
 הַוּרְמָעָס — צְנוּיְגָעְשְׁטוּמָטָע לְיִאָרְמָעְנוּקָע בְּאַנְדָּעָס.
 הַעַטָּע - אִיסְקָע — אַ אוּסְגָּעְכְּגָלְטָע עַלְיִגְעְוִידְרִישׁ פָּאָרָם וּוְאַזְוִי אַרְיסְזָוְמִידָּן דָּעָם
 כִּיבְּרִישָׁן פָּאָרְבָּאָטָן זוּ נַעֲמָן פְּרָאָצְעָנָן בְּאַיְדָן.
 הַעַרְשָׁט — דָּעָר אַוְיְבָרְשָׁטָר, דָּעָר עַרְשָׁטָר, דָּעָר חְוִיפָּט פָּוּנָן אַבְּאַנדָּע.
 חַרְאָבְּיָא (פּוֹ�ישׁ) — גְּרוֹאָט.
 וּוּאָאָרְ פָּוּנָן פִּירְדְּ לְעַנְדְּעָר — צְוּוֹאָמְעָנוּפָאָר פָּוּנָן דִּי פָּאָרְשְׁטִיעָרָס פָּוּנָן דִּי קָעְחִילָעָס.
 וּוּאָגְאָנָס — וּוּאָנְדְּרוּנְדִּיקָעָר סְטוּרָעָנָס אָוָן זִיגְגָּעָר.
 וּוּאָסְמָאָשְׁטָש (פּוֹ�ישׁ) — אַ פָּאָרְקְרִיפְּטָע פָּאָרָם פָּוּנָן «וּוְאָשָׁא מִילְאָשְׁטָשׁ», אַיְינָר
 גַּנְאָרְדִּיקְמָט.
 וּוּאָרְ טָעָרָן — Сиделіка.
 חַאָרְצָאָוָנוּי — אַוְפְּעָעָר.
 וּוּעָלְשָׁנוּ — פְּעַלְקָעָר פָּוּנָן דָּעָר רַאְמָנוּשָׁע גְּרוּפָע: אַיְתָאָיְעָנָעָר, טְרָאָנְצָוִוִּין, רְוּמְעָנָע
 אָוָג בִּיכְלָאָג מְעַנְשָׁנָה, וְאָסָרְיָדָן אַ פְּרָעָמָרָע אַוְמָאָרְשָׁטָעְנָדְלָעָפָע שְׁפָרָאָכ.
 זְבָּיוּס — רְוּבְּעָרָס.
 זְשָׁאָק — שִׁיְּגָעָר, סְטוּרָעָנָס אַיְינָר אַמְּגָנְכִישָׁעָר שָׁוֹג.
 זְשִׁוְפְּנוּיק — שְׁאָבְטִיאָר, בָּאָגְדָּאָרְבְּעָטָר.
 זְשִׁוְפְּעָ — בָּאָרְגּוּוֹאָר.
 טְוּוּוִימָט — אַ בָּאָשְׁטִימָט גְּרוּפָע פָּוּנָן דִּי קָעְחָאָלְשָׁע אַנְפְּרִיעָרָס.
 טְשָׁאָפְּאָוּוִי — אַ שְׁטִיעָר-אַפְּצָאָל אַפְּ שְׁאָרְפָּע גַּעַרְאָנָקָן. בָּאָאַיִת: צְאָפְּנוּ-גָּעָלָט, אַפְּצָאָל
 פָּנָן יְעָרָג פָּאָק.
 יְזָדָאָש — אַ זִּידְ-חוֹזָאָרָט: פָּאָרְעָטָר.
 יְעָגָמָאָשְׁטָש (פּוֹ�ישׁ) — פָּאָרְקִינְצָט פָּוּנָן «יְעָגָמָאָשְׁטָשׁ», זַיְינָן גַּנְאָרְדִּיקְמָט.
 בְּעַזְעָס הַאַקְעָהִילָּע — אַיְינְגְּעָקְיְיטָעָס רַעַכְתָּן צְוּ וְוּוְנָעָן אַיְינָר דָּעָר יְיָדָן-שְׁטָאָט.
 גַּאֲמָעָט — לְאָרְאָעָט, קְלָאָן.
 גַּעַבְּצָעָל טְעָנוּרָר קְוָכָּנוּ — אַ מִנְ הַאֲנִיקְ-קְוָכָּנוּ.
 מְאָסְטָפְּאָנוּיָע (פּוֹ�ישׁ) — אַ פָּאָרְקְרִיפְּטָע פָּאָרָם פָּוּנָן «וּוְאָשָׁא מִילְאָשְׁטָשׁ, פָּאָנוּיָע», זַיְינָן.
 מְשָׁא (פּוֹ�ישׁ) — מְעֻטָּע, אַ קָּאָטְוִילִישׁ טְמִילָע.
 גַּיְעָבְּגָא — נַעֲבָעָב.
 גַּיְעָדוּידָא — שְׁלִימָאוֹס.
 סְאָצִיְּגָיִיאָנוּר — אַ פָּרָאָטְעָטָאָנְטִישׁ סְעָקָעָט.
 סְוּקָמָאָנוּר — אַ פּוּעִירִישׁ אַיְבָּעְרְקָיְידִיר.
 סְכָּאָל אָר — שְׁיַעְרָ, סְטוּרָעָנָט.
 סְעַמְּרִיזְיְוָדָעָס — אַ מִתְּגָלְדָּר זְוָן אַ יְוָדָאָיְזְרְדִּיקָעָר הַעֲרַטְשִׁישָׁר סְעָקָעָט.
 סְעַנְדְּזָוְשִׁיעָ (פּוֹיְלָשׁ) — רַיְכְּטָעָר,

ס ע נ י א ר — ע ל ט פ ש ע י.

ס א וו י ע ד ז ש (פּוֹלִישׁ) — ווירע.

ס קוֹרֶט שִׁיבִּיך (פּוֹלִישׁ) — זידל-חוֹזָרט.

ע ק ז א ר צִיזֶם — אַפְשֶׁרְעַכְּנִישׁ, באַשְׁוּוּדְנוֹגֶן.

ש אַכְלָעַק (פּוֹלִישׁ) — פּוֹיעַרְשָׁעַרְ יְוָגֵן, יְוָגֵנְדְּרָעָרְ.

ש אַלְאָגְקִין — פּוֹלִישׁ: לַעֲקְטִיקָא, אַמִּינְגְּרָגְ-קָאַטָּשׁ, אַיְגְּ וּוּפְכְּבָעָרְ דִּינְגְּלָרְס்ְ חָבְגְּ גַּעַן.

שְׂרָקָגְן זְיַעַרְעַשׁ פְּרִיצִים אַמְּ דִי פּּוֹלִיְּגַעַס.

ש אָן בּוֹג (פּוֹלִישׁ) — דָּעַרְ הָעָרְ גַּאַשׁ.

ש אָרְגָּעַס — דָּעַרְ הָעַלְסְּטוּרְ אַיְגְּ דָּעַרְ קָעַהְלְגַּעַס.

ש אָקָגְג — בָּאַקָּאַגְ.

שְׂיִינְטְּשׁ עַוְּרָ — אַפְּרָאַטְּעַטְּאַנְטְּיִישׁ הָעַרְעַטְּיִישׁ סָעַטְעַ.

שְׂלָעְוִינְפְּאַטְּעַזְ — מְגַמְּאַכְּ.

שְׂסָוְ בְּרָאַט (פּוֹלִישׁ) — הָוָנְטָסְ-בָּרוֹדְרָעְ.

שְׂעַרְמִידְרִיא — גַּעַמְיִינְהַיְתְ.

שְׂשִׂיא וּוְיָאָרָא (פּוֹלִישׁ) — אַנְהָעַגְעָרְ פּוֹנְ אַחְנְטִישׁן גְּלוֹבְגַּן.

שְׂשִׂיא יְוָכָא (פּוֹלִישׁ) — זְיַדְלְחוֹזָרט; הָוָנְטָסְ-בָּלוֹזְ.

שְׂשִׂיא מְאַטְש (פּוֹלִישׁ) — זְיַדְלְחוֹזָרט: דִּינְגְּ מוֹטָעָר אַיְזְ אַחְנְטִישׁ.

שְׂשִׂיא מְאַטְש נְיֻוְרָנוֹג (פּוֹלִישׁ) — זְיַדְלְחוֹזָרט: טְוִיגְעַנְיכְּטַס.

קָאוּמִימִיעּוֹש — אַשְׁטָאַטְ-טִיְּה אַיְבְּ קְרָאַקְעַ.

קָאַוְּלָבָאַלְעַץ — אַסְפְּעַצְיְלְבָעַרְ שְׂטִיעַרְ-אַפְּצָצָלְגַּן, וְאַסְ דִּי יְיָרְן הָאָבָגְ גְּעוֹרָאַרְטְּ צָלְגַּן

אַיְבְּ דִי יְעוֹגְטִישׁ קָאַלְגְּעַיְסְ יְיָגְ קְרָאַקְעַ אַגְּנְעַמְבָּעַרְ אַטְ פְּעַרְבְּ אַגְּנְשְׁבָּעַרְ

צִיגְגָּפְאָרְ דִי שְׂלָעָרְ. דִי סְטוּרְעַנְגְּ פּוֹנְ דִי בְּרָעַסְ פְּלָעַגְ דָּאָס גְּעַלְט אַסְטְּקְלְיִבְגְּ

אַגְּנְדָעַרְ יְיָדְוִ-שְׂטָאַטְ, אַגְּנְפְּאַטְזְ יְיָנְגְעַנְ דְּרָעְבִּי אַרְיוֹסְגְּעַקְוּמְעַן אַגְּמָלְגְ אַגְּנְשְׁלְעַגְן

אַטְ דִי יְיָרְן.

קָאנְשְׁ אַכְטָעַס — מְאַכְעַרְיִיְעַס.

קוֹגְגִיאָרָעַס — קוֹנְגְזְמָאַכְרָעַס (פּוֹגְעַטְ דִּיְתְשָׁן «גָאָקְלְעַרְ»).

קָירָא אַיְנָסְאָוִיטְ אַ — אַפְּעַלְרָאַפְּסָעַס אַיְנָבְרְ אַ קְרָאַנְקָגְ.

קוֹשְׁאַקְעַס — קוֹסְטָעַם.

קוֹשְׁעַמְיִיאָ נְקָעַס — אַגְּמָעַנְגְּ פּוֹנְ אַבְּרָגְ לְעַבְנְ קְרָאַקְעַ.

קוֹזְשָׁעַט — טְוִיְּפַעַ.

קִילְאָפְ — אַשְׁפִּיצְיִקְעַרְ האַקְ-הָאַמְעָרְ.

קִילְ — אַטְעַמְפָעְרְ האַקְ-הָאַמְעָרְ.

קִילְאַפְטָשָׁע — אַגְּרָוְסְ שְׂטִיקְ וְאַלְגְּ.

קִילְעַפְאָר — אַפְּאַרְשָׁאַטְ אַיְבְּ קְרָאַקְעַ.

קְרוֹזְצִיפְיִקְס — אַצְילְעַמְמִיטְ אַגְּרִיצְיִקְטָבְ יְעַזְוָתְ.

קְרוֹיְיָ אַגְּיִילְעַ — מְאַרְקְרִיפְטָסְ פּוֹנְ «קְרוֹיְיָ אַגְּיִילְעַאָן»; קִינְגְּ יְאַגְּיִילְעַ.

קְרִיפְטָשָׁעַס — אַמִּינְגְּרָגְשָׁעַרְ גְּעַלְאַכְטָעַנְגְּ לְאַפְטְשִׁיעַס.

רָאַטְיָ בָּאַזְוָשָׁע (פּוֹלִישׁ) — «רָאַטְיָ» מְעַרְצָאַגְ פּוֹנְ «רָאַטְאָאָ», אַחְלְגְעַשְׁרִי, דְּרָאַטְוּעַ

מִיכְ, גַּטְמָ.

רָאַגְיָ בָּאַסְקִיעַ (פּוֹלִישׁ) — אַוְיסְגְּעַשְׁרִי: גַּאַטְסְ וּוּגְרָבְ.

רָעַגְיָס — אַגְּמָעַנְגְּ פּוֹנְ אַשְׁכָּנְעַאָטְ אַיְבְּ וּוּיְעַטְשָׁקָעְ.

רָעַק — דָּעַרְ וּוּרְטְלְעַכְעַרְ באַטְמִישְ אַיְזְ: רָיְזָ, הָלְדָרְ, גַּעַמְיִינְטָ אַיְזְ: קָאַטְלְשָׁעַרְ דִּינְגְּרָ

אם אויסצופירן פארשידענערליי שליכען, רעכטס-טאטן אוון שטראָפֿ עקווע
קוציעס.

שווינטִי (פּוֹלִישׁ) — חיליקער.

שווינטִי גשעגאָז (פּוֹלִישׁ) — דער טאג פֿונְגֿ אַטְוּמִישָׁן חיליקן גּוּגֶּאָר.

שיבע — שיכט אַינְגָּם באָרגוֹאוֹרג.

שיגע — בוייגוּודִיך.

שגבּסְעָנִיך — שאַבְּסָעְ-צְוִינִיך, אַנְהָעֲנָגָעָר פֿוֹן שאַבְּסָעְ-צְוִוִּיסֿ מעשְׁכִישָׁעָר סְקַטְּטוּעָ

שקבּעָטִיך — אַשְׁאַכְּטָעֵדִיך, קַעַטְּעַדְּעָ

Редактор А. Гурштейн. Техн. ред. М. Погостер.
Корректор И. Гутенмacher.

Сдано в производство 3/VIII—34 г. Подписано к печати 10/X—34 г.
Форм. бум. 82×110¹/₂. 10¹/₂ п. л. 37.000 зн. в п. л. «Эмес» № 56.
Уп. Главлита В—89120. Тираж 3.000.

Типография изд-ва «Дер Эмес», Москва. Покровка, 9. Зак. № 674.

בamuרקטש ד্ৰোক-ফעלעַרְן

ס' באדר ארכ' זיין	ס' שט' יט	shore	ג.
ראטי	האטוי	פוניבן	9
ביעינאָרְנָא	גייעוד אַרְבָּא	(פּוֹנוֹנְטָבּ)	12
אַיסְפָּאַהָּאָג	אַיסְפָּאַהָּאָג	"	13
דָּאַמְּאַסְטָעָנָע	הַאמְּאַסְטָעָנָעָ	"	18
אַשְׁקָעָנָאִי	אַשְׁקָעָנָאִי	(פּוֹנוֹנְבּ)	8)
בְּעֵמִישׁעָר	כְּעֵמִישׁעָר	"	10
צְוֹאָנָצִיךְ	צְוֹאָנָצִיךְ	"	12
רוּרְעַפְטָ-	רוּרְעַפְטָ-	"	12
וּעַפְלַעַטָּ	וּעַפְלַעַטָּ	"	9
ニישׁע	גִּישׁע	"	12
moriuntur	moriuntur	"	19
שי פְּשָׂאַוְיָאָרָא	טִפְשִׂיאַוְיָאָרָא	(פּוֹנוֹנְטָבּ)	10
קְאַיוּבָּאַלְעָז	קְאַיוּבָּאַלְעָז	(פּוֹנוֹנְבּ)	20
			167

Винер—Колев Ашкениази

